

● **VADEMECUM MET
PRAKTISCHE
INFORMATIE EN
AANBEVELINGEN VOOR
DOSSIERBEHEERDERS
BETREFFENDE
HET HAAGSE VERDRAG
VAN 2007 INZAKE
LEVENSONDERHOUD
VOOR KINDEREN**

**VADEMECUM MET PRAKTISCHE INFORMATIE EN
AANBEVELINGEN VOOR DOSSIERBEHEERDERS
BETREFFENDE
HET HAAGSE VERDRAG VAN 2007 INZAKE
LEVENSONDERHOUD VOOR KINDEREN**

Gepubliceerd door de
Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht
Permanent Bureau
Churchillplein 6b
2517 JW Den Haag
Nederland

Tel: +31 70 363 3303
Fax: +31 70 360 4867
E-mail: secretariat@hcch.net
Website: www.hcch.net

© Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht 2013

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, met inbegrip van fotokopieën of opnamen, zonder schriftelijke toestemming van de auteursrechthouder.

De opmaak en vertaling (met uitzondering van die in het Engels en het Frans), alsook de verspreiding van het "Vademecum met praktische informatie en aanbevelingen voor dossierbeheerders betreffende het Haagse Verdrag van 2007 inzake levensonderhoud voor kinderen" in alle officiële talen van de Europese Unie zijn mogelijk gemaakt dankzij de genereuze steun van de Europese Commissie/DG Justitie.

De officiële versie van deze publicatie in het Engels en het Frans is beschikbaar op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht (<www.hcch.net>). Vertalingen van deze publicatie in andere talen zijn niet beoordeeld door het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht.

ISBN 978-92-79-56703-2

Gedrukt in België

Inhoudsopgave

Inleiding	12
A. Opzet en reikwijdte van dit vademecum	12
B. Opbouw van het vademecum	13
C. Aanwijzingen voor het gebruik van dit vademecum	14
D. Andere bronnen van informatie	14
E. Enkele raadgevingen ter afsluiting	15
Hoofdstuk 1 – Overzicht van verzoeken in de zin van het verdrag	16
I. Beschrijving van de verzoeken in de zin van het verdrag	16
A. Overzicht van de verzoeken in de zin van het verdrag	17
B. Verzoek om specifieke maatregelen	22
II. Bepalen van het soort verzoek	23
Hoofdstuk 2 – Verklaring van begrippen	31
A. Doel van dit hoofdstuk	31
B. In dit vademecum gebruikte begrippen	32
Hoofdstuk 3 – Beschouwingen van algemene strekking	47
Deel 1 – Werkingssfeer van het verdrag	47
I. Doel van dit hoofdstuk	47
II. Werkingssfeer van het verdrag	47
A. Algemeen	47
B. Belangrijkste toepassingsgebied: onderhoudsverplichtingen	48
C. Andere bepalende factoren voor de toepasselijkheid van het verdrag	54
Deel 2 – Gemeenschappelijke beschouwingen over alle verzoeken waarop het verdrag van toepassing is en over verzoeken om specifieke maatregelen	57
I. Taal	57
A. Taal van verzoeken en stukken	58
B. Taal waarin de mededelingen geschieden	58
C. Uitzonderingen op de verplichting tot vertaling	58
D. Werkwijze in de praktijk	59
E. Andere vereisten met betrekking tot stukken	60
II. Bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie	60
III. Effectieve toegang tot procedures en rechtsbijstand	62
A. Overzicht	62
B. Verplichting om kosteloze rechtsbijstand te verlenen	65
IV. Specifieke taken van de centrale autoriteit	73
V. Andere Haagse verdragen	75
Hoofdstuk 4 – Behandelen van uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging (artikel 10, lid 1, onder a), en artikel 10, lid 2, onder a))	77
I. Overzicht en algemene beginselen	77
A. Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?	78
B. Praktijkvoorbeeld	79
C. Wie kan verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging?	80
D. Aanvechten van de erkenning en tenuitvoerlegging	80
II. Procedure voor het behandelen en invullen van verzoeken	81
A. Stappenschema voor het invullen van het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging	82
B. Stapsgewijze procedure	83
III. Voorbereiden van de voor het verzoek benodigde stukken	86
A. Algemeen	86
B. Inhoud van het verzoek (om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging)	87

IV. Andere overwegingen betreffende erkenning en tenuitvoerlegging	93
A. Regelingen inzake levensonderhoud	93
B. Onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten	96
C. Levensonderhoud ten behoeve van andere familieleden	96
V. Andere aandachtspunten	96
A. Lokaliseren van de verweerder	96
B. Erkenning en tenuitvoerlegging – gevolgen van door de aangezochte staat gemaakte voorbehouden	97
VI. Aanvullende informatie	98
A. Praktijkgericht advies	98
B. Aanbevelingen en hulpmiddelen	99
C. Formulieren	99
D. Toepasselijke artikelen van het verdrag	99
E. Verwante afdelingen van het vademecum	100
VII. Checklist voor verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging	100
VIII. Veelgestelde vragen	100
Hoofdstuk 5 – Behandelen van inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging	104
I. Overzicht en algemene beginselen	104
A. Algemene beginselen	104
B. Overzicht van de procedure	105
C. Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?	107
D. Praktijkvoorbeeld	108
E. Wie kan het verzoek indienen?	108
II. De erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure in een notendop	109
III. Procedures	111
A. Voorafgaande controle van inkomende stukken door de centrale autoriteit	111
B. Uitvoerbaarverklaring of registratie door de bevoegde autoriteit	116
C. Resultaten van verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging	121
D. Communicatie met de verzoekende staat	123
IV. Andere aspecten: verzoeken om erkenning en om erkenning en tenuitvoerlegging	123
A. Door een onderhoudsplichtige ingediende verzoeken om erkenning	123
B. Alternatieve procedure voor een verzoek om erkenning en om erkenning en tenuitvoerlegging (artikel 24)	126
C. Regelingen inzake levensonderhoud	129
V. Andere overwegingen bij erkenning en tenuitvoerlegging	130
A. Rechtsbijstand	130
B. Overwegingen op het gebied van de tenuitvoerlegging	131
C. Toepasselijke uitzonderingen en voorbehouden	131
VI. Aanvullende informatie	132
A. Praktijkgericht advies	132
B. Aanbevelingen en hulpmiddelen	132
C. Formulieren	133
D. Toepasselijke artikelen van het verdrag	133
E. Verwante afdelingen van het vademecum	133
VII. Checklist voor verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging	133
VIII. Veelgestelde vragen	134
Hoofdstuk 6 – Voorbereiden van uitgaande verzoeken om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing (artikel 10, lid 1, onder b))	137
I. Overzicht	137
A. Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?	137
B. Praktijkvoorbeeld	138

C.	Wie kan verzoeken om tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud?.....	138
D.	Algemene beschouwingen over tenuitvoerlegging (versus erkenning).....	138
II.	Werkwijze voor de behandeling en invulling van verzoeken.....	139
A.	Procedures.....	139
B.	Vorbereiden van het uitgaande verzoek om tenuitvoerlegging	141
C.	Uitzonderingen op de algemene procedures	144
III.	Aanvullende informatie.....	145
A.	Praktijkgericht advies.....	145
B.	Formulieren	145
C.	Toepasselijke artikelen van het verdrag	145
D.	Verwante afdelingen van het vademecum	145
IV.	Checklist voor uitgaande verzoeken om tenuitvoerlegging van een beslissing afkomstig van de aangezochte staat	146
V.	Veelgestelde vragen.....	146
Hoofdstuk 7 – Behandelen van inkomende verzoeken om tenuitvoerlegging van in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissingen		148
I.	Overzicht – Inkomende verzoeken om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing	148
A.	Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?	148
B.	Praktijkvoorbeeld.....	149
C.	Belangrijk verschil: verzoeken om tenuitvoerlegging van de eigen beslissing van een staat.....	149
II.	Behandelen van verzoeken om tenuitvoerlegging.....	150
A.	Stroomschema	150
B.	Toetsing van de inkomende stukken.....	152
III.	Aanvullende informatie.....	154
A.	Praktijkgericht advies.....	154
B.	Formulieren	155
C.	Toepasselijke artikelen van het verdrag	155
D.	Verwante afdelingen van het vademecum	155
IV.	Checklist voor inkomende verzoeken om tenuitvoerlegging	155
V.	Veelgestelde vragen.....	156
Hoofdstuk 8 – Uitgaande verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud		157
I.	Overzicht.....	157
A.	Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?	157
B.	Praktijkvoorbeeld.....	158
C.	Wie kan verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud?.....	158
D.	Enkele overwegingen bij de indiening van een verzoek om vaststelling van een beslissing	159
E.	Bijzondere omstandigheden: verzoeken om vaststelling van een nieuwe beslissing ten gevolge van een voorbehoud (artikel 20, lid 4)	160
F.	Bijzondere omstandigheden: verzoeken om vaststelling van een nieuwe beslissing vanwege de onmogelijkheid om een bestaande beslissing te erkennen dan wel te erkennen en ten uitvoer te leggen.....	161
II.	Procedures voor het invullen en verzenden van het verzoek.....	162
A.	Overzicht	162
B.	Vorbereidende stappen	163
C.	Aanleggen van het dossier voor een uitgaand verzoek om vaststelling van een beslissing	166
III.	Aanvullende informatie.....	171
A.	Praktijkgericht advies.....	171
B.	Formulieren	171
C.	Toepasselijke artikelen van het verdrag	171

D. Verwante afdelingen van het vademecum	171
IV. Checklist voor uitgaande verzoeken om vaststelling van een beslissing	172
V. Veelgestelde vragen	172
Hoofdstuk 9 – Inkomende verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud	176
I. Overzicht	176
A. Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?	176
B. Praktijkvoorbeeld	177
C. Wie kan verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud?	177
D. Vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud wanneer een bestaande beslissing niet kan worden erkend	177
II. Behandelen van inkomende verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud	179
A. Algemeen	179
B. Stroomschema	180
C. Stappen in de procedure tot vaststelling	181
III. Aanvullende informatie	188
A. Praktijkgericht advies	188
B. Formulieren	188
C. Toepasselijke artikelen van het verdrag	188
D. Verwante afdelingen van het vademecum	188
IV. Checklist voor inkomende verzoeken om vaststelling van een beslissing	189
V. Veelgestelde vragen	189
Hoofdstuk 10 – Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud	192
I. Overzicht	192
A. Tenuitvoerlegging van een beslissing met toepassing van het verdrag	192
II. In het verdrag vervatte tenuitvoerleggingsprocedures	193
A. Algemeen	193
B. Snelle tenuitvoerlegging	194
C. Tenuitvoerleggingsmaatregelen	195
D. Betalingen	197
E. Problemen met de tenuitvoerlegging	198
III. Aanvullende informatie	203
A. Praktijkgericht advies	203
B. Toepasselijke artikelen van het verdrag	204
C. Verwante afdelingen van het vademecum	204
IV. Veelgestelde vragen	204
Hoofdstuk 11 – Verzoeken om wijziging van een beslissing (artikel 10, lid 1, onder e) en f), en artikel 10, lid 2, onder b) en c))	205
I. Overzicht – Wijziging van beslissingen inzake levensonderhoud	205
A. Algemeen	205
B. Waar wordt een rechtstreeks verzoek of een verzoek om wijziging ingediend en wanneer is een verzoek op grond van het verdrag mogelijk?	207
II. Voorbeelden	209
A. Scenario 1: de onderhoudsplichtige heeft de staat van herkomst verlaten, de onderhoudsgerechtigde verblijft daar nog	209
B. Scenario 2: de onderhoudsgerechtigde heeft de staat van herkomst verlaten, de onderhoudsplichtige verblijft daar nog	215
C. Scenario 3: zowel de onderhoudsgerechtigde als de onderhoudsplichtige is verhuisd uit de staat van herkomst en verblijft in verschillende staten	219
D. Scenario 4: beide partijen zijn verhuisd uit de staat van herkomst en verblijven nu in dezelfde staat	223
E. Goede praktijken voor verzoeken om wijziging	224

III. Aanvullende informatie	225
A. Toepasselijke artikelen van het verdrag	225
B. Verwante afdelingen van het vademecum	225
Hoofdstuk 12 – Procedures met betrekking tot inkomende en uitgaande verzoeken om wijziging	226
Deel I – Procedures voor uitgaande verzoeken om wijziging	226
I. Overzicht	226
A. Rol van de centrale autoriteit	226
B. Stroomschema van de procedure	227
C. Toelichting bij de procedures	229
II. Aanleggen van het dossier	231
A. Algemeen	231
B. Vul het verzoekformulier in (wijziging van een beslissing)	232
C. Vul de aanvullende stukken in	232
III. Checklist voor uitgaande verzoeken om wijziging	235
Deel II – Procedures voor inkomende verzoeken om wijziging	235
I. Overzicht	235
II. Procedures	235
III. Checklist voor inkomende verzoeken om wijziging	238
Deel III – Gemeenschappelijke beschouwingen over inkomende en uitgaande verzoeken om wijziging	239
I. Aanvullende informatie	239
A. Praktijkgericht advies voor alle verzoeken om wijziging	239
B. Formulieren	239
C. Toepasselijke artikelen van het verdrag	240
D. Verwante afdelingen van het vademecum	240
II. Veelgestelde vragen	240
Hoofdstuk 13 – Opmaken van uitgaande verzoeken om specifieke maatregelen	243
I. Overzicht – Verzoeken om specifieke maatregelen	243
A. In welke gevallen wordt dit verzoek ingediend?	243
B. Praktijkvoorbeeld	244
C. Wie kan het verzoek indienen?	244
D. Stroomschema	245
II. Procedures	247
A. Bepaal in welke context het verzoek wordt ingediend	247
B. Wanneer het verzoek wordt ingediend in de context van een voorgenomen verzoek in de zin van het verdrag (artikel 7, lid 1)	247
C. Wanneer het verzoek wordt ingediend in de context van een procedure met een internationaal aspect (artikel 7, lid 2)	249
D. Is het dossier volledig?	249
E. Verzend het dossier naar de aangezochte staat	250
III. Andere aandachtspunten	251
A. Kosten	251
B. Bescherming van persoonsgegevens	251
IV. Aanvullende informatie	252
A. Praktijkgericht advies	252
B. Formulieren	252
C. Toepasselijke artikelen van het verdrag	253
D. Verwante afdelingen van het vademecum	253
V. Checklist voor uitgaande verzoeken om specifieke maatregelen	253
VI. Veelgestelde vragen	254
Hoofdstuk 14 – Behandelen van inkomende verzoeken om specifieke maatregelen	255
I. Overzicht – Verzoeken om specifieke maatregelen	255
A. In welke gevallen wordt dit verzoek ingediend?	255

B. Praktijkvoorbeeld.....	256
C. Wie kan dit verzoek indienen?	256
D. Stroomschema	257
II. Procedures.....	259
A. Bevestig de ontvangst van het verzoek.....	259
B. Wordt overwogen een verzoek in de zin van het verdrag in te dienen?	259
C. Indien het verzoek om specifieke maatregelen betrekking heeft op een voorgenomen verzoek in de zin van het verdrag (artikel 7, lid 1)	259
D. Wanneer het verzoek betrekking heeft op een in de verzoekende staat aanhangige zaak met een internationaal aspect (artikel 7, lid 2).....	261
E. Stel de verzoekende staat in kennis van de stand van zaken omtrent het verzoek.....	262
III. Andere aandachtspunten	262
A. Kosten.....	262
IV. Aanvullende informatie.....	263
A. Praktijkgericht advies.....	263
B. Formulieren	263
C. Toepasselijke artikelen van het verdrag	264
D. Verwante afdelingen van het vademecum	264
V. Checklist voor inkomende verzoeken om specifieke maatregelen	264
VI. Veelgestelde vragen.....	265
Hoofdstuk 15 – Invullen van de formulieren.....	266
I. Instructies voor het invullen van de verplichte formulieren voor alle verzoeken.....	266
A. Verzendformulier	266
B. Ontvangstbevestigingsformulier.....	270
II. Instructies voor het invullen van de aanbevolen verzoekformulieren	271
A. Aanbevolen formulier voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging	271
B. Aanbevolen formulier voor een verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing	277
C. Aanbevolen formulier voor een verzoek om vaststelling van een beslissing.....	282
D. Aanbevolen formulier voor een verzoek om wijziging van een beslissing ..	287
III. Instructies voor het invullen van aanvullende formulieren.....	292
A. Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden	292
B. Bewijs van behoorlijke kennisgeving	294
C. Certificaat van uitvoerbaarheid van een beslissing	295
D. Samenvatting van de beslissing.....	295
E. Verklaring van achterstallige betalingen.....	295
F. Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag	296
G. Bewijs van verstrekte uitkeringen of van het recht om op te treden (overheidslichaam)	296
H. Verslag over de status van het verzoek	296
IV. Checklists voor stukken toe te voegen aan uitgaande verzoeken waarop het verdrag van toepassing is.....	297
A. Verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging	298
B. Verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing	300
C. Verzoek om vaststelling van een beslissing	301
D. Verzoek om wijziging van een beslissing	302
V. Invullen van de formulieren voor een rechtstreeks verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging	303
Aanhangsel – Gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing.....	304

Hoofdstuk 16 – Rechtstreekse verzoeken bij bevoegde autoriteiten	307
I. Inleiding	307
A. Praktijkvoorbeeld.....	308
B. Werkwijze volgens het verdrag.....	308
II. Rechtstreekse verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging	308
A. Uitgaande rechtstreekse verzoeken (om erkenning en tenuitvoerlegging)	308
B. Inkomende rechtstreekse verzoeken (om erkenning en tenuitvoerlegging)	310
III. Rechtstreekse verzoeken om vaststelling en om wijziging van beslissingen	312
IV. Aanvullende informatie.....	313
A. Praktijkgericht advies.....	313
B. Formulieren	313
C. Toepasselijke artikelen van het verdrag.....	313
V. Veelgestelde vragen.....	313

Figurenlijst

Figuur 1:	Overzicht van de soorten verzoeken	17
Figuur 2:	Mogelijke verzoeken wanneer al een beslissing inzake levensonderhoud is gegeven	24
Figuur 3:	Mogelijke verzoeken bij gebreke van uitvoerbare beslissing.....	25
Figuur 4:	Door de onderhoudsgerechtigde ingediende verzoeken om wijziging	27
Figuur 5:	Door de onderhoudsplichtige ingediende verzoeken om wijziging	29
Figuur 6:	Verzoeken om specifieke maatregelen	30
Figuur 7:	Bepalen of een verzoek binnen de werkingssfeer van het verdrag valt	53
Figuur 8:	Rechtsbijstand: door een onderhoudsgerechtigde ingediende verzoeken inzake levensonderhoud voor kinderen	66
Figuur 9:	Rechtsbijstand: door de onderhoudsgerechtigde ingediende verzoeken inzake levensonderhoud anders dan voor kinderen	68
Figuur 10:	Rechtsbijstand: door een onderhoudsplichtige ingediende verzoeken	70
Figuur 11:	Rechtsbijstand: op het kind gerichte toetsing van de middelen	72
Figuur 12:	Stappenschema voor uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging	82
Figuur 13:	Benodigde stukken voor verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging	87
Figuur 14:	Stroomschema voor inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging (centrale autoriteit)	110
Figuur 15:	Inhoud van een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging	113
Figuur 16:	Door de bevoegde autoriteit ondernomen stappen voor verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging (artikel 23)	117
Figuur 17:	Overzicht van de alternatieve erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure	127
Figuur 18:	Procedures voor uitgaande verzoeken om tenuitvoerlegging	140
Figuur 19:	Stroomschema – Overzicht van de procedure voor verzoeken om tenuitvoerlegging	151
Figuur 20:	Lijst van formulieren en stukken	152
Figuur 21:	Overzicht – Procedure voor verzoeken om vaststelling van een beslissing	162
Figuur 22:	Vorbereidende stappen in de verzoekprocedure	163
Figuur 23:	Vorbereiden van het verzoek om vaststelling van een beslissing	167
Figuur 24:	Tabel met benodigde stukken voor verzoeken om vaststelling van een beslissing	170
Figuur 25:	Overzicht van de procedure tot vaststelling van een beslissing	180
Figuur 26:	Eerste controles: verzoek om vaststelling van een beslissing	182
Figuur 27:	Overzicht van verdragsbepalingen met betrekking tot tenuitvoerlegging	194
Figuur 28:	Verzoek om wijziging wanneer de onderhoudsgerechtigde verblijft in de staat van herkomst	210
Figuur 29:	Verzoek om wijziging wanneer de onderhoudsplichtige verblijft in de staat van herkomst	216
Figuur 30:	Verzoek om wijziging wanneer beide partijen zijn verhuisd uit de staat van herkomst en in verschillende staten wonen	220

Figuur 31:	Verzoek om wijziging wanneer beide partijen zijn verhuisd uit de staat van herkomst en nu in dezelfde staat wonen	224
Figuur 32:	Procedures voor het invullen en verzenden van verzoeken om wijziging	228
Figuur 33:	Benodigde stukken voor een verzoek om wijziging	231
Figuur 34:	Stappenschema voor inkomende verzoeken om wijziging.....	236
Figuur 35:	Stroomschema – Behandeling van uitgaande verzoeken om specifieke maatregelen	246
Figuur 36:	Stroomschema – Behandeling van inkomende verzoeken om specifieke maatregelen	258
Figuur 37:	Correspondentietabel van ingevolge artikel 10 ingediende verzoeken	269
Figuur 38:	Tabel met de aan een verzoek om vaststelling toe te voegen stukken	287
Figuur 39:	Stukken toe te voegen aan een uitgaand verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging	299
Figuur 40:	Stukken toe te voegen aan een verzoek om tenuitvoerlegging.....	300
Figuur 41:	Stukken toe te voegen aan een verzoek om vaststelling van een beslissing.....	301
Figuur 42:	Stukken toe te voegen aan een verzoek om wijziging van een beslissing.....	303
Figuur 43:	Rechtsbijstand in het kader van rechtstreekse verzoeken bij een bevoegde autoriteit	310

Inleiding

1. Het *Haagse Verdrag van 23 november 2007 inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden* („het verdrag”) is een belangrijke stap op de weg naar de totstandbrenging van een kosteneffectief, toegankelijk en vereenvoudigd systeem voor de internationale inning van levensonderhoud.
2. Bij de internationale vaststelling en tenuitvoerlegging van onderhoudsverplichtingen is een sleutelrol weggelegd voor het personeel dat dossiers beheert, verzoeken indient en behandelt, en samenwerkt met andere staten om beslissingen inzake levensonderhoud effectief ten uitvoer te leggen. Hun toewijding en inzet om kinderen en gezinnen te helpen waarborgen de doeltreffende werking van het verdrag.
3. Dit vademecum richt zich tot die dossierbeheerders en beoogt ze wegwijs te maken in de vele rechtsstelsels, zowel in grote staten die beschikken over complexe IT-computersystemen en honderden dossiers beheren, als in kleine staten die slechts een klein aantal zaken te behandelen krijgen. In dit vademecum wordt nader ingegaan op de onderhoudsrechtelijke vraagstukken en procedures die aan de orde komen bij de behandeling van internationale dossiers.

A. Opzet en reikwijdte van dit vademecum

4. Dit vademecum is bedoeld als leidraad voor dossierbeheerders bij het beheer van zaken en aangelegenheden waarop het verdrag van toepassing is. Benadrukt zij dat dit vademecum niet is opgevat als juridische gids voor advocaten, rechters, besluitvormers of gerechten. Dit vademecum dient uitsluitend als richtsnoer bij de internationale aspecten van zaken en aangelegenheden die onder toepassing van het verdrag vallen. Bijgevolg worden hier niet alle onderhoudsrechtelijke facetten van het beheer van internationale dossiers belicht. Internationale zaken blijven onderworpen aan de interne procedures van elke staat, zoals tenuitvoerleggingsprocedures.
5. Het verdrag is het sluitstuk van vier jaar onderhandelingen en besprekingen waaraan ruim 70 staten hebben deelgenomen. Er is van gedachten gewisseld over talloze kwesties en vraagstukken met het doel meer duidelijkheid te brengen in en concreet vorm te geven aan de tekst van het verdrag in de uiteindelijk goedgekeurde versie. In het toelichtend rapport over het verdrag¹ wordt een uitvoerig overzicht gegeven van de verdragsbepalingen en het verloop van de onderhandelingen en besprekingen. Het toelichtend rapport vormt de rechtsgrondslag voor en waarborgt de juiste uitlegging van elke verdragsbepaling.
6. Anders dan in het toelichtend rapport worden in dit vademecum praktijkgerichte en operationele aanknopingspunten voor de werking van het verdrag aangereikt en wordt concreet uiteengezet hoe onder het verdrag vallende zaken in de praktijk worden behandeld. Voor een juridische uitlegging van het verdrag wordt verwezen naar het toelichtend rapport of naar de rechtspraak die zich mettertijd zal vormen met betrekking tot de inhoudelijke invulling van het verdrag.

¹ A. Borrás en J. Degeling, „Explanatory Report” – *Convention on the International Recovery of Child Support and Other Forms of Family Maintenance*, te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”.

7. Bovendien wordt de werking van het verdrag per definitie aangevuld door interne praktijken met betrekking tot het beheer van dossiers inzake levensonderhoud. De reden hiervoor is dat het onderhoudsdossier, wanneer dit eenmaal naar een andere staat is verzonden, daar in behandeling wordt genomen als een nationale zaak met toepassing van de interne praktijken. Het verdrag is de spil van dit proces en geeft voornamelijk inhoud aan de wijze waarop de staten met elkaar in wisselwerking staan en onderling dossiers en informatie uitwisselen.
8. In dit vademecum worden geen antwoorden of richtsnoeren aangereikt voor alle onderhoudsrechtelijke problemen die zich kunnen voordoen in internationale zaken. De interne praktijken en nationale rechtsregels van elke staat bepalen bijvoorbeeld welke stukken worden verlangd om de partijen in kennis te stellen van verzoeken in de zin van het verdrag, of welke vorm een beslissing inzake levensonderhoud moet aannemen. In aanvulling op het vademecum, als eerste bron van informatie over de werking van het verdrag in de praktijk, moeten de dossierbeheerders zich bijgevolg altijd rekenschap geven van de interne praktijken en nationale rechtsregels van elke staat.

B. Opbouw van het vademecum

9. Dit vademecum is niet bedoeld voor doorgaande lezing van begin tot einde!
10. Het is veeleer een naslagwerk dat is opgebouwd uit verschillende delen waarin aandacht wordt besteed aan alle soorten verzoeken die krachtens het verdrag kunnen worden ingediend. Bij elk verzoek zijn telkens twee staten betrokken: de staat die het verzoek verzendt, verzoekende staat genoemd, en de staat die het verzoek in ontvangst neemt, aangezochte staat genoemd. Daarom wordt een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan uitgaande of verzonden verzoeken en aan inkomende of ontvangen verzoeken. In het hoofdstuk over uitgaande verzoeken wordt nader ingegaan op de procedures die door de verzoekende staat worden toegepast. In het hoofdstuk over de inkomende verzoeken wordt uiteengezet welke procedures door de aangezochte staat worden toegepast.
11. In elk hoofdstuk wordt niet alleen het verzoek zelf besproken, maar wordt ook bekeken in welke gevallen dit kan worden ingediend. Verder bevat elk hoofdstuk praktijkvoorbeelden en stroomschema's, naast stapsgewijze uitleg over de wijze waarop het verzoek wordt behandeld. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een aantal veelgestelde vragen (FAQ) en met verwijzingen naar aanvullend referentiemateriaal en informatie.
12. Diverse thema's hebben betrekking op alle verzoeken en komen daarom niet in elk hoofdstuk opnieuw ter sprake. Deze gemeenschappelijke thema's zijn gebundeld in de hoofdstukken 1 tot en met 3. Daarin worden alle mogelijke soorten verzoeken in het kort toegelicht. Voor gedetailleerde uitleg wordt de lezer doorverwezen naar het desbetreffende hoofdstuk van dit vademecum.
13. In de inleidende hoofdstukken wordt ook aandacht besteed aan de werkingssfeer van het verdrag. Zo wordt bekeken welke onderhoudsverplichtingen onder het verdrag vallen en welke niet. Verder staat hier ook uitleg over mogelijke uitbreidingen of beperkingen van het toepassingsgebied van het verdrag. Tot slot worden ook algemene kwesties besproken, zoals het belang van de bescherming van persoonsgegevens en het verlenen van effectieve toegang tot procedures en rechtsbijstand met betrekking tot verzoeken waarop het verdrag van toepassing is.

14. In hoofdstuk 2 worden definities gegeven van de belangrijkste begrippen die in dit vademecum worden gebruikt. Deze begripsomschrijvingen zijn echter geen juridisch bindende definities. In het verdrag zelf wordt een aantal gehanteerde begrippen nader omschreven. Voorts bepaalt het verdrag dat er „[b]ij de uitlegging (...) dient rekening te worden gehouden met het internationale karakter ervan en met de noodzaak de uniforme toepassing ervan te bevorderen”².
15. De uitleg in hoofdstuk 2 is bedoeld om dossierbeheerders meer inzicht te verschaffen in de bewoordingen en strekking van het verdrag, meer in het bijzonder wanneer de gehanteerde begrippen of uitdrukkingen duidelijk verschillen van die welke in de interne praktijken en nationale rechtsregels van elke staat worden gebruikt. In de afzonderlijke hoofdstukken wordt naar deze tekstuele uitleg verwezen om dossierbeheerders houvast te bieden bij het naleven van de verdragsbepalingen.
16. In het vijftiende en laatste hoofdstuk van dit vademecum staan instructies om de aanbevolen formulieren voor onder het verdrag vallende verzoeken in te vullen.

C. Aanwijzingen voor het gebruik van dit vademecum

17. Als u niet vertrouwd bent met onder het verdrag vallende dossiers, wordt u aangeraden eerst hoofdstuk 1 door te nemen, getiteld „Overzicht van verzoeken in de zin van het verdrag”. Daarin vindt u uitleg over de verschillende verzoeken die krachtens het verdrag kunnen worden ingediend, met verwijzingen naar de vindplaats van nadere gegevens in dit vademecum.
18. Vervolgens raadpleegt u hoofdstuk 3 om u ervan te vergewissen dat de onderhoudsverplichting waarop het dossier betrekking heeft binnen de werkingssfeer van het verdrag valt. Als dat niet het geval is, zijn dit vademecum en het verdrag niet van toepassing. Valt de onderhoudsverplichting binnen de werkingssfeer van het verdrag, dan raadpleegt u het hoofdstuk dat op dit specifieke verzoek van toepassing is. Daar wordt uitgelegd welke procedures u voor inkomende (ontvangen) en uitgaande (verzonden) verzoeken moet volgen.

D. Andere bronnen van informatie

19. Het bovengenoemde toelichtend rapport is de meest uitgebreide bron van informatie over de tekst van het verdrag. Hebt u een vraag over een onder het verdrag vallende zaak die onbeantwoord blijft in dit vademecum, dan dient u het toepasselijke artikel van het verdrag erop na te slaan. Vervolgens raadpleegt u het desbetreffende onderdeel van het toelichtend rapport. Talloze technische vraagstukken die buiten het bestek van dit vademecum vallen, worden opgelost in het toelichtend rapport. Naast het toelichtend rapport bestaat er een breed scala aan voorbereidende documenten en verslagen met technische en achtergrondinformatie. Dit materiaal werd gebruikt als referentiekader en uitgangspunt voor de gespreksronden die hebben geleid tot het verdrag. Deze verslagen zijn te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”.

² Artikel 53.

20. Het antwoord op vragen over de nationale rechtsregels en interne praktijken van een andere staat in dossiers inzake levensonderhoud is vaak te vinden in het landprofiel dat een verdragsluitende staat heeft neergelegd bij het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht. In het landprofiel vindt u informatie over tenuitvoerleggingsmaatregelen, de grondslag waarop beslissingen inzake levensonderhoud worden vastgesteld en eventuele beperkingen ten aanzien van wijzigingen. Voorts wordt daarin uitgelegd welke administratieve of gerechtelijke procedures doorgaans voor verzoeken worden toegepast. Het landprofiel bevat ook de nodige contactgegevens en eventuele speciale vereisten die in de betrokken staat gelden voor verzoeken waarop het verdrag van toepassing is. Verder staan in het landprofiel koppelingen naar websites van staten of soortgelijke bronnen van informatie. Het landprofiel is eveneens te vinden op de website van de Haagse Conferentie³.
21. Tot slot dienen dossierbeheerders uiteraard ook de nationale bronnen van informatie over interne praktijken en procedures te raadplegen, en voor vraagstukken in verband met de juridische uitlegging zo nodig een beroep te doen op geschikte rechtsbronnen in hun staat, zoals juridische handboeken of advocaten. Tal van staten hebben aanzienlijke ervaring opgedaan met het beheer van internationale dossiers inzake levensonderhoud. Bijgevolg is er in vele staten een rijkdom aan deskundigheid voorhanden die dossierbeheerders van nut kan zijn bij het behandelen van internationale zaken.

E. Enkele raadgevingen ter afsluiting

22. Bij het beheer van verzoeken waarop het verdrag van toepassing is, zal duidelijk worden dat in de procedures het zwaartepunt ligt op de eenvoudige en snelle behandeling van verzoeken; de doeltreffende toepassing van tenuitvoerleggingsmaatregelen en regelmatige contacten tussen beide betrokken staten staan daarbij voorop. Naar uit artikel 1 blijkt, zijn dit inderdaad de belangrijkste doelstellingen van het verdrag. Wanneer deze doelstellingen worden verwezenlijkt met toepassing van het verdrag, zal dat onmiskenbaar op duurzame wijze ten goede komen aan kinderen en gezinnen over de hele wereld. Een en ander kan worden bereikt door voort te bouwen op de inzet, het harde werk en de vele inspanningen van de dossierbeheerders. Wij hopen dat zij van dit vademecum nuttig gebruik zullen maken om in deze opzet te slagen.

³ Sommige staten kunnen ervoor kiezen geen gebruik te maken van het aanbevolen landprofielformulier. Niettemin bepaalt artikel 57 van het verdrag dat elke verdragsluitende staat informatie van dezelfde aard moet verstrekken aan het Permanent Bureau. Deze informatie is ook te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”.

Hoofdstuk 1

Overzicht van verzoeken in de zin van het verdrag

23. In dit hoofdstuk wordt uiteengezet welke soorten verzoeken krachtens het verdrag kunnen worden ingediend door tussenkomst van een **centrale autoriteit**. Dit hoofdstuk moet worden gelezen in samenhang met hoofdstuk 3, waar essentiële informatie staat over de werkingssfeer van het verdrag en de toepassing ervan op een specifiek dossier. De **centrale autoriteit** is de overheidsinstantie die door een verdragsluitende staat wordt aangewezen om zich te kwijten van de bij het verdrag opgelegde taken van administratieve samenwerking en bijstand. Deze taken worden uiteengezet in hoofdstukken II en III van het verdrag.
24. In het begin van dit hoofdstuk staat een overzicht van de verzoeken die krachtens het verdrag kunnen worden ingediend. Daarna volgen enkele stroomschema's die duidelijk maken welk verzoek behoort te worden ingediend op grond van het verdrag.
25. Denk erom dat dit hoofdstuk uitsluitend beoogt een algemeen overzicht te geven van de verschillende soorten verzoeken. Meer gedetailleerde informatie over elk specifiek verzoek is terug te vinden in de desbetreffende hoofdstukken. Hieruit volgt dat de voorbeelden en stroomschema's in dit hoofdstuk per definitie beperkt blijven tot de meest voorkomende praktijkgevallen waarin verzoeken worden ingediend: in de afzonderlijke hoofdstukken van het vademecum wordt meer in detail ingegaan op de specifieke verzoeken.
26. Wanneer u eenmaal heeft vastgesteld welk verzoek aan de orde is, kunt u hoofdstuk 3 raadplegen om na te gaan of dit binnen de werkingssfeer van het verdrag valt. Vervolgens gaat u naar het specifieke hoofdstuk van dit vademecum waar dit soort verzoek uitvoeriger wordt toegelicht. In hoofdstuk 2 wordt een nadere omschrijving gegeven van de belangrijkste begrippen die in dit vademecum worden gebruikt.

I. Beschrijving van de verzoeken in de zin van het verdrag

27. In dit deel staat een basisoverzicht van de verschillende soorten **verzoeken** (om erkenning, om tenuitvoerlegging, om vaststelling en om wijziging van een beslissing) en **verzoeken** door tussenkomst van centrale autoriteiten (**verzoeken om specifieke maatregelen**) die krachtens het verdrag kunnen worden ingediend alsook van de verschillende gevallen waarin elk verzoek kan worden gebruikt. Hier worden alle factoren opgesomd die bepalend zijn voor de vraag of een verzoek kan worden ingediend.
- Aanbeveling:** in dit vademecum wordt onderscheid gemaakt tussen **verzoeken** en **rechtstreekse verzoeken**. Een verzoek is een voorziening die uit hoofde van het verdrag wordt ingesteld door tussenkomst van een centrale autoriteit, zoals een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging. Een rechtstreeks verzoek is een voorziening die rechtstreeks bij een bevoegde autoriteit wordt ingesteld, zoals een rechtstreeks verzoek om vaststelling van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, indien de aangezochte staat de toepassing van het verdrag niet tot dergelijke verzoeken heeft uitgebreid.
- Denk erom dat een **verzoek om specifieke maatregelen** krachtens artikel 7 een uitzondering op deze regel vormt. Dergelijke verzoeken worden ingediend door tussenkomst van een centrale autoriteit. Zie hoofdstuk 13.

A. Overzicht van de verzoeken in de zin van het verdrag

28. In artikel 10 worden de soorten verzoeken opgesomd die krachtens het verdrag kunnen worden ingediend. Deze verzoeken staan open voor personen (of in sommige gevallen voor overheidslichamen) in de volgende gevallen:

<i>Geval</i>	<i>Soort verzoek dat openstaat krachtens het verdrag</i>
De verzoeker heeft een beslissing inzake levensonderhoud van de aangezochte staat en wil deze daar ten uitvoer laten leggen	Verzoek om tenuitvoerlegging
De verzoeker heeft een beslissing van een verdragsluitende staat en wil deze in een andere staat laten erkennen dan wel erkennen en ten uitvoer leggen	Verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging
De verzoeker heeft nog geen beslissing inzake levensonderhoud en de verweerder verblijft in een andere verdragsluitende staat	Verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud
De verzoeker heeft een beslissing inzake levensonderhoud, maar wil een nieuwe beslissing verkrijgen omdat er problemen zijn met de erkenning of tenuitvoerlegging van de bestaande beslissing in een andere verdragsluitende staat	Verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud
De verzoeker heeft een beslissing inzake levensonderhoud van een verdragsluitende staat, maar wil deze laten wijzigen, en de verweerder (wederpartij) verblijft in een andere verdragsluitende staat	Verzoek om wijziging

Figuur 1: Overzicht van de soorten verzoeken

29. Zoals blijkt uit Figuur 1 hierboven, kunnen krachtens het verdrag vier algemene soorten verzoeken worden ingediend. Met deze verzoeken kunnen uiteenlopende doelstellingen worden nagestreefd. De vier algemene soorten verzoeken zijn:
- verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing inzake levensonderhoud,
 - verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een bestaande beslissing inzake levensonderhoud,
 - verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud, zo nodig met vaststelling van de afstamming,
 - verzoek om wijziging van een bestaande beslissing inzake levensonderhoud.
30. Al deze verzoeken kunnen worden ingediend door een onderhoudsgerechtigde en in sommige gevallen ook door een onderhoudsplichtige ingevolge artikel 10, lid 2.

1. Verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een bestaande beslissing

31. Dit verzoek wordt gebruikt wanneer de verzoeker al een **beslissing inzake levensonderhoud** heeft en hij deze wil laten erkennen dan wel erkennen en ten uitvoer leggen in een andere staat dan die waar hij verblijft. De erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure bevrijdt de verzoeker van de noodzaak om in de aangezochte staat een verzoek in te dienen tot verkrijging van een nieuwe beslissing inzake levensonderhoud: de bestaande beslissing kan immers in de andere staat op dezelfde grondslag ten uitvoer worden gelegd als een oorspronkelijk in die staat gegeven beslissing. Beide staten moeten partij bij het verdrag zijn en de beslissing moet in een verdragsluitende staat zijn gegeven.

*Een **beslissing inzake levensonderhoud** legt de onderhoudsplichtige de verplichting op levensonderhoud te betalen, en kan ook automatische indexering omvatten en de verplichting achterstallige bedragen, levensonderhoud met terugwerkende kracht of interest te betalen, alsook de vaststelling van kosten of uitgaven.*

a) Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?

32. Meestal wil een verzoeker een beslissing laten erkennen en ten uitvoer leggen om betalingen van levensonderhoud te innen en zo nodig de tenuitvoerleggingsprocedure in te leiden. Soms verzoekt een verzoeker alleen om erkenning. Zo kan een onderhoudsplichtige bijvoorbeeld om uitsluitende erkenning van een in het buitenland gegeven beslissing verzoeken met het doel de nakoming van betalingsverplichtingen uit hoofde van een andere beslissing te beperken of op te schorten. Omgekeerd kan een onderhoudsgerechtigde om uitsluitende erkenning verzoeken wanneer hij de andere staat geen bijstand vraagt bij de tenuitvoerlegging van de beslissing.

b) Voorbeeld

33. D verblijft in land A en heeft een beslissing van land A waarbij haar gewezen echtgenoot de verplichting wordt opgelegd levensonderhoud te betalen voor haar drie kinderen. Haar gewezen echtgenoot woont in land B. D wil de beslissing inzake levensonderhoud ten uitvoer laten leggen. Zowel land A als land B is een **verdragsluitende staat**.
- Een **verdragsluitende staat** is een staat die is gebonden door het verdrag omdat hij de daarin voorgeschreven procedure voor de bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van het verdrag heeft afgerond.*
34. De centrale autoriteit van land A verzendt een verzoek om **erkenning en tenuitvoerlegging** van de beslissing naar land B. De centrale autoriteit van land B zendt de beslissing door naar een bevoegde autoriteit om die voor tenuitvoerlegging te laten registreren of uitvoerbaar te laten verklaren. De gewezen echtgenoot wordt in kennis gesteld van de erkenning van de beslissing en heeft de mogelijkheid bezwaar daartegen aan te tekenen. Wanneer de beslissing eenmaal is erkend en de gewezen echtgenoot het levensonderhoud niet vrijwillig betaalt, doet een bevoegde autoriteit van land B al het nodige om de beslissing ten uitvoer te leggen en de betalingen over te maken aan land A⁴.

⁴ Op grond van het verdrag neemt de centrale autoriteit of de bevoegde autoriteit alle passende maatregelen om de tenuitvoerlegging en de inning en overmaking van betalingen van levensonderhoud te „vergemakkelijken”. Deze maatregelen verschillen van staat tot staat. Zie hoofdstuk 10 – Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud.

Toepasselijk artikel van het verdrag: artikel 10, lid 1, onder a), en artikel 10, lid 2, onder a)

Zie hoofdstuk 4 – Behandelen van uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging, en hoofdstuk 5 – Behandelen van inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

2. Verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing

35. Van alle op grond van het verdrag beschikbare verzoeken is dit het eenvoudigste verzoek. Hierbij wordt een verdragsluitende staat gevraagd zijn eigen beslissing of een eerder erkende beslissing ten uitvoer te leggen en bijstand te verlenen bij het overmaken van de betalingen aan een onderhoudsgerechtigde.
36. Anders dan het hierboven beschreven verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging heeft dit verzoek betrekking op een beslissing die is gegeven in of al werd erkend door de staat die deze ten uitvoer moet leggen (de aangezochte staat). Bijgevolg hoeft de beslissing niet eerst te worden erkend om ten uitvoer te worden gelegd⁵.

*De **bevoegde autoriteit** is de instantie van een bepaalde staat die is belast met, of naar het recht van de betrokken staat is gemachtigd tot, het uitvoeren van specifieke taken uit hoofde van het verdrag. Dat kan een gerecht zijn, een bestuurslichaam, een inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen of elke andere overheidsinstantie die een van de met het verdrag verband houdende taken uitvoert.*

a) Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?

37. Dit verzoek wordt ingediend wanneer de verzoeker een beslissing inzake levensonderhoud heeft die is gegeven in of al werd erkend door de staat waar de verweerder verblijft of waar hij inkomen of vermogen heeft. De verzoeker kan die staat verzoeken de door hem gegeven of erkende beslissing ten uitvoer te leggen zonder zich daartoe te moeten verplaatsen: de centrale autoriteit van de staat waar de verzoeker verblijft, verzendt immers het verzoek om tenuitvoerlegging van de beslissing naar de aangezochte staat. Beide staten moeten partij bij het verdrag zijn.

b) Voorbeeld

38. F verblijft in land A en heeft een beslissing inzake levensonderhoud van land B waar de vader van haar kind verblijft. Zij wil deze beslissing ten uitvoer laten leggen in land B. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.
39. Op grond van het verdrag kan F de centrale autoriteit van land A vragen namens haar een verzoek om tenuitvoerlegging te verzenden naar land B. F hoeft niet te verzoeken om erkenning van de beslissing aangezien deze in land B is gegeven. De centrale autoriteit van land B behandelt het verzoek en zendt dit voor

*De **verzoekende staat** is de staat waar de verzoeker verblijft en waar een verzoek uit hoofde van het verdrag wordt ingediend.*

*De **aangezochte staat** is de staat die het verzoek in ontvangst neemt en die wordt gevraagd het verzoek te behandelen. Doorgaans is dit de staat waar de verweerder verblijft.*

⁵ Zoals uiteengezet in hoofdstuk 4, kan een beslissing alleen dan in de aangezochte staat worden erkend en ten uitvoer gelegd indien zij is gegeven in een verdragsluitende staat (zie het toelichtend rapport, punt 240). Is de beslissing gegeven in een niet-verdragsluitende staat, dan kan een verzoek om tenuitvoerlegging worden ingediend voor zover de aangezochte staat de beslissing al heeft erkend krachtens een ander verdrag of overeenkomstig het nationale recht. Zo niet, moet een verzoek om vaststelling van een nieuwe beslissing worden ingediend.

tenuitvoerlegging door naar de bevoegde autoriteit van land B. Wanneer de onderhoudsplichtige het levensonderhoud niet vrijwillig betaalt, past de bevoegde autoriteit de maatregelen toe waarin het nationale recht voorziet om de beslissing ten uitvoer te leggen.

Toepasselijk artikel van het verdrag: artikel 10, lid 1, onder b)

Zie hoofdstuk 6 voor wat betreft uitgaande verzoeken om tenuitvoerlegging, en hoofdstuk 7 voor wat betreft inkomende verzoeken om tenuitvoerlegging

3. Verzoek om vaststelling van een beslissing

40. Dit verzoek wordt gebruikt om een beslissing te verkrijgen tot toekenning van levensonderhoud aan de verzoeker, zijn kinderen of andere personen⁶. De verzoeker vraagt de centrale autoriteit van de staat waar hij verblijft namens hem naar de centrale autoriteit van de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft een verzoek om vaststelling van een beslissing te verzenden, zo nodig met inbegrip van de vaststelling van de afstamming⁷. Beide staten moeten partij bij het verdrag zijn.

a) Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?

41. Dit verzoek wordt gebruikt wanneer nog geen beslissing inzake levensonderhoud voorhanden is of wanneer de verzoeker wel een beslissing inzake levensonderhoud heeft, maar deze om welke reden dan ook niet kan worden erkend of ten uitvoer gelegd in de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft of waar de tenuitvoerlegging moet plaatsvinden.

b) Voorbeeld

42. G verblijft in land A en heeft een kind van vier jaar. Zij is nooit gehuwd met de vader van het kind, en de afstamming werd nooit vastgesteld voor het kind. De vader van het kind is nu verhuisd naar land B. G wil dat de vader begint levensonderhoud te betalen voor het kind. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.
43. De centrale autoriteit van land A verzendt op grond van het verdrag een verzoek om **vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud** voor het kind naar de centrale autoriteit van land B. De centrale autoriteit van land B onderneemt de nodige stappen teneinde het verzoek om vaststelling van een beslissing in te dienen, doorgaans door het verzoek door te verwijzen naar een bevoegde autoriteit. De bevoegde autoriteit van land B vergemakkelijkt de vaststelling van de afstamming. Daartoe kan een vaderschapstest worden uitgevoerd. Er wordt rechtstreeks of door tussenkomst van de centrale autoriteiten contact opgenomen met de moeder, zodat zij samen met haar kind de test kan ondergaan. De afstamming c.q. bloedverwantschap kan in sommige staten ook worden vastgesteld bij rechterlijke uitspraak of middels een daartoe strekkende verklaring die door de ouder wordt afgelegd. Wanneer de beslissing inzake levensonderhoud eenmaal is vastgesteld in land B, zorgt de bevoegde autoriteit van land B ervoor dat deze in voorkomend geval ten uitvoer wordt gelegd en dat de betalingen worden overgemaakt aan de moeder in land A zonder dat zij een aanvullend verzoek moet indienen⁸.

⁶ Een verzoek om vaststelling kan alleen voor „andere personen” worden ingediend indien de werkingssfeer van het verdrag tot die personen werd uitgebreid. De werkingssfeer van het verdrag wordt nader omschreven in hoofdstuk 3.

⁷ Artikel 10, lid 3 bepaalt dat het verzoek wordt behandeld overeenkomstig het recht van de aangezochte staat en tevens wordt onderworpen aan de bevoegdheidsregels die daar van toepassing zijn. Zie het toelichtend rapport, punt 248.

⁸ Zie het toelichtend rapport, punt 108, over het gebruik van het begrip „vergemakkelijken”.

Toepasselijk artikel van het verdrag: artikel 10, lid 1, onder c) en d)

Zie hoofdstuk 8 – Uitgaande verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud, en hoofdstuk 9 – Inkomende verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud

4. Verzoek om wijziging van een bestaande beslissing

44. Dit verzoek wordt gebruikt wanneer een beslissing inzake levensonderhoud voorhanden is, maar een van de partijen die wil laten wijzigen.

a) Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?

45. Een verzoek om wijziging kan worden ingediend wanneer zich veranderingen hebben voorgedaan in de behoefte van de onderhoudsgerechtigde of de kinderen, dan wel in de draagkracht van de onderhoudsplichtige. De verzoeker (onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige) vraagt de centrale autoriteit van de staat waar hij verblijft een verzoek om wijziging te verzenden naar de staat waar de wederpartij verblijft (of waar de beslissing moet worden gewijzigd). Voor zover toegestaan door het recht van de aangezochte staat, wordt de beslissing gewijzigd of wordt een nieuwe beslissing gegeven⁹. Het kan nodig zijn de gewijzigde beslissing te laten erkennen wanneer zij wordt gegeven in een andere staat dan die waar zij ten uitvoer moet worden gelegd.
46. Het verdrag bestrijkt niet alle gevallen waarin een bestaande beslissing kan worden gewijzigd in een internationale zaak met betrekking tot onderhoudsverplichtingen. Vaak wordt geen verzoek in de zin van artikel 10 van het verdrag ingediend, en richt de verzoeker een rechtstreeks verzoek om wijziging aan een bevoegde autoriteit van zijn staat van herkomst of van de staat waar de beslissing is gegeven. Niettemin voorziet het verdrag in mechanismen om verzoeken te verzenden wanneer iemand ervoor kiest of ertoe is gehouden een verzoek in te dienen in de ene verdragsluitende staat en de procedures uit te voeren in de andere verdragsluitende staat¹⁰.

b) Voorbeeld

47. H heeft een beslissing inzake levensonderhoud van land A waarbij haar gewezen echtgenoot de verplichting wordt opgelegd levensonderhoud te betalen voor zijn twee kinderen. Haar gewezen echtgenoot is verhuisd naar land B. De beslissing wordt ten uitvoer gelegd in land B. H wil het levensonderhoud op een hoger bedrag laten vaststellen omdat het inkomen van haar gewezen echtgenoot is gestegen sinds het ogenblik waarop de beslissing is gegeven.
48. Wanneer H ervoor kiest op grond van het verdrag een verzoek om wijziging in te dienen, zendt de centrale autoriteit van land A namens H een verzoek om **wijziging van een bestaande beslissing** door naar de centrale autoriteit van land B. De gewezen echtgenoot wordt in kennis gesteld en de zaak wordt behandeld in land B. Zodra de gewijzigde beslissing is gegeven, kan zij ten uitvoer worden gelegd in land B.

Toepasselijk artikel van het verdrag: artikel 10, lid 1, onder e) en f), artikel 10, lid 2, onder b) en c)

⁹ Zie artikel 10, lid 3. Het verzoek wordt behandeld overeenkomstig het recht van de aangezochte staat en wordt onderworpen aan de bevoegdheidsregels die daar van toepassing zijn.

¹⁰ Zie hoofdstukken 11 en 12. Het verdrag voorziet in beperkingen die invloed kunnen hebben op het vermogen van een onderhoudsplichtige om een bestaande beslissing met succes te wijzigen, met name wanneer de onderhoudsgerechtigde verblijft in de staat waar de beslissing is gegeven.

Zie hoofdstuk 11 – Verzoeken om wijziging van een beslissing, en hoofdstuk 12 – Procedures met betrekking tot inkomende en uitgaande verzoeken om wijziging

B. Verzoek om specifieke maatregelen

49. Naast de vier soorten verzoeken die beschikbaar zijn op grond van het verdrag, voorziet het verdrag ook in bepaalde andere verzoeken die kunnen worden gericht aan een centrale autoriteit wanneer een verzoeker nog geen verzoek heeft ingediend. Deze staan bekend als verzoeken om specifieke maatregelen. De aangezochte staat beslist naar eigen inzicht of voor een dergelijk verzoek bijstand wordt verleend, en bepaalt welke maatregelen worden genomen om daaraan gehoor te geven.
50. Ingevolge artikel 7 kunnen zes soorten verzoeken door tussenkomst van een centrale autoriteit worden ingediend bij een andere centrale autoriteit. Een verzoek om specifieke maatregelen kan worden ingediend om:
- 1 een onderhoudsplichtige of onderhoudsgerechtigde te helpen lokaliseren;
 - 2 de verkrijging van informatie over het inkomen en andere financiële omstandigheden van de onderhoudsplichtige of de onderhoudsgerechtigde te vergemakkelijken, met inbegrip van het lokaliseren van vermogensbestanddelen;
 - 3 de verkrijging van bewijsstukken of ander bewijs te vergemakkelijken;
 - 4 bijstand te verlenen bij de vaststelling van de afstamming;
 - 5 procedures in te stellen of het instellen ervan te vergemakkelijken, ter verkrijging van voorlopige maatregelen in afwachting van de afdoening van het verzoek inzake levensonderhoud;
 - 6 de betekening en de kennisgeving van stukken te vergemakkelijken.

a) Wanneer wordt een verzoek om specifieke maatregelen ingediend?

51. Een verzoek om specifieke maatregelen wordt ingediend wanneer een verzoeker in beperkte mate bijstand nodig heeft bij het aanhangig maken van een verzoek om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om tenuitvoerlegging, om vaststelling of om wijziging van een beslissing waarop het verdrag van toepassing is. Er kan ook om bijstand worden verzocht teneinde te bepalen of een verzoek moet worden ingediend, of in het kader van een aanhangige procedure voor een nationale zaak met een internationaal aspect die betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen.

b) Voorbeeld

52. J woont in land A en heeft twee kinderen. Zij is gescheiden van de vader van de kinderen en heeft een beslissing inzake levensonderhoud waarbij hem de verplichting wordt opgelegd een onderhoudsuitkering te betalen. J veronderstelt dat de vader in land B of in land C woont aangezien hij in beide landen familieleden heeft. Zij wil haar beslissing ten uitvoer laten leggen, maar weet niet welke staat zij daarom moet verzoeken.
53. Op grond van het verdrag kan de centrale autoriteit van land A een verzoek indienen bij de centrale autoriteiten van land B of land C om de vader te helpen lokaliseren. Er wordt een verzoek om specifieke maatregelen ingediend. Daarin wordt aangegeven dat J een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing wil verzenden zodra de vader/verweerder is gelokaliseerd. De centrale autoriteit van land B of land C bevestigt of het mogelijk is de verweerder te lokaliseren op het grondgebied van deze staat. Zo kan land A het dossier doorzenden naar de bevoegde centrale autoriteit.

Toepasselijk artikel van het verdrag: artikel 7

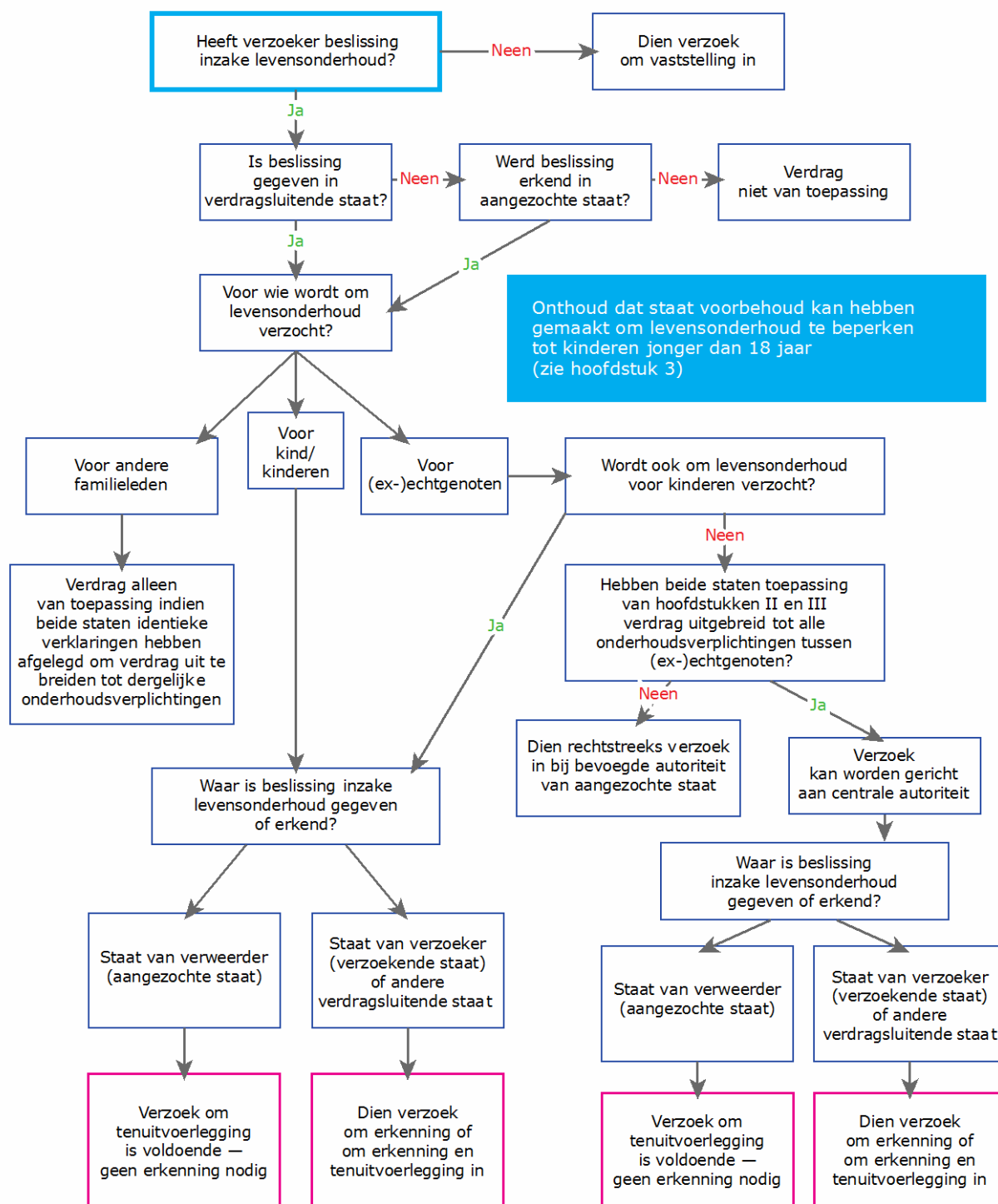
Zie hoofdstuk 13 – Opmaken van uitgaande verzoeken om specifieke maatregelen, hoofdstuk 14 – Behandelen van inkomende verzoeken om specifieke maatregelen, en hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen

II. Bepalen van het soort verzoek

54. Het is vrij eenvoudig om vast te stellen welk soort verzoek in een specifieke situatie aan de orde is. De verschillende mogelijkheden worden verduidelijkt in de volgende stroomschema's.
55. Denk erom dat de informatie in dit deel per definitie bijzonder algemeen van aard is. Door voorbehouden te maken en verklaringen af te leggen, kan een staat de werkingssfeer van het verdrag op zijn grondgebied duidelijk afbakenen. Zo kan een staat bijvoorbeeld een voorbehoud maken dat ertoe strekt de toepassing van het verdrag te beperken tot kinderen jonger dan 18 jaar. Dat kan gevolgen hebben voor de wijze waarop de betrokken staat verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging behandelt die betrekking hebben op kinderen ouder dan 18 jaar. Hierop wordt nader ingegaan in hoofdstuk 3.

1. Wanneer al een beslissing is gegeven

MOGELIJKE VERZOEKEN INDIEN BESLISSING INZAKE LEVENSONDERHOUD VOORHANDEN IS (artikel 10, lid 1, onder a) en b), en artikel 10, lid 2, onder a))

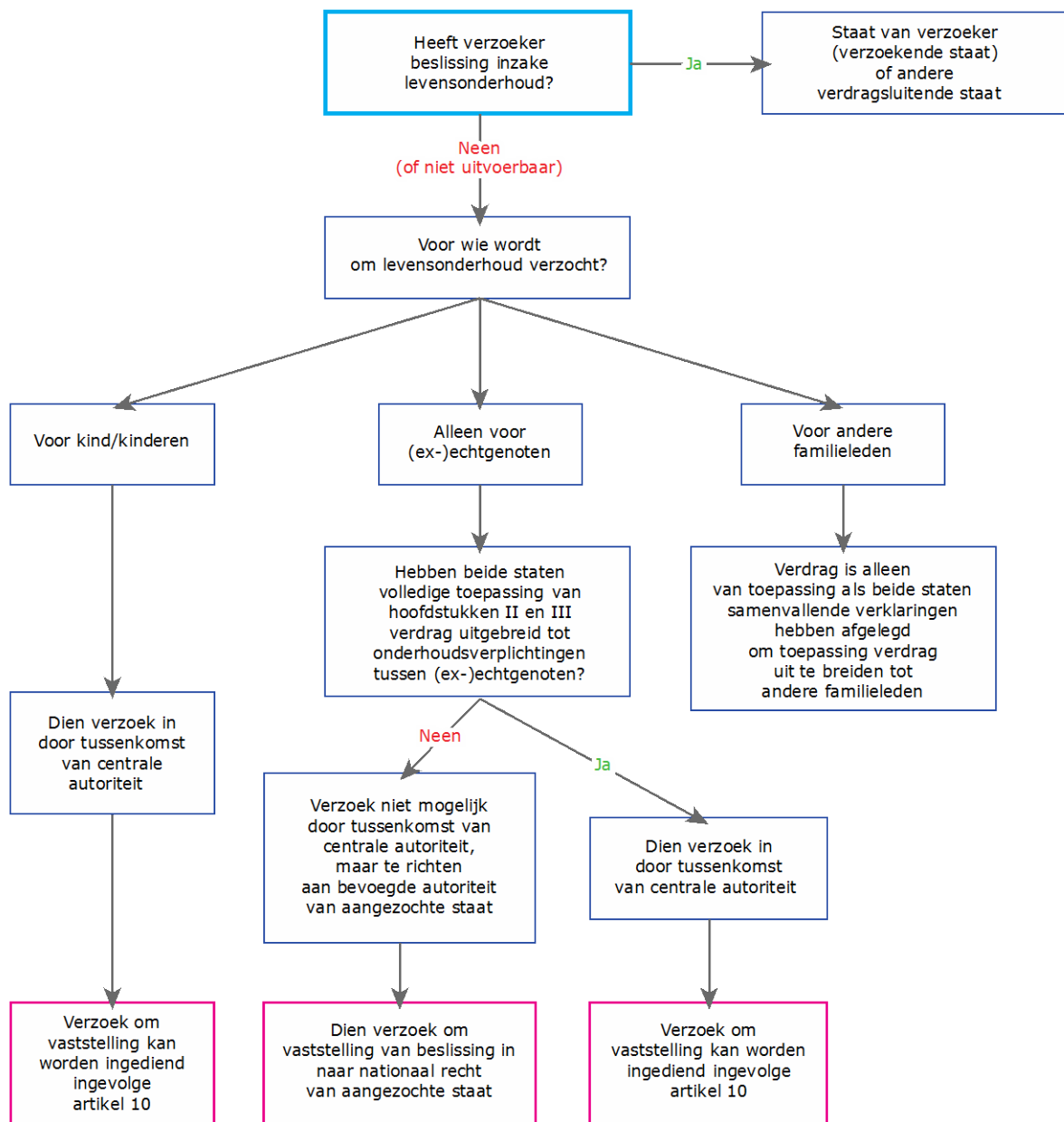

Figuur 2: Mogelijke verzoeken wanneer al een beslissing inzake levensonderhoud is gegeven

2. Wanneer er geen beslissing of geen uitvoerbare beslissing is

56. Het volgende stroomschema verduidelijkt de mogelijkheden wanneer er nog geen beslissing inzake levensonderhoud voorhanden is, of wanneer de bestaande beslissing niet kan worden erkend of ten uitvoer gelegd, in voorkomend geval vanwege een krachtens het verdrag gemaakt voorbehoud.

MOGELIJKE VERZOEKEN INDIEN BESLISSING INZAKE LEVENSONDERHOUD VOORHANDEN IS (artikel 10, lid 1, onder a) en b), en artikel 10, lid 2, onder a))

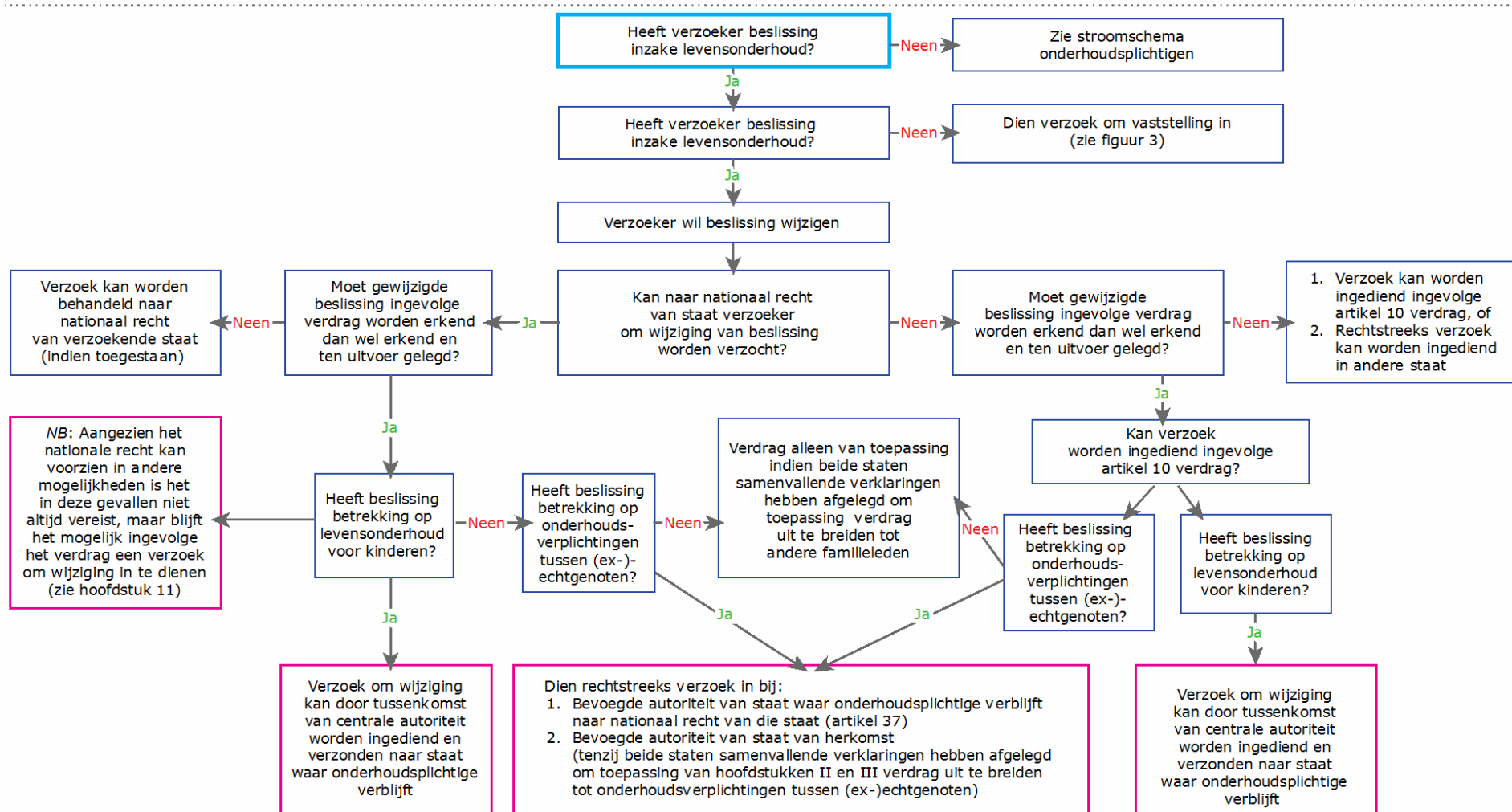

Figuur 3: Mogelijke verzoeken bij gebreke van uitvoerbare beslissing

3. Wanneer de verzoeker de beslissing wil laten wijzigen

57. Soms ziet de verzoeker zich genoodzaakt de beslissing te laten wijzigen om te waarborgen dat de inhoud ervan overeenstemt met de gewijzigde omstandigheden van de partijen of het kind. De procedure varieert licht afhankelijk van de partij die het initiatief tot wijziging neemt, dat wil zeggen de onderhoudsplichtige of de onderhoudsgerechtigde.
58. Het onderstaande stroomschema verduidelijkt de te volgen procedure wanneer de onderhoudsgerechtigde het initiatief neemt om de wijziging te laten wijzigen.

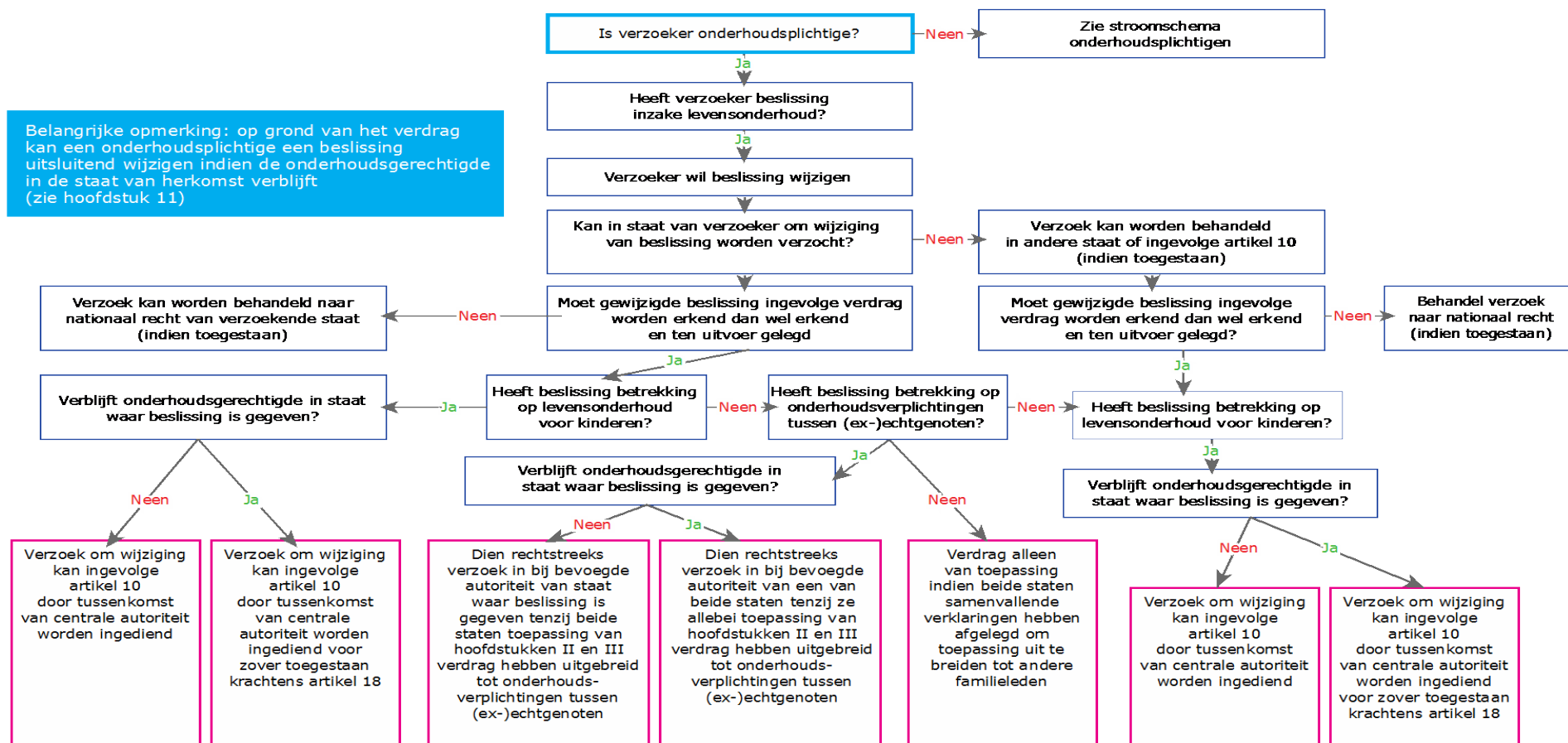
**MOGELIJKE VERZOEKEN INDIEN GEEN UITVOERBARE BESLISSING VOORHANDEN IS
(artikel 10, lid 1, onder c) en d))**

Figuur 4: Door de onderhoudsgerechtigde ingediende verzoeken om wijziging

59. Het onderstaande stroomschema verduidelijkt de te volgen procedure wanneer de onderhoudsplichtige het initiatief neemt om de beslissing te laten wijzigen. Hieruit blijkt dat er verschillen bestaan aangezien het verzoek om wijziging bij voorkeur in behandeling wordt genomen in de staat waar de beslissing is gegeven wanneer de onderhoudsgerechtigde daar verblijft.

DOOR ONDERHOUDSPLI CHTIGE I NGEDIENDE VERZO EKEN OM WI JZI GI NG (artikel 10, lid 2, onder b) en c))

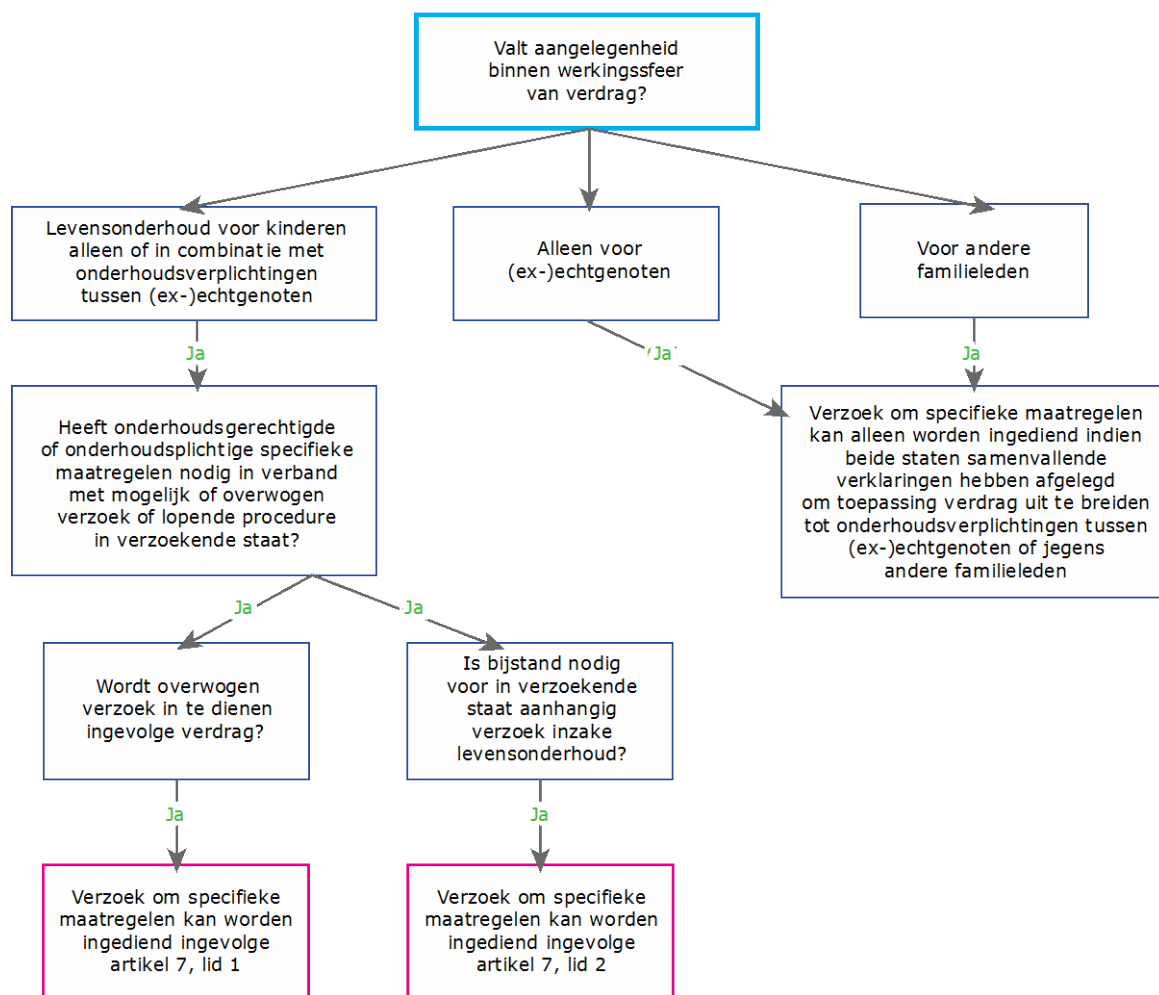

Figuur 5: Door de onderhoudsplichtige ingediende verzoeken om wijziging

4. Wanneer de verzoeker bijstand nodig heeft

60. Soms heeft de verzoeker bijstand van een centrale autoriteit nodig voorafgaand aan de indiening van het verzoek in de zin van het verdrag. Mogelijk zijn aanvullende stukken of informatie nodig, of wordt een stuk ter staving van de afstamming verlangd voordat het verzoek kan worden ingediend. In het kader van een nationale zaak met een internationaal aspect die betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen kan de verzoeker ingevolge het verdrag een verzoek om specifieke maatregelen indienen bij een centrale autoriteit teneinde bijstand te verkrijgen. Deze verzoeken vallen onder artikel 7. De te volgen procedure wordt verduidelijkt in het onderstaande stroomschema¹¹.

VERZOEKEN OM SPECIFIEKE MAATREGELEN (artikel 7, leden 1 en 2)

Figuur 6: Verzoeken om specifieke maatregelen

¹¹ Raadpleeg voor meer informatie hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen, in het geval dat beide staten partij zijn bij het Verdrag van 's-Gravenhage van 15 november 1965 inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke en in handelszaken (het „Haagse betekeningsverdrag van 1965”) en het Verdrag van 's-Gravenhage van 18 maart 1970 inzake de verkrijging van bewijs in het buitenland in burgerlijke en in handelszaken (het „Haagse bewijsverdrag van 1970”).

Hoofdstuk 2

Verklaring van begrippen

A. Doel van dit hoofdstuk

61. De specifieke terminologie die in het verdrag wordt gebruikt, is het resultaat van vier jaar onderhandelingen en besprekingen. Sommige van de gebruikte begrippen worden in het verdrag zelf gedefinieerd. Tal van andere begrippen worden echter niet nader omschreven. De betekenis van bepaalde begrippen kan variëren afhankelijk van het nationale recht van de staat waar de procedure betreffende onderhoudsverplichtingen plaatsvindt.
62. Zo wordt het begrip „tenuitvoerlegging” bijvoorbeeld nergens gedefinieerd, terwijl dit veelvuldig in het volledige verdrag wordt gebruikt. Het werd kennelijk niet noodzakelijk geacht om dit begrip nader te omschrijven in het verdrag aangezien de staten het doorgaans eens zijn over de betekenis daarvan op het gebied van onderhoudsverplichtingen. Een andere reden is dat een ruime en soepele uitlegging van het verdrag geldt als een van de belangrijke uitgangspunten daarvan¹².
63. In de praktijk staat het bijgevolg aan de voor de tenuitvoerlegging van de beslissing bevoegde autoriteit om uit te maken of een specifieke maatregel strekt tot tenuitvoerlegging. Daarbij zij opgemerkt dat in het verdrag wel degelijk bepaalde maatregelen worden voorgesteld om een beslissing ten uitvoer te leggen, wat een aanwijzing kan vormen om te bepalen welke maatregelen doorgaans strekken tot tenuitvoerlegging. Een soortgelijke redenering kan worden gevolgd om uit te maken of het levensonderhoud valt onder de noemer van onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten: daartoe moet concrete inhoud aan het begrip „(ex-)echtgenoten” worden gegeven door de bevoegde autoriteit die de beslissing geeft (in het geval van vaststelling van een beslissing) dan wel door de bevoegde autoriteit die het verzoek om erkenning behandelt (indien om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing wordt verzocht).
64. Met dit hoofdstuk wordt niet zozeer beoogd juridische of vaststaande definities te geven voor de in het verdrag gebruikte begrippen, maar veeleer een verklarende woordenlijst te bieden bij de in het vademecum gebezigde terminologie. Daarin worden de begrippen uitgelegd **in het licht van de procedurele gang van zaken** betreffende aangelegenheden waarop het verdrag van toepassing is. Dankzij deze terminologische verduidelijking kunnen degenen die minder goed thuis zijn in internationale onderhoudszaken de procedures beter volgen. In geval van twijfel over de exacte juridische betekenis van een specifiek woord of begrip dat in het verdrag wordt gebruikt, wordt hoe dan ook verwezen naar het toelichtend rapport en naar andere nationale of internationale rechtsbronnen.

¹² Zie de bespreking in punten 60 tot en met 65 van het toelichtend rapport.

B. In dit vademecum gebruikte begrippen

Toetreding

65. Dit is een van de procedures waarmee een staat partij bij het verdrag (= verdragsluitende staat) kan worden¹³. Artikel 60 bepaalt wanneer het verdrag in werking treedt (drie maanden na de nederlegging van de tweede akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring) en wanneer het verdrag in werking treedt in een specifieke verdragsluitende staat. Op de website van de Haagse Conferentie wordt aangegeven welke staten partij zijn bij het verdrag.

Zie artikelen 58 en 60

Administratieve autoriteit

66. In sommige staten wordt over aangelegenheden met betrekking tot onderhoudsverplichtingen beslist door een van overheidswege ingestelde administratieve autoriteit (soms ook kinderalimentatiebureau genoemd) die specifiek als taak heeft bijstand te verlenen bij het verkrijgen, ten uitvoer leggen en wijzigen van beslissingen inzake levensonderhoud¹⁴.
67. In artikel 19, lid 3, wordt een administratieve autoriteit gedefinieerd als een overheidslichaam waarvan de beslissingen voldoen aan de twee in dat artikel genoemde criteria: ze moeten onderworpen kunnen worden aan een beroep bij of toetsing door een gerechtelijke autoriteit in die staat, en dezelfde kracht en uitwerking hebben als een beslissing van een gerechtelijke autoriteit over dezelfde aangelegenheid.

Zie artikel 19, leden 1 en 3

Verschijning

68. Ook comparitie genoemd. Dit begrip verwijst naar de omstandigheid dat de belanghebbende in de gelegenheid wordt gesteld zich uit te laten („te worden gehoord”) door een hoorzitting of terechtzitting bij te wonen of persoonlijk daar aanwezig te zijn. Naargelang van de rechtsregels en procedures van een staat wordt ook geacht te zijn verschenen een persoon of partij die de hoorzitting persoonlijk heeft bijgewoond dan wel telefonisch of langs elektronische weg daaraan heeft deelgenomen. Een persoon kan ook bij gemachtigde „verschijnen in een procedure”, dat wil zeggen door tussenkomst van een advocaat of andere vertegenwoordiger die in zijn plaats optreedt of voor hem een zaak bepleit. In het kader van het verdrag is het van belang om te weten of een partij al dan niet is verschenen in een procedure tot vaststelling van een beslissing. Daarvan hangt namelijk af of een bewijs van behoorlijke kennisgeving dient te worden toegevoegd aan een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing.

Zie artikelen 25 en 29

Zie ook het onderdeel „Bewijs van behoorlijke kennisgeving”

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 4 en 5

¹³ Zie het toelichtend rapport, punt 690.

¹⁴ Zie het toelichtend rapport, punt 432.

Verzoeker

69. In het vademecum wordt hieronder verstaan de persoon of overheidsinstantie („overheidslichaam”) die zich tot een centrale autoriteit wendt met een verzoek als bedoeld in artikel 10 (om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om tenuitvoerlegging, om vaststelling of om wijziging van een beslissing).
70. Soms wordt in het verdrag onder verzoeker mede verstaan de persoon of partij in een gerechtelijke procedure die beroep heeft ingesteld. In artikel 23, lid 6, bijvoorbeeld is de verzoeker de persoon die beroep aantekent tegen de beslissing om een beslissing voor tenuitvoerlegging te registreren of uitvoerbaar te verklaren.
71. Een verzoeker kan niet alleen een onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige zijn, maar ook de wettelijke vertegenwoordiger van een kind. Ten behoeve van sommige verzoeken wordt onder verzoeker mede een overheidslichaam verstaan.

Zie artikelen 7, 10, 36 en 37

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 1 en 3

Verzoeken en rechtstreekse verzoeken

72. In dit vademecum en in het verdrag wordt onderscheid gemaakt tussen „verzoeken” en „rechtstreekse verzoeken”. Een verzoek wordt gericht tot een centrale autoriteit op grond van artikel 10. Volgens dat artikel kan een verzoek worden ingediend om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om tenuitvoerlegging, om vaststelling of om wijziging van een beslissing.
73. Een rechtstreeks verzoek wordt niet ingediend door tussenkomst van een centrale autoriteit, maar wordt rechtstreeks door een persoon ingediend bij een bevoegde autoriteit, zoals een gerechtelijke of administratieve autoriteit. Dergelijke verzoeken vallen buiten de werking van artikel 10. Zo wordt bijvoorbeeld een verzoek om erkenning van een beslissing die uitsluitend betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten rechtstreeks bij een bevoegde autoriteit ingediend.
74. Een uitzondering op dit algemene onderscheid wordt gemaakt in artikel 7 met betrekking tot verzoeken om specifieke maatregelen. Hoewel specifieke maatregelen buiten de werking van artikel 10 vallen, wordt het daartoe strekkende verzoek toch door een centrale autoriteit ingediend bij een andere centrale autoriteit.

Zie artikelen 7, 10 en 37

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 1 en 3

Authentieke akte

Zie definitie onder „Regeling inzake levensonderhoud”

Centrale autoriteit

75. De centrale autoriteit is de overheidsinstantie die door een verdragsluitende staat wordt aangewezen om zich te kwijten van de bij het verdrag opgelegde taken van administratieve samenwerking en bijstand. Deze taken worden uiteengezet in hoofdstukken II en III van het verdrag¹⁵.

¹⁵ Zie het toelichtend rapport, punt 85.

76. In het geval van federale staten of staten die autonome territoriale eenheden omvatten, kan er meer dan één centrale autoriteit zijn¹⁶. De centrale autoriteit verzendt verzoeken naar andere staten en draagt doorgaans zorg voor de verzending, ontvangst en behandeling van verzoeken. Diverse taken van de centrale autoriteit kunnen, voor zover toegestaan door het recht van de betrokken staat, worden uitgeoefend door overheidslichamen in een staat die onder toezicht staan van de centrale autoriteit, bijvoorbeeld een kinderalimentatiebureau.

Zie artikelen 4, 5, 6, 7 en 8

Bevoegde autoriteit

77. De bevoegde autoriteit is het overheidslichaam dat of de persoon die in een bepaalde staat is belast met, of naar het recht van de betrokken staat is gemachtigd tot, het uitvoeren van specifieke taken uit hoofde van het verdrag. Dat kan een gerecht zijn, een bestuurslichaam, een inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen of een andere overheidsinstantie die een van de met het verdrag verband houdende taken uitvoert. In sommige staten kan de centrale autoriteit ook de bevoegde autoriteit zijn voor alle of sommige taken waarin het verdrag voorziet.

Zie artikel 6

Verdragsluitende staat

78. Een verdragsluitende staat is een staat die is gebonden door het verdrag omdat hij de in artikel 58 voorgeschreven procedure voor de bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van het verdrag heeft afgerond.
79. In dit vademecum wordt veelvuldig gebruikgemaakt van het begrip „staat”. Doorgaans wordt hieronder een soevereine staat of een land verstaan, en niet een gebiedsdeel of territoriale eenheid van een staat, zoals een provincie, deelstaat of een staat van de Verenigde Staten van Amerika. Niettemin wordt in sommige gevallen onder „staat” mede verstaan de territoriale eenheid. Een en ander wordt geregeld bij artikel 46. Zo wordt een verwijzing naar de bevoegde autoriteit van een staat waar een beslissing is gegeven in voorkomend geval uitgelegd of opgevat als een verwijzing naar een gerechtelijke of administratieve autoriteit van de desbetreffende territoriale eenheid¹⁷.

Zie artikelen 46 en 58

Verdrag

80. In dit vademecum wordt onder “verdrag” verstaan het *Haagse Verdrag van 23 november 2007 inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden*.

Landprofiel

81. Krachtens artikel 57 van het verdrag moet elke verdragsluitende staat het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht bepaalde inlichtingen verstrekken over zijn wetten en procedures, over de maatregelen die hij zal nemen om uitvoering te geven aan het verdrag, met inbegrip van een beschrijving van de wijze waarop hij verzoeken zal behandelen om beslissingen inzake levensonderhoud vast te stellen, te erkennen en ten uitvoer te leggen¹⁸.

¹⁶ Zie het toelichtend rapport, punt 89.

¹⁷ Zie het toelichtend rapport, punt 637.

¹⁸ Zie het toelichtend rapport, punt 683.

82. Om die informatie te verstrekken, kan een verdragsluitende staat gebruikmaken van het door de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht aanbevolen en bekendgemaakte landprofielformulier. In het landprofiel staan alle stukken of vereisten inzake verzoeken die eigen zijn aan elke staat.
83. Het gebruik van het landprofiel is facultatief, maar ook een staat die het landprofiel niet gebruikt, moet de in artikel 57 voorgeschreven inlichtingen verstrekken aan het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht.
84. Zowel het landprofiel als de inlichtingen die een verdragsluitende staat krachtens artikel 57 heeft verstrekt, zijn te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”.

Zie artikel 57

Onderhoudsgerechtigde

85. In artikel 3 wordt een onderhoudsgerechtigde omschreven als de persoon aan wie levensonderhoud is verschuldigd of van wie wordt gesteld dat levensonderhoud aan hem is verschuldigd. Dat kan niet alleen een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, maar ook een kind, pleegouder, familielid/bloedverwant of iemand anders die voor een kind zorgt. In sommige staten wordt deze persoon ook alimentatiegerechtigde, alimentatieontvanger, schuldeiser, zorgouder, gezagsdragende of verzorgende ouder genoemd. Een onderhoudsgerechtigde kan de persoon zijn die voor het eerst om levensonderhoud verzoekt (bijvoorbeeld via een verzoek om vaststelling van een beslissing) of de persoon die op grond van een bestaande beslissing levensonderhoud geniet¹⁹.
86. Wanneer een verdragsluitende staat de werkingssfeer van het verdrag heeft uitgebreid tot levensonderhoud ten behoeve van andere familieleden, met inbegrip van kwetsbare personen, dan kan elke andere persoon die daarvoor in aanmerking komt de onderhoudsgerechtigde zijn.
87. Artikel 36 bepaalt dat in bepaalde delen van het verdrag onder „onderhoudsgerechtigde” mede een overheidslichaam wordt verstaan. Ten behoeve van een verzoek om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om tenuitvoerlegging of om vaststelling van een nieuwe beslissing inzake levensonderhoud kan een overheidslichaam alleen onderhoudsgerechtigde zijn wanneer de erkenning van een bestaande beslissing werd geweigerd om de in artikel 20, lid 4, genoemde redenen.

Zie artikelen 3, 10 en 36

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 3

Onderhoudsplichtige

88. In artikel 3 wordt een onderhoudsplichtige omschreven als de persoon die levensonderhoud is verschuldigd of ten aanzien van wie wordt gesteld dat hij levensonderhoud is verschuldigd. Dat kan een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, of iemand anders die levensonderhoud is verschuldigd overeenkomstig het recht van de staat waar de beslissing is gegeven. In sommige staten wordt deze persoon alimentatieplichtige, alimentatiebetaler, schuldenaar, niet met het gezag belaste ouder, niet-verzorgende ouder of niet-inwonende ouder genoemd. Een overheidslichaam, zoals een sociale dienst, kan geen onderhoudsplichtige zijn.

¹⁹ Zie het toelichtend rapport, punt 66.

89. Wanneer een verdragsluitende staat de werkingssfeer van het verdrag heeft uitgebreid tot levensonderhoud ten behoeve van andere familieleden, kan de onderhoudsplichtige ook elke persoon zijn die dit soort levensonderhoud is verschuldigd of ten aanzien van wie wordt gesteld dat hij dit soort levensonderhoud is verschuldigd.

Zie artikelen 3 en 10

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 3

Beslissing

90. Dit begrip wordt in het verdrag omschreven in verband met verzoeken om tenuitvoerlegging en verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging, alsook bepaalde soorten verzoeken die aan bevoegde autoriteiten worden gericht.
91. Bij een beslissing wordt de onderhoudsplichtige de verplichting opgelegd levensonderhoud te betalen. Een beslissing kan ook automatische indexeringsomvatten en de verplichting achterstallige bedragen, levensonderhoud met terugwerkende kracht of interest te betalen, alsook de vaststelling van kosten of uitgaven²⁰.
92. Daaronder wordt bijvoorbeeld mede verstaan een gewoonlijk door een gerechtelijke autoriteit gewezen beslissing die is vervat in een rechterlijke beschikking of uitspraak (bevel, vonnis of arrest). Daartoe behoren meer in het bijzonder ook beslissingen van een administratieve autoriteit mits die voldoen aan de in artikel 19, lid 3, vastgestelde criteria. Hieruit volgt dat ramingen die in een bestuursstelsel door een kinderalimentatiebureau worden gemaakt, ook onder toepassing van het verdrag vallen voor zover aan deze criteria is voldaan.

Zie artikelen 3 en 19

Verklaring

93. Een verklaring is een officiële mededeling door een verdragsluitende staat met betrekking tot bepaalde in het verdrag vervatte artikelen of vereisten. Verklaringen worden geregeld bij artikel 63. Zo kan een staat bijvoorbeeld verklaren dat het volledige verdrag van toepassing is op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, zoals bepaald in artikel 2, lid 3. Een staat kan te allen tijde verklaringen afleggen wanneer hij tot het verdrag toetreedt of daarna. De afgelegde verklaringen kunnen ook worden gewijzigd of aangepast. In het landprofiel wordt aangegeven welke verklaringen een staat heeft afgelegd. Die verklaringen zijn ook te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”.

Zie artikel 63

Uitvoerbaarverklaring

94. Een uitvoerbaarverklaring is een mechanisme dat in sommige staten wordt gebruikt om binnen de in het nationale recht vastgestelde grenzen dezelfde kracht en uitwerking te verlenen aan een in het buitenland gegeven beslissing als aan een nationale beslissing. Een uitvoerbaarverklaring verschilt van een certificaat van uitvoerbaarheid, dat een stuk is waarin wordt verklaard dat een beslissing vatbaar is voor tenuitvoerlegging in de staat van herkomst. Voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging moet een certificaat van uitvoerbaarheid worden opgenomen in het dossier.

²⁰ Zie het toelichtend rapport, punten 434 tot en met 437.

Zie artikel 23, lid 2, en artikel 25, lid 1, onder b)

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 4 en 5

Vaststelling van een beslissing

95. Dit begrip verwijst naar de procedure ter verkrijging van een beslissing inzake levensonderhoud, hetzij wanneer er nog geen beslissing inzake levensonderhoud voorhanden is, hetzij wanneer een bestaande beslissing inzake levensonderhoud om welke reden dan ook niet kan worden erkend of ten uitvoer gelegd. Dat kan ook gepaard gaan met de vaststelling van de afstamming voor zover dat nodig is om de beslissing inzake levensonderhoud te verkrijgen.

Zie artikel 10

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 8 en 9

Vaststelling van de afstamming

96. Vaststelling van de afstamming is de handeling die ertoe strekt de biologische of wettelijke afstamming van een kind te bepalen ten behoeve van onderhoudsverplichtingen. Krachtens het verdrag wordt de vaststelling van de afstamming vaak gevraagd in samenhang met een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud, maar ook in het kader van een verzoek om specifieke maatregelen ingevolge artikel 7²¹. De afstamming kan niet alleen door genetisch onderzoek worden vastgesteld, maar ook rechtens worden vermoed, bijvoorbeeld op grond van het feit dat de partijen gehuwd waren of samenwoonden vóór de geboorte van het kind, of door een verklaring houdende aanvaarding of erkenning van bloedverwantschap door een van de ouders.

Zie artikelen 7 en 10

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 8 en 9

Ambtshalve toetsing

97. Een ambtshalve toetsing is een onderzoek dat een bevoegde autoriteit ambtshalve kan uitvoeren in het kader van procedures voor erkenning of voor erkenning en tenuitvoerlegging. De toetsing wordt geregeld bij artikel 23, lid 4, en artikel 24, lid 4²². In dit stadium kan noch de verzoeker, noch de verweerder bezwaar aantekenen.
98. Tenzij de aangezochte staat heeft verklaard de in artikel 24 vastgestelde procedure te willen toepassen, kan de ambtshalve toetsing op grond van artikel 23 ertoe strekken na te gaan of de registratie voor tenuitvoerlegging of de uitvoerbaarverklaring van de beslissing kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde.
99. Wordt de in artikel 24 vastgestelde alternatieve procedure toegepast, dan kan de ambtshalve toetsing enigszins anders verlopen omdat de bevoegde autoriteit aanvullende gronden in overweging moet nemen.

Zie hoofdstuk 5 voor een uitvoerige beschrijving van deze procedure

Zie artikel 12, lid 8, artikel 23, lid 4, en artikel 24, lid 4

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 4 en 5

²¹ Zie het toelichtend rapport, punt 174.

²² Zie het toelichtend rapport, punt 500.

Beslaglegging

100. Beslaglegging is de inbezitneming door de tenuitvoerleggingsautoriteit van gelden die een schuldenaar (in casu de onderhoudsplichtige) te vorderen heeft of te eniger tijd te vorderen mocht hebben. Middels een exploit (aanzegging) van of bevel tot beslaglegging wordt de persoon of organisatie die deze gelden verschuldigd is aan de onderhoudsplichtige de verplichting opgelegd de gelden over te maken aan de tenuitvoerleggingsautoriteit ten behoeve van de onderhoudsgerechtigde. In sommige staten wordt dit executoriaal beslag onder derden, derdenbeslag of inhouding van gelden genoemd.

Zie artikel 34

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 10

Gewone verblijfplaats

101. Dit begrip wordt niet nader omschreven in het verdrag²³. Niettemin wordt het gebruikt in een aantal artikelen van het verdrag die verband houden met de voorwaarden voor erkenning of tenuitvoerlegging van een beslissing. De feitelijke omstandigheden die eigen zijn aan elke zaak bepalen of iemand zijn gewone verblijfplaats heeft in een staat. De gewone verblijfplaats kan worden bepaald op basis van feitelijke elementen, zoals de plaats waar iemand verblijft, waar iemand zijn vaste verblijf (of hoofdverblijf) heeft of waar hij werkt of naar school gaat. De enkele aanwezigheid in een staat volstaat niet om te concluderen dat iemand daar zijn gewone verblijfplaats heeft.

Zie artikel 20, lid 1, onder a)

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 5

Bevoegdheid

102. Ook rechtsmacht genoemd. De verweerder kan bezwaar aantekenen of beroep instellen tegen de beslissing tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging door aan te voeren dat niet is voldaan aan de in artikel 20 vastgestelde gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging. Deze gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging, en de verwijzing naar de ter zake geldende bevoegdheid hebben betrekking op de banden die moeten bestaan tussen de partijen en de staat waar de beslissing wordt gegeven. Zo kan een gerecht bijvoorbeeld bevoegd zijn om een beslissing inzake levensonderhoud te geven wanneer beide ouders in die staat verblijven. Een op die grondslag gegeven beslissing is bijgevolg vatbaar voor erkenning en tenuitvoerlegging.

Zie artikelen 20 en 21

²³ Zie het toelichtend rapport, punten 63 en 444.

Legalisatie

103. Legalisatie, ook waarmerking of echtverklaring genoemd, verwijst naar bepaalde wettelijke formaliteiten. Door een legalisatie wordt de authenticiteit of echtheid van de handtekening bekrachtigd, wordt de hoedanigheid waarin de ondertekenaar van het stuk heeft gehandeld, bevestigd en wordt, voor zover van toepassing, de identiteit gewaarmerkt van het zegel dat of de stempel die op het stuk is aangebracht. De legalisatie zegt niets over de inhoud van het onderliggende stuk (dat wil zeggen het gelegaliseerde stuk). Volgens artikel 41 worden legalisatie of soortgelijke formaliteiten, zoals het gebruik van een apostille, niet vereist voor de procedures die onder toepassing van het verdrag vallen²⁴.

Zie artikel 41

Verpanding

104. Hieronder wordt verstaan de vestiging van een zakelijk zekerheidsrecht (pandrecht) op zaken of goederen die iemand in eigendom toebehoren. In sommige staten kan een pandrecht worden gevestigd op de bezittingen van een onderhoudsplichtige, met inbegrip van onroerende zaken en voertuigen. Wanneer de verpande zaken worden verkocht, kan de opbrengst van de verkoop worden gebruikt om de achterstallige betalingen van levensonderhoud te voldoen.

Zie artikel 34

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 10

Levensonderhoud

105. Levensonderhoud, in sommige staten ook (kinder)alimentatie genoemd, is een bijdrage in de kosten van levensonderhoud voor kinderen, een (gewezen) echtgenoot of een partner, alsook in uitgaven die verband houden met de zorg voor kinderen, een (gewezen) echtgenoot of een partner. Een staat kan levensonderhoud ingevolge het verdrag uitbreiden tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit andere familiebetrekkingen.
106. Levensonderhoud wordt door de onderhoudsplichtige betaald aan de onderhoudsgerechtigde. Afhankelijk van het recht van de staat waar de beslissing wordt gegeven, kan het daarbij gaan om periodieke uitkeringen, eenmalige betalingen (uitkeringen ineens) of om de overdracht van vermogensbestanddelen²⁵.

Zie artikel 2

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 3

Regeling inzake levensonderhoud

107. Op grond van artikel 30 komt een regeling inzake levensonderhoud in aanmerking voor erkenning en tenuitvoerlegging mits zij in de staat waar zij werd gesloten uitvoerbaar is als een beslissing. Ten behoeve van de in artikel 10 bedoelde verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging wordt onder „beslissing” mede verstaan een regeling inzake levensonderhoud²⁶.

²⁴ Zie het toelichtend rapport, punt 614.

²⁵ Zie het toelichtend rapport, punt 65.

²⁶ Zie het toelichtend rapport, punt 554.

108. In artikel 3 wordt een regeling inzake levensonderhoud gedefinieerd als een schriftelijke overeenkomst met betrekking tot de betaling van levensonderhoud die door een bevoegde autoriteit kan worden getoetst en gewijzigd, en die:
- als authentieke akte formeel is verleden of geregistreerd door een bevoegde autoriteit, of
 - authentiek is verklaard of is geregistreerd door, of gesloten met of nedergelegd bij een bevoegde autoriteit.
109. Bijgevolg omvat deze definitie zowel authentieke akten die in sommige staten worden gebruikt, als onderhandse akten die in andere staten worden gebruikt. Voor zover aan deze criteria is voldaan, kan een onderhoudsovereenkomst die tijdens een echtscheidingsprocedure door ouders wordt gesloten of een beslissing die voortvloeit uit een bemiddelingsprocedure tussen de ouders bijvoorbeeld worden gelijkgesteld met een regeling inzake levensonderhoud die uitvoerbaar is krachtens het verdrag.
110. Een staat kan een voorbehoud maken dat ertoe strekt dat regelingen inzake levensonderhoud niet worden erkend op zijn grondgebied.

Zie artikelen 3 en 30

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 4 en 5

Beslissing inzake levensonderhoud

Zie definitie onder „Beslissing”

Draagkrachttoets

111. In sommige gevallen kan een staat op grond van het verdrag een draagkrachttoets (toetsing van middelen) uitvoeren. Het doel daarvan is na te gaan of een verzoeker in aanmerking komt voor rechtsbijstand in het kader van een procedure die onder toepassing van het verdrag valt, en te bepalen of deze bijstand kosteloos wordt verleend aan een verzoeker of partij. Bij de draagkrachttoets wordt doorgaans gekeken naar het inkomen en vermogen van de verzoeker, dan wel naar andere financiële omstandigheden die van invloed zijn op het vermogen van de verzoeker om te betalen voor rechtsbijstand.
112. Voor bepaalde verzoeken voorziet artikel 16 in een op het kind gerichte toetsing van de middelen. Daarbij worden de middelen of financiële omstandigheden van het kind onderzocht en niet die van de ouder,. Sommige staten gebruiken deze toetsingsmethode om te bepalen of kosteloze rechtsbijstand moet worden verleend.

Zie artikelen 16 en 17

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 3

Onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek

113. In sommige gevallen kan een staat op grond van het verdrag een onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek uitvoeren om te bepalen of kosteloze rechtsbijstand moet worden verleend aan een verzoeker in het kader van een procedure die onder toepassing van het verdrag valt. Daarbij wordt het verzoek doorgaans getoetst op gegrondheid of slaagkans, rekening houdend met diverse inhoudelijke aspecten, zoals de rechtsgrondslag voor het verzoek of de feitelijke omstandigheden van de zaak die bepalen hoe groot de kans is dat de verzoeker in het gelijk zal worden gesteld. De staat die het onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek uitvoert, bepaalt aan welke kwesties daarbij aandacht wordt besteed.

Zie artikel 15, lid 2, en artikel 17, onder a)

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 3

Wijziging van een beslissing

114. Dit is de procedure waarbij na het geven van een beslissing inzake levensonderhoud veranderingen daarin worden aangebracht. In sommige staten wordt dit een verzoek om verandering, aanpassing of herziening genoemd. De wijziging kan betrekking hebben op het onderhoudsbedrag, de periodiciteit van de betalingen of een andere bepaling van de beslissing. In het verdrag wordt hieronder mede verstaan het geven van een nieuwe beslissing in het geval dat het nationale recht van de aangezochte staat niet voorziet in een procedure tot wijziging van een in het buitenland gegeven beslissing, maar alleen in de mogelijkheid om een nieuwe beslissing te geven²⁷. Een verzoek om wijziging kan worden ingediend door een onderhoudsgerechtigde ingevolge artikel 10, lid 1, onder e) of f), of door een onderhoudsplichtige ingevolge artikel 10, lid 2, onder b) of c).

Zie artikelen 10 en 18

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 11

Permanent Bureau/Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht

115. De Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht (HCCH) is een internationale intergouvernementele organisatie die zorg draagt voor de ontwikkeling en het beheer van multilaterale rechtsinstrumenten, en zich inzet voor de bevordering van internationale gerechtelijke en administratieve samenwerking op privaatrechtelijk gebied, meer in het bijzonder met betrekking tot de bescherming van kinderen en gezin, burgerlijke rechtsvordering en handelsrecht.
116. Het Permanent Bureau draagt als secretariaat van de Haagse Conferentie de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse werkzaamheden van de organisatie.
117. Krachtens het verdrag moeten verdragsluitende staten het Permanent Bureau de in artikel 57 vastgestelde inlichtingen verstrekken om duidelijk te maken hoe zij aan de in het verdrag vervatte vereisten zullen voldoen. Het Permanent Bureau verzamelt ook informatie, met inbegrip van statistieken en jurisprudentie, betreffende de werking van het verdrag in de praktijk.

Zie artikelen 54 en 57

Persoonsgegevens

118. Persoonsgegevens zijn gegevens betreffende een persoon die worden verzameld, gebruikt of bekendgemaakt in het kader van een procedure waarop het verdrag van toepassing is. Daartoe behoren niet alleen gegevens die de persoon identificeren, zoals geboortedatum, adres, inkomen en beroeps- of werkgerelateerde informatie, maar ook nationale of staatsrechtelijke identificatoren, zoals burgerservicenummers (sofinummers), socialeverzekeringsnummers, nummers van de ziekteverzekeringskaart en soortgelijke nummers die eigen zijn aan een persoon²⁸.

²⁷ Zie het toelichtend rapport, punt 264.

²⁸ Zie het toelichtend rapport, punt 605.

119. Persoonsgegevens die op grond van het verdrag zijn verzameld of verzonden mogen slechts worden gebruikt voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of verzonden. Elke autoriteit die gegevens verwerkt, waarborgt de vertrouwelijkheid daarvan in overeenstemming met het recht van haar staat. Persoonsgegevens mogen niet worden bekendgemaakt wanneer zulks ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon²⁹.

Zie artikelen 38, 39 en 40

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 3

Protocol inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen

120. Het *Haagse protocol van 23 november 2007 inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen* is een internationaal rechtsinstrument waarin algemene voorschriften inzake toepasselijk recht zijn opgenomen die een aanvulling vormen op het *Haagse Verdrag van 23 november 2007 inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden*. Sommige staten die partij zijn bij het verdrag hebben ook dit protocol ondertekend en passen dit dan toe op het gebied van onderhoudsverplichtingen.

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 8, 9 en 12

Voorlopige maatregelen

121. Voorlopige maatregelen worden geregeld bij artikel 6, lid 2, onder i), en artikel 7 van het verdrag. Dit zijn procedures die in een staat worden ingesteld met het doel de uitkomst van een aanhangig verzoek inzake levensonderhoud zeker te stellen. Voorlopige maatregelen kunnen bijvoorbeeld worden gevraagd om de vervreemding van vermogensbestanddelen te voorkomen of om te beletten dat de onderhoudsplichtige de staat verlaat om zich te onttrekken aan de procedure betreffende onderhoudsverplichtingen³⁰.

Zie artikelen 6 en 7

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 13 en 14

Overheidslichaam

122. In het verdrag wordt dit begrip in twee verschillende gevallen gebruikt.
123. Op grond van artikel 36 is een overheidslichaam een overheidsinstantie die onder beperkte omstandigheden een verzoek inzake levensonderhoud kan indienen als onderhoudsgerechtigde. Een overheidslichaam kan ingevolge artikel 10, lid 1, onder a) en b), verzoeken om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, of om tenuitvoerlegging van een beslissing. Het kan ook verzoeken om vaststelling van een beslissing indien een bestaande beslissing niet kan worden erkend om de in artikel 20, lid 4, genoemde redenen³¹.
124. Om het verzoek te kunnen indienen, moet het overheidslichaam hetzij optreden in plaats van de onderhoudsgerechtigde, hetzij om terugbetaling vragen van uitkeringen die bij wijze van levensonderhoud zijn verstrekt.

²⁹ Zie het toelichtend rapport, punt 608.

³⁰ Zie het toelichtend rapport, punt 176.

³¹ Zie het toelichtend rapport, punt 590.

125. In artikel 6, lid 3, van het verdrag wordt ook verwezen naar overheidslichamen in de betekenis van lichamen die, voor zover het recht van de betrokken staat zulks toestaat, de taken van de centrale autoriteit kunnen uitoefenen. Een overheidslichaam dat deze taken uitvoert moet onder toezicht staan van de bevoegde autoriteiten van die staat. Het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht moet in kennis worden gesteld van de reikwijdte van die taken.

Zie artikel 6, lid 3, en artikel 36

Bekrachtiging

126. Dit is een van de middelen die een staat kan gebruiken om partij bij het verdrag te worden. Artikel 60 bepaalt wanneer het verdrag in werking treedt (drie maanden na de nederlegging van de tweede akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring) en wanneer het verdrag in werking treedt in een specifieke verdragsluitende staat. Op de website van de Haagse Conferentie wordt aangegeven welke staten partij zijn bij het verdrag.

Zie artikelen 58 en 60

Erkenning

127. De erkenning van een beslissing inzake levensonderhoud is de procedure die de bevoegde autoriteit van een staat gebruikt om de rechten en verplichtingen inzake levensonderhoud te aanvaarden zoals die werden vastgesteld door de autoriteit van de staat van herkomst waar de beslissing is gegeven. Door die erkenning krijgt deze beslissing kracht van wet³². Doorgaans wordt ook om tenuitvoerlegging van de beslissing verzocht. In dit geval betreft het een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging. Een verzoeker kan ook uitsluitend om erkenning van de beslissing verzoeken. Op grond van artikel 26 gelden voor een verzoek om erkenning dezelfde vereisten als voor een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging, zij het dat het vereiste van uitvoerbaarheid in de staat van herkomst wordt vervangen door het vereiste dat de beslissing daar „effect sorteert”.

Zie artikelen 19 tot en met 28

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 4 en 5

Erkenning en tenuitvoerlegging

128. Een van de belangrijkste procedures waarin het verdrag voorziet, betreft de erkenning en tenuitvoerlegging van bestaande beslissingen inzake levensonderhoud. Het doel daarvan bestaat erin aan een beslissing die in een bepaalde staat is gegeven rechtskracht te verlenen in een andere verdragsluitende staat of deze daar vatbaar voor tenuitvoerlegging te maken³³. De erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure bevrijdt een onderhoudsgerechtigde van de noodzaak om een nieuwe beslissing te laten vaststellen in de staat waar de beslissing ten uitvoer moet worden gelegd, en maakt het voor de aangezochte staat mogelijk de bestaande beslissing ten uitvoer te leggen.

Zie artikelen 19 tot en met 28

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 4 en 5

³² Zie het toelichtend rapport, punt 429.

³³ Zie het toelichtend rapport, punt 490.

Verzoekende centrale autoriteit en aangezochte centrale autoriteit

129. De verzoekende centrale autoriteit is de centrale autoriteit van de staat waar het verzoek wordt ingediend. Zij verzendt het verzoek naar de aangezochte centrale autoriteit, die het verzoek behandelt en voor afdoening doorgeleidt naar een bevoegde autoriteit. De taken van een centrale autoriteit worden opgesomd in artikel 7 van het verdrag.

Zie artikel 7

Verzoekende staat en aangezochte staat

130. De **verzoekende staat** is de staat waar de verzoeker verblijft en waar een verzoek uit hoofde van het verdrag wordt ingediend. De **aangezochte staat** is de staat die wordt gevraagd het verzoek te behandelen. Doorgaans is dit de staat waar de verweerder verblijft³⁴.

Zie artikelen 10 en 12

Voorbehoud

131. Een voorbehoud is een formele verklaring die een verdragsluitende staat onder bepaalde in het verdrag vastgestelde omstandigheden kan afleggen met het doel de toepasselijkheid van het verdrag op zijn grondgebied enigerwijs te beperken. Zo kan een staat bijvoorbeeld een voorbehoud maken dat ertoe strekt dat regelingen inzake levensonderhoud niet worden erkend noch ten uitvoer gelegd op zijn grondgebied. De procedure om voorbehouden te maken wordt uiteengezet in artikel 62. De voorbehouden die een staat heeft gemaakt, staan vermeld in het landprofiel van die staat. De volledige tekst van alle door een staat gemaakte voorbehouden is tevens te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”.

Zie artikel 62

Verweerder

132. De verweerder is de persoon tegen wie krachtens het verdrag een verzoek aanhangig wordt gemaakt of een rechtsmiddel wordt ingesteld en die zich daartegen moet verweren of in dat verband wordt gehoord. De verweerder kan een onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige zijn.

Zie artikelen 11, 23 en 24

Specifieke maatregelen

133. Specifieke maatregelen zijn bepaalde in artikel 7 opgesomde taken van administratieve samenwerking. Een centrale autoriteit kan aan een andere centrale autoriteit een verzoek richten om passende specifieke maatregelen te treffen. Dit verzoek wordt ingediend buiten het kader van een verzoek om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om tenuitvoerlegging, om vaststelling of om wijziging van een beslissing. De specifieke maatregelen kunnen ten doel hebben:
- te helpen bij het vaststellen van de verblijfplaats van de onderhoudsplichtige of de onderhoudsgerechtigde;

³⁴ De begrippen „aangezochte staat” en „verzoekende staat” worden niet nader omschreven in het verdrag, noch in het toelichtend rapport. Zie het toelichtend rapport, punt 64. Het begrip „verblijf” wordt gedefinieerd in artikel 9 van het verdrag, zij het uitsluitend ten behoeve van dat artikel. Zie het toelichtend rapport, punt 228.

- te helpen bij het verkrijgen van informatie over het inkomen en de financiële omstandigheden van een onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige, met inbegrip van het lokaliseren van vermogensbestanddelen;
- bijstand te verlenen bij het vaststellen van de afstamming van een kind;
- de verkrijging van bewijsstukken of ander bewijs te vergemakkelijken;
- de betekening en de kennisgeving van stukken te vergemakkelijken;
- de verkrijging van voorlopige maatregelen te vergemakkelijken.

Zie artikel 7

Vindplaats in het vademecum: hoofdstukken 13 en 14

Staat

Zie definitie onder „Verdragsluitende staat”

Staat van herkomst

134. Dit begrip verwijst naar de staat waar de beslissing inzake levensonderhoud is gegeven. De staat van herkomst kan de staat zijn waar de verzoeker of verweerder thans verblijft, of een andere staat. Het is van belang om te weten welke staat de staat van herkomst is, bijvoorbeeld om te bepalen welke bevoegde autoriteit het certificaat van uitvoerbaarheid moet opstellen bij een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging. De staat van herkomst wordt soms ook beslissingsstaat, woonstaat of thuisstaat genoemd.
135. Bij een regeling inzake levensonderhoud is de staat van herkomst meestal de staat waar die overeenkomst werd gesloten of officieel werd vastgelegd.

Zie artikelen 11, 20, 25 en 30

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 4

Certificaat van uitvoerbaarheid

136. Dit stuk wordt verlangd voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging ter bevestiging dat de beslissing uitvoerbaar is in de staat waar zij is gegeven (de staat van herkomst). In sommige staten is het certificaat van uitvoerbaarheid een stuk dat door de bevoegde autoriteit wordt uitgereikt met de vermelding dat de beslissing „kracht van wet” heeft en bijgevolg vatbaar is voor tenuitvoerlegging in die staat. Een certificaat van uitvoerbaarheid verschilt van een uitvoerbaarverklaring die in sommige staten wordt gebruikt om een beslissing te erkennen dan wel te erkennen en ten uitvoer te leggen³⁵.

Zie artikel 23, lid 2, en artikel 25, lid 1, onder b)

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 4

³⁵ Sommige staten maken gebruik van een verklaring dat de beslissing „in kracht van gewijsde” is gegaan om aan te geven dat tegen de beslissing geen rechtsmiddel meer openstaat en dat zij met andere woorden kracht van wet heeft in die staat.

Bewijs van behoorlijke kennisgeving

137. Dit stuk wordt verlangd voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging wanneer de verweerder (doorgaans de onderhoudsplichtige) niet is verschenen en niet werd vertegenwoordigd in een procedure in de staat van herkomst. Dit stuk bevestigt dat de verweerder naar behoren in kennis is gesteld van de procedure die heeft geleid tot de beslissing inzake levensonderhoud, en in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord, of dat de verweerder naar behoren in kennis is gesteld van de beslissing en in de gelegenheid is gesteld *de facto* en *de jure* („op grond van de feiten of het recht”) daartegen bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen³⁶.

Zie artikel 25

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 4

Kwetsbare persoon

138. Een kwetsbare persoon wordt in artikel 3 van het verdrag gedefinieerd als een persoon die vanwege een aantasting of ontoereikendheid van zijn persoonlijke vermogens niet in staat is zichzelf te onderhouden. Het verdrag is alleen van toepassing op kwetsbare personen wanneer zowel de verzoekende staat als de aangezochte staat overeenkomstig artikel 2, lid 3, een daartoe strekkende verklaring heeft afgelegd.

Zie artikel 2

Vindplaats in het vademecum: hoofdstuk 3

³⁶ Zie hoofdstuk 4, afdeling III, onder B.3, voor meer informatie over het voorbereiden van het vereiste „bewijs van behoorlijke kennisgeving” voor het verzoek.

Hoofdstuk 3

Beschouwingen van algemene strekking

Deel 1

Werkingsfeer van het verdrag

I. Doel van dit hoofdstuk

139. Voor elk verzoek dat krachtens het verdrag wordt ontvangen of verzonden en voor elk verzoek om specifieke maatregelen moet rekening worden gehouden met een aantal gemeenschappelijke overwegingen en terugkerende taken. De eerste en belangrijkste overweging is de vraag of het verdrag van toepassing is op het verzoek, met andere woorden of het verzoek binnen de „werkingssfeer van het verdrag” valt.
140. Wanneer het verzoek buiten de werkingssfeer van het verdrag valt, zijn de in dit vademecum vastgestelde procedures niet van toepassing. In dit deel van hoofdstuk 3 wordt uitgelegd aan welke factoren aandacht moet worden besteed om te bepalen of een verzoek binnen de werkingssfeer van het verdrag valt en, wat even belangrijk is, in hoeverre de verdragsbepalingen geheel of ten dele van toepassing zijn op het soort verzoek dat aan de orde is.
141. In het tweede deel van hoofdstuk 3 worden aspecten belicht die alle in het verdrag vervatte procedures met elkaar gemeen hebben: de voorschriften inzake de taal waarin de mededelingen geschieden, de noodzaak aan vertaling van stukken en beslissingen, de bescherming van persoonsgegevens, en de vereisten inzake effectieve toegang tot procedures.

II. Werkingsfeer van het verdrag

A. Algemeen

142. Een goed begrip van de werkingssfeer van het verdrag is van het allergrootste belang om te bepalen in hoeverre het verdrag van toepassing is op een verzoek inzake levensonderhoud (een verzoek om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om tenuitvoerlegging, om vaststelling of om wijziging van een beslissing). Het verdrag bestrijkt niet alle soorten verzoeken inzake levensonderhoud waarvan de partijen in verschillende staten verblijven. Evenmin is elke verdragsbepaling per definitie van toepassing op elk verzoek dat krachtens het verdrag wordt ingediend.
143. Daarom is het zaak eerst uit te maken of een specifiek geval onder de toepassing valt van de hoofdstukken van het verdrag die handelen over de taken van administratieve samenwerking en de taken van de centrale autoriteit, met inbegrip van de verlening van rechtsbijstand, alsook van de voorschriften met betrekking tot de inhoud en verzending van verzoeken. Deze taken worden uiteengezet in hoofdstukken II en III van het verdrag.
144. Artikel 2 dient als uitgangspunt om de werkingssfeer van het verdrag af te bakenen en om te bepalen of hoofdstukken II en III voor een gegeven verzoek van toepassing zijn. In artikel 2 wordt uiteengezet welke soorten onderhoudsverplichtingen onder het verdrag vallen, en in hoeverre een verdragsluitende staat het toepassingsgebied van het verdrag kan uitbreiden of beperken door een daartoe strekkende verklaring af te leggen of door een daartoe strekkend voorbehoud te maken.

B. Belangrijkste toepassingsgebied: onderhoudsverplichtingen

145. Zoals hieronder wordt toegelicht, is het verdrag in de eerste plaats van toepassing op onderhoudsverplichtingen jegens kinderen en tussen (ex-)echtgenoten.

1. Levensonderhoud voor kinderen

146. Het ruimste toepassingsgebied van het verdrag betreft levensonderhoud voor kinderen. Als uitgangspunt geldt dat alle hoofdstukken van het verdrag van toepassing zijn op alle **onderhoudsverplichtingen** jegens kinderen mits:

- de onderhoudsverplichting voortvloeit uit een ouder-kindrelatie,
- het kind jonger is dan 21 jaar.

Levensonderhoud is een bijdrage in de kosten van levensonderhoud voor kinderen, een (gewezen) echtgenoot of partner, alsook in uitgaven die verband houden met de zorg voor kinderen, (gewezen) echtgenoot of partner. Een staat kan levensonderhoud ingevolge het verdrag uitbreiden tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit andere familiebetrekkingen.

147. Zoals wordt toegelicht in afdeling 3 hieronder, kunnen verdragsluitende staten dit eerste toepassingsgebied van het verdrag uitbreiden of beperken door verklaringen af te leggen of voorbehouden te maken.

2. Onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten

148. Wat onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten betreft, is het toepassingsgebied van het verdrag minder uitgebreid dan voor onderhoudsverplichtingen jegens kinderen.
149. Het volledige verdrag, met inbegrip van het bepaalde in hoofdstukken II en III, is altijd van toepassing op een verzoek om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, of om tenuitvoerlegging, wanneer levensonderhoud wordt gevorderd uit hoofde van onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten in combinatie met of als onderdeel van een aanspraak op levensonderhoud voor kinderen in de hierboven beschreven context³⁷. Daarom worden deze verzoeken behandeld door tussenkomst van de centrale autoriteiten van beide staten. Alle verdragsbepalingen met betrekking tot centrale autoriteiten, zoals de verplichting om voortgangsverslagen over te leggen en beslissingen door te geleiden naar de bevoegde autoriteit van de staat, behouden hun gelding.
150. Wanneer het verzoek evenwel uitsluitend betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, verliezen de in hoofdstukken II en III vervatte bepalingen hun gelding tenzij de staat de toepassing van het volledige verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten door een daartoe strekkende verklaring af te leggen. Dit houdt in dat het verzoek niet wordt ingediend door tussenkomst van de centrale autoriteit, maar rechtstreeks wordt gericht aan de bevoegde autoriteit van de andere staat. Dit zijn de zogenaamde rechtstreekse verzoeken. Aangezien dergelijke verzoeken zonder tussenkomst van de centrale autoriteiten plaatsvinden, zijn de in het verdrag vervatte bepalingen ten aanzien van hun werkzaamheden niet van toepassing. Het verdrag bevat echter andere bepalingen die gelden voor rechtstreekse verzoeken aan bevoegde

³⁷ Het verdrag stelt dat het verzoek wordt „ingediend samen met” een vordering inzake levensonderhoud voor kinderen. Dit betekent niet noodzakelijk dat de vordering uit hoofde van onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten in dezelfde beslissing moet staan. Wel moet die vordering in verband staan met, of betrekking hebben op een aanspraak op levensonderhoud voor kinderen. Zie het toelichtend rapport, punt 47.

autoriteiten. Behoudens de artikelen van hoofdstukken II en III zijn alle artikelen van het verdrag steeds van toepassing op beslissingen die uitsluitend betrekking hebben op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten.

151. Zoals in de volgende afdeling wordt uiteengezet, kan een verdragsluitende staat de tussenkomst van zijn centrale autoriteit verruimen tot alle zaken die betrekking hebben op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten.

3. Voorbehouden en verklaringen

152. Verdragsluitende staten hebben op grond van artikel 2 de mogelijkheid de toepassing van het verdrag uit te breiden of te beperken.

a) Levensonderhoud voor kinderen – leeftijd van het kind

153. Een verdragsluitende staat kan uit hoofde van het verdrag een **voorbehoud** maken dat ertoe strekt de toepassing van het verdrag te beperken tot kinderen die jonger zijn dan 18 jaar. Een verdragsluitende staat kan de toepassing van het verdrag (of een deel daarvan) ook uitbreiden tot kinderen ouder dan 21 jaar.
- Een **voorbehoud** is een formele verklaring die een verdragsluitende staat onder bepaalde in het verdrag vastgestelde omstandigheden kan afleggen met het doel de toepasselijkheid van het verdrag op zijn grondgebied enigerwijs te beperken.*

b) Onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten

154. Een verdragsluitende staat kan een verklaring afleggen om hoofdstukken II en III van het verdrag uit te breiden tot sommige of alle verzoeken die betrekking hebben op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten. Eigenlijk komt dit erop neer dat de taken van de centrale autoriteit, waaronder het indienen van of gevolg geven aan verzoeken om specifieke maatregelen en de bepalingen met betrekking tot sommige of alle verzoeken, van toepassing zijn op alle onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten en daarmee samenhangende verzoeken.

c) Levensonderhoud ten behoeve van andere familieleden

155. Verdragsluitende staten kunnen uit hoofde van het verdrag een **verklaring** afleggen die ertoe strekt de toepassing van het verdrag (of enig deel daarvan) uit te breiden tot andere onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit familiebetrekkingen. Een verdragsluitende staat kan bijgevolg de toepassing van het verdrag uitbreiden tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit aanverwantschap of andere familiebetrekkingen. Voorts kan een verdragsluitende staat het verdrag uitbreiden tot onderhoudsverplichtingen jegens kwetsbare personen, zoals die nader worden omschreven in het verdrag.
- Een **verklaring** is een officiële mededeling door een verdragsluitende staat met betrekking tot bepaalde in het verdrag vervatte artikelen of vereisten. Verklaringen worden geregeld bij artikel 63.*

d) Regelingen inzake levensonderhoud

156. Een verdragsluitende staat kan uit hoofde van het verdrag een voorbehoud maken dat ertoe strekt dat **regelingen inzake levensonderhoud** niet worden erkend noch ten uitvoer gelegd op zijn grondgebied. Wanneer een staat dit voorbehoud maakt, kunnen alleen beslissingen inzake levensonderhoud in de zin van het verdrag daar worden erkend en ten uitvoer gelegd. Een staat kan ook een verklaring afleggen dat verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging van regelingen inzake levensonderhoud uitsluitend door tussenkomst van zijn centrale autoriteit kunnen worden ingediend. Zie artikel 19, lid 4, en artikel 30, lid 7.

*In artikel 3 wordt een **regeling inzake levensonderhoud** omschreven als een schriftelijke overeenkomst met betrekking tot de betaling van levensonderhoud die als authentieke akte formeel is verleden of geregistreerd door een bevoegde autoriteit, of authentiek is verklaard of is geregistreerd door, of gesloten met of nedergelegd bij een bevoegde autoriteit en door een bevoegde autoriteit kan worden getoetst en gewijzigd.*

4. Gevolgen van voorbehouden ter beperking van de toepassing van het verdrag

157. Zoals hierboven werd toegelicht, kan een verdragsluitende staat uit hoofde van het verdrag een voorbehoud maken dat ertoe strekt de toepassing van het verdrag te beperken. Zo kan een verdragsluitende staat op grond van artikel 2, lid 2, de toepassing van het verdrag beperken tot levensonderhoud voor kinderen jonger dan 18 jaar. Dit betekent dat het verdrag in die staat niet van toepassing is op verzoeken inzake levensonderhoud voor kinderen die jonger zijn dan 18 jaar.
158. Een verdragsluitende staat die een voorbehoud heeft gemaakt dat ertoe strekt de toepasselijkheid van het verdrag op zijn grondgebied te beperken tot personen die jonger zijn dan 18 jaar, kan van andere staten niet verlangen dat zij verzoeken behandelen voor kinderen van 18 jaar of ouder (artikel 2, lid 2, en artikel 62, lid 4).
159. Informatie over eventuele voorbehouden die een verdragsluitende staat heeft gemaakt ter beperking van de toepassing van het verdrag is te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”.

5. Gevolgen van verklaringen tot uitbreiding van het toepassingsgebied van het verdrag

160. Van belang is dat uitbreidingen van de toepassing van het verdrag in de aangezochte staat en de verzoekende staat moeten „samenvallen” om het uitgebreide toepassingsgebied in beide staten te doen gelden. Dit houdt niet in dat de uitbreiding volledig identiek moet zijn in beide staten, maar alleen dat het uitgebreide toepassingsgebied samenvalt.
161. Stel bijvoorbeeld dat verdragsluitende staat A (de verzoekende staat) de toepassing van alle artikelen van het verdrag, met inbegrip van de hoofdstukken II en III, heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen jegens kwetsbare personen. In dit geval is verdragsluitende staat B (de aangezochte staat) op generlei wijze verplicht een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud ten behoeve van een kwetsbare persoon te aanvaarden, tenzij land B een **verklaring** heeft

*Een **verklaring** is een officiële mededeling door een verdragsluitende staat met betrekking tot bepaalde in het verdrag vervatte artikelen of vereisten.*

afgelegd die ertoe strekt de toepassing van het verdrag uit te breiden tot onderhoudsverplichtingen jegens kwetsbare personen, en de toepassing van hoofdstukken II en III tot verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud ten behoeve van kwetsbare personen. In dit voorbeeld hebben land A en land B geen identieke, maar wel „samenvallende” verklaringen afgelegd ten aanzien van verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud ten behoeve van kwetsbare personen. Beide staten hebben immers de toepassing van het verdrag uitgebreid tot dergelijke verzoeken.

162. Informatie over eventuele verklaringen die een verdragsluitende staat heeft afgelegd ter uitbreiding van de toepassing van het verdrag is te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”.

6. Praktijkvoorbeelden

Voorbeeld 1

163. K verblijft in land A. Zij heeft een in land A gegeven beslissing inzake levensonderhoud waarbij L de verplichting wordt opgelegd levensonderhoud te betalen voor twee kinderen, respectievelijk 10 en 12 jaar oud, alsook voor haarzelf. L is de vader van de kinderen en woont in land B. K wil de beslissing inzake levensonderhoud laten erkennen en ten uitvoer leggen in land B. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

Is het verdrag van toepassing?

164. Het verdrag is van toepassing op deze zaak. De kinderen zijn jonger dan 21 jaar en de zaak heeft betrekking op uit een ouder-kindrelatie voortvloeiende onderhoudsverplichtingen jegens kinderen. Aangezien het verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten is opgenomen in het verzoek inzake levensonderhoud ten behoeve van de kinderen, zijn alle verdragsbepalingen ook op dat verzoek van toepassing.

Voorbeeld 2

165. M verblijft in land A en heeft een in land A gegeven beslissing inzake levensonderhoud waarbij een onderhoudsuitkering wordt toegekend aan één kind, dat nu 20 jaar is. M wil de beslissing inzake levensonderhoud ten uitvoer laten leggen tegen de vader van het kind, die thans verblijft in land B. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

Is het verdrag van toepassing?

166. Aangezien de zaak betrekking heeft op uit een ouder-kindrelatie voortvloeiende onderhoudsverplichtingen jegens kinderen, is het verdrag van toepassing tenzij land A of land B een voorbehoud heeft gemaakt dat ertoe strekt de toepassing van het verdrag te beperken tot onderhoudsverplichtingen jegens kinderen jonger dan 18 jaar. Wanneer land A of land B een dergelijk voorbehoud heeft gemaakt, is het verdrag niet van toepassing op deze zaak.

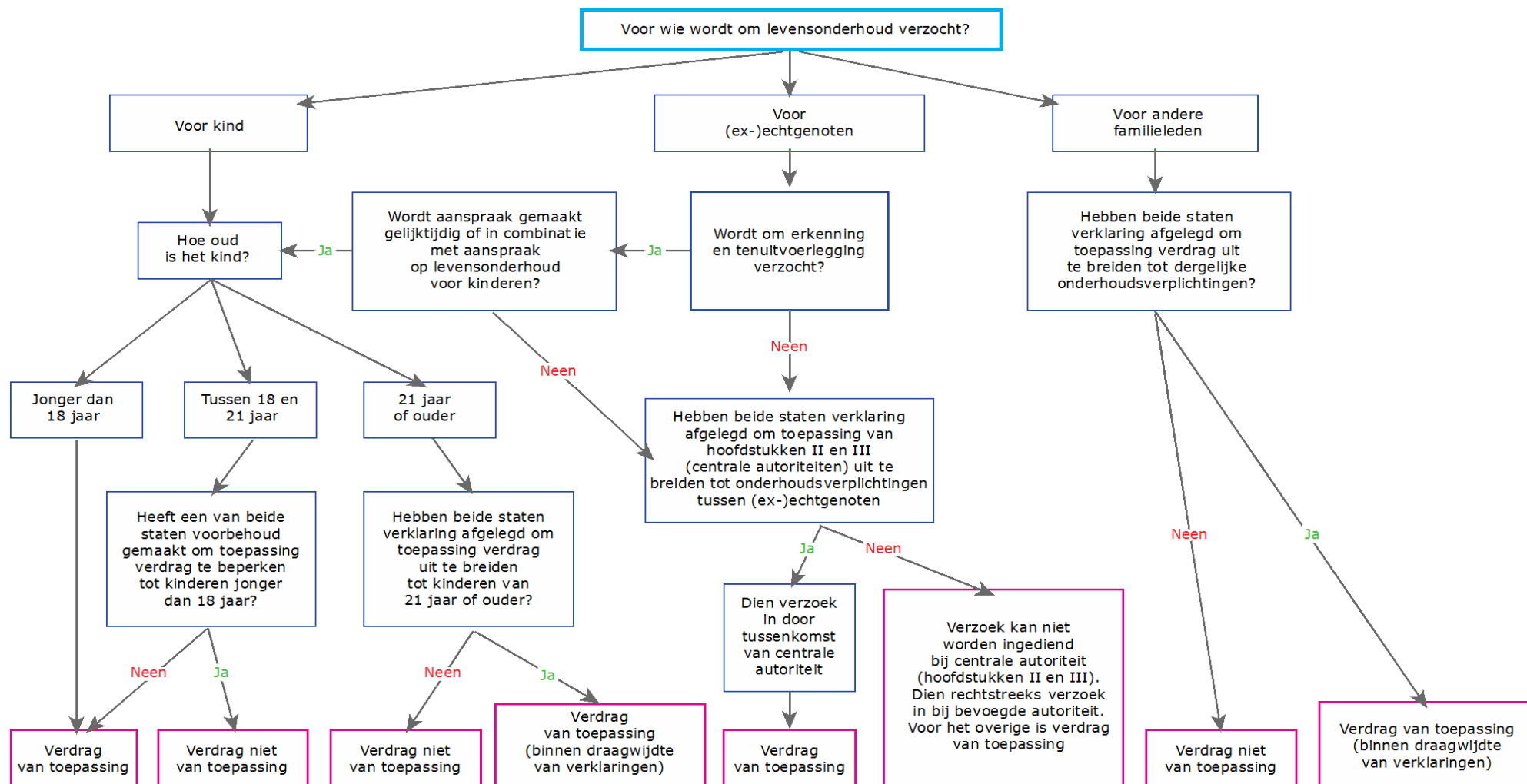
Voorbeeld 3

167. N verblijft in land A en verzoekt om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud voor kinderen om een onderhoudsuitkering te ontvangen voor haar zes maanden oude kind, en om vaststelling van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten voor haarzelf. De vader van het kind, haar gewezen echtgenoot, woont in land B. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

Is het verdrag van toepassing?

168. Het verdrag is van toepassing op het verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud voor kinderen. N kan echter geen gebruikmaken van de diensten van de centrale autoriteit, en kan zich evenmin beroepen op de bepalingen met betrekking tot onder het verdrag vallende verzoeken om *vaststelling* van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, tenzij zowel land A als land B de toepassing van de hoofdstukken II en III van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, of meer in het bijzonder tot de vaststelling van daarmee samenhangende beslissingen.
169. Het onderstaande stroomschema verduidelijkt hoe aan de hand van de verdragsbepalingen met betrekking tot de werkingssfeer kan worden uitgemaakt of het verdrag geheel of ten dele van toepassing is op een specifieke onderhoudsverplichting.

BEPALEN VAN DE WERKINGSSFEER VAN HET VERDRAG

Figuur 7: Bepalen of een verzoek binnen de werkingssfeer van het verdrag valt

C. Andere bepalende factoren voor de toepasselijkheid van het verdrag

170. Tal van andere factoren zijn van invloed op de toepasselijkheid van het verdrag in een specifiek geval. In dit verband moeten onder meer de volgende vragen worden gesteld:

- Verblijven de partijen in verdragsluitende staten?
- Is de verzoeker een onderhoudsplichtige of een onderhoudsgerechtigde?
- Heeft de verzoeker een beslissing inzake levensonderhoud?
- Waar is de beslissing gegeven?
- Waar heeft de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats?

1. Verblijven de partijen in verdragsluitende staten?

171. Het verdrag is alleen van toepassing wanneer de verzoeker (de persoon die het verzoek indient of die krachtens het verdrag om bijstand verzoekt) in een verdragsluitende staat verblijft.
172. Wanneer de verzoeker in een verdragsluitende staat verblijft, maar de verweerder (de persoon die zich verweert tegen het verzoek) niet in een verdragsluitende staat woont, of wanneer de verweerder een onderhoudsplichtige is die geen inkomen of vermogen in een verdragsluitende staat heeft, kan de verzoeker zich niet beroepen op het verdrag om een beslissing inzake levensonderhoud te erkennen, ten uitvoer te leggen, vast te stellen of te wijzigen. In dit geval doet de verzoeker er goed aan juridisch advies in te winnen om na te gaan of er andere rechtsmiddelen voor hem openstaan teneinde zijn aanspraak op levensonderhoud te doen gelden.
173. Wanneer de verzoeker in een niet-verdragsluitende staat verblijft, maar de verweerder/onderhoudsplichtige in een verdragsluitende staat verblijft of daar vermogen heeft, wordt de centrale autoriteit van de staat van de verzoeker niet bij het verzoek betrokken. Wel kan de verzoeker rechtstreeks om rechtsbijstand verzoeken bij een bevoegde autoriteit van de staat van de verweerder³⁸.
174. Wanneer geen van beide partijen in een verdragsluitende staat verblijft, kan de zaak niet in behandeling worden genomen met toepassing van het verdrag. In dit geval kan de verzoeker zich beroepen op andere procedures van de staat waar hij verblijft om een beslissing inzake levensonderhoud vast te stellen of ten uitvoer te leggen.
175. De lijst van verdragsluitende staten, dat wil zeggen de staten die partij zijn bij het verdrag, is te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”.

2. Is de verzoeker een onderhoudsplichtige of een onderhoudsgerechtigde?

176. De verzoeker die ingevolge het verdrag een rechtsmiddel wil aanwenden, kan een onderhoudsgerechtigde, een onderhoudsplichtige of een overheidslichaam zijn. Een **onderhoudsgerechtigde** is de persoon aan wie levensonderhoud is verschuldigd of van wie wordt gesteld dat levensonderhoud aan hem is verschuldigd. Een **onderhoudsplichtige** is de persoon die levensonderhoud is verschuldigd of ten aanzien van wie wordt gesteld dat hij levensonderhoud is verschuldigd. Een

³⁸ Denk erom dat het nationale recht volledig bepaalt welke voorschriften en procedures van toepassing zijn voor zaken die rechtstreeks in behandeling worden genomen door een bevoegde autoriteit. Daarom dient de verzoeker in dit geval contact op te nemen met de bevoegde autoriteit teneinde te weten te komen welke stappen hij moet ondernemen om het verzoek in te dienen.

overheidslichaam is een overheidsinstantie die uitkeringen bij wijze van levensonderhoud aan de onderhoudsgerechtigde heeft verstrekt, of die in zijn plaats of namens hem optreedt.

Waarom is het belangrijk om te weten wie de verzoeker is?

177. Het is van belang dat de verzoeker wordt geïdentificeerd omdat in artikel 10 nauwkeurig wordt aangegeven wie het recht heeft om de verschillende soorten verzoeken in te dienen.
178. Een **onderhoudsgerechtigde** kan de volgende verzoeken indienen:
- verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing,
 - verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing,
 - verzoek om vaststelling van een beslissing wanneer er geen eerdere beslissing voorhanden is, zo nodig met inbegrip van de vaststelling van de afstamming,
 - verzoek om vaststelling van een beslissing wanneer er een beslissing voorhanden is, maar die niet kan worden erkend of ten uitvoer gelegd,
 - verzoek om wijziging van een beslissing die is gegeven in de aangezochte staat of in een staat niet zijnde de aangezochte staat.
- De **onderhoudsgerechtigde** is de persoon aan wie levensonderhoud is verschuldigd of van wie wordt gesteld dat levensonderhoud aan hem is verschuldigd. Dat kan niet alleen een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, maar ook een kind, pleegouder, familielid/bloedverwant of iemand anders die voor een kind zorgt. In sommige staten wordt deze persoon ook alimentatiegerechtigde, alimentatieontvanger, schuldeiser, zorgouder, gezagsdragende of verzorgende ouder genoemd.*
179. Een **onderhoudsplichtige** kan alleen de volgende verzoeken indienen uit hoofde van het verdrag:
- verzoek om erkenning van een beslissing met het doel de tenuitvoerlegging van een eerdere beslissing te beperken of op te schorten, of
 - verzoek om wijziging van een beslissing die is gegeven in de aangezochte staat of in een staat niet zijnde de aangezochte staat.
- De **onderhoudsplichtige** is de persoon die levensonderhoud is verschuldigd of ten aanzien van wie wordt gesteld dat hij levensonderhoud is verschuldigd. Dat kan een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, of iemand anders die levensonderhoud is verschuldigd overeenkomstig het recht van de staat waar de beslissing is gegeven. In sommige staten wordt deze persoon alimentatieplichtige, alimentatiebetaler, schuldenaar, niet met het gezag belaste ouder, niet-verzorgende ouder of niet-inwonende ouder genoemd.*
180. Een **overheidslichaam** kan alleen de volgende verzoeken indienen:
- verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing,
 - verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een elders gegeven beslissing,
 - verzoek om vaststelling van een beslissing, zij het uitsluitend wanneer een bestaande beslissing niet kan worden erkend vanwege een ingevolge artikel 20, lid 2, gemaakt voorbehoud.
- Een **overheidslichaam** is een overheidsinstantie die in bepaalde omstandigheden een verzoek inzake levensonderhoud kan indienen als onderhoudsgerechtigde.*

181. Hieruit volgt dat een overheidslichaam zich bijvoorbeeld niet op het verdrag kan beroepen om een bestaande beslissing te laten wijzigen, net zo min als een onderhoudsplichtige het verdrag kan inroepen om een beslissing inzake levensonderhoud vast te stellen.
182. Daarnaast voorziet het verdrag in beperkingen ten aanzien van de omvang van de rechtsbijstand die in het kader van een verzoek moet worden verleend aan een onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige. De vereisten met betrekking tot de verlening van rechtsbijstand worden nader toegelicht in hoofdstuk 3, deel 2, afdeling III.

3. Heeft de verzoeker een beslissing inzake levensonderhoud?

183. Een **beslissing inzake levensonderhoud** is het beschikkend gedeelte van een door een gerechtelijke of administratieve autoriteit gewezen uitspraak houdende verplichting tot betaling van levensonderhoud ten behoeve van een verzoeker, een kind of iemand anders die levensonderhoud behoeft. Een beslissing inzake levensonderhoud kan een rechterlijke beschikking of uitspraak van een gerechtelijke autoriteit zijn (bevel, vonnis of arrest), of een beschikking van een administratieve autoriteit, een bestuurscollege of ministerie, voor zover deze voldoet aan de in artikel 19 vastgestelde criteria.
184. Een regeling inzake levensonderhoud in de zin van het verdrag kan in een staat worden erkend en ten uitvoer gelegd voor zover zij uitvoerbaar is in de staat waar zij is getroffen. Een regeling inzake levensonderhoud is echter geen beslissing in de zin van het verdrag. Bijgevolg is de erkenning van regelingen inzake levensonderhoud onderworpen aan andere voorschriften.
185. Wanneer de verzoeker geen beslissing inzake levensonderhoud heeft, behoort een verzoek om vaststelling van een beslissing te worden ingediend. Zoals hierboven werd uiteengezet in het gedeelte over de werkingssfeer, kan het antwoord op de vraag of het verdrag toepassing vindt op verzoeken om vaststelling afhangen van het soort levensonderhoud dat wordt gevraagd.

4. Waar is de beslissing inzake levensonderhoud gegeven?

186. Het is van belang om te weten waar de beslissing inzake levensonderhoud is gegeven, want daarvan hangt af of het al dan niet nodig is de beslissing te laten erkennen voordat die ten uitvoer kan worden gelegd. Wanneer de beslissing is gegeven in de aangezochte staat, is geen verzoek om erkenning nodig. In dit geval kan de verzoeker gewoon om tenuitvoerlegging van de beslissing verzoeken. Is de beslissing gegeven in een andere verdragsluitende staat dan die waar zij ten uitvoer wordt gelegd, dan moet de beslissing eerst worden erkend.
187. Verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging kunnen alleen betrekking hebben op in een verdragsluitende staat gegeven beslissingen inzake levensonderhoud³⁹.

³⁹ Zie het toelichtend rapport, punt 240.

5. Waar heeft de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats?

188. Er dient niet alleen rekening te worden gehouden met de vraag of de betrokken verzoeker en verweerder in verdragsluitende staten verblijven. Van even groot belang is de vraag waar de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft voor wat betreft verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging, en door onderhoudsplichtigen ingediende verzoeken om wijziging van een beslissing. De reden hiervoor is dat het verdrag met betrekking tot de erkenning en tenuitvoerlegging van een gewijzigde beslissing voorziet in bijzondere bepalingen waarvan de toepassing afhangt van de persoon die het verzoek heeft ingediend en alsook van de vraag of de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft in de staat waar de eerste beslissing inzake levensonderhoud is gegeven.
189. Het begrip „gewone verblijfplaats” wordt niet nader omschreven in het verdrag. De staat waar een onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft, wordt derhalve bepaald rekening houdend met de feitelijke omstandigheden die eigen zijn aan elke zaak. Doorgaans wordt de gewone verblijfplaats bepaald door diverse factoren in aanmerking te nemen, zoals de plaats waar de persoon gewoonlijk woont, werkt of naar school gaat⁴⁰.
190. Wanneer de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft in de staat waar de beslissing is gegeven, kan de erkenning van een beslissing tot wijziging op verzoek van een onderhoudsplichtige worden geweigerd op grond van artikel 18 van het verdrag, tenzij de daarin vastgestelde uitzonderingen van toepassing zijn. In de hoofdstukken 11 en 12 van het vademecum wordt nader hierop ingegaan.

Deel 2

Gemeenschappelijke beschouwingen over alle verzoeken waarop het verdrag van toepassing is en over verzoeken om specifieke maatregelen

191. In dit deel worden enkele onderhoudsrechtelijke aspecten belicht die alle onder het verdrag vallende verzoeken met elkaar gemeen hebben.

I. Taal

192. Aangezien het verdrag gelding heeft over de grenzen heen, is het van belang dat voor alle verzoeken en mededelingen wordt voldaan aan de erin vervatte voorschriften betreffende het taalgebruik en vereisten inzake de vertaling van stukken. De ter zake geldende voorschriften en vereisten staan in artikelen 44 en 45.

⁴⁰ Zie het toelichtend rapport, punten 63 en 444.

A. Taal van verzoeken en stukken

193. Alle krachtens het verdrag ingediende verzoeken en de bijbehorende stukken (met inbegrip van de beslissing) worden opgesteld in de oorspronkelijke taal. Van het verzoek (en de bijbehorende stukken) moet ook een vertaling worden bijgevoegd in een officiële taal⁴¹ van de aangezochte staat, tenzij de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat (de administratieve of gerechtelijke autoriteit die het verzoek behandelt) meedeelt geen vertaling te verlangen.
194. Op grond van het verdrag kan de aangezochte staat ook in een verklaring aangeven dat voor verzoeken en bijbehorende stukken een andere taal kan worden gebruikt dan zijn officiële taal. Een verdragsluitende staat die niet alleen meerdere officiële talen heeft, maar ook meerdere territoriale eenheden omvat (bijvoorbeeld provincies of deelstaten), of die meerdere officiële talen heeft die in verschillende delen van zijn grondgebied kunnen worden gebruikt, kan eveneens in een verklaring vermelden welke taal voor elke specifieke territoriale eenheid moet worden gebruikt.
195. Ter zake zij opgemerkt dat het gebruik van de aanbevolen formulieren voor een verzoek in de zin van het verdrag belangrijke voordelen biedt; een daarvan is dat die formulieren zodanig zijn opgebouwd dat ze eenvoudig in elke taal in te vullen zijn en gemakkelijk te begrijpen zijn in een andere taal, waardoor de noodzaak van vertaling wordt verminderd.

B. Taal waarin de mededelingen geschieden

196. Tenzij anders is overeengekomen door de centrale autoriteiten, geschieden alle mededelingen tussen deze autoriteiten in de officiële taal van de aangezochte staat of in het Engels of Frans. Een verdragsluitende staat kan echter, door het maken van een voorbehoud, bezwaar maken tegen het gebruik van het Engelse of Frans in deze mededelingen. Mededelingen zijn in dit verband te verstaan als routinebrieven, voortgangsverslagen en kennisgevingen tussen verdragsluitende staten.

C. Uitzonderingen op de verplichting tot vertaling

197. Soms is het voor de verzoekende staat niet mogelijk of praktisch uitvoerbaar de stukken te vertalen in de door de aangezochte staat gebruikte of aangegeven taal, bijvoorbeeld wanneer de plaatselijke vertaaldiensten niet kunnen zorgen voor een vertaling in de taal van de aangezochte staat. Wanneer het dan gaat om een verzoek in de zin van hoofdstuk III (in de regel elk verzoek inzake levensonderhoud voor kinderen of elk verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen inzake onderhoudsverplichtingen jegens kinderen of tussen (ex-)echtgenoten), kan de aangezochte staat overeenkomen zelf voor de vertaling te zorgen in deze specifieke zaak of in het algemeen⁴².
198. Wanneer de aangezochte staat niet bereid is mee te werken aan de vertaling, kan de verzoekende staat de stukken naar keuze vertalen in hetzij de Engelse, hetzij de Franse taal. Vervolgens kan de aangezochte staat het stuk zo nodig in zijn eigen taal vertalen.

⁴¹ Wanneer een staat meerdere officiële talen heeft die niet op alle delen van zijn grondgebied worden gebruikt, is het van belang met zekerheid vast te stellen in welke taal het verzoek moet worden opgesteld voor indiening in dat deel van het grondgebied (artikel 44, lid 2).

⁴² Wanneer de aangezochte staat zoals hierboven uiteengezet zelf zorgt voor de vertaling, moeten de kosten van deze vertaling worden gedragen door de verzoekende staat (tenzij de centrale autoriteiten van beide staten anders zijn overeengekomen). Zie ook artikel 45, lid 3.

D. *Werkwijze in de praktijk*

- 1 Bij het verzenden van een verzoek in de zin van het verdrag vult de verzoeker (of de vertegenwoordiger van de centrale autoriteit) het verzoek in zijn eigen taal in en voegt hij de bijbehorende stukken toe, zoals de in de oorspronkelijke taal opgestelde beslissing inzake levensonderhoud.
- 2 Wanneer de officiële taal van de aangezochte staat dan wel van een territoriale eenheid of gebiedsdeel daarvan verschilt van de taal van de verzoekende staat, moeten het verzoek en de benodigde stukken worden vertaald in die officiële taal of in elke andere taal die de aangezochte staat in een verklaring heeft aangegeven te aanvaarden, tenzij de aangezochte staat verklaart dat vertaling niet nodig is.
- 3 Wanneer de verzoekende staat de stukken niet kan vertalen in de officiële taal van de aangezochte staat (of in een andere door de aangezochte staat vermelde taal) en het een verzoek in de zin van hoofdstuk III betreft, dan kan de verzoekende staat:
 - i) navragen of de aangezochte staat bereid is voor de vertaling te zorgen;
 - ii) wanneer de aangezochte staat niet daartoe bereid is, de stukken vertalen in het Engels of Frans (tenzij de aangezochte staat een voorbehoud heeft gemaakt, strekkende tot uitsluiting van een van die talen) en de stukken verzenden naar de aangezochte staat voor verdere vertaling in zijn officiële taal.
- 4 Alle navolgende mededelingen (brieven, verslagen en soortgelijke briefwisseling) tussen de centrale autoriteiten worden opgesteld in de officiële taal van de aangezochte staat, of in het Engels of Frans. De verzoekende staat kan ervoor kiezen te communiceren in de officiële taal van de aangezochte staat, of in het Engels of Frans, tenzij de aangezochte staat een voorbehoud heeft gemaakt, strekkende tot uitsluiting van een van beide talen.

Twee voorbeelden

199. Een in Duitsland gegeven beslissing inzake levensonderhoud wordt voor erkenning en tenuitvoerlegging verzonden naar Mexico. In het dossier dat naar Mexico wordt verzonden is een exemplaar van de beslissing opgenomen in het Duits, zijnde de oorspronkelijke taal van de beslissing, samen met een vertaling van de beslissing in het Spaans. Het verplichte verzendformulier, het aanbevolen verzoekformulier en de benodigde stukken, zoals het certificaat van uitvoerbaarheid, moeten worden ingediend in het Spaans. Wanneer deze stukken zijn opgesteld in het Duits, moet bijgevolg een vertaling worden verstrekt tenzij Mexico heeft verklaard geen vertaling nodig te hebben. In deze zaak geschieden de mededelingen hetzij in het Spaans (de taal van de aangezochte staat), hetzij in het Engels of Frans, tenzij Mexico een verklaring heeft afgelegd waarbij het gebruik van het Engels of het Frans wordt uitgesloten.
200. De verzoeker in de verzoekende staat (Noorwegen) heeft niet de mogelijkheid om de stukken te vertalen in de taal van de aangezochte staat (voor Mexico is dit het Spaans). De autoriteit in Mexico kan de beslissing evenmin vertalen uit het Noors in het Spaans. In dit geval kan de verzoeker de stukken laten vertalen uit het Noors in het Engels of Frans. Vervolgens kan de Engelse of Franse vertaling naar Mexico worden verzonden. De Mexicaanse autoriteit kan de stukken dan vertalen in het Spaans.

E. Andere vereisten met betrekking tot stukken

1. Legalisatie

201. Om in overeenstemming te blijven met andere Haagse verdragen, bepaalt artikel 41 van het Haagse Verdrag van 2007 inzake levensonderhoud voor kinderen dat geen **legalisatie** of soortgelijke formaliteiten worden vereist in het kader van dit verdrag. Bijgevolg wordt geen officiële waarmerking of echtverklaring verlangd van de handtekening van de bevoegde ambtenaar die de stukken invult en moet evenmin een apostille worden gebruikt wanneer dat gangbaar is in een verdragsluitende staat.

Legalisatie verwijst naar bepaalde wettelijke formaliteiten, zoals het gebruik van een apostille (kantbeschikking) of een notariële waarmerking, om stukken voor echt te verklaren.

2. Volmacht

202. Artikel 42 bepaalt dat in zeer uitzonderlijke gevallen een volmacht kan worden geëist van een verzoeker. Een volmacht kan worden geëist wanneer de centrale autoriteit of een andere autoriteit van de aangezochte staat namens de verzoeker optreedt, bijvoorbeeld in een gerechtelijke procedure, of wanneer de volmacht nodig is om een vertegenwoordiger aan te wijzen die in een specifieke zaak moet optreden⁴³. In het landprofiel wordt aangegeven of een volmacht wordt geëist door de aangezochte staat.

3. Handtekeningen en gewaarmerkte afschriften van stukken

203. Het verdrag schrijft niet voor dat een verzoek moet worden ondertekend om geldig te zijn. Wat verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging betreft, voorzien de ter zake geldende artikelen (artikel 12, lid 2, artikelen 13, 25 en 30) bovendien in de mogelijkheid om samen met het verzoek om erkenning gewone afschriften van stukken, met inbegrip van de beslissing, te verzenden. Tijdens de erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure kan de bevoegde autoriteit of de verweerder een gewaarmerkt afschrift van elk stuk verlangen voor zover dat nodig is om het verzoek te behandelen of verweer daartegen te voeren. Zo niet, kan worden volstaan met gewone afschriften. Een staat kan ook langs elektronische weg verzonden stukken aanvaarden, aangezien bewust een „mediumneutrale” strekking aan het verdrag werd gegeven.
204. Voorts kan een staat uit hoofde van het verdrag ook aangeven dat stelselmatig een gewaarmerkt afschrift van elk stuk wordt verlangd. In het landprofiel staat of een staat heeft aangegeven dat dit voor alle zaken het geval is.

II. Bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie

205. In het verdrag zijn enkele belangrijke waarborgen neergelegd ter bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie die in het kader van het verdrag worden uitgewisseld (in het verdrag is sprake van „persoonsgegevens” omdat dit begrip ook wordt gebezigd in andere Haagse verdragen). Deze waarborgen zijn vastgesteld in artikelen 38, 39 en 40. Persoonsgegevens omvatten, maar zijn niet beperkt tot, informatie zoals de naam, de geboortedatum, het adres of andere

⁴³ Zie het toelichtend rapport, punt 617.

contactgegevens, alsook persoonsidentificerende gegevens zoals nationale identificatienummers of identiteitskaartnummers⁴⁴.

206. In het verdrag wordt erkend dat het, gezien de gevoeligheid van de persoonsgegevens die de staten met elkaar uitwisselen, van cruciaal belang is die gegevens te beschermen om te vermijden dat de partijen nadelige gevolgen ondervinden van de bekendmaking daarvan.
207. In het verdrag worden specifieke beperkingen gesteld ten aanzien van de bekendmaking en bevestiging van informatie die onder bepaalde omstandigheden is verzameld of verzonden in het kader van het verdrag. Het is niet toegestaan informatie bekend te maken of te bevestigen indien zulks ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon (artikel 40, lid 1). Deze persoon kan een kind, de verzoeker, de verweerder of iemand anders zijn. Het verdrag legt wat dat betreft geen beperking op.
208. Wanneer een centrale autoriteit tot de vaststelling komt dat de bekendmaking of bevestiging van de informatie aanleiding kan geven tot een dergelijk risico, deelt zij dat mee aan de andere betrokken centrale autoriteit; deze laatste houdt daarmee rekening bij het behandelen van een verzoek in de zin van het verdrag. De aangezochte centrale autoriteit is niet gehouden aan een dergelijke vaststelling door de verzoekende centrale autoriteit. Niettemin dient de aangezochte centrale autoriteit vast te stellen of de bekendmaking ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon. Indien de verzoekende staat tot die vaststelling komt, wordt daar ingevolge artikel 40, lid 2, door de aangezochte centrale autoriteit rekening mee gehouden. De handelwijze die de aangezochte centrale autoriteit in dit geval moet volgen, hangt af van de informatie die nodig is om het verzoek te behandelen, en om de bij het verdrag opgelegde verplichtingen van de staat na te komen (artikel 40). Wanneer de vrijgave van vertrouwelijke informatie over de verzoeker, de onderhoudsgerechtigde of iemand anders de verzoekende centrale autoriteit reden tot bezorgdheid geeft, wordt aanbevolen het adres van de centrale autoriteit of de bevoegde autoriteit van de verzoekende staat te gebruiken als „c/o”-adres van de onderhoudsgerechtigde of de verzoeker⁴⁵.
209. De verplichte en aanbevolen formulieren die het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht heeft bekendgemaakt, zijn specifiek ontworpen met het oog op de bescherming van persoonsgegevens. Deze formulieren bieden de centrale autoriteit de mogelijkheid aan te geven of de bekendmaking of bevestiging van informatie reden tot bezorgdheid geeft en ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon (in de formulieren is daartoe een aankruisvakje opgenomen).
210. Wanneer bezorgdheid hieromtrent kenbaar wordt gemaakt, bestaat de mogelijkheid om gevoelige persoonsgegevens (zoals contactgegevens of informatie die kan worden gebruikt om de persoon te identificeren of te lokaliseren) in een afzonderlijk gedeelte van het formulier op te nemen. Op die manier kan het verzoek, met uitsluitend de gegevens die de verweerder nodig heeft om verweer te kunnen voeren, worden bezorgd aan de verweerder of de bevoegde autoriteit zonder de verzoeker, de onderhoudsgerechtigde of iemand anders in gevaar te brengen.

⁴⁴ Zie het toelichtend rapport, punt 605.

⁴⁵ Zie het toelichtend rapport, punt 612. Een staat die ervoor kiest gebruik te maken van een „c/o”-adres, dient erop bedacht zijn dat de aangezochte staat om redenen van nationaal recht, bijvoorbeeld met het oog op de betekening of de kennisgeving van stukken, het persoonlijke adres van een onderhoudsgerechtigde kan opvragen.

211. Elke autoriteit, zowel van de aangezochte staat als van de verzoekende staat die informatie verwerkt in het kader van bij het verdrag geregelde procedures is bovendien verplicht de vertrouwelijkheid daarvan te waarborgen in overeenstemming met de eigen nationale wetgeving (artikel 39). Bijgevolg moet elke verzending of overdracht van informatie tevens voldoen aan de interne vereisten die zijn vastgesteld in het nationale recht, zoals het verkrijgen van toestemming om informatie vrij te geven of eventuele beperkingen ten aanzien van openbaarmaking.

III. Effectieve toegang tot procedures en rechtsbijstand

A. Overzicht

1. Effectieve toegang tot procedures

212. Een van de hoofdbeginselen waarop het verdrag berust, is dat verzoekers effectieve toegang moeten hebben tot de procedures die nodig zijn om verzoeken in de aangezochte staat in te dienen. Effectieve toegang tot procedures betekent dat de verzoeker, zo nodig daarin bijgestaan door de autoriteiten van de aangezochte staat, in de gelegenheid wordt gesteld zijn zaak effectief toe te lichten ten overstaan van de bevoegde instanties van de aangezochte staat⁴⁶.
213. De artikelen 14, 15, 16, 17 en 43 van het verdrag leggen de aangezochte staat de verplichting op om te zorgen voor effectieve toegang tot procedures, met inbegrip van het verstrekken van kosteloze rechtsbijstand onder bepaalde omstandigheden. Voorts voorzien deze artikelen in de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden kosten te verhalen op een in het ongelijk gestelde partij (artikel 43). Deze bepalingen worden samengevat in deze afdeling van het vademecum.
214. In artikel 14 wordt als algemene verplichting opgelegd dat verzoekers effectieve toegang moet worden verstrekt tot procedures, waaronder tenuitvoerleggings- en beroepsprocedures. Verzoekers zijn niet alleen onderhoudsgerechtigden en onderhoudsplichtigen, maar ook overheidslichamen wanneer die ten behoeve van verzoeken om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging dan wel om tenuitvoerlegging optreden namens de onderhoudsgerechtigden die door tussenkomst van een centrale autoriteit verzoeken indienen.
215. Rechtstreekse verzoeken die door een verzoeker aan een bevoegde autoriteit worden gericht, zijn niet onderworpen aan deze algemene verplichting. Artikel 17, onder b), voorziet evenwel in een algemeen vereiste om beperkte bijstand te verlenen ten behoeve van verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging. Ook artikel 14, lid 5, vindt toepassing op dergelijke verzoeken. Een en ander wordt hieronder nader toegelicht.

⁴⁶ Zie het toelichtend rapport, punt 357.

2. Rechtsbijstand

216. Tot de effectieve toegang die moet worden verstrekt wordt ook rechtsbijstand gerekend voor zover de omstandigheden dat vereisen. De middelen of draagkracht van de verzoeker mogen niet in de weg staan aan deze toegang. Daarom bepaalt artikel 15 dat de onderhoudsgerechtigden in de meeste gevallen kosteloze rechtsbijstand genieten voor verzoeken inzake levensonderhoud voor kinderen.
217. De reikwijdte van de verplichting om kosteloze rechtsbijstand te verlenen wordt echter beperkt door te stellen dat dergelijke bijstand niet is vereist wanneer de in de aangezochte staat toegepaste procedures voldoende eenvoudig zijn om de verzoeker in de gelegenheid te stellen zijn zaak te bepleiten zonder rechtsbijstand te genieten, en wanneer de centrale autoriteit deze diensten kosteloos verleent.
218. Dit is niet onbelangrijk, aangezien talloze staten met het oog op de erkenning, erkenning en tenuitvoerlegging, tenuitvoerlegging, vaststelling en wijziging van beslissingen inzake levensonderhoud effectieve en efficiënte procedures hebben uitgewerkt die openstaan voor alle verzoekers in die staat zonder dat zij daarvoor **rechtsbijstand** nodig hebben. Deze procedures zijn in gelijke mate beschikbaar voor verzoekers in de bij het verdrag geregelde aangelegenheden. Naargelang van de staat kan het daarbij gaan om het gebruik van vereenvoudigde formulieren, administratieve procedures, en de verstrekking van informatie en advies aan alle verzoekers door de centrale autoriteit of de bevoegde autoriteit. Zolang deze vereenvoudigde procedures de verzoeker in de gelegenheid stellen zijn zaak effectief te bepleiten en zolang zij kosteloos beschikbaar worden gesteld door de aangezochte staat, rust op deze laatste geen enkele verplichting om de verzoeker kosteloze rechtsbijstand te verlenen.
- In artikel 3 wordt **rechtsbijstand** als volgt gedefinieerd: „de bijstand die verzoekers nodig hebben om hun rechten te kennen en te doen gelden en om te waarborgen dat verzoeken volledig en effectief worden behandeld in de aangezochte staat. Deze bijstand kan in voorkomend geval worden verleend in de vorm van juridisch advies, bijstand om een zaak bij een autoriteit aanhangig te maken, vertegenwoordiging in rechte en vrijstelling van proceskosten.”*
219. Wanneer geen vereenvoudigde procedures beschikbaar zijn en rechtsbijstand nodig is, bevat het verdrag diverse bepalingen die vastleggen in welke omstandigheden deze rechtsbijstand kosteloos aan de verzoekers moet worden verleend.
220. De procedures om onderhoudszaken te behandelen, kunnen variëren van staat tot staat. Daarom moet de voor elke zaak vereiste rechtsbijstand per definitie anders worden ingevuld. In een bestuurlijk apparaat kan een ander soort bijstand nodig zijn dan in een justitieel apparaat. De bijstand kan worden verleend door bepaalde diensten toegankelijk te maken, zoals juridische voorlichtingsdiensten, openbare diensten voor rechtshulp of gezinsondersteunende diensten. In het landprofiel van de verdragsluitende staat wordt uiteengezet welke juridische diensten beschikbaar zijn.
221. Wanneer de verzoeker rechtsbijstand nodig heeft, wordt in het verdrag als algemeen uitgangspunt gesteld dat alle verdragsluitende staten deze bijstand kosteloos moeten verlenen aan de onderhoudsgerechtigden in vrijwel alle aangelegenheden die betrekking hebben op **levensonderhoud voor kinderen**. Op deze regel zijn er enkele uitzonderingen, in het bijzonder voor staten die uit hoofde van het verdrag

verklaringen hebben afgelegd⁴⁷.

222. Ten aanzien van verzoeken inzake **levensonderhoud anders dan voor kinderen** zijn de voorwaarden voor verkrijging van kosteloze rechtsbijstand echter restrictiever voor de verzoekers; dat is ook het geval voor onderhoudsplichtigen ten aanzien van verzoeken om erkenning en wijziging. Voor dergelijke verzoeken kan de verlening van rechtsbijstand in de aangezochte staat afhankelijk worden gesteld van een **draagkrachttoets** of **onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek**.

*Met behulp van een **draagkrachttoets** wordt informatie verkregen over het inkomen en vermogen van de verzoeker, of over andere financiële omstandigheden die invloed hebben op het vermogen van de verzoeker om te betalen voor rechtsbijstand.*

*Bij een **onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek** wordt het verzoek doorgaans getoetst op gegrondheid of slaagkans, rekening houdend met diverse inhoudelijke aspecten, zoals de rechtsgrondslag voor het verzoek en de feitelijke omstandigheden van de zaak die bepalen hoe groot de kans is dat de verzoeker in het gelijk zal worden gesteld.*

223. Niettemin zij benadrukt dat alle verzoekers (onderhoudsgerechtigden, onderhoudsplichtigen of overheidslichamen⁴⁸) in alle zaken betreffende de erkenning en tenuitvoerlegging in ten minste dezelfde mate recht hebben op rechtsbijstand als in soortgelijke binnenlandse zaken. Dit beginsel garandeert hetzelfde niveau van dienstverlening voor alle verzoekers, ongeacht hun verblijfplaats. Bovendien kan de aangezochte staat, ondanks het feit dat kosteloze rechtsbijstand niet altijd beschikbaar is, geen zekerheid, borgtocht of depot vereisen om de betaling van eventuele gerechtskosten te verzekeren (artikel 37, lid 2, en artikel 14, lid 5).
224. De volgende factoren moeten daarom in overweging worden genomen om te bepalen of een verzoeker kosteloze rechtsbijstand kan genieten:
- het bestaan van vereenvoudigde procedures die kosteloos openstaan voor de verzoeker in de aangezochte staat,
 - het soort levensonderhoud dat aan de orde is (voor kinderen, tussen (ex-)echtgenoten of voor andere familieleden),
 - de hoedanigheid van de verzoeker (onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige),
 - het soort verzoek dat wordt ingediend (om erkenning, om tenuitvoerlegging, om vaststelling, om wijziging of om specifieke maatregelen),
 - de vraag of een onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek wordt uitgevoerd,
 - de vraag of het betrokken verzoek in de aangezochte staat wordt onderworpen aan een draagkrachttoets (een op het kind gerichte toetsing van de middelen of een toetsing gebaseerd op de financiële toestand van de verzoeker).
225. In de volgende afdelingen en stroomschema's worden de voorwaarden voor verkrijging van kosteloze rechtsbijstand nader uitgelegd in diverse praktijksituaties.

⁴⁷ Zo kan een staat verklaren met betrekking tot bepaalde zaken gebruik te maken van een op het kind gerichte toetsing van de middelen (artikel 16, lid 1).

⁴⁸ Zie het toelichtend rapport, punt 383.

B. Verplichting om kosteloze rechtsbijstand te verlenen

226. In de volgende afdeling wordt uiteengezet onder welke voorwaarden de verzoeker in alle staten recht op kosteloze rechtsbijstand heeft in het kader van verzoeken waarop het verdrag van toepassing is. Deze uitleg geldt niet voor de staten die hebben verklaard gebruik te maken van een op het kind gerichte toetsing van de middelen. De in deze staten toegepaste procedures worden uiteengezet aan het eind van deze afdeling.

Opmerking: *wanneer de te erkennen en ten uitvoer te leggen beslissing zowel betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten als op onderhoudsverplichtingen jegens kinderen, geldt hetzelfde recht op kosteloze rechtsbijstand.*

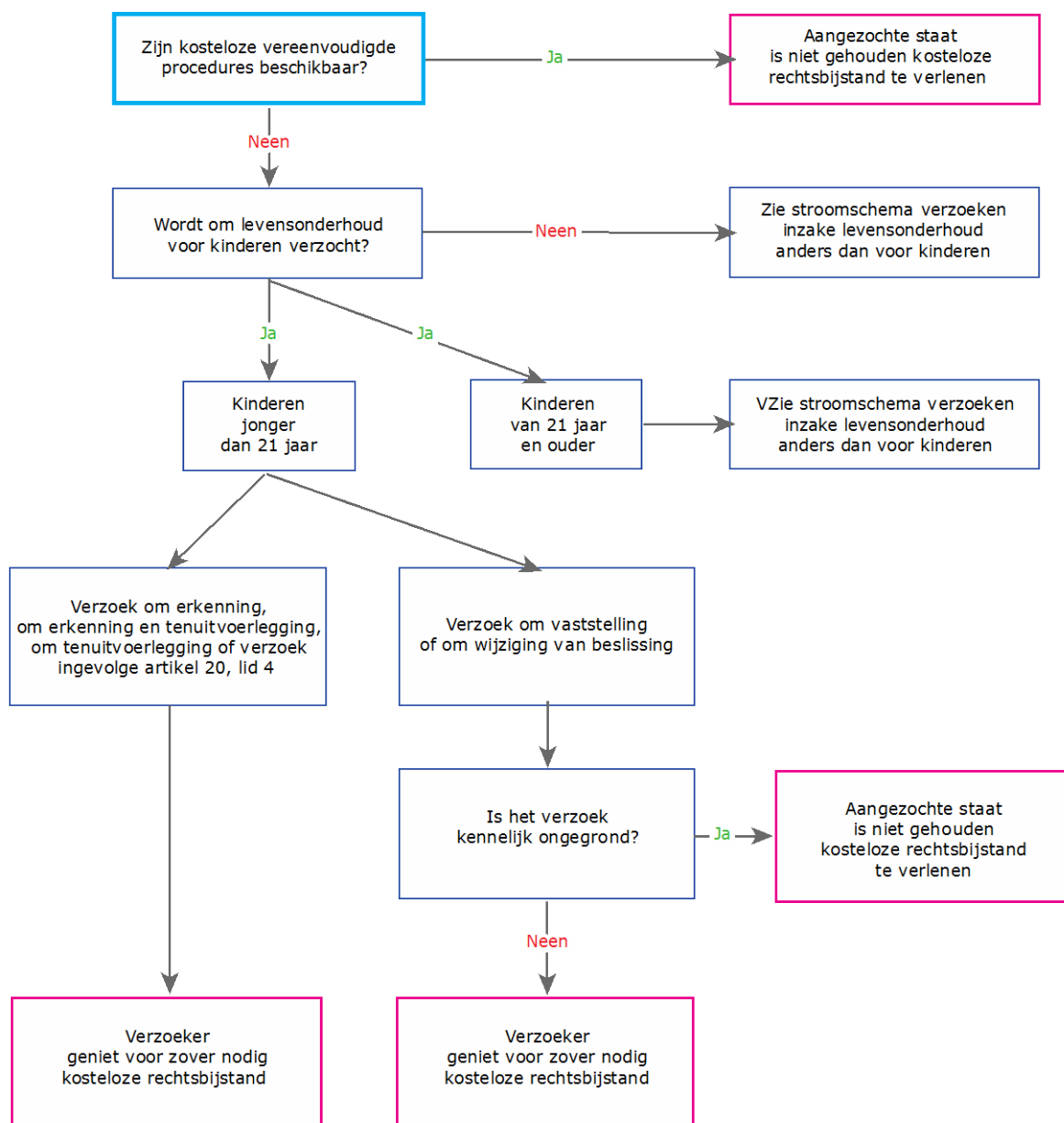
1. Door een onderhoudsgerechtigde ingediende verzoeken

a) Verzoeken inzake levensonderhoud voor kinderen jonger dan 21 jaar (of jonger dan 18 jaar indien een daartoe strekkend voorbehoud werd gemaakt)

227. Zoals hieronder wordt verduidelijkt, moet kosteloze rechtsbijstand worden verleend wanneer het gaat om een verzoek om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging dan wel om tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud voor kinderen. Op deze regel worden geen uitzonderingen gemaakt. Wanneer het verzoek betrekking heeft op levensonderhoud voor kinderen, maar strekt tot vaststelling of wijziging van een beslissing, kan een staat de verlening van kosteloze rechtsbijstand weigeren indien hij van oordeel is dat het verzoek of enig beroep kennelijk ongegrond is⁴⁹.

⁴⁹ Zie ook artikel 43, lid 2, met betrekking tot het verhalen van kosten.

**RECHTSBIJSTAND
DOOR ONDERHOUDSGERECHTIGDE INGEDIENDE VERZOEKEN
INZAKE LEVENSONDERHOUD VOOR KINDEREN
(artikelen 15 tot en met 17)**

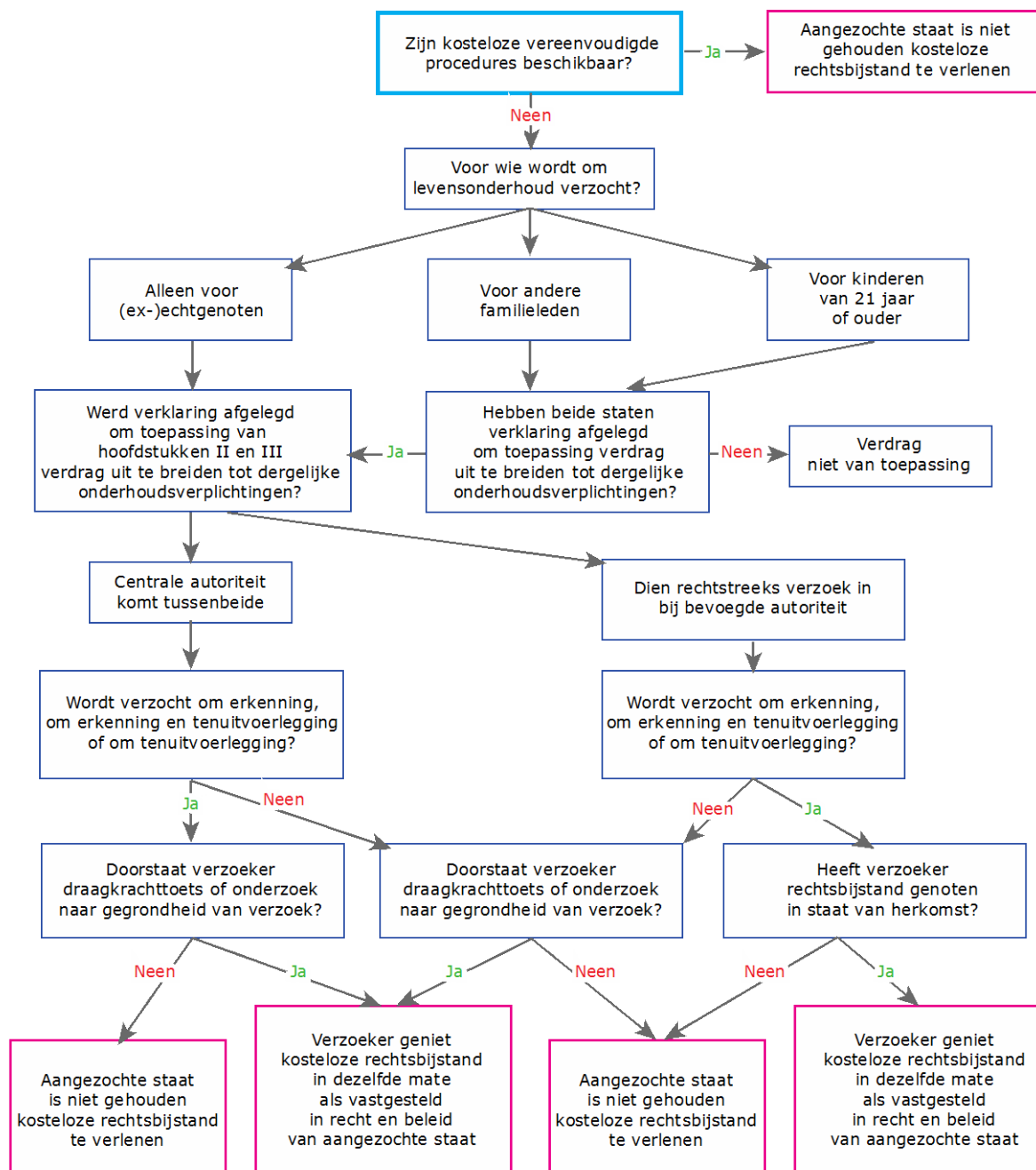

Figuur 8: Rechtsbijstand: door een onderhoudsgerechtigde ingediende verzoeken inzake levensonderhoud voor kinderen

b) Verzoeken inzake levensonderhoud anders dan voor kinderen jonger dan 21 jaar (of jonger dan 18 jaar indien een daartoe strekkend voorbehoud werd gemaakt)

228. Wanneer het verzoek betrekking heeft op levensonderhoud voor kinderen van 21 jaar of ouder, onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten of jegens andere familieleden, en de staat heeft de werkingssfeer van het verdrag uitgebreid tot dit soort zaken, moet niet stelselmatig kosteloze rechtsbijstand worden verleend. Een verdragsluitende staat kan weigeren deze bijstand te verlenen wanneer het weinig waarschijnlijk is dat het verzoek zal worden ingewilligd (onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek). De staat kan de verkrijging van kosteloze rechtsbijstand ook afhankelijk stellen van een draagkrachttoets.
229. In elke zaak die betrekking heeft op de erkenning, de erkenning en tenuitvoerlegging dan wel de tenuitvoerlegging van een bestaande beslissing voor de in het vorige punt genoemde onderhoudsverplichtingen en waarvoor de verzoeker in de staat van herkomst kosteloze rechtsbijstand heeft genoten met het oog op de vaststelling van de beslissing, heeft de verzoeker in de aangezochte staat echter eveneens recht op dezelfde mate van bijstand voor zover die daar beschikbaar is. Dit wordt verduidelijkt in Figuur 9 op de volgende pagina.

RECHTSBIJSTAND DOOR ONDERHOUDSGERECHTIGDE INGEDIENDE VERZOEKEN INZAKE LEVENSONDERHOUD ANDERS DAN VOOR KINDEREN (artikel 17)

Figuur 9: Rechtsbijstand: door de onderhoudsgerechtigde ingediende verzoeken inzake levensonderhoud anders dan voor kinderen

c) Door een overheidslichaam ingediende verzoeken

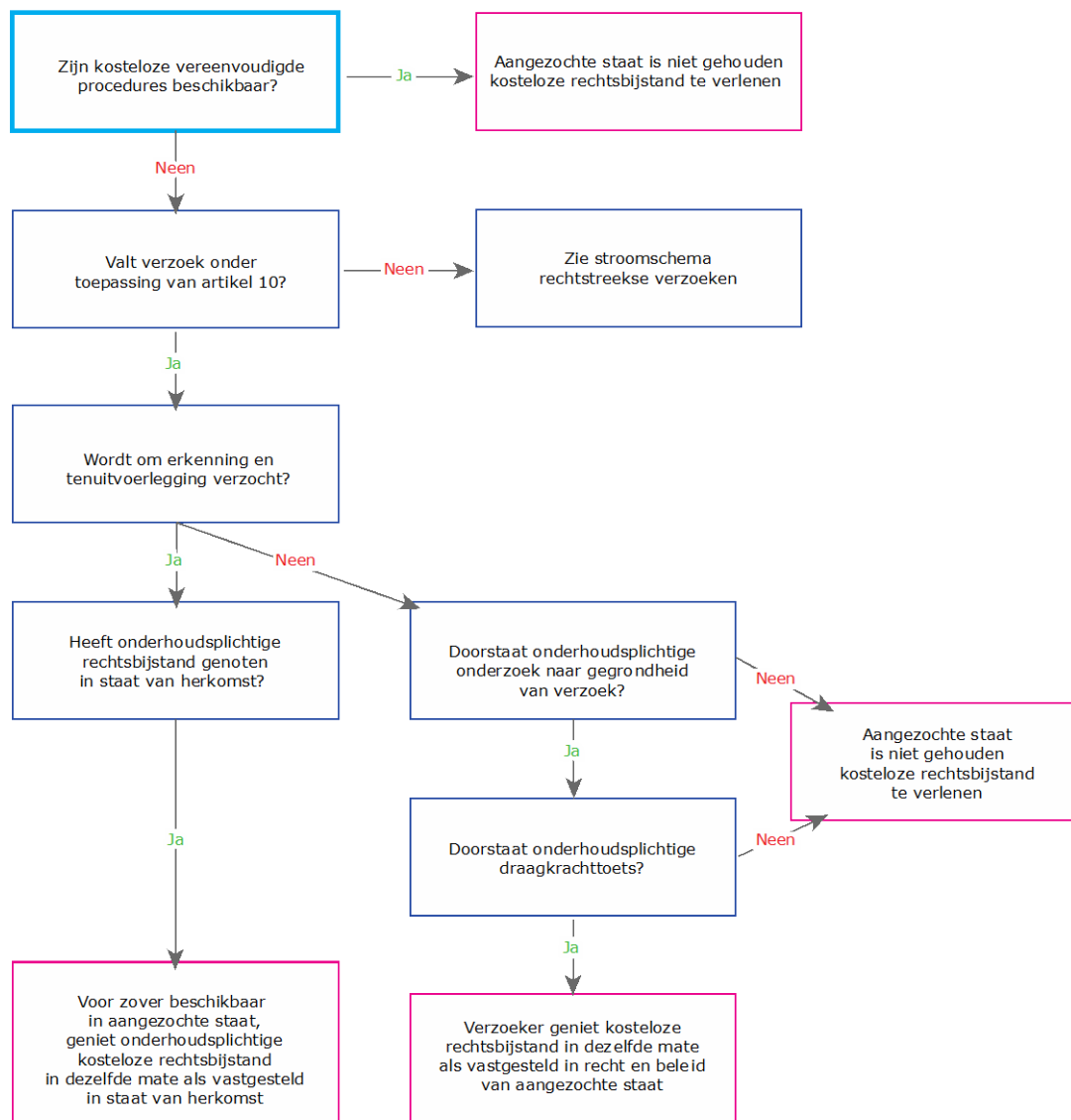
230. Wanneer de verzoeker een overheidslichaam is in de zin van artikel 36, beantwoordt hij aan de omschrijving van een onderhoudsgerechtigde ten behoeve van verzoeken om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging dan wel om tenuitvoerlegging van een beslissing. Bijgevolg hebben overheidslichamen recht op kosteloze rechtsbijstand in het kader van deze verzoeken die betrekking hebben op beslissingen inzake levensonderhoud voor kinderen jonger dan 21 jaar (of in voorkomend geval jonger dan 18 jaar)⁵⁰.

2. Door een onderhoudsplichtige ingediende verzoeken

231. Voor verzoeken die door een onderhoudsplichtige worden ingediend, kan de aangezochte staat zowel een draagkrachttoets als een onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek uitvoeren om te bepalen of kosteloze rechtsbijstand moet worden verleend. Dit wordt hieronder verduidelijkt in Figuur 10.

⁵⁰ Zie het toelichtend rapport, punten 383 en 384.

**RECHTSBIJSTAND
DOOR ONDERHOUDSGERECHTIGDE INGEDIENDE VERZOEKEN
IN ZAKE LEVENSONDERHOUD ANDERS DAN VOOR KINDEREN (artikel 17)**

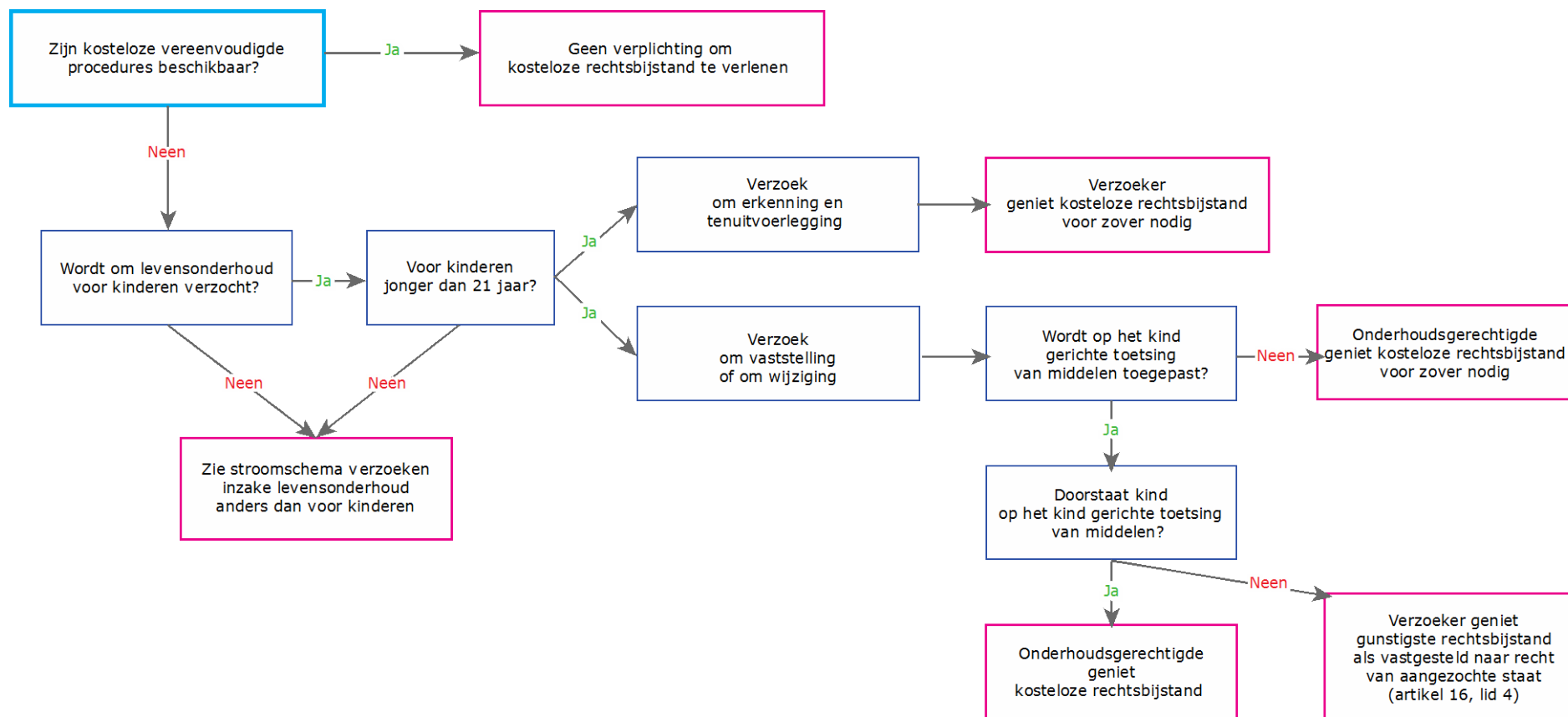

Figuur 10: Rechtsbijstand: door een onderhoudsplichtige ingediende verzoeken

3. Op het kind gerichte toetsing van de middelen

232. Met het doel te bepalen of de verzoeker recht heeft op kosteloze rechtsbijstand kan een verdragsluitende staat verklaren voornemens te zijn een op het kind gerichte toetsing van de middelen te gebruiken voor verzoeken anders dan om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud voor kinderen (zie artikel 16, lid 3). Het onderstaande stroomschema verduidelijkt hoe deze toetsing wordt uitgevoerd. In dit verband zij benadrukt dat niet de middelen van de ouder, maar die van het kind worden getoetst. Het gevolg daarvan is dat de meeste verzoekers in aanmerking komen voor bijstand, tenzij het kind over eigen vermogen beschikt.
233. Wanneer de aangezochte staat heeft verklaard gebruik te maken van de op het kind gerichte toetsing van de middelen, moet in het verzoek een „formele verklaring” worden opgenomen waaruit blijkt dat de middelen van het kind voldoen aan de door de aangezochte staat vastgestelde criteria. Deze criteria zijn te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”. De verklaring van de verzoeker is voldoende tenzij de aangezochte staat redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de door de verzoeker verstrekte informatie onjuist is.

RECHTSBIJSTAND OP HET KIND GERICHTE TOETSING VAN DE MIDDELEN (artikel 16)

Figuur 11: Rechtsbijstand: op het kind gerichte toetsing van de middelen

4. Afstammings- of genetisch onderzoek

234. Ingevolge artikel 6, lid 2, onder h), van het verdrag neemt een centrale autoriteit alle passende maatregelen om bijstand te verlenen bij de vaststelling van de afstamming wanneer dat noodzakelijk is voor de inning van levensonderhoud. Met genetisch onderzoek om de afstamming vast te stellen kunnen hoge kosten gepaard gaan. Om te vermijden dat deze kosten een belemmering vormen voor de verkrijging van beslissingen inzake levensonderhoud voor kinderen⁵¹, kan de aangezochte staat de verzoeker niet verplichten de kosten te betalen voor een onderzoek ter vaststelling van de afstamming in het kader van een verzoek in de zin van artikel 10, lid 1, onder c). Deze kosten vallen onder de algemene verplichting tot het verlenen van kosteloze rechtsbijstand⁵².
235. Hoe deze bepalingen in de praktijk worden toegepast, hangt af van de nationale procedures met betrekking tot genetisch onderzoek in de betrokken verdragsluitende staten. In sommige staten kan als voorwaarde voor een daartoe strekkend verzoek worden gesteld dat de persoon die het onderzoek aanvraagt de volledige kosten daarvan vooruitbetaalt, met inbegrip van de kosten voor de moeder en het kind of de kinderen. In andere staten kan van de onderhoudsplichtige worden verlangd dat hij alleen zijn aandeel in de onderzoekskosten vooruitbetaalt. In dat geval dekt de aangezochte staat de kosten voor het onderzoek van de moeder en het kind of de kinderen – kosten die anders door de verzoeker zouden moeten worden betaald; niettemin zijn deze kosten echter verhaalbaar op de onderhoudsplichtige indien hij de ouder van het kind blijkt te zijn. Elke staat beslist naar nationaal recht of volgens interne procedures in welke mate de onderzoekskosten voor rekening van de onderhoudsplichtige komen en in welk stadium van de procedure die kosten in voorkomend geval worden betaald.
236. In het landprofiel van elke verdragsluitende staat wordt vermeld welke regelingen daar gelden met betrekking tot het onderzoek ter vaststelling van de afstamming.
237. Wanneer het verzoek betrekking heeft op levensonderhoud voor een kind jonger dan 21 jaar, geldt als algemene regel dat de onderhoudsgerechtigde de kosten voor een onderzoek ter vaststelling van de afstamming niet moet vooruitbetalen, tenzij het verzoek kennelijk ongegrond is⁵³.
238. In de staten die hebben verklaard gebruik te maken van een op het kind gerichte toetsing van de middelen, worden de kosten voor het onderzoek ter vaststelling van de afstamming gedekt door de beschikbare rechtsbijstand, tenzij het kind deze toetsing niet doorstaat.

IV. Specifieke taken van de centrale autoriteit

239. Administratieve samenwerking en bijstandsverlening voor verzoeken in de zin van het verdrag zijn van essentieel belang om de zaken waarop het verdrag van toepassing is met goed gevolg af te handelen. In hoofdstuk II van het verdrag worden de algemene en specifieke taken van de centrale autoriteiten vastgesteld. In hoofdstuk III staan de voorschriften die gelden voor verzoeken die door tussenkomst van centrale autoriteiten worden ingediend.

⁵¹ Vooruitbetaling van de kosten voor een onderzoek ter vaststelling van de afstamming kan alleen worden verlangd indien blijkt dat in zeer dubieuze (ongegronde) omstandigheden om vaststelling van de afstamming wordt verzocht. Zie het toelichtend rapport, punt 391.

⁵² Zie het toelichtend rapport, punt 392.

⁵³ Zie het toelichtend rapport, punt 390.

240. Indien de bepalingen in hoofdstuk II van het verdrag op een verzoek van toepassing zijn, moeten de centrale autoriteiten ingevolge artikel 6, lid 1, bijstand verlenen met betrekking tot verzoeken in de zin van hoofdstuk III, in het bijzonder door:

- dergelijke verzoeken te verzenden en te ontvangen;
- procedures in verband met dergelijke verzoeken in te stellen of het instellen ervan te vergemakkelijken.

241. Artikel 6, lid 2, bepaalt dat de centrale autoriteiten met betrekking tot deze verzoeken alle passende maatregelen nemen om:

- wanneer de omstandigheden het vereisen, rechtsbijstand te verlenen of de verkrijging van rechtsbijstand te vergemakkelijken;
- de onderhoudsplichtige of onderhoudsgerechtigde te helpen lokaliseren;
- de verkrijging van relevante informatie over het inkomen en, indien nodig, andere financiële omstandigheden van de onderhoudsplichtige of de onderhoudsgerechtigde te vergemakkelijken, met inbegrip van het lokaliseren van vermogensbestanddelen;
- indien passend door de gebruikmaking van bemiddeling, verzoening of soortgelijke methoden een minnelijke schikking te bevorderen met het oog op het bewerkstelligen van vrijwillige betaling van levensonderhoud;
- de doorlopende tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud, met inbegrip van achterstallige bedragen, te vergemakkelijken;
- de inning en snelle overmaking van betalingen van levensonderhoud te vergemakkelijken;
- de verkrijging van bewijsstukken of ander bewijs te vergemakkelijken;
- bijstand te verlenen bij de vaststelling van de afstamming wanneer dat noodzakelijk is voor de inning van levensonderhoud;
- procedures in te stellen of het instellen ervan te vergemakkelijken, ter verkrijging van voorlopige maatregelen van territoriale aard die ten doel hebben de uitkomst van een aanhangig verzoek inzake levensonderhoud zeker te stellen;
- de betekening en de kennisgeving van stukken te vergemakkelijken.

242. Elke verdragsluitende staat wijst een **centrale autoriteit** aan (staten die autonome territoriale eenheden omvatten, wijzen meerdere centrale autoriteiten aan), en bepaalt ook welke van de hierboven vermelde vormen van bijstand daar worden verleend door de centrale autoriteit, door een **bevoegde autoriteit** dan wel door een overheidslichaam of andere lichamen die onder toezicht staan van de centrale autoriteit⁵⁴.

*De **centrale autoriteit** is de overheidsinstantie die door een verdragsluitende staat wordt aangewezen om zich te kwijten van de bij het verdrag opgelegde taken van administratieve samenwerking en bijstand.*

*Een **bevoegde autoriteit** is het overheidslichaam dat of de persoon die in een bepaalde staat is belast met, of naar het recht van de betrokken staat is gemachtigd tot, het uitvoeren van specifieke taken uit hoofde van het verdrag. Dat kan een gerecht zijn, een bestuurslichaam, een inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen of elke andere overheidsinstantie die een van de met het verdrag verband houdende taken uitvoert.*

243. Om te bepalen welke taken de centrale autoriteit in een zaak dient uit te voeren, is het van belang rekening te houden met de werkingssfeer van het verdrag of met de mate waarin dit toepassing vindt in een specifieke zaak. Wanneer de verzoeker bijvoorbeeld een beslissing wil laten vaststellen die uitsluitend betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, is het mogelijk dat de hierboven genoemde vormen van bijstand

⁵⁴ Zie ook artikel 50.

niet beschikbaar zijn tenzij de verdragsluitende staten de toepassing van hoofdstukken II en III hebben uitgebreid tot alle verzoeken inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten.

V. Andere Haagse verdragen

244. Sommige staten zijn partij bij andere verdragen of internationale rechtsinstrumenten die van toepassing kunnen zijn op zaken die verband houden met de internationale inning van levensonderhoud, waaronder met name het Verdrag van 's-Gravenhage van 15 november 1965 inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke en in handelszaken (het „Haagse betekeningsverdrag van 1965”) en het Verdrag van 's-Gravenhage van 18 maart 1970 inzake de verkrijging van bewijs in het buitenland in burgerlijke en in handelszaken (het „Haagse bewijsverdrag van 1970”)⁵⁵. Wanneer zich een situatie voordoet waarop een van beide verdragen van toepassing is, is het verstandig juridisch advies in te winnen om ervoor te zorgen dat de vereisten die zijn vastgesteld in het Haagse Verdrag van 2007 inzake levensonderhoud voor kinderen naar behoren in acht worden genomen.
245. Het Haagse betekeningsverdrag van 1965 en het Haagse bewijsverdrag van 1970 zijn pas dan van toepassing indien het nodig is *in het buitenland* betekening en kennisgeving van stukken te verrichten of bewijs te verkrijgen. Ter zake zij benadrukt dat de uitdrukking „**in het buitenland**” niet wordt gebezigd in punt g) van artikel 6, lid 2, van het Haagse Verdrag van 2007 inzake levensonderhoud voor kinderen dat ook handelt over verzoeken om specifieke maatregelen („de verkrijging van bewijsstukken of ander bewijs te vergemakkelijken”), noch in punt j) („de betekening en de kennisgeving van stukken te vergemakkelijken”). De reden hiervoor is dat van een centrale autoriteit doorgaans wordt verlangd dat zij de bewijsverkrijging of de betekening en kennisgeving van stukken vergemakkelijkt *binnen de haar verleende bevoegdheid* ter zake van procedures betreffende onderhoudsverplichtingen die plaatsvinden *binnen haar bevoegdheidsgebied*. Verzoeken ter vergemakkelijking van de bewijsverkrijging en de betekening en kennisgeving **in het buitenland** komen minder vaak voor. Het Haagse Verdrag van 2007 inzake levensonderhoud voor kinderen bestrijkt tal van situaties waarvoor het niet noodzakelijk is betekening en kennisgeving van stukken te verrichten in het buitenland, noch bewijs te verkrijgen in het buitenland⁵⁶.
246. Het valt buiten het bestek van dit vademecum om de andere ter zake geldende verdragen te bespreken. Raadpleeg de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, om te weten te komen of een staat partij is bij het Verdrag van 's-Gravenhage van 1 maart 1954 betreffende de burgerlijke rechtsvordering, het Haagse betekeningsverdrag van 1965 en het Haagse bewijsverdrag van 1970.

⁵⁵ Zie artikel 50 en punten 648 tot en met 651 van het toelichtend rapport.

⁵⁶ Zie punten 164 tot en met 167 en punten 182 tot en met 185 van het toelichtend rapport. De vormen van bijstand die de aangezochte staat kan verlenen in een zaak die niet valt onder toepassing van het Haagse bewijsverdrag van 1970 komen ter sprake in het toelichtend rapport, punt 174.

Haags betekeningsverdrag van 1965⁵⁷

247. Dit verdrag (doorgaans Haags betekeningsverdrag genoemd) regelt de wijzen waarop een gerechtelijk of buitengerechtelijk stuk van de ene verdragsluitende staat moet worden toegezonden naar de andere staat die ook partij is bij het Haagse betekeningsverdrag wanneer deze toezending ter betekening of kennisgeving in de laatstgenoemde staat moet plaatsvinden.
248. Het Haagse betekeningsverdrag van 1965 is van toepassing indien aan elk van de hieronder genoemde voorwaarden is voldaan:
- 1 het recht van de staat waar de procedure aanhangig is (de forumstaat) schrijft voor dat een stuk (bijvoorbeeld strekkende tot inkennisstelling van een maatregel of vordering) van die staat moet worden toegezonden naar een andere staat wanneer deze toezending ter betekening of kennisgeving in de laatstgenoemde staat moet plaatsvinden,
 - 2 beide staten zijn partij bij het Haagse betekeningsverdrag,
 - 3 het adres van degene aan wie betekening of kennisgeving van het stuk moet worden gedaan, is bekend,
 - 4 het te betekenen of ter kennis te geven stuk is een gerechtelijk of buitengerechtelijk stuk, en
 - 5 het te betekenen of ter kennis te geven stuk houdt verband met burgerlijke of handelszaken.
249. In geval van twijfel over de toepasselijkheid van het Haagse betekeningsverdrag of over de naleving van de daarin vervatte bepalingen, is het verstandig juridisch advies in te winnen.

Haags bewijsverdrag van 1970⁵⁸

250. In dit verdrag (doorgaans Haags bewijsverdrag genoemd) worden samenwerkingsmethoden vastgesteld om in burgerlijke en handelszaken bewijs te verkrijgen in het buitenland (dat wil zeggen in een andere staat). Dit verdrag is alleen van toepassing op staten die partij daarbij zijn en voorziet in de bewijsverkrijging i) bij wege van rogatoire commissies, en ii) door diplomatieke of consulaire ambtenaren en door commissarissen. In het verdrag worden doeltreffende middelen aangereikt om de verschillen op het gebied van bewijsverkrijging in het burgerlijk recht en het gemene recht te overbruggen.
251. Indien bewijsverkrijging in het buitenland noodzakelijk blijkt, dienen de dossierbeheerders in voorkomend geval juridisch advies in te winnen om ervoor te zorgen dat de vereisten van het Haagse bewijsverdrag van 1970 in acht worden genomen.

⁵⁷ Meer informatie over dit verdrag is te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Service Section”.

⁵⁸ Meer informatie over dit verdrag is te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Evidence Section”.

Hoofdstuk 4

Behandelen van uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging (artikel 10, lid 1, onder a), en artikel 10, lid 2, onder a))

Opzet van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk handelt over uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud.

In afdeling I wordt het verzoek in detail belicht: naast een overzicht van de gevallen waarin dit verzoek wordt gebruikt en van de personen die dit verzoek kunnen indienen, wordt een verklaring gegeven van de belangrijkste termen en begrippen.

In afdeling II wordt de procedure of stapsgewijze aanpak geschetst voor het opstellen en behandelen van het verzoek.

In afdeling III wordt aandacht besteed aan de vereiste formulieren en stukken, en wordt uiteengezet wat er aan het verzoek moet worden toegevoegd en hoe de formulieren moeten worden ingevuld.

In afdeling IV wordt ingegaan op de erkenning en tenuitvoerlegging van regelingen inzake levensonderhoud en andere uitzonderingen op de in afdeling II beschreven procedures.

In afdeling V worden andere onderwerpen behandeld.

In afdeling VI staan verwijzingen naar aanvullende bronnen van informatie.

Afdeling VII bevat een checklist voor de vereiste procedures.

In afdeling VIII staat het antwoord op veelgestelde vragen (FAQ's).

I. Overzicht en algemene beginselen

252. De erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure staat centraal in de internationale inning van levensonderhoud en waarborgt dat de onderhoudsgerechtigde over een kosteneffectieve methode beschikt om aanspraken op levensonderhoud geldend te maken wanneer de onderhoudsplichtige in een andere **verdragsluitende staat** verblijft of daar inkomen of vermogen heeft. De erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure bevrijdt de onderhoudsgerechtigde van de noodzaak om zich te verplaatsen naar de **staat** waar de beslissing ten uitvoer moet worden gelegd, en om een beslissing in die verdragsluitende staat te verkrijgen. Zodra een in de verdragsluitende staat gegeven beslissing is erkend door deze uitvoerbaar te verklaren of voor tenuitvoerlegging te registreren, kan zij op dezelfde grondslag in een andere verdragsluitende staat ten uitvoer worden
- Een **verdragsluitende staat** is een staat die is gebonden door het verdrag omdat hij de in artikel 58 voorgeschreven procedure voor de bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van het verdrag heeft afgerond.*
- In dit vademecum wordt veelvuldig gebruikgemaakt van het begrip „**staat**”. Doorgaans wordt hieronder een soevereine staat of een land verstaan, en niet een gebiedsdeel of territoriale eenheid van een staat, zoals een provincie, een deelstaat of een staat van de Verenigde Staten van Amerika.*

gelegd als een oorspronkelijk in die staat gegeven beslissing.

253. De verdragsbepalingen hebben ten doel eenvoudige, kosteneffectieve en snelle procedures in te voeren met het oog op de erkenning dan wel erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen⁵⁹. Daartoe wordt een regeling opgezet die het mogelijk maakt van een andere verdragsluitende staat ontvangen verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging snel en eenvoudig te erkennen en in voorkomend geval ten uitvoer te leggen. De beslissing wordt uitvoerbaar verklaard of voor tenuitvoerlegging geregistreerd zonder dat de partijen bezwaar kunnen aantekenen, en is slechts aan een beperkte toetsing door de betrokken bevoegde autoriteit onderworpen. Zodra de beslissing uitvoerbaar is verklaard of is geregistreerd, kunnen tenuitvoerleggingsmaatregelen worden genomen om het levensonderhoud te innen in de aangezochte staat. De verweerder kan bezwaar aantekenen tegen de registratie of uitvoerbaarverklaring. Daartoe worden in het verdrag echter strikte termijnen en motiveringseisen opgelegd⁶⁰. Doorgaans wordt geen bezwaar aangetekend, noch beroep ingesteld, zodat de procedure zeer snel kan worden afgehandeld.
254. Vanuit het oogpunt van de verdragsluitende staat die het verzoek indient (de verzoekende staat), zijn de procedures om het verzoek op te stellen even eenvoudig en wordt een gering aantal stukken verlangd. Het verdrag beperkt uitdrukkelijk de stukken die kunnen worden verlangd voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging. Doorgaans kan het verzoek worden ingediend zonder dat gewaarmerkte afschriften van beslissingen of stukken moeten worden overgelegd. Een en ander sluit aan op de doelstellingen van het verdrag om de procedure zo eenvoudig en efficiënt mogelijk te maken door te zorgen voor een zo ruim mogelijke erkenning van beslissingen.
255. Voor de behandeling van verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging van regelingen inzake levensonderhoud wordt een enigszins afwijkende procedure gevolgd. Verderop in dit hoofdstuk wordt uiteengezet hoe dergelijke regelingen worden erkend en ten uitvoer gelegd.

A. Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?

256. Een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging wordt gebruikt wanneer een onderhoudsgerechtigde al een in een verdragsluitende staat gegeven beslissing inzake levensonderhoud heeft, en deze wil laten erkennen en ten uitvoer leggen in een andere verdragsluitende staat waar de onderhoudsplichtige verblijft, of waar hij inkomen of vermogen heeft.
- De **verzoekende staat** is de verdragsluitende staat die het verzoek inleidt en indient namens een op zijn grondgebied verblijvende verzoeker. De **aangezochte staat** is de verdragsluitende staat die wordt gevraagd het verzoek te behandelen.*

⁵⁹ Zie het toelichtend rapport, punt 490.

⁶⁰ Staten kunnen ingevolge het verdrag een verklaring afleggen teneinde gebruik te maken van een alternatieve procedure die voorziet in een kennisgeving aan de verweerder voorafgaand aan de registratie of uitvoerbaarverklaring, en die de bevoegde autoriteit ruimere toetsingsgronden biedt. Hierop wordt nader ingegaan in afdeling IV van hoofdstuk 5.

257. Soms verzoekt een onderhoudsgerechtigde alleen om **erkenning** van de beslissing, doorgaans omdat er in dit stadium van de procedure geen tenuitvoerlegging is vereist. Een verzoek om uitsluitende erkenning kan ook worden ingediend door een onderhoudsplichtige die een beslissing van een verdragsluitende staat wil laten erkennen om de tenuitvoerlegging van een eerdere beslissing inzake levensonderhoud te beperken of op te schorten.
258. Een oorspronkelijk in de aangezochte staat gegeven beslissing hoeft niet te worden erkend, maar moet alleen ten uitvoer worden gelegd. Dit soort verzoek valt onder toepassing van artikel 10, lid 1, punt b), en wordt nader toegelicht in hoofdstuk 6.

B. *Praktijkvoorbeeld*

259. P en haar twee kinderen wonen in land A. P heeft een beslissing die Q de verplichting oplegt levensonderhoud te betalen voor de kinderen en voor haarzelf. De beslissing is gegeven in land A. Q woont nu in land B. P wil de beslissing inzake levensonderhoud verzenden naar land B, opdat land B in contact treedt met Q en het levensonderhoud int. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

Werkwijze volgens het verdrag

260. P wendt zich tot de centrale autoriteit van land A. De centrale autoriteit verzendt namens P een verzoek met de benodigde stukken naar de centrale autoriteit van land B. Daarin wordt verzocht om **erkenning en tenuitvoerlegging** van de beslissing inzake levensonderhoud in land B. Indien de beslissing voldoet aan de in het verdrag vastgestelde voorwaarden voor erkenning, behandelt de bevoegde autoriteit (of de centrale autoriteit indien zij de bevoegde autoriteit is) van land B het verzoek en wordt de beslissing erkend en ten uitvoer gelegd. Q wordt in kennis gesteld van de erkenning en tenuitvoerlegging, en krijgt de gelegenheid bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen tegen de beslissing houdende erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing inzake levensonderhoud. Zodra de beslissing is erkend, wordt zij door een bevoegde autoriteit ten uitvoer gelegd in land B. P staat alleen in verbinding met de centrale autoriteit van land A. Alle contacten met de centrale autoriteit van land B vinden doorgaans plaats door tussenkomst van de centrale autoriteit van land A.

C. Wie kan verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging?

261. Dit verzoek kan worden ingediend door een natuurlijke persoon die **onderhoudsgerechtigde** is en die verblijft in een verdragsluitende staat, door een overheidslichaam dat optreedt als onderhoudsgerechtigde en dat het verzoek kan indienen namens de verzoeker, of door een overheidslichaam dat optreedt als onderhoudsgerechtigde indien dit uitkeringen bij wijze van levensonderhoud aan de onderhoudsgerechtigde heeft verstrekt.

262. Een **onderhoudsplichtige** kan ook verzoeken om erkenning van een beslissing inzake levensonderhoud van een andere verdragsluitende staat met het doel de tenuitvoerlegging van een eerdere beslissing inzake levensonderhoud te beperken of op te schorten.

*Een **onderhoudsgerechtigde** is de persoon aan wie levensonderhoud is verschuldigd of van wie wordt gesteld dat levensonderhoud aan hem is verschuldigd. Dat kan niet alleen een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, maar ook een kind, pleegouder, familielid/bloedverwant of iemand anders die voor een kind zorgt. In sommige staten wordt deze persoon ook alimentatiegerechtigde, alimentatieontvanger, schuldeiser, zorgouder, gezagsdragende of verzorgende ouder genoemd.*

*De **onderhoudsplichtige** is de persoon die levensonderhoud is verschuldigd of ten aanzien van wie wordt gesteld dat hij levensonderhoud is verschuldigd. Dat kan een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, of iemand anders die levensonderhoud is verschuldigd overeenkomstig het recht van de staat waar de beslissing is gegeven. In sommige staten wordt deze persoon alimentatieplichtige, alimentatiebetaler, schuldenaar, niet met het gezag belaste ouder, niet-verzorgende ouder of niet-inwonende ouder genoemd.*

D. Aanvechten van de erkenning en tenuitvoerlegging

263. Doorgaans wordt de erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure met spoed behandeld in de aangezochte staat zonder dat de onderhoudsplichtige of **verweerder** zich daartegen verzet. Er kunnen zich echter gevallen voordoen waarbij de wederpartij van het verzoek (hetzij de onderhoudsplichtige, hetzij de onderhoudsgerechtigde) bezwaar maakt tegen de erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing op grond dat deze niet voldoet aan de minimumvereisten om uit hoofde van het verdrag te worden erkend of ten uitvoer gelegd. Aangezien het bezwaar wordt aangetekend of het beroep wordt ingesteld in de aangezochte staat waar het verzoek om erkenning aanhangig is, worden deze vereisten meer in detail toegelicht in hoofdstuk 5 in het kader van de procedures voor de behandeling van inkomende verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging. Het is echter van belang dat degenen die het verzoek indienen in de verzoekende staat, zich bewust zijn van de mogelijkheid om tegen de erkenning dan wel tegen de erkenning en tenuitvoerlegging bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen. Zo kunnen zij ervoor zorgen dat het verzoek vergezeld gaat van alle benodigde stukken en dat de aangezochte staat over alle informatie beschikt die nodig is om de verweerder van repliek te dienen.

*De **verweerder** is de persoon tegen wie uit hoofde van het verdrag een verzoek aanhangig wordt gemaakt of een rechtsmiddel wordt ingesteld en die zich daartegen moet verweren of in dat verband wordt gehoord. De verweerder kan een onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige zijn.*

264. Bij het invullen van het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing moeten de dossierbeheerders bovendien in het desbetreffende deel van het formulier aangeven op welke gronden dit verzoek berust. Hierop wordt nader ingegaan in hoofdstuk 15, waar instructies worden gegeven voor het invullen van het aanbevolen verzoekformulier.

*Een beknopt overzicht van de procedures met betrekking tot verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging is te vinden in de **checklist** aan het eind van dit hoofdstuk.*

II. Procedure voor het behandelen en invullen van verzoeken

265. De centrale autoriteit van de verzoekende staat heeft als taak de (bewijs)stukken te verzamelen en ervoor te zorgen dat het verzoek vergezeld gaat van alle benodigde formulieren en stukken. Zij bereidt het dossier voor om dit naar de andere staat te verzenden. Er bestaan verschillen tussen de verdragsluitende staten onderling. Daarom is het van belang het landprofiel⁶¹ te raadplegen van de staat waarnaar de beslissing wordt verzonden. In dit profiel staan speciale vereisten, bijvoorbeeld met betrekking tot vertaling en waarmerking. Een staat kan echter niet verlangen dat samen met het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging aanvullende stukken worden verzonden anders dan die welke in artikelen 11 en 25 worden genoemd.
266. Deze afdeling is van gelijke toepassing op verzoeken die uitsluitend betrekking hebben op erkenning. Dergelijke verzoeken zijn vrij zeldzaam. Ingevolge artikel 26 zijn de bepalingen van hoofdstuk V – Erkenning en tenuitvoerlegging, van het verdrag van overeenkomstige toepassing op verzoeken om uitsluitende erkenning, met dien verstande dat het vereiste van uitvoerbaarheid wordt vervangen door het vereiste dat de beslissing in de staat van herkomst effect sorteert. In de praktijk betekent dit dat de bepalingen met betrekking tot erkenning en tenuitvoerlegging van toepassing zijn op verzoeken om erkenning, afgezien dan van de bepalingen die moeten worden gewijzigd aangezien niet om tenuitvoerlegging van de beslissing wordt verzocht⁶².

⁶¹ Sommige verdragsluitende staten maken geen gebruik van het aanbevolen landprofiel. Het grootste deel van deze informatie wordt echter verstrekt aan het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht. Deze informatie is te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”.

⁶² Zie het toelichtend rapport, punt 546.

A. Stappenschema voor het invullen van het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

UITGAAND VERZOEK OM ERKENNING OF OM ERKENNING EN TENUITVOERLEGGING	
1	Verzamel de benodigde stukken ▪ Beslissing inzake levensonderhoud ▪ Verzoekformulier ▪ Landprofiel
2	Controleer de door de verzoeker opgegeven informatie ▪ Is de informatie volledig?
3	Ga na of het verzoek kan worden ingediend uit hoofde van het verdrag ▪ Verblijft de verzoeker in uw staat? - o Zo neen, dan moet de verzoeker het verzoek indienen door tussenkomst van de staat waar hij verblijft ▪ Heeft de verzoeker een beslissing inzake levensonderhoud? - o Zie de toelichting in hoofdstuk 2 onder „levensonderhoud” en „beslissing”. - o Is geen beslissing gegeven, dan moet een verzoek om vaststelling worden ingediend - o Heeft de beslissing geen betrekking op levensonderhoud, dan vindt het verdrag geen toepassing
4	Waar is de beslissing gegeven? ▪ In de aangezochte staat: - o dien een verzoek om uitsluitend tenuitvoerlegging in ▪ In de verzoekende staat of in een derde verdragsluitende staat: - o dien een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging in
5	Is de beslissing al erkend in de aangezochte staat? ▪ Zo ja, dien een verzoek om uitsluitend tenuitvoerlegging in
6	Vertaal de stukken indien nodig ▪ (raadpleeg het landprofiel)
7	Vraag zo nodig gewaarmerkte afschriften van de beslissing op ▪ (raadpleeg het landprofiel)
8	Vraag het certificaat van uitvoerbaarheid op bij de bevoegde autoriteit
9	Vul het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging in ▪ (zie hoofdstuk 15)
10	Voeg alle relevante stukken bij
11	Vul het verzendformulier in ▪ (zie hoofdstuk 15)
12	Verzend het dossier naar de centrale autoriteit van de aangezochte staat
13	Wacht op de ontvangstbevestiging
14	Verstrek de gevraagde vervolgstukken binnen drie maanden na het daartoe strekkende verzoek

Figuur 12: Stappenschema voor uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

B. Stapsgewijze procedure

De in Figuur 12 hierboven genoemde stappen worden hieronder nader toegelicht.

1. Verzamel de benodigde stukken

267. U hebt een afschrift van de beslissing inzake levensonderhoud nodig alsook de informatie of het verzoek van de verzoeker. Raadpleeg het landprofiel van de staat waarnaar u het verzoek verzendt. Daarin wordt ook aangegeven welke specifieke stukken of inlichtingen worden verlangd. Wanneer u niet over het landprofiel beschikt, gaat u op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, naar de rubriek „Child Support/Maintenance Section”.

2. Controleer de door de verzoeker opgegeven informatie

268. De verzoeker vult de aanvullende formulieren in die door uw staat worden verlangd. Zorg ervoor dat de formulieren zo volledig mogelijk worden ingevuld en ga na of alle vereiste informatie werd verstrekt. Wanneer de verzoeker bepaalde delen van het aanbevolen verzoekformulier niet invult, moet hij voldoende informatie verstrekken zodat uw centrale autoriteit het stuk kan invullen.

3. Kan het verzoek worden ingediend uit hoofde van het verdrag?

269. Houd rekening met het volgende voordat u het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging invult:

- De verzoeker kan alleen een beroep doen op de diensten van de centrale autoriteit wanneer hij in uw staat verblijft. Verblijft de verzoeker in een andere staat, dan moet hij zich richten tot de centrale autoriteit van die staat.
- Indien de verzoeker nog geen **beslissing inzake levensonderhoud** heeft, of indien de beslissing niet in een verdragsluitende staat is gegeven⁶³, moet een verzoek om vaststelling van een nieuwe beslissing worden ingediend (zie hoofdstuk 8).
- Heeft de beslissing betrekking op levensonderhoud? Zie de definitie in hoofdstuk 2. Wanneer de beslissing geen betrekking heeft op levensonderhoud, kan geen verzoek om erkenning van de beslissing worden ingediend uit hoofde van het verdrag.

Levensonderhoud is een bijdrage in de kosten van levensonderhoud voor kinderen, een (gewezen) echtgenoot of partner, alsook in uitgaven die verband houden met de zorg voor kinderen, een (gewezen) echtgenoot of partner.

Een **beslissing inzake levensonderhoud** legt de onderhoudsplichtige de verplichting op levensonderhoud te betalen, en kan ook automatische indexering omvatten en de verplichting achterstallige bedragen, levensonderhoud met terugwerkende kracht of interest te betalen, alsook de vaststelling van kosten of uitgaven.

⁶³ De beslissing die voor erkenning naar de aangezochte staat wordt verzonden, komt alleen in aanmerking voor erkenning en tenuitvoerlegging uit hoofde van het verdrag wanneer zij is gegeven in een verdragsluitende staat. Het is niet voldoende dat de beslissing eerder werd erkend in een verdragsluitende staat. Zie het toelichtend rapport, punt 241.

- Wanneer de verweerder in een niet-verdragsluitende staat verblijft, of het inkomen of vermogen waarop de tenuitvoerlegging betrekking heeft zich in een niet-verdragsluitende staat bevindt, kan het verdrag niet worden ingeroepen om de beslissing in die staat te erkennen en ten uitvoer te leggen.

4. Bepaal waar de beslissing is gegeven

270. Is de beslissing gegeven in de staat waarnaar u het verzoek wilt verzenden (de aangezochte staat) of werd zij daar al erkend, dan heeft het verzoek alleen betrekking op de tenuitvoerlegging en is geen erkenning nodig. Die staat wordt namelijk gevraagd zijn eigen beslissing ten uitvoer te leggen, en niet een in het buitenland gegeven beslissing. Beide verzoeken zijn weliswaar vergelijkbaar, maar de stukken verschillen. Raadpleeg hoofdstuk 6 wanneer de beslissing in de aangezochte staat is gegeven.
271. De te erkennen beslissing moet in een verdragsluitende staat zijn gegeven. Is dat niet het geval, dan vindt het verdrag geen toepassing. In dat geval zijn mogelijk andere rechtsmiddelen voorhanden, zoals bilaterale overeenkomsten of andere procedures krachtens het recht van de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft. De verzoeker dient voor assistentie contact op te nemen met de autoriteit die bevoegd is ter zake van onderhoudsverplichtingen of levensonderhoud voor kinderen. Soms kan het noodzakelijk zijn een nieuwe beslissing inzake levensonderhoud te geven.

5. Is de beslissing al erkend?

272. Wanneer de beslissing eerder is erkend in de aangezochte staat, is het niet nodig die opnieuw te laten erkennen en kan een verzoek om uitsluitende tenuitvoerlegging worden ingediend. Zie hoofdstuk 6.

6. Moeten de stukken worden vertaald?

273. Zowel het verzoek als de beslissing moet in de oorspronkelijke taal zijn opgesteld. Van het verzoek (en de bijbehorende stukken) moet echter ook een vertaling worden bijgevoegd in een officiële taal⁶⁴ van de aangezochte staat, tenzij de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat (de administratieve of gerechtelijke autoriteit die het verzoek behandelt) vrijstelling verleent van vertaling. In het landprofiel staan nadere gegevens over de officiële taal van de aangezochte staat alsook eventuele vereisten inzake vertaling. Wordt een vertaling verlangd, dan wordt in het landprofiel ook aangegeven of een samenvatting of uittreksel van de beslissing wordt aanvaard (zie uitleg hieronder). Dat kan de vertaalkosten verminderen en het vertaalproces vereenvoudigen.

7. Ga na of gewaarmerkte afschriften van stukken worden verlangd

274. Zie stap 1, deel II, afdeling 1 van het landprofiel. Daar wordt aangegeven of de aangezochte staat altijd gewaarmerkte afschriften van sommige stukken verlangt. Als dat het geval is, moet u die afschriften opvragen bij de gemachtigde autoriteit van uw staat, of de verzoeker vragen de verlangde afschriften over te leggen.

⁶⁴ Wanneer een staat meerdere officiële talen heeft die niet op alle delen van zijn grondgebied worden gebruikt, is het van belang met zekerheid vast te stellen in welke taal het verzoek moet worden opgesteld voor indiening in dat deel van het grondgebied (artikel 44, lid 2).

8. Vraag het certificaat van uitvoerbaarheid en het bewijs van behoorlijke kennisgeving op

275. Een certificaat van uitvoerbaarheid is nodig (zie hieronder) om te bewijzen dat de beslissing vatbaar is voor tenuitvoerlegging in de staat waar zij is gegeven⁶⁵. Het bewijs van behoorlijke kennisgeving bevestigt dat de verweerder in kennis is gesteld van de procedure die heeft geleid tot de beslissing inzake levensonderhoud, en in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord, of dat de verweerder in kennis is gesteld van de beslissing en de mogelijkheid heeft gehad om daartegen bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen. Is de beslissing niet in uw staat, maar in een andere verdragsluitende staat gegeven, dan moet u het certificaat van uitvoerbaarheid en het bewijs van behoorlijke kennisgeving opvragen bij die staat (de staat van herkomst).

9. Vul het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging in

276. Gebruik daartoe het aanbevolen formulier⁶⁶. Zorg ervoor dat alle vakken juist worden ingevuld. Controleer in het landprofiel of het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging voldoet aan eventuele specifieke vereisten, zoals de overlegging van gewaarmerkte afschriften, dan wel of een samenvatting of uittreksel van de beslissing wordt aanvaard (zie stap 1, deel II, afdeling 1). Op die manier kan het verzoek onverwijld worden behandeld in de aangezochte staat.
277. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van het aanbevolen verzoekformulier.

10. Voeg alle relevante stukken bij

278. In de volgende afdeling van dit hoofdstuk wordt in detail toegelicht welke andere stukken nodig zijn en hoe die worden ingevuld.

11. Vul het verzendformulier in

279. Dit verplichte formulier is nodig voor elk verzoek waarop het verdrag van toepassing is, en wordt verzonden met het verzoekformulier en de benodigde stukken. In dit formulier staat de naam van de gemachtigde vertegenwoordiger van de centrale autoriteit die het verzoek verzendt. Dit formulier wordt niet ondertekend. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van dit formulier.

⁶⁵ Dat kunt u doen met behulp van het aanbevolen formulier. Sommige staten maken gebruik van een verklaring dat de beslissing „in kracht van gewijsde” is gegaan om aan te geven dat tegen de beslissing geen rechtsmiddel meer openstaat en dat zij met andere woorden kracht van wet heeft in die staat. Heeft het verzoek uitsluitend betrekking op erkenning, dan dient daarin enkel te worden aangegeven dat de beslissing effect sorteert en niet dat zij uitvoerbaar is (artikel 26).

⁶⁶ Sommige staten kiezen ervoor geen gebruik te maken van het aanbevolen formulier. Welk formulier u in die staten moet gebruiken, wordt bepaald door het nationale recht of door de beleidsregels van de centrale autoriteit. In dit vademecum worden alleen de procedures voor het invullen van de verplichte en aanbevolen formulieren uiteengezet, niet voor het invullen van binnenlandse of nationale formulieren.

12. Verzend het dossier naar de centrale autoriteit van de andere staat

280. Doorgaans worden de stukken per gewone post verzonden naar de centrale autoriteit van de aangezochte staat. Sommige staten aanvaarden langs elektronische weg verzonden stukken. Raadpleeg het landprofiel van de aangezochte staat en verzend de stukken in de verlangde vorm of naar het aangegeven adres.

13. Wacht op de ontvangstbevestiging

281. De aangezochte staat moet binnen zes weken de ontvangst van het verzoek bevestigen. Daartoe maakt de centrale autoriteit gebruik van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier. Op dat ogenblik deelt de aangezochte centrale autoriteit u ook de contactgegevens mee van de persoon, dienst of afdeling binnen deze staat waaraan u bijkomende verzoeken om inlichtingen moet richten.

14. Verstrek de eventueel gevraagde vervolgstukken

282. In het ontvangstbevestigingsformulier kunnen aanvullende stukken of informatie worden verlangd. Verstrek de gevraagde informatie zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen drie maanden. Denkt u meer tijd daarvoor nodig te hebben, dan moet u dat zeker melden aan de andere centrale autoriteit. Doet u dat niet, dan kan zij bij het uitblijven van een antwoord na drie maanden het dossier afsluiten.

***Goede praktijk:** breng de andere centrale autoriteit op de hoogte wanneer u problemen ondervindt om de gevraagde informatie of stukken te verkrijgen. Zo niet, kan de centrale autoriteit van de aangezochte staat bij het uitblijven van een antwoord na drie maanden het dossier afsluiten.*

III. Voorbereiden van de voor het verzoek benodigde stukken

A. Algemeen

283. De inhoudelijke vereisten voor verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud zijn opgenomen in artikelen 11, 12 en 25 van het verdrag.
284. In deze afdeling van het vademecum wordt uiteengezet waaruit het dossier moet bestaan en hoe u de stukken voor het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging verzamelt en invult. De benodigde stukken worden opgesomd in de onderstaande tabel. De aangezochte staat kan geen aanvullende stukken verlangen voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging (artikel 11, lid 3).

✓	Verzoek (gebruik het aanbevolen formulier)
✓	Volledige tekst of samenvatting van de beslissing
✓	Certificaat van uitvoerbaarheid
✓	Bewijs van behoorlijke kennisgeving (tenzij de verweerder is verschenen of de beslissing heeft aangevochten)
Indien nodig	Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden (alleen voor verzoeken uitgaande van onderhoudsgerechtigden)
Indien nodig	Stuk met de berekening van het bedrag aan achterstallige betalingen
Indien nodig	Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag
Indien nodig	Vertaalde afschriften van stukken
✓	Verzendformulier

Figuur 13: Benodigde stukken voor verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging

285. Naargelang van de omstandigheden van de specifieke zaak kan de verzoekende staat ook informatie opnemen over de door het overheidslichaam verstrekte uitkeringen in het geval dat de verzoeker een overheidslichaam is.
286. In deze afdeling wordt ervan uitgegaan dat de dossierbeheerder of de persoon die het verzoek voorbereidt gebruikmaakt van de aanbevolen formulieren die de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht heeft bekendgemaakt. Sommige staten kunnen ervoor kiezen geen gebruik te maken van deze formulieren. In deze staten dient de dossierbeheerder de eigen beleidsregels en procedures te raadplegen voor nadere aanwijzingen over het invullen van de nationale formulieren.

B. Inhoud van het verzoek (om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging)

1. Verzoekformulier

287. Gebruik het aanbevolen verzoekformulier (verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging) om zeker te zijn dat de vereiste informatie is opgenomen in elk verzoek.
288. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van het aanbevolen formulier.

2. Certificaat van uitvoerbaarheid

289. Om ten uitvoer te worden gelegd in de aangezochte staat, moet de verzonden beslissing uitvoerbaar zijn in de staat van herkomst, dat wil zeggen de staat waar de beslissing is gegeven. Dit is de kern van het wederkerigheidsbeginsel, te weten dat beslissingen die uitvoerbaar zijn in de ene staat, vatbaar zijn voor tenuitvoerlegging in een andere staat.

Aanbeveling: *soms wordt verzocht om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing die noch in de verzoekende staat, noch in de aangezochte staat, maar in een derde verdragsluitende staat is gegeven. Het is van belang in gedachte te houden dat het certificaat van uitvoerbaarheid moet worden opgesteld door een bevoegde autoriteit van de staat waar de beslissing is gegeven (de staat van herkomst), en dat daarin wordt bevestigd dat de beslissing vatbaar is voor tenuitvoerlegging in de staat van herkomst.*

a) Wanneer de beslissing is gegeven door een gerechtelijke autoriteit

290. Wanneer de beslissing is gegeven door een gerechtelijke autoriteit, is alleen een stuk nodig waarin wordt verklaard dat de beslissing uitvoerbaar is in de staat waar zij is gegeven⁶⁷.

b) Wanneer de beslissing is gegeven door een administratieve autoriteit

291. Wanneer de beslissing is gegeven door een administratieve autoriteit, moet in het certificaat van uitvoerbaarheid worden bevestigd dat:

- 1 de beslissing vatbaar is voor tenuitvoerlegging in de staat waar zij is gegeven, en
- 2 de autoriteit die de beslissing heeft gegeven, een overheidslichaam is waarvan de beslissingen:
 - i) onderworpen kunnen worden aan een beroep bij of toetsing door een gerechtelijke autoriteit, en
 - ii) dezelfde kracht en uitwerking hebben als een beslissing van een gerechtelijke autoriteit over dezelfde aangelegenheid.

292. De sub 2 hierboven genoemde verklaring is niet vereist wanneer de staat van herkomst ingevolge artikel 57 heeft aangegeven dat beslissingen van zijn administratieve autoriteiten altijd voldoen aan die vereisten (artikel 25, lid 1, onder b)). Voorts kan de aangezochte staat ingevolge artikel 57 doen weten dat geen stuk wordt verlangd waarin de sub 2 hierboven genoemde verklaring is opgenomen.

293. Wanneer de te erkennen dan wel te erkennen en ten uitvoer te leggen beslissing is gegeven door een administratieve autoriteit, moet u bijgevolg nagaan of de staat waar de beslissing is gegeven respectievelijk de aangezochte staat een dergelijk stuk verlangt teneinde na te gaan wat in het certificaat van uitvoerbaarheid moet worden vermeld. Deze informatie is te vinden in het landprofiel van de staat van herkomst en de aangezochte staat.

⁶⁷ Sommige staten maken gebruik van een verklaring dat de beslissing „in kracht van gewijsde” is gegaan om aan te geven dat tegen de beslissing geen rechtsmiddel meer openstaat en dat zij met andere woorden kracht van wet heeft in die staat.

294. Denk erom dat wanneer uitsluitend om erkenning wordt verzocht, de beslissing niet noodzakelijk uitvoerbaar moet zijn in de staat van herkomst, maar alleen effect moet sorteren in die staat. In het aanbevolen formulier voor het certificaat van uitvoerbaarheid is een vak opgenomen waar de ingangsdatum van de beslissing wordt vermeld. Bijgevolg kan aan dit vereiste worden voldaan door gebruik te maken van dit formulier.

3. Bewijs van behoorlijke kennisgeving

295. De aangezochte staat dient te weten of de verweerder naar behoren in kennis is gesteld van de procedure die heeft geleid tot het geven van de beslissing. In sommige gevallen houdt dit in dat de verzoeker in kennis is gesteld van de procedure en in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord. In andere gevallen betekent dit dat de verweerder in kennis is gesteld van de beslissing en de mogelijkheid heeft gehad om daartegen bezwaar aan te tekenen.
296. Indien de verweerder is verschenen in de procedure, moet dat worden vermeld in afdeling 7 van het verzoekformulier. Een bewijs van behoorlijke kennisgeving is nodig wanneer de verweerder niet is verschenen en niet werd vertegenwoordigd in de procedure⁶⁸.
297. Het bewijs van behoorlijke kennisgeving moet worden ingevuld door een bevoegde autoriteit van de staat die de beslissing heeft gegeven. De betrokken persoon vermeldt dat, blijkens de beslissing of de registers van de **bevoegde autoriteit**, de verweerder:
- hetzij in kennis is gesteld van de procedure en in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord,
 - hetzij in kennis is gesteld van de gegeven beslissing en de mogelijkheid heeft gehad om daartegen bezwaar aan te tekenen, overeenkomstig het recht van de staat die de beslissing heeft gegeven (de staat van herkomst).
- De **centrale autoriteit** is de overheidsinstantie die door een verdragsluitende staat wordt aangewezen om zich te kwijten van de bij het verdrag opgelegde taken van administratieve samenwerking en bijstand.*
- De **bevoegde autoriteit** is de instantie van een bepaalde staat die is belast met, of naar het recht van de betrokken staat is gemachtigd tot, het uitvoeren van specifieke taken uit hoofde van het verdrag. Dat kan een gerecht zijn, een bestuurslichaam, een inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen of elke andere overheidsinstantie die een van de met het verdrag verband houdende taken uitvoert.*
298. Wanneer de vereiste kennisgeving aan de verweerder in de staat van herkomst is verricht, zijn er meestal stukken voorhanden, zoals een beëdigde schriftelijke verklaring (affidavit) van betekening of kennisgeving dan wel een bevestiging van betekening of kennisgeving waaruit blijkt dat de verweerder in kennis is gesteld van de procedure of van de gegeven beslissing. In andere gevallen kan in de beslissing worden aangegeven dat de verweerder is verschenen, dat hij in kennis is gesteld van de procedure of de beslissing en in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord of de mogelijkheid heeft gehad om daartegen bezwaar aan te tekenen. In sommige staten verstrekt de verweerder alleen een schriftelijk antwoord in overeenstemming met het nationale recht. Die stukken kunnen de bevoegde autoriteit van nut zijn bij het voorbereiden van het bewijs van behoorlijke kennisgeving.

⁶⁸ Het verdrag is van toepassing op beslissingen die zowel in een bestuurlijk als in een justitieel apparaat worden gegeven. Soms wordt de verweerder/onderhoudsplichtige niet op voorhand in kennis gesteld van de beslissing, maar wel daarna, en krijgt hij de gelegenheid om daartegen bezwaar aan te tekenen.

299. Wanneer de kennisgeving buiten de staat van herkomst moet worden verricht, en zowel de staat van herkomst als de andere staat partij is bij een ander internationaal rechtsinstrument waarin de kennisgeving wordt geregeld, kunnen de daaruit voortvloeiende stukken de bevoegde autoriteit van de staat van herkomst helpen bij het invullen van het bewijs van behoorlijke kennisgeving.

4. Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden

300. Dit stuk is nuttig bij het ten uitvoer leggen van de erkende beslissing, en verstrekt aanvullende informatie om de verweerder te helpen lokaliseren. Houd echter in gedachte dat dit formulier voor verschillende soorten verzoeken wordt gebruikt en dat het bijgevolg niet nodig is alle delen in te vullen voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging. Onthoud met name dat het, vermits om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging wordt verzocht, niet noodzakelijk is de informatie over de financiële omstandigheden van de onderhoudsgerechtigde in te vullen. Wanneer niet om tenuitvoerlegging wordt verzocht (dat wil zeggen in het geval van een verzoek om uitsluitende erkenning), is dit formulier niet nodig.
301. In het aanbevolen formulier staat de nodige informatie over de financiële omstandigheden van de onderhoudsplichtige en zijn vermogen. Deze informatie is met name nuttig om de beslissing ten uitvoer te leggen wanneer de onderhoudsplichtige het verschuldigde levensonderhoud niet vrijwillig betaalt. De verzoeker moet dit formulier zo volledig mogelijk invullen, voor zover hij kennis draagt van de desbetreffende gegevens.
302. Dit formulier kan worden ingevuld door de onderhoudsgerechtigde/verzoeker aangezien de verzoeker vaak toegang heeft tot informatie over de onderhoudsplichtige die in het formulier is opgenomen. Wanneer het formulier wordt ingevuld door de onderhoudsgerechtigde/verzoeker, moet de vertegenwoordiger van de centrale autoriteit het formulier echter controleren om te waarborgen dat dit volledig is.
303. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van dit formulier.

5. Stuk met de berekening van het bedrag aan achterstallige betalingen

304. Als onderdeel van een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging kan een verzoeker de betaling vorderen van sinds het geven van de beslissing opgelopen achterstallige onderhoudsbedragen. De verzoeker dient een volledige berekening te verstrekken met vermelding van het uit hoofde van de beslissing verschuldigde levensonderhoud, eventueel betaalde bedragen en de restschuld. Dit stuk moet zo volledig en nauwkeurig mogelijk zijn, aangezien de verweerder bezwaar kan aantekenen tegen de erkenning en tenuitvoerlegging door aan te voeren dat de achterstallige bedragen volledig zijn betaald. Wanneer in de achterstallige bedragen rente is meegerekend, wordt als goede praktijk aanbevolen de berekeningswijze van de rente volledig te documenteren en aan te geven op welke rechtsgrondslag de heffing van rente is gebaseerd.

Goede praktijk: *wanneer een handhavingsinstantie van onderhoudsverplichtingen of inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen werd ingezet om de achterstallige bedragen te berekenen en betaling daarvan te vorderen, voeg dan altijd een verklaring van deze instantie of dat bureau toe omdat daar doorgaans volledige en nauwkeurige gegevens worden bijgehouden.*

6. Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag

305. In sommige staten voorziet de beslissing of het nationale recht op grond waarvan de beslissing is gegeven in de automatische indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag met een bepaalde periodiciteit. Als dat het geval is, moet de verzoekende staat nadere gegevens verstrekken over de wijze waarop de indexering of aanpassing wordt uitgevoerd. Wordt de aanpassing bijvoorbeeld uitgevoerd op basis van een percentage van de kosten van levensonderhoud, dan moet nauwkeurig worden aangegeven welke staat de aanpassing berekent, welke informatie nodig is om die berekening te maken, en hoe het opnieuw berekende bedrag wordt meegedeeld aan de aangezochte centrale autoriteit en aan de partijen.
306. Ook bepaalde door een administratieve autoriteit gegeven beslissingen voorzien in een periodieke herziening, waarbij het levensonderhoud op gezette tijden wordt aangepast op basis van de financiële omstandigheden van de partijen⁶⁹. Wanneer een dergelijke herziening van toepassing is op de te erkennen beslissing, moet u voldoende informatie opgeven om de aangezochte staat duidelijk te maken op welke wijze de herziening wordt uitgevoerd en hoe de aangezochte staat in kennis wordt gesteld van de nieuwe raming van het onderhoudsbedrag.
307. Als algemeen aanvaarde beste praktijk wordt aanbevolen de aanpassing te laten berekenen door de staat waar de beslissing is gegeven, aangezien die het best op de hoogte is van de berekeningsmethode. In dat geval moet in het stuk met uitleg over de wijze waarop de beslissing wordt aangepast duidelijk worden gemaakt aan de aangezochte staat hoe deze procedure wordt beheerd en wanneer gegevens over de aanpassing van het onderhoudsbedrag te verwachten zijn.

7. Volledige tekst van de beslissing

308. Onder voorbehoud van de hierna genoemde uitzonderingen moet een volledig afschrift van de beslissing inzake levensonderhoud in het dossier worden opgenomen. Doorgaans kan worden volstaan met een gewoon afschrift van de eigenlijke beslissing, zoals die is gegeven door de gerechtelijke of administratieve autoriteit.

a) Tenzij de staat heeft toegezegd een samenvatting of uittreksel te aanvaarden

309. Een staat kan verklaren in plaats van de volledige tekst van de beslissing een samenvatting of uittreksel daarvan te aanvaarden (artikel 25, lid 3, onder b)). Soms vormen de bepalingen inzake onderhoudsverplichtingen slechts een klein deel van de volledige beslissing, en is de betrokken staat niet bereid de kosten voor de vertaling van de volledige tekst te dragen wanneer hij alleen de bepalingen met betrekking tot het levensonderhoud nodig heeft. In het landprofiel van de staat die het dossier ontvangt, wordt aangegeven of een samenvatting of uittreksel van de beslissing wordt aanvaard.
310. Wanneer de betrokken staat een samenvatting aanvaardt, moet u gebruikmaken van het aanbevolen formulier (samenvatting van een beslissing).

⁶⁹ In Australië bijvoorbeeld wordt het onderhoudsbedrag om de 15 maanden herzien, waarna in voorkomend geval een nieuwe raming wordt vastgesteld.

Goede praktijk: *wanneer er meerdere beslissingen over dezelfde aangelegenheid zijn gegeven, moet u afschriften van alle beslissingen in het verzoek opnemen voor zover er op grond daarvan nog achterstallige bedragen of verschuldigde levensonderhoudsgelden te vorderen zijn. Is de latere beslissing volledig in de plaats getreden van de eerdere beslissing, dan heeft de aangezochte staat de eerst gegeven beslissing normaliter niet nodig. Onthoud ook dat wanneer de beslissing is gegeven in een staat waar beslissingen automatisch worden aangepast (bijvoorbeeld in Australië, waar een periodieke herziening wordt uitgevoerd), u alle ter zake dienende ramingen voor het desbetreffende tijdvak in het verzoek moet opnemen. Elke raming kan immers worden gelijkgesteld met een afzonderlijke, nieuwe beslissing.*

b) Tenzij de aangezochte staat heeft bepaald dat het verzoek vergezeld moet gaan van een gewaarmerkt afschrift van de beslissing, er bezwaar is aangetekend of beroep is ingesteld, of een volledig gewaarmerkt afschrift wordt verlangd

311. Een staat kan ingevolge artikel 25, lid 3, onder a), bepalen dat een volledig afschrift van de beslissing, gewaarmerkt door de bevoegde autoriteit, het verzoek moet vergezellen. Voorts wordt op grond van artikel 25, lid 2, bij bezwaar of beroep, of op verzoek van de bevoegde autoriteit, in voorkomend geval een gewaarmerkt afschrift verstrekt⁷⁰. In alle andere gevallen kan worden volstaan met een gewoon afschrift. In het landprofiel wordt aangegeven of gewaarmerkte afschriften noodzakelijk zijn.
312. In voorkomend geval moet de beslissing worden vertaald in de officiële taal van de aangezochte staat⁷¹ of in het Engels of Frans. De vereisten inzake vertaling komen uitvoerig aan bod in deel 2 van hoofdstuk 3. Raadpleeg het landprofiel om na te gaan of een vertaling noodzakelijk is.

8. Andere ondersteunende informatie

313. Een aangezochte staat kan geen aanvullende stukken verlangen anders dan de in artikel 25 genoemde. In het kader van een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging kan andere ondersteunende informatie niettemin van nut zijn voor de procedure tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging.
314. Is de verzoeker bijvoorbeeld een overheidslichaam dat bij wijze van levensonderhoud uitkeringen heeft verstrekt, dan kunnen stukken ter staving van de verstrekte uitkeringen worden overgelegd om uit te maken of het overheidslichaam gerechtigd is tot het indienen van het verzoek. Ook wanneer in de beslissing de doorlopende betaling van levensonderhoud voor een ouder kind afhankelijk wordt gesteld van een schoolopleiding op postsecundair niveau, kan een inschrijvingsbewijs van de universiteit of hogeschool van nut zijn om de beslissing ten uitvoer te leggen. Er bestaat weliswaar geen enkele verplichting om deze stukken in eerste instantie te verstrekken samen met het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging, maar toch kunnen ze bevorderlijk zijn voor een snelle behandeling van het verzoek door de aangezochte staat.

⁷⁰ Artikel 25, lid 2.

⁷¹ Denk erom dat de officiële taal die van een gebiedsdeel van de staat kan zijn, zoals een provincie, deelstaat of territoriale eenheid. Zie hoofdstuk 3 (artikel 44).

9. Vul het verzendformulier in

315. Dankzij het verzendformulier kunnen verzoeken in een gestandaardiseerde en eenvormige opmaak worden uitgewisseld tussen staten. Elk verzoek dat uit hoofde van het verdrag wordt ingediend, moet vergezeld gaan van dit verplichte formulier. Het verzendformulier geeft een overzicht van alle benodigde stukken en informatie die in het dossier zijn opgenomen, en maakt de aangezochte centrale autoriteit duidelijk wat het doel van het verzoek is.
316. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van dit formulier.

IV. Andere overwegingen betreffende erkenning en tenuitvoerlegging

A. Regelingen inzake levensonderhoud

1. Algemeen

317. **Regelingen inzake levensonderhoud** worden specifiek omschreven in artikel 3 van het verdrag. Ook al zijn dergelijke regelingen geen beslissingen inzake levensonderhoud, in bepaalde delen van het verdrag worden ze op gelijke voet daarmee behandeld. Op grond van artikel 30 moeten regelingen inzake levensonderhoud in aanmerking komen voor erkenning en tenuitvoerlegging mits zij in de staat van herkomst op gelijke wijze uitvoerbaar zijn als een beslissing inzake levensonderhoud.
- Een **regeling inzake levensonderhoud** is een schriftelijke overeenkomst met betrekking tot de betaling van levensonderhoud die als authentieke akte formeel is verleden of geregistreerd door een bevoegde autoriteit, of authentiek is verklaard of is geregistreerd door, of gesloten met of nedergelegd bij een bevoegde autoriteit en door een bevoegde autoriteit kan worden getoetst en gewijzigd.*
318. Een verdragsluitende staat kan uit hoofde van het verdrag een voorbehoud maken dat ertoe strekt dat regelingen inzake levensonderhoud niet worden erkend noch ten uitvoer gelegd op zijn grondgebied. Dit voorbehoud wordt opgenomen in het landprofiel.

2. Procedures tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging

a) Verzoek door tussenkomst van centrale autoriteiten

319. De bepalingen van artikel 10 met betrekking tot de erkenning en tenuitvoerlegging zijn van gelijke toepassing op regelingen inzake levensonderhoud. Dit betekent dat voor de erkenning en tenuitvoerlegging van regelingen inzake levensonderhoud doorgaans vergelijkbare procedures worden toegepast als voor de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen, mits het levensonderhoud zelf binnen de werkingssfeer van het verdrag valt (zie hoofdstuk 3, deel 1 – Werkingssfeer). Er zijn weinig verschillen tussen beide procedures, zowel wat betreft de stukken die worden verlangd voor het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een regeling inzake levensonderhoud, als ten aanzien van de gronden die een verweerder kan invoeren om zich te verzetten tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging van een regeling inzake levensonderhoud. In artikel 30, lid 5, wordt bepaald welke artikelen van het verdrag van toepassing zijn op de erkenning en tenuitvoerlegging van regelingen inzake levensonderhoud, en welke niet.

320. Bijgevolg kan een verzoeker zich wenden tot een centrale autoriteit met het doel een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een regeling inzake levensonderhoud te verzenden naar een andere verdragsluitende staat, mits deze regeling betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen jegens kinderen jonger dan 21 jaar (of jonger dan 18 jaar indien een daartoe strekkend voorbehoud werd gemaakt) dan wel op onderhoudsverplichtingen jegens kinderen en tussen (ex-)echtgenoten.

b) Benodigde stukken

321. Aangezien een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van een regeling inzake levensonderhoud op gelijke wijze wordt behandeld als een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud, zijn er punten van overeenstemming wat de benodigde stukken betreft. De volgende stukken worden hoe dan ook verlangd:

(1) Verzoekformulier

322. Het verzoekformulier bevat de in artikel 11 voorgeschreven informatie. Voor verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van regelingen inzake levensonderhoud werd geen specifiek aanbevolen formulier uitgewerkt. Het aanbevolen formulier voor verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud is, behoudens de bepaling betreffende de kennisgeving aan de verweerder, ter zake dienend en kan bijgevolg worden gebruikt.

(2) Certificaat van uitvoerbaarheid

323. Een regeling inzake levensonderhoud is alleen vatbaar voor erkenning of voor erkenning en tenuitvoerlegging wanneer zij uitvoerbaar is in de staat van herkomst⁷². Indien de tenuitvoerlegging afhankelijk wordt gesteld van bepaalde voorafgaande voorwaarden, bijvoorbeeld de nederlegging van de regeling bij een gerechtelijke autoriteit, dient de bevoegde autoriteit die het certificaat van uitvoerbaarheid opstelt na te gaan of aan die voorwaarden is voldaan. Verbleven de partijen in verschillende staten op het tijdstip dat de regeling werd getroffen, dan is de staat van herkomst doorgaans de staat waar de regeling is getroffen of formeel werd verleden.
324. Voor het certificaat van uitvoerbaarheid met betrekking tot een regeling inzake levensonderhoud werd geen aanbevolen formulier uitgewerkt. Niettemin kan het formulier voor het certificaat van uitvoerbaarheid met betrekking tot een beslissing inzake levensonderhoud daartoe worden aangepast⁷³.

(3) Bewijs van behoorlijke kennisgeving

325. Gezien de aard van regelingen inzake levensonderhoud wordt dit bewijs niet verlangd voor een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van een regeling inzake levensonderhoud. Beide partijen werden namelijk betrokken bij de procedure om de regeling inzake levensonderhoud te treffen en hebben daarmee ingestemd of hebben die aanvaard. Bijgevolg is de kwestie van behoorlijke kennisgeving hier niet aan de orde.

⁷² Zie het toelichtend rapport, punt 558.

⁷³ Sommige staten maken gebruik van een verklaring dat de beslissing „in kracht van gewijsde” is gegaan om aan te geven dat tegen de beslissing geen rechtsmiddel meer openstaat en dat zij met andere woorden kracht van wet heeft in die staat.

(4) *Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden van de onderhoudsplichtige*

326. Wanneer de regeling inzake levensonderhoud na de erkenning ten uitvoer moet worden gelegd, kan het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden in het verzoek worden opgenomen. In dit formulier staat namelijk belangrijke informatie over de locatie en het inkomen en vermogen van de onderhoudsplichtige. Deze informatie is ook van nut voor de aangezochte staat om de onderhoudsplichtige te lokaliseren teneinde hem op de hoogte te brengen van de erkenning.

(5) *Andere stukken*

327. Hoewel artikel 25, lid 1, niet van toepassing is op de erkenning en tenuitvoerlegging van regelingen inzake levensonderhoud, wordt als goede praktijk aanbevolen de volgende stukken op te nemen in het dossier wanneer de feitelijke omstandigheden van de zaak zulks vereisen:

Stuk met het bedrag aan achterstallige betalingen

328. Wanneer de verzoeker de betaling vordert van uit hoofde van de regeling opgelopen achterstallige bedragen, moeten alle benodigde stukken ter staving worden verstrekt, waaronder een opgave van de betaalde bedragen en het uitstaande schuldsaldo (zie de bespreking in afdeling III hierboven).

Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag

329. Dit stuk moet worden verstrekt wanneer de regeling inzake levensonderhoud voorziet in een automatische indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag (zie de bespreking in afdeling III hierboven).

c) *Procedure tot erkenning en tenuitvoerlegging in de aangezochte staat*

330. Er bestaan verschillen in de wijze waarop regelingen inzake levensonderhoud in de aangezochte staat worden erkend en ten uitvoer gelegd. De ter zake geldende procedures zijn vastgesteld in artikel 30 en worden nader toegelicht in hoofdstuk 5 – Behandelen van inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging.

d) *Regelingen inzake levensonderhoud – verzoeken aan bevoegde autoriteiten (rechtstreekse verzoeken)*

331. Wanneer de regeling inzake levensonderhoud betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen die buiten de werkingssfeer vallen van hoofdstukken II en III van het verdrag (bijvoorbeeld onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten), moet een rechtstreeks verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van de regeling worden gericht aan de bevoegde autoriteit. De ter zake geldende procedures worden nader toegelicht in hoofdstuk 16.
332. Niettemin zij opgemerkt dat een verdragsluitende staat kan verklaren dat alle verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging van regelingen inzake levensonderhoud niet bij een bevoegde autoriteit, maar bij de centrale autoriteit van die staat moeten worden ingediend⁷⁴. Een dergelijke verklaring wordt opgenomen in het landprofiel.

⁷⁴ De bedoeling hiervan kan zijn ruimere toetsings- of controlemogelijkheden te bieden voor verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van zulke regelingen. Zie het toelichtend rapport, punt 565.

B. Onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten

333. Zie ook de bespreking van de werkingssfeer in hoofdstuk 3 hierboven. Behoudens de in hoofdstukken II en III vastgestelde taken van de centrale autoriteit vallen onderhoudsverplichtingen die uitsluitend betrekking hebben op (ex-)echtgenoten doorgaans binnen de werkingssfeer van het verdrag, tenzij beide verdragsluitende staten de toepassing van die hoofdstukken hebben uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten. Denk erom dat de ten uitvoer te leggen beslissing, wanneer zij tegelijk voorziet in onderhoudsverplichtingen jegens kinderen en in onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, automatisch binnen de volledige werkingssfeer van het verdrag valt. De hierboven toegelichte procedures tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen inzake onderhoudsverplichtingen jegens kinderen zijn van gelijke toepassing op de bepalingen inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten.
334. Wanneer de aangezochte staat en de verzoekende staat geen verklaring hebben afgelegd strekkende tot uitbreiding van de diensten van de centrale autoriteit, wordt de centrale autoriteit niet betrokken. In dat geval moet de verzoeker in de verzoekende staat een rechtstreeks verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging verzenden naar de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat, en niet naar de centrale autoriteit. Het gaat daarbij om een rechtstreeks verzoek dat wordt geregeld bij artikel 37. Rechtstreekse verzoeken worden nader toegelicht in hoofdstuk 16.

C. Levensonderhoud ten behoeve van andere familieleden

335. Zie ook de bespreking van de werkingssfeer in hoofdstuk 3 hierboven. Tenzij zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat „samenvallende”⁷⁵ verklaringen heeft afgelegd ten aanzien van levensonderhoud ten behoeve van andere familieleden, is er geen enkele grondslag voor de behandeling van een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud ten behoeve van andere familieleden. Hebben de staten verklaringen afgelegd strekkende tot uitbreiding van de werkingssfeer van het verdrag, dan vinden de verdragsbepalingen toepassing binnen de draagwijdte van die verklaringen.

V. Andere aandachtspunten

A. Lokaliseren van de verweerder

336. Soms weet de verzoeker niet waar de verweerder zich bevindt of verblijft. Dit vormt echter geen beletsel voor de indiening van een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing. Bij ontvangst van het verzoek verricht de aangezochte staat het nodige opsporingswerk om de verweerder te lokaliseren.

⁷⁵ Onder „samenvallend” wordt verstaan dat twee staten (soms sterk uiteenlopende) verklaringen hebben afgelegd of voorbehouden hebben gemaakt die elkaar op een welomschreven gebied overlappen en die bijgevolg in beide staten effect sorteren in een specifieke aangelegenheid die door dat deel van de verklaring of het voorbehoud wordt bestreken.

337. In bepaalde situaties wil een onderhoudsgerechtigde echter zekerheid krijgen over de locatie van de onderhoudsplichtige voordat hij het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging indient. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer het helemaal niet zeker is dat de verweerder zich in de aangezochte staat bevindt, of wanneer er kosten moeten worden gemaakt om de beslissing te vertalen in de taal van de aangezochte staat.
338. Wanneer de beslissing is gegeven door een administratieve autoriteit, is het in sommige gevallen bovendien noodzakelijk om te weten of de verweerder zich in de aangezochte staat bevindt voordat het dossier wordt aangelegd. De reden daarvoor is dat de centrale autoriteit van de verzoekende staat dient te weten of de aangezochte staat een stuk verlangt waarin wordt verklaard dat de beslissing voldoet aan de in artikel 19, lid 3, vastgestelde vereisten.
339. In dergelijke gevallen kan een verzoeker eerst een verzoek om specifieke maatregelen indienen (zie hoofdstuk 13) met het doel de onderhoudsplichtige of verweerder (dan wel het inkomen of vermogen van de onderhoudsplichtige) te lokaliseren. Zodra die informatie is ontvangen, kan het eigenlijke verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van start gaan.
340. Op te merken valt dat het adres van de verweerder niet per definitie moet worden verstrekt aan de verzoekende centrale autoriteit of aan de verzoeker wanneer de bekendmaking van deze informatie niet wordt toegestaan door het nationale recht van de aangezochte staat. In dat geval kan de aangezochte staat gewoon bevestigen dat de verweerder of onderhoudsplichtige (dan wel het inkomen of vermogen van de onderhoudsplichtige) op zijn grondgebied werd gelokaliseerd.

B. Erkenning en tenuitvoerlegging – gevolgen van door de aangezochte staat gemaakte voorbehouden

341. Zoals uiteengezet in afdeling I van dit hoofdstuk kan een verweerder bezwaar aantekenen tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud wanneer de in artikel 20 vastgestelde bevoegdheidsgronden voor erkenning en tenuitvoerlegging ontbreken. Een staat kan ook een voorbehoud maken dat ertoe strekt dat bepaalde in artikel 20 vastgestelde bevoegdheidsgronden voor erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing niet worden aanvaard op zijn grondgebied (artikel 20, lid 2). Wanneer een dergelijk voorbehoud werd gemaakt, bijvoorbeeld ten aanzien van de gewone verblijfplaats van de onderhoudsgerechtigde in de staat van herkomst als grondslag voor de erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing, betekent dit in de praktijk dat een onder deze omstandigheden gegeven beslissing mogelijk niet vatbaar is voor erkenning of tenuitvoerlegging⁷⁶.
342. Vanuit praktisch oogpunt houdt dit in dat de verzoeker in bepaalde situaties ervan kan uitgaan dat de aangezochte staat vanwege een dergelijk voorbehoud een beslissing niet zal erkennen en ten uitvoer leggen. In dit geval heeft de verzoeker de keuze tussen twee mogelijkheden.
343. Het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging kan worden ingediend en, wanneer dit wordt afgewezen ten gevolge van het voorbehoud, kan de verzoeker zich beroepen op artikel 20, lid 4. Krachtens dit artikel neemt de aangezochte staat alle passende maatregelen om onder deze omstandigheden een

⁷⁶ Opgemerkt zij dat de beslissing dient te worden erkend wanneer het nationale recht van de aangezochte staat toestaat dat een beslissing in soortgelijke feitelijke omstandigheden wordt gegeven. Zie het toelichtend rapport, punt 463.

nieuwe beslissing vast te stellen. In dit geval moet de bevoegde autoriteit ingevolge artikel 20, lid 5, de beslissing aanvaarden als vaststelling dat het kind in aanmerking komt voor levensonderhoud in de aangezochte staat teneinde de procedure aanhangig te maken, wat bijdraagt aan een snellere behandeling van de zaak⁷⁷. De verzoeker moet zich evenwel rekenschap geven van het feit dat de aangezochte staat aanvullende stukken of informatie kan verlangen voordat de nieuwe beslissing inzake levensonderhoud wordt gegeven, en dat het verzoek om vaststelling van een nieuwe beslissing pas in behandeling kan worden genomen nadat de verzoeker die stukken of informatie heeft verstrekt.

344. De tweede mogelijkheid is dat de onderhoudsgerechtigde een verzoek om vaststelling van een nieuwe beslissing indient in plaats van te verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van de bestaande beslissing. Dat kan zorgen voor een snellere behandeling aangezien alle benodigde stukken met het eerste verzoek aan de aangezochte staat kunnen worden verstrekt. De verzoeker dient ervoor te zorgen dat de aangezochte staat kennis draagt van de beperking ten aanzien van de erkenning van de bestaande beslissing, zodat artikel 20, lid 5, kan worden toegepast. Een en ander wordt nader toegelicht in hoofdstuk 8 – Uitgaande verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud.

VI. Aanvullende informatie

A. *Praktijkgericht advies*

- Een gemachtigde vertegenwoordiger van de centrale autoriteit moet het verzendformulier invullen en het aanbevolen verzoekformulier controleren of invullen.
- Elke staat kan voor nationale verzoeken gebruikmaken van eigen formulieren. Aan de hand van de daarin vermelde gegevens kan het verzoekformulier worden ingevuld.
- De staten worden aangemoedigd gebruik te maken van de door de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht aanbevolen en bekendgemaakte formulieren, want zij zijn zo ontworpen dat alle benodigde informatie daarin is opgenomen. Alleen het verzendformulier en het ontvangstbevestigingsformulier zijn verplicht en moeten hoe dan ook worden gebruikt.
- Het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden is weliswaar niet verplicht, maar als goede praktijk wordt toch aanbevolen dit altijd in het verzoek op te nemen wanneer de beslissing na erkenning ook ten uitvoer moet worden gelegd. In dit formulier staan gegevens over de financiële omstandigheden van de onderhoudsplichtige die zeer nuttig kunnen zijn wanneer deze het levensonderhoud niet vrijwillig betaalt en het nodig is de beslissing ten uitvoer te leggen. Wanneer dit formulier wordt ingevuld, kan zonder uitstel contact worden opgenomen met de onderhoudsplichtige om een vrijwillige betaling van levensonderhoud te bewerkstelligen, of om de betaling zo nodig af te dwingen.
- Er bestaat geen enkele verplichting om de originelen van welke stukken dan ook in het dossier op te nemen.

⁷⁷

Zie het toelichtend rapport, punten 469 tot en met 471. Op te merken valt dat de zinsnede „in aanmerking komt voor” in dit verband niet nader wordt omschreven in het verdrag, en bijgevolg moet worden uitgelegd overeenkomstig het nationale recht van de aangezochte staat. Daar wordt eveneens bepaald welke aanvullende inlichtingen of bewijsstukken worden verlangd om de beslissing inzake levensonderhoud te geven. Dit betekent niet dat het kind de verzoeker wordt, maar alleen dat een van de gronden voor de aanspraak op levensonderhoud – het feit dat het kind in aanmerking komt voor levensonderhoud – is vastgesteld.

- Op grond van het verdrag kan worden volstaan met gewone afschriften van stukken, tenzij de aangezochte staat uitdrukkelijk heeft aangegeven gewaarmerkte afschriften van een beslissing te verlangen. Dat kunt u te weten komen door het landprofiel te raadplegen.
- Door zodra de gelegenheid zich voordoet samen te werken met de verweerder om vrijwillige betalingen uit hoofde van de beslissing te bewerkstelligen, kan een snelle overmaking van betalingen van levensonderhoud worden gewaarborgd ten behoeve van de verzoeker. Alle tenuitvoerleggingsmaatregelen beogen ervoor te zorgen dat de beslissing tijdig wordt nageleefd.

B. Aanbevelingen en hulpmiddelen

- De door de aangezochte staat gemaakte voorbehouden en afgelegde verklaringen zijn niet alleen van invloed op de soorten verzoeken die door tussenkomst van de centrale autoriteit kunnen worden ingediend, maar bepalen ook welke specifieke (bewijs)stukken voor het verzoek worden verlangd. Raadpleeg het landprofiel en de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section” om na te gaan of er voorbehouden of verklaringen zijn waarmee u rekening dient te houden bij het aanleggen van het dossier.
- Na verzending van het verzoek naar de aangezochte staat moet u de verzoeker op de hoogte houden van eventuele latere ontwikkelingen, en hem voor zover mogelijk de verwachte termijn meedelen voor de afwikkeling van het verzoek.
- Soms komen de partijen tot een minnelijke schikking of gaan zij een dading aan nadat het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging is ingediend. In dat geval moet u de aangezochte staat zeker daarvan op de hoogte brengen zodat het verzoek kan worden ingetrokken.
- Als basisbeginsel geldt dat elke procedure die uit hoofde van het verdrag wordt ingesteld, zo voortvarend mogelijk wordt afgewikkeld. Daarom is het van belang de tijd te nemen om te onderzoeken of het verzoek ter zake dienend en volledig is, en waar nodig te anticiperen op problemen die zich tijdens de erkenningsprocedure kunnen voordoen. Op die manier kan een vlotte afwikkeling van het verzoek in de aangezochte staat worden bewerkstelligd.

C. Formulieren

Verzendformulier

Verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging (artikel 10, lid 1, onder a), en artikel 10, lid 2, onder a))

Formulier met vertrouwelijke informatie

Certificaat van uitvoerbaarheid

Bewijs van behoorlijke kennisgeving

Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden

Samenvatting van de beslissing

D. Toepasselijke artikelen van het verdrag

Artikel 10, lid 1, onder a)

Artikel 10, lid 2, onder a)

Artikel 11

Artikel 12

Artikel 19

Artikel 25

Artikel 30

E. Verwante afdelingen van het vademecum

Hoofdstuk 5 – Behandelen van inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

Hoofdstuk 6 – Voorbereiden van uitgaande verzoeken om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing

Hoofdstuk 13, afdeling I – Overzicht – Verzoeken om specifieke maatregelen

Hoofdstuk 15, afdeling I – Invullen van de verplichte formulieren voor alle verzoeken

VII. Checklist voor verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

	Procedure	Vindplaats in het vademecum
1	Controleer de stukken	Afdeling II, onder B, punt 1
2	Ga na of het verzoek kan worden ingediend	Afdeling II, onder B, punt 3
3	Bepaal welke stukken noodzakelijk zijn	Afdeling II, onder B, punten 5 tot en met 7
4	Controleer het verzoekformulier of vul dit in	Afdeling II, onder B, punt 9
5	Voeg de stukken bij	Afdeling III, onder B
6	Vul het verzendformulier in	Hoofdstuk 15
7	Verzend het dossier naar de aangezochte staat	Afdeling II, onder B, punt 12
8	Wacht op de ontvangstbevestiging van het verzoek	Afdeling II, onder B, punt 13

VIII. Veelgestelde vragen

Waarom moet de geboortedatum van de verzoeker worden opgegeven in het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging?

345. De geboortedatum dient om de partijen van de beslissing inzake levensonderhoud naar behoren te identificeren. Aangezien namen vaak identiek zijn, kan de centrale autoriteit waar nodig de identiteit van een partij eenduidig vaststellen aan de hand van de geboortedatum. Wanneer de verzoeker een kind is, kan op basis van de geboortedatum ook worden bepaald of nog aanspraak kan worden gemaakt op levensonderhoud, bijvoorbeeld wanneer in de beslissing of de rechtsregels van de staat waar de beslissing is gegeven een leeftijdsgrens wordt gesteld voor het recht op levensonderhoud voor kinderen.

Moet het adres van de verzoeker worden opgegeven wanneer er sprake is van huiselijk geweld?

346. Op grond van artikel 11 van het verdrag moet het adres van de verzoeker in het verzoek worden vermeld. Niettemin bepaalt artikel 40 van het verdrag dat autoriteiten geen informatie bekendmaken indien zij vaststellen dat zulks ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon. Daarom is in de aanbevolen verzoekformulieren een aankruisvakje opgenomen waarmee de verzoekende centrale autoriteit kenbaar kan maken dat zij tot een dergelijke vaststelling van niet-bekendmaking is gekomen. Door dit vakje aan te kruisen, kan de verzoekende centrale autoriteit vertrouwelijke informatie over de verzoeker vermelden op een apart formulier dat niet aan de verweerder wordt verstrekt. Op te merken valt dat de aangezochte centrale autoriteit niet gebonden is door de vaststelling van niet-bekendmaking door de verzoekende staat, maar wel daarmee rekening moet houden. Op grond daarvan beslist de aangezochte centrale autoriteit of de bekendmaking van informatie ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon, en doet zij al het nodige om haar verplichtingen uit hoofde van het verdrag uit te voeren.

Kan in plaats van het adres van de verzoeker het adres van de centrale autoriteit worden gebruikt?

347. Ja. Dat kan aangewezen zijn wanneer bezorgdheid bestaat over de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon, of wanneer het nationale recht van de verzoekende staat de bekendmaking van het adres verbiedt. In dit geval moet de centrale autoriteit (of in voorkomend geval de bevoegde autoriteit) echter bereid zijn de betekening van stukken namens de verzoeker te aanvaarden. Krachtens het verdrag moeten verzoekers namelijk in kennis worden gesteld van bepaalde procedures, zoals de beslissing tot erkenning of niet-erkenning van de beslissing inzake levensonderhoud.
348. Wanneer de aangezochte staat om het adres van de verzoeker vraagt, wordt als goede praktijk aanbevolen om niet-bekendmaking van informatie te verzoeken door het desbetreffende vakje aan te kruisen. Op die manier weet de aangezochte centrale autoriteit dat het adres niet mag worden bekendgemaakt aan de verweerder, tenzij dat noodzakelijk is om haar verplichtingen uit hoofde van het verdrag uit te voeren.
- Zie ook hoofdstuk 3 – Bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie

Wat is het verschil wanneer het verzoek namens een verzoeker wordt ingediend door overheidsinstellingen of overheidslichamen?

349. Overheidsinstellingen of overheidslichamen moeten zo nodig aantonen dat zij naar het nationale recht gerechtigd zijn om op te treden in plaats van de verzoeker/onderhoudsgerechtigde, of dat zij uitkeringen bij wijze van levensonderhoud aan de verzoeker hebben verstrekt.

Wat moet de verzoeker doen wanneer hij de locatie van de verweerder niet kent?

350. De verzoeker kan dan toch het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging invullen en verzenden naar de staat waar hij denkt dat de verweerder zich bevindt. De aangezochte centrale autoriteit doet al het nodige om de verweerder te lokaliseren met het oog op de behandeling van het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging.

Kan een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging worden ingediend wanneer de verzoeker geen beslissing of beschikking inzake levensonderhoud heeft?

351. Neen. Er moet een beslissing inzake levensonderhoud zijn gegeven. Het kan daarbij gaan om een beslissing van een administratieve of gerechtelijke autoriteit dan wel om een regeling inzake levensonderhoud in de zin van het verdrag.
352. Wanneer de verzoeker geen beslissing inzake levensonderhoud heeft, moet een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud worden ingediend. Zie hoofdstuk 8.

Kan een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging worden ingediend wanneer de verzoeker over een regeling inzake levensonderhoud beschikt, bijvoorbeeld een overeenkomst inzake scheiding van tafel en bed?

353. Ja, zolang de **regeling inzake levensonderhoud** in de staat waar zij werd getroffen uitvoerbaar is als een beslissing. Voor regelingen inzake levensonderhoud worden doorgaans soortgelijke procedures tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging toegepast als voor beslissingen inzake levensonderhoud. Op te merken valt dat sommige staten uit hoofde van het verdrag een voorbehoud kunnen maken dat ertoe strekt dat regelingen inzake levensonderhoud niet worden erkend noch ten uitvoer gelegd op hun grondgebied.
- Een regeling inzake levensonderhoud is een schriftelijke overeenkomst met betrekking tot de betaling van levensonderhoud die als authentieke akte formeel is verleden of geregistreerd door een bevoegde autoriteit, of authentiek is verklaard of is geregistreerd door, of gesloten met of nedergelegd bij een bevoegde autoriteit en door een bevoegde autoriteit kan worden getoetst en gewijzigd.*

- Zie ook hoofdstuk 5, afdeling IV, onder C, voor meer informatie over de behandeling van een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een regeling inzake levensonderhoud.

Moet een gewaarmerkt afschrift van de beslissing worden toegevoegd aan het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging?

354. Alleen in bepaalde gevallen. Zie hoofdstuk 3.
355. Een aangezochte staat kan bepalen dat voor alle verzoeken altijd een gewaarmerkt afschrift van de beslissing wordt verlangd. De aangezochte staat vermeldt dat in het landprofiel (zie stap 1, deel II, afdeling 1, van het landprofiel). Bovendien kan de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat op een later tijdstip een gewaarmerkt afschrift vragen voor een specifiek verzoek, in het bijzonder wanneer de authenticiteit (echtheid) of integriteit van de beslissing wordt aangevochten. In de andere gevallen kan worden volstaan met een gewoon afschrift van de beslissing.

Kan de verzoeker vragen om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing die uitsluitend betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten?

356. Ja, met dien verstande dat een rechtstreeks verzoek bij de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat moet worden ingediend tenzij zowel de verzoekende staat als de aangezochte staat de toepassing van hoofdstukken II en III van het verdrag heeft uitgebreid tot dergelijke verzoeken. De bevoegde autoriteit kan een administratieve of gerechtelijke autoriteit zijn. In deze gevallen kan geen beroep worden gedaan op de diensten van de centrale autoriteit (zie hoofdstuk 3).

Wat moet er gebeuren wanneer er meerdere beslissingen inzake levensonderhoud bestaan? Bijvoorbeeld een eerste beslissing inzake levensonderhoud die werd gewijzigd door een latere beslissing. Welke beslissing moet worden verzonden met het verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging?

357. Het verdrag geeft geen uitsluitsel over deze kwestie. Wanneer de beslissing ten uitvoer moet worden gelegd en er zijn opgelopen achterstallige bedragen uit hoofde van een eerdere beslissing, kan de aangezochte staat met het oog op de tenuitvoerlegging een afschrift van die beslissing verlangen. Dit afschrift kan worden vereist overeenkomstig het nationale recht dat van toepassing is op de tenuitvoerlegging, of in het geval dat een onderhoudsplichtige de achterstallige bedragen betwist of zijn onderhoudsplicht anders uitlegt. Er kunnen ook andere aangelegenheden zijn (zoals voorwaarden voor indexering of wijziging) die aan bod komen in de ene beslissing, maar niet in de andere.
358. De erkenning van een beslissing kan echter niet worden geweigerd op de enkele grond dat er over dezelfde aangelegenheid eerdere beslissingen zijn gegeven die niet in het verzoek zijn opgenomen. Indien de meest recente beslissing de enige uitvoerbare beslissing is, moet u alleen die beslissing verzenden. De aangezochte staat deelt u zo nodig mee of afschriften van eerdere beslissingen worden verlangd.

Hoofdstuk 5

Behandelen van inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

Opzet van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk handelt over verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud.

In [afdeling I](#) wordt een overzicht gegeven van het verzoek en van de algemene beginselen voor erkenning en tenuitvoerlegging, en wordt uiteengezet wanneer dit verzoek wordt gebruikt en wie dit kan indienen.

In [afdeling II](#) staat een stroomschema waarin de procedures voor dit verzoek worden verduidelijkt.

In [afdeling III](#) worden de erkenningsprocedures in detail uiteengezet.

In [afdeling IV](#) komen andere aspecten van de algemene procedures aan bod, waaronder verzoeken uitgaande van onderhoudsplichtigen en rechtstreekse verzoeken aan bevoegde autoriteiten.

In [afdeling V](#) wordt aandacht besteed aan andere onderwerpen, zoals rechtsbijstand en tenuitvoerlegging.

[Afdeling VI](#) bevat aanvullende referenties, formulieren en enkele nuttige aanbevelingen in verband met verzoeken.

In [afdeling VII](#) staat een samenvattende checklist van de procedures voor dit verzoek.

In [afdeling VIII](#) staat het antwoord op enkele veelgestelde vragen (FAQ's).

I. Overzicht en algemene beginselen

A. Algemene beginselen

359. De erkenningsprocedure staat centraal in de internationale inning van levensonderhoud en waarborgt dat de onderhoudsgerechtigde over een kosteneffectieve methode beschikt om aanspraken op levensonderhoud geldend te maken wanneer de onderhoudsplichtige in een andere verdragsluitende staat verblijft of daar inkomen of vermogen heeft⁷⁸.

⁷⁸ Er bestaat een onderscheid tussen erkenning en tenuitvoerlegging. Erkenning door een andere staat betekent dat deze akkoord gaat met de door de staat van herkomst vastgestelde en toegewezen wettelijke rechten en verplichtingen. Tenuitvoerlegging betekent dat de aangezochte staat ermee instemt dat zijn eigen procedures worden toegepast om uitvoering te geven aan de beslissing. Zie het toelichtend rapport, punten 472 en 473.

360. Dankzij de erkenning dan wel de erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing uit een andere verdragsluitende staat wordt een onderhoudsgerechtigde bevrijd van de noodzaak om een nieuwe beslissing te verkrijgen in de staat waar de onderhoudsplichtige nu verblijft, of waar hij inkomen of vermogen heeft.
- De **centrale autoriteit** is de overheidsinstantie die door een verdragsluitende staat wordt aangewezen om zich te kwijten van de bij het verdrag opgelegde taken van administratieve samenwerking en bijstand.*
361. De procedures tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing hebben tot doel een zo ruim mogelijke erkenning van bestaande beslissingen te waarborgen en ervoor te zorgen dat het verzoek zo snel mogelijk wordt behandeld. Het verdrag vindt in de meest uitgebreide zin toepassing op de erkenning en tenuitvoerlegging. Van de staten wordt verwacht dat zij verzoekers de breedst mogelijke toegang verlenen tot effectieve procedures. De erkenningsprocedure is vrij eenvoudig; het verdrag schrijft voor dat maatregelen „zonder uitstel” of „onverwijld” worden genomen. De verweerder wordt slechts op zeer beperkte gronden en binnen duidelijk afgebakende termijnen de mogelijkheid geboden bezwaar aan te tekenen of zich te verzetten tegen de erkenning en tenuitvoerlegging. Een en ander sluit aan op het in het verdrag gehuldigde grondbeginsel dat de erkenning en de tenuitvoerlegging eenvoudig, kosteneffectief en snel moeten verlopen⁷⁹.
- De **bevoegde autoriteit** is de instantie van een bepaalde staat die is belast met, of naar het recht van de betrokken staat is gemachtigd tot, het uitvoeren van specifieke taken uit hoofde van het verdrag. Dat kan een gerecht zijn, een bestuurslichaam, een inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen of elke andere overheidsinstantie die een van de met het verdrag verband houdende taken uitvoert.*

B. Overzicht van de procedure

362. De hieronder uiteengezette procedures met betrekking tot uitvoerbaarverklaring of registratie voor tenuitvoerlegging worden in de meeste verdragsluitende staten toegepast met het oog op de erkenning of erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen. Het verdrag voorziet ook in een alternatieve procedure (artikel 24). Door een daartoe strekkende verklaring af te leggen, kan een staat die alternatieve procedure toepassen. Verderop in dit hoofdstuk wordt deze alternatieve procedure meer in detail toegelicht.
363. De centrale autoriteit van de **aangezochte staat** die een verzoek afkomstig van een andere centrale autoriteit ontvangt, zendt het dossier voor verdere behandeling door naar de bevoegde autoriteit. In sommige verdragsluitende staten is de centrale autoriteit de ter zake bevoegde autoriteit. In andere staten kan de bevoegde autoriteit een gerechtelijke of administratieve autoriteit zijn.
- De **verzoekende staat** is de verdragsluitende staat waar de verzoeker verblijft, en die om erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing verzoekt.*
- De **aangezochte staat** is de verdragsluitende staat die het verzoek in ontvangst heeft genomen en die zorgt voor de erkenning en tenuitvoerleaving van de beslissing.*

⁷⁹ Zie het toelichtend rapport, punt 490.

364. De bevoegde autoriteit dient de beslissing onverwijld uitvoerbaar te verklaren of voor tenuitvoerlegging te registreren. De bevoegde autoriteit dient deze maatregel te nemen tenzij de erkenning en de tenuitvoerlegging „kennelijk onverenigbaar” zijn met de openbare orde. In dit stadium, ambtshalve toetsing genoemd, kan noch de verzoeker noch de verweerder bezwaar aantekenen.
365. In verdragsluitende staten die een registratieprocedure toepassen, kan de registratie erin bestaan de beslissing neer te leggen bij een gerechtelijke autoriteit of een college, dan wel te registreren bij een bestuurslichaam of ambtenaar (bijvoorbeeld de griffier van het kinderalimentatiebureau in Australië).
366. In andere staten wordt geen registratieprocedure toegepast, maar wordt de beslissing inzake levensonderhoud uitvoerbaar verklaard door de bevoegde autoriteit.
367. Zodra de beslissing uitvoerbaar werd verklaard of voor tenuitvoerlegging werd geregistreerd, worden de verzoeker en de verweerder daarvan in kennis gesteld⁸⁰. De verweerder heeft het recht om op beperkte, welomschreven gronden bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen tegen de uitvoerbaarverklaring of registratie voor tenuitvoerlegging⁸¹, bijvoorbeeld wanneer hij niet naar behoren in kennis is gesteld van het oorspronkelijke verzoek inzake levensonderhoud of wanneer hij niet in de gelegenheid is gesteld bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen tegen de beslissing inzake levensonderhoud waarvan om erkenning en tenuitvoerlegging wordt verzocht. De verzoeker moet bezwaar aantekenen of beroep instellen binnen 60 dagen na kennisgeving van de uitvoerbaarverklaring of registratie voor tenuitvoerlegging. Het bezwaar of beroep wordt aanhangig gemaakt bij de ter zake bevoegde administratieve of gerechtelijke autoriteit in die staat.
- Aanbeveling:** *de procedures strekkende tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging worden uiteengezet in artikel 23. In dat artikel is zowel sprake van bezwaar of beroep (artikel 23, lid 7) als van hoger beroep (artikel 23, lid 10). Het in artikel 23, lid 7, bedoelde bezwaar of beroep is beperkt tot de drie specifieke gevallen die worden genoemd in dat artikel en in artikel 23, lid 8. Afhankelijk van de partij die opkomt tegen de beslissing, moet het bezwaar of beroep aanhangig worden gemaakt binnen 30 of 60 dagen na kennisgeving van de uitvoerbaarverklaring of registratie voor tenuitvoerlegging. Het in artikel 23, lid 10, bedoelde hoger beroep daarentegen, wordt volledig geregeld naar het nationale recht, en kan alleen worden ingesteld wanneer zulks op grond van het nationale recht is toegestaan*
368. Indien de onderhoudsplichtige niet bereid is het levensonderhoud vrijwillig te betalen, kan de beslissing ten uitvoer worden gelegd voor zover dit is toegestaan door het nationale recht van de aangezochte staat, zelfs wanneer een bezwaar of beroep aanhangig is. Het is belangrijk een vrijwillige betaling van levensonderhoud te bewerkstelligen om ervoor te zorgen dat de levensonderhoudsgelden snel worden overgemaakt aan de onderhoudsgerechtigde. Van even groot belang is het echter waar nodig tenuitvoerleggingsmaatregelen te nemen om vertraging bij de betaling te voorkomen.

⁸⁰ Zie hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen, in het geval dat beide staten partij zijn bij het Haagse betekeningsverdrag van 1965.

⁸¹ Zie het toelichtend rapport, punt 504.

369. Wanneer het bezwaar of beroep tegen de erkenning en tenuitvoerlegging wordt aanvaard, en de uitvoerbaarverklaring of registratie voor tenuitvoerlegging wordt terzijde gesteld, betekent dit niet per definitie dat het verzoek inzake levensonderhoud een einde neemt. Indien de beslissing betrekking heeft op levensonderhoud jegens kinderen, blijft het afhankelijk van de reden voor de weigering van de erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing mogelijk een nieuwe beslissing in de aangezochte staat te verkrijgen. Voor zover zulks is toegestaan op grond van het nationale recht, kan de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat het verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging op dezelfde wijze behandelen als een verzoek om vaststelling van een nieuwe beslissing in de aangezochte staat. Daardoor wordt gewaarborgd dat de **onderhoudsgerechtigde**, wanneer hij levensonderhoud voor kinderen behoeft en de bestaande beslissing niet kan laten erkennen en ten uitvoer leggen, toch de mogelijkheid heeft om een nieuwe beslissing inzake levensonderhoud te verkrijgen zonder de volledige procedure opnieuw te beginnen in de verzoekende staat.
370. Tot slot bestaat de mogelijkheid, wanneer afwijzend wordt beschikt op het bezwaar of beroep, hoger beroep in te stellen voor zover het nationale recht van de aangezochte staat zulks toestaat. Deze hogere voorziening staat echter niet open in alle staten. Het verdrag bepaalt uitdrukkelijk dat een hoger beroep, indien wettelijk toegestaan in de aangezochte staat, niet tot gevolg heeft dat de tenuitvoerlegging van de beslissing wordt opgeschort, behalve in buitengewone omstandigheden (artikel 23, lid 10).

*Een **onderhoudsgerechtigde** is de persoon aan wie levensonderhoud is verschuldigd of van wie wordt gesteld dat levensonderhoud aan hem is verschuldigd. Dat kan niet alleen een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, maar ook een kind, pleegouder, familielid/bloedverwant of iemand anders die voor een kind zorgt. In sommige staten wordt deze persoon ook alimentatieontvanger, schuldeiser, zorgouder, gezagsdragende of verzorgende ouder genoemd.*

C. Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?

371. Een verzoek om **erkenning** of om **erkenning en tenuitvoerlegging** van een bestaande beslissing inzake levensonderhoud wordt in ontvangst genomen uit een andere verdragsluitende staat indien om tenuitvoerlegging van de beslissing wordt verzocht omdat de onderhoudsplichtige in de aangezochte staat verblijft of daar inkomen of vermogen heeft.
372. De meeste verzoeken hebben betrekking op de erkenning en de tenuitvoerlegging van een beslissing. Soms verzoekt een onderhoudsgerechtigde uitsluitend om erkenning van de beslissing, en niet om tenuitvoerlegging. Een onderhoudsplichtige kan ook verzoeken om erkenning van een beslissing inzake levensonderhoud van een andere verdragsluitende staat met het doel de tenuitvoerlegging van een andere beslissing inzake levensonderhoud te beperken of op te schorten.
373. Wanneer de beslissing is gegeven in de staat die wordt aangezocht om deze ten uitvoer te leggen, is geen erkenning nodig. Het verzoek kan dan gewoon worden behandeld met het oog op de tenuitvoerlegging (zie hoofdstuk 6).

*De **erkenning** van een beslissing inzake levensonderhoud is de procedure die de bevoegde autoriteit van een staat gebruikt om de rechten en verplichtingen inzake levensonderhoud te aanvaarden zoals die werden vastgesteld door de autoriteit van de staat van herkomst waar de beslissing is gegeven. Door die erkenning krijgt deze beslissing kracht van wet. Doorgaans wordt ook om tenuitvoerlegging van de beslissing verzocht. In dit aeval*

D. Praktijkvoorbeeld

374. De onderhoudsgerechtigde heeft een beslissing inzake levensonderhoud van land A waarbij de onderhoudsplichtige de verplichting wordt opgelegd levensonderhoud voor de kinderen te betalen. De **onderhoudsplichtige** woont in land B. In plaats van te verzoeken om vaststelling van een nieuwe beslissing in land B, wil de onderhoudsgerechtigde de bestaande beslissing inzake levensonderhoud ten uitvoer laten leggen in land B. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

*De **onderhoudsplichtige** is de persoon die levensonderhoud is verschuldigd of ten aanzien van wie wordt gesteld dat hij levensonderhoud is verschuldigd. Dat kan een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, of iemand anders die levensonderhoud is verschuldigd overeenkomstig het recht van de staat waar de beslissing is gegeven.*

Werkwijze volgens het verdrag

375. De onderhoudsgerechtigde⁸² vraagt de centrale autoriteit van land A een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing inzake levensonderhoud te verzenden naar land B. Het verzoek wordt op volledigheid getoetst en wordt behandeld door de centrale autoriteit van land B. De onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige worden in kennis gesteld en krijgen de gelegenheid zich te verzetten tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging op de beperkte gronden die in het verdrag zijn vastgelegd. Zodra de beslissing is erkend, kan de bevoegde autoriteit van land B deze op dezelfde wijze ten uitvoer leggen als een oorspronkelijk in land B gegeven beslissing.

*Zie hoofdstuk 6 voor meer informatie over verzoeken om **tenuitvoerlegging** van een in de **aangezochte staat** gegeven beslissing. Zie hoofdstuk 10 voor meer informatie over de **tenuitvoerlegging** van een beslissing inzake levensonderhoud.*

E. Wie kan het verzoek indienen?

376. Een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging kan worden ingediend door een onderhoudsgerechtigde of een onderhoudsplichtige. Zoals hieronder wordt toegelicht, heeft het verzoek afkomstig van de onderhoudsplichtige uitsluitend betrekking op de erkenning, terwijl een onderhoudsgerechtigde kan verzoeken om erkenning, om tenuitvoerlegging of om allebei. De verzoeker moet verblijven in de staat die het verzoek indient. In het kader van dit verzoek kan de onderhoudsgerechtigde niet alleen de persoon zijn aan wie levensonderhoud is verschuldigd, maar ook een overheidslichaam dat in plaats van de onderhoudsgerechtigde optreedt of dat uitkeringen aan hem heeft verstrekt.

Aanbeveling: een beknopt overzicht van de stappen die u moet ondernemen is te vinden in de **checklist** aan het eind van dit hoofdstuk.

⁸²

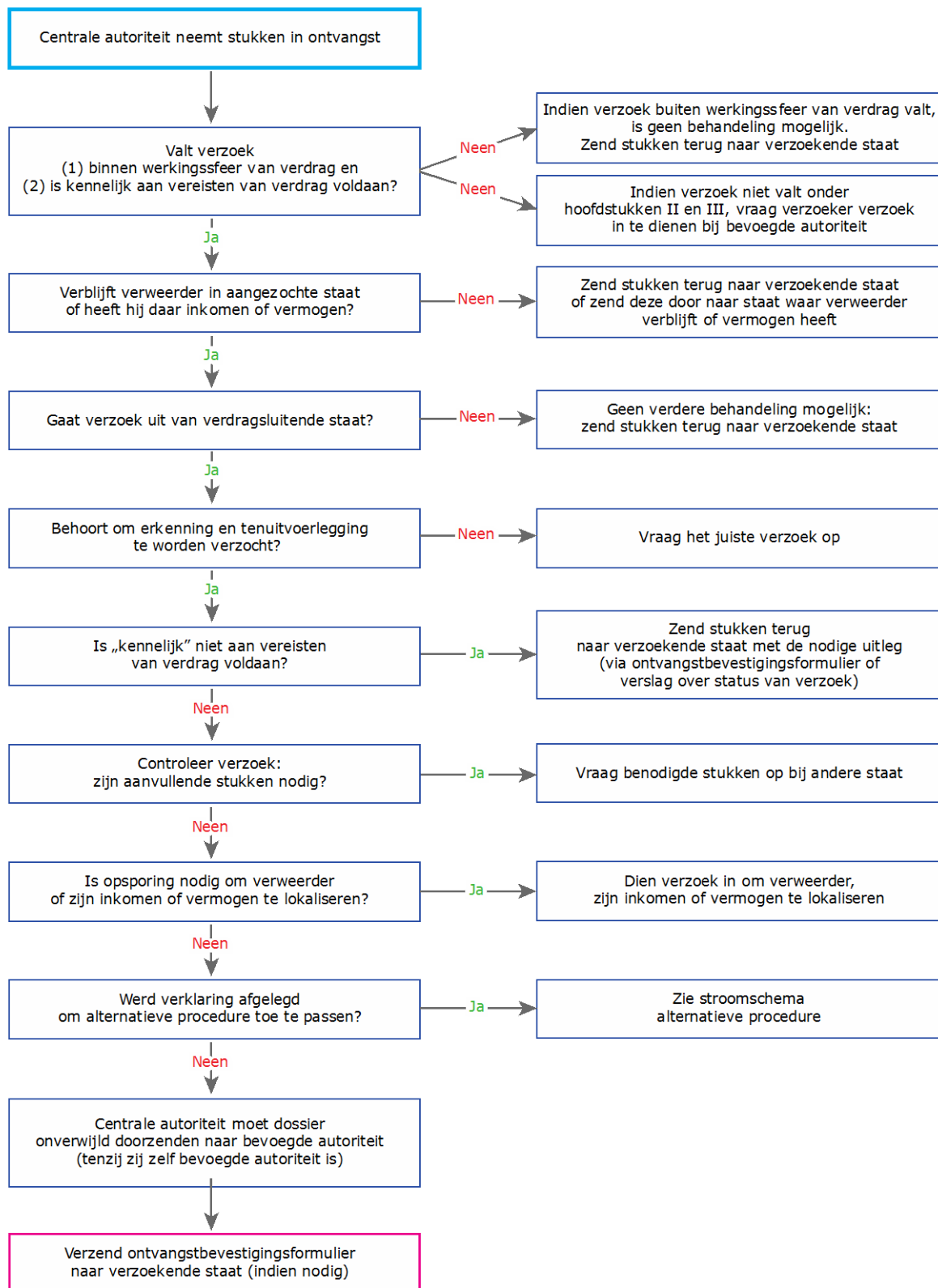
In bepaalde omstandigheden wordt het verzoek namens de onderhoudsgerechtigde ingediend door een overheidslichaam, zoals een kinderalimentatiebureau.

II. De erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure in een notendop

377. De onderstaande tabel verduidelijkt de volledige procedure die van toepassing is op door een onderhoudsgerechtigde ingediende verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud. In de volgende afdelingen van dit hoofdstuk wordt het verloop van elke stap in detail toegelicht.
378. Deze afdeling is ook van toepassing op verzoeken die uitsluitend betrekking hebben op erkenning. Dergelijke verzoeken zijn vrij zeldzaam. Ingevolge artikel 26 zijn de bepalingen van hoofdstuk V – Erkenning en tenuitvoerlegging, van het verdrag van overeenkomstige toepassing op verzoeken om uitsluitend erkenning, met dien verstande dat het vereiste van uitvoerbaarheid wordt vervangen door het vereiste dat de beslissing in de staat van herkomst effect sorteert. In de praktijk betekent dit dat de bepalingen met betrekking tot erkenning en tenuitvoerlegging van toepassing zijn op verzoeken om erkenning, afgezien dan van de bepalingen die moeten worden gewijzigd aangezien niet om tenuitvoerlegging van de beslissing wordt verzocht⁸³.

⁸³ Zie het toelichtend rapport, punt 546.

INKOMENDE VERZOEKEN OM TENUITVOERLEGGING VAN IN AANGEZOCHTE STAAT GEGEVEN OF ERKENDE BESLISSING

Figuur 14: Stroomschema voor inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging (centrale autoriteit)

III. Procedures

A. Voorafgaande controle van inkomende stukken door de centrale autoriteit

379. Alvorens de stukken naar de bevoegde autoriteit door te zenden, dient de centrale autoriteit een voorafgaande controle uit te voeren om zeker te stellen dat het verzoek valt onder de verdragsbepalingen met betrekking tot erkenning en tenuitvoerlegging, en om ervoor te zorgen dat het dossier volledig is.

1. Eerste toetsing van de stukken

- Heeft het verzoek betrekking op de erkenning of op de erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud voor kinderen? Zoals uiteengezet in hoofdstuk 3, moet het verzoek vallen binnen de werkingssfeer van het verdrag. Heeft het verzoek uitsluitend betrekking op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten of jegens andere familieleden en werd de werkingssfeer van het verdrag niet uitgebreid tot deze andere onderhoudsverplichtingen, dan moet een **rechtstreeks verzoek** worden ingediend bij een bevoegde autoriteit. *Een **rechtstreeks verzoek** wordt niet ingediend bij een centrale autoriteit, maar wordt rechtstreeks in ontvangst genomen door een bevoegde autoriteit, zoals een gerechtelijke of administratieve autoriteit. Dergelijke verzoeken vallen buiten de werking van artikel 10.*
- Verblijft de verweerder of onderhoudsplichtige in de aangezochte staat of heeft hij daar inkomen of vermogen? Zo neen, dan moet het dossier worden verzonden naar de staat waar de verweerder of onderhoudsplichtige verblijft of waar hij inkomen of vermogen heeft, dan wel worden teruggezonden naar de verzoekende staat.
- Komt het verzoek uit een verdragsluitende staat? Zo neen, dan kan het verdrag niet worden ingeroepen.

2. Verzend het ontvangstbevestigingsformulier naar de verzoekende staat

380. Op grond van het verdrag moet de aangezochte staat binnen zes weken na ontvangst van het verzoek een ingevuld ontvangstbevestigingsformulier verzenden naar de verzoekende staat. Voor zover de voorgeschreven termijn van zes weken wordt gehaald, kan een staat beslissen het ontvangstbevestigingsformulier te verzenden direct na ontvangst van het dossier of na de voorafgaande toetsing.

381. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van dit formulier.

3. Behoort in deze zaak een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging te worden ingediend?

382. Controleer de stukken om zeker te zijn dat in deze zaak een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging behoort te worden ingediend. Houd daarbij rekening met het volgende:

- Wanneer geen beslissing inzake levensonderhoud is gegeven, behoort een verzoek om vaststelling van een beslissing te worden ingediend, en geen verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging. Zie hoofdstuk 9.

- Wanneer een beslissing inzake levensonderhoud voorhanden is die in uw staat is gegeven, is geen erkenning nodig. U kunt dit verzoek gewoon naar de bevoegde autoriteit verzenden voor tenuitvoerlegging in uw staat volgens de gangbare tenuitvoerleggingsprocedures. Zie hoofdstuk 7.

4. Is „kennelijk” niet aan de vereisten van het verdrag voldaan?

383. Op grond van artikel 12, lid 8, van het verdrag kan een centrale autoriteit de behandeling van een verzoek alleen weigeren als naar haar oordeel „kennelijk niet aan de vereisten van het verdrag is voldaan”. Dat geldt slechts voor een zeer beperkt aantal gevallen⁸⁴. „Kennelijk” betekent dat de reden voor de weigering aanstonds moet blijken uit of duidelijk naar voren moet komen bij inzage van de ontvangen stukken⁸⁵.
384. Zo kan een verzoek bijvoorbeeld op deze grond worden geweigerd wanneer uit de stukken blijkt dat de beslissing niets van doen heeft met levensonderhoud. Op gelijke wijze kan een verzoek op deze grond worden geweigerd indien een eerder, door dezelfde partij ingediend verzoek op precies dezelfde gronden werd afgewezen.
385. Zelfs wanneer de erkenning en de tenuitvoerlegging van de beslissing kennelijk onverenigbaar zijn met de openbare orde, dient het verzoek te worden behandeld en doorgeleid aan de bevoegde autoriteit. De bevoegde autoriteit kan oordelen of de erkenning en de tenuitvoerlegging inderdaad in strijd zijn met de openbare orde, en kan op grond daarvan weigeren de beslissing te erkennen.
386. Wanneer de centrale autoriteit het verzoek weigert op grond dat „kennelijk” niet is voldaan aan de vereisten van het verdrag, moet de verzoekende staat daarvan in kennis worden gesteld met gebruikmaking van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier (zie verder).

5. Controleer of het dossier volledig is

387. Wanneer het verzoek van de verzoekende staat in ontvangst wordt genomen, moet dit tijdig worden gecontroleerd om zeker te zijn dat het dossier volledig is. Zo kunnen eventueel benodigde aanvullende stukken zonder uitstel worden opgevraagd. Denk erom dat alle benodigde stukken worden opgesomd in artikel 25. In het kader van een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging kunnen geen aanvullende stukken worden verlangd.

Goede praktijk: gebruik de checklist of het verzendformulier om direct na ontvangst van het verzoek een voorafgaande toetsing uit te voeren voor het geval dat nadere stukken nodig zijn.

388. Op grond van artikelen 11, 12, 25 en 44 van het verdrag moet het ontvangen dossier het volgende bevatten:

⁸⁴ Zie het toelichtend rapport, punt 345.

⁸⁵ Zie het toelichtend rapport, punt 344.

✓	Verzoekformulier
✓	Volledige tekst of samenvatting van de beslissing
✓	Certificaat van uitvoerbaarheid
✓	Bewijs van behoorlijke kennisgeving (tenzij de verweerder is verschenen, werd vertegenwoordigd of de beslissing heeft aangevochten)
Indien nodig	Vertalingen van stukken
Indien nodig	Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden (alleen voor verzoeken die van onderhoudsgerechtigden uitgaan)
Indien nodig	Stuk met de berekening van het bedrag aan achterstallige betalingen
Indien nodig	Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag
✓	Verzendformulier

Figuur 15: Inhoud van een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging

389. Hieronder wordt in het kort beschreven welke stukken doorgaans zijn opgenomen in het ontvangen dossier.

a) Voor elk dossier vereiste formulieren

(1) Verzoekformulier

De verzoekende staat gebruikt meestal het aanbevolen verzoekformulier om zeker te zijn dat alle vereiste informatie wordt verstrekt aan de aangezochte staat. Wanneer het inkomende verzoek niet wordt ingediend met gebruikmaking van het aanbevolen verzoekformulier, moet u controleren of de vereiste basisinformatie daarin is opgenomen, zoals de contactgegevens van de verzoeker en de verweerder, inlichtingen over de onderhoudsgerechtigden en bijzonderheden over de plaats waar de betalingen moeten worden gedaan.

(2) Volledige tekst of samenvatting van de beslissing

In het verzoek moet de volledige tekst van de beslissing inzake levensonderhoud worden opgenomen, tenzij uw staat heeft verklaard in plaats daarvan een samenvatting of uittreksel van de beslissing te aanvaarden. Het is niet nodig gewaarmerkte afschriften aan het verzoek toe te voegen, tenzij uw staat uitdrukkelijk heeft aangegeven dat het verzoek altijd daarvan vergezeld moet gaan.

(3) Certificaat van uitvoerbaarheid

Er is een certificaat van uitvoerbaarheid⁸⁶ nodig, waaruit blijkt dat de beslissing inzake levensonderhoud vatbaar is voor tenuitvoerlegging in de staat waar zij is gegeven. Is de beslissing gegeven door een administratieve autoriteit, dan moet in het stuk een verklaring worden opgenomen dat aan de vereisten van artikel 19, lid 3, is voldaan, tenzij uw staat (de aangezochte staat) uitdrukkelijk heeft aangegeven geen dergelijke verklaring te verlangen. Heeft het verzoek uitsluitend betrekking op erkenning, dan dient daarin enkel te worden bevestigd dat de beslissing effect

⁸⁶ Sommige staten maken gebruik van een verklaring dat de beslissing „in kracht van gewijsde” is gegaan om aan te geven dat tegen de beslissing geen rechtsmiddel meer openstaat en dat zij met andere woorden kracht van wet heeft in die staat.

sorteert in de staat van herkomst, en niet dat zij uitvoerbaar is⁸⁷. In het certificaat van uitvoerbaarheid wordt bepaald op welke datum de beslissing in werking is getreden in die staat.

(4) Bewijs van behoorlijke kennisgeving

Een bewijs van behoorlijke kennisgeving is alleen nodig indien de verweerder niet is verschenen of niet werd vertegenwoordigd in de procedure.

Raadpleeg afdeling 7 van het aanbevolen verzoekformulier om na te gaan of de verweerder is verschenen of werd vertegenwoordigd in de procedure.

Wanneer uit het verzoekformulier blijkt dat de verweerder niet is verschenen of niet werd vertegenwoordigd op het tijdstip dat de beslissing is gegeven, wordt in het bewijs van behoorlijke kennisgeving vermeld of aan hem betekening of kennisgeving van het verzoek is gedaan en of hij de gelegenheid heeft gehad om te verschijnen in de procedure die tot de beslissing inzake levensonderhoud heeft geleid dan wel achteraf in kennis werd gesteld van de gegeven beslissing of de mogelijkheid heeft gehad om daartegen bezwaar aan te tekenen. In sommige staten kan de verweerder schriftelijk bezwaar aantekenen of van repliek dienen. De verweerder hoeft niet altijd persoonlijk te verschijnen.

(5) Verzendformulier

Elk verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging moet vergezeld gaan van een verzendformulier. Dit formulier is verplicht op grond van het verdrag. In het verzendformulier worden de partijen geïdentificeerd en wordt het soort verzoek vastgesteld. Daarin staat ook welke stukken aan het verzoek zijn toegevoegd.

b) Eventueel benodigde andere formulieren

390. Ingevolge artikel 11, lid 3, kunnen alleen de in dat artikel genoemde (en hierboven toegelichte) stukken worden verlangd voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging. Er kunnen echter ook andere formulieren noodzakelijk zijn wanneer de feitelijke omstandigheden van de zaak zulks vereisen:

(1) Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden

Wanneer de verzoeker om tenuitvoerlegging van de beslissing verzoekt (wat meestal het geval is), verdient het altijd aanbeveling in het verzoek een formulier met gegevens over de financiële omstandigheden op te nemen. Daarin kan belangrijke informatie over de locatie en financiële toestand van de verweerder worden verstrekt, voor zover de verzoeker daarvan kennis draagt.

Wanneer de verzoeker het aanbevolen formulier met gegevens over de financiële omstandigheden heeft gebruikt, wordt het gedeelte over de onderhoudsgerechtigde niet ingevuld omdat deze informatie niet nodig is voor een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging. Heeft het verzoek uitsluitend betrekking op erkenning, dan wordt dit formulier niet toegevoegd.

(2) Stuk met de berekening van het bedrag aan achterstallige betalingen

Wanneer er uit hoofde van de beslissing nog achterstallige onderhoudsbedragen (betalingsachterstanden) zijn waarvan de betaling wordt gevorderd, moet in het verzoek een stuk worden opgenomen met vermelding van de desbetreffende bedragen, de wijze en datum waarop die zijn berekend.

⁸⁷ Zie het toelichtend rapport, punt 546.

(3) Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag

In sommige staten voorziet de beslissing of het nationale recht op grond waarvan de beslissing is gegeven in de automatische indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag met een bepaalde periodiciteit. In dat geval dient de verzoekende staat in het dossier nadere gegevens te vermelden over de wijze waarop die aanpassing wordt uitgevoerd. Wordt de aanpassing bijvoorbeeld uitgevoerd op basis van een percentage van de kosten van levensonderhoud, dan moet nauwkeurig worden aangegeven welke staat de aanpassing berekent, welke informatie nodig is om die berekening te maken, en hoe het opnieuw berekende bedrag wordt meegedeeld aan de aangezochte centrale autoriteit en aan de partijen⁸⁸.

(4) Bewijs van verstrekte uitkeringen – overheidslichaam

Wanneer het verzoek namens een verzoeker wordt ingediend door een overheidslichaam, bijvoorbeeld een sociale dienst, moet dit overheidslichaam zo nodig informatie verstrekken waaruit blijkt dat het gerechtigd is namens de verzoeker op te treden, of dat het bij wijze van levensonderhoud uitkeringen heeft verstrekt (artikel 36, lid 4).

6. Moet opsporingswerk worden verricht om de verweerder te lokaliseren?

391. Allereerst zij opgemerkt dat wanneer de verzoeker geen geldig adres voor de verweerder opgeeft, de centrale autoriteit de verweerder wellicht zal willen lokaliseren om hem naar behoren in kennis te stellen van het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging. Het kan ook nodig zijn de verweerder te lokaliseren om te bepalen wie de ter zake bevoegde autoriteit is. In sommige staten wordt het opsporings- of lokalisatieverzoek door de bevoegde autoriteit ingediend in een later stadium van de procedure. Een en ander hangt af van de interne procedures.
392. Om de verweerder te lokaliseren, wordt van de centrale autoriteit verwacht dat zij alle databanken en publieke informatiebronnen raadpleegt waartoe zij toegang heeft. De centrale autoriteit kan ook andere overheidslichamen vragen namens haar opsporingswerk te verrichten binnen de grenzen die in het nationale recht zijn vastgesteld inzake de toegang tot persoonsgegevens. Sommige centrale autoriteiten kunnen ook toegang hebben tot vertrouwelijke informatiebronnen.
393. Wanneer het niet mogelijk is de verweerder te lokaliseren, moet u de verzoekende staat daarvan op de hoogte brengen (houd ermee rekening dat wanneer om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing wordt verzocht op basis van de locatie van het inkomen of vermogen in de aangezochte staat, de verweerder zich in een andere staat kan bevinden). Wanneer geen aanvullende informatie beschikbaar is om de verweerder te lokaliseren, bestaat de kans dat het dossier niet verder kan worden behandeld.

⁸⁸ Zie het toelichtend rapport, punt 435. Dit betekent dat de volledige erkenningsprocedure niet opnieuw moet worden toegepast voor een latere beslissing waarbij het onderhoudsbedrag wordt aangepast. In de eerste erkenning wordt rekening gehouden met toekomstige aanpassingen. In Australië bijvoorbeeld, wordt het onderhoudsbedrag om de 15 maanden herzien door het kinderalimentatiebureau op basis van de financiële omstandigheden van de partijen.

7. Wat te doen wanneer het dossier onvolledig is

394. Indien blijkt dat de verzoeker niet alle benodigde stukken heeft verstrekt, moet de aangezochte centrale autoriteit de verzoekende centrale autoriteit onverwijld daarvan in kennis stellen en de ontbrekende stukken opvragen. Het dossier kan niet worden teruggezonden op de enkele grond dat stukken ontbreken (artikel 12, lid 9). De aanvullende stukken worden opgevraagd met gebruikmaking van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier.
395. Wanneer aanvullende stukken worden opgevraagd, heeft de verzoekende staat **drie maanden** de tijd om die te verstrekken. Wanneer de opgevraagde stukken niet binnen drie maanden worden verstrekt, en het verzoek niet verder kan worden behandeld, kan de centrale autoriteit van de aangezochte staat (zonder daartoe verplicht te zijn) het dossier afsluiten en de verzoekende staat daarvan op de hoogte brengen. Doorgaans is het verstandig opnieuw contact op te nemen met de verzoekende staat om na te gaan of de stukken alsnog zullen worden verstrekt. Wanneer de aangezochte staat van plan is het dossier af te sluiten, moet de verzoekende staat daarvan op de hoogte worden gebracht met gebruikmaking van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier.
396. Het is ook mogelijk door te gaan met de volgende stappen in de verzoekprocedure in afwachting dat de aanvullende stukken worden ontvangen. Dat hangt niet alleen af van de vraag welke stukken ontbreken, maar ook in hoeverre de ontvangst van die informatie een vereiste is om de erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure voort te zetten. Wanneer bijvoorbeeld alleen een verklaring van achterstallige betalingen ontbreekt, en de volgende stap bestaat erin een opsporings- of lokalisatieverzoek in te dienen teneinde de locatie van de verweerder te bepalen, dan kan deze stap in de procedure tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging worden uitgevoerd in afwachting dat de ontbrekende informatie wordt verstrekt.

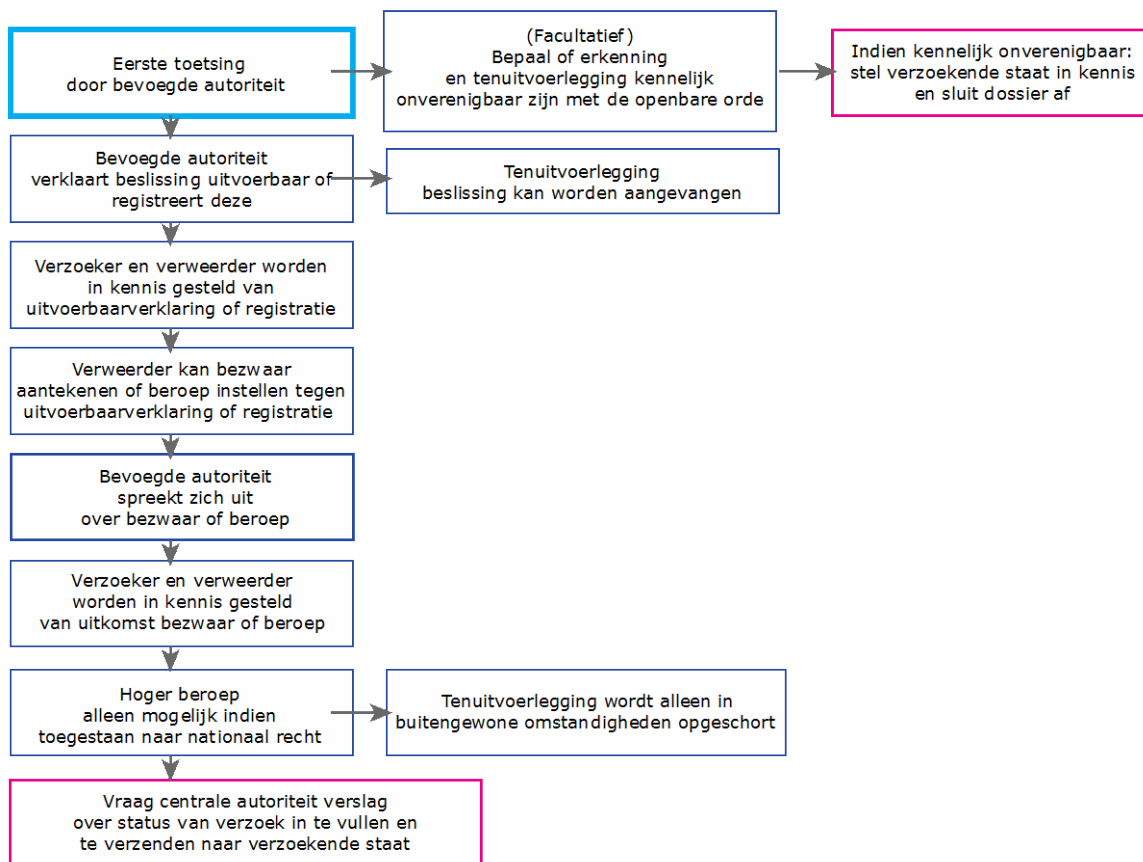
8. Zend het verzoek door naar de bevoegde autoriteit

397. De volgende stap bestaat erin het verzoek door te zenden naar de bevoegde autoriteit met het oog op de erkenning of erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing (tenzij de centrale autoriteit tevens de bevoegde autoriteit is voor de erkenningsprocedure). Het dossier moet onverwijld worden doorgeleid zodra de hierboven beschreven eerste controles zijn voltooid. De bevoegde autoriteit kan een gerecht zijn, een administratieve autoriteit of enige andere overheidsinstantie die bevoegd is om de erkenningsprocedures uit te voeren.

B. Uitvoerbaarverklaring of registratie door de bevoegde autoriteit

398. In deze afdeling wordt nadere uitleg gegeven over de procedures die in de meeste staten worden toegepast voor de behandeling van verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud (artikel 23). Een staat kan verklaren een alternatieve procedure toe te passen (artikel 24). Deze alternatieve procedure wordt verderop in dit hoofdstuk uiteengezet.
399. Het onderstaande stroomschema verduidelijkt de door de bevoegde autoriteit te ondernemen stappen.

DOOR CENTRALE AUTORITEIT ONDERNOMEN STAPPEN BIJ ONTVANGST VAN VERZOEK OM VASTSTELLING

Figuur 16: Door de bevoegde autoriteit te ondernemen stappen voor verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging (artikel 23)

1. Uitvoerbaarverklaring of registratie voor tenuitvoerlegging van de beslissing

400. Bij ontvangst van het verzoek verklaart de bevoegde autoriteit de beslissing uitvoerbaar of registreert zij deze voor tenuitvoerlegging overeenkomstig de procedure die wordt toegepast in de aangezochte staat. De bevoegde autoriteit moet de beslissing „onverwijld” uitvoerbaar verklaren of voor tenuitvoerlegging registreren (artikel 23, lid 2, onder a)). Zodra de beslissing inzake levensonderhoud uitvoerbaar is verklaard of voor tenuitvoerlegging is geregistreerd, kan zij zonder verdere formaliteiten ten uitvoer worden gelegd overeenkomstig het nationale recht van de aangezochte staat.

2. Weigering om de beslissing uitvoer te verklaren of voor tenuitvoerlegging te registreren

401. De enige grond die bevoegde autoriteit kan inroepen voor de weigering om de beslissing uitvoerbaar te verklaren of voor tenuitvoerlegging te registreren, is dat de erkenning en de tenuitvoerlegging van de beslissing **kennelijk onverenigbaar** zijn met de openbare orde. Deze weigeringsgrond kan slechts in een zeer beperkt aantal gevallen worden ingeroepen. De bedoeling hiervan is in de staten die partij zijn bij het verdrag een zo ruim mogelijke erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen

uit andere verdragsluitende staten te bewerkstelligen. De bevoegde autoriteit kan zich alleen beroepen op deze weigeringsgrond indien de erkenning en de tenuitvoerlegging kunnen leiden tot „onaanvaardbare” resultaten⁸⁹.

3. Tenuitvoerlegging van de beslissing

402. Zodra de beslissing is geregistreerd of uitvoerbaar verklaard, wordt de verzoeker ingevolge het verdrag geen enkele verplichting opgelegd om andere verzoeken in te dienen met het oog op de tenuitvoerlegging van de beslissing. Het verdrag schrijft evenmin voor dat nadere kennisgeving aan de verweerder moet worden gedaan van de tenuitvoerlegging van de beslissing⁹⁰.

4. Kennisgeving aan de verzoeker en de verweerder

403. Zodra de beslissing uitvoerbaar is verklaard of geregistreerd, worden beide partijen in kennis gesteld van de beslissing tot uitvoerbaarverklaring of registratie. In het verdrag zijn geen procedures opgenomen met betrekking tot de kennisgeving. Bijgevolg moet deze geschieden overeenkomstig het nationale recht. Naargelang van de procedures van de aangezochte staat kan de verzoeker, hetzij door tussenkomst van de centrale autoriteit van de verzoekende staat, hetzij rechtstreeks, in kennis worden gesteld om te bevestigen dat de beslissing is erkend en ten uitvoer zal worden gelegd of, indien de erkenning en tenuitvoerlegging werden geweigerd, om hem daarvan op de hoogte te brengen⁹¹.

Goede praktijk: *breng de verzoeker en de verweerder op de hoogte van hun recht om bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen tegen de uitvoerbaarverklaring of de registratie, alsook van de daartoe vereiste procedures en termijnen. Het verdient ook aanbeveling na te gaan in hoeverre de verweerder bereid is de beslissing vrijwillig na te leven.*

5. Bezwaar tegen de erkenning en tenuitvoerlegging door de verweerder of de verzoeker

a) Algemeen

404. De verdragsbepalingen met betrekking tot de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud beogen te waarborgen dat bestaande beslissingen inzake levensonderhoud, voor zover mogelijk, snel en efficiënt worden erkend en ten uitvoer gelegd in de verdragsluitende staten⁹². Zoals eerder aangestipt in dit hoofdstuk, zijn de in het verdrag vervatte procedures zodanig opgevat dat een beslissing wordt erkend dan wel erkend en ten uitvoer gelegd tenzij de verweerder aannemelijk kan maken dat er gegronde redenen zijn om dat niet te doen.

⁸⁹ Zie het toelichtend rapport, punt 478.

⁹⁰ Het nationale recht van sommige staten voorziet in procedures of vereisten waarbij een onderhoudsplichtige voorafgaand aan de tenuitvoerlegging in kennis moet worden gesteld, maar dat staat los van de verdragsbepalingen. Zie hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen, in het geval dat beide staten partij zijn bij het Haagse betekeningsverdrag van 1965.

⁹¹ Zie ibidem in het geval dat beide staten partij zijn bij het Haagse betekeningsverdrag van 1965.

⁹² Zie het toelichtend rapport, punt 428.

405. Zodra een in het buitenland gegeven beslissing in een staat is erkend, kan zij daar op gelijke wijze ten uitvoer worden gelegd als een oorspronkelijk in die staat gegeven beslissing inzake levensonderhoud. Een staat kan ingevolge het verdrag gebruikmaken van alle tenuitvoerleggingsmechanismen die beschikbaar zijn om ervoor te zorgen dat de beslissing wordt nageleefd. Het verdrag voorziet ook in een beperkt aantal bezwaren die de verweerder (zijnde de persoon die verweer voert tegen het verzoek om erkenning) kan inbrengen wanneer de beslissing naar zijn oordeel niet moet worden erkend of ten uitvoer gelegd.
406. In artikel 20 wordt bepaald onder welke voorwaarden een in de ene staat gegeven beslissing inzake levensonderhoud kan worden erkend en ten uitvoer gelegd door een andere verdragsluitende staat. Deze „gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging” hebben doorgaans betrekking op de band die moet hebben bestaan tussen een ouder, familielid of de kinderen en een staat om de resulterende beslissing in een andere staat ten uitvoer te kunnen leggen. Zo kan de band met de staat waar de beslissing is gegeven bijvoorbeeld blijken uit de omstandigheid dat de partijen en de kinderen in die staat verblijven, of dat de verweerder de procedure die heeft geleid tot het geven van de beslissing, heeft bijgewoond of daaraan heeft deelgenomen⁹³.
407. De verweerder kan tegen de uitvoerbaarverklaring of de registratie voor tenuitvoerlegging van de beslissing bezwaar aantekenen of beroep instellen wegens niet-toepasselijkheid van de gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging. Dit komt niet noodzakelijk erop neer dat de geldigheid van de beslissing wordt betwist in de staat waar zij is gegeven, maar betekent alleen dat de beslissing uit hoofde van het verdrag niet kan worden erkend en ten uitvoer gelegd in de aangezochte verdragsluitende staat.
408. Een verweerder kan zich ingevolge artikel 22 ook verzetten tegen de erkenning van een beslissing op grond dat de erkenning en de tenuitvoerlegging kennelijk in strijd zijn met de openbare orde of dat er fouten zijn begaan in de procedure ter verkrijging van de beslissing, zoals het feit dat de verweerder niet naar behoren in kennis is gesteld van de beslissing of procedure betreffende onderhoudsverplichtingen, bedrog, of het bestaan van een latere beslissing die onverenigbaar is met de beslissing waarvan om erkenning wordt verzocht.
409. Meestal gaat het bezwaar of beroep uit van de verweerder. In zeldzame gevallen kan een verzoeker bezwaar aantekenen of beroep instellen tegen de weigering om een beslissing te registreren of uitvoerbaar te verklaren.

*De **centrale autoriteit** is de overheidsinstantie die door een verdragsluitende staat wordt aangewezen om zich te kwijten van de bij het verdrag opgelegde taken van administratieve samenwerking en bijstand.*

*De **bevoegde autoriteit** is de instantie van een bepaalde staat die is belast met, of naar het recht van de betrokken staat is gemachtigd tot, het uitvoeren van specifieke taken uit hoofde van het verdrag. Dat kan een gerecht zijn, een bestuurslichaam, een inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen of elke andere overheidsinstantie die een van de met het verdrag verband houdende taken uitvoert.*

93

In artikel 20 worden de zogenoemde „indirecte bevoegdheidsregels” uiteengezet, maar worden geen regels vastgesteld voor de gevallen waarin een autoriteit van een staat een beslissing kan geven („directe bevoegdheidsregels”); deze regels bepalen op welke gronden een beslissing moet zijn gegeven om in aanmerking te komen voor erkenning en tenuitvoerlegging in een andere staat. Zie het toelichtend rapport, punt 443, voor nadere bijzonderheden over deze kwestie.

b) Termijn voor bezwaar of beroep

410. Indien de partij die gerechtigd is bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen tegen de uitvoerbaarverklaring of registratie, verblijft in de staat die de beslissing uitvoerbaar heeft verklaard of voor tenuitvoerlegging heeft geregistreerd, moet bezwaar worden aangetekend of beroep worden ingesteld binnen **dertig dagen** nadat die partij in kennis is gesteld van de uitvoerbaarverklaring of registratie. Verblijft de partij die bezwaar aantekent of beroep instelt in een andere staat, dan dient zij dat binnen **zestig dagen** na de kennisgeving te doen (artikel 23, lid 6)⁹⁴.
411. Meestal verblijft de verweerder in de aangezochte staat. Bijgevolg heeft hij slechts dertig dagen om bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen tegen de uitvoerbaarverklaring of registratie. Is de beslissing met het oog op de erkenning naar de aangezochte staat verzonden omdat de verweerder daar vermogen heeft, dan is het mogelijk dat hij in een andere staat verblijft. In dat geval heeft de verweerder zestig dagen de tijd om bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen tegen de beslissing. Een onderhoudsplichtige kan ook in zijn staat van herkomst verzoeken om erkenning van een in het buitenland gegeven beslissing tot beperking van de tenuitvoerlegging. De onderhoudsgerechtigde die niet in die staat verblijft, heeft dan het recht bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen tegen de uitvoerbaarverklaring of registratie. Krachtens het verdrag heeft hij zestig dagen de tijd om dat te doen.

c) Gronden voor bezwaar of beroep

412. Het verdrag voorziet in een beperkt aantal gronden om bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen tegen de registratie of uitvoerbaarverklaring van een beslissing inzake levensonderhoud. Zoals hierboven uiteengezet, kan de verweerder op de volgende gronden bezwaar aantekenen of beroep instellen:
- vanwege het ontbreken van een in artikel 20 vermelde grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging,
 - wanneer de erkenning en de tenuitvoerlegging worden geweigerd om de in artikel 22 vermelde redenen,
 - wanneer twijfel bestaat over de authenticiteit (echtheid) of integriteit van de met het verzoek verzonden stukken,
 - wanneer de achterstallige bedragen waarvan betaling wordt gevorderd volledig werden voldaan.

d) Overweging of onderzoek van het bezwaar of beroep (artikel 23, lid 5)

413. Het nationale recht bepaalt hoe het bezwaar of beroep in overweging wordt genomen. De toetsing of het onderzoek kan alleen betrekking hebben op de specifieke gronden of redenen waarin het verdrag voorziet. De beslissing wordt niet inhoudelijk getoetst (artikel 28)⁹⁵.
414. Wanneer het bezwaar of beroep is gebaseerd op twijfel over de authenticiteit (echtheid) of integriteit van de stukken, en er geen gewaarmerkte afschriften of stukken zijn opgevraagd of in het dossier zijn opgenomen, kan de verzoekende staat worden verzocht deze gewaarmerkte afschriften of zodanige andere stukken te verstrekken als nodig zijn om het probleem op te lossen.

⁹⁴ Zie het toelichtend rapport, punt 503.

⁹⁵ Zie het toelichtend rapport, punten 504 en 505.

415. Indien het bezwaar of beroep uitsluitend betrekking heeft op de berekening van het bedrag aan achterstallige betalingen, en de verweerder niet aanvoert dat de achterstallige bedragen volledig zijn betaald, dan wordt deze kwestie doorgaans het best geregeld in de tenuitvoerleggingsfase. De verweerder kan deze geschilpunten op dat ogenblik aan de orde stellen en nadere informatie verstrekken aan de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit. Zie ook de onderstaande toelichting over de gedeeltelijke erkenning van een beslissing als middel om een doorlopende betaling van het levensonderhoud te bewerkstelligen, zelfs wanneer de achterstallige bedragen worden betwist.

e) Beslissing op het bezwaar of beroep en hoger beroep (artikel 23, lid 10)

416. Zodra uitspraak is gedaan over het bezwaar of beroep tegen de registratie of uitvoerbaarverklaring van de beslissing, moeten beide partijen onverwijld daarvan in kennis worden gesteld. Deze kennisgeving geschiedt overeenkomstig het nationale recht⁹⁶. Naargelang van de in de aangezochte staat toegepaste procedures kan de verzoeker hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van de centrale autoriteit van de verzoekende staat, in kennis worden gesteld.
417. Er kan alleen hoger beroep worden ingesteld voor zover het nationale recht van de aangezochte staat daarin voorziet.
418. Zelfs wanneer hoger beroep is ingesteld, kan de beslissing ten uitvoer worden gelegd zodra zij is geregistreerd of uitvoerbaar verklaard. Behalve in buitengewone omstandigheden heeft een hoger beroep niet tot gevolg dat de tenuitvoerlegging van de beslissing wordt opgeschort.

C. Resultaten van verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging

1. Erkenning en tenuitvoerlegging

419. Doorgaans heeft het verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging als resultaat dat de beslissing op dezelfde wijze kan worden erkend en ten uitvoer gelegd als een door de aangezochte staat gegeven beslissing. De onderhoudsgerechtigde dient geen ander verzoek in te dienen met het oog op de tenuitvoerlegging. Zie hoofdstuk 10 voor meer informatie over de tenuitvoerleggingsprocedures.

2. Andere resultaten

420. Het verdrag voorziet ook in andere mogelijkheden voor het geval dat de beslissing niet volledig kan worden erkend en ten uitvoer gelegd.

a) Gedeeltelijke erkenning

421. Indien de beslissing niet volledig kan worden erkend of erkend en ten uitvoer gelegd, kan de bevoegde autoriteit ingevolge artikel 21 van het verdrag overgaan tot erkenning of tenuitvoerlegging van de delen van de beslissing die wel kunnen worden erkend of ten uitvoer gelegd. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de autoriteit de beslissing inzake levensonderhoud niet kan erkennen wat onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten betreft, maar het deel van de beslissing dat betrekking heeft op levensonderhoud jegens kinderen wel kan erkennen en ten uitvoer leggen. Ook wanneer de partijen kennelijk een geschil hebben over betalingsachterstanden en over de vraag of die achterstallige

⁹⁶ Zie hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen, in het geval dat beide staten partij zijn bij het Haagse betekeningsverdrag van 1965.

onderhoudsbedragen volledig zijn voldaan, kan de bevoegde autoriteit het deel van de beslissing erkennen dat voorziet in de doorlopende betaling van levensonderhoud voor kinderen, en haar beslissing tot erkenning aanhouden zolang het onderzoek naar het bezwaar in verband met de voldoening van de schuld nog in behandeling is.

Goede praktijk: *wanneer het verzoek om erkenning niet wordt ingewilligd, dient de verzoeker niet om gedeeltelijke erkenning van de beslissing of om vaststelling van een nieuwe beslissing te verzoeken. Op grond van het verdrag moeten deze mogelijkheden in overweging worden genomen in het kader van de procedure strekkende tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging. De nationale procedures van de aangezochte staat bepalen hoe het „nieuwe” verzoek wordt behandeld aangezien aanvullende informatie nodig kan zijn, bijvoorbeeld tot vaststelling van een nieuwe beslissing.*

b) Geen mogelijkheid tot erkenning ten gevolge van een voorbehoud

422. Soms kan een beslissing inzake levensonderhoud niet worden erkend of ten uitvoer gelegd omdat de staat krachtens het verdrag een voorbehoud heeft gemaakt. Dat betekent niet noodzakelijk dat het verzoek dan wordt afgesloten.
423. Indien erkenning van de beslissing onmogelijk is ten gevolge van een voorbehoud, moet de centrale autoriteit ingevolge artikel 20, lid 4, passende maatregelen nemen tot vaststelling van een nieuwe beslissing ten behoeve van de onderhoudsgerechtigde. Dit vereiste geldt wanneer op de volgende gronden een voorbehoud wordt gemaakt:
- de gewone verblijfplaats van de onderhoudsgerechtigde in de staat van herkomst,
 - een schriftelijke overeenkomst (in zaken die geen verband houden met levensonderhoud voor kinderen),
 - de rechterlijke bevoegdheid op basis van de persoonlijke staat of ouderlijke verantwoordelijkheid⁹⁷.
424. De onderhoudsgerechtigde hoeft geen nieuw verzoek in te dienen. De bestaande beslissing moet worden aanvaard als vaststelling dat het kind in aanmerking komt⁹⁸ voor levensonderhoud in de aangezochte staat om de procedure aanhangig te maken (artikel 20, lid 5). Afhankelijk van de procedures van de aangezochte staat dient de verzoeker/onderhoudsgerechtigde aanvullende stukken te verstrekken tot vaststelling van een nieuwe beslissing. Deze stukken kunnen worden opgevraagd door tussenkomst van de centrale autoriteit van de verzoekende staat. Zie hoofdstuk 8 voor meer informatie over verzoeken om vaststelling van een beslissing.

⁹⁷ Krachtens artikel 20, lid 3, is een verdragsluitende staat die dit voorbehoud maakt gehouden tot erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing indien zijn autoriteiten krachtens zijn recht in soortgelijke feitelijke omstandigheden bevoegd zijn om een dergelijke beslissing te geven.

⁹⁸ Zie het toelichtend rapport, punten 469 tot en met 471. Op te merken valt dat de zinsnede „in aanmerking komt voor” in dit verband niet nader wordt omschreven in het verdrag, en bijgevolg moet worden uitgelegd overeenkomstig het nationale recht van de aangezochte staat. Daar wordt eveneens bepaald welke aanvullende inlichtingen of bewijsstukken worden verlangd om de beslissing inzake levensonderhoud te geven.

D. Communicatie met de verzoekende staat

425. Naast de specifieke kennisgeving die in bepaalde stadia van de procedure moet worden gedaan aan de verzoeker en aan de verzoekende centrale autoriteit (bijvoorbeeld om te melden dat de beslissing werd erkend of niet zal worden erkend), schrijft het verdrag voor dat beide centrale autoriteiten doorlopend met elkaar moeten communiceren als onderdeel van de algemene taken van administratieve samenwerking.
426. Op het ogenblik dat het verzoek in ontvangst wordt genomen en uiterlijk zes weken na ontvangst van de stukken, moet de centrale autoriteit van de aangezochte staat de ontvangst bevestigen (artikel 12, lid 3) met behulp van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van dit formulier.
427. Voorts bepaalt het verdrag dat de aangezochte centrale autoriteit de verzoekende centrale autoriteit binnen **drie maanden** na de ontvangstbevestiging op zijn minst in kennis stelt van de stand van zaken omtrent het verzoek. Daartoe bestaat een aanbevolen formulier (zie het verslag over de status van het verzoek).
428. Bij afsluiting van de procedure tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging dient de verzoekende centrale autoriteit ervan in kennis te worden gesteld dat de beslissing werd erkend (in het geval van een verzoek om erkenning), of dat de beslissing nu ten uitvoer zal worden gelegd. De verzoekende staat dient ook de contactgegevens te krijgen van de persoon, dienst of afdeling die in de aangezochte staat is belast met de tenuitvoerlegging van de beslissing.
429. Doorgaans geschieden mededelingen tussen de centrale autoriteiten in de officiële taal van de aangezochte staat, of in het Engels of Frans. Een verdragsluitende staat kan echter, door een voorbehoud te maken, bezwaar maken tegen het gebruik van het Engels of Frans (niet allebei). Zie hoofdstuk 2 voor meer informatie over de taal waarin de mededelingen geschieden en de vereisten inzake vertaling.
430. Deze mededelingen worden meestal per post uitgewisseld. Niettemin kan een staat verklaren mededelingen langs elektronische weg te aanvaarden. De ter zake geldende voorkeuren staan in het landprofiel van elke staat.

IV. Andere aspecten: verzoeken om erkenning en om erkenning en tenuitvoerlegging

A. Door een onderhoudsplichtige ingediende verzoeken om erkenning

1. Algemeen

431. Een onderhoudsplichtige kan ingevolge het verdrag een verzoek om erkenning van een beslissing indienen met het doel de tenuitvoerlegging van een eerdere beslissing in de aangezochte staat te beperken of op te schorten. De onderhoudsplichtige kan dit verzoek indienen wanneer hij een andere beslissing wil laten erkennen in de staat waar de beslissing ten uitvoer wordt gelegd, of wanneer hij een wijziging heeft verkregen van een bestaande beslissing in een andere verdragsluitende staat en die nu wil laten erkennen in de staat waar hij vermogen heeft.

432. Zie hoofdstukken 11 en 12 voor een uitvoerige beschrijving van verzoeken om **wijziging** van een beslissing.
433. Wanneer in de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft of vermogen heeft al een beslissing inzake levensonderhoud ten uitvoer wordt gelegd, moet ingevolge het nationale recht meestal een in een andere staat gegeven beslissing tot wijziging worden erkend om de tenuitvoerlegging van de eerste beslissing effectief te beperken of op te schorten. In sommige staten wordt deze maatregel niet opgelegd, bijvoorbeeld wanneer de wijziging wordt aangebracht door de autoriteit die de eerste beslissing heeft gegeven. Derhalve moet voor de zaak die aan de orde is worden nagegaan of naar het nationale recht noodzaak bestaat tot erkenning van de beslissing.

*Een **wijziging** is de procedure waarbij na het geven van een beslissing inzake levensonderhoud veranderingen daarin worden aangebracht. In sommige staten wordt dit een verzoek om verandering, aanpassing of herziening genoemd. De wijziging kan betrekking hebben op het onderhoudsbedrag, de periodiciteit van de betalingen of een andere bepaling van de beslissing inzake levensonderhoud.*

2. Wanneer kan dit verzoek worden ingediend door een onderhoudsplichtige?

434. Het verzoek om erkenning in de zin van artikel 10, lid 2, onder a), heeft ten doel de tenuitvoerlegging van een eerdere beslissing te beperken. Daarom, en mede omdat de tenuitvoerlegging doorgaans plaatsvindt in de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft, heeft de onderhoudsplichtige die om erkenning van een beslissing verzoekt meestal zijn verblijfplaats in de staat waar de beslissing moet worden erkend. Het geval dat een verzoeker zich moet wenden tot zijn eigen centrale autoriteit, komt niet uitdrukkelijk aan bod in het verdrag. Bijgevolg moet de erkenning in deze gevallen naar het nationale recht worden behandeld als een verzoek gericht aan de bevoegde autoriteit van de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft⁹⁹. Wanneer om erkenning wordt verzocht in een staat waar de onderhoudsplichtige niet verblijft, maar wel vermogen heeft, kan de onderhoudsplichtige een verzoek indienen in de zin van artikel 10, lid 2, onder a).
435. Voor alle verzoeken in de zin van artikel 10, lid 2, onder a), is de onderhoudsplichtige de verzoeker. De onderhoudsgerechtigde is in dit geval de verweerder en moet in kennis worden gesteld van de registratie of uitvoerbaarverklaring van de beslissing.

Voorbeeld

436. De onderhoudsplichtige verblijft in land A, waar de eerste beslissing inzake levensonderhoud is gegeven. Hij heeft inkomen of vermogen in land B. De onderhoudsgerechtigde verblijft in land B. De eerste beslissing is erkend in land B en wordt ten uitvoer gelegd door verhaal te zoeken op het vermogen van de onderhoudsplichtige in land B. De onderhoudsplichtige heeft nu in land A een gewijzigde beslissing verkregen en wil deze laten erkennen in land B met het doel de tenuitvoerlegging van de eerste beslissing te beperken.

⁹⁹

In sommige staten treedt de centrale autoriteit op als ter zake bevoegde autoriteit en staat zij de onderhoudsplichtige bij gedurende de erkenningsprocedure. Voor verzoeken om wijziging van een beslissing kan de erkenning als laatste stap in deze procedure worden aangemerkt (zie hoofdstuk 12), en dient geen nieuw verzoek te worden ingediend. Een en ander hangt af van de interne procedures van elke staat.

Werkwijze volgens het verdrag

437. De onderhoudsplichtige kan een verzoek in de zin van artikel 10, lid 2, onder a), van het verdrag indienen bij de centrale autoriteit van land A. Land A verzendt het verzoek naar land B waar de gewijzigde beslissing overeenkomstig de in dit hoofdstuk beschreven procedures voor tenuitvoerlegging wordt geregistreerd of uitvoerbaar wordt verklaard. De onderhoudsgerechtigde wordt in kennis gesteld van de registratie of uitvoerbaarverklaring, en krijgt de mogelijkheid om daartegen bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen. Zodra de gewijzigde beslissing voor tenuitvoerlegging is geregistreerd of uitvoerbaar is verklaard, sorteert zij effect in land B door de tenuitvoerlegging van de eerste beslissing te beperken.

3. Procedures

438. De in dit hoofdstuk toegelichte erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedures zijn van toepassing op verzoeken om erkenning die onder deze omstandigheden door de onderhoudsplichtige worden ingediend. Ingevolge artikel 26 zijn de bepalingen van hoofdstuk V – Erkenning en tenuitvoerlegging, van het verdrag van overeenkomstige toepassing op verzoeken om uitsluitende erkenning, met dien verstande dat het vereiste van uitvoerbaarheid wordt vervangen door het vereiste dat de beslissing in de staat van herkomst effect sorteert. In de praktijk betekent dit dat de bepalingen met betrekking tot erkenning en tenuitvoerlegging van toepassing zijn op verzoeken om erkenning, afgezien dan van de bepalingen die moeten worden gewijzigd aangezien niet om tenuitvoerlegging van de beslissing wordt verzocht¹⁰⁰.

4. Beperkingen ten aanzien van de erkenning van gewijzigde beslissingen

439. Onderstreept zij dat het verdrag voorziet in een belangrijke beperking ten aanzien van het recht van de onderhoudsplichtige om ingevolge het verdrag een gewijzigde beslissing te laten erkennen. Een onderhoudsgerechtigde kan zich verzetten tegen de erkenning van de gewijzigde beslissing indien zij is gegeven in een andere verdragsluitende staat dan de staat waar de eerste beslissing is gegeven (de staat van herkomst) en de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats had in de staat van herkomst op het tijdstip waarop de gewijzigde beslissing is gegeven (artikel 18 en artikel 22, onder f)). Op deze regel wordt een klein aantal uitzonderingen toegestaan. Het is echter van belang in gedachte te houden dat het recht van de onderhoudsplichtige om een gewijzigde beslissing te laten erkennen, is onderworpen aan bepaalde beperkingen die niet gelden ten aanzien van de erkenning en tenuitvoerlegging van andere beslissingen.
440. Zie hoofdstukken 11 en 12 voor meer informatie over verzoeken om wijziging van een beslissing.

¹⁰⁰ Zie het toelichtend rapport, punt 546.

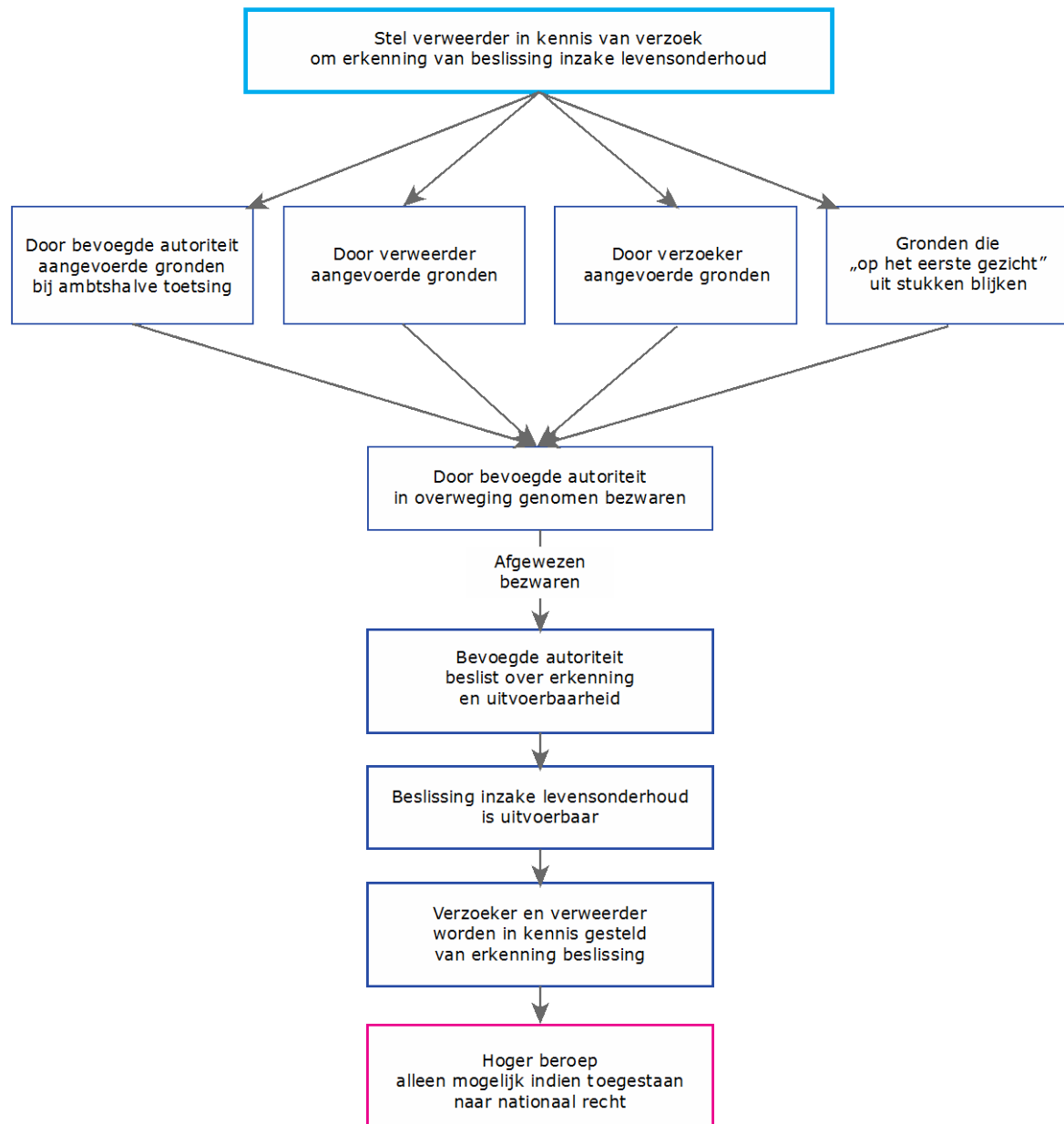
B. Alternatieve procedure voor een verzoek om erkenning en om erkenning en tenuitvoerlegging (artikel 24)

441. Het verdrag voorziet in twee licht verschillende procedures voor verzoeken om erkenning en verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging: de normale procedure (artikel 23) en de alternatieve procedure (artikel 24).
442. Een staat kan verklaren de in artikel 24 vastgestelde alternatieve procedure toe te passen.
443. In de alternatieve procedure, en daarin ligt het belangrijkste verschil met de normale procedure, wordt de beslissing erkend nadat de verweerder daarvan in kennis is gesteld en nadat beide partijen (verzoeker en verweerder) in de gelegenheid zijn gesteld daartegen bezwaar aan te tekenen bij de bevoegde autoriteit. Voorts beschikt de bevoegde autoriteit in de alternatieve procedure over ruimere gronden voor het weigeren van de erkenning. Zij kan die gronden ambtshalve aanvoeren, of zonder dat de partijen die gronden inroepen. Afgezien van deze twee verschillen, lijken de procedures zeer sterk op elkaar¹⁰¹.
444. De alternatieve procedure wordt verduidelijkt in het onderstaande stroomschema.

Aanbeveling: *een staat past altijd de normale procedure toe, tenzij hij heeft verklaard de alternatieve procedure toe te passen. Deze informatie wordt opgenomen in het landprofiel. De meeste landen die in het buitenland gegeven beslissingen ten uitvoer leggen op grond van bilaterale overeenkomsten daterend van vóór het verdrag, hebben met het oog op de registratie of uitvoerbaarverklaring van buitenlandse beslissingen al procedures ingevoerd die overeenstemmen met de in artikel 23 vastgestelde normale procedures. Deze procedures blijven van kracht, zij het met geringe wijzigingen om te voldoen aan de in het verdrag vervatte vereisten.*

¹⁰¹ Zie het toelichtend rapport, punt 516.

**ALTERNATIEVE PROCEDURE
VOOR ERKENNING EN TENUITVOERLEGGING
(artikel 24)**

Figuur 17: Overzicht van de alternatieve erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure

a) Kennisgeving aan de verweerder van het verzoek om erkenning

445. Anders dan in de normale procedure voorziet de alternatieve procedure in de kennisgeving aan de verweerder voorafgaand aan de erkenning van de beslissing. De verweerder moet „onverwijld” in kennis worden gesteld. Er wordt echter geen termijn bepaald waarbinnen de verweerder na de kennisgeving verweer kan voeren of zich kan verzetten. Eventuele termijnen worden in het nationale recht vastgesteld.

b) Inaanmerkingneming van bezwaren tegen erkenning en tenuitvoerlegging

446. Net als in de normale procedure kan een verweerder slechts een zeer beperkt aantal gronden inroepen om zich te verzetten tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing. Dit zijn dezelfde gronden als die waarin de normale procedure voorziet.

447. Niettemin kan de bevoegde autoriteit in het kader van de alternatieve procedure ook rechtstreeks bepaalde gronden aanvoeren voor het weigeren van de erkenning of tenuitvoerlegging van een beslissing, zonder te wachten tot een van de partijen dat doet (in het verdrag wordt dat „ambtshalve” toetsing door de bevoegde autoriteit genoemd). De bevoegde autoriteit kan onder meer de volgende in artikel 24, lid 4, vastgestelde gronden in overweging nemen:

- de erkenning en de tenuitvoerlegging van de beslissing zijn kennelijk onverenigbaar met de openbare orde;
- er is een procedure tussen dezelfde partijen en met hetzelfde doel aanhangig bij een autoriteit van de aangezochte staat en deze procedure is als eerste aanhangig gemaakt;
- de beslissing is onverenigbaar met een beslissing die tussen dezelfde partijen met hetzelfde doel is gegeven hetzij in de aangezochte staat, hetzij in een andere staat, mits de laatstbedoelde beslissing voldoet aan de vereisten voor erkenning en tenuitvoerlegging in de aangezochte staat;
- bij inzage van de stukken (dat wil zeggen *prima facie* of op het eerste gezicht) blijkt elke grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging ingevolge artikel 20 te ontbreken;
- bij inzage van de stukken blijkt er grond te bestaan om de erkenning en tenuitvoerlegging te weigeren;
- bij inzage van de stukken blijkt er twijfel te bestaan over de authenticiteit (echtheid) of integriteit van de stukken.

Aanbeveling: *in vele staten houdt de autoriteit die de beslissing geeft uitsluitend rekening met de discussiepunten die de partijen ter terechtzitting naar voren brengen. Dat is de normale procedure waarin het verdrag voorziet met betrekking tot verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging. Volgens de alternatieve procedure kan de bevoegde autoriteit zich buigen over bepaalde problemen, zelfs wanneer die niet door een van de partijen aan de orde worden gesteld.*

448. De bevoegde autoriteit neemt de hierboven genoemde gronden in overweging en houdt rekening met de door de verweerder gemaakte bezwaren alsook met andere discussiepunten die bij inzage van de stukken naar voren komen in overeenstemming met artikel 20, artikel 22 en artikel 23, lid 7, onder c). Vervolgens oordeelt de bevoegde autoriteit of er voldoende gronden aanwezig zijn om de beslissing te erkennen en ten uitvoer te leggen.

c) Tenuitvoerlegging van de beslissing

449. Net als in de gewone erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure is de beslissing uitvoerbaar zodra zij met toepassing van de alternatieve procedure werd erkend. De bevoegde autoriteit kan dan de tenuitvoerlegging aanvangen zonder dat de verzoeker een ander verzoek moet indienen. Het verdient altijd aanbeveling bij de eerste gelegenheid te proberen tot een vergelijk of minnelijke schikking met de onderhoudsplichtige te komen wanneer daardoor een periodieke betaling van levensonderhoud aan de onderhoudsgerechtigde kan worden veiliggesteld zoals voorgeschreven in de beslissing.

d) Beroep

450. Het nationale recht kan voorzien in de mogelijkheid om beroep in te stellen tegen de te erkennen beslissing. Behalve in buitengewone omstandigheden heeft beroep niet tot gevolg dat de tenuitvoerlegging van de beslissing wordt opgeschort (artikel 24, lid 6).

C. Regelingen inzake levensonderhoud

1. Belangrijkste verschillen

451. In het verdrag wordt onderscheid gemaakt tussen beslissingen inzake levensonderhoud, die door gerechten of bestuursorganen worden gegeven, en **regelingen inzake levensonderhoud**, die bijzondere overeenkomsten tussen de partijen zijn. De erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedures van regelingen en beslissingen inzake levensonderhoud lijken sterk op elkaar. Niettemin kan een staat, door een voorbehoud te maken, aangeven dat regelingen inzake levensonderhoud niet worden erkend en ten uitvoer gelegd op zijn grondgebied.

*In artikel 3 wordt een **regeling inzake levensonderhoud** omschreven als een schriftelijke overeenkomst met betrekking tot de betaling van levensonderhoud die als authentieke akte formeel is verleden of geregistreerd door een bevoegde autoriteit, of authentiek is verklaard of is geregistreerd door, of gesloten met of nedergelegd bij een bevoegde autoriteit en door een bevoegde autoriteit kan worden getoetst en gewijzigd.*

2. Procedures

452. Met het oog op de erkenning en tenuitvoerlegging worden voor regelingen inzake levensonderhoud dezelfde algemene beginselen en procedures toegepast als voor beslissingen inzake levensonderhoud¹⁰². Artikel 30 van het verdrag bepaalt dat een regeling inzake levensonderhoud in aanmerking moet komen voor erkenning en tenuitvoerlegging als een beslissing mits zij in de staat van herkomst uitvoerbaar is als een beslissing.
453. Bij ontvangst van een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van een regeling inzake levensonderhoud worden dezelfde algemene procedures toegepast. De bevoegde autoriteit voert bij ontvangst een voorafgaande toetsing uit door na te gaan of de erkenning en de tenuitvoerlegging kennelijk onverenigbaar zijn met de openbare orde. Het verzoek moet vergezeld gaan van soortgelijke stukken als een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud. Een belangrijk verschil is echter dat geen bewijs van behoorlijke kennisgeving wordt verlangd. De reden hiervoor is dat per definitie door beide

¹⁰² Zie het toelichtend rapport, punt 559.

partijen werd deelgenomen aan het treffen van de regeling.

454. Zie hoofdstuk 4 voor een volledige lijst van de stukken die worden verlangd voor een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van een regeling inzake levensonderhoud.
455. Nadat de centrale autoriteit het dossier op volledigheid heeft gecontroleerd, wordt de regeling inzake levensonderhoud verzonden naar de bevoegde autoriteit (tenzij de centrale autoriteit de ter zake bevoegde autoriteit is). De regeling wordt vervolgens voor tenuitvoerlegging geregistreerd of uitvoerbaar verklaard en de verweerder wordt daarvan in kennis gesteld. Indien de staat de alternatieve procedure toepast, wordt de verweerder in kennis gesteld van het verzoek om erkenning van de regeling, en krijgt hij de gelegenheid om daartegen bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen.
456. Er zijn ook verschillen tussen de gronden die de verweerder kan invoeren om zich te verzetten tegen de erkenning van een regeling inzake levensonderhoud en de gronden voor verzet tegen een beslissing. Deze worden uiteengezet in artikel 30, lid 5.

3. Afronding van de erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure

457. Op één uitzondering na wordt voor regelingen inzake levensonderhoud dezelfde erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure toegepast als voor beslissingen inzake levensonderhoud. De bevoegde autoriteit beslist de regeling voor tenuitvoerlegging te registreren of uitvoerbaar te verklaren, en de verweerder wordt in de gelegenheid gesteld om daartegen bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen. In vele staten is de registratie- en tenuitvoerleggingsprocedure hiermee beëindigd. Indien echter een bezwaar betreffende de regeling inzake levensonderhoud aanhangig is, wordt de tenuitvoerlegging daarvan opgeschort door het rechtsmiddel dat tegen de erkenning van die regeling is ingesteld (artikel 30, lid 6). Deze opschorting van de tenuitvoerlegging is een belangrijk verschil tussen de erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure voor beslissingen en voor regelingen inzake levensonderhoud.

V. Andere overwegingen bij erkenning en tenuitvoerlegging

A. Rechtsbijstand

458. De aangezochte staat die verzoeken behandelt om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud voor kinderen jonger dan 21 jaar, moet de onderhoudsgerechtigde krachtens het verdrag kosteloze rechtsbijstand verlenen wanneer zulks nodig is om het verzoek te behandelen. Het is van belang in gedachte te houden dat er geen aanspraak op kosteloze rechtsbijstand kan worden gemaakt wanneer de staat effectieve toegang tot procedures verleent door vereenvoudigde procedures toe te passen.
459. De vereisten voor het verlenen van effectieve toegang tot procedures en de voorwaarden waaronder in voorkomend geval kosteloze rechtsbijstand wordt verleend, worden uitvoerig toegelicht in hoofdstuk 3.

460. De kosteloze dienstverlening is onderworpen aan bepaalde uitzonderingen en beperkingen waarmee rekening dient te worden gehouden indien het verzoek om erkenning uitgaat van een onderhoudsplichtige of indien de beslissing geen betrekking heeft op levensonderhoud voor kinderen jonger dan 21 jaar. Deze uitzonderingen en beperkingen worden verduidelijkt in hoofdstuk 3.

B. Overwegingen op het gebied van de tenuitvoerlegging

Valutaomrekening

461. Het verdrag zegt niets over de omrekening van het verschuldigde levensonderhoud in een andere valuta. De procedures die de bevoegde autoriteit toepast om een beslissing te erkennen, kunnen ook voorzien in een gelijklopende procedure om het verschuldigde levensonderhoud om te rekenen in de valuta van de tenuitvoerleggingsstaat. De bevoegde autoriteit kan een certificaat verlangen ter staving van de valutakoers waartegen de betalingen van levensonderhoud werden omgerekend. In dit geval vormt het omgerekende bedrag de basis voor het levensonderhoud dat is verschuldigd in de tenuitvoerleggingsstaat.
462. Het kan ook zijn dat de verzoekende staat het in de beslissing vermelde levensonderhoud, met inbegrip van eventuele achterstallige bedragen, al in de valuta van de aangezochte staat heeft omgerekend.
463. De problematiek inzake valutaomrekening wordt uitvoerig behandeld in hoofdstuk 10 – Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud.

C. Toepasselijke uitzonderingen en voorbehouden

464. Hetgeen voorafgaat is van toepassing in de meest voorkomende scenario's voor de erkenning van beslissingen inzake levensonderhoud jegens kinderen. In bepaalde gevallen kunnen de door een staat gemaakte voorbehouden of afgelegde verklaringen echter gevolgen hebben voor de erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure.

a) Kinderen tussen 18 en 21 jaar

465. Een staat kan een **voorbehoud** maken dat ertoe strekt de toepassing van het verdrag te beperken tot kinderen jonger dan 18 jaar. Een staat die een dergelijk voorbehoud maakt, weigert de erkenning of de erkenning en tenuitvoerlegging van onder het verdrag vallende beslissingen inzake levensonderhoud voor kinderen die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, en kan evenmin van een andere staat verlangen dat hij onderhoudszaken behandelt voor kinderen ouder dan 18 jaar.

*Een **voorbehoud** is een formele verklaring die een verdragsluitende staat onder bepaalde in het verdrag vastgestelde omstandigheden kan afleggen met het doel de toepasselijkheid van het verdrag op zijn grondgebied*

b) Gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging

466. Een staat kan een voorbehoud maken dat ertoe strekt beslissingen inzake levensonderhoud niet te erkennen of ten uitvoer te leggen wanneer deze op een van de volgende gronden zijn gegeven¹⁰³:

¹⁰³ Zie de uiteenzetting hierboven in voetnoot 93 met betrekking tot de in artikel 20 vervatte bevoegdheidsgronden.

- de gewone verblijfplaats van de onderhoudsgerechtigde,
- een schriftelijke overeenkomst tussen de partijen,
- gezagsuitoefening op basis van de persoonlijke staat of ouderlijke verantwoordelijkheid.

c) **Erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure**

467. Een staat kan **verklaren** de hierboven toegelichte alternatieve procedure tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging toe te passen (artikel 24) in plaats van de normale procedure (artikel 23). *Een **verklaring** is een officiële mededeling door een verdragsluitende staat met betrekking tot bepaalde in het verdrag vervatte artikelen of vereisten.*

d) **Regelingen inzake levensonderhoud**

468. Een staat kan een voorbehoud maken, inhoudende dat regelingen inzake levensonderhoud niet worden erkend en ten uitvoer gelegd op zijn grondgebied. Omgekeerd kan een staat, door een daartoe strekkende verklaring af te leggen, verlangen dat verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging van regelingen inzake levensonderhoud door tussenkomst van de centrale autoriteit worden ingediend.

VI. **Aanvullende informatie**

A. **Praktijkgericht advies**

- In vele staten wordt ernaar gestreefd om onmiddellijk na de erkenning van de beslissing in contact te treden met de onderhoudsplichtige met het doel vrijwillige nakoming van de beslissing te bewerkstelligen en zodoende ervoor te zorgen dat de betalingen van levensonderhoud zo spoedig mogelijk worden overgemaakt aan de onderhoudsgerechtigde en de kinderen.
- De in het verdrag vastgestelde erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure heeft ten doel verzoeken snel en doeltreffend te behandelen. Dossierbeheerders in de aangezochte staat dienen daarmee rekening te houden en al het nodige te doen om de dossiers zo spoedig mogelijk te behandelen, met zo min mogelijk vertraging.
- Niet alle mogelijke procedures en vereisten met betrekking tot de behandeling van verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging zijn vervat in het verdrag. Dossierbeheerders moeten ook de toepasselijke nationale rechtsregels en ter zake geldende procedures in acht nemen. Zo moeten dossierbeheerders bijvoorbeeld eventuele nationale vereisten in overweging nemen met betrekking tot de kennisgeving van de beslissing aan de verweerder of aan een verzoeker die niet in de aangezochte staat woont.

B. **Aanbevelingen en hulpmiddelen**

Als goede praktijk wordt aanbevolen de verzoekende staat tijdig op de hoogte te brengen van eventuele ontwikkelingen of vertragingen om de communicatie met de verzoeker te vergemakkelijken.

C. *Formulieren*

Verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging

Verzendformulier

Certificaat van uitvoerbaarheid

Bewijs van behoorlijke kennisgeving

Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden

Ontvangstbevestigingsformulier

D. *Toepasselijke artikelen van het verdrag*

Artikel 10, lid 1, onder a)

Artikel 10, lid 2, onder a)

Artikel 11

Artikel 12

Artikel 20

Artikel 23

Artikel 24

Artikel 30

Artikel 36

Artikel 50

E. *Verwante afdelingen van het vademecum*

Hoofdstuk 3, deel 2 – Gemeenschappelijke beschouwingen over alle verzoeken waarop het verdrag van toepassing is en over verzoeken om specifieke maatregelen
Hoofdstuk 6 – Voorbereiden van uitgaande verzoeken om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing

Hoofdstuk 8 – Uitgaande verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud

Hoofdstuk 10 – Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud

VII. Checklist voor verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging

	Procedure	Vindplaats in het vademecum
1	Neem de stukken van de centrale autoriteit in ontvangst	
2	Controleer of in deze zaak een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging behoort te worden ingediend	Afdeling III, onder A, punt 3
3	Voldoet het verzoek aan de in het verdrag vervatte minimumvereisten?	Afdeling III, onder A, punt 4
4	Controleer of het dossier volledig is	Afdeling III, onder A, punt 5
5	Lokaliseer de verweerder indien nodig	Afdeling III, onder A, punt 6

6	Vraag zo nodig aanvullende stukken op	Afdeling III, onder A, punt 7
7	Bevestig de ontvangst van het verzoek	Afdeling III, onder A, punt 6
8	Ga naar stap 9 wanneer uw staat de alternatieve procedure toepast; zo neen, ga naar stap 8, onder a), b) en c)	
Punt 8, onder a)	Registreer de beslissing en/of verklaar deze uitvoerbaar	Afdeling III, onder B, punt 1
Punt 8, onder b)	Stel de verzoeker en verweerder in kennis van de registratie of uitvoerbaarverklaring	Afdeling III, onder B, punt 4
Punt 8, onder c)	De verweerder heeft de mogelijkheid om op welomschreven gronden bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen tegen de registratie of uitvoerbaarverklaring	Afdeling III, onder B, punt 5
Punt 9, onder a)	Stel de verweerder in kennis van het verzoek om erkenning	Afdeling IV, onder B
Punt 9, onder b)	Onderzoek de gronden, ook die welke de verweerder in voorkomend geval heeft aangevoerd	Afdeling IV, onder B
Punt 9, onder c)	Erken de beslissing of verklaar deze uitvoerbaar	Afdeling IV, onder B
10	Beslis over het bezwaar of beroep en stel de verzoeker en de verweerder daarvan in kennis	Afdeling III, onder B, punt 5
11	Verzend het verslag over de status van het verzoek naar de verzoeker en de verzoekende centrale autoriteit	Afdeling III, onder D

VIII. Veelgestelde vragen

Een onderhoudsgerechtigde heeft een in land A gegeven beslissing. Zij woont in land B. Land B weigert de beslissing te erkennen en ten uitvoer te leggen. De onderhoudsplichtige woont in land C. Alle drie de staten zijn partij bij het verdrag. Kan de beslissing worden erkend en ten uitvoer gelegd in land C?

469. Ja. Zolang de beslissing in een verdragsluitende staat is gegeven, kan de onderhoudsgerechtigde verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing in de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft of waar hij inkomen of vermogen heeft. De beslissing hoeft alleen in de staat van herkomst uitvoerbaar of erkend te zijn, niet in de verzoekende staat. In casu is de staat van herkomst land A. Wanneer land A, waar de beslissing is gegeven, een certificaat van uitvoerbaarheid heeft afgegeven, moet land C het verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging kunnen behandelen mits aan alle andere vereisten is voldaan.

Waarom verzoekt een onderhoudsgerechtigde soms uitsluitend om erkenning van een beslissing, en niet om erkenning EN tenuitvoerlegging?

470. In sommige gevallen wil de onderhoudsgerechtigde de beslissing op persoonlijke titel ten uitvoer leggen, of dient een verzoeker de beslissing te laten erkennen om bepaalde andere rechtsmiddelen in de aangezochte staat aan te wenden. Wanneer de onderhoudsplichtige vermogen in de aangezochte staat heeft, bijvoorbeeld goederen van een nalatenschap, moet de onderhoudsgerechtigde de beslissing in voorkomend geval laten erkennen voordat hij zijn recht op levensonderhoud geldend kan maken door zich te verhalen op de nalatenschap.

Heeft de erkenning van een beslissing inzake levensonderhoud tot gevolg dat zij volledig wordt gelijkgesteld met elke andere oorspronkelijk in die staat gegeven beslissing inzake levensonderhoud?

471. Neen. Het enige doel van de erkenning en tenuitvoerlegging bestaat erin een in het buitenland gegeven beslissing inzake levensonderhoud vatbaar voor tenuitvoerlegging te maken met gebruikmaking van dezelfde mechanismen en procedures als een nationale beslissing inzake levensonderhoud. Bijgevolg zijn de rechtsregels van de aangezochte staat, bijvoorbeeld met betrekking tot het gezag over of de omgang met de kinderen, niet van toepassing op die beslissing. De beslissing wordt alleen gelijkgesteld met nationale beslissingen ten behoeve van de erkenning en tenuitvoerlegging van onderhoudsverplichtingen.

Moet een beslissing altijd worden erkend voordat zij ten uitvoer kan worden gelegd?

472. Ja, tenzij de beslissing is gegeven door de aangezochte staat waar zij ten uitvoer zal worden gelegd. Is de beslissing gegeven door een andere staat, dan moet eerst de erkenningsprocedure worden toegepast om te waarborgen dat de beslissing voldoet aan de fundamentele procedureregels en -voorschriften of aan andere vereisten die gelden voor de vaststelling van onderhoudsverplichtingen, bijvoorbeeld de kennisgeving die aan een partij moet worden gedaan.

Kan een in een andere taal gegeven beslissing krachtens het verdrag ten uitvoer worden gelegd?

473. Ja, met dien verstande dat van de beslissing zelf of van een samenvatting of uittreksel daarvan een vertaling moet worden verstrekt in de taal van de aangezochte staat of in een andere taal die deze heeft aangegeven te aanvaarden. Zie hoofdstuk 3 voor meer uitleg over de vereisten inzake vertaling van stukken en beslissingen.

474. Op grond van het verdrag kunnen andere mededelingen tussen de centrale autoriteiten geschieden in het Engels of Frans.

Kan een staat een beslissing erkennen die niet in die staat kan worden gegeven?

475. Ja, op voorwaarde dat de beslissing betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen waarop het verdrag van toepassing is. Zo kan in een beslissing inzake levensonderhoud voor kinderen bijvoorbeeld een bepaling zijn opgenomen die voorziet in de terugbetaling van bepaalde uitgaven, zoals ziektekostenverzekeringspremies, die niet bestaan in de aangezochte staat of die daar niet worden geregeld naar het nationale recht. Desondanks kan die beslissing worden erkend in de aangezochte staat.

Waarom wordt niet vereist dat het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging wordt ondertekend door de verzoeker of door een medewerker van de centrale autoriteit?

476. Het verdrag is „mediumneutraal” gehouden om het gebruik van ICT-middelen te vergemakkelijken en een efficiënte uitwisseling van stukken tussen staten te waarborgen. Een verplichting tot ondertekening zou een beletsel vormen voor de verzending van stukken per fax of langs elektronische weg.
477. De persoon wiens naam op het verzoek vermeld staat, dient ervoor te zorgen dat de in het verzoek opgenomen inlichtingen overeenstemmen met de door de verzoeker verstrekte stukken en informatie, en dient erop toe te zien dat het verzoek voldoet aan de in het verdrag vervatte vereisten.

Kan een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging worden behandeld zonder gewaarmerkte afschriften van stukken?

478. Dat hangt ervan af of de aangezochte staat ingevolge het verdrag een verklaring heeft afgelegd die ertoe strekt dat gewaarmerkte afschriften worden verlangd (dit vereiste wordt bevestigd in het landprofiel). Bovendien kan een gerecht of bevoegde autoriteit voor een specifieke zaak gewaarmerkte afschriften verlangen. Dat is doorgaans het geval wanneer twijfel bestaat over de authenticiteit (echtheid) of integriteit van de verstrekte stukken.
479. Heeft de aangezochte staat geen daartoe strekkende verklaring afgelegd, dan kan het verzoek worden behandeld op basis van de door de verzoekende staat verstrekte afschriften.

De bevoegde autoriteit heeft de beslissing geregistreerd of uitvoerbaar verklaard. Wat gebeurt er nu?

480. Zodra de beslissing is geregistreerd of uitvoerbaar verklaard, kan zij ten uitvoer worden gelegd. Daartoe is ingevolge het verdrag geen nader verzoek vanwege de verzoeker vereist (mits het oorspronkelijke verzoek werd ingediend door tussenkomst van een centrale autoriteit). De verzoeker, de verweerder en de verzoekende staat moeten onverwijld ervan in kennis worden gesteld dat de erkenning is afgerond en dat de tenuitvoerlegging nu van start gaat.

Wat te doen wanneer er meerdere beslissingen inzake levensonderhoud bestaan? Bijvoorbeeld een eerste beslissing inzake levensonderhoud die werd gewijzigd door een latere beslissing. Welke beslissing moet worden erkend?

481. Het verdrag geeft geen uitsluitsel over deze kwestie. Wanneer de beslissing ten uitvoer moet worden gelegd en er zijn uit hoofde van een eerdere beslissing opgelopen achterstallige onderhoudsbedragen, kan de aangezochte staat een afschrift van die beslissing verlangen met het oog op de tenuitvoerlegging. Dat kan worden voorgeschreven door het nationale recht dat van toepassing is op de tenuitvoerlegging, of nodig zijn in het geval dat de onderhoudsplichtige de betalingsachterstanden betwist of de onderhoudsverplichting anders uitlegt. Er kunnen ook andere aangelegenheden zijn (zoals voorwaarden voor indexering of wijziging) die wel bij de ene, maar niet bij de andere beslissing worden geregeld.
482. De erkenning van een beslissing kan echter niet worden geweigerd op de enkele grond dat er over dezelfde aangelegenheid eerdere beslissingen zijn gegeven die niet in het verzoek zijn opgenomen. Indien blijkt dat er andere ter zake dienende beslissingen inzake levensonderhoud zijn die de verzoeker in het verzoek had moeten opnemen, moet u contact opnemen met de centrale autoriteit van de verzoekende staat en afschriften van deze beslissingen opvragen.

Hoofdstuk 6

Vorbereiden van uitgaande verzoeken om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing (artikel 10, lid 1, onder b))

Opzet van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk handelt over verzoeken om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing inzake levensonderhoud.

In afdeling I wordt het verzoek in detail belicht: naast een overzicht van de gevallen waarin dit verzoek wordt gebruikt en van de personen die dit verzoek kunnen indienen, wordt een verklaring gegeven van de belangrijkste termen en begrippen.

In afdeling II wordt de procedure of stapsgewijze aanpak geschetst voor de opstelling en behandeling van een verzoek. Verder worden de vereiste formulieren en stukken overlopen en wordt uiteengezet wat aan het verzoek moet worden toegevoegd en hoe de formulieren moeten worden ingevuld.

In afdeling III staat aanvullende informatie.

In afdeling V wordt antwoord gegeven op een aantal veelgestelde vragen in verband met verzoeken om tenuitvoerlegging.

Een beknopte samenvatting van de toepasselijke procedures is te vinden in de checklist in afdeling IV.

I. Overzicht

A. Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?

483. Dit verzoek wordt gebruikt wanneer de verzoeker beschikt over een **beslissing inzake levensonderhoud** die in de aangezochte staat is gegeven of daar al is erkend¹⁰⁴, en hij die beslissing in die staat ten uitvoer wil laten leggen. De onderhoudsgerechtigde verzoekt doorgaans om tenuitvoerlegging omdat de onderhoudsplichtige in de aangezochte staat verblijft of daar inkomen of vermogen heeft.

*Een **beslissing inzake levensonderhoud** legt de onderhoudsplichtige de verplichting op levensonderhoud te betalen, en kan ook automatische indexering omvatten en de verplichting achterstallige bedragen, levensonderhoud met terugwerkende kracht of interest te betalen, alsook de vaststelling van kosten of uitgaven.*

¹⁰⁴ Het kan zijn dat de beslissing al werd erkend op grond van het verdrag of dat de erkenning „van rechtswege” heeft plaatsgehad indien de beslissing in de aangezochte staat effect sorteert zonder te moeten worden erkend.

B. Praktijkvoorbeeld

484. R en S zijn gehuwd geweest in land B en hebben twee kinderen. Het huwelijk werd ontbonden in land B en er werd levensonderhoud toegekend ten behoeve van de kinderen. S verblijft nu met de kinderen in land A. R verblijft nog altijd in land B. R heeft vorig jaar de betaling van het levensonderhoud gestaakt. S wil de beslissing inzake levensonderhoud ten uitvoer laten leggen door land B. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

Werkwijze volgens het verdrag

485. S wendt zich tot de centrale autoriteit van land A. Deze autoriteit verzendt naar de centrale autoriteit van land B een verzoek om **tenuitvoerlegging** van de beslissing inzake levensonderhoud in land B. De centrale autoriteit van land B behandelt het verzoek en zendt de beslissing voor tenuitvoerlegging door naar de bevoegde autoriteit. De bevoegde autoriteit gaat over tot tenuitvoerlegging van de beslissing. De betalingen worden overgemaakt aan S.

C. Wie kan verzoeken om tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud?

486. Dit verzoek kan worden ingediend door een **onderhoudsgerechtigde** alsook door een overheidslichaam dat namens een onderhoudsgerechtigde optreedt of dat uitkeringen bij wijze van levensonderhoud heeft verstrekt.
- Een **onderhoudsgerechtigde** is de persoon aan wie levensonderhoud is verschuldigd of van wie wordt gesteld dat levensonderhoud aan hem is verschuldigd. Dat kan niet alleen een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, maar ook een kind, pleegouder, familielid/bloedverwant of iemand anders die voor een kind zorgt. In sommige staten wordt deze persoon ook alimentatieontvanger, schuldeiser, zorgouder, gezagsdragende of verzorgende ouder genoemd.*

D. Algemene beschouwingen over tenuitvoerlegging (versus erkenning)

487. Verzoeken om tenuitvoerlegging door een staat van zijn eigen beslissing of van een daar al erkende beslissing zijn eenvoudiger dan verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing. Zoals uiteengezet in hoofdstukken 4 en 5, heeft de verweerder, wanneer een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing wordt ingediend, het recht zich te verzetten tegen de erkenning en tenuitvoerlegging door aan te voeren dat de in artikel 20 bedoelde gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging ontbreken, of dat niet is voldaan aan de procedureregels of andere in artikel 22 vastgelegde vereisten voor de erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing.
- De **centrale autoriteit** is de overheidsinstantie die door een verdragsluitende staat wordt aangewezen om zich te kwijten van de bij het verdrag opgelegde taken van administratieve samenwerking en bijstand.*

488. Dit recht staat niet open voor de verweerder met betrekking tot een beslissing die in de aangezochte staat is gegeven of daar al is erkend. Dat komt doordat de staat wordt gevraagd om tenuitvoerlegging van hetzij zijn eigen beslissing (en niet een in het buitenland gegeven beslissing), hetzij een beslissing die al is erkend volgens de in het verdrag vastgestelde erkenningsprocedure of overeenkomstig het nationale recht, hetzij een beslissing waarvoor de erkenningsprocedure niet moet worden toegepast.
489. Wanneer de verweerder zich verzet tegen de tenuitvoerlegging van de beslissing, moet hij zijn bezwaren pas inbrengen nadat de **bevoegde autoriteit** een begin heeft gemaakt met de tenuitvoerlegging, voor zover toegestaan door het nationale recht van de tenuitvoerleggingsstaat. Het feit dat uit hoofde van het verdrag om tenuitvoerlegging wordt verzocht, geeft de verweerder/onderhoudsplichtige niet het recht aanvullende gronden in te roepen om de tenuitvoerlegging van de beslissing aan te vechten.
- De **bevoegde autoriteit** is de instantie van een bepaalde staat die is belast met, of naar het recht van de betrokken staat is gemachtigd tot, het uitvoeren van specifieke taken uit hoofde van het verdrag. Dat kan een gerecht zijn, een bestuurslichaam, een inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen of elke andere overheidsinstantie die een van de met het verdrag verband houdende taken uitvoert.*

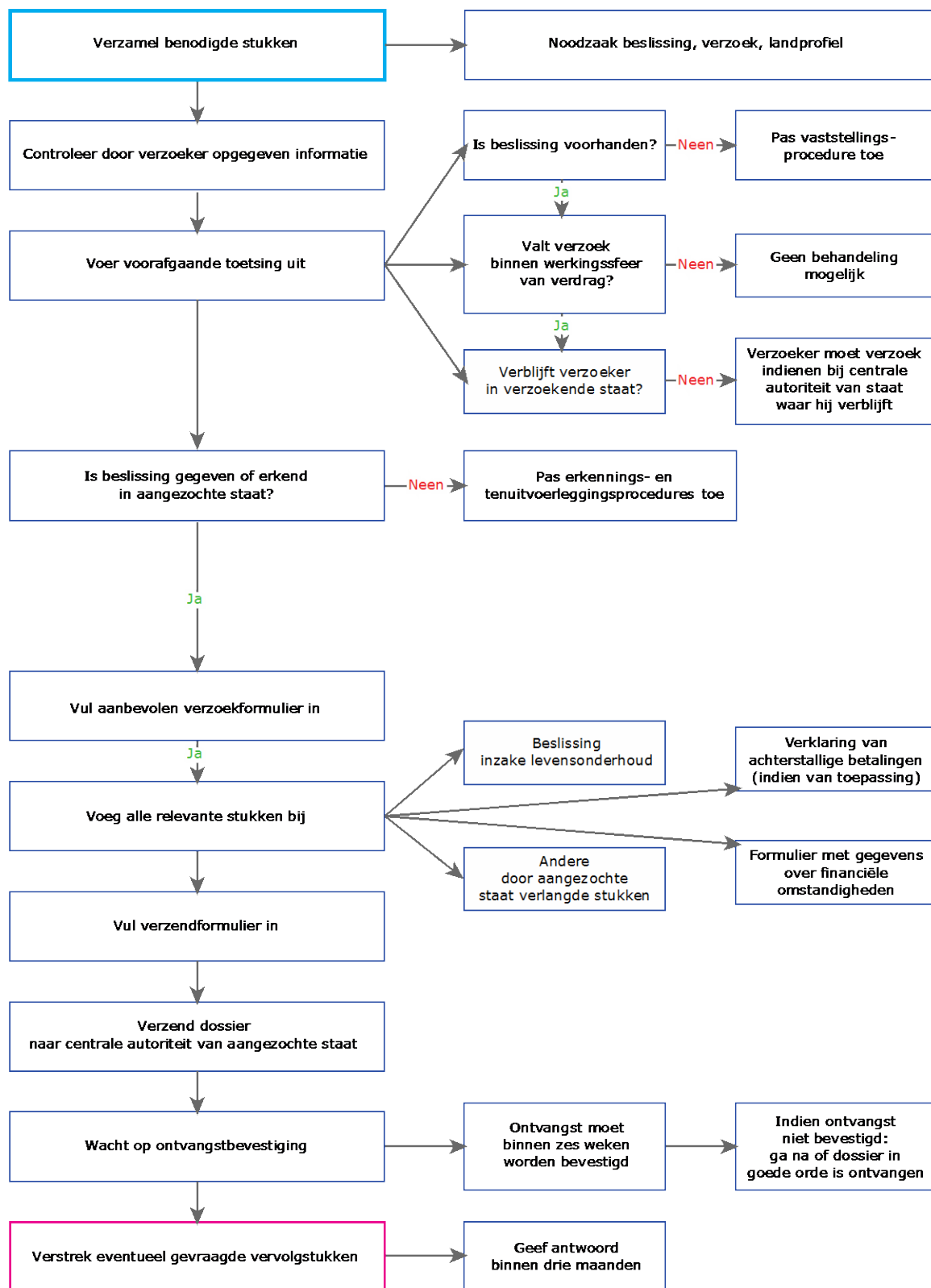
II. Werkwijze voor de behandeling en invulling van verzoeken

A. Procedures

490. De verzoekende centrale autoriteit heeft als taak het dossier aan te leggen. Zij zorgt ervoor dat alle vereiste formulieren of (bewijs)stukken daarin zijn opgenomen, en bereidt het dossier voor om dit naar de centrale autoriteit van de andere verdragsluitende staat te verzenden. Tussen staten kunnen onderlinge verschillen bestaan. Raadpleeg daarom het landprofiel¹⁰⁵ van de aangezochte staat (de staat waarnaar het verzoek wordt verzonden) om te weten te komen welke bijzondere vereisten van toepassing zijn op het verzoek en de bijbehorende stukken.
491. De procedures worden samengevat in het onderstaande stroomschema.

¹⁰⁵ De meeste verdragsluitende staten vullen een landprofiel in en leggen dit neer bij het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht. Het landprofiel is te vinden op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, < www.hcch.net >, onder „Child Support/Maintenance Section”. Ook wanneer een verdragsluitende staat het landprofiel niet invult, moet hij de in artikel 57 vastgestelde informatie verstrekken, waarin deze inlichtingen zijn opgenomen.

UITGAANDE VERZOEKEN OM VASTSTELLING VAN BESLISSING INZAKE LEVENSONDERHOUD

Figuur 18: Procedures voor uitgaande verzoeken om tenuitvoerlegging

B. Voorbereiden van het uitgaande verzoek om tenuitvoerlegging

492. Elke hierna vermelde stap komt overeen met de procedures die worden uiteengezet in de bovenstaande tabel (Figuur 18).

1. Controleer de door de verzoeker verstrekte informatie en de andere stukken

493. Raadpleeg het landprofiel van de aangezochte staat en controleer de door de verzoeker verstrekte informatie. Wanneer de verzoeker het aanbevolen verzoekformulier niet invult, moet hij voldoende informatie verstrekken zodat de vertegenwoordiger van de centrale autoriteit dit kan invullen.

2. Ga na of dit het verzoek is dat behoort te worden ingediend

494. De verzoeker moet beschikken over een beslissing die vatbaar is voor tenuitvoerlegging in de aangezochte staat.

- Wanneer de verzoeker nog geen beslissing inzake levensonderhoud heeft, moet een verzoek om vaststelling van een beslissing worden ingediend (zie hoofdstuk 8).
- Vallen het verzoek en de beslissing binnen de werkingssfeer van het verdrag? Zie hoofdstuk 3. Als dat niet het geval is, kan het verzoek niet in behandeling worden genomen.
- De verzoeker moet verblijven in de **verzoekende staat** om het verzoek in te dienen. Verblijft de verzoeker in een andere verdragsluitende staat, dan moet hij een verzoek indienen door tussenkomst van de centrale autoriteit van die staat.
- Wanneer de verweerder niet in een verdragsluitende staat verblijft of daar geen inkomen of vermogen heeft, kan de verzoeker zich niet beroepen op het verdrag om de beslissing ten uitvoer te laten leggen.

*De **verzoekende staat** is de verdragsluitende staat die het verzoek inleidt en indient namens een op zijn grondgebied verblijvende verzoeker.*

*De **aangezochte staat** is de verdragsluitende staat die wordt gevraagd het verzoek te behandelen.*

3. Bepaal waar de beslissing is gegeven of erkend

495. Is de beslissing gegeven in de staat waarnaar u het verzoek verzendt (de aangezochte staat), dan kunt u deze procedures toepassen.

496. Is de beslissing gegeven in een andere staat¹⁰⁶, dan moet zij in de aangezochte staat zijn erkend. Werd de beslissing niet erkend, dan moet een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging worden ingediend (zie hoofdstuk 4).

4. Vul het verzoekformulier in

497. Het is van belang gebruik te maken van het aanbevolen verzoekformulier (verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing) om zeker te zijn dat de minimaal vereiste informatie in het verzoek is opgenomen.

498. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van dit formulier.

¹⁰⁶ Opgemerkt zij dat de beslissing niet in een verdragsluitende staat hoeft te zijn gegeven, zolang zij in de aangezochte staat is erkend. Zie het toelichtend rapport, punt 243.

5. Vul eventueel benodigde aanvullende stukken in

499. Anders dan bij een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging hoeven met het verzoek om tenuitvoerlegging geen specifieke aanvullende stukken worden verzonden naar de aangezochte staat. Doorgaans wordt echter als goede praktijk aanbevolen om de volgende stukken te verstrekken, omdat zij de aangezochte staat van nut kunnen zijn voor de tenuitvoerleggingsprocedure.

a) Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden

500. Dit stuk helpt de aangezochte staat bij het lokaliseren van de verweerder met het oog op de tenuitvoerlegging, alsook bij het ten uitvoer leggen van de beslissing.
501. Het aanbevolen formulier is een nuttig instrument om alle nodige inlichtingen te verkrijgen over de financiële toestand van de onderhoudsplichtige en zijn vermogen. Deze informatie helpt de aangezochte staat bij het ten uitvoer leggen van de beslissing.
- Opmerking:** *aangezien hier om tenuitvoerlegging wordt verzocht, is het niet nodig de informatie over de financiële toestand van de onderhoudsaerechtiade in te vullen.*
502. De onderhoudsgerechtigde/verzoeker kan de informatie over de onderhoudsplichtige invullen aangezien hij doorgaans toegang heeft tot de vereiste gegevens. Wanneer de onderhoudsgerechtigde/verzoeker deze gegevens invult, moet evenwel in het formulier de naam worden vermeld van de vertegenwoordiger van de centrale autoriteit die is belast met de verzending van het verzoek.
503. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van dit formulier.

b) Stuk met de berekening van het bedrag aan achterstallige betalingen

504. Als onderdeel van een verzoek om tenuitvoerlegging kan een verzoeker de betaling vorderen van sinds het geven van de beslissing opgelopen achterstallige onderhoudsbedragen. De verzoeker dient een volledige berekening te verstrekken met vermelding van het uit hoofde van de beslissing verschuldigde levensonderhoud, eventueel betaalde bedragen en de restschuld.
505. Dit stuk moet zo volledig en nauwkeurig mogelijk zijn, aangezien de verweerder bezwaar kan aantekenen tegen de tenuitvoerlegging door aan te voeren dat het bedrag aan achterstallige betalingen niet met de werkelijkheid overeenstemt.

Goede praktijk: *wanneer een handhavingsinstantie van onderhoudsverplichtingen of inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen werd ingezet om de achterstallige bedragen te berekenen en betaling daarvan te vorderen, voeg dan altijd een verklaring van deze instantie of dat bureau toe omdat daar doorgaans volledige en nauwkeurige gegevens worden bijgehouden.*

c) Volledige tekst van de beslissing

506. Het kan nuttig zijn voor de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat wanneer een afschrift van de beslissing inzake levensonderhoud in het dossier wordt opgenomen. Dit hoeft geen gewaarmerkt afschrift te zijn: er kan worden volstaan met een gewoon afschrift van het gerecht of bestuursorgaan dat de beslissing heeft gegeven. Naargelang van de praktijken van de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit kan het verstrekken van een afschrift van de beslissing de tenuitvoerleggingsprocedure bespoedigen aangezien de bevoegde autoriteit van de

aangezochte staat dan geen afschrift moet opvragen bij de gerechtelijke of administratieve autoriteit die de beslissing heeft gegeven of erkend.

d) Andere ondersteunende informatie

507. Soms kan het aangewezen zijn andere ondersteunende informatie te verstrekken. Dat hangt af van de feitelijke omstandigheden die eigen zijn aan de zaak, of van het verzoek zelf.

***Goede praktijk:** de duur van de onderhoudsverplichting wordt bepaald door het recht van de staat van herkomst (waar de beslissing is gegeven). In het landprofiel van de staat van herkomst staat vermeld wat de eventuele vereisten zijn om een voortgezet recht op levensonderhoud voor kinderen te handhaven. Deze informatie moet worden toegevoegd aan het verzoek om tenuitvoerlegging.*

508. Wanneer de verzoeker een overheidslichaam is, kan het zijn dat dit overheidslichaam bij wijze van levensonderhoud uitkeringen heeft verstrekt. In sommige gevallen kan het wenselijk zijn stukken over te leggen waaruit blijkt dat uitkeringen zijn verstrekt, bijvoorbeeld wanneer het overheidslichaam een autonoom verhaalsrecht wil doen gelden op een deel van de achterstallige onderhoudsbedragen.
509. Ook wanneer in de beslissing als voorwaarde voor de voortgezette tenuitvoerlegging van de onderhoudsverplichting jegens het kind wordt gesteld dat het kind is ingeschreven in een school, kan het nuttig zijn het daartoe strekkende bewijs toe te voegen aan het verzoek om eventuele vertragingen te beperken in het geval dat de onderhoudsplichtige de tenuitvoerlegging op grond daarvan aanvecht.
510. In het landprofiel wordt ook aangegeven of nadere stukken wenselijk zijn in de gegeven omstandigheden.

6. Vul het verzendformulier in

511. Dankzij het verplichte verzendformulier kunnen verzoeken in een gestandaardiseerde opmaak worden uitgewisseld tussen centrale autoriteiten. Het verzendformulier geeft een overzicht van alle benodigde stukken en informatie die in het dossier zijn opgenomen, en maakt de aangezochte centrale autoriteit duidelijk wat het doel van het verzoek is.
512. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van het verzendformulier.

7. Verzend het dossier naar de aangezochte staat

513. Zodra het dossier volledig is, kan dit naar de centrale autoriteit van de aangezochte staat worden verzonden.
514. Doorgaans worden de stukken per gewone post verzonden, tenzij de aangezochte staat heeft aangegeven langs elektronische weg verzonden stukken te aanvaarden.

8. Wacht op de ontvangstbevestiging

515. De centrale autoriteit van de aangezochte staat moet binnen zes weken de ontvangst van het verzoek bevestigen met behulp van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier. Op dat ogenblik deelt de aangezochte centrale autoriteit u ook de contactgegevens mee van de persoon, dienst of afdeling binnen deze staat waaraan u bijkomende verzoeken om inlichtingen moet richten.

9. Verstrek de eventueel gevraagde vervolgstukken

516. In het ontvangstbevestigingsformulier kunnen aanvullende stukken of informatie worden verlangd. Verstrek de gevraagde informatie zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen drie maanden. Denkt u meer tijd daarvoor nodig te hebben, dan moet u dat zeker melden aan de andere centrale autoriteit. Doet u dat niet, dan kan zij bij het uitblijven van een antwoord na drie maanden het dossier afsluiten.

Goede praktijk: breng de andere centrale autoriteit op de hoogte wanneer u problemen ondervindt om de gevraagde informatie of stukken te verkrijgen. Zo niet, kan de centrale autoriteit van de aangezochte staat bij het uitblijven van een antwoord na drie maanden het dossier afsluiten.

C. Uitzonderingen op de algemene procedures

1. Beslissingen die uitsluitend betrekking hebben op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten

517. Tenzij zowel de aangezochte verdragsluitende staat als de verzoekende verdragsluitende staat de volledige toepassing van het verdrag (hoofdstukken II en III) heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, is de verzoekende centrale autoriteit niet verplicht bijstand te verlenen bij het verzenden van het verzoek om tenuitvoerlegging van een beslissing die uitsluitend betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten (zie hoofdstuk 3). De centrale autoriteit van de aangezochte staat wordt evenmin betrokken bij de ontvangst of behandeling van het verzoek. Er moet een rechtstreeks verzoek om tenuitvoerlegging van de beslissing worden ingediend bij de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit van de aangezochte staat.
518. De aangezochte staat bepaalt welke procedures van toepassing zijn op het rechtstreekse verzoek dat aan de bevoegde autoriteit wordt gericht. Het landprofiel kan informatie daarover bevatten. De bevoegde autoriteit kan ook een website hebben waarop de voor het verzoek geldende vereisten worden uiteengezet.
519. Wat evenmin uit het oog mag worden verloren is dat wanneer de onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten zijn opgenomen in dezelfde beslissing als die welke voorziet in levensonderhoud voor kinderen dan wel in een afzonderlijke beslissing, met dien verstande dat het verzoek verband hield met of betrekking had op levensonderhoud voor kinderen¹⁰⁷, het verzoek om tenuitvoerlegging in elk geval kan worden ingediend door tussenkomst van de centrale autoriteit, ongeacht of een daartoe strekkende verklaring is afgelegd.

2. Beslissingen inzake levensonderhoud ten behoeve van andere familieleden

520. Het verdrag vindt geen toepassing op beslissingen inzake levensonderhoud ten behoeve van andere familieleden tenzij zowel de aangezochte als de verzoekende verdragsluitende staat een verklaring heeft afgelegd die ertoe strekt de toepassing van het verdrag geheel of gedeeltelijk uit te breiden tot andere onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit familiebetrekkingen.

¹⁰⁷ Zie het toelichtend rapport, punt 47.

III. Aanvullende informatie

A. *Praktijkgericht advies*

- Een gemachtigde vertegenwoordiger van de centrale autoriteit moet het verzendformulier invullen en het aanbevolen verzoekformulier controleren of invullen.
- De staten worden aangemoedigd om gebruik te maken van de aanbevolen formulieren, want zij zijn zo ontworpen dat alle benodigde informatie daarin is opgenomen. Alleen het verzendformulier is verplicht en moet hoe dan ook worden gebruikt.
- In het landprofiel van de aangezochte staat is heel wat nuttige informatie te vinden. Daarin staat vermeld welke tenuitvoerleggingsprocedures worden toegepast en binnen welke termijn actie moet worden ondernomen.
- Het is niet verplicht om de originelen van welke stukken dan ook in het dossier op te nemen.
- Op grond van het verdrag kan worden volstaan met gewone afschriften van stukken, tenzij de aangezochte staat uitdrukkelijk heeft aangegeven gewaarmerkte afschriften van een beslissing te verlangen. Dat kunt u te weten komen door het landprofiel te raadplegen.
- Doorgaans verdient het aanbeveling zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de onderhoudsplichtige om na te gaan of hij bereid is het levensonderhoud vrijwillig te betalen. Door een vrijwillige nakoming te bewerkstelligen, kan de overmaking van betalingen van levensonderhoud aan de onderhoudsgerechtigde worden bespoedigd. Eventuele tenuitvoerleggingsmaatregelen moeten hoe dan ook onverwijld worden genomen om ervoor te zorgen dat het levensonderhoud wordt betaald (zie hoofdstukken 7 en 8).

B. *Formulieren*

Verzendformulier

Verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing

Formulier met vertrouwelijke informatie

Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden

C. *Toepasselijke artikelen van het verdrag*

Artikel 10, lid 1, onder b)

Artikel 11

Artikel 12

Artikel 32

D. *Verwante afdelingen van het vademecum*

Hoofdstuk 4 – Behandelen van uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

Hoofdstuk 10 – Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud

Hoofdstuk 13, afdeling I – Overzicht – Verzoeken om specifieke maatregelen

IV. Checklist voor uitgaande verzoeken om tenuitvoerlegging van een beslissing afkomstig van de aangezochte staat

	Procedure	Vindplaats in het vademecum
1	Controleer de stukken	Afdeling II, onder B, punt 1
2	Ga na of dit het verzoek is dat behoort te worden ingediend	Afdeling II, onder B, punt 2
3	Bepaal waar de beslissing is gegeven	Afdeling II, onder B, punt 3
4	Vul het verzoekformulier in	Afdeling II, onder B, punt 4
5	Vul de aanvullende stukken in	Afdeling II, onder B, punt 5
6	Vul het verzendformulier in	Afdeling II, onder B, punt 6
7	Verzend het dossier naar de aangezochte staat	Afdeling II, onder B, punt 7
8	Wacht op de ontvangstbevestiging van het verzoek	Afdeling II, onder B, punt 8
9	Verstrek de vervolgstukken	Afdeling II, onder B, punt 9

V. Veelgestelde vragen

Wat is het verschil tussen een verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing en een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging?

521. Een verzoek om tenuitvoerlegging wordt gebruikt wanneer de beslissing is gegeven of eerder werd erkend in de aangezochte staat, zodat geen erkenning nodig is om de beslissing ten uitvoer te kunnen leggen. De beslissing sorteert al effect en is uitvoerbaar in die staat. Anders dan bij een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging wordt de aangezochte staat niet gevraagd een in het buitenland gegeven beslissing te erkennen en ten uitvoer te leggen, maar wel zijn eigen beslissing of een al door hem erkende beslissing ten uitvoer te leggen.

Waarom moet het verdrag worden ingeroepen wanneer een staat wordt gevraagd zijn eigen beslissing ten uitvoer te leggen?

522. In sommige staten kunnen alleen nationale onderdanen of ingezetenen zich wenden tot de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit (bijvoorbeeld het kinderalimentatiebureau). De centrale autoriteiten van de aangezochte staat en van de verzoekende staat kunnen in voorkomend geval ook de overmaking van betalingen vergemakkelijken wanneer zij over de nodige middelen daartoe beschikken. Tot slot, indien in de aangezochte staat rechtsbijstand wordt verlangd om de tenuitvoerleggingsprocedure op gang te brengen, wordt die kosteloos verleend aan de verzoeker wanneer het verzoek ingevolge het verdrag wordt ingediend.

Kan een verzoek om tenuitvoerlegging van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten worden ingediend bij de centrale autoriteit?

523. Alleen indien het verzoek ook betrekking heeft op een beslissing inzake levensonderhoud voor kinderen (zie hoofdstuk 3). Heeft de beslissing uitsluitend betrekking op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, dan moet een rechtstreeks verzoek worden ingediend bij de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat, tenzij zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van hoofdstukken II en III van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten.

Hoofdstuk 7

Behandelen van inkomende verzoeken om tenuitvoerlegging van in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissingen

Opzet van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk handelt over verzoeken om tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud.

In [afdeling I](#) wordt het verzoek in detail belicht: naast een overzicht van de gevallen waarin dit verzoek wordt gebruikt en van de personen die dit verzoek kunnen indienen, wordt een verklaring gegeven van de belangrijkste termen en begrippen.

In [afdeling II](#) wordt de procedure of stapsgewijze aanpak geschetst om de ontvangen stukken te controleren en het verzoek te behandelen.

In [afdeling III](#) staan verwijzingen en bijkomende gegevens met betrekking tot het verzoek.

[Afdeling IV](#) bevat een checklist voor wie een summier overzicht van de procedure wenst.

In [afdeling V](#) wordt antwoord gegeven op een aantal veelgestelde vragen in verband met dit verzoek.

I. Overzicht – Inkomende verzoeken om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing

A. Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?

524. Dit is de eenvoudigste vorm van alle verzoeken die op grond van het verdrag mogelijk zijn. Het verzoek strekt ertoe dat de bevoegde autoriteit van een verdragsluitende staat de door die staat gegeven beslissing of een in het buitenland gegeven beslissing die hij al heeft erkend¹⁰⁸, ten uitvoer legt en bijstand verleent bij de overmaking van de betalingen van levensonderhoud aan een onderhoudsgerechtigde die in een andere staat woont. De onderhoudsgerechtigde verzoekt doorgaans om tenuitvoerlegging van de beslissing omdat de onderhoudsplichtige in de aangezochte staat verblijft of daar inkomen of vermogen heeft.

¹⁰⁸ De erkenning kan hebben plaatsgevonden krachtens het verdrag of „van rechtswege” voor bepaalde soorten in het buitenland gegeven beslissingen die automatisch worden erkend.

525. De procedure is zeer eenvoudig omdat het niet nodig is de beslissing te erkennen voordat zij ten uitvoer kan worden gelegd. De reden hiervoor is dat het ofwel gaat om een nationale beslissing die is gegeven in de staat waar de tenuitvoerlegging zal plaatsvinden, ofwel om een in het buitenland gegeven beslissing die al werd erkend in de **aangezochte staat**.
- De **verzoekende staat** is de verdragsluitende staat die het verzoek inleidt en indient namens een op zijn grondgebied verblijvende verzoeker. De **aangezochte staat** is de verdragsluitende staat die wordt gevraagd het verzoek te behandelen.*
526. Dit verzoek wordt ingediend krachtens artikel 10, lid 1, onder b), van het verdrag.

B. Praktijkvoorbeeld

527. T heeft een beslissing inzake levensonderhoud afkomstig uit land A. Zij woont nu in land B. De onderhoudsplichtige woont nog in land A. T wil dat land A de beslissing inzake levensonderhoud ten uitvoer legt en de betalingen aan haar overmaakt. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.
528. Overeenkomstig het verdrag vraagt T de centrale autoriteit van land B een **verzoek om tenuitvoerlegging van de beslissing** te verzenden naar land A. De centrale autoriteit van land A neemt het verzoek in ontvangst, controleert of dit volledig is en zendt de beslissing voor tenuitvoerlegging door naar de daartoe bevoegde autoriteit; waar nodig verleent zij bijstand bij het overmaken van de betalingen aan T.

C. Belangrijk verschil: verzoeken om tenuitvoerlegging van de eigen beslissing van een staat

529. Een verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing is eenvoudiger dan een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een elders gegeven beslissing. Zoals uiteengezet in hoofdstukken 4 en 5, heeft de verweerder het recht, wanneer een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing wordt ingediend, zich te verzetten tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging door aan te voeren dat de in artikel 20 bedoelde gronden voor erkenning dan wel erkenning en tenuitvoerlegging ontbreken, of dat niet is voldaan aan de procedureregels of andere in artikel 22 vastgelegde vereisten voor de erkenning of voor de erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing.
- De **centrale autoriteit** is de overheidsinstantie die door een verdragsluitende staat wordt aangewezen om zich te kwijten van de bij het verdrag opgelegde taken van administratieve samenwerking en bijstand.*
530. Dit recht staat niet open voor de verweerder met betrekking tot een in de aangezochte staat gegeven of al erkende beslissing. De reden hiervoor is dat de staat wordt gevraagd hetzij zijn eigen beslissing ten uitvoer te leggen, en niet een in het buitenland gegeven beslissing, hetzij een beslissing ten uitvoer te leggen die eerder als uitvoerbaar werd aangemerkt in het kader van de procedure tot erkenning of tot erkenning en tenuitvoerlegging. Het is bijgevolg niet nodig dat een **bevoegde autoriteit** onderzoekt of er grond toe
- De **bevoegde autoriteit** is de autoriteit van een bepaalde staat die is belast met, of naar het recht van de betrokken staat is gemachtigd tot, het uitvoeren van specifieke taken uit hoofde van het verdrag. Dat kan een gerecht zijn, een bestuurslichaam, een inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen of elke andere overheidsinstantie die een van de met het verdrag verband houdende taken uitvoert.*

bestaat de beslissing te erkennen of ten uitvoer te leggen.

531. Wanneer de verweerder zich verzet tegen de tenuitvoerlegging van de beslissing, moet hij zijn bezwaren pas inbrengen nadat de bevoegde autoriteit een begin heeft gemaakt met de tenuitvoerlegging, overeenkomstig het nationale recht van de tenuitvoerleggingsstaat. Het feit dat uit hoofde van het verdrag om tenuitvoerlegging wordt verzocht, geeft de verweerder/onderhoudsplichtige niet het recht aanvullende gronden in te roepen om de tenuitvoerlegging van de beslissing aan te vechten.
532. De behandelingsprocedure van inkomende verzoeken om tenuitvoerlegging is derhalve zeer eenvoudig wat de aangezochte centrale autoriteit betreft. De stukken in het ontvangen dossier worden gecontroleerd op volledigheid, en het verzoek wordt doorgeleid naar een bevoegde autoriteit met het oog op de tenuitvoerlegging. Vervolgens doet de bevoegde autoriteit binnen de grenzen van het nationale recht al het nodige om de beslissing ten uitvoer te leggen. Deze procedures worden uiteengezet in de volgende afdeling.

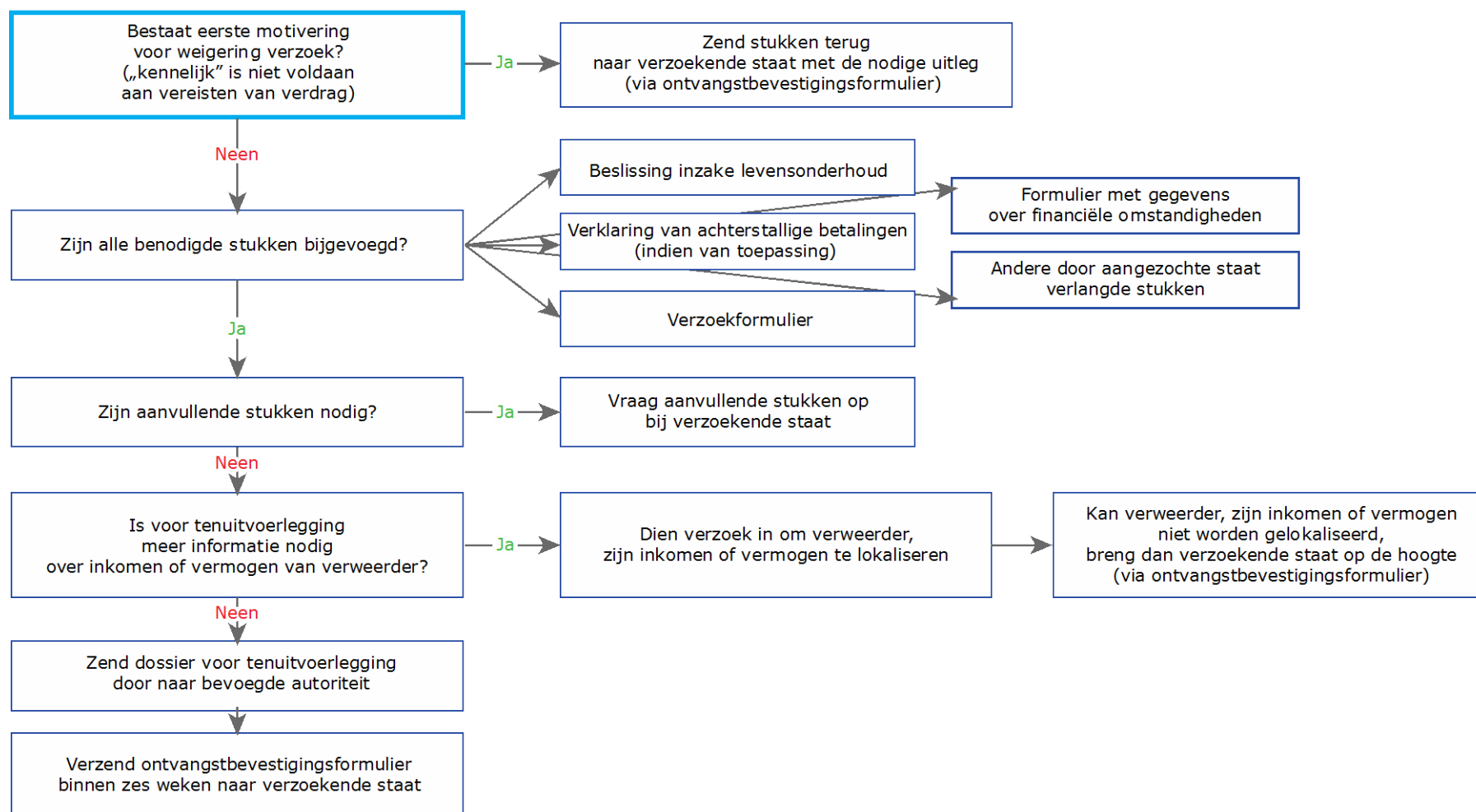
*Een beknopt overzicht van de stappen die in dit hoofdstuk worden behandeld is te vinden in de **checklist** aan het eind van dit hoofdstuk.*

II. Behandelen van verzoeken om tenuitvoerlegging

A. Stroomschema

533. Wanneer een van een andere centrale autoriteit uitgaand verzoek om tenuitvoerlegging van een beslissing in ontvangst wordt genomen, moet het dossier op volledigheid worden gecontroleerd en moet in eerste instantie worden bepaald of het verzoek kan worden behandeld. Vervolgens moet de ontvangst van het dossier worden bevestigd en moeten zo nodig nadere stukken worden opgevraagd. Daarna kan het dossier voor tenuitvoerlegging worden doorgezonden naar de bevoegde autoriteit.

INKOMENDE VERZOEKEN OM TENUITVOERLEGGING VAN IN AANGEZOCHTE STAAT GEGEVEN OF ERKENDE BESLISSING

Figuur 19: Stroomschema – Overzicht van de procedure voor verzoeken om tenuitvoerlegging

B. Toetsing van de inkomende stukken

1. Controleer of het dossier volledig is

534. Bij ontvangst van de stukken die zijn verzonden door de centrale autoriteit van de verzoekende staat moet het dossier tijdig worden gecontroleerd zodat eventueel ontbrekende stukken zonder uitstel kunnen worden opgevraagd.
535. In sommige staten wordt het verplichte ontvangstbevestigingsformulier direct na ontvangst van het verzoek ingevuld. In andere staten wordt eerst de hieronder toegelichte voorafgaande toetsing uitgevoerd. In beide gevallen moet het ontvangstbevestigingsformulier worden ingevuld en binnen zes weken na ontvangst van het verzoek worden verzonden naar de verzoekende staat.
536. Het inkomende dossier moet het volgende bevatten:

✓	Verzendformulier
✓	Verzoekformulier
Indien nodig	Tekst van de beslissing
✓	Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden
Indien nodig	Stuk met de berekening van het bedrag aan achterstallige betalingen
Indien nodig	Bewijs van door een overheidslichaam verstrekte uitkeringen
Indien nodig	Vertaalde afschriften van stukken

Figuur 20: Lijst van formulieren en stukken

a) In het verzoek opgenomen formulieren

1) Verzendformulier

537. Elk verzoek waarop het verdrag van toepassing is, moet vergezeld gaan van een verzendformulier. Dit formulier is verplicht. In het verzendformulier worden de partijen geïdentificeerd en wordt het soort verzoek vastgesteld. Daarin staat ook welke stukken aan het verzoek zijn toegevoegd.

2) Verzoekformulier

538. Doorgaans wordt gebruikgemaakt van het aanbevolen verzoekformulier.

3) Tekst van de beslissing

539. Meestal heeft de verzoeker een gewoon afschrift van de beslissing toegevoegd. Aan de hand daarvan kan de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit de beslissing lokaliseren en aanvullende afschriften of gewaarmerkte afschriften opvragen wanneer die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging.

4) **Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden**

540. Aangezien dit een verzoek om tenuitvoerlegging is, wordt een formulier met gegevens over de financiële omstandigheden toegevoegd. Daarin kan informatie over de locatie en financiële toestand van de verweerder worden verstrekt, voor zover de verzoeker daarvan kennis draagt. Dit formulier bevat belangrijke informatie om de beslissing ten uitvoer te leggen.
541. Wanneer de verzoeker het aanbevolen formulier heeft gebruikt, wordt het gedeelte van dit stuk over de onderhoudsgerechtigde niet ingevuld omdat deze informatie niet nodig is voor een verzoek om tenuitvoerlegging.

5) **Stuk met de berekening van het bedrag aan achterstallige betalingen**

542. Wanneer er uit hoofde van de beslissing inzake levensonderhoud onbetaalde onderhoudsbedragen (betalingsachterstanden) zijn en de verzoeker wil de betaling daarvan vorderen, dan moet in het verzoek een stuk worden opgenomen met uitleg over de wijze waarop die achterstallige bedragen werden berekend.

b) **Aanvullende formulieren**

Bewijs van verstrekte uitkeringen (overheidslichaam)

543. Wanneer de verzoeker een overheidslichaam is, kan het zijn dat dit overheidslichaam bij wijze van levensonderhoud uitkeringen heeft verstrekt. In sommige gevallen kan het wenselijk zijn stukken over te leggen waaruit blijkt dat uitkeringen zijn verstrekt, bijvoorbeeld wanneer het overheidslichaam een autonoom verhaalsrecht wil doen gelden op een deel van de achterstallige onderhoudsbedragen.

c) **Vraag de aanvullende stukken op**

544. Wanneer het verzoek onvolledig lijkt omdat aanvullende stukken nodig zijn, kan het verzoek niet worden geweigerd, maar moeten de aanvullende stukken worden opgevraagd met gebruikmaking van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier (zie hieronder).
545. Wanneer aanvullende stukken worden opgevraagd, heeft de verzoekende staat **drie maanden** de tijd om die te verstrekken. Worden de verlangde stukken niet binnen drie maanden verstrekt, dan moet de verzoekende staat nogmaals worden aangemaand om daartoe het nodige te doen. Wanneer de stukken echter niet worden verstrekt en het verzoek derhalve niet in behandeling kan worden genomen, kan de centrale autoriteit van de aangezochte staat het dossier afsluiten en de verzoekende staat daarvan in kennis stellen met behulp van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier.

2. **Is „kennelijk” niet aan de vereisten van het verdrag voldaan?**

546. Op grond van artikel 12, lid 8, van het verdrag kan een centrale autoriteit de behandeling van een verzoek alleen weigeren als naar haar oordeel „kennelijk niet aan de vereisten van het verdrag is voldaan”. Dat geldt slechts voor een zeer beperkt aantal gevallen¹⁰⁹. Bovendien is de centrale autoriteit niet verplicht daarmee rekening te houden.

¹⁰⁹ Zie het toelichtend rapport, punt 345.

547. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat de centrale autoriteit een verzoek tussen dezelfde partijen op een eerder tijdstip heeft geweigerd. Wanneer het desbetreffende verzoek niet vergezeld gaat van nieuwe bewijsstukken, staat het de centrale autoriteit vrij dit verzoek opnieuw te weigeren op dezelfde gronden. Gelijkerwijs kan een verzoek worden geweigerd wanneer bij inzage van de stukken blijkt dat dit niets van doen heeft met levensonderhoud.
548. Wanneer de behandeling van het verzoek op deze specifieke grond wordt geweigerd, dient de verzoekende centrale autoriteit daarvan in kennis te worden gesteld met gebruikmaking van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier.

3. Moet de verweerder worden opgespoord?

549. In een beperkt aantal gevallen wil een centrale autoriteit de verweerder opsporen om hem te lokaliseren alvorens een begin te maken met de tenuitvoerlegging. Dat is met name het geval wanneer overeenkomstig het recht van de tenuitvoerleggingsstaat een kennisgeving dient te geschieden voorafgaand aan de tenuitvoerlegging, of wanneer de verzoeker niet met zekerheid weet of de onderhoudsplichtige in de aangezochte staat verblijft of daar inkomen of vermogen heeft.
550. In het kader van dit opsporingswerk wordt ervan uitgegaan dat de centrale autoriteit, of de bevoegde autoriteit die namens haar optreedt, alle databanken en publieke informatiebronnen raadpleegt waartoe zij toegang heeft binnen de grenzen die in het nationale recht zijn vastgesteld inzake de toegang tot persoonsgegevens.
551. Wanneer het niet mogelijk is de verweerder dan wel diens inkomen of vermogen te lokaliseren in de aangezochte staat, moet de verzoekende centrale autoriteit daarvan op de hoogte worden gebracht. Kan de verzoekende staat geen aanvullende informatie verstrekken om de verweerder te helpen lokaliseren, dan is geen tenuitvoerlegging mogelijk.

4. Bevestig de ontvangst van het verzoek

552. Op grond van het verdrag moet de centrale autoriteit van de aangezochte staat de ontvangst van een inkomend verzoek bevestigen binnen **zes weken** na de datum van ontvangst met behulp van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier. Voor zover de voorgeschreven termijn wordt gehaald, kan ontvangst worden bevestigd zodra de stukken binnenkomen of nadat zij werden gecontroleerd.

5. Start de tenuitvoerleggingsprocedure

553. Het dossier kan nu worden doorgeleid naar de bevoegde autoriteit die in uw staat is belast met de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud.

III. Aanvullende informatie

A. Praktijkgericht advies

- In sommige staten worden voorafgaand aan of gelijktijdig met de tenuitvoerleggingsprocedure pogingen ondernomen om vrijwillige nakoming van de beslissing te bewerkstelligen. Alle verzoeken inzake levensonderhoud beogen inderdaad een stabiele en duurzame stroom van betalingen op gang te brengen waarbij de onderhoudsbedragen zo efficiënt mogelijk aan de onderhoudsgerechtigde worden overgemaakt.
- Het is belangrijk voor ogen te houden dat alle verzoeken snel en effectief moeten worden behandeld en dat nodeloze vertragingen te vermijden zijn.

- Het verslag over de status van het verzoek kan op elk ogenblik in de verzoekprocedure worden gebruikt, gelijktijdig met de eerste ontvangstbevestiging of daarna. Dit verslag is een handig instrument om de verzoeker en de verzoekende centrale autoriteit op de hoogte te houden van zaakinhoudelijke ontwikkelingen.

B. Formulieren

Verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing

Ontvangstbevestigingsformulier in de zin van artikel 12, lid 3

Verslag over de status van het verzoek – artikel 12, lid 4 (verzoek om tenuitvoerlegging)

C. Toepasselijke artikelen van het verdrag

Artikel 10, lid 1, onder b)

Artikel 12

Artikel 32

Artikel 34

D. Verwante afdelingen van het vademecum

Hoofdstuk 4 – Behandelen van uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

Hoofdstuk 10 – Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud

IV. Checklist voor inkomende verzoeken om tenuitvoerlegging

	Procedure	Vindplaats in het vademecum
1	Neem de stukken van de verzoekende centrale autoriteit in ontvangst	Afdeling II, onder B
2	Controleer of het dossier volledig is	Afdeling II, onder B, punt 1
3	Is „kennelijk” niet aan de vereisten van het verdrag voldaan?	Afdeling II, onder B, punt 2
4	Verzend het ontvangstbevestigingsformulier naar de verzoekende centrale autoriteit	Afdeling II, onder B, punt 4
5	Zend het dossier voor tenuitvoerlegging door naar de bevoegde autoriteit	Afdeling II, onder B, punt 5

V. Veelgestelde vragen

Waarom hoeft een beslissing die uitgaat van de aangezochte staat niet te worden erkend?

554. Er is geen erkenning nodig omdat de staat wordt gevraagd hetzij zijn eigen beslissing ten uitvoer te leggen, en niet een in het buitenland gegeven beslissing, hetzij een al eerder erkende beslissing ten uitvoer te leggen.

Waarom moet het verdrag worden ingeroepen wanneer een staat wordt gevraagd zijn eigen beslissing ten uitvoer te leggen?

555. In sommige staten kunnen alleen nationale onderdanen of ingezetenen zich wenden tot de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit (bijvoorbeeld het kinderalimentatiebureau). De centrale autoriteiten van de aangezochte staat en van de verzoekende staat kunnen in voorkomend geval ook de overmaking van betalingen vergemakkelijken wanneer zij over de nodige middelen daartoe beschikken. Tot slot, indien in de aangezochte staat rechtsbijstand wordt verlangd om de tenuitvoerleggingsprocedure in te leiden, wordt die kosteloos aan de verzoeker verleend voor zover het verzoek binnen de werkingssfeer valt van het verdrag zoals dit tussen de twee verdragsluitende staten van toepassing is.

Hoofdstuk 8

Uitgaande verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud

Opzet van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk handelt over verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud.

In [afdeling I](#) wordt het verzoek in detail belicht: naast een overzicht van de gevallen waarin dit verzoek wordt gebruikt en van de personen die dit verzoek kunnen indienen, wordt een verklaring gegeven van de belangrijkste termen en begrippen.

In [afdeling II](#) wordt de procedure of stapsgewijze aanpak geschetst voor het invullen en verzenden van het verzoek, en wordt toegelicht welke stukken aan het verzoek moeten worden toegevoegd.

In [afdeling III](#) staan verwijzingen en bijkomende gegevens met betrekking tot het verzoek.

[Afdeling IV](#) bevat een checklist voor wie een summier overzicht van de procedure wenst.

In [afdeling V](#) wordt antwoord gegeven op een aantal veelgestelde vragen in verband met dit verzoek.

I. Overzicht

A. Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?

556. Een verzoek om **vaststelling** van een beslissing inzake levensonderhoud in een andere verdragsluitende staat (de aangezochte staat) kan in de volgende gevallen worden ingediend:

- indien er nog geen beslissing voorhanden is en de onderhoudsgerechtigde wil een beslissing verkrijgen, of
- indien erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing niet mogelijk is, dan wel wordt geweigerd vanwege het ontbreken van een in artikel 20 vermelde grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging of om de in artikel 22, onder b) of e), vermelde redenen¹¹⁰

Vaststelling is de procedure ter verkrijging van een beslissing inzake levensonderhoud indien er nog geen beslissing inzake levensonderhoud voorhanden is of indien een bestaande beslissing inzake levensonderhoud om welke reden dan ook niet kan worden erkend of ten uitvoer gelegd. Dat kan ook gepaard gaan met de vaststelling van de afstamming voor zover dat nodig is om de beslissing inzake levensonderhoud te geven.

¹¹⁰ Wanneer de erkenning en de tenuitvoerlegging van een beslissing niet mogelijk zijn ten gevolge van een voorbehoud in de zin van artikel 20, lid 2 (dat wil zeggen een voorbehoud dat betrekking heeft op een van de in artikel 20, lid 1, onder c), e) of f), bedoelde bevoegdheidsgronden), heeft de verzoeker recht op kosteloze rechtsbijstand teneinde een nieuwe beslissing vast te stellen (artikel 15 en artikel 20, lid 4). Dit

557. In het verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud kan om de vaststelling van de afstamming worden verzocht.
558. Verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud worden geregeld bij artikel 10, lid 1, onder c) en d), van het verdrag.

B. Praktijkvoorbeeld

559. V verzoekt om levensonderhoud voor haar twee kinderen. Zij is nooit gehuwd geweest met W, maar ze hebben geruime tijd samengewoond in land A. Vandaag woont zij met haar kinderen in land B. Zij heeft geen beslissing inzake levensonderhoud en kan geen verzoek indienen in land B omdat het nationale recht zulks niet toestaat. W woont nog altijd in land A. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

Werkwijze volgens het verdrag

560. V kan de centrale autoriteit van land B verzoeken om bijstand. De centrale autoriteit van land B verzendt een verzoek om **vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud** naar land A. Voordat het verzoek wordt verzonden, hoeft V niet te bewijzen dat W de vader is van de kinderen, aangezien zij om vaststelling van de afstamming kan verzoeken in het kader van de procedure tot vaststelling van een beslissing. Wanneer een onderzoek ter vaststelling van de afstamming moet worden uitgevoerd, verleent de centrale autoriteit van land A de nodige bijstand¹¹¹. Zodra de beslissing is gegeven in land A, kan zij ten uitvoer worden gelegd in land A.

C. Wie kan verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud?

561. Wanneer er nog geen beslissing inzake levensonderhoud voorhanden is, kan alleen een onderhoudsgerechtigde verzoeken om vaststelling van een beslissing. Een onderhoudsplichtige kan geen verzoek om vaststelling van een beslissing indienen.
562. Wanneer een beslissing moet worden vastgesteld omdat de erkenning en de tenuitvoerlegging van een bestaande beslissing niet mogelijk zijn of werden geweigerd ten gevolge van een voorbehoud in de zin van het verdrag (artikel 20, lid 2), kan een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud worden ingediend door een onderhoudsgerechtigde of door een overheidslichaam dat uitkeringen bij wijze van levensonderhoud heeft verstrekt. Beide partijen moeten verblijven in verdragsluitende staten. In dit geval is geen nieuw verzoek nodig aangezien de centrale autoriteit al het nodige moet doen om in de gegeven omstandigheden een beslissing vast te stellen indien de onderhoudsplichtige zijn gewone verblijfplaats in de aangezochte staat heeft.

*Een beknopt overzicht van de procedures voor dit verzoek is te vinden in de **checklist** aan het eind van dit hoofdstuk.*

563. Denk erom dat een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud alleen door tussenkomst van de centrale autoriteit kan worden ingediend wanneer de verzoeker levensonderhoud ten behoeve van kinderen vraagt. Verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen

is een situatie waarin de verzoeker ingevolge het verdrag in aanmerking komt voor kosteloze rechtsbijstand in het kader van een verzoek om vaststelling van een beslissing.

¹¹¹ Zie hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen, in het geval dat beide staten partij zijn bij het Haagse bewijsverdrag van 1970.

tussen (ex-)echtgenoten komen niet in aanmerking voor behandeling door een centrale autoriteit tenzij zowel de verzoekende staat als de aangezochte staat heeft verklaard de toepassing van hoofdstukken II en III van het verdrag uit te breiden tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten (zie hoofdstuk 3). Een onderhoudsgerechtigde die een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten wil laten vaststellen, moet daartoe een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat. Ook verzoeken om vaststelling van beslissingen inzake levensonderhoud ten behoeve van andere familieleden vallen buiten toepassing van deze procedures tenzij beide staten hebben verklaard de toepassing van het verdrag uit te breiden tot dergelijke onderhoudsverplichtingen.

D. Enkele overwegingen bij de indiening van een verzoek om vaststelling van een beslissing

564. Soms heeft de verzoeker de keuze tussen twee mogelijkheden: een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud indienen overeenkomstig het nationale recht van de staat waar hij verblijft, of op grond van het verdrag als verzoek in de zin van artikel 10 met het oog op de vaststelling van een beslissing in een andere verdragsluitende staat. Bij de afweging van de keuze tussen het nationale recht of het verdrag wordt verzoekers aangeraden de volgende factoren in overweging te nemen:

a) De behandelingstermijn van een verzoek inzake levensonderhoud

565. De tijd die nodig is om het verzoek overeenkomstig het nationale recht te behandelen, hangt onder meer af van de rechtsregels van de staat met betrekking tot de betekening en de kennisgeving aan verweerders die niet op zijn grondgebied verblijven, alsook van de snelheid waarmee de bevoegde autoriteit het verzoek kan behandelen. Ook voor de behandeling van een verzoek op grond van het verdrag varieert de benodigde tijdsduur afhankelijk van de betrokken staten en van de termijnen voor de procedures in elke staat. In het landprofiel staat nadere informatie over de benodigde tijdsduur voor de behandeling van een verzoek in de aangezochte staat.

b) Eventuele verschillen in de rechtsgevolgen van een naar het nationale recht of krachtens artikel 10 van het verdrag gegeven beslissing

566. In sommige gevallen is een naar het nationale recht gegeven beslissing inzake levensonderhoud waarbij verplichtingen worden opgelegd aan een verweerder die in een andere staat verblijft, niet vatbaar voor tenuitvoerlegging in de staat waar de verweerder verblijft. Dit is een complex juridisch vraagstuk waarover de verzoeker het best juridisch advies inwint bij zijn advocaat.

c) De procedurekosten

567. Wanneer krachtens het verdrag een verzoek wordt ingediend om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud voor kinderen jonger dan 18 jaar, heeft de verzoeker altijd recht op kosteloze rechtsbijstand, tenzij het verzoek kennelijk ongegrond is of tenzij de aangezochte staat kiest voor het gebruik van een op het kind gerichte toetsing van de middelen (zie hoofdstuk 3). Concreet betekent dit dat een verzoeker in de meeste zaken kosteloze rechtsbijstand geniet. Deze overweging kan van belang zijn voor de verzoeker wanneer in zijn staat niet dezelfde mate van rechtsbijstand wordt verleend in het kader van nationale verzoeken.

d) Het resultaat van de procedure tot toekenning van levensonderhoud

568. Het levensonderhoud dat in een zaak wordt toegekend, kan verschillen naargelang van de staat. Alvorens te beslissen een verzoek in te dienen naar het nationale recht van een staat, dan wel op grond van het verdrag, heeft de verzoeker er belang bij na te gaan of er verschillen bestaan in het toegekende onderhoudsbedrag of in de duur van de onderhoudsverplichting. Deze informatie is te vinden in het landprofiel van de aangezochte staat.
569. Voorts moet aandacht worden besteed aan andere overwegingen die eigen zijn aan de situatie van de verzoeker. Om de juiste afweging te maken voor een specifiek verzoek, wordt de verzoeker aangeraden een advocaat te raadplegen en juridisch advies in te winnen over deze kwestie¹¹².

E. Bijzondere omstandigheden: verzoeken om vaststelling van een nieuwe beslissing ten gevolge van een voorbehoud (artikel 20, lid 4)

570. Zoals uiteengezet in hoofdstukken 4 en 5 van dit vademecum, kan een aangezochte staat de erkenning of de erkenning en tenuitvoerlegging van een bestaande beslissing weigeren wanneer een voorbehoud is gemaakt ten aanzien van de specifieke grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging die op de beslissing van toepassing is. Wanneer de beslissing bijvoorbeeld is gegeven op grond van de gewone verblijfplaats van de onderhoudsgerechtigde in de staat van herkomst, en elke andere in artikel 20 vermelde grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging ontbreekt, kan dat voor de aangezochte staat een beletsel vormen om de beslissing te erkennen. In dat geval kan het nodig zijn een nieuwe beslissing te verkrijgen.
571. Er bestaat echter geen verplichting om dan een nieuw verzoek – een verzoek om vaststelling van een beslissing – in te dienen. De reden hiervoor is dat indien de onderhoudsplichtige zijn gewone verblijfplaats in de aangezochte staat heeft, deze staat alle passende maatregelen dient te nemen teneinde een nieuwe beslissing vast te stellen ten behoeve van de onderhoudsgerechtigde (artikel 20, lid 4). In de praktijk kunnen er echter voor deze procedure aanvullende informatie en stukken van de onderhoudsgerechtigde nodig zijn, bijvoorbeeld wanneer de kosten voor de opvoeding van het kind meewegen bij de vaststelling van de omvang van de onderhoudsplicht. Bijgevolg kunnen er voor dit verzoek nadere stukken worden verlangd. Benadrukt zij dat er bij de vaststelling van een nieuwe beslissing in de zin van dit artikel niet moet worden vastgesteld dat het kind of de kinderen (indien jonger dan 18 jaar) in aanmerking komt of komen voor levensonderhoud. Dat komt doordat de bestaande beslissing moet worden aanvaard als vaststelling dat het kind in aanmerking komt voor levensonderhoud in de aangezochte staat (artikel 20, lid 5)¹¹³.
572. Wanneer deze situatie zich voordoet, wordt dossierbeheerders aangeraden dit hoofdstuk erop na te slaan om te bepalen welk soort informatie voor dit verzoek wordt verlangd aangezien het gaat om vergelijkbare gegevens als voor de vaststelling van de eerste beslissing.

¹¹² Een dergelijke aanpak kan met name noodzakelijk zijn wanneer de aangezochte staat partij is bij het Haagse protocol inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen.

¹¹³ Zie het toelichtend rapport, punten 469 tot en met 471. Op te merken valt dat de zinsnede „in aanmerking komt voor” in dit verband niet nader wordt omschreven in het verdrag, en bijgevolg moet worden uitgelegd overeenkomstig het nationale recht van de aangezochte staat. Daar wordt eveneens bepaald welke aanvullende inlichtingen of bewijsstukken worden verlangd om de beslissing inzake levensonderhoud te geven.

F. Bijzondere omstandigheden: verzoeken om vaststelling van een nieuwe beslissing vanwege de onmogelijkheid om een bestaande beslissing te erkennen dan wel te erkennen en ten uitvoer te leggen

573. Er kunnen zich ook situaties voordoen waarin een verzoeker weliswaar over een beslissing inzake levensonderhoud beschikt, maar toch weet dat de verweerder in de aangezochte staat zich met succes zal kunnen verzetten tegen het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging. De reden hiervoor kan zijn dat de aangezochte staat een voorbehoud heeft gemaakt, dat elke grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing ontbreekt, of dat de beslissing van een soort is dat niet vatbaar is voor tenuitvoerlegging door de aangezochte staat¹¹⁴. In dit geval moet de onderhoudsgerechtigde een verzoek om vaststelling van een nieuwe beslissing indienen, in plaats van een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging¹¹⁵. Deze verzoeken worden op dezelfde wijze behandeld als alle andere verzoeken waarop dit hoofdstuk van toepassing is. Aangezien de nieuwe beslissing echter niet wordt vastgesteld als gevolg van een weigering om de bestaande beslissing te erkennen dan wel te erkennen en ten uitvoer te leggen, is het hierboven uiteengezette vermoeden dat het kind in aanmerking komt voor levensonderhoud als bedoeld in artikel 20, lid 5, niet van toepassing.

¹¹⁴ Bijvoorbeeld wanneer het onderhoudsbedrag in de beslissing wordt vastgesteld als percentage van het salaris en deze methode naar het oordeel van de aangezochte staat te onduidelijk is om ten uitvoer te worden gelegd. Zie het toelichtend rapport, punt 255.

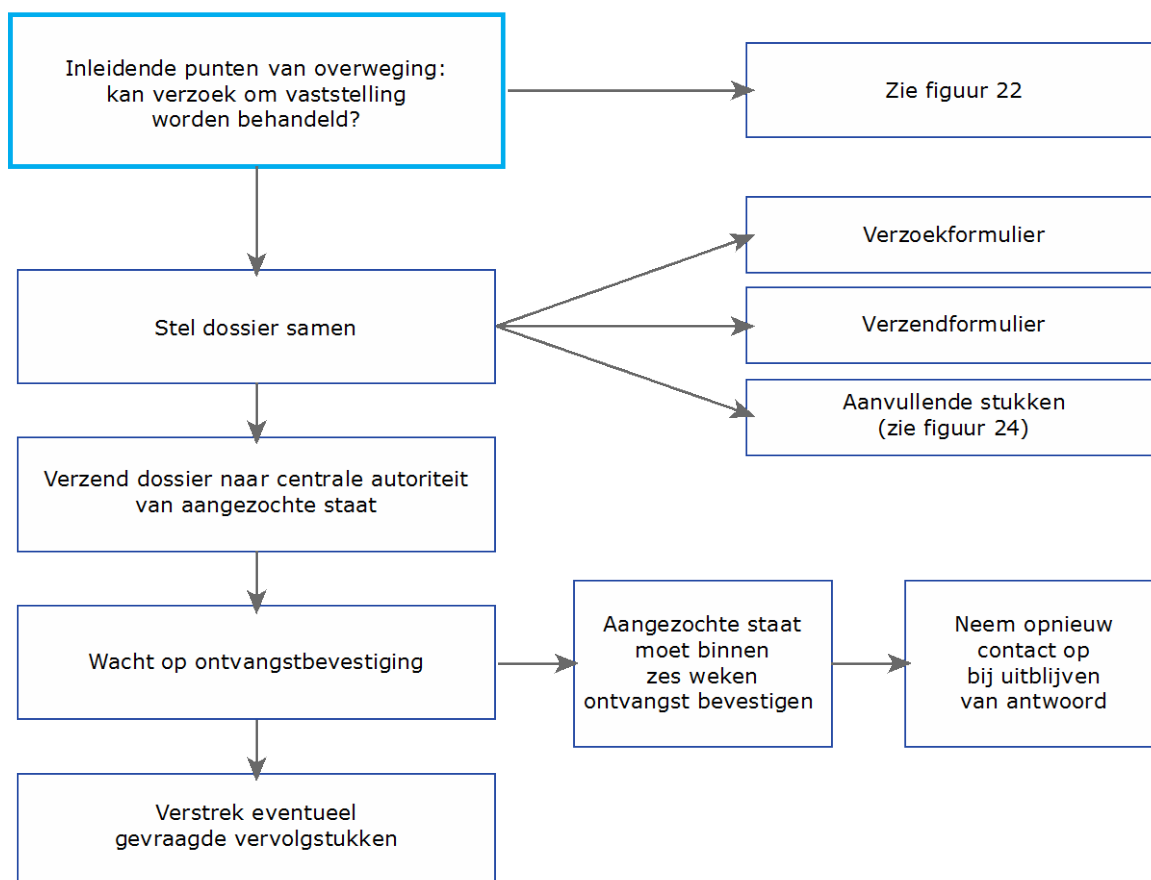
¹¹⁵ Zie het toelichtend rapport, punt 255. Indien op het tijdstip van verzending van het verzoek bekend is dat de behandeling van een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging een probleem kan vormen voor de aangezochte staat, kan het efficiënter zijn zowel een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging als een verzoek om vaststelling in te dienen.

II. Procedures voor het invullen en verzenden van het verzoek

A. Overzicht

574. Het onderstaande stroomschema verduidelijkt de belangrijkste stappen in de behandeling van uitgaande verzoeken.

UITGAANDE VERZOEKEN OM VASTSTELLING VAN BESLISSING INZAKE LEVENSONDERHOUD

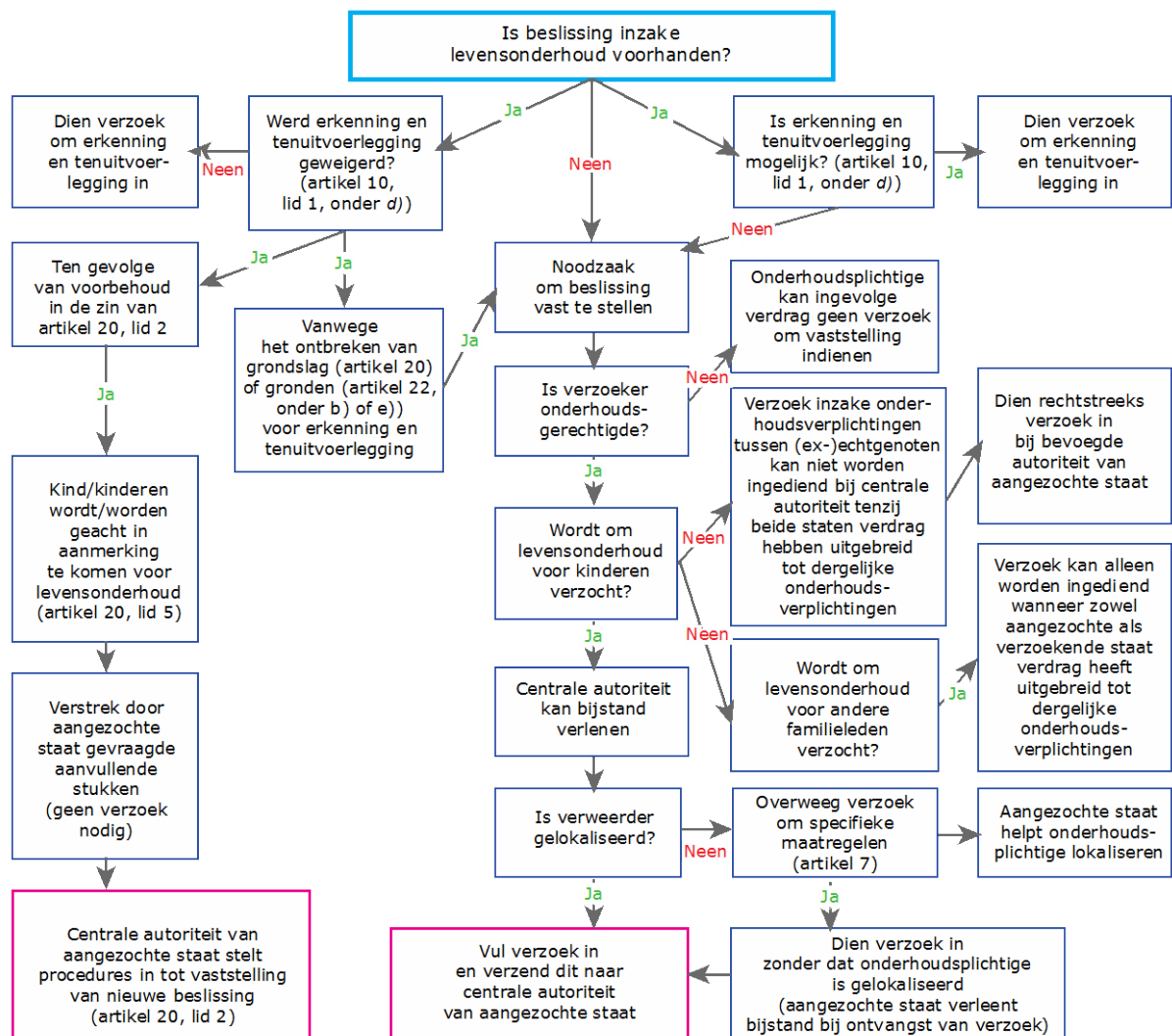

Figuur 21: Overzicht – Procedure voor verzoeken om vaststelling van een beslissing

B. Voorbereidende stappen

575. Het onderstaande stroomschema maakt duidelijk welke voorbereidende stappen moeten worden ondernomen om te waarborgen dat het verzoek om vaststelling ter zake dienend is en voor behandeling in aanmerking komt. Deze voorbereidende fase is van essentieel belang aangezien de centrale autoriteit als taak heeft erop toe te zien dat het verzoek in overeenstemming is met het verdrag.

VERZOEKEN OM VASTSTELLING VAN BESLISSING: INLEIDENDE PUNTEN VAN OVERWEGING

Figuur 22: Voorbereidende stappen in de verzoekprocedure

1. Procedures – Eerste toetsing

Opmerking: de vragen in deze afdeling stemmen overeen met het bovenstaande stroomschema.

a) **Vraag 1: beschikt de verzoeker over een beslissing inzake levensonderhoud?**

576. Beschikt de verzoeker al over een beslissing inzake levensonderhoud die kan worden erkend en ten uitvoer gelegd, dan behoort een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing te worden ingediend (zie hoofdstuk 4).
577. Beschikt de verzoeker over een bestaande beslissing inzake levensonderhoud die niet kan worden erkend en ten uitvoer gelegd, dan moet een verzoek om vaststelling van een nieuwe beslissing worden ingediend overeenkomstig artikel 10, lid 1, onder d). Zo kan de onderhoudsgerechtigde bijvoorbeeld beschikken over een beslissing die niet vatbaar is voor tenuitvoerlegging, bijvoorbeeld omdat het onderhoudsbedrag in de beslissing wordt vastgesteld als percentage van het salaris en deze methode naar het oordeel van de aangezochte staat te onduidelijk is om ten uitvoer te worden gelegd¹¹⁶.
578. Wanneer de verzoeker over een beslissing beschikt, maar de erkenning en de tenuitvoerlegging daarvan werden geweigerd vanwege een voorbehoud in de zin van artikel 20, lid 2, moet een nieuwe beslissing worden vastgesteld. Zoals hierboven uiteengezet, is het echter niet nodig daartoe een nieuw verzoek in te dienen (het verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging wordt op dezelfde wijze behandeld als een verzoek om vaststelling) en wordt ervan uitgegaan dat het kind of de kinderen in aanmerking komt of komen voor levensonderhoud in de aangezochte staat¹¹⁷. De rol van de centrale autoriteit van de verzoekende staat bestaat er bijgevolg in bijstand te verlenen bij het verkrijgen en verzenden van eventueel benodigde aanvullende stukken voor het verzoek om vaststelling.
- Een **onderhoudsgerechtigde** is de persoon aan wie levensonderhoud is verschuldigd of van wie wordt gesteld dat levensonderhoud aan hem is verschuldigd. Dat kan niet alleen een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, maar ook een kind, pleegouder, familielid/bloedverwant of iemand anders die voor een kind zorgt. In sommige staten wordt deze persoon ook alimentatieontvanger, schuldeiser, zorgouder, gezagsdragende of verzorgende ouder genoemd.
579. Wanneer de verzoeker over een beslissing beschikt, maar de erkenning en de tenuitvoerlegging daarvan werden geweigerd omdat niet is voldaan aan de in artikel 20 bedoelde gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging, of omdat er in artikel 22, onder b) of e), bedoelde gronden voor het weigeren van de tenuitvoerlegging werden vastgesteld, kan de onderhoudsgerechtigde krachtens artikel 10, lid 1, onder d), een verzoek indienen om een nieuwe beslissing te verkrijgen in de aangezochte staat. Het in artikel 20, lid 5, vermelde vermoeden dat het kind of de kinderen in aanmerking komt of komen voor levensonderhoud mist

¹¹⁶ Zie het toelichtend rapport, punten 255 en 256.

¹¹⁷ Zie het toelichtend rapport, punten 469 tot en met 471. Op te merken valt dat de zinsnede „in aanmerking komt voor” in dit verband niet nader wordt omschreven in het verdrag, en bijgevolg moet worden uitgelegd overeenkomstig het nationale recht van de aangezochte staat. Daar wordt eveneens bepaald welke aanvullende inlichtingen of bewijsstukken worden verlangd om de beslissing inzake levensonderhoud te geven.

derhalve in casu toepassing.

b) Vraag 2: is de verzoeker een onderhoudsgerechtigde?

580. Op grond van artikel 10 van het verdrag kan een verzoek om vaststelling van een beslissing alleen worden ingediend door onderhoudsgerechtigden (degenen die gerechtigd zijn tot een onderhoudsuitkering om te voorzien in hun levensonderhoud of in dat van hun kinderen). Een onderhoudsplichtige kan de in het verdrag opgenomen procedures niet toepassen om een beslissing inzake levensonderhoud te verkrijgen. Een overheidslichaam kan alleen een verzoek om vaststelling indienen wanneer het is opgetreden in plaats van de persoon aan wie levensonderhoud is verschuldigd of wanneer het uitkeringen bij wijze van levensonderhoud heeft verstrekt, zij het uitsluitend indien het overheidslichaam een beslissing wil laten vaststellen omdat een bestaande beslissing niet kan worden erkend en ten uitvoer gelegd vanwege een voorbehoud in de zin van artikel 20¹¹⁸.

c) Vraag 3: voor wie is het levensonderhoud bestemd?

581. Een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud kan alleen door tussenkomst van de centrale autoriteit worden ingediend wanneer de verzoeker vraagt om levensonderhoud ten behoeve van kinderen. Verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten komen niet in aanmerking voor behandeling door een centrale autoriteit tenzij zowel de verzoekende staat als de aangezochte staat heeft verklaard de toepassing van hoofdstukken II en III van het verdrag uit te breiden tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten (zie hoofdstuk 3). Een onderhoudsgerechtigde die een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten wil laten vaststellen, moet daartoe een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat.
582. Ook verzoeken om vaststelling van beslissingen inzake levensonderhoud ten behoeve van andere familieleden vallen buiten toepassing van deze procedures tenzij beide staten hebben verklaard de toepassing van het verdrag uit te breiden tot dergelijke onderhoudsverplichtingen.

d) Vraag 4: kent de verzoeker het adres van de verweerder?

583. De verzoeker hoeft niet te weten waar de verweerder precies verblijft om een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud in te dienen. Wanneer de verzoeker het adres van de verweerder niet kent, kan de aangezochte staat de verweerder zelf opsporen of een andere instantie vragen dat te doen. De verweerder kan ten behoeve van het verzoek worden gelokaliseerd door publiek toegankelijke en andere informatiebronnen te raadplegen.
584. Soms wil de verzoeker echter zekerheid verkrijgen dat de verweerder zich in de aangezochte staat bevindt alvorens het verzoek om vaststelling van een beslissing in te dienen. Wanneer het bijvoorbeeld helemaal niet zeker is dat de onderhoudsplichtige in de aangezochte staat verblijft, kan het efficiënter zijn eerst de locatie van de onderhoudsplichtige te laten bevestigen. Zo weet de centrale autoriteit met zekerheid naar welke staat het verzoek moet worden verzonden. In dit geval kan eerst een verzoek om specifieke maatregelen worden ingediend. Daarin wordt de diensten van de centrale autoriteit van de aangezochte staat gewoon gevraagd te bevestigen dat de verweerder zich in die staat bevindt (zie hoofdstuk 13). Zodra de onderhoudsplichtige is gelokaliseerd, kan het verzoek worden verzonden naar de staat waar hij verblijft.

¹¹⁸ Zie het toelichtend rapport, punten 586 en 590.

e) Afronding van de voorbereidende fase

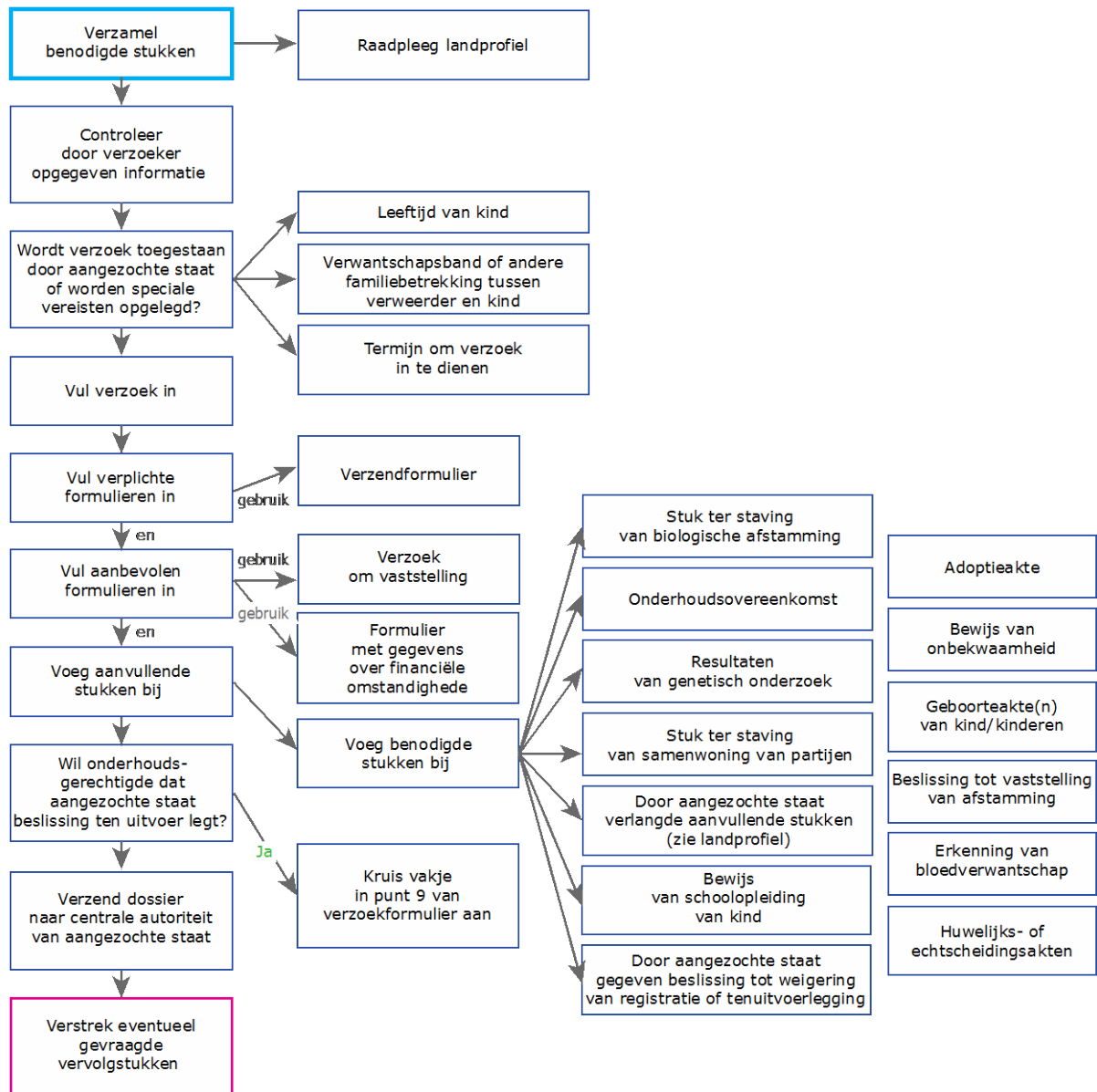
585. Zodra de bovenstaande vragen zijn beantwoord, kan het verzoek in behandeling worden genomen. In de volgende afdeling wordt onderzocht welke stukken en procedures nodig zijn om het dossier aan te leggen en het verzoek naar de aangezochte staat te verzenden.

C. *Aanleggen van het dossier voor een uitgaand verzoek om vaststelling van een beslissing*

1. Stroomschema

586. Het onderstaande stroomschema verduidelijkt de procedures die nodig zijn teneinde het verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud voor te bereiden en te verzenden.

VOORBEREIDEN VAN VERZOEK OM VASTSTELLING VAN BESLISSING INZAKE LEVENSONDERHOUD

Figuur 23: Voorbereiden van het verzoek om vaststelling van een beslissing

2. Voorbereiding van het verzoek

Opmerking: de onderstaande stappen stemmen overeen met het stroomschema in Figuur 23.

a) Verzamel de benodigde stukken

587. Teneinde de benodigde stukken voor het verzoek om vaststelling te verzamelen, hebt u niet alleen het landprofiel van de aangezochte staat (waarnaar het verzoek wordt verzonden) nodig, maar ook de door de verzoeker voorbereide stukken, waaronder het aanbevolen verzoekformulier dat de verzoeker al heeft ingevuld voor zover uw interne procedures daarin voorzien.
588. Raadpleeg het landprofiel. Voor een verzoek om vaststelling gaat u na of in de aangezochte staat bijzondere beperkingen worden opgelegd die van invloed kunnen zijn op de behandeling van het verzoek. Het verzoek wordt behandeld overeenkomstig het recht van de aangezochte staat¹¹⁹. De meest voorkomende beperkingen hebben betrekking op de leeftijd van het kind (de vraag of het kind de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt), en de termijn voor indiening van een verzoek in het geval dat de afstamming moet worden vastgesteld (bijvoorbeeld binnen een bepaald aantal jaren na de geboorte van het kind).
589. In het landprofiel staan in voorkomend geval ook specifieke vereisten die in de betrokken staat van kracht zijn met betrekking tot (bewijs)stukken. Zo kan het bijvoorbeeld nodig zijn gewaarmerkte uittreksels uit ziekenhuisregisters of andere geboorteregisters te verstrekken, of een bewijsstuk over te leggen waaruit blijkt dat de ouders gehuwd zijn. Welke andere stukken worden verlangd, hangt af van de feitelijke omstandigheden die eigen zijn aan elke zaak (bijvoorbeeld of het kind (jong)meerderjarig is).
590. In de onderstaande tabel worden de stukken opgesomd die doorgaans worden verlangd. Wanneer een van die stukken ontbreekt, moet u dit opvragen bij de verzoeker.

Geboorteakte of daarmee gelijkgesteld stuk	Voeg een geboorteakte toe van elk kind voor wie om levensonderhoud wordt verzocht. Wanneer geen geboorteakte beschikbaar is, gelden doopakten of bewijzen van (staats)burgerschap als daarmee gelijkgestelde stukken. Het is van belang dat het stuk de naam en geboortedatum van het kind bekrachtigt.
Erkenning van bloedverwantschap door de onderhoudsplichtige	Dat kan een verklaring zijn die wordt afgelegd ten tijde van de geboorte van het kind (ziekenhuisregister) dan wel op een later tijdstip. Een dergelijke erkenning wordt doorgaans niet verlangd wanneer het kind is geboren staande het huwelijk van de ouders.

¹¹⁹ Daaronder ook begrepen het Haagse protocol inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen, voor zover de aangezochte staat partij daarbij is.

Stuk ter staving van de biologische afstamming	Wanneer geen stuk voorhanden is waarin het vaderschap wordt erkend, dient de verzoeker een formele verklaring over te leggen waarin een beschrijving wordt gegeven van de omstandigheden die van invloed zijn op de afstamming c.q. bloedverwantschap van het kind, en waarin wordt aangegeven welke band of betrekking de onderhoudsplichtige heeft met het kind ten tijde van de geboorte en daarna.
Beslissing van een bevoegde autoriteit met betrekking tot de bloedverwantschap	Soms heeft een bevoegde autoriteit de afstamming c.q. bloedverwantschap al vastgesteld zonder een beslissing inzake levensonderhoud te geven. Deze beslissing met betrekking tot de bloedverwantschap moet aan het verzoek worden toegevoegd.
Resultaten van genetisch onderzoek	Wanneer ter staving van de afstamming van het kind genetisch onderzoek werd verricht, moeten de resultaten daarvan aan het verzoek worden toegevoegd.
Adoptieakte	Wanneer het kind voor wie om levensonderhoud wordt verzocht, is geadopteerd door de onderhoudsplichtige, moet de adoptieakte aan het verzoek worden toegevoegd.
Huwelijksakte of akte van andere samenlevingsvorm en stukken ter staving van datum van echtscheiding / scheiding van tafel en bed	Voeg deze stukken toe aan het verzoek wanneer de partijen gehuwd zijn geweest of in een andere relatievorm hebben samengeleefd. Aan de hand van deze informatie wordt ook vastgesteld of een kind is geboren staande het huwelijk of een andere samenlevingsvorm tussen de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige.
Stuk ter staving van de samenwoning (gemeenschappelijke verblijfplaats) van partijen	Dit stuk is in de meeste gevallen niet relevant, maar kan soms nodig zijn, bijvoorbeeld wanneer de partijen tijdelijk in een andere staat hebben verbleven om daar te werken, terwijl ze altijd in een specifieke thuisstaat een gemeenschappelijk huishouden hebben gevormd.
Onderhoudsovereenkomst tussen de partijen	Wanneer de partijen eerder een onderhoudsovereenkomst hebben gesloten, bijvoorbeeld om tot een vergelijk of minnelijke schikking te komen voor een geschil inzake het gezagsrecht, moet deze overeenkomst aan het verzoek worden toegevoegd.
Bewijs van inschrijving in een onderwijsinstelling op secundair of postsecundair niveau	Dit stuk is noodzakelijk wanneer om levensonderhoud wordt verzocht voor een ouder kind, met name een meerderjarige, aangezien de inschrijving in een onderwijsinstelling als voorwaarde kan worden gesteld om in aanmerking te komen voor levensonderhoud.
Bewijsstukken inzake handicap	Deze informatie moet worden verstrekt wanneer om levensonderhoud wordt verzocht voor een ouder kind of een kind dat de meerderjarigheidsleeftijd heeft bereikt, en het recht op levensonderhoud berust op een handicap van dit kind.
Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden	Dit formulier moet zo volledig mogelijk worden ingevuld. Daarin staan specifieke gegevens die van belang zijn voor de vaststelling en tenuitvoerlegging van de beslissing. In dit formulier wordt de financiële toestand van zowel de onderhoudsgerechtigde als de onderhoudsplichtige toegelicht.

Verklaring van achterstallige betalingen of betalingsverleden	Wanneer er achterstallige onderhoudsbedragen (betalingsachterstanden) zijn of wanneer levensonderhoud met terugwerkende kracht wordt gevraagd, moet informatie over de betalingen worden opgenomen.
Andere door de aangezochte staat opgevraagde bewijsstukken	Raadpleeg het landprofiel van de aangezochte staat om na te gaan of aanvullende stukken in het verzoek moeten worden opgenomen.
Door de aangezochte staat gegeven beslissing tot weigering van erkenning en tenuitvoerlegging	Wanneer de erkenning van een bestaande beslissing werd geweigerd (bijvoorbeeld vanwege een voorbehoud in de zin van het verdrag), moet een afschrift van de beslissing tot weigering worden toegevoegd.

Figuur 24: Tabel met benodigde stukken voor verzoeken om vaststelling van een beslissing

b) Vul de stukken en formulieren van het dossier in

591. Naast aanvullende stukken bevat het dossier het verplichte formulier (verzendformulier) en het aanbevolen verzoekformulier (wanneer uw staat heeft beslist die formulieren te gebruiken).
592. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van het verzendformulier en het aanbevolen formulier voor een verzoek om vaststelling van een beslissing.

c) Verzoek om tenuitvoerlegging van de beslissing

593. Wanneer de onderhoudsgerechtigde de beslissing inzake levensonderhoud na erkenning ten uitvoer wil laten leggen door de aangezochte staat, moet u ervoor zorgen dat het bijbehorende vakje in het verzoekformulier is aangekruist. Er zijn geen aanvullende formulieren of stukken vereist.

3. Verzending van het verzoek

594. Zodra de centrale autoriteit de benodigde stukken heeft verzameld, is het verzoek gereed voor verzending naar de centrale autoriteit van de aangezochte staat.
595. Het verzoek kan per gewone post worden verzonden. Wanneer de aangezochte staat daarmee instemt, kan het verzoek ook langs elektronisch weg worden verzonden mits deze verzendingswijze voldoende waarborgen biedt voor de bescherming van de in het verzoek opgenomen persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie.

4. Bijkomende verzoeken om inlichtingen en doorlopende communicatie met de aangezochte staat

596. De centrale autoriteit van de aangezochte staat moet binnen zes weken de ontvangst van het verzoek bevestigen met behulp van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier. In dit formulier staat ook de naam van de persoon, dienst of afdeling die het verzoek behandelt en waaraan u zo nodig bijkomende verzoeken om inlichtingen moet richten.
597. Binnen drie maanden na de ontvangstbevestiging stelt de aangezochte centrale autoriteit de verzoekende centrale autoriteit in kennis van de stand van zaken omtrent het verzoek.

598. Wanneer de aangezochte staat aanvullende informatie of stukken verlangt, wordt de centrale autoriteit van de verzoekende staat daarvan in kennis gesteld. Aan dit verzoek moet onverwijld gehoor worden gegeven. Wanneer de centrale autoriteit van de aangezochte staat binnen drie maanden geen antwoord krijgt of de opgevraagde aanvullende stukken niet ontvangt, kan zij, zonder daartoe verplicht te zijn, het dossier afsluiten. Wanneer u problemen ondervindt om de aanvullende stukken te verkrijgen, moet u de aangezochte staat daarvan op de hoogte brengen en aangeven dat u meer tijd daarvoor nodig hebt.

III. Aanvullende informatie

A. Praktijkgericht advies

- Bepaal of de vast te stellen beslissing ook ten uitvoer moet worden gelegd in de aangezochte staat. Als dat het geval is, moet u dat vermelden in het verzoekformulier (zie hoofdstuk 15), en moet u ervoor zorgen dat zoveel mogelijk informatie wordt verstrekt die van nut kan zijn voor de tenuitvoerlegging. Deze informatie wordt vermeld in het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden.
- Breng de verzoeker op de hoogte van de verwachte tijdsduur om de procedure tot vaststelling van een beslissing af te ronden. Deze informatie is te vinden in het landprofiel van de aangezochte staat.
- Wanneer u verwacht dat een onderzoek ter vaststelling van de afstamming zal worden vereist, vraagt u de verzoeker elke wijziging van zijn contactgegevens tijdens de behandeling van het verzoek door te geven zodat hij bereikbaar blijft.
- Wanneer de verzoeker en de verweerder een schikking treffen of een dading aangaan met betrekking tot de onderhoudsverplichtingen, of wanneer om welke reden dan ook wordt beslist niet door te gaan met het verzoek, moet u de centrale autoriteit van de aangezochte staat onmiddellijk daarvan op de hoogte brengen zodat zij de procedure kan staken.

B. Formulieren

Verzoek om vaststelling van een beslissing

Verzendformulier

Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden

C. Toepasselijke artikelen van het verdrag

Artikel 10

Artikel 12

Artikel 20

Artikel 22

D. Verwante afdelingen van het vademecum

Hoofdstuk 3, deel 2 – Gemeenschappelijke beschouwingen over alle verzoeken waarop het verdrag van toepassing is en over verzoeken om specifieke maatregelen
Hoofdstuk 4 – Behandelen van uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

Hoofdstuk 10 – Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud

Hoofdstuk 13, afdeling I – Overzicht – Verzoeken om specifieke maatregelen

Hoofdstuk 15, afdeling II – Instructies voor het invullen van de aanbevolen verzoekformulieren

IV. Checklist voor uitgaande verzoeken om vaststelling van een beslissing

	Procedure	Vindplaats in het vademecum
1	Voorafgaande toetsing: behoort een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud te worden ingediend?	Afdeling II, onder B
i)	De verzoeker heeft nog geen beslissing inzake levensonderhoud of de bestaande beslissing is niet vatbaar voor tenuitvoerlegging	Afdeling II, onder B, punt 1, sub a)
ii)	De verzoeker is een onderhoudsgerechtigde die verblijft in een verdragsluitende staat	Afdeling II, onder B, punt 1, sub b)
iii)	De verzoeker verzoekt om levensonderhoud voor kinderen	Afdeling II, onder B, punt 1, sub c)
iv)	De verzoeker kent de locatie van de verweerder	Afdeling II, onder B, punt 1, sub d)
2	Vul de stukken en formulieren van het dossier in	afdeling II, onder C
i)	Verplicht formulier (verzendformulier)	Hoofdstuk 3
ii)	Aanbevolen formulier (verzoek om vaststelling van een beslissing)	Hoofdstuk 15
iii)	Aanvullende stukken	Afdeling II, onder C, punt 2, sub a)
3	Verzend het dossier naar de aangezochte staat	Afdeling II, onder C, punt 3
4	Geef waar nodig gevolg aan bijkomende verzoeken om inlichtingen	Afdeling II, onder C, punt 4

V. Veelgestelde vragen

Kan de onderhoudsgerechtigde verzoeken om een beslissing inzake levensonderhoud wanneer hij niet weet waar de onderhoudsplichtige/verweerder verblijft?

599. Ja. De onderhoudsgerechtigde moet zoveel mogelijk informatie over de verweerder vermelden in het verzoekformulier. Aan de hand van die informatie kan de aangezochte staat de verweerder opsporen door databanken en andere informatiebronnen te raadplegen die toegankelijk zijn voor de centrale autoriteit of voor een bevoegde autoriteit van de aangezochte staat. Vaak heeft de centrale autoriteit toegang tot niet voor het publiek toegankelijke bronnen om de verweerder te lokaliseren. Zodra de verweerder werd gelokaliseerd, neemt de centrale autoriteit het verzoek om vaststelling van een beslissing in behandeling.

Wat gebeurt er na het geven van de beslissing inzake levensonderhoud?

600. Wanneer de onderhoudsgerechtigde om tenuitvoerlegging van de beslissing heeft verzocht, wordt de beslissing inzake levensonderhoud voor tenuitvoerlegging doorgeleid naar de bevoegde autoriteit van de staat waar de verweerder verblijft of waar hij inkomen of vermogen heeft. Het is van belang in het verzoekformulier het passende vakje aan te kruisen om aan te geven dat de onderhoudsgerechtigde ook om tenuitvoerlegging van de beslissing verzoekt. Op die manier kan de beslissing onverwijld ten uitvoer worden gelegd.

Wat gebeurt er wanneer de onderhoudsplichtige het vaderschap ontkent?

601. Het recht van de staat die kennisneemt van het verzoek bepaalt of de onderhoudsplichtige gerechtigd is om de afstamming c.q. bloedverwantschap van het kind aan te vechten. Wanneer een onderzoek ter vaststelling van de afstamming is vereist om de bloedverwantschap van het kind of de kinderen vast te stellen, wordt het daartoe strekkende verzoek ingediend door tussenkomst van de centrale autoriteiten. Vervolgens wordt contact opgenomen met de verzoeker en wordt hij op de hoogte gebracht van het verdere verloop van dit onderzoek.

Kan de verzoeker een nieuwe beslissing verkrijgen wanneer hij het levensonderhoud op een hoger bedrag wil laten vaststellen?

602. De verzoeker hoeft niet om de vaststelling van een nieuwe beslissing te verzoeken¹²⁰. Hij kan een verzoek om wijziging van de bestaande beslissing indienen met toepassing van de in hoofdstuk 12 uiteengezette procedures.

Hoe lang duurt het om de beslissing inzake levensonderhoud te geven?

603. Dat hangt af van de staat waarnaar het verzoek wordt verzonden en van wat er gebeurt nadat de verweerder daarvan in kennis werd gesteld. Alle verdragsluitende staten hebben toegezegd zo voortvarend mogelijk op te treden bij het behandelen van verzoeken. Binnen drie maanden na de ontvangstbevestiging van het verzoek bezorgt de centrale autoriteit van de aangezochte staat een geactualiseerd verslag over de status van het verzoek. Daarin wordt bevestigd welke maatregelen werden genomen en wat de volgende stappen zijn.

Hoe kan de verzoeker inlichtingen inwinnen over de voortgang van het verzoek?

604. Wanneer de verzoeker vragen heeft, moet hij contact opnemen met zijn centrale autoriteit om een stand van zaken omtrent het verzoek te verkrijgen. De verzoekers treden niet rechtstreeks in contact met de centrale autoriteit van de andere staat, tenzij die ermee heeft ingestemd rechtstreeks informatie te verstrekken aan verzoekers. Op grond van het verdrag moet de centrale autoriteit van de aangezochte staat binnen zes weken de ontvangst van het verzoek bevestigen, en binnen drie maanden na de ontvangstbevestiging van het verzoek een geactualiseerd verslag over de status van het verzoek bezorgen.

Kan de verzoekster een beslissing inzake levensonderhoud verkrijgen zelfs wanneer zij niet gehuwd is geweest met de vader van de kinderen?

605. Ja. Het verdrag is van toepassing op onderhoudsverplichtingen jegens alle kinderen, ongeacht de burgerlijke c.q. huwelijkse staat van de ouders. Niettemin moet in sommige gevallen de afstamming of bloedverwantschap worden vastgesteld alvorens er een beslissing inzake levensonderhoud kan worden gegeven.

¹²⁰ Soms kan de aangezochte staat een bestaande beslissing niet wijzigen, maar kan hij alleen een nieuwe beslissing geven. In dit geval wordt het verzoek echter op gelijke wijze behandeld als een verzoek om wijziging, en moeten de in hoofdstuk 12 vermelde procedures worden toegepast.

De verzoekster is bezorgd over haar veiligheid wanneer de verweerder te weten komt waar zij woont. Wat zijn de gevolgen daarvan voor een beslissing inzake levensonderhoud?

606. De verzoekster moet de centrale autoriteit daarvan op de hoogte brengen zodat deze in de formulieren kan vermelden dat de vrijgave van deze persoonsgegevens reden tot bezorgdheid geeft. Het adres van de verzoekster en andere persoonsgegevens worden dan in een formulier met vertrouwelijke informatie opgenomen. Op die manier heeft de verweerder geen toegang tot persoonsgegevens van de verzoekster. Dit formulier is bedoeld om het adres van verzoekers geheim te houden. Zie hoofdstuk 3.

De verzoeker is al vijf jaar gescheiden van de onderhoudsplichtige. Kan de verzoeker met terugwerkende kracht om levensonderhoud verzoeken?

607. Het antwoord op deze vraag hangt doorgaans af van het recht van de aangezochte staat¹²¹. In sommige staten wordt levensonderhoud over een tijdvak voorafgaand aan de beslissing (levensonderhoud met terugwerkende kracht genoemd) alleen in buitengewone omstandigheden toegekend. In die staten is er afhankelijk van de rechtsregels en procedures van de aangezochte staat alleen levensonderhoud verschuldigd vanaf het ogenblik dat het verzoek wordt ingediend, of vanaf een later tijdstip. In het landprofiel wordt aangegeven welke beperkingen gelden ten aanzien van de toekenning van levensonderhoud met terugwerkende kracht in de aangezochte staat.

Wie draagt de kosten van een onderzoek ter vaststelling van de afstamming in het kader van het verzoek om vaststelling van een beslissing?

608. Het onderzoek ter vaststelling van de afstamming maakt deel uit van de kosteloze diensten die aan een verzoeker moeten worden verleend in een zaak met betrekking tot onderhoudsverplichtingen jegens kinderen. Bijgevolg kan de verzoeker niet worden verplicht om de kosten voor het onderzoek ter vaststelling van de afstamming te betalen¹²². Dit betekent echter niet per definitie dat de centrale autoriteit van de aangezochte staat deze kosten op zich moet nemen. De aangezochte staat kan namelijk als voorwaarde voor dit onderzoek stellen dat de daaruit voortvloeiende kosten worden gedragen door de onderhoudsplichtige. Een en ander wordt geregeld overeenkomstig de rechtsregels en procedures van de aangezochte staat.
609. Zie hoofdstuk 3 voor uitgebreide uitleg over het recht op kosteloze rechtsbijstand.

Moet de verzoeker een advocaat inschakelen voor het verkrijgen van een beslissing tot toekenning van levensonderhoud voor kinderen?

610. Neen. Zolang het verzoek strekt tot toekenning van levensonderhoud voor een kind jonger dan 18 jaar (en in sommige gevallen tot 21 jaar), kan de verzoeker de nodige rechtsbijstand verkrijgen bij de centrale autoriteit van de verzoekende staat of van de aangezochte staat (zie hoofdstuk 3).

¹²¹ Daaronder ook begrepen het Haagse protocol inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen, voor zover de aangezochte staat partij daarbij is.

¹²² Zie het toelichtend rapport, punten 391 en 392. Een staat kan verklaren gebruik te maken van een op het kind gerichte toetsing van de middelen. Wanneer dat het geval is en het kind voldoet niet aan deze toetsing, kan de verzoeker worden gevraagd de kosten te betalen. Zie hoofdstuk 3 van dit vademecum.

Kan een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten worden ingediend door tussenkomst van de centrale autoriteit?

611. De tussenkomst van een centrale autoriteit is niet vereist voor de vaststelling van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten. De verzoeker moet bij de bevoegde autoriteit van de andere staat een rechtstreeks verzoek om vaststelling van een beslissing indienen, tenzij zowel de verzoekende staat als de aangezochte staat heeft verklaard de toepassing van hoofdstukken II en III van het verdrag uit te breiden tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten. In het landprofiel staat vermeld of de betrokken staten een daartoe strekkende verklaring hebben afgelegd.

Hoeveel bedraagt het toegekende levensonderhoud?

612. Elke staat past een andere methode toe om het verschuldigde levensonderhoud te berekenen. Wat dat betreft, is de vraag welk recht van toepassing is een ingewikkeld juridisch vraagstuk dat buiten het bestek van dit vademecum valt. De meeste staten hebben websites waar u te weten kunt komen hoe het onderhoudsbedrag in die staat wordt berekend. In het landprofiel van de aangezochte staat wordt eveneens uitgelegd hoe de omvang van de onderhoudsplicht wordt vastgesteld.

Hoofdstuk 9

Inkomende verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud

Opzet van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk handelt over verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud.

In [afdeling I](#) wordt het verzoek in detail belicht en wordt een overzicht gegeven van de gevallen waarin dit verzoek wordt gebruikt en van de personen die dit verzoek kunnen indienen.

In [afdeling II](#) wordt de procedure of stapsgewijze aanpak geschetst om de ontvangen stukken te controleren en het verzoek te behandelen.

In [afdeling III](#) staan verwijzingen en bijkomende gegevens met betrekking tot het verzoek.

[Afdeling IV](#) bevat een checklist voor wie een summier overzicht van de procedure wenst.

In [afdeling V](#) wordt antwoord gegeven op een aantal veelgestelde vragen in verband met dit verzoek.

I. Overzicht

A. Wanneer wordt dit verzoek gebruikt?

613. Een verzoek om **vaststelling** van een beslissing inzake levensonderhoud in een verdragsluitende staat kan in de volgende gevallen in ontvangst worden genomen:

- wanneer er nog geen beslissing inzake levensonderhoud voorhanden is en de onderhoudsgerechtigde wil een beslissing laten vaststellen, of
- indien erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing niet mogelijk is, dan wel wordt geweigerd vanwege het ontbreken van een in artikel 20 vermelde grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging of om de in artikel 22, onder b) of e), vermelde redenen.

614. In het verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud kan om de vaststelling van de afstamming worden verzocht.

615. Verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud worden geregeld bij artikel 10, lid 1, onder c) en d), van het verdrag.

***Vaststelling** is de procedure ter verkrijging van een beslissing inzake levensonderhoud indien er nog geen beslissing inzake levensonderhoud voorhanden is of indien een bestaande beslissing inzake levensonderhoud om welke reden dan ook niet kan worden erkend of ten uitvoer gelegd. Dat kan ook gepaard gaan met de vaststelling van de afstamming voor zover dat nodig is om de beslissing inzake levensonderhoud te geven.*

B. **Praktijkvoorbeeld**

616. De onderhoudsgerechtigde verblijft in land A en heeft twee kinderen. De vader van de kinderen is verhuisd naar land B. De onderhoudsgerechtigde wil dat de vader levensonderhoud betaalt voor de kinderen. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

Werkwijze volgens het verdrag

617. De onderhoudsgerechtigde dient een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud in. De centrale autoriteit van land A verzendt dat verzoek naar de centrale autoriteit van land B. De vader wordt in kennis gesteld en er wordt een beslissing inzake levensonderhoud gegeven overeenkomstig het recht van de aangezochte staat (land B). Zo nodig moet ook de afstamming worden vastgesteld.

C. **Wie kan verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud?**

618. Wanneer er nog geen beslissing inzake levensonderhoud voorhanden is, kan alleen een **onderhoudsgerechtigde** verzoeken om vaststelling van een beslissing. Wanneer een beslissing is gegeven, maar die niet kan worden erkend of ten uitvoer gelegd vanwege een voorbehoud in de zin van het verdrag, kan ook om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud worden verzocht door een overheidslichaam dat namens een onderhoudsgerechtigde optreedt of dat uitkeringen bij wijze van levensonderhoud heeft verstrekt. De onderhoudsgerechtigde moet zijn verblijfplaats hebben in een verdragsluitende staat.
- Een **onderhoudsgerechtigde** is de persoon aan wie levensonderhoud is verschuldigd of van wie wordt gesteld dat levensonderhoud aan hem is verschuldigd. Dat kan niet alleen een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, maar ook een kind, pleegouder, familielid/bloedverwant of iemand anders die voor een kind zorgt. In sommige staten wordt deze persoon ook alimentatieontvanger, schuldeiser, zorgouder, gezagsdragende of verzorgende ouder genoemd.*

*Een beknopt overzicht van de procedures voor dit verzoek is te vinden in de **checklist** aan het eind van dit hoofdstuk.*

D. **Vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud wanneer een bestaande beslissing niet kan worden erkend**

619. Zoals uiteengezet in hoofdstukken 4 en 5 van dit vademecum, kan een aangezochte staat de erkenning en tenuitvoerlegging van een bestaande beslissing weigeren wanneer een voorbehoud in de zin van artikel 20, lid 2, is gemaakt ten aanzien van de specifieke grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging die op de beslissing van toepassing is. Wanneer de beslissing bijvoorbeeld is gegeven op grond van de gewone verblijfplaats van de onderhoudsgerechtigde in de staat van herkomst, en elke andere in artikel 20 vermelde grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging ontbreekt, kan dat voor de aangezochte staat een beletsel vormen om de beslissing te erkennen. In dat geval kan het nodig zijn een nieuwe beslissing te verkrijgen.

620. Er bestaat echter geen verplichting om dan een nieuw verzoek – een verzoek om vaststelling van een beslissing – in te dienen. De reden hiervoor is dat indien de verweerder zijn „gewone verblijfplaats” in de aangezochte staat heeft, deze staat alle passende maatregelen dient te nemen teneinde een nieuwe beslissing vast te stellen ten behoeve van de onderhoudsgerechtigde (artikel 20, lid 4). De in dit hoofdstuk uiteengezette procedures zijn in dit geval van toepassing op de vaststelling van de beslissing.
621. Dat kan betekenen dat aanvullende informatie en stukken van de onderhoudsgerechtigde worden verlangd, bijvoorbeeld wanneer de kosten voor de opvoeding van het kind meewegen bij de vaststelling van de omvang van de onderhoudsplicht. Het daartoe strekkende verzoek moet worden gericht aan de centrale autoriteit van de verzoekende staat.
622. Van belang echter is dat er in dit geval voor de verkrijging van een nieuwe beslissing niet dient te worden vastgesteld of het kind of de kinderen in aanmerking komt of komen voor levensonderhoud in de aangezochte staat (artikel 20, lid 5)¹²³. De bestaande beslissing vormt immers de grondslag voor de vaststelling dat het kind in aanmerking komt voor levensonderhoud.
623. Er kunnen zich ook situaties voordoen waarin een verzoeker weliswaar over een beslissing inzake levensonderhoud beschikt, maar toch weet dat de verweerder zich met succes zal kunnen verzetten tegen het verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging in de aangezochte staat. De reden hiervoor kan zijn dat elke grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing ontbreekt, of dat de beslissing van een type is dat niet vatbaar is voor tenuitvoerlegging door de aangezochte staat¹²⁴. In dit geval moet de onderhoudsgerechtigde een verzoek om vaststelling van een nieuwe beslissing indienen, in plaats van een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging¹²⁵.
624. Deze verzoeken worden op dezelfde wijze behandeld als alle andere verzoeken waarop dit hoofdstuk van toepassing is. Aangezien de nieuwe beslissing echter niet wordt vastgesteld als gevolg van een weigering om de bestaande beslissing te erkennen en ten uitvoer te leggen vanwege een voorbehoud (artikel 20, lid 4), is het hierboven uiteengezette vermoeden dat het kind in aanmerking komt voor levensonderhoud als bedoeld in artikel 20, lid 5, niet van toepassing. Er moet worden vastgesteld dat het kind in aanmerking komt voor levensonderhoud in het kader van het verzoek om vaststelling van een nieuwe beslissing.

¹²³ Zie het toelichtend rapport, punten 469 tot en met 471. Op te merken valt dat de zinsnede „in aanmerking komt voor” in dit verband niet nader wordt omschreven in het verdrag, en bijgevolg moet worden uitgelegd overeenkomstig het nationale recht van de aangezochte staat. Daar wordt eveneens bepaald welke aanvullende inlichtingen of bewijsstukken worden verlangd om de beslissing inzake levensonderhoud te geven.

¹²⁴ Bijvoorbeeld wanneer in de beslissing het onderhoudsbedrag wordt vastgesteld als percentage van het salaris en deze methode naar het oordeel van de aangezochte staat te onduidelijk is om uitvoerbaar te zijn. Zie het toelichtend rapport, punt 255.

¹²⁵ Zie *ibidem*.

II. Behandelen van inkomende verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud

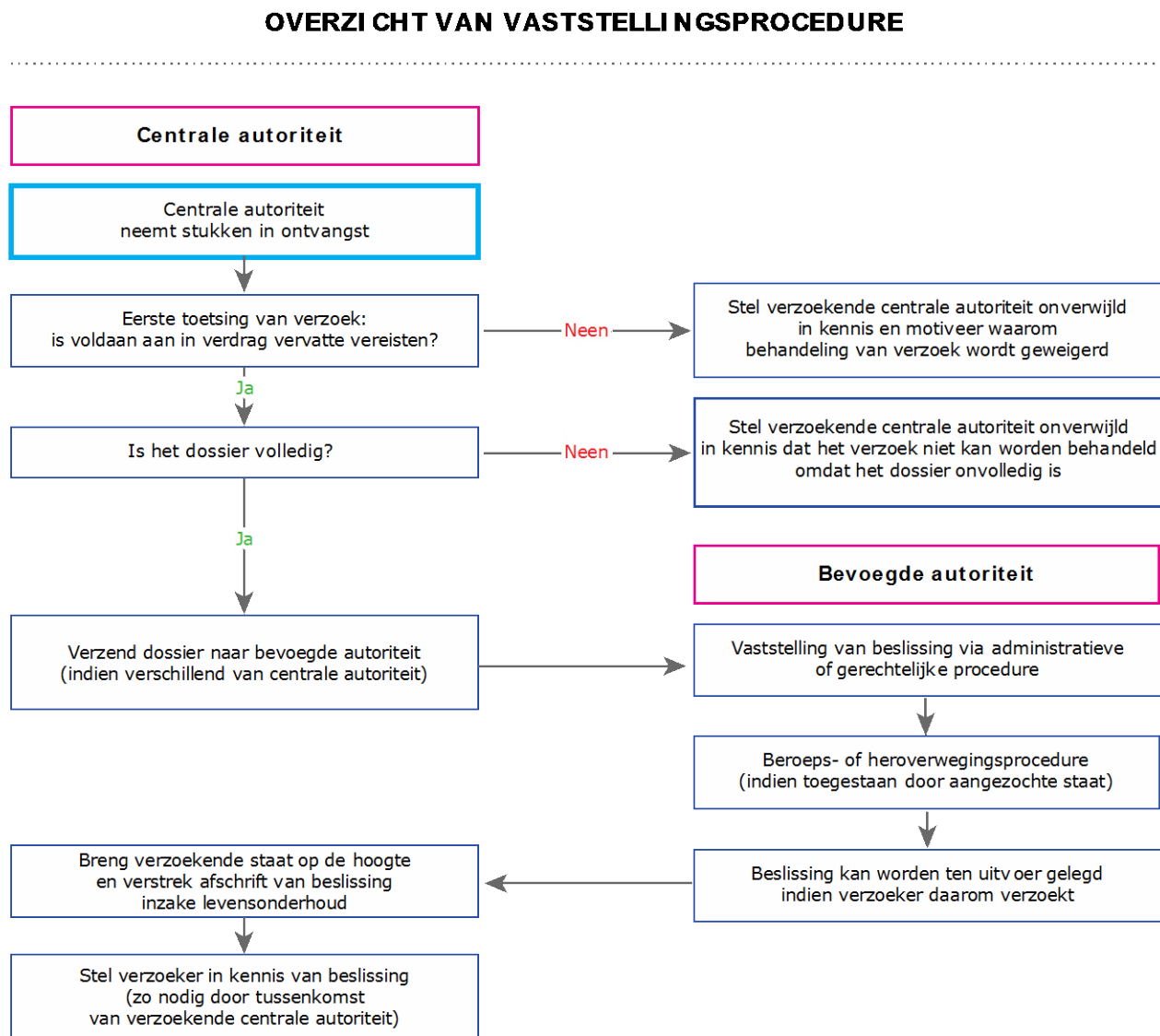
A. Algemeen

625. In deze afdeling wordt nader ingegaan op de algemene vereisten voor de behandeling van inkomende verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud. Afhankelijk van de nationale rechtsregels en interne procedures van elke staat kunnen er aanzienlijke verschillen bestaan in de wijze waarop deze verzoeken worden behandeld. In sommige staten wordt de beslissing vastgesteld door een rechter of worden daartoe gerechtelijke procedures toegepast. In andere staten wordt het verzoek verzonden naar een administratieve autoriteit teneinde een beslissing te geven.
626. Het verdrag voorziet niettemin in bepaalde algemene maatregelen die gelden voor alle verzoeken. In elke staat worden doorgaans dezelfde procedures toegepast voor verzoeken om vaststelling van een beslissing: de centrale autoriteit voert bij ontvangst van het verzoek een eerste toetsing uit, zo nodig worden aanvullende stukken opgevraagd en vervolgens wordt het verzoek doorgeleid naar een bevoegde autoriteit van de aangezochte staat die de beslissing vaststelt.
627. De procedures tot vaststelling van een beslissing worden geregeld overeenkomstig het nationale recht¹²⁶ en volgens de interne procedures van de aangezochte staat. Zodra de beslissing is gegeven, wordt zij ten uitvoer gelegd door een bevoegde autoriteit van de aangezochte staat voor zover de verzoeker om tenuitvoerlegging heeft verzocht door het desbetreffende vakje in het verzoekformulier aan te kruisen.
628. In het landprofiel van elke staat wordt een beschrijving gegeven van de regels die de verzoeker moet naleven tijdens de procedure tot vaststelling van een beslissing.

¹²⁶ Daaronder ook begrepen het Haagse protocol inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen, voor zover de aangezochte staat partij daarbij is.

B. Stroomschema

629. Het onderstaande stroomschema geeft een overzicht van de procedure tot vaststelling van een beslissing.

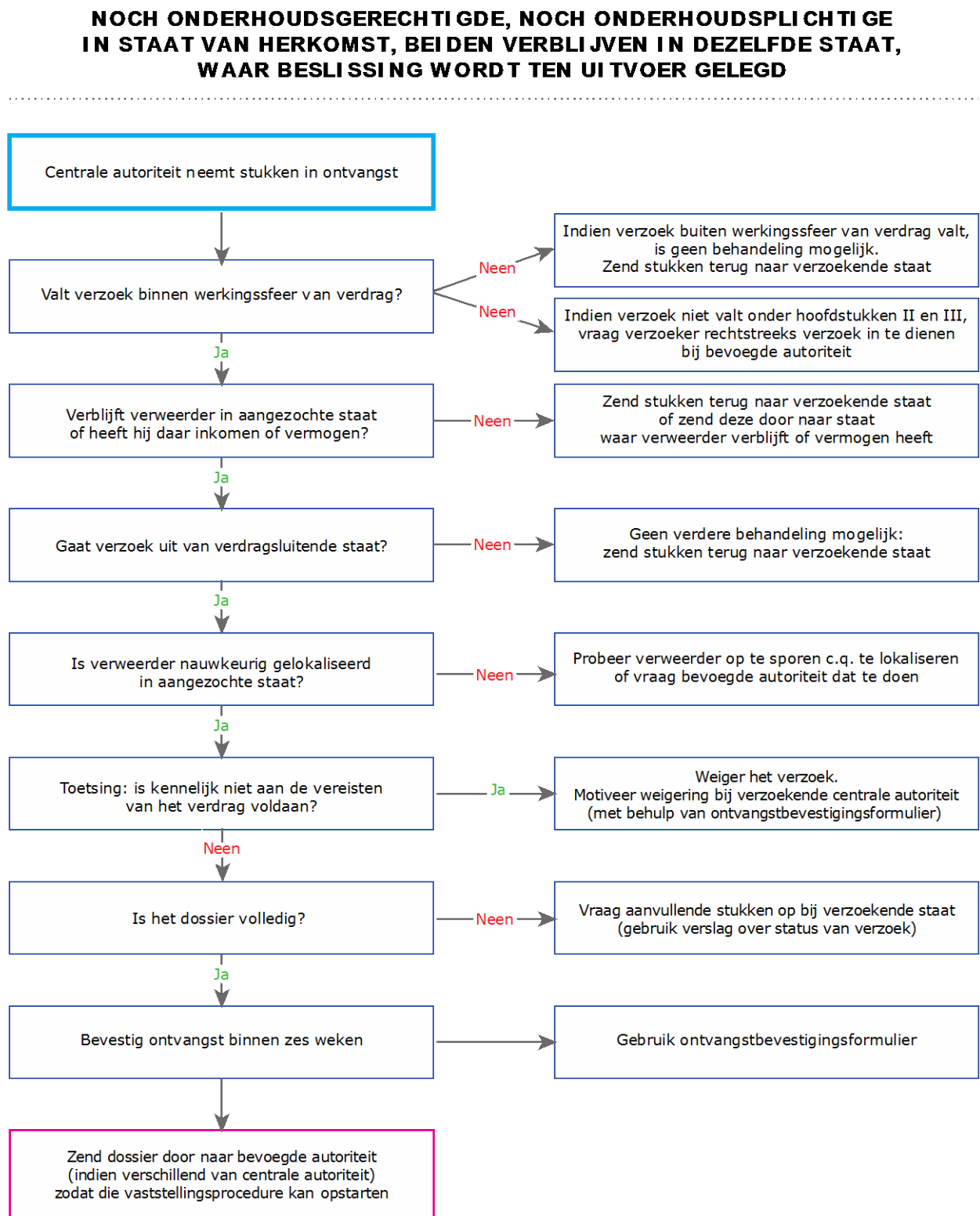
Figuur 25: Overzicht van de procedure tot vaststelling van een beslissing

C. Stappen in de procedure tot vaststelling

1. Eerste controle door de centrale autoriteit

630. De centrale autoriteit van de **aangezochte staat** voert een eerste controle uit met het doel te waarborgen dat het verzoek gegrond is, dat het dossier volledig is en dat het verzoek kan worden behandeld. Zo nodig kan opsporingswerk worden verricht om de onderhoudsplichtige/verweerder te lokaliseren, in het bijzonder wanneer het niet zeker is dat hij in de aangezochte staat verblijft of daar inkomen of vermogen heeft.
- De **verzoekende staat** is de verdragsluitende staat die het verzoek inleidt en indient namens een op zijn grondgebied verblijvende verzoeker. De **aangezochte staat** is de verdragsluitende staat die wordt gevraagd het verzoek te behandelen.*

631. Deze eerste stappen worden verduidelijkt in het onderstaande stroomschema.

Figuur 26: Eerste controles: verzoek om vaststelling van een beslissing

a) Niet-naleving van de in het verdrag vervatte vereisten

632. Op grond van artikel 12 van het verdrag kan een aangezochte centrale autoriteit de behandeling van een verzoek alleen weigeren als „kennelijk” niet aan de vereisten van het verdrag is voldaan. Dit betekent niet dat de aangezochte centrale autoriteit een inhoudelijke beoordeling geeft over de gegrondheid van het verzoek. Wel wordt van de aangezochte centrale autoriteit verwacht dat zij het verzoek controleert om te vermijden dat dit strekt tot misbruik van procedure of volledig buiten toepassing van het verdrag valt, bijvoorbeeld wanneer het verzoek alleen betrekking heeft op het gezag over de kinderen.
633. Aangezien de verzoekende centrale autoriteit een dergelijke controle al heeft uitgevoerd voorafgaand aan de verzending van het dossier, is de kans klein dat een verzoek op deze gronden wordt geweigerd.
634. Wordt het verzoek geweigerd, dan moet de centrale autoriteit van de verzoekende staat daarvan in kennis worden gesteld met opgave van de redenen voor de weigering. De centrale autoriteit moet in kennis worden gesteld met behulp van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier.

***Voorbeeld:** het verzoek kan identiek zijn aan een eerder verzoek dat is geweigerd; tenzij er nieuwe bewijsstukken worden overgelegd, heeft een centrale autoriteit het recht het verzoek op grond daarvan te weigeren.*

b) Onvolledig dossier

635. Het inkomende dossier moet op volledigheid worden gecontroleerd. Elk dossier tot verkrijging van een beslissing moet een verzendformulier en een verzoek om vaststelling van een beslissing bevatten. Welke andere stukken worden verlangd, hangt af van de feitelijke omstandigheden die eigen zijn aan elke zaak (bijvoorbeeld of het kind (jong)meerderjarig is).
636. Ontbrekende stukken kunnen worden opgevraagd met behulp van het aanbevolen formulier voor het verslag over de status van het verzoek of het verplichte ontvangstbevestigingsformulier.

c) Ontvangstbevestiging

637. Op grond van het verdrag moet de centrale autoriteit van de aangezochte staat binnen **zes weken** de ontvangst van het verzoek bevestigen met behulp van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier.

d) Lokaliseren van de verweerder / onderhoudsplichtige

638. Soms is de verzoeker niet op de hoogte van de exacte locatie of de huidige verblijfplaats van de verweerder/onderhoudsplichtige. Daarom moet de aangezochte staat alle beschikbare informatiebronnen raadplegen om de onderhoudsplichtige te lokaliseren zodat het verzoek verder kan worden behandeld. De onderhoudsplichtige moet hoe dan ook in kennis worden gesteld van het verzoek inzake levensonderhoud. Ook wanneer om tenuitvoerlegging van de beslissing wordt verzocht, moet de locatie van de onderhoudsplichtige bekend zijn.

639. In sommige gevallen, wanneer het helemaal niet zeker is dat de onderhoudsplichtige in de aangezochte staat woont, kan het verstandig zijn hem bij de eerste gelegenheid op te sporen. Wanneer vast komt te staan dat de onderhoudsplichtige niet in de aangezochte staat verblijft, moet de verzoekende staat daarvan in kennis worden gesteld en moet het verzoek naar een andere verdragsluitende staat worden verzonden.
640. In andere gevallen voert de bevoegde autoriteit het nodige opsporingswerk niet van tevoren uit, maar als onderdeel van de eigenlijke procedure tot vaststelling van een beslissing.
641. Het is hoe dan ook van belang in gedachte te houden dat er geen verplichting is om het adres of de contactgegevens van de verweerder mee te delen aan de verzoekende staat. Deze informatie mag alleen worden meegedeeld met inachtneming van het nationale recht inzake de bescherming van persoonsgegevens.

e) **Aanvang van de procedure tot vaststelling**

642. Zodra deze eerste stappen zijn ondernomen, is het verzoek gereed voor behandeling door de aangezochte staat. Het verzoek wordt behandeld door de **centrale autoriteit** wanneer zij de ter zake bevoegde autoriteit is, of wordt verzonden naar de **bevoegde autoriteit** van de aangezochte staat. Dat kan een administratieve of gerechtelijke autoriteit zijn. De procedures tot vaststelling van een beslissing worden nader toegelicht in de volgende afdeling.

De **centrale autoriteit** is de overheidsinstantie die door een verdragsluitende staat wordt aangewezen om zich te kwijten van de bij het verdrag opgelegde taken van administratieve samenwerking en bijstand.

De **bevoegde autoriteit** is de autoriteit in een bepaalde staat die is belast met, of naar het recht van de betrokken staat is gemachtigd tot, het uitvoeren van specifieke taken uit hoofde van het verdrag. Dat kan een gerecht zijn, een bestuurslichaam, een inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen of elke andere overheidsinstantie die een van de met het verdrag verband houdende taken uitvoert.

2. Vaststelling van de beslissing inzake levensonderhoud – bevoegde autoriteit

643. Gezien de vele varianten in de wijze waarop de afzonderlijke staten verzoeken om vaststelling van een beslissing behandelen, is de informatie in deze afdeling bewust algemeen gehouden. Het doel is een algemeen overzicht te geven van de stappen die gelden voor alle verzoeken. Er zij echter op gewezen dat niet elke stap in dezelfde volgorde of op dezelfde wijze wordt uitgevoerd in elke staat.

644. Zo geldt bijvoorbeeld voor elk verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud dat de **onderhoudsplichtige** in kennis wordt gesteld van het verzoek of van de raming van het onderhoudsbedrag. In sommige staten geschiedt deze kennisgeving zeer vroeg in de procedure: de onderhoudsplichtige wordt ervan in kennis gesteld dat om levensonderhoud wordt verzocht, en wordt gevraagd financiële gegevens te verstrekken aan de bevoegde autoriteit die de beslissing inzake levensonderhoud moet geven. Vervolgens bepaalt deze autoriteit het onderhoudsbedrag.
- De **onderhoudsplichtige** is de persoon die levensonderhoud is verschuldigd of ten aanzien van wie wordt gesteld dat hij levensonderhoud is verschuldigd. Dat kan een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, of iemand anders die levensonderhoud is verschuldigd overeenkomstig het recht van de staat waar de*
645. In sommige bestuursstelsels wordt de onderhoudsplichtige ook in kennis gesteld van het verzoek inzake levensonderhoud. Hier geschiedt deze kennisgeving echter in de vorm van een door de administratieve autoriteit gemaakte raming van het verschuldigde onderhoudsbedrag dat ten laste komt van de onderhoudsplichtige. De onderhoudsplichtige heeft dan de mogelijkheid om zich te verzetten tegen deze raming. De door de onderhoudsplichtige verstrekte inlichtingen worden in aanmerking genomen bij het geven van de definitieve beslissing inzake levensonderhoud of bij de definitieve raming van het onderhoudsbedrag¹²⁷.
646. De procedures zijn weliswaar verschillend, maar vertonen toch een belangrijke overeenkomst aangezien de onderhoudsplichtige in alle staten op een gegeven ogenblik in kennis wordt gesteld van het verzoek inzake levensonderhoud, en de gelegenheid krijgt zich daartegen te verzetten. De kennisgeving maakt altijd deel uit van de procedure, ongeacht het stadium waarin de onderhoudsplichtige in de gelegenheid wordt gesteld zich uit te laten of een rechtsmiddel tegen de beslissing aan te wenden.
647. Naargelang van de interne procedures van de staat worden de volgende stappen ondernomen in het kader van de indiening van het verzoek om vaststelling. Zowel in een bestuurlijk als in een justitieel apparaat zijn deze stappen qua opzet vergelijkbaar.
- a) Controle van het dossier**
648. Het dossier wordt gecontroleerd om zeker te stellen dat dit volledig is en voldoet aan eventuele specifieke criteria, zoals de noodzaak om stukken te waarmerken. Het verdrag bevat geen enkele verplichting om te allen tijde gewaarmerkte afschriften van stukken te verstrekken. Wanneer dergelijke afschriften door uw staat worden verlangd, maar ontbreken in het dossier, moet u ze opvragen bij de verzoekende staat. Daartoe kunt u gebruikmaken van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier (wanneer de ontvangst van het verzoek nog niet werd bevestigd), of van het aanbevolen formulier voor het verslag over de status van het verzoek.
- b) Kennisgeving aan de onderhoudsplichtige**
649. De kennisgeving aan de onderhoudsplichtige werd hierboven toegelicht. Voorts kan de onderhoudsplichtige worden gevraagd financiële of andere informatie over te leggen ter bepaling van zijn inkomen en draagkracht.

¹²⁷ Zie bijvoorbeeld in Australië: < <http://www.csa.gov.au> >.

c) Verwijzing naar een regeling voor geschillenbeslechting of soortgelijke procedures

650. Met het oog op een snelle behandeling van verzoeken bieden sommige staten diverse diensten aan, zoals alternatieve wijzen van geschillenbeslechting, bemiddeling of bijstand bij het voorbereiden van stukken. Verzoekers en verweerders kunnen in voorkomend geval gebruikmaken van deze diensten. In sommige staten worden pogingen ondernomen om met wederzijdse instemming of in onderling overleg een beslissing te verkrijgen.

d) Vaststelling van de afstamming

651. Soms verzoekt de onderhoudsgerechtigde om vaststelling van de afstamming of betwist de onderhoudsplichtige/verweerder het ouderschap en wordt een genetisch onderzoek aangevraagd. Het recht van de aangezochte staat bepaalt of de onderhoudsplichtige deze kwestie aan de orde kan stellen. In sommige staten bijvoorbeeld wordt geen onderzoek ter vaststelling van de afstamming gelast of wordt een daartoe strekkend verzoek niet ingewilligd indien het kind staande het huwelijk van de ouders is geboren.
652. Wanneer een onderzoek ter vaststelling van de afstamming nodig is, dient de centrale autoriteit ingevolge het verdrag „bijstand te verlenen bij de vaststelling van de afstamming” (artikel 6, lid 2, onder h)). Dit betekent niet dat de centrale autoriteit van de aangezochte staat moet instaan voor het genetisch onderzoek wanneer de onderhoudsplichtige daarom verzoekt. Wel moet zij de verweerder/onderhoudsplichtige inlichtingen verschaffen over onderzoeksfaciliteiten of -instellingen die dit onderzoek kunnen uitvoeren. De centrale autoriteit moet tevens bijstand verlenen om het verzoek tot onderzoek door te geleiden naar de verzoeker in de verzoekende staat¹²⁸.
653. Dit houdt echter niet in dat de aangezochte staat de kosten draagt voor het onderzoek ter vaststelling van de afstamming wanneer de onderhoudsplichtige daarom verzoekt. De aangezochte staat kan als voorwaarde voor het verzoek stellen dat de onderhoudsplichtige/verweerder de daarmee samenhangende kosten op zich neemt.

e) Rechtsbijstand en kosten van het onderzoek ter vaststelling van de afstamming

654. De kosten voor genetisch onderzoek ter vaststelling van de afstamming lopen sterk uiteen per staat. Een van de belangrijke uitgangspunten van het verdrag is dat diensten, waaronder rechtsbijstand, kosteloos moeten worden verstrekt aan een onderhoudsgerechtigde in het kader van verzoeken inzake onderhoudsverplichtingen voor kinderen jonger dan 21 jaar. Dat geldt ook voor verzoeken om vaststelling van een beslissing (artikel 15, lid 1). Concreet houdt dit in dat de kosten voor het onderzoek ter vaststelling van de afstamming niet ten laste van de onderhoudsgerechtigde kunnen worden gebracht¹²⁹.
655. Zie hoofdstuk 3 voor meer informatie over de verlening van kosteloze rechtsbijstand.

¹²⁸ Zie hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen, in het geval dat beide staten partij zijn bij het Haagse bewijsverdrag van 1970.

¹²⁹ Tenzij het verzoek naar het oordeel van de aangezochte staat kennelijk ongegrond is (artikel 15, lid 2). Een staat kan ook verklaren gebruik te maken van een op het kind gerichte toetsing van de middelen met het doel te bepalen of een recht op kosteloze dienstverlening bestaat.

f) Vaststelling van het onderhoudsbedrag

656. Zodra de kwesties in verband met de afstamming zijn opgelost, en na voltooiing van de andere voorbereidende stappen waarin de interne procedures van de aangezochte staat voorziet, wordt een beslissing inzake levensonderhoud gegeven. Doorgaans wordt het toegekende onderhoudsbedrag bepaald overeenkomstig het recht van de aangezochte staat. Niettemin hebben sommige staten andere regels aanvaard met betrekking tot het toepasselijke recht. Het onderhoudsbedrag wordt in sommige staten bepaald op basis van het inkomen van de onderhoudsplichtige alleen, of van de onderhoudsplichtige en de onderhoudsgerechtigde tezamen. In andere staten hangt het onderhoudsbedrag af van de kosten voor de opvoeding van een kind.
657. In dit vademecum wordt geenszins getracht een overzicht te geven van de verschillende wijzen waarop de omvang van de onderhoudsplicht wordt vastgesteld. Aangeraden wordt het landprofiel te raadplegen. Diverse staten hebben websites¹³⁰ waarop die informatie wordt bekendgemaakt.

g) Informatieverschaffing aan de partijen en de verzoekende centrale autoriteit over de uitkomst van het verzoek en verstrekking van het verslag over de status van het verzoek

658. In aanvulling op de eerste ontvangstbevestiging van het verzoek moet de centrale autoriteit van de aangezochte staat krachtens het verdrag de centrale autoriteit van de verzoekende staat binnen **drie maanden** na de ontvangstbevestiging in kennis stellen van de stand van zaken omtrent het verzoek met behulp van het aanbevolen formulier (zie het verslag over de status van het verzoek).
659. Ook de partijen (verzoeker en onderhoudsplichtige) dienen in kennis te worden gesteld van de uitkomst van het verzoek. De centrale autoriteit van de verzoekende staat informeert de verzoeker over de uitkomst van zijn verzoek, en bezorgt hem zo nodig een afschrift van de beslissing. Voorts moet ook worden voldaan aan eventuele specifieke voorschriften in het nationale recht van de aangezochte staat met betrekking tot de betekening of de kennisgeving van de beslissing¹³¹.

h) Beroeps- of heroverwegingsprocedures

660. Het nationale recht van de aangezochte staat kan voorzien in rechtsmiddelen die tegen de beslissing kunnen worden aangewend in de vorm van een beroep of verzoek om heroverweging. Deze rechtsmiddelen staan ook open voor de verzoeker, bijvoorbeeld wanneer de toekenning van levensonderhoud werd geweigerd of wanneer de verzoeker het toegekende onderhoudsbedrag betwist. Het is wenselijk de verzoekende centrale autoriteit op de hoogte te brengen van de uitkomst van het verzoek (zie hierboven). Voorts wordt als goede praktijk aanbevolen dat de centrale autoriteit de verzoeker meedeelt welke rechtsmiddelen openstaan in de vorm van een beroep of verzoek om heroverweging, en binnen welke termijn deze rechtsmiddelen moeten worden aangewend.
661. Wanneer rechtsbijstand nodig is om beroep in te stellen, geldt de bovenstaande toelichting ook voor de verplichting van de centrale autoriteit van de aangezochte staat om kosteloze bijstand te verlenen aan de onderhoudsgerechtigde/verzoeker. Opgemerkt zij dat het recht van de verzoeker op kosteloze rechtsbijstand kan worden herzien in het kader van het beroep. De aangezochte staat kan inderdaad een onderzoek naar de gegrondheid van het beroep uitvoeren alvorens kosteloze rechtsbijstand te verlenen¹³².

¹³⁰ Bijvoorbeeld Australië, Canada, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten van Amerika.

¹³¹ Zie hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen, in het geval dat beide staten partij zijn bij het Haagse betekeningsverdrag van 1965.

¹³² Zie het toelichtend rapport, punt 388.

i) Tenuitvoerlegging van de beslissing inzake levensonderhoud

662. Wanneer de verzoeker om tenuitvoerlegging van de beslissing heeft verzocht (door het passende vakje in het verzoekformulier aan te kruisen), wordt de beslissing, zodra zij definitief is gemaakt, voor tenuitvoerlegging doorgeleid naar de bevoegde autoriteit.

III. Aanvullende informatie

A. Praktijkgericht advies

- Als goede praktijk wordt aanbevolen de verzoekende staat periodiek op de hoogte te houden van de voortgang van het verzoek. Op grond van het verdrag moet de aangezochte centrale autoriteit de ontvangst van het verzoek binnen zes weken bevestigen, en de verzoekende centrale autoriteit binnen drie maanden na de ontvangstbevestiging in kennis stellen van de stand van zaken omtrent het verzoek. Ook daarna kan het formulier voor het verslag over de status van het verzoek periodiek worden gebruikt om de verzoekende centrale autoriteit te informeren over nieuwe ontwikkelingen.
- Wanneer de verzoeker en de verweerder een schikking treffen of een dading aangaan met betrekking tot de beslissing inzake levensonderhoud, moet de centrale autoriteit van de verzoekende staat onverwijld daarvan in kennis worden gesteld zodat zij het dossier kan afsluiten.
- Als algemene verplichting geldt dat alle verdragsluitende staten voortvarend optreden bij het behandelen van verzoeken. Dat is met name van belang voor verzoeken om vaststelling van een beslissing aangezien de verzoeker en de kinderen pas na het vaststellen van de beslissing recht hebben op levensonderhoud. Nodeloze vertragingen bij de vaststelling van beslissingen inzake levensonderhoud brengen gezinnen vaak in ernstige moeilijkheden.

B. Formulieren

Verzoek om vaststelling van een beslissing

Verzendformulier

Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden

C. Toepasselijke artikelen van het verdrag

Artikel 10

Artikel 11

Artikel 12

Artikel 14

Artikel 15

Artikel 20

Artikel 22

D. Verwante afdelingen van het vademecum

Hoofdstuk 3, deel 2, afdeling III – Effectieve toegang tot procedures en rechtsbijstand

Hoofdstuk 4 – Behandelen van uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging, en hoofdstuk 5 – Behandelen van inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

Hoofdstuk 8 – Uitgaande verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud

Hoofdstuk 10 – Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud

IV. Checklist voor inkomende verzoeken om vaststelling van een beslissing

	Procedure	Vindplaats in het vademecum
1	Neem het dossier van de verzoekende centrale autoriteit in ontvangst	Afdeling II, onder B, punt 1, sub c)
2	Controleer of het dossier volledig is en of het verzoek binnen de werkingssfeer van het verdrag valt	Afdeling II, onder C, punt 1, sub a)
3	Verzend het verzoek naar de bevoegde autoriteit	Afdeling II, onder C, punt 1, sub e)
4	Vaststelling van de beslissing inzake levensonderhoud	Afdeling II, onder C, punt 2
i)	Controleer de stukken en stel de onderhoudsplichtige in kennis	Afdeling II, onder C, punt 2, sub 1 en 2
ii)	Stel zo nodig de afstamming vast	Afdeling II, onder C, punt 2, sub 4
iii)	Stel het onderhoudsbedrag vast	Afdeling II, onder C, punt 2, sub 6
5	Breng de onderhoudsplichtige en onderhoudsgerechtigde op de hoogte en informeer de verzoekende centrale autoriteit	Afdeling II, onder C, punt 2, sub 7
6	Pas de beroeps- of heroverwegingsprocedure toe voor zover toegestaan	Afdeling II, onder C, punt 2, sub 8
7	Zend de beslissing door voor tenuitvoerlegging indien de verzoeker daarom heeft verzocht	Afdeling II, onder C, punt 2, sub 9

V. Veelgestelde vragen

Hoe kan de verzoeker navraag doen over de voortgang van het verzoek?

663. Wanneer de verzoeker vragen heeft, moet hij contact opnemen met de centrale autoriteit van de verzoekende staat om inlichtingen in te winnen over de voortgang van het verzoek. De centrale autoriteit van de andere staat houdt geen rechtstreeks contact met de verzoeker tenzij zij heeft toegezegd verzoeken om inlichtingen rechtstreeks te beantwoorden. Op grond van het verdrag moet de centrale autoriteit van de aangezochte staat binnen zes weken de ontvangst van het verzoek bevestigen, en de centrale autoriteit van de verzoekende staat binnen drie maanden na de ontvangstbevestiging in kennis stellen van de stand van zaken omtrent het verzoek met behulp van het verslag over de status van het verzoek.

Kan de onderhoudsplichtige/verweerder het vaderschap betwisten?

664. Dat hangt af van het recht van de aangezochte staat. In sommige staten kan bijvoorbeeld niet om een onderzoek ter vaststelling van de afstamming worden verzocht wanneer de partijen gehuwd zijn geweest.

Welke rol vervult de centrale autoriteit bij een onderzoek ter vaststelling van de afstamming?

665. Wanneer dit onderzoek wordt gevraagd door de verzoeker, dient de centrale autoriteit van de aangezochte staat bijstand te verlenen tijdens de procedure. Zij moet in contact treden met de verzoekende centrale autoriteit en de deelname van de verzoeker aan de onderzoeksprocedure vergemakkelijken.
666. Wanneer het de onderhoudsplichtige is toegestaan te verzoeken om een onderzoek ter vaststelling van de afstamming, is de aangezochte staat niet verplicht om dit onderzoek te organiseren. Wel kan de bevoegde autoriteit de onderhoudsplichtige informeren over de wijze waarop het onderzoek ter vaststelling van de afstamming wordt uitgevoerd.

Moet de verzoeker ter terechtzitting verschijnen?

667. Dat hangt ervan af of de aanwezigheid van de verzoeker wordt vereist door de aangezochte staat (die kennisneemt van het verzoek om vaststelling). De centrale autoriteit kan de deelname van de verzoeker vergemakkelijken door een telefoon- of videoconferentie te houden wanneer zij daartoe over de nodige middelen beschikt¹³³.

Wie draagt de kosten voor een genetisch onderzoek in het kader van een verzoek inzake levensonderhoud voor een kind jonger dan 21 jaar?

668. Het onderzoek ter vaststelling van de afstamming maakt deel uit van de kosteloze diensten die aan een verzoeker moeten worden verleend in een zaak betreffende levensonderhoud voor kinderen. Bijgevolg kan de verzoeker niet worden verplicht om de kosten voor het onderzoek ter vaststelling van de afstamming te betalen, tenzij het verzoek kennelijk ongegrond is als bedoeld in artikel 15, lid 2¹³⁴. Dit betekent echter niet per definitie dat de centrale autoriteit van de aangezochte staat deze kosten op zich moet nemen. De aangezochte staat kan namelijk als voorwaarde voor dit onderzoek stellen dat de daaruit voortvloeiende kosten worden gedragen door de onderhoudsplichtige. Een en ander wordt geregeld overeenkomstig de rechtsregels en procedures van de aangezochte staat.

Hoeveel bedraagt het toegekende levensonderhoud?

669. De berekeningsmethode voor het verschuldigde onderhoudsbedrag verschilt per staat en valt buiten het bestek van dit vademecum. De meeste staten hebben websites waar u te weten kunt komen hoe het onderhoudsbedrag in die staat wordt berekend. In het landprofiel van de aangezochte staat wordt eveneens uitgelegd hoe de omvang van de onderhoudsplicht wordt vastgesteld.

¹³³ Zie hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen, in het geval dat beide staten partij zijn bij het Haagse bewijsverdrag van 1970.

¹³⁴ Zie het toelichtend rapport, punt 392. Een staat kan tevens verklaren gebruik te maken van een op het kind gerichte toetsing van de middelen. Wanneer dat het geval is en het kind voldoet niet aan deze toetsing, kan de verzoeker worden gevraagd de kosten te betalen. Zie hoofdstuk 3 van dit vademecum.

Wat gebeurt er wanneer de verweerder in kennis wordt gesteld, maar geen antwoord geeft of de beslissing niet aanvecht?

670. Dat hangt af van de bijzondere voorschriften die in de aangezochte staat worden toegepast. Voor zover toegestaan door het recht van die staat, kan de zaak worden behandeld en kan een beslissing worden gegeven bij afwezigheid van de onderhoudsplichtige. In een bestuursstelsel kan worden aangenomen dat de beslissing inzake levensonderhoud effect sorteert na het verstrijken van de termijn om bezwaar aan te tekenen of een rechtsmiddel aan te wenden; vervolgens kan de beslissing ten uitvoer worden gelegd.

Wat gebeurt er na het geven van de beslissing?

671. De verzoeker geeft te kennen of hij de beslissing ten uitvoer wil laten leggen door het passende vakje in het verzoekformulier aan te kruisen. Als dat het geval is, wordt het verzoek voor tenuitvoerlegging doorgezonden naar de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat, en worden de ontvangen onderhoudsbedragen overgemaakt aan de onderhoudsgerechtigde.

Kan de verzoeker beroep instellen tegen het toegekende onderhoudsbedrag?

672. Alleen wanneer de staat waar de beslissing is gegeven voorziet in de mogelijkheid om beroep in te stellen of om heroverweging van de beslissing te verzoeken. De centrale autoriteit van de aangezochte staat stelt de onderhoudsgerechtigde in kennis van de beslissing en deelt hem mee of hij beroep kan instellen tegen het toegekende bedrag. De verzoeker kan ook beroep instellen tegen een beslissing om geen levensonderhoud toe te kennen. Ook hier kan de centrale autoriteit van de aangezochte staat bijstand verlenen¹³⁵.

¹³⁵ Zie het toelichtend rapport, punt 390. Wanneer het beroep kennelijk ongegrond wordt bevonden, kan kosteloze rechtsbijstand worden geweigerd.

Hoofdstuk 10

Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud

Opzet van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk handelt over de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud.

In [afdeling I](#) staat een overzicht van de verdragsbepalingen met betrekking tot de tenuitvoerlegging.

In [afdeling II](#) wordt uiteengezet welke tenuitvoerleggingsmaatregelen beschikbaar zijn met bijzondere aandacht voor bepaalde kwesties, zoals valutaomrekeningskwesties en beperkingen ten aanzien van vorderingen tot betaling van achterstallige bedragen.

In [afdeling III](#) staan verwijzingen en bijkomende gegevens met betrekking tot het verzoek.

In [afdeling IV](#) wordt antwoord gegeven op een aantal veelgestelde vragen in verband met de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud.

I. Overzicht

673. Het verschil tussen dit hoofdstuk en de andere hoofdstukken van het vademecum is dat de behandeling van uitgaande of inkomende verzoeken van andere centrale autoriteiten hier buiten beschouwing blijft. Wel wordt in dit hoofdstuk uiteengezet welke stappen de aangezochte staat overeenkomstig het nationale recht moet ondernemen nadat de centrale autoriteit een verzoek – om erkenning van een bestaande beslissing, om wijziging van de beslissing of om vaststelling van een nieuwe beslissing – van een andere staat heeft ontvangen en behandeld, en wanneer de verzoeker om tenuitvoerlegging van de beslissing verzoekt.

A. Tenuitvoerlegging van een beslissing met toepassing van het verdrag

674. Een **beslissing inzake levensonderhoud** kan alleen ten uitvoer worden gelegd wanneer zij geldig en uitvoerbaar is. De beslissing moet in de aangezochte staat zijn gegeven of erkend. Doorgaans vindt tenuitvoerlegging plaats in de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft, of waar hij inkomen of vermogen heeft. Soms wordt de tenuitvoerlegging ingeleid in meerdere staten, afhankelijk van de verblijfplaats van de onderhoudsplichtige en van de locatie van zijn inkomen of vermogen.
- Een **beslissing inzake levensonderhoud** legt de *onderhoudsplichtige de verplichting op levensonderhoud te betalen, en kan ook automatische indexeringsomvatten en de verplichting achterstallige bedragen, levensonderhoud met terugwerkende kracht of interest te betalen, alsook de vaststelling van kosten of uitgaven.*
675. Niet alle staten maken gebruik van dezelfde maatregelen om een beslissing inzake levensonderhoud ten uitvoer te leggen. De daartoe te ondernemen stappen hangen af van de betalingsbereidheid en draagkracht van de onderhoudsplichtige.

676. In sommige staten wordt altijd getracht een vrijwillige betaling van levensonderhoud uit hoofde van de beslissing te bevorderen, hetzij voorafgaand aan de tenuitvoerlegging, hetzij als onderdeel van de lopende tenuitvoerleggingsprocedure. Alle in de aangezochte staat genomen maatregelen moeten steeds ten doel hebben snel en effectief een doorlopende, regelmatige betaling van levensonderhoud te bewerkstelligen en de naleving van de beslissing te waarborgen.
677. Een inningsbureau van onderhoudsbijdragen kan jarenlang instaan voor het beheer van een onderhoudsdossier. Bijgevolg kunnen er na verloop van tijd verschillende rechtsmiddelen worden aangewend met het oog op de tenuitvoerlegging. Bovendien kunnen diverse problemen optreden tijdens de tenuitvoerlegging.
678. De tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud wordt vrijwel uitsluitend geregeld overeenkomstig de interne rechtsorde van een staat. Niettemin bevat het verdrag een aantal belangrijke bepalingen met betrekking tot de tenuitvoerlegging. Tenuitvoerlegging geschiedt „onverwijld” (artikel 32, lid 2) en zonder dat verdere stappen door de verzoeker zijn vereist (artikel 32, lid 3). Voorts moet een verdragsluitende staat op grond van het verdrag „effectieve maatregelen” hebben genomen om beslissingen ten uitvoer te leggen. In artikel 34 wordt een aantal tenuitvoerleggingsmaatregelen voorgesteld. Elke tenuitvoerleggingsstaat dient echter zelf uit te maken welke van die tenuitvoerleggingsmechanismen worden toegepast¹³⁶. Niet alle opgesomde tenuitvoerleggingsmaatregelen zijn beschikbaar overeenkomstig het nationale recht van een verdragsluitende staat.
679. Op grond van artikel 6, lid 2, onder f), van het verdrag moeten staten passende maatregelen nemen om de inning en snelle overmaking van betalingen van levensonderhoud te vergemakkelijken. In artikel 35 worden de staten aangemoedigd het gebruik te stimuleren van kosteneffectieve en efficiënte methoden voor de overmaking van gelden, en de belemmeringen af te bouwen die in de weg staan aan een grensoverschrijdende overmaking van levensonderhoudsgelden¹³⁷.

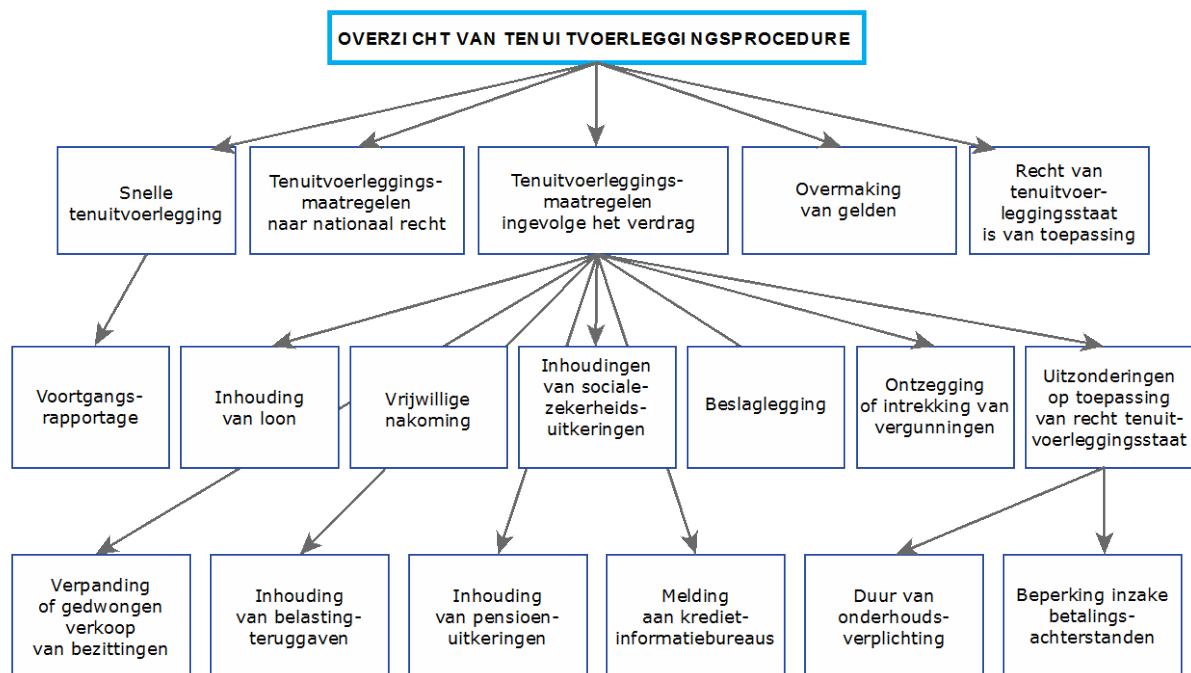
II. In het verdrag vervatte tenuitvoerleggingsprocedures

A. Algemeen

680. Het verdrag bevat slechts algemene bepalingen met betrekking tot de tenuitvoerlegging van beslissingen. De reden hiervoor is dat de eigenlijke tenuitvoerleggingsprocedure en -middelen worden geregeld overeenkomstig het nationale recht van de met de tenuitvoerlegging belaste staat. De verdragsbepalingen zijn in wezen identiek voor verzoeken om tenuitvoerlegging die door tussenkomst van een centrale autoriteit worden ontvangen en voor rechtstreekse verzoeken bij een bevoegde autoriteit.

¹³⁶ Zie het toelichtend rapport, punt 582.

¹³⁷ Zie het toelichtend rapport, punt 585.

Figuur 27: Overzicht van verdragsbepalingen met betrekking tot tenuitvoerlegging

B. Snelle tenuitvoerlegging

681. Een succesvolle tenuitvoerlegging van de beslissing inzake levensonderhoud is het doel dat wordt nagestreefd door talloze krachtens het verdrag ingediende verzoeken. Daarom schrijft artikel 32, lid 2, voor dat tenuitvoerlegging „onverwijld” geschiedt. Het verdrag preciseert echter niet wat in een gegeven geval is te verstaan onder „onverwijld”. Niettemin is duidelijk dat tenuitvoerleggingsmaatregelen zo snel mogelijk worden genomen als toegestaan naar het recht en de voorschriften van de staat waar de beslissing ten uitvoer wordt gelegd¹³⁸.
682. Het vereiste van een snelle tenuitvoerlegging moet in samenhang worden gezien met de in artikel 12 vastgestelde taken van de centrale autoriteiten om elkaar niet alleen in kennis te stellen van de voortgang van het verzoek, maar ook de contactgegevens te verstrekken van de personen, diensten of afdelingen die zijn belast met het beheer van een onderhoudsdossier en met de beantwoording van verzoeken om inlichtingen.

Goede praktijk: op grond van het verdrag moet pas drie maanden na ontvangst van het verzoek een eerste verslag over de status van het verzoek worden verstrekt; niettemin wordt aanbevolen periodieke voortgangsverslagen over te leggen aan de verzoekende centrale autoriteit om haar en de verzoeker op de hoogte te houden van het verdere verloop van de zaak. Daartoe kan het formulier voor het verslag over de status van het verzoek worden gebruikt. In dit formulier kunt u aangeven of het gaat om een eerste voortgangsverslag dan wel om een vervolgverslag. In vervolgverslagen worden alleen nieuwe ontwikkelingen vermeld die zich sinds het laatste verslag hebben voorgedaan.

¹³⁸ Zie het toelichtend rapport, punt 572.

C. Tenuitvoerleggingsmaatregelen

683. Alle verdragsluitende staten moeten effectieve maatregelen¹³⁹ hebben genomen om beslissingen inzake levensonderhoud ten uitvoer te leggen. Zij moeten minstens hetzelfde pakket aan tenuitvoerleggingsmaatregelen bieden als voor nationale onderhoudszaken. De beschikbare maatregelen verschillen echter per staat omdat de tenuitvoerlegging wordt geregeld overeenkomstig het recht van de staat die daarmee is belast. In het landprofiel van de aangezochte staat wordt aangegeven welke tenuitvoerleggingsmaatregelen daar beschikbaar zijn.
684. In sommige staten probeert de tenuitvoerleggingsautoriteit eerst de onderhoudsplichtige ertoe te bewegen vrijwillig gevolg te geven aan de beslissing door het levensonderhoud regelmatig te betalen of door dit te laten inhouden van zijn loon. Deze acties worden ondernomen alvorens een begin te maken met de gedwongen tenuitvoerlegging. Bovendien moet de onderhoudsplichtige in sommige staten van de tenuitvoerlegging in kennis worden gesteld, en heeft hij bepaalde rechten om vrijwillig te betalen voordat gedwongen tenuitvoerleggingsmaatregelen worden genomen. In het landprofiel van de staat die de beslissing ten uitvoer legt, wordt aangegeven welke procedures daar van toepassing zijn.
685. Wanneer de onderhoudsplichtige niet betaalt, wordt het met het oog op de tenuitvoerlegging aan te wenden rechtsmiddel gekozen volgens de beleidsregels van de tenuitvoerleggingsautoriteit en de bevoegdheden waarover zij beschikt. In sommige staten is de tenuitvoerlegging een vrijwel volledig bestuurlijke aangelegenheid en wordt de zaak in zeldzame gevallen aan de rechter voorgelegd wanneer sprake is van opzettelijke niet-nakoming. In andere staten moeten alle gedwongen tenuitvoerleggingsmaatregelen, met inbegrip van beslaglegging, door de rechter worden bevolen.
686. In het verdrag wordt een aantal maatregelen voorgesteld. In sommige landen staan aanvullende rechtsmiddelen open. Tot de beschikbare tenuitvoerleggingsmechanismen behoren:

a) Inhouding van loon

687. Deze gedwongen tenuitvoerleggingsmaatregel verplicht de werkgever van een onderhoudsplichtige een deel van zijn loon of salaris in te houden en over te maken aan de tenuitvoerleggingsautoriteit. Deze maatregel wordt ook derdenbeslag, derdenarrest of loonbeslag genoemd. De inhouding kan vrijwillig op verzoek van de onderhoudsplichtige worden toegepast, of kan het gevolg zijn van een dwangmaatregel die door de tenuitvoerleggingsautoriteit wordt opgelegd.

¹³⁹ Zie het toelichtend rapport, punt 582, voor nadere uitleg over dit begrip.

b) Beslaglegging

688. **Beslaglegging** is de inbezitneming door de tenuitvoerleggingsautoriteit van gelden die een schuldenaar (in casu de onderhoudsplichtige) te vorderen heeft of te eniger tijd te vorderen mocht hebben. Middels een exploit (aanzegging) van of bevel tot beslaglegging wordt de persoon of organisatie die deze gelden aan de onderhoudsplichtige moet betalen verplicht de gelden over te maken aan de tenuitvoerleggingsautoriteit ten behoeve van de onderhoudsgerechtigde. Naargelang van de ter zake geldende rechtsregels van de met de tenuitvoerlegging belaste staat zijn de volgende soorten gelden vatbaar voor beslag:

- belastingteruggaven,
- eenmalige betalingen (uitkeringen ineens),
- huurbetalingen of betalingen voor diensten,
- tegoeden op bankrekeningen,
- provisies.

De in het verdrag gebruikte begrippen **beslaglegging en inhouding** verwijzen naar de maatregel die ertoe strekt anderszins aan de onderhoudsplichtige verschuldigde gelden vóór de betaling aan hem te onttrekken, met de verplichting deze gelden over te maken aan de bevoegde autoriteit of aan een gerecht of administratieve autoriteit. Deze gelden kunnen dan in mindering strekken van onbetaalde onderhoudsbedragen.

c) Inhouding van socialezekerheidsuitkeringen

689. In sommige staten kan de bevoegde autoriteit de beslissing inzake levensonderhoud ten uitvoer leggen door het verschuldigde onderhoudsbedrag in te houden van socialezekerheidsuitkeringen of steunbetalingen van overheidswege waarop de onderhoudsplichtige recht heeft.

d) Verpanding of gedwongen verkoop van bezittingen

690. Hierbij wordt een zakelijk zekerheidsrecht gevestigd op zaken of (register)goederen die in eigendom toebehoren aan de onderhoudsplichtige. Wanneer de verpande zaken nadien worden verkocht, strekken de opbrengsten van die verkoop in mindering van de achterstallige betalingen van levensonderhoud. Bij verpanding kan ook aan de tenuitvoerleggingsautoriteit het recht worden toegekend om de verpande zaken of goederen te verkopen (gedwongen verkoop, executieverkoop of executoriale verkoop genoemd) en het levensonderhoud te verhalen op de opbrengst van de verkoop.
691. Niet alleen onroerende zaken (bijvoorbeeld terreinen, huizen of gebouwen), maar ook roerende zaken (bijvoorbeeld voertuigen, vaartuigen, aanhangwagens en soortgelijke bezittingen) zijn vatbaar voor verpanding.

e) Inhouding van belastingteruggaven

692. Sommige staten kennen een regeling waarbij te veel betaalde belasting of ten onrechte ingehouden bronbelasting wordt gerestitueerd aan de belastingplichtige. De voor deze teruggaaf of restitutie toegepaste maatstaven verschillen per staat. In vele staten is het de tenuitvoerleggingsautoriteiten toegestaan de lopende onderhoudsschuld te verhalen op deze betalingteruggaven of -restituties aan een onderhoudsplichtige.

f) Inhouding van of beslaglegging op pensioenuitkeringen

693. In sommige staten kan tot verhaal van onbetaalde onderhoudsbedragen beslag worden gelegd op de pensioenuitkeringen of andere verstrekkingen waarop de onderhoudsplichtige recht heeft.

g) Melding aan kredietinformatiebureaus

694. De melding van een lopende onderhoudsschuld aan kredietinformatiebureaus is een mechanisme dat tenuitvoerleggingsautoriteiten in sommige staten toepassen om een kredietgever, bijvoorbeeld een financiële instelling, op de hoogte te brengen van de onderhoudsplicht van de kredietnemer en van eventuele betalingsachterstanden. Deze melding kan gevolgen hebben voor het vermogen van de onderhoudsplichtige om aanvullend krediet of extra financiële middelen te krijgen.

h) Ontzegging, opschorting of intrekking van diverse vergunningen

695. Wanneer de onderhoudsplichtige ten achteren is met de betaling van levensonderhoud, kan de tenuitvoerleggingsautoriteit in sommige staten een verzoek indienen om een onderhoudsplichtige bepaalde vergunningen te ontzeggen of de daaraan verbonden rechten te beperken. Het kan daarbij gaan om een rijbewijs, een voertuigvergunning of andere bijzondere vergunningen of licenties, zoals een vergunning voor de uitoefening van een beroep, waarin het nationale recht voorziet. In sommige staten wordt deze praktijk ook ontneming, confiscatie of verbeurdverklaring van vergunning genoemd.

i) Bemiddeling, verzoening of soortgelijke methoden om vrijwillige nakoming aan te moedigen

696. In diverse regelingen voor de handhaving van onderhoudsverplichtingen blijken maatregelen om vrijwillige nakoming door de onderhoudsplichtige te bewerkstelligen uiterst doeltreffend te zijn om achterstallige bedragen betaald te krijgen en de kans op wanbetaling in de toekomst te beperken. Dossierbeheerders in deze staten werken in samenspraak met de onderhoudsplichtige een betalingsschema uit met het doel de betalingsachterstanden weg te werken zonder de lopende betalingen van levensonderhoud in het gedrang te brengen.

j) Andere in het nationale recht openstaande maatregelen

697. Het nationale recht van de staat die de beslissing ten uitvoer legt, kan voorzien in andere maatregelen, waaronder:
- ontzegging of opschorting van aan een paspoort verbonden rechten of beperking van het recht van de onderhoudsplichtige om het land te verlaten,
 - melding van onderhoudsplichtigen die een betalingsachterstand hebben aan instanties die toezicht houden op de beroepsbeoefening, zoals medische of juridische verenigingen,
 - opsluiting of vrijheidsbeneming van onderhoudsplichtigen die draagkrachtig werden bevonden, maar die een rechterlijk bevel tot betaling opzettelijk niet nakomen of negeren,
 - inhouden van loterijopbrengsten, door verzekeraars uitbetaalde schade-uitkeringen en door de rechter toegekende (schade)vergoedingen,
 - gestructureerde verplichtingen om werk te zoeken, waarbij de onderhoudsplichtige een baan moet vinden.

D. Betalingen

698. Zodra de tenuitvoerleggingsautoriteit van de aangezochte staat betalingen van levensonderhoud ontvangt, worden die overgemaakt aan de onderhoudsgerechtigde in de verzoekende staat. Doorgaans betaalt de onderhoudsplichtige het levensonderhoud aan de tenuitvoerleggingsautoriteit van zijn staat, die de bedragen vervolgens overmaakt aan de verzoekende centrale autoriteit of aan de onderhoudsgerechtigde. In sommige staten worden de betalingen rechtstreeks overgemaakt aan de onderhoudsgerechtigde in de verzoekende staat.

699. De door de onderhoudsplichtige verrichte betalingen worden meestal verwerkt door de tenuitvoerleggingsautoriteit zodat die de betaalde bedragen nauwkeurig kan bijhouden en eventuele betalingsachterstanden juist kan berekenen. Dat is met name van belang wanneer in de wettelijke tenuitvoerleggingsvoorschriften van een staat een minimumdrempel voor achterstallige bedragen is vastgelegd om met het oog op de tenuitvoerlegging een specifiek rechtsmiddel aan te wenden, of wanneer de tenuitvoerleggingsstaat onderhoudsvorschotten betaalt aan de onderhoudsgerechtigde¹⁴⁰.
700. De mechanismen voor geldoverdracht kunnen sterk uiteenlopen. Sommige staten kennen elektronisch betalingsverkeer; andere staten kennen chequeverkeer en gebruiken andere monetaire instrumenten om gelden over te maken. Sommige staten maken de gelden slechts eenmaal per maand over, en groeperen alle betalingen in één transactie. In andere staten worden de afzonderlijke bedragen direct na betaling door een onderhoudsplichtige overgemaakt. Er bestaan ook onderlinge verschillen tussen staten wat betreft de valuta waarin de betalingen worden overgemaakt: soms wordt de valuta gebruikt van de staat die de gelden overmaakt; in andere gevallen wordt het bedrag eerst omgerekend in de valuta van de staat van de onderhoudsgerechtigde.
701. In het landprofiel wordt aangegeven welke procedures in de met de tenuitvoerlegging belaste staat worden toegepast om betalingen over te maken aan de onderhoudsgerechtigde, en in welke valuta de bedragen zijn uitgedrukt.

E. Problemen met de tenuitvoerlegging

1. Betwisting van de tenuitvoerlegging

702. De tenuitvoerlegging is een vrijwel uitsluitend lokale aangelegenheid. Daarom worden daarmee samenhangende problemen doorgaans opgelost met toepassing van het nationale recht en met gebruikmaking van de ter zake geldende procedures op de plaats waar de beslissing ten uitvoer wordt gelegd.
703. Deze praktijk vindt steun in artikel 32 van het verdrag, dat bepaalt dat tenuitvoerlegging geschiedt in overeenstemming met het recht van de aangezochte staat¹⁴¹.
704. Niettemin bestaan er specifieke uitzonderingen op het algemene beginsel dat het recht van de tenuitvoerleggingsstaat van toepassing is. Deze uitzonderingen worden hieronder nader toegelicht.
- De **centrale autoriteit** is de overheidsinstantie die door een verdragsluitende staat wordt aangewezen om zich te kwijten van de bij het verdrag opgelegde taken van administratieve samenwerking en bijstand.*
- De **bevoegde autoriteit** is de instantie van een bepaalde staat die is belast met, of naar het recht van de betrokken staat is gemachtigd tot, het uitvoeren van specifieke taken uit hoofde van het verdrag. Dat kan een gerecht zijn, een bestuurslichaam, een inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen of elke andere overheidsinstantie die een van de met het verdrag verband houdende taken uitvoert.*

¹⁴⁰ Zie bijvoorbeeld de wetgeving in Canada met betrekking tot de opschorting of ontzegging van een paspoort. Deze dwangmaatregel kan alleen worden genomen wanneer een drempel van 3 000 CAD aan achterstallige betalingen is bereikt.

¹⁴¹ Zie het toelichtend rapport, punt 571.

2. Verjaringstermijn voor vorderingen tot betaling van achterstallige onderhoudsbedragen

705. Het nationale recht van sommige staten voorziet in een verjaringstermijn voor vorderingen tot betaling van opgelopen achterstallige onderhoudsbedragen. In dit geval kan na het verstrijken van een zeker aantal jaren (bijvoorbeeld tien jaar) niet langer de betaling van achterstallige bedragen worden gevorderd. Wanneer twee staten een verschillende verjaringstermijn toepassen of wanneer in een van beide staten geen verjaringstermijn van kracht is, kan dat aanleiding geven tot conflicten.
706. Artikel 32, lid 5, biedt houvast in dergelijke situaties door te stellen dat elke beperking van de termijn waarvoor achterstallige bedragen ten uitvoer kunnen worden gelegd, wordt bepaald op grond van het recht van de staat van herkomst (de staat die de beslissing heeft gegeven) of op grond van het recht van de aangezochte staat, al naargelang welk recht voorziet in de langste termijn.
707. Vanuit praktisch oogpunt houdt dit in dat de staat van herkomst moet bevestigen welke verjaringstermijn van kracht is voor op zijn grondgebied gegeven beslissingen. Deze informatie is gemakkelijk te verkrijgen omdat de staat van herkomst doorgaans ook de verzoekende staat is. In het landprofiel van de staat van herkomst wordt ook aangegeven welke verjaringstermijn daar van kracht is voor vorderingen tot betaling van achterstallige bedragen.
708. Wat evenmin uit het oog mag worden verloren is dat de verjaringstermijn voor vorderingen tot betaling van achterstallige bedragen alleen geldt voor de betalingsachterstanden uit hoofde van de beslissing. De beperking betreffende de vordering tot betaling van achterstallige bedragen laat de verplichting tot doorlopende betaling van het levensonderhoud onverlet.

3. Duur van de onderhoudsverplichting

709. De tweede specifieke rechtsregel die geldt voor de tenuitvoerlegging betreft de duur van de onderhoudsverplichting. Op grond van artikel 32, lid 4, wordt de duur van de beslissing – dat wil zeggen de tijdsperiode waarover de onderhoudsverplichting zich uitstrekt – bepaald door het recht van de staat van herkomst.
710. De duur kan worden bepaald op basis van de leeftijd van het kind. Bepaalde omstandigheden kunnen tot gevolg hebben dat de onderhoudsverplichting jegens een kind eindigt (bijvoorbeeld wanneer het kind zijn schoolopleiding voltooit). In sommige staten wordt de leeftijd waarop de onderhoudsverplichting eindigt meerderjarigheidsleeftijd genoemd. In andere staten is de leeftijd van het kind slechts een van vele bepalende factoren voor de duur van de onderhoudsverplichting jegens een kind.
- Een **voorbehoud** is een formele verklaring die een verdragsluitende staat onder bepaalde in het verdrag vastgestelde omstandigheden kan afleggen met het doel de toepasselijkheid van het verdrag op zijn grondgebied enigerwijs te beperken.*
711. De duur van de onderhoudsverplichting mag echter niet worden verward met de aanspraak op levensonderhoud. Aanspraak is te verstaan als het feit dat een kind of volwassene in aanmerking komt voor (aanspraak heeft op) levensonderhoud onder bepaalde wettelijke voorwaarden, zoals de (familierechtelijke) betrekking tussen een ouder en een kind (in het verdrag „ouder-kindrelatie” genoemd). Wanneer iemand in aanmerking komt voor (aanspraak heeft op) levensonderhoud, wordt de duur in de beslissing zelf vastgesteld of bepaald naar het recht van de staat waar de beslissing is gegeven.

712. Concreet betekent dit dat, wanneer de ten uitvoer te leggen beslissing in het buitenland is gegeven en er geen einddatum in de beslissing is vastgesteld, de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit aan de hand van de buitenlandse rechtsregels (het recht van de staat van herkomst) moet bepalen wanneer de onderhoudsverplichting jegens het kind eindigt. Deze regels met betrekking tot de duur van de onderhoudsverplichting blijven van kracht, zelfs wanneer het recht van de staat waar het kind of de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft voorziet in een langere of kortere duur. In bepaalde gevallen betekent dit ook dat de duur van een onderhoudsverplichting (en bijgevolg de tenuitvoerlegging van de beslissing) voor niet in de tenuitvoerleggingsstaat gegeven beslissingen langer of korter kan zijn dan het geval is voor zijn eigen beslissingen. In het landprofiel van de staat van herkomst staan nadere bijzonderheden over de duur van de onderhoudsverplichting uit hoofde van in die staat gegeven beslissingen.
- Een **verklaring** is een officiële mededeling door een verdragsluitende staat met betrekking tot bepaalde in het verdrag vervatte artikelen of vereisten.
713. Het is van belang voor ogen te houden dat de beëindiging van een onderhoudsverplichting jegens een kind op grond van de duur daarvan geen beletsel vormt voor de vordering tot betaling van opgelopen achterstallige onderhoudsbedragen voor het betrokken kind. De betaling van deze achterstallige bedragen kan verder worden gevorderd, zelfs wanneer de lopende onderhoudsverplichting is beëindigd.
714. Een verdragsluitende staat kan ingevolge het verdrag een verklaring afleggen die ertoe strekt de toepassing van het verdrag uit te breiden tot kinderen van 21 jaar of ouder, dan wel een voorbehoud maken om de toepassing van het verdrag te beperken tot kinderen jonger dan 18 jaar.
715. In het landprofiel van elke staat wordt uiteengezet welke voorschriften daar van kracht zijn met betrekking tot de duur van de onderhoudsverplichting voor kinderen.

Voorbeeld: een beslissing inzake levensonderhoud wordt gegeven in land A waar alleen een onderhoudsverplichting jegens kinderen geldt totdat zij de leeftijd van 20 jaar hebben bereikt. De beslissing wordt voor erkenning en tenuitvoerlegging verzonden naar land B. Overeenkomstig het nationale recht van land B worden onderhoudsverplichtingen jegens kinderen daar alleen ten uitvoer gelegd voor kinderen jonger dan 19 jaar. Op grond van artikel 32, lid 4, moet land B de beslissing inzake levensonderhoud voor dat kind ten uitvoer leggen totdat het de leeftijd van 20 jaar heeft bereikt omdat de duur van de onderhoudsverplichting wordt bepaald naar het recht van land A.

Uitzondering: kinderen van 21 jaar of ouder

716. Het feit dat er ten aanzien van de duur wordt gerefereerd aan het recht van de staat van herkomst, houdt voor een staat echter geen enkele verplichting in om beslissingen inzake levensonderhoud ten uitvoer te leggen voor een kind dat 21 jaar of ouder is, tenzij deze staat de toepasselijkheid van het verdrag uitdrukkelijk heeft uitgebreid tot dergelijke onderhoudsverplichtingen (zie hoofdstuk 3). De werkingssfeer van het verdrag is niet gebonden aan de voorwaarden van de beslissing of het recht van de staat van herkomst. Het verdrag houdt op van toepassing te zijn op beslissingen inzake levensonderhoud zodra het kind de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt. Dienovereenkomstig is er ingevolge het verdrag geen verdere verplichting om de tenuitvoerlegging van de onderhoudsverplichting jegens dat kind voort te zetten.

717. In dit geval moet de verzoeker bij de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit een rechtstreeks verzoek indienen met het oog op de voortgezette tenuitvoerlegging van de beslissing. De beleidsregels van de tenuitvoerleggingsautoriteit en het recht van de staat waar de beslissing ten uitvoer wordt gelegd, bepalen of gehoor wordt gegeven aan een dergelijk verzoek.

4. Geschillen inzake betalingsachterstanden

718. Geschillen inzake betalingsachterstanden ontstaan wanneer de onderhoudsplichtige stelt dat de achterstallige bedragen onjuist zijn omdat bepaalde door hem betaalde onderhoudsbijdragen niet werden verrekend door het inningsbureau. Ook de uitlegging van de beslissing kan aanleiding geven tot geschillen (bijvoorbeeld wat betreft de begin- of einddatum van betalingen uit hoofde van de beslissing). Wanneer de onderhoudsplichtige meent aanspraak te hebben op een vermindering van het onderhoudsbedrag, bijvoorbeeld omdat hij niet langer onderhoudsplichtig is voor een van de kinderen, kan dat ook leiden tot een geschil.
719. Wanneer de onderhoudsplichtige achterstallige bedragen betwist die vermeld stonden in het eerste verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging, dient de tenuitvoerleggingsautoriteit na te gaan of deze kwestie ook ter discussie werd gesteld op het ogenblik dat van het verzoek om erkenning kennisgeving werd gedaan aan de onderhoudsplichtige. Op grond van artikel 23, lid 8, kan de verweerder tegen de erkenning dan wel erkenning en tenuitvoerlegging bezwaar aantekenen of beroep instellen wanneer de schuld naar zijn mening volledig werd voldaan of afbetaald. Wanneer de achterstallige bedragen toen werden betwist, maar juist bleken te zijn, kan de onderhoudsplichtige behoudens buitengewone omstandigheden dezelfde kwestie niet opnieuw opwerpen tijdens de tenuitvoerleggingsprocedure. Wel heeft de onderhoudsplichtige de mogelijkheid om de berekening van andere betalingsachterstanden aan te vechten.
720. Voor bepaalde problemen met achterstallige betalingen is de tussenkomst van de verzoekende centrale autoriteit en de onderhoudsgerechtigde vereist. Wanneer informatie moet worden ingewonnen, neemt de centrale autoriteit of de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit contact op met de centrale autoriteit of met de bevoegde autoriteit van de andere staat om de benodigde informatie of stukken op te vragen.
721. Is geen tenuitvoerlegging mogelijk omdat de gevraagde informatie niet werd verstrekt, dan moet opnieuw daarom worden verzocht. De verzoekende centrale autoriteit heeft **drie maanden** de tijd om gehoor te geven aan dit verzoek en de vereiste informatie te verstrekken. Zo niet, kan de tenuitvoerlegging worden opgeschort. Een dergelijke opschorting is echter alleen aangewezen wanneer het onmogelijk of praktisch onhaalbaar is om de tenuitvoerlegging voort te zetten. Tijdens de beslechting van het geschil over de betalingsachterstanden blijft het doorgaans mogelijk de andere onderhoudsverplichtingen uit hoofde van de beslissing ten uitvoer te leggen.

Goede praktijk: zelfs wanneer de betalingsachterstanden gedeeltelijk worden betwist, moet verder betaling worden gevorderd van de overige (onbetwiste) achterstallige bedragen en moeten de lopende onderhoudsverplichtingen verder ten uitvoer worden gelegd in afwachting van de beslechting van het geschil.

5. Administratieve afstemming – valutaomrekeningskwesties

722. Een van de grootste uitdagingen van de internationale tenuitvoerlegging van onderhoudsverplichtingen betreft de administratieve afstemming van betalingsgegevens tussen de verzoekende staat en de tenuitvoerleggingsstaat met het doel de achterstallige onderhoudsbedragen nauwkeurig te bepalen. Dat kan een ernstig probleem vormen wanneer de ten uitvoer gelegde beslissing in het buitenland is gegeven en de onderhoudsbedragen in een andere valuta luiden dan die van de met de tenuitvoerlegging belaste staat. In tal van staten kan de beslissing alleen ten uitvoer worden gelegd wanneer de onderhoudsbedragen zijn omgerekend in de valuta van de tenuitvoerleggingsstaat. Vervolgens wordt de onderhoudsplichtige op de hoogte gebracht van het in de lokale valuta omgerekende bedrag dat hij moet betalen.
723. De regels die toepassing vinden op deze valutaomrekening (zoals de omrekeningsdatum, toegepaste valutakoers, mogelijkheid tot valutakoersaanpassing enzovoort) zijn meestal die van de met de tenuitvoerlegging belaste staat. In tal van staten bestaat geen (wettelijke of praktische) regeling om deze valutaomrekening achteraf te wijzigen. Het gevolg daarvan is dat in de administratie van de aangezochte staat (tenuitvoerleggingsstaat) en de verzoekende staat mettertijd verschillen ontstaan als gevolg van valutakoersschommelingen.
724. Niet alleen het in de beslissing opgenomen verschuldigde onderhoudsbedrag moet in de valuta van de onderhoudsplichtige worden omgerekend, omgekeerd moeten ook de door de onderhoudsplichtige verrichte betalingen worden omgerekend in de valuta van de onderhoudsgerechtigde. Valutakoersschommelingen kunnen leiden tot verschillen in de verschuldigde bedragen die in de administratie van elke staat worden geboekt.
725. Er is geen eenvoudige oplossing voor dit vraagstuk. Bovendien blijft deze kwestie onbesproken in het verdrag. De nationale rechtsregels en praktijken van de met de tenuitvoerlegging belaste staat bepalen of het mogelijk is de administratie op gezette tijden te actualiseren en zodoende in overeenstemming te brengen met die van de verzoekende staat. Sommige staten hebben de mogelijkheid om hun administratie langs bestuurlijke weg aan te passen. In andere staten is dat niet toegestaan, noch praktisch haalbaar.

Voorbeeld van administratieve afstemming

In december 2010 is in Australië een beslissing inzake levensonderhoud gegeven waarbij een maandelijkse onderhoudsuitkering van 400 AUD werd toegekend. De beslissing werd voor tenuitvoerlegging naar Nederland verzonden. Het onderhoudsbedrag werd toen omgerekend in 237,65 EUR en de onderhoudsplichtige werd opgedragen dat bedrag maandelijks te betalen.

In december 2012 daarentegen, komt 400 AUD na omrekening slechts overeen met 202,56 EUR. In de administratie van Australië is nog altijd een onderhoudsbedrag van 400 AUD per maand geboekt. Zonder valutakoersaanpassing is het onderhoudsbedrag in de Nederlandse administratie nog steeds gelijk aan 237,65 EUR per maand. Wanneer de onderhoudsplichtige het oorspronkelijk opgelegde bedrag doorbetaalt, komt dat erop neer dat hij 35 EUR per maand te veel betaalt.

726. Benadrukt zij dat de onderliggende beslissing op generlei wijze wordt veranderd of aangepast door de omrekening van het onderhoudsbedrag in een andere valuta. De onderhoudsplichtige blijft gehouden tot betaling van het bedrag dat in de eerste beslissing is vastgesteld. De onderhoudsschuld is alleen dan voldaan indien het onderhoudsbedrag in de in de beslissing vermelde valuta volledig werd betaald. Wanneer de onderhoudsplichtige terugkeert naar de staat waar de beslissing is gegeven, wordt het verschuldigde levensonderhoud berekend in de valuta van die staat. Niettemin kan de valutaomrekening beperkingen inhouden ten aanzien van de tenuitvoerlegging van de beslissing in de buitenlandse staat.
727. De problemen die ontstaan door valutakoersschommelingen beklemtonen de noodzaak van een doorlopende communicatie tussen de verzoekende staat en de aangezochte staat. Het is van essentieel belang dat de staten elkaar op de hoogte houden van de wijze waarop de achterstallige bedragen werden berekend alsook van de nationale regels die daarop van toepassing zijn. Zo nodig dient de verzoekende staat de verzoeker ook te helpen bij het verkrijgen van aanvullende stukken of beslissingen waarin de betalingsachterstanden worden bevestigd voor zover de tenuitvoerleggingsstaat deze verlangt ter rechtvaardiging van vorderingen tot betaling van opgelopen achterstallige bedragen die het gevolg zijn van koersschommelingen.

III. Aanvullende informatie

A. *Praktijkgericht advies*

- In het landprofiel van elke verdragsluitende staat wordt aangegeven welke tenuitvoerleggingsmaatregelen daar beschikbaar zijn. Er bestaan aanzienlijke verschillen tussen de staten onderling. Daarom is het van belang dit profiel te raadplegen voor elke staat.
- Breng de verzoeker/onderhoudsgerechtigde op de hoogte van de stappen die hij kan ondernemen om de beslissing ten uitvoer te leggen. Zo krijgt de onderhoudsgerechtigde meer inzicht in eventuele beperkingen die gelden ten aanzien van de tenuitvoerlegging van de beslissing.
- Bij de eerste gelegenheid in contact treden met de onderhoudsplichtige om een vrijwillige betaling van levensonderhoud te bewerkstelligen, is in sommige gevallen de snelste manier om een stroom van betalingen ten behoeve van de onderhoudsgerechtigde en kinderen op gang te brengen. Daarbij is het echter van belang te onthouden dat alle stappen om de beslissing ten uitvoer te leggen, zowel door een vrijwillige nakoming te bewerkstelligen als met gebruikmaking van (gedwongen) tenuitvoerleggingsmaatregelen, onverwijld moeten worden genomen met het doel te waarborgen dat het levensonderhoud tijdig en in overeenstemming met de beslissing wordt betaald.
- Om de tenuitvoerlegging te vergemakkelijken, is het tevens zaak om nieuwe informatie die de onderhoudsgerechtigde heeft over het inkomen of vermogen van de onderhoudsplichtige, tijdig te verstrekken aan de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit.
- Voor de bevoegde autoriteit van de staat die de beslissing ten uitvoer legt, is het verslag over de status van het verzoek een eenvoudig hulpmiddel om de verzoekende staat op de hoogte te houden van recente ontwikkelingen. Naast een overzicht van nieuwe maatregelen die werden genomen, kan ook een opgave of lijst van door het inningsbureau ontvangen betalingen worden toegevoegd. Zo kan de verzoekende staat zijn administratie afstemmen en de lopende onderhoudsschuld actualiseren.

- Wanneer zowel in de aangezochte staat als in de verzoekende staat inningsbureaus worden ingeschakeld, kan een regelmatige communicatie tussen die bureaus de kans op een succesvolle tenuitvoerlegging van de beslissing vergroten. Soms is het verstandig over te gaan tot tenuitvoerlegging in beide staten om zeker te zijn dat alle inkomsten en vermogensbestanddelen in overweging worden genomen.

B. Toepasselijke artikelen van het verdrag

Artikel 6, lid 2, onder e) en f)

Artikel 12, lid 9

Artikel 32

Artikel 33

Artikel 34

Artikel 35

C. Verwante afdelingen van het vademecum

Hoofdstuk 3, deel 2 – Gemeenschappelijke beschouwingen over alle verzoeken waarop het verdrag van toepassing is en over verzoeken om specifieke maatregelen
Hoofdstuk 4 – Behandelen van uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

Hoofdstuk 8 – Uitgaande verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud

IV. Veelgestelde vragen

Welke stappen onderneemt een verdragsluitende staat om een beslissing ten uitvoer te leggen?

728. Dat hangt af van de staat waar de beslissing ten uitvoer wordt gelegd. In het verdrag wordt een aantal maatregelen aanbevolen, maar die zijn niet in elke verdragsluitende staat beschikbaar. Bovendien kunnen sommige staten andere maatregelen toepassen. Om in het buitenland gegeven beslissingen ten uitvoer te leggen, moet de tenuitvoerleggingsstaat minstens dezelfde maatregelen toepassen als voor zijn eigen beslissingen. De stappen die worden ondernomen hangen ook af van de mate waarin succes wordt behaald met de pogingen om de onderhoudsplichtige aan te zetten tot vrijwillige nakoming van de beslissing.

Hoe worden de betalingen overgemaakt aan de verzoeker?

729. Meestal worden de door de onderhoudsplichtige betaalde bedragen overgemaakt aan de tenuitvoerleggingsautoriteit van de staat die de beslissing ten uitvoer legt. Deze autoriteit maakt de bedragen rechtstreeks over aan de onderhoudsgerechtigde dan wel aan de centrale autoriteit of de tenuitvoerleggingsautoriteit van de staat waar de onderhoudsgerechtigde verblijft. De onderhoudsgerechtigde kan in het verzoekformulier (bijvoorbeeld voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging) gegevens vermelden over de plaats waar de onderhoudsuitkeringen betaalbaar worden gesteld.

Hoe lang duurt het voordat de onderhoudsgerechtigde betalingen ontvangt?

730. Dat hangt af van een veelheid van factoren, zoals de bereidheid van de onderhoudsplichtige om vrijwillig te betalen of de noodzaak om gedwongen tenuitvoerleggingsmaatregelen te nemen. Wanneer opsporingswerk moet worden verricht om de onderhoudsplichtige, zijn inkomen of vermogen te lokaliseren, kan het langer duren om de betalingen te ontvangen.

Hoofdstuk 11

Verzoeken om wijziging van een beslissing (artikel 10, lid 1, onder e) en f), en artikel 10, lid 2, onder b) en c))

731. De hoofdstukken van het vademecum die handelen over de wijziging van beslissingen inzake levensonderhoud zijn anders ingedeeld dan de hoofdstukken in verband met overige verzoeken in de zin van het verdrag. De inkomende en uitgaande verzoeken om wijziging zijn samengebracht in dit hoofdstuk, waarin een overzicht wordt gegeven van de toepassingsmogelijkheden van het verdrag op door onderhoudsplichtigen of onderhoudsgerechtigden ingediende verzoeken om wijziging van bestaande beslissingen inzake levensonderhoud. In het volgende hoofdstuk (hoofdstuk 12) worden de procedures voor uitgaande en inkomende verzoeken om wijziging uiteengezet.
732. Deze indeling van het vademecum voor verzoeken om wijziging werd gekozen omdat de verdragsbepalingen, de omstandigheden van de partijen (waar ze verblijven en waar de beslissing is gegeven) en de hoedanigheid van de verzoeker (onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige) met elkaar in wisselwerking staan en zodoende invloed hebben op de vraag bij welke staat en op welke wijze deze verzoeken moeten worden ingediend. Daarom komen in dit hoofdstuk alle mogelijke praktijkscenario's aan bod, en wordt in detail uitgelegd welke wijzigingsprocedures daarvoor gelden. Dit hoofdstuk fungeert als leidraad voor dossierbeheerders en bevordert het begrip van de onderliggende vraagstukken die rijzen in het kader van wijzigingen. Daarbij wordt de nodige achtergrondinformatie verstrekt met het oog op de behandeling van dergelijke verzoeken, hetgeen aan bod komt in hoofdstuk 12.
733. In het eerste deel van dit hoofdstuk wordt de wijziging in hoofdlijnen belicht vanuit een internationaal perspectief. In het tweede deel worden verzoeken om wijziging besproken in het kader van vier verschillende praktijkscenario's.

I. Overzicht – Wijziging van beslissingen inzake levensonderhoud

A. Algemeen

734. Onderhoudsverplichtingen, met name jegens kinderen, kunnen zich uitstrekken over vele jaren. Bovendien kunnen mettertijd veranderingen intreden in de behoeften van de kinderen en de draagkracht van de ouders. Daarom is het van belang te voorzien in de mogelijkheid om beslissingen inzake levensonderhoud te wijzigen teneinde te waarborgen dat de kinderen en gezinnen de uitkeringen ontvangen die zij nodig hebben om in hun levensonderhoud te voorzien. Om dat doel te bereiken, zijn in het verdrag bepalingen opgenomen die de centrale autoriteiten helpen bij het verzenden en behandelen van verzoeken om wijziging van beslissingen. Tevens bevat het verdrag voorschriften om gewijzigde beslissingen waar nodig op een later tijdstip te erkennen en ten uitvoer te leggen¹⁴².

¹⁴² Zie het toelichtend rapport, punt 258.

735. Op grond van artikel 10 kan een verzoek om **wijziging** van een bestaande beslissing worden ingediend wanneer een van de partijen (de onderhoudsgerechtigde of de onderhoudsplichtige) de beslissing wil laten wijzigen. Deze wijziging wordt in sommige staten ook verandering, herziening of aanpassing genoemd. Zo kan een onderhoudsgerechtigde vragen het levensonderhoud op een hoger bedrag vast te stellen, de onderhoudsplicht voor een of meer kinderen te beëindigen of de voorwaarden te wijzigen, zoals de periodiciteit van de betalingen. Gelijkerwijs kan een onderhoudsplichtige om wijziging van een beslissing verzoeken, vaak met het doel het levensonderhoud op een lager bedrag vast te stellen, de onderhoudsplicht voor een of meer kinderen te beëindigen of de betalingsvoorwaarden te wijzigen. De beslissing kan ook gewoon worden gewijzigd om te waarborgen dat de betalingen van levensonderhoud beter aansluiten op het huidige inkomen van de onderhoudsplichtige. De centrale autoriteit van de verzoekende staat waar de onderhoudsgerechtigde verblijft, verzendt het verzoek om wijziging naar de andere verdragsluitende staat.
- Een **wijziging** is de procedure waarbij na het geven van een beslissing inzake levensonderhoud veranderingen daarin worden aangebracht. In sommige staten wordt dit een verzoek om verandering, aanpassing of herziening genoemd. De wijziging kan betrekking hebben op het onderhoudsbedrag, de periodiciteit van de betalingen of een andere bepaling van de beslissing inzake levensonderhoud.*
736. In alle verdragsluitende staten bestaan procedures voor de behandeling van verzoeken die ingevolge het verdrag worden ingediend om onderhoudsverplichtingen te wijzigen of aan te passen, hetzij door de bestaande beslissing te wijzigen, hetzij door een nieuwe beslissing inzake levensonderhoud te geven¹⁴³. Daarbij mag echter niet uit het oog worden verloren dat de gegrondheid van het verzoek om wijziging wordt beoordeeld overeenkomstig het recht van de aangezochte staat¹⁴⁴. In de verdragsluitende staten kunnen sterk uiteenlopende rechtsregels worden toegepast om te besluiten dat voldoende gronden aanwezig zijn om gehoor te geven aan een verzoek om wijziging van een beslissing¹⁴⁵. In het landprofiel van de aangezochte staat wordt uitgelegd welke gronden naar het nationale recht van deze staat aanwezig moeten zijn om het verzoek in te willigen.
737. Belangrijk is dat er grote verschillen bestaan in de wijze waarop verdragsluitende staten verzoeken om wijziging behandelen die ertoe strekken betalingsachterstanden te matigen of op te heffen. In sommige staten is het niet toegestaan betalingsachterstanden te wijzigen. Zelfs wanneer een daartoe strekkende beslissing wordt gegeven, houdt dit niet noodzakelijk in dat deze in een andere staat wordt erkend. Wanneer een verzoeker vraagt betalingsachterstanden te wijzigen, is het verstandig het landprofiel van beide staten te raadplegen om uit te maken of een dergelijke wijziging mogelijk is en, na wijziging van de beslissing, of de opheffing van betalingsachterstanden kan worden erkend.

¹⁴³ In dit hoofdstuk wordt ervan uitgegaan dat een staat wordt gevraagd een eerdere beslissing te wijzigen. De hier gegeven uitleg is echter van gelijke toepassing wanneer het naar het nationale recht niet is toegestaan een gewijzigde beslissing te verkrijgen, maar alleen een nieuwe beslissing vast te stellen. Zie het toelichtend rapport, punt 264.

¹⁴⁴ Sommige staten passen in het kader van deze verzoeken het buitenlandse recht toe in plaats van het nationale recht. Wanneer een staat partij is bij het Haagse protocol inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen, is dit recht van kracht voor wijzigingen van beslissingen.

¹⁴⁵ In sommige staten wordt de wijziging van een door een andere staat gegeven beslissing niet erkend zolang het kind of een van de partijen verblijft in de staat van herkomst. Dat kan van invloed zijn op de vraag in hoeverre het wenselijk is om wijziging te verzoeken in een andere staat dan de staat van herkomst.

738. Van even groot belang voor verzoeken om wijziging die door een onderhoudsplichtige worden ingediend, is de beschikbaarheid van rechtsbijstand. Zoals verderop in hoofdstuk 12 wordt toegelicht, kent het verdrag de onderhoudsplichtige geen automatisch recht op kosteloze rechtsbijstand toe met betrekking tot verzoeken om wijziging (artikel 17). De onderhoudsgerechtigde daarentegen heeft wel recht op kosteloze rechtsbijstand wanneer hij een verzoek om wijziging indient met betrekking tot onderhoudsverplichtingen jegens kinderen die binnen de werkingssfeer van het verdrag vallen.
739. Net zo belangrijk is dat in het verdrag, naast een aantal zeer beperkte regels over de wijze waarop verdragsluitende staten in het buitenland gegeven beslissingen tot wijziging moeten behandelen, slechts algemene richtsnoeren worden aangereikt over de soorten verzoeken om wijziging die door tussenkomst van centrale autoriteiten kunnen worden ingediend.
740. Bij het beheer van internationale onderhoudszaken kunnen derhalve situaties optreden waarin het verdrag geen houvast biedt. In dit geval moeten de afzonderlijke staten eventuele problemen zelf oplossen met toepassing van nationale rechtsregels en de overkoepelende beginselen van het verdrag. Daarbij wordt van de staten verlangd dat zij onderling samenwerken om oplossingen te bevorderen die efficiënt, kosteneffectief en rechtvaardig zijn en die bijdragen aan de verwezenlijking van het nagestreefde doel met betrekking tot de inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden.

B. Waar wordt een rechtstreeks verzoek of een verzoek om wijziging ingediend en wanneer is een verzoek op grond van het verdrag mogelijk?

741. In het verdrag worden geen „directe bevoegdheidsregels” vastgesteld die bepalen wanneer een verdragsluitende staat een in een andere verdragsluitende staat gegeven beslissing inzake levensonderhoud kan wijzigen. Deze kwestie wordt altijd geregeld overeenkomstig het nationale recht. Het enige geval waarin de mogelijkheid om een beslissing te wijzigen uitdrukkelijk ter sprake komt in het verdrag betreft verzoeken om wijziging die door een onderhoudsplichtige worden ingediend in een andere staat dan de **staat van herkomst** wanneer de onderhoudsgerechtigde in de staat van herkomst verblijft (artikel 18)¹⁴⁶.
742. Door te voorzien in de mogelijkheid **verzoeken** om wijziging in te dienen en door regels met betrekking tot de erkenning en tenuitvoerlegging van (gewijzigde) beslissingen vast te stellen, brengt het verdrag een kader tot stand dat tegemoetkomt aan de behoeften van
- Aanbeveling:** in dit vademecum wordt onderscheid gemaakt tussen **verzoeken** en **rechtstreekse verzoeken**. Een verzoek is een voorziening die uit hoofde van het verdrag wordt ingesteld door tussenkomst van een centrale autoriteit, zoals een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging. Een rechtstreeks verzoek is een voorziening die rechtstreeks bij een bevoegde autoriteit wordt ingesteld, zoals een rechtstreeks verzoek om vaststelling van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, indien geen van de verdragsluitende staten de toepassing van het verdrag tot dergelijke verzoeken heeft uitgebreid. Zie hoofdstuk 16 voor meer informatie over rechtstreekse verzoeken.
- De staat van herkomst is de staat waar de beslissing inzake levensonderhoud is gegeven.*

¹⁴⁶ Zie het toelichtend rapport, punt 415. Zie artikel 18 met betrekking tot door een onderhoudsplichtige ingediende verzoeken om wijziging.

partijen die zich genoodzaakt zien de eerste beslissing te wijzigen. Het verdrag geeft onderhoudsgerechtigden of onderhoudsplichtigen de beschikking over een kosteneffectieve en vereenvoudigde procedure om verzoeken om wijziging in te dienen in het geval dat de wederpartij in een andere verdragsluitende staat verblijft. In de meeste gevallen neemt dit voor de partij die de beslissing wil laten wijzigen de noodzaak weg om zich te verplaatsen naar de andere staat teneinde het verzoek in te dienen¹⁴⁷.

743. Meestal heeft de verzoeker (onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige) de keuze uit een aantal mogelijkheden wat betreft de staat waar hij het verzoek indient, of het al dan niet toepassen van het verdrag om een verzoek in te dienen. De verzoeker kan ervoor kiezen:

- een verzoek in de zin van artikel 10 van het verdrag in te dienen en voor kennisneming te laten verzenden naar de staat waar de wederpartij verblijft, of
- zich te verplaatsen naar de staat waar de beslissing is gegeven of waar de wederpartij verblijft, en daar een rechtstreeks verzoek in te dienen bij de bevoegde autoriteit, of
- een rechtstreeks verzoek in te dienen bij de bevoegde autoriteit van zijn eigen staat, met name wanneer hij nog steeds verblijft in de staat waar de beslissing is gegeven.

744. Om uit te maken welke keuze het meest aangewezen is in de gegeven omstandigheden, moet rekening worden gehouden met:

- de staat waar de verzoeker verblijft en de vraag of dit de staat van herkomst is (de staat waar de beslissing is gegeven),
- de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft,
- de vraag of het soort wijziging waarom wordt verzocht, is toegestaan naar het recht van de staat waar het (rechtstreeks) verzoek wordt ingediend (zie de bovenstaande opmerkingen over de wijziging van betalingsachterstanden),
- eventuele problemen om de gewijzigde beslissing te laten erkennen in de staat waar zij ten uitvoer moet worden gelegd,
- de benodigde tijdsduur voor de behandeling van het verzoek. Deze overweging kan met name van belang zijn wanneer een onderhoudsgerechtigde vraagt het levensonderhoud op een hoger bedrag vast te stellen teneinde de toenemende kosten voor de opvoeding van het kind te bestrijden,
- de vraag of in een staat een spoedprocedure beschikbaar is voor de behandeling van verzoeken om wijziging, zoals de herzieningsprocedures in Australië, waardoor de partijen de beslissing zo nodig meermaals kunnen aanpassen.

745. Het is van belang in gedachte te houden dat de onderhoudsplichtige op grond van artikel 18 van het verdrag minder ruime keuzemogelijkheden heeft dan de onderhoudsgerechtigde.

746. Het is geen sinecure om een keuze te maken tussen een verzoek om wijziging of een rechtstreeks verzoek. Bijgevolg is het raadzaam verzoekers aan te moedigen om juridisch advies in te winnen wanneer ze vragen hebben of problemen ondervinden.

¹⁴⁷

Opgemerkt zij dat de verzoeker zich soms toch nog moet verplaatsen, bijvoorbeeld wanneer de zaak niet door tussenkomst van de centrale autoriteit kan worden behandeld.

747. Tot slot zij opgemerkt dat, aangezien het verdrag slechts in een beperkt aantal omstandigheden toepassing vindt, de mogelijkheid bestaat dat de aangebrachte wijzigingen of de vaststelling van nieuwe beslissingen leiden tot een veelheid van beslissingen met betrekking tot hetzelfde gezin of dezelfde verzoeker en verweerder. Procedures die kunnen resulteren in meerdere beslissingen zijn daarom, voor zover mogelijk, te vermijden. De daaruit voortvloeiende onzekerheid alsook de vereiste middelen om de bijbehorende problemen op te lossen, belemmeren immers de effectieve tenuitvoerlegging van die beslissingen.

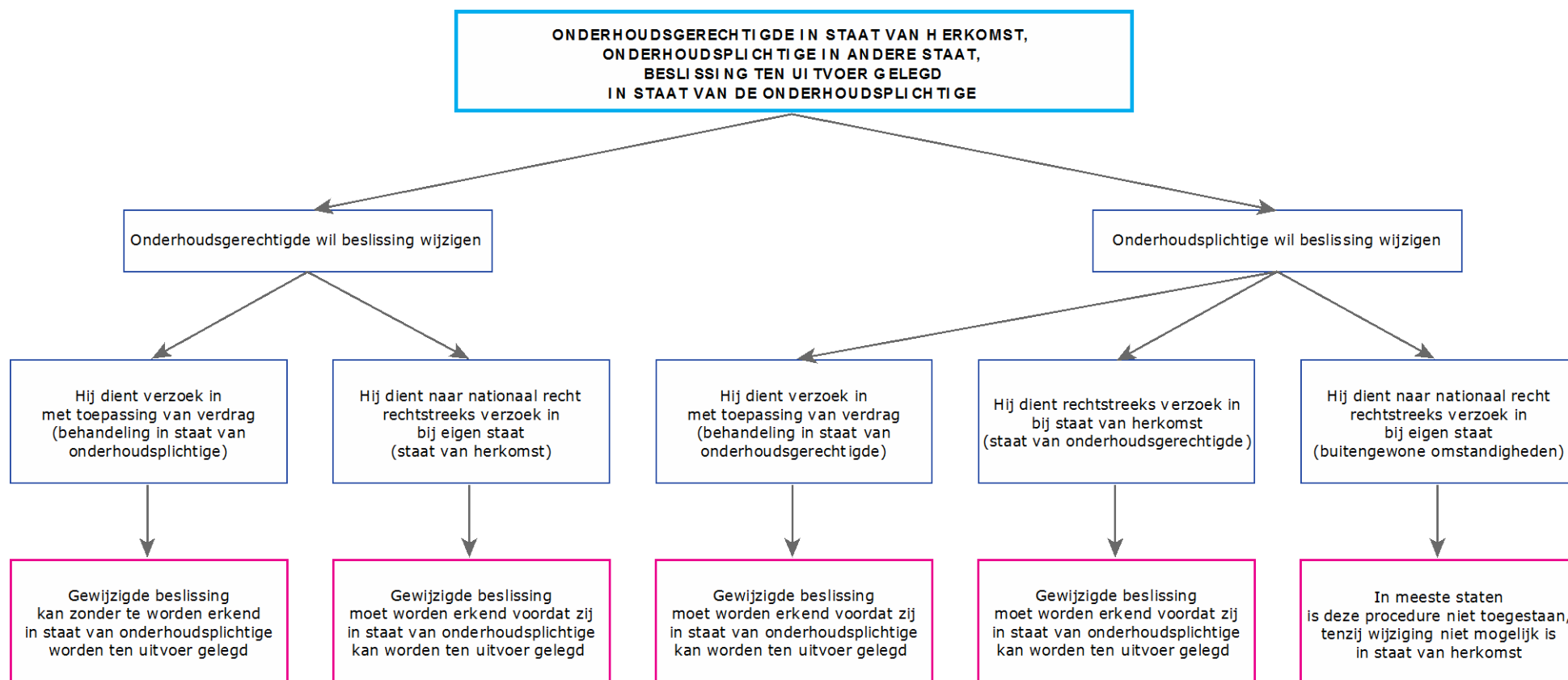
II. Voorbeelden

748. In deze afdeling wordt verduidelijkt welke wijzigingsscenario's mogelijk zijn en in welke gevallen op grond van het verdrag verzoeken om wijziging kunnen worden ingediend. De verzoeken om wijziging worden belicht in vier mogelijke scenario's:
- 1 de onderhoudsgerechtigde verblijft in de staat die de eerste beslissing heeft gegeven (de staat van herkomst), maar de onderhoudsplichtige niet,
 - 2 de onderhoudsplichtige verblijft in de staat van herkomst, maar de onderhoudsgerechtigde niet,
 - 3 de onderhoudsplichtige en de onderhoudsgerechtigde verblijven niet in de staat van herkomst, maar in verschillende staten,
 - 4 de onderhoudsplichtige en de onderhoudsgerechtigde verblijven niet in de staat van herkomst, maar in dezelfde staat.
749. In elk voorbeeld zijn de belangrijkste vragen die in de overweging moeten worden betrokken:
- Waar is de beslissing gegeven?
 - Waar verblijft de onderhoudsgerechtigde nu?
 - Waar verblijft de onderhoudsplichtige?
 - Waar moet de gewijzigde beslissing worden erkend en ten uitvoer gelegd?
750. De keuzemogelijkheden voor elk voorbeeld worden verduidelijkt in een schema.

A. Scenario 1: de onderhoudsplichtige heeft de staat van herkomst verlaten, de onderhoudsgerechtigde verblijft daar nog

Feitelijke omstandigheden van de zaak:

751. Dit is een van de meest voorkomende scenario's. De beslissing inzake levensonderhoud is gegeven in land A (= staat van herkomst). De onderhoudsplichtige verblijft nu in land B. De onderhoudsgerechtigde verblijft nog steeds in land A. De beslissing werd voor erkenning en tenuitvoerlegging verzonden naar land B. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

Figuur 28: Verzoek om wijziging wanneer de onderhoudsgerechtigde verblijft in de staat van herkomst

1. De onderhoudsgerechtigde wil de beslissing wijzigen

752. Vaak wil de onderhoudsgerechtigde de beslissing wijzigen om de toenemende kosten voor de opvoeding van de kinderen te bestrijden. In dit geval heeft de onderhoudsgerechtigde de keuze uit diverse mogelijkheden.

a) **Mogelijkheid 1 – Een verzoek indienen ingevolge artikel 10, lid 1, onder f), van het verdrag**

753. In dit geval kan de onderhoudsgerechtigde ingevolge artikel 10, lid 1, onder f), van het verdrag een verzoek indienen om de beslissing te laten wijzigen in land B, waar de onderhoudsplichtige nu zijn **gewone verblijfplaats** heeft. Wanneer de onderhoudsgerechtigde deze mogelijkheid kiest, wordt het verzoek door de centrale autoriteit van land A verzonden naar de centrale autoriteit van land B. De centrale autoriteit van land B zendt het verzoek door naar de bevoegde autoriteit van land B. Het verzoek wordt behandeld overeenkomstig het nationale recht (en de bevoegdheidsregels) van land B, en de beslissing kan worden gewijzigd.
- Het begrip **gewone verblijfplaats** wordt niet nader omschreven in het verdrag. Niettemin wordt dit begrip gebezigd in een aantal artikelen van het verdrag die verband houden met de mogelijkheid tot erkenning of tenuitvoerlegging van een beslissing. De feitelijke omstandigheden die eigen zijn aan elke zaak bepalen of iemand zijn gewone verblijfplaats heeft in een staat. De gewone verblijfplaats kan worden bepaald op basis van feitelijke elementen, zoals de plaats waar iemand verblijft, waar iemand zijn vast verblijf (of hoofdverblijf) heeft of waar hij werkt of naar school gaat. De enkele aanwezigheid in een staat volstaat niet om te concluderen dat iemand daar zijn gewone verblijfplaats heeft.*

754. Het is niet noodzakelijk de gewijzigde beslissing te laten erkennen met het oog op de tenuitvoerlegging in land B, omdat zij is gegeven door een bevoegde autoriteit van land B. In het verzoekformulier wordt aangegeven of de verzoeker om tenuitvoerlegging van de gewijzigde beslissing verzoekt. Als dat het geval is, hoeft de onderhoudsgerechtigde (verzoeker) geen verdere stappen te ondernemen voor zover de beslissing in land B ten uitvoer wordt gelegd. Wanneer de onderhoudsplichtige verhuist naar een andere staat of wanneer hij inkomen of vermogen heeft buiten land B, moet de gewijzigde beslissing daar uiteraard wel worden erkend. Het is niet noodzakelijk de gewijzigde beslissing te laten erkennen in land A (waar de verzoeker verblijft), tenzij het nationale recht van land A zulks voorschrijft, of tenzij de onderhoudsplichtige inkomen of vermogen heeft in land A en de beslissing daar ten uitvoer moet worden gelegd.

755. Samengevat komt mogelijkheid 1 erop neer dat de onderhoudsgerechtigde op grond van het verdrag verzoekt om wijziging van de beslissing, en dat de in dit hoofdstuk en in hoofdstuk 12 uiteengezette procedures daarop van toepassing zijn.

b) **Mogelijkheid 2 – Een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van land A**

756. Wanneer de verzoeker deze mogelijkheid kiest om de beslissing te wijzigen, vindt het verdrag geen toepassing.
757. Aangezien de eerste beslissing is gegeven in land A, kan de onderhoudsgerechtigde zich opnieuw wenden tot de gerechtelijke of administratieve autoriteit die de beslissing heeft gegeven, om deze te laten wijzigen. Net als elke andere wijziging wordt deze wijziging vastgesteld overeenkomstig het nationale recht (het recht van land A). Het recht van land A regelt de wijze waarop kennisgeving of betekening van

het verzoek wordt verricht aan de onderhoudsplichtige in land B.

758. Wanneer de onderhoudsgerechtigde ervoor kiest een rechtstreeks verzoek om wijziging in te dienen in land A, moet de eenmaal gewijzigde beslissing voor erkenning en tenuitvoerlegging worden verzonden naar land B aangezien de onderhoudsplichtige daar verblijft en deze staat met de tenuitvoerlegging is belast. Daartoe kunnen de in hoofdstuk 4 beschreven procedures worden toegepast.
759. De gewijzigde beslissing wordt erkend en ten uitvoer gelegd in land B, tenzij de onderhoudsplichtige, zoals uiteengezet in hoofdstuk 5, aannemelijk kan maken dat de in artikel 20 vermelde gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging ontbreken, of dat een van de in artikel 22 bedoelde gronden een beletsel vormt voor de erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de onderhoudsplichtige aannemelijk heeft kunnen maken dat er, in strijd met het recht van land A, geen kennisgeving of betekening aan hem is verricht van het rechtstreekse verzoek om wijziging.
760. Meestal wordt de gewijzigde beslissing echter erkend zonder dat daartegen een rechtsmiddel wordt aangewend in land B. Bijgevolg is de gewijzigde beslissing vatbaar voor tenuitvoerlegging in land B.
761. Samengevat komt mogelijkheid 2 erop neer dat de onderhoudsgerechtigde overeenkomstig het nationale recht verzoekt om wijziging van de beslissing, maar dat op een later tijdstip met toepassing van artikel 10 van het verdrag om erkenning en tenuitvoerlegging van de gewijzigde beslissing wordt verzocht. Het verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging is onderworpen aan de in hoofdstukken 4 en 5 uiteengezette procedures.

2. De onderhoudsplichtige wil de beslissing wijzigen

762. Wanneer de onderhoudsplichtige de beslissing in dit specifieke scenario wil wijzigen, heeft hij eveneens de keuze uit meerdere mogelijkheden wat betreft de staat waar het verzoek kan worden ingediend. Zoals hieronder wordt toegelicht, kan de onderhoudsplichtige op grond van het verdrag een verzoek om wijziging indienen in land A; hij kan ook een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van land A of, in een zeer beperkt aantal omstandigheden binnen de grenzen van het nationale recht, een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van land B.
763. In dit specifieke geval (wanneer de onderhoudsplichtige de staat van herkomst heeft verlaten, terwijl de onderhoudsgerechtigde daar nog verblijft) gelden bepaalde overwegingen uitsluitend voor de onderhoudsplichtige. Deze overwegingen zijn belangrijk voor een onderhoudsplichtige om te bepalen in welke staat het verzoek behoort te worden ingediend.
764. Het verdrag bevat weliswaar geen directe regels over de gevallen waarin een staat een in een andere staat gegeven beslissing kan wijzigen, maar beperkt toch de mogelijkheid voor de onderhoudsplichtige om de beslissing te laten wijzigen door een andere staat in het geval dat de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft in de staat

Belangrijke opmerking: uit artikel 18 volgt dat het van belang is te bepalen waar de procedure in de zin van het verdrag wordt „ingesteld” om uit te maken of dit artikel in de weg kan staan aan de erkenning van de beslissing. Benadrukt zij dat in dit artikel sprake is van „procedure”, niet van verzoek. De „procedure” wordt ingesteld in de staat waar de bevoegde autoriteit (de gerechtelijke of administratieve autoriteit) kennisneemt van de zaak of deze onderwerpt aan een toetsing, en oordeelt indien er grond bestaat tot wijziging van de beslissing inzake levensonderhoud. Dit is de **aangezochte staat**.

die de eerste beslissing heeft gegeven (de staat van herkomst)¹⁴⁸.

765. Deze regel is neergelegd in artikelen 18 en 22 van het verdrag. Artikel 18 bepaalt dat indien de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft in de staat van herkomst, de onderhoudsplichtige geen procedure tot wijziging van een beslissing kan instellen in een andere verdragsluitende staat dan de staat van herkomst tenzij een van de vier genoemde uitzonderingen van toepassing is. Op grond van artikel 22 kan een verweerder zich verzetten tegen een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging op grond dat de beslissing is gegeven in strijd met artikel 18.
766. Dit betekent in de praktijk dat indien de onderhoudsplichtige de staat van herkomst heeft verlaten en de beslissing wil wijzigen terwijl de onderhoudsgerechtigde nog in de staat van herkomst verblijft, het daartoe strekkende verzoek in de staat van herkomst moet worden behandeld. Het verdrag biedt de onderhoudsplichtige de mogelijkheid dat te doen zonder zich te verplaatsen naar de staat van herkomst, en wel door in zijn eigen staat een verzoek in te dienen en deze overeenkomstig het verdrag voor kennisneming te laten verzenden naar de staat van herkomst¹⁴⁹.
767. Wanneer deze procedure niet wordt gevolgd en het verzoek om wijziging in een andere staat dan de staat van herkomst wordt behandeld, dient de onderhoudsplichtige erop toe te zien, voor zover de gewijzigde beslissing moet worden erkend, dat artikelen 18 en 22 niet in de weg staan aan de erkenning van de gewijzigde beslissing.
768. Hieronder worden deze mogelijkheden meer in detail toegelicht.

a) Mogelijkheid 1 – Een verzoek om wijziging indienen ingevolge artikel 10, lid 2, onder b), van het verdrag

769. Artikel 10, lid 2, onder b), biedt de onderhoudsplichtige een degelijk en vaak ook goedkoper alternatief, veeleer dan terug te keren naar land A en het verzoek om wijziging rechtstreeks daar in te dienen. Gezien de feitelijke omstandigheden van deze zaak kan de onderhoudsplichtige op grond van het verdrag een verzoek om wijziging indienen in zijn staat (land B); dit verzoek wordt dan door de centrale autoriteit van land B verzonden naar land A. De centrale autoriteit van land A zendt het verzoek voor behandeling door naar een bevoegde autoriteit van land A, waar het verzoek wordt behandeld overeenkomstig het recht van land A.
770. Wanneer een gewijzigde beslissing wordt gegeven, bezorgt de centrale autoriteit van land A een afschrift daarvan aan land B. Het recht van land B kan echter voorschrijven dat de in land A gegeven beslissing tot wijziging moet worden erkend in land B voordat de eerder erkende beslissing effectief wordt gewijzigd. Dat is niet altijd noodzakelijk, want in sommige staten wordt de gewijzigde beslissing gewoon beschouwd als een vervolg op de eerste beslissing. In tal van staten geldt als goede praktijk dat de centrale autoriteit ingevolge artikel 10, lid 2, onder a), bijstand verleent tijdens deze erkenningsprocedure in de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft. Zo niet, moet de onderhoudsplichtige de interne procedures toepassen die in zijn staat openstaan om de beslissing te laten erkennen.
771. De verderop in dit hoofdstuk uiteengezette procedures zijn van toepassing op het verzoek om wijziging.

¹⁴⁸ Zie het toelichtend rapport, punten 421 en 422.

¹⁴⁹ Opgemerkt zij dat de onderhoudsplichtige op grond van artikel 17 geen recht heeft op kosteloze rechtsbijstand voor dit verzoek.

b) Mogelijkheid 2 – Een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van land A

772. Het staat de onderhoudsplichtige altijd vrij terug te keren naar land A en daar een rechtstreeks verzoek om wijziging in te dienen bij de bevoegde autoriteit van land A. Dit verzoek wordt dan behandeld overeenkomstig het nationale recht van land A.
773. Meestal moet de onderhoudsplichtige de gewijzigde beslissing dan laten erkennen in land B, waar zij ten uitvoer wordt gelegd, teneinde de tenuitvoerlegging van de eerste beslissing te beperken of aan te passen. Het daartoe strekkende verzoek om erkenning kan worden ingediend overeenkomstig het nationale recht (voor zover toegestaan in land B), of de onderhoudsplichtige kan ingevolge artikel 10, lid 2, onder a), een verzoek indienen om de gewijzigde beslissing te laten erkennen in land B met het doel de tenuitvoerlegging van de eerder erkende beslissing te beperken. In tal van staten geldt als goede praktijk dat de centrale autoriteit ingevolge artikel 10, lid 2, onder a), bijstand verleent tijdens deze erkenningsprocedure in de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft. Zo niet, moet de onderhoudsplichtige de interne procedures toepassen die in zijn staat openstaan om de beslissing te laten erkennen. De procedures voor dit verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging worden nader toegelicht in hoofdstukken 4 en 5.

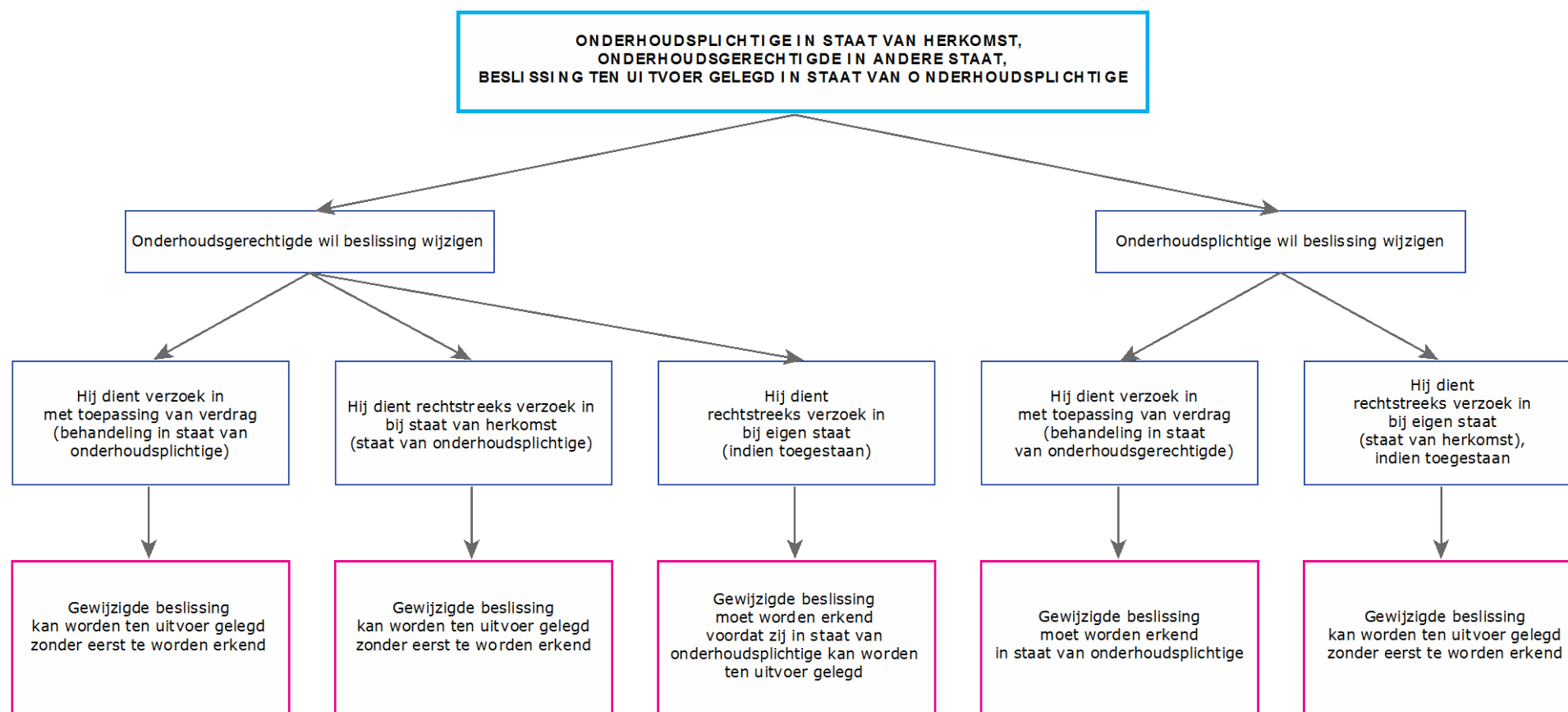
c) Mogelijkheid 3 – Een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van land B

774. Gezien het bepaalde in artikel 18 zijn er weinig staten waar dit is toegestaan, tenzij er zich buitengewone omstandigheden voordoen. Deze mogelijkheid is niet beschikbaar wanneer het verzoek betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen jegens kinderen.
775. Een rechtstreeks verzoek om wijziging kan bijvoorbeeld worden ingediend in land B, wanneer beide partijen het erover eens zijn dat een behandeling in land B minder tijdrovend zou zijn omdat deze staat zich een beter oordeel kan vormen omtrent het inkomen en de draagkracht van de onderhoudsplichtige wat betreft onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten. In dit geval zijn de partijen overeengekomen de zaak te laten behandelen in land B. Het rechtstreekse verzoek van de onderhoudsplichtige wordt volledig behandeld overeenkomstig het nationale recht van land B (voor zover toegestaan) met kennisgeving aan de onderhoudsgerechtigde indien het recht van deze staat zulks voorschrijft.
776. In het verdrag wordt erkend dat dergelijke gevallen mogelijk zijn krachtens de in artikel 18 genoemde uitzonderingen. Op grond daarvan zijn wijzigingen in een andere staat dan de staat van herkomst toegestaan onder de volgende beperkte omstandigheden:
- de partijen hebben schriftelijk overeenstemming bereikt over de bevoegdheid van die andere staat (evenwel met uitzondering van onderhoudsverplichtingen jegens kinderen),
 - de onderhoudsgerechtigde onderwerpt zich aan de bevoegdheid van de autoriteit van die andere staat,
 - de bevoegde autoriteit van de staat van herkomst kan haar bevoegdheid tot wijziging van de beslissing niet uitoefenen of weigert deze uit te oefenen, en
 - de in de staat van herkomst gegeven beslissing kan niet worden erkend of kan niet uitvoerbaar worden verklaard in de andere staat.

B. Scenario 2: de onderhoudsgerechtigde heeft de staat van herkomst verlaten, de onderhoudsplichtige verblijft daar nog

Feitelijke omstandigheden van de zaak:

777. De beslissing inzake levensonderhoud is gegeven in land A (= staat van herkomst). De onderhoudsgerechtigde is verhuisd naar land B. De onderhoudsplichtige verblijft nog in land A. De beslissing wordt ten uitvoer gelegd in land A. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

Figuur 29: Verzoek om wijziging wanneer de onderhoudsplichtige verblijft in de staat van herkomst

1. De onderhoudsgerechtigde wil de beslissing wijzigen

a) Mogelijkheid 1 – Een verzoek indienen ingevolge artikel 10, lid 1, onder e), van het verdrag

778. Wanneer de onderhoudsgerechtigde niet naar land A wil terugkeren om het verzoek in te dienen, kan hij ingevolge artikel 10, lid 1, onder e), van het verdrag een verzoek om wijziging indienen. De centrale autoriteit van land B verzendt dit verzoek naar de centrale autoriteit van land A, die het verzoek voor behandeling doorzendt naar de bevoegde autoriteit. Het verzoek wordt behandeld overeenkomstig het recht van land A, en de daaruit voortvloeiende gewijzigde beslissing ten uitvoer kan worden gelegd in land A.
779. Meestal is het niet noodzakelijk de gewijzigde beslissing te laten erkennen in land B (waar de onderhoudsgerechtigde verblijft) of in een andere staat tenzij de onderhoudsplichtige daar inkomen of vermogen heeft. Moet de beslissing toch elders worden erkend, dan kan de onderhoudsgerechtigde de in hoofdstukken 4 en 5 uiteengezette procedures toepassen.
780. De procedures die verderop in dit hoofdstuk worden toegelicht, zijn van toepassing op het verzoek dat in dit geval wordt ingediend door de onderhoudsgerechtigde.

b) Mogelijkheid 2 – Een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van land A

781. De onderhoudsgerechtigde kan altijd ervoor kiezen terug te keren naar land A, dat de eerste beslissing heeft gegeven, en daar een rechtstreeks verzoek om wijziging in te dienen. Zodra de gewijzigde beslissing werd gegeven, is het niet nodig die te laten erkennen met het oog op de tenuitvoerlegging in land A. De gewijzigde beslissing kan gewoon worden verzonden naar de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit, en op gelijke wijze ten uitvoer worden gelegd als de eerste beslissing. De wijzigingsprocedure wordt volledig geregeld overeenkomstig het nationale recht van land A.
782. Moet de gewijzigde beslissing ten uitvoer worden gelegd in land B of in een andere verdragsluitende staat omdat de onderhoudsplichtige daar inkomen of vermogen heeft, dan moet de onderhoudsgerechtigde een verzoek in de zin van artikel 10, lid 1, onder a), indienen om de gewijzigde beslissing in die staat te laten erkennen. Een dergelijk verzoek is niet nodig wanneer de gewijzigde beslissing op grond van het nationale recht van die staat kan worden behandeld als vervolg op de eerste beslissing, en bijgevolg niet moet worden erkend.

c) Mogelijkheid 3 – Een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van land B

783. Voor zover toestaan krachtens het nationale recht van land B, kan de onderhoudsgerechtigde bij de bevoegde autoriteit van land B (waar hij verblijft) een rechtstreeks verzoek indienen tot het geven van een gewijzigde beslissing. De kennisgeving of betekening aan de onderhoudsplichtige geschiedt overeenkomstig het recht van land B¹⁵⁰.

¹⁵⁰ Zie hoofdstuk 3.

784. De onderhoudsplichtige die deze mogelijkheid wil kiezen, moet erop bedacht zijn dat, wanneer de gewijzigde beslissing met het oog op de tenuitvoerlegging moet worden erkend, deze erkenning een probleem kan vormen in een staat die een voorbehoud in de zin van het verdrag heeft gemaakt, strekkende tot uitsluiting van de verblijfplaats van de onderhoudsgerechtigde als grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing (zie hoofdstuk 5)¹⁵¹.
785. De onderhoudsgerechtigde heeft er bijgevolg belang bij na te gaan of de beslissing vatbaar is voor erkenning in land A, waar de onderhoudsplichtige verblijft. Meestal moet de gewijzigde beslissing inderdaad worden erkend voordat zij ten uitvoer kan worden gelegd in land A. In dit geval is het voor de onderhoudsgerechtigde verkieslijk om het verzoek om wijziging in te dienen met toepassing van artikel 10 van het verdrag, zoals hierboven uiteengezet.
786. Tot slot dient de onderhoudsgerechtigde zich ervan rekenschap te geven dat, wanneer de wijziging waarom hij in dit scenario verzoekt betrekking heeft op achterstallige onderhoudsbedragen, de bevoegde autoriteit van land A niet gehouden is de in land B gegeven beslissing te aanvaarden. In dit geval moet het landprofiel van beide staten worden geraadpleegd om uit te maken of de gewijzigde beslissing daar kan worden aanvaard.

2. De onderhoudsplichtige wil de beslissing wijzigen

a) Mogelijkheid 1 – Een verzoek indienen ingevolge artikel 10, lid 2, onder c), van het verdrag

787. De onderhoudsplichtige kan ervoor kiezen artikel 10, lid 2, onder c), van het verdrag toe te passen om de beslissing te laten wijzigen in land B, waar de onderhoudsgerechtigde verblijft¹⁵². Daartoe kan de onderhoudsplichtige een verzoek indienen in land A. De centrale autoriteit van land A verzendt het verzoek naar de centrale autoriteit van land B. Het verzoek om wijziging wordt dan behandeld in land B overeenkomstig het nationale recht van dat land.
788. Wanneer de beslissing wordt gewijzigd in land B, terwijl de eerste beslissing ten uitvoer wordt gelegd in land A, moet de gewijzigde beslissing meestal ook worden erkend in land A voordat zij ten uitvoer kan worden gelegd. In dit geval prevaleert de gewijzigde beslissing boven de eerdere beslissing. Zo nodig kan om erkenning worden verzocht door de onderhoudsplichtige of de onderhoudsgerechtigde. Wanneer de onderhoudsgerechtigde daarom verzoekt, valt het verzoek om erkenning van de gewijzigde beslissing onder de in hoofdstukken 4 en 5 uiteengezette procedures tot erkenning en tenuitvoerlegging. Verzoekt de onderhoudsplichtige om erkenning van de gewijzigde beslissing, dan geldt in tal van staten als goede praktijk dat de centrale autoriteit bijstand daarbij verleent ingevolge artikel 10, lid 2, onder a), aangezien de erkenning de laatste stap is in de procedure voor het verzoek om wijziging¹⁵³.

¹⁵¹ Wanneer een staat een dergelijk voorbehoud heeft gemaakt, moet een andere grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing worden gevonden. In artikel 20 worden alternatieve gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging genoemd.

¹⁵² Onverminderd de bevoegdheidsregels die van kracht zijn in land B.

¹⁵³ Strikt genomen mist het verdrag toepassing op verzoeken om dienstverlening die de verzoeker richt aan zijn centrale autoriteit in het kader van een in die staat ingediend verzoek.

b) Mogelijkheid 2 – Een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van land A

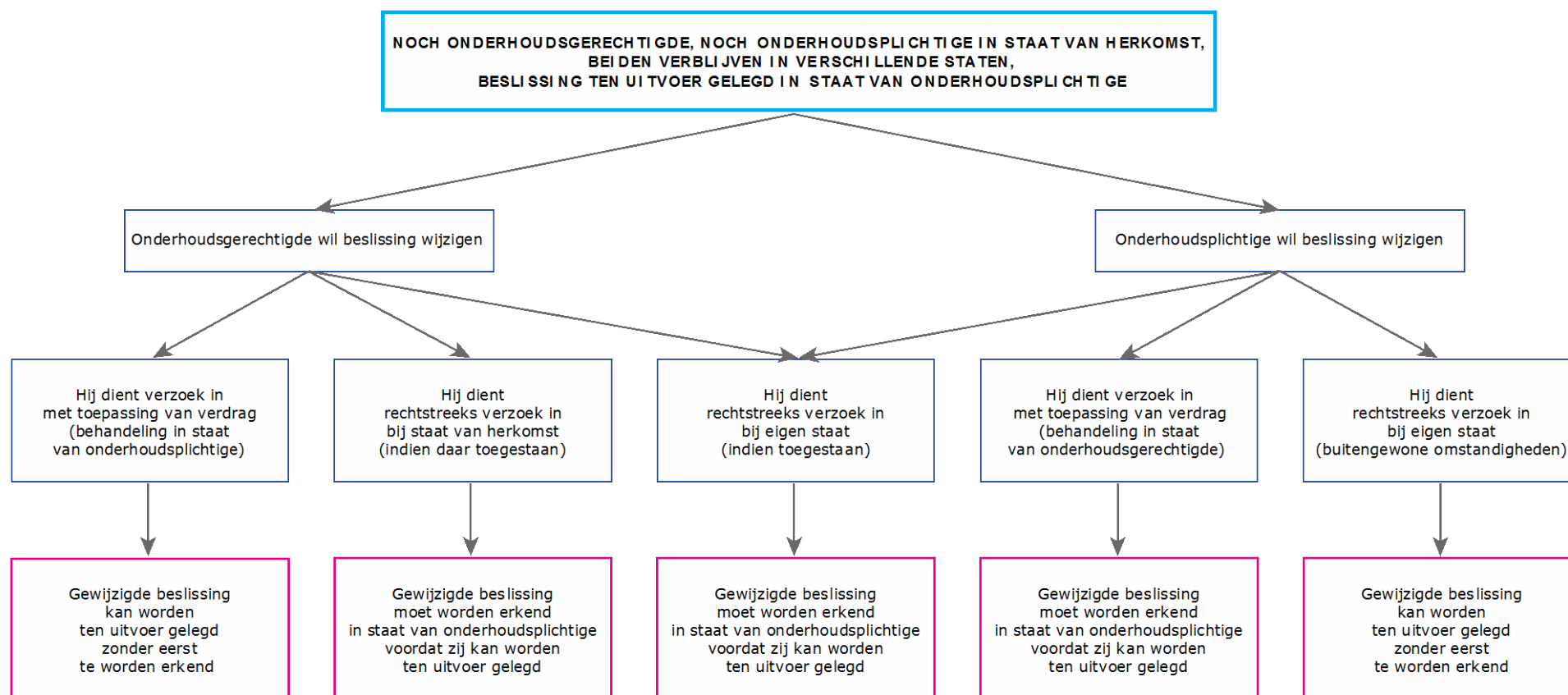
789. Wanneer de onderhoudsplichtige de beslissing wil wijzigen, kan hij rechtstreeks daarom verzoeken bij de bevoegde autoriteit van land A waar hij verblijft. Land A is de staat van herkomst en kan in bepaalde gevallen zijn eigen beslissing wijzigen. Is het verzoek toegestaan,¹⁵⁴ dan wordt de procedure geregeld overeenkomstig het nationale recht van land A. De kennisgeving of betekening aan de onderhoudsgerechtigde geschiedt overeenkomstig het recht van land A¹⁵⁵. De daaruit voortvloeiende beslissing kan ten uitvoer worden gelegd in land A zonder dat erkenning nodig is of zonder verdere stappen te ondernemen. De centrale autoriteit van land A moet echter de centrale autoriteit van land B, waar de onderhoudsgerechtigde woont, in kennis daarvan stellen zodat zij haar administratie kan actualiseren wanneer de beslissing wordt gewijzigd.
790. Het is onwaarschijnlijk dat de daaruit voortvloeiende beslissing van land A moet worden erkend of ten uitvoer gelegd in land B, waar de onderhoudsgerechtigde verblijft, tenzij de onderhoudsplichtige daar ook inkomen of vermogen heeft. Wanneer de onderhoudsgerechtigde de gewijzigde beslissing toch wil laten erkennen en ten uitvoer leggen in land B, zal hij weinig problemen daarbij ondervinden aangezien de gewijzigde beslissing is gegeven door dezelfde autoriteit die de eerste beslissing heeft gegeven. In de meeste staten wordt de gewijzigde beslissing in dit geval beschouwd als een aanvulling op de oorspronkelijke beslissing, en kan zij op grond daarvan worden erkend.
791. Gezien de beperkingen die in voorkomend geval door het nationale recht worden opgelegd wanneer een rechtstreeks verzoek om wijziging wordt behandeld in land A, is het voor de onderhoudsplichtige in de meeste gevallen verkieslijk om de in het verdrag vervatte procedures toe te passen teneinde de beslissing te laten wijzigen in land B.

C. *Scenario 3: zowel de onderhoudsgerechtigde als de onderhoudsplichtige is verhuisd uit de staat van herkomst en verblijft in verschillende staten*

792. De beslissing inzake levensonderhoud is gegeven in land A (= staat van herkomst). De onderhoudsgerechtigde is verhuisd naar land B. De onderhoudsplichtige verblijft nu in land C. De beslissing werd erkend in land C en wordt daar ten uitvoer gelegd. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

¹⁵⁴ Krachtens het recht van sommige staten moet het verzoek worden ingediend op de plaats waar de onderhoudsgerechtigde verblijft. Andere staten missen de rechtsbevoegdheid (of het rechtsgezag) om een beslissing te geven die bindende kracht heeft tegenover niet-ingezetenen of niet-verblijfhouders.

¹⁵⁵ Zie hoofdstuk 3.

Figuur 30: Verzoek om wijziging wanneer beide partijen zijn verhuisd uit de staat van herkomst en in verschillende staten wonen

1. De onderhoudsgerechtigde wil de beslissing wijzigen

a) Mogelijkheid 1 – Een verzoek indienen ingevolge artikel 10, lid 1, onder f), van het verdrag

793. De onderhoudsgerechtigde kan ingevolge artikel 10, lid 1, onder f), van het verdrag een verzoek om wijziging indienen in land B (waar hij verblijft)¹⁵⁶. De centrale autoriteit van land B verzendt dit verzoek naar de centrale autoriteit van land C, waar de onderhoudsplichtige verblijft. De centrale autoriteit zendt het verzoek door naar een bevoegde autoriteit van land C en de beslissing wordt gewijzigd in land C.
794. Opgemerkt zij dat het verdrag niet voorschrijft dat de in land A gegeven beslissing moet worden erkend in land B teneinde een verzoek om wijziging in te dienen in land B of te laten behandelen in land C. Evenmin schrijft het verdrag voor dat de te wijzigen beslissing uitgaat van een verdragsluitende staat¹⁵⁷. De beslissing moet vallen binnen de werkingssfeer van het verdrag (zie hoofdstuk 3). Of de beslissing effectief wordt gewijzigd, hangt echter niet alleen af van het nationale recht van land C, maar ook van de vraag of de beslissing van een soort is dat naar dat recht vatbaar is voor wijziging.
795. Wanneer in het kader van deze procedure een gewijzigde beslissing wordt gegeven, wordt land C nu de „nieuwe” staat van herkomst. De beslissing tot wijziging die uitgaat van land C hoeft niet te worden erkend in land C omdat zij ten uitvoer wordt gelegd in de staat waar zij is gegeven.
796. Er moeten geen verdere stappen worden ondernomen, tenzij de onderhoudsplichtige inkomen of vermogen heeft in land B (waar de onderhoudsgerechtigde verblijft) of in een andere staat. Niettemin wordt als goede praktijk aanbevolen de andere staat in kennis te stellen van de wijziging van de beslissing.

b) Mogelijkheid 2 – Een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van land B

797. Voor zover zulks is toegestaan krachtens het nationale recht van land B, kan de onderhoudsgerechtigde bij de bevoegde autoriteit van land B, waar hij verblijft, rechtstreeks verzoeken om wijziging van de oorspronkelijk in land A gegeven beslissing. Het recht van land B bepaalt hoe daarvan kennisgeving of betekening moet worden verricht aan de onderhoudsplichtige/verweerder in land C¹⁵⁸.
798. De opmerkingen in het vorige scenario over verzoeken die door onderhoudsgerechtigden worden ingediend in hun staat van herkomst, kunnen ook hier van toepassing zijn. Wanneer de onderhoudsgerechtigde deze mogelijkheid kiest, moet de gewijzigde beslissing die in land B werd gegeven, worden erkend in land C, waar de onderhoudsplichtige verblijft. Pas daarna kan zij in land C ten uitvoer worden gelegd. De onderhoudsgerechtigde moet op grond van het verdrag een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging indienen met toepassing van de in hoofdstuk 4 uiteengezette procedures. Hij kan ook een rechtstreeks verzoek om erkenning indienen bij de bevoegde autoriteit van land C. Wanneer land C een voorbehoud heeft gemaakt, strekkende tot uitsluiting van de op de onderhoudsgerechtigde gebaseerde bevoegdheid als grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging, kan de onderhoudsplichtige/verweerder zich verzetten tegen de erkenning. In dit geval moet een andere grondslag voor erkenning en

¹⁵⁶ Onverminderd de bevoegdheidsregels die van kracht zijn in land B.

¹⁵⁷ Zie het toelichtend rapport, punt 262.

¹⁵⁸ Zie hoofdstuk 3.

tenuitvoerlegging worden gevonden.

2. **De onderhoudsplichtige wil de beslissing wijzigen**

a) **Mogelijkheid 1 – Een verzoek indienen ingevolge artikel 10, lid 2, onder c), van het verdrag**

799. De onderhoudsplichtige kan door tussenkomst van de centrale autoriteit van land C een verzoek om wijziging indienen met toepassing van de in het verdrag vastgelegde procedures (artikel 10, lid 2, onder c)). Dat verzoek wordt verzonden naar de centrale autoriteit van land B. De centrale autoriteit van land B zendt het verzoek door naar de bevoegde autoriteit van land B, waar het verzoek wordt behandeld overeenkomstig het nationale recht van land B.
800. Wanneer de beslissing wordt gewijzigd, wordt land B de „nieuwe” staat van herkomst. Het verzoek om wijziging kan pas ten uitvoer worden gelegd wanneer zij in land C wordt erkend. Daartoe moet de onderhoudsplichtige een verzoek ingevolge artikel 10, lid 2, onder a), indienen. De erkenning zou vrij eenvoudig moeten verlopen aangezien het verzoek waaruit de beslissing voortvloeit door de onderhoudsplichtige is ingediend. In sommige staten is geen erkenning nodig omdat de gewijzigde beslissing overeenkomstig het nationale recht wordt behandeld als een aanvulling op de eerste, al erkende beslissing. De in hoofdstukken 4 en 5 uiteengezette procedures vinden toepassing op het verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging.
801. Wanneer de onderhoudsplichtige om erkenning moet verzoeken, wordt als goede praktijk aanbevolen dat de centrale autoriteit van zijn staat bijstand daarbij verleent ingevolge artikel 10, lid 2, onder a), aangezien de erkenning de laatste stap is in de procedure voor het verzoek om wijziging. In sommige staten moet de onderhoudsplichtige andere interne procedures toepassen om de beslissing te laten erkennen met het doel de tenuitvoerlegging van de eerste beslissing te beperken of op te schorten. In sommige staten ten slotte, past de onderhoudsplichtige de erkenningsprocedure niet toe, maar beroept hij zich op de gewijzigde beslissing om verweer te voeren of om zich te verzetten tegen de tenuitvoerlegging van de eerdere beslissing.

b) **Mogelijkheid 2 – Een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van land C**

802. In een beperkt aantal staten kan de onderhoudsplichtige een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van land C, de staat waar hij verblijft. In de meeste staten is dit echter niet toegestaan, tenzij er zich buitengewone omstandigheden voordoen (zie verder). Het recht van land C bepaalt de wijze waarop kennisgeving of betekening aan de onderhoudsgerechtigde moet worden verricht¹⁵⁹.
803. De daaruit resulterende gewijzigde beslissing is een nationale beslissing en hoeft daarom niet te worden erkend in land C. Wanneer de onderhoudsplichtige echter in een andere staat inkomen of vermogen heeft, kan de beslissing pas ten uitvoer worden gelegd nadat zij daar werd erkend.
804. De meest waarschijnlijke reden om in dit scenario een procedure in te stellen in land C, is dat de bestaande beslissing niet kan worden gewijzigd door land B, waar de onderhoudsgerechtigde verblijft, noch door de staat van herkomst. Land C kan in dit geval de beslissing waarschijnlijk wijzigen of kan een nieuwe beslissing inzake onderhoudsverplichtingen geven.

¹⁵⁹ Zie hoofdstuk 3.

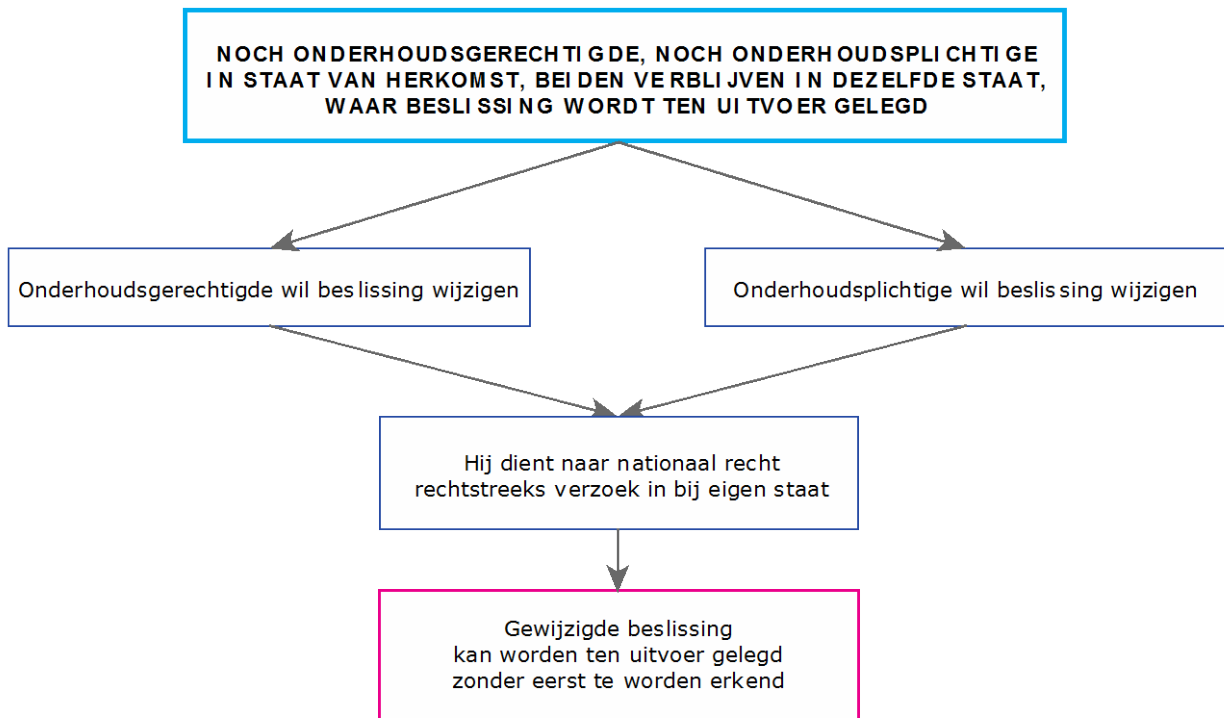
805. Tenzij dergelijke factoren in het geding zijn, is het voor de onderhoudsplichtige verkieslijk om zich te beroepen op artikel 10 van het verdrag teneinde het verzoek om wijziging voor kennisneming te verzenden naar land B, waar de onderhoudsgerechtigde verblijft.

3. Terugkeer naar de staat van herkomst om de beslissing te wijzigen

806. Wanneer noch de onderhoudsgerechtigde, noch de onderhoudsplichtige in de staat van herkomst verblijft, kan een van beide partijen de staat van herkomst verzoeken een gewijzigde beslissing te geven, hetzij op grond van artikel 10 van het verdrag, hetzij door een rechtstreeks verzoek bij deze staat in te dienen. Dit geval doet zich echter zelden voor.
807. Of in een gegeven geval de mogelijkheid daartoe bestaat, hangt volledig af van het nationale recht van de staat van herkomst. In vele rechtsgebieden is deze procedure niet mogelijk. Het is inderdaad onwaarschijnlijk dat de gerechtelijke of administratieve autoriteit een dergelijk verzoek zou inwilligen wanneer noch de onderhoudsgerechtigde, noch de onderhoudsplichtige banden heeft met deze staat.
808. Wordt een dergelijk verzoek toch in behandeling genomen, dan zijn de opmerkingen die voor de eerder besproken scenario's werden gemaakt, van gelijke toepassing op de gewijzigde beslissing die in voorkomend geval daaruit voortvloeit. De gewijzigde beslissing kan pas in een andere staat ten uitvoer worden gelegd nadat zij daar is erkend.
809. Tenzij een dwingende reden aanwezig is om terug te keren naar de staat van herkomst, is het altijd verstandiger het verzoek om wijziging in te dienen in een staat waar een van de partijen verblijft. Sommige aangelegenheden, zoals het vaststellen van de draagkracht of het inkomen ter bepaling van de onderhoudsverplichting, kunnen gemakkelijker worden geregeld wanneer een van de partijen deze inlichtingen rechtstreeks kan verschaffen.

D. Scenario 4: beide partijen zijn verhuisd uit de staat van herkomst en verblijven nu in dezelfde staat

810. In het vierde en laatste scenario zijn beide partijen verhuisd uit de staat van herkomst (land A), maar wonen ze nu allebei in dezelfde staat (land B).

Figuur 31: Verzoek om wijziging wanneer beide partijen zijn verhuisd uit de staat van herkomst en nu in dezelfde staat wonen

811. De partijen hebben de keuze tussen twee mogelijkheden. De eerste mogelijkheid is dat de onderhoudsgerechtigde of de onderhoudsplichtige een rechtstreeks verzoek om wijziging van de beslissing indient bij de bevoegde autoriteit van de staat waar hij nu verblijft. Deze zaak wordt volledig geregeld overeenkomstig het nationale recht van land B. Het verdrag vindt geen toepassing op dit verzoek om wijziging.
812. De tweede mogelijkheid is dat de onderhoudsgerechtigde of de onderhoudsplichtige terugkeert naar de staat van herkomst en daar een rechtstreeks verzoek om wijziging indient bij de bevoegde autoriteit die de eerste beslissing heeft gegeven. In dit geval dient de onderhoudsgerechtigde of de onderhoudsplichtige zich ervan rekenschap te geven dat de zaak volledig wordt geregeld overeenkomstig het nationale recht van de staat van herkomst. Dat recht kan bijvoorbeeld verbieden dat een verzoek om wijziging wordt ingediend wanneer geen van de partijen verblijft in of banden heeft met deze staat. Bovendien zijn de hierboven gemaakte opmerkingen ook op dit scenario van toepassing. Zo kan de gewijzigde beslissing van de staat van herkomst pas ten uitvoer worden gelegd nadat zij is erkend in de staat waar de onderhoudsgerechtigde en onderhoudsplichtige nu verblijven.

E. Goede praktijken voor verzoeken om wijziging

813. Zoals blijkt uit de bespreking van de bovenstaande scenario's, kan de onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige meestal met toepassing van het verdrag een verzoek om wijziging van een bestaande beslissing indienen. De in het verdrag vastgestelde procedure biedt de onderhoudsgerechtigde en onderhoudsplichtige de mogelijkheid in het kader van het verzoek bijstand te verkrijgen van de centrale autoriteit. Voorts waarborgt deze procedure dat de zaak naar behoren aanhangig wordt gemaakt bij de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat, wat doorgaans veel goedkoper is dan zich te verplaatsen naar de staat waar de wederpartij verblijft, om daar een rechtstreeks verzoek om wijziging in te dienen.

814. Een onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige die overweegt een rechtstreeks verzoek om wijziging in te dienen bij de bevoegde autoriteit van zijn staat van herkomst, wordt als goede praktijk aanbevolen eerst na te gaan of het wel mogelijk is de bestaande beslissing te wijzigen wanneer zij in een andere staat is gegeven. De onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige die om wijziging verzoekt dient ook rekening te houden met de stappen die na het wijzigen van de beslissing moeten worden ondernomen om deze te laten erkennen voor zover dat nodig is om de tenuitvoerlegging te vergemakkelijken of te beperken.
815. Wat niet uit het oog mag worden verloren, is dat de in het verdrag vastgestelde procedures die een centrale autoriteit of een bevoegde autoriteit verplichten onderhoudsplichtigen bijstand te verlenen in het kader van wijzigingen, in hoge mate afwijken van de bestaande praktijken in sommige staten die veel beter vertrouwd zijn met de verlening van bijstand aan onderhoudsgerechtigden in het kader van verzoeken.
816. In dergelijke gevallen moeten de dossierbeheerders van een centrale autoriteit of een bevoegde autoriteit in gedachte houden dat zij als taak hebben bijstand te verlenen aan alle verzoekers, zowel onderhoudsgerechtigden als onderhoudsplichtigen. De dossierbeheerders voeren de taken uit die bij het verdrag zijn opgedragen aan de centrale autoriteit of aan de bevoegde autoriteit.
817. De bijstand die wordt verleend aan onderhoudsplichtigen in het kader van verzoeken om wijziging komt per saldo ten goede aan het gezin en de kinderen: deze hulp waarborgt immers dat beslissingen op het gebied van onderhoudsverplichtingen aansluiting vinden bij het vermogen van de onderhoudsplichtige om te voorzien in het levensonderhoud van de onderhoudsgerechtigde en de kinderen, en dat kinderen en gezinnen de onderhoudsuitkeringen ontvangen waarop zij recht hebben.
818. Tot slot moeten dossierbeheerders in gedachte houden dat zij, door bijstand te verlenen aan verzoekers, de in het verdrag voorgeschreven diensten verlenen zonder de betrokkene te vertegenwoordigen of voor hem op te komen¹⁶⁰.

III. Aanvullende informatie

A. Toepasselijke artikelen van het verdrag

Artikel 10, lid 1, onder e) en f), en artikel 10, lid 2, onder b) en c)

Artikel 11

Artikel 12

Artikel 18

Artikel 22

B. Verwante afdelingen van het vademecum

Hoofdstuk 2 – Verklaring van begrippen

Hoofdstuk 5 – Behandelen van inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

Hoofdstuk 12 – Procedures met betrekking tot inkomende en uitgaande verzoeken om wijziging

¹⁶⁰ Dit weerhoudt de centrale autoriteit van de aangezochte staat er echter niet van de verzoeker een volmacht te eisen indien zij namens hem in gerechtelijke procedures of ten overstaan van andere autoriteiten optreedt, of teneinde daartoe een vertegenwoordiger aan te wijzen (artikel 42).

Hoofdstuk 12

Procedures met betrekking tot inkomende en uitgaande verzoeken om wijziging

819. Dit hoofdstuk handelt over de procedures met betrekking tot inkomende en uitgaande verzoeken om wijziging van beslissingen inzake levensonderhoud. Algemene achtergrondinformatie over verzoeken om wijziging is te vinden in hoofdstuk 11; daarin staat ook nadere uitleg over de mogelijkheden om in specifieke gevallen een beslissing te wijzigen.
820. In deel I van dit hoofdstuk wordt uiteengezet welke procedures van toepassing zijn op uitgaande verzoeken om wijziging. De procedures voor inkomende verzoeken om wijziging komen aan bod in deel II. Aan het eind van dit hoofdstuk wordt aanvullende informatie vermeld en worden formulieren over dit onderwerp opgesomd. Daar is ook het antwoord te vinden op veelgestelde vragen (FAQ's) in verband met verzoeken om wijziging.

Deel I

Procedures voor uitgaande verzoeken om wijziging

I. Overzicht

A. Rol van de centrale autoriteit

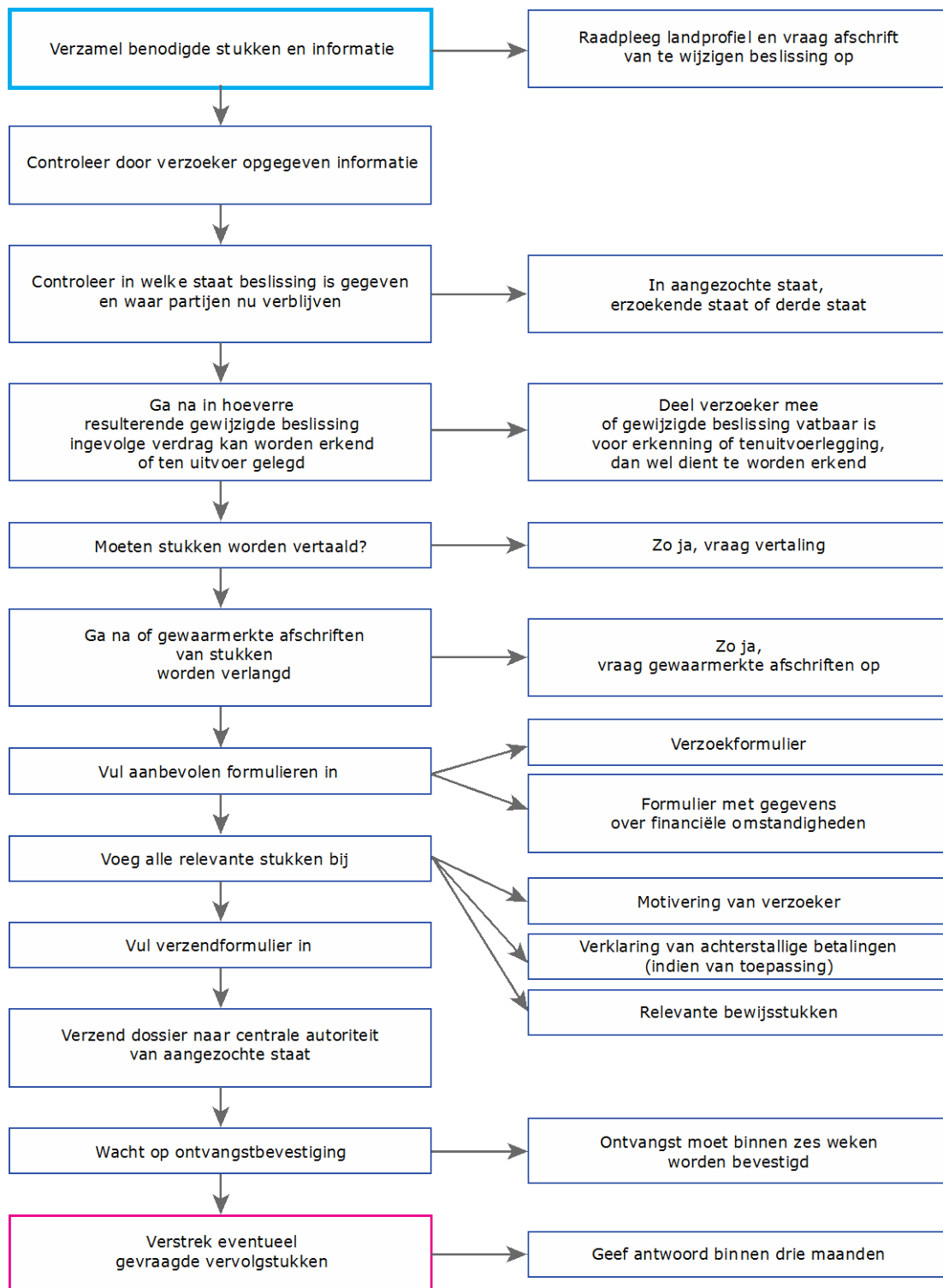
821. De voorbeelden in hoofdstuk 11 verduidelijken de vele overwegingen die van belang zijn voor de vraag of op grond van het verdrag een verzoek om wijziging kan of moet worden ingediend. De procedures voor internationale onderhoudsdossiers kunnen aanleiding geven tot heel wat verwarring bij verzoekers. Daarom wordt in dit vademecum als goede praktijk aanbevolen dat de centrale autoriteit van de verzoekende staat, waar het verzoek wordt ingediend, een voorlopige beoordeling uitvoert om na te gaan in hoeverre de gewijzigde beslissing vatbaar is voor erkenning of tenuitvoerlegging. Deze vaststelling is nuttig voor de verzoeker en de aangezochte staat om te vermijden dat tijd en middelen worden besteed aan verzoeken die kunnen leiden tot beslissingen die niet kunnen worden erkend of ten uitvoer gelegd.
822. Bovendien kan de centrale autoriteit van de verzoekende staat, door te bekijken wat er na het geven van de gewijzigde beslissing zal gebeuren, ervoor zorgen dat de verzoeker klaarstaat om in voorkomend geval aanvullende stappen te ondernemen, bijvoorbeeld met het oog op de erkenning.
823. Denk erom dat, tenzij zowel de verzoekende staat als de aangezochte staat de toepassing van hoofdstukken II en III heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten (zie hoofdstuk 3), de verzoeker niet de mogelijkheid heeft om bij de centrale autoriteit een verzoek in te dienen om wijziging van een beslissing die uitsluitend betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten. In dit geval moet de verzoeker om de beslissing te wijzigen een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat.

B. Stroomschema van de procedure

824. De centrale autoriteit van de verzoekende staat moet de benodigde informatie en stukken verzamelen, waaronder het verzoekformulier, en het dossier naar de aangezochte staat verzenden. De inhoud van het dossier en de bij te voegen stukken worden geregeld bij artikel 11, naast de in de aangezochte staat geldende vereisten, zoals aangegeven in het landprofiel, en de nodige bewijsstukken ter staving van de wijziging.
825. Het onderstaande stroomschema verduidelijkt de te ondernemen stappen voor een uitgaand verzoek om wijziging.

*Een beknopt overzicht van de toepasselijke procedures is te vinden in de **checklist**, respectievelijk aan het eind van deel I wat uitgaande verzoeken betreft, en aan het eind van deel II wat inkomende verzoeken betreft.*

VOORBEREIDEN VAN UITGAANDE VERZOEKEN OM WIJZIGING VAN BESLISSING INZAKE LEVENSONDERHOUD

Figuur 32: Procedures voor het invullen en verzenden van verzoeken om wijziging

C. Toelichting bij de procedures

In de volgende punten staat nadere uitleg bij de stappen uit Figuur 32.

1. Verzamel de benodigde stukken

826. U hebt het landprofiel nodig van de staat waarnaar u de stukken verzendt, alsook een afschrift van de te wijzigen beslissing inzake levensonderhoud en het verzoekformulier van de verzoeker.

2. Controleer de door de verzoeker opgegeven informatie

827. Afhankelijk van wat van toepassing is in de staat, kan de verzoeker het verzoekformulier invullen dan wel een ander formulier waarin voldoende informatie wordt gegeven om de centrale autoriteit in staat te stellen het verzoekformulier in te vullen. Het kan van belang zijn met de verzoeker in contact te treden tijdens de behandeling van het verzoek in de aangezochte staat. Zorg daarom dat in het formulier voldoende contactgegevens vermeld staan.
828. Denk erom dat in het verdrag specifieke beperkingen worden gesteld ten aanzien van de bekendmaking en bevestiging van informatie die onder bepaalde omstandigheden is verzameld of verzonden in het kader van het verdrag. Het is niet toegestaan informatie bekend te maken of te bevestigen indien zulks ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon (artikel 40, lid 1). Deze persoon kan een kind, de verzoeker, de verweerder of iemand anders zijn. Het verdrag legt wat dat betreft geen beperking op. In dergelijke gevallen wordt aanbevolen het adres van de centrale autoriteit of de bevoegde autoriteit van de verzoekende staat te gebruiken als „c/o”-adres van de onderhoudsgerechtigde (zie hoofdstuk 3).

3. Ga na waar de beslissing is gegeven en waar de partijen verblijven

829. Wanneer het verzoek uitgaat van de onderhoudsplichtige, kan de erkenning of tenuitvoerlegging van de daaruit voortvloeiende beslissing tot wijziging afhangen van de staat waar de beslissing is gegeven (de staat van herkomst) en van de vraag of de onderhoudsgerechtigde daar zijn gewone verblijfplaats heeft.

4. Bepaal of de gewijzigde beslissing moet worden erkend of ten uitvoer gelegd

830. Wanneer de eenmaal gewijzigde beslissing moet worden erkend, of wanneer de verzoeker deze ten uitvoer wil laten leggen door de aangezochte staat, moet u ervoor zorgen dat de verzoeker zich bewust is van de daartoe te ondernemen stappen, en dat zulks ook blijkt uit de stukken die worden verstrekt aan de aangezochte staat.
831. Een voorbeeld: stel dat de gewijzigde beslissing wordt gegeven in de aangezochte staat en vervolgens moet worden erkend in de verzoekende staat (uw staat), en dat daartoe een gewaarmerkt afschrift van de beslissing nodig is. In dit geval wordt als goede praktijk aanbevolen de aangezochte centrale autoriteit te vragen na afronding van het verzoek om wijziging een gewaarmerkt afschrift van de beslissing over te leggen samen met het verslag over de status van het verzoek.

832. Het kan ook wenselijk zijn de verzoeker te informeren van andere mogelijkheden, bijvoorbeeld het instellen van een procedure bij een bevoegde autoriteit van een van de betrokken verdragsluitende staten wanneer dat de eventuele erkenning van de beslissing kan vergemakkelijken. In hoofdstuk 11 staat nadere uitleg over de mogelijkheden die in dit geval beschikbaar zijn. Tot slot is het verstandig de verzoeker, wanneer hij een onderhoudsplichtige is, erop te wijzen dat hij geen recht heeft op kosteloze rechtsbijstand voor het verzoek. Deze kwestie wordt nader toegelicht in dit hoofdstuk.

5. Moeten de stukken worden vertaald?

833. Raadpleeg het landprofiel. Het verzoek en de eerste beslissing moeten in voorkomend geval worden vertaald in de officiële taal van de aangezochte staat¹⁶¹, in een andere taal, of in het Engels of Frans. Wanneer een vertaling nodig is, controleer dan of een samenvatting of uittreksel van de beslissing wordt aanvaard (zie uitleg in hoofdstuk 3, deel 2 – Gemeenschappelijke beschouwingen over alle verzoeken waarop het verdrag van toepassing is en over verzoeken om specifieke maatregelen). Dat kan de vertaalkosten verminderen en het vertaalproces vereenvoudigen.

6. Ga na of gewaarmerkte afschriften van stukken worden verlangd

834. Raadpleeg het landprofiel. Daar wordt aangegeven of de aangezochte staat gewaarmerkte afschriften van bepaalde stukken verlangt. Als dat het geval is, moet u die afschriften opvragen bij de gemachtigde autoriteit van uw staat, of de verzoeker vragen de verlangde afschriften over te leggen.

7. Vul het verzoek om wijziging in

835. In de volgende afdeling wordt uitgelegd hoe het aanbevolen formulier wordt ingevuld.

8. Voeg alle relevante stukken bij

836. In de volgende afdeling van dit hoofdstuk wordt in detail toegelicht welke andere stukken nodig zijn en hoe die worden ingevuld.

9. Vul het verzendformulier in

837. Dit is het enige verplichte formulier voor een verzoek om wijziging. Het verzendformulier bevat de naam van de gemachtigde vertegenwoordiger van de centrale autoriteit, en wordt verzonden met het dossier. Dit formulier wordt niet ondertekend.

838. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van dit formulier.

10. Verzend het dossier naar de centrale autoriteit van de aangezochte staat

839. Doorgaans worden de stukken per gewone post verzonden naar de centrale autoriteit van de aangezochte staat. Gebruik het adres dat vermeld staat in het landprofiel. Sommige staten aanvaarden langs elektronische weg verzonden stukken. Ga na in het landprofiel van de aangezochte staat of dat het geval is.

¹⁶¹ Of van een gebiedsdeel van die staat, zoals een provincie, deelstaat of territoriale eenheid (artikel 44).

11. Wacht op de ontvangstbevestiging

840. De centrale autoriteit van de aangezochte staat moet binnen zes weken de ontvangst bevestigen met behulp van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier. Op dat ogenblik deelt de aangezochte centrale autoriteit u ook de contactgegevens mee van de persoon, dienst of afdeling binnen de aangezochte staat waaraan u bijkomende verzoeken om inlichtingen moet richten.

12. Verstrek de eventueel gevraagde vervolgstukken

841. In het ontvangstbevestigingsformulier kunnen aanvullende stukken of informatie worden verlangd. Verstrek de gevraagde informatie zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen drie maanden. Denkt u meer tijd daarvoor nodig te hebben, dan moet u dat zeker melden aan de andere centrale autoriteit. Doet u dat niet, dan kan zij bij het uitblijven van een antwoord na drie maanden het dossier afsluiten.

***Goede praktijk:** breng de andere centrale autoriteit op de hoogte wanneer u problemen ondervindt om de gevraagde informatie of stukken te verkrijgen, anders kan zij bij het uitblijven van een antwoord na drie maanden het dossier afsluiten.*

II. Aanleggen van het dossier

A. Algemeen

842. In artikelen 11 en 12 van het verdrag staan de inhoudelijke vereisten die gelden voor elk verzoek om wijziging.
843. In deze afdeling van het vademecum wordt uiteengezet waaruit het dossier moet bestaan en hoe u de stukken voor het verzoek om wijziging van een beslissing verzamelt en invult. De gangbare stukken worden opgesomd in de onderstaande tabel. Merk op dat alleen het verzoekformulier en het verzendformulier zijn vereist. Doorgaans worden de andere formulieren ook aan het dossier toegevoegd aangezien de verzoeker de gevraagde wijziging moet motiveren. Het is ook handig een afschrift van de te wijzigen beslissing over te leggen, zeker wanneer de beslissing niet in de aangezochte staat is gegeven en daar evenmin werd erkend.

√	Verzoekformulier
√	Verzendformulier
√	Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden (wanneer de gewijzigde beslissing ten uitvoer moet worden gelegd)
Indien nodig	Volledige tekst of samenvatting van de beslissing
Indien nodig	Stuk(ken) ter staving van gewijzigde omstandigheden
Indien nodig	Schriftelijke motivering van het verzoek
Indien nodig	Vertalingen en/of gewaarmerkte afschriften van stukken

Figuur 33: Benodigde stukken voor een verzoek om wijziging

844. Wanneer het verzoek wordt ingediend door een onderhoudsplichtige terwijl de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft in de staat van herkomst, moet de onderhoudsplichtige in voorkomend geval ook het volgende toevoegen:
- een schriftelijke overeenkomst tussen de partijen met betrekking tot de wijziging van het levensonderhoud (anders dan voor kinderen), waaruit blijkt dat het verzoek in de aangezochte staat kan worden ingediend,
 - stukken waaruit blijkt dat de zaak in de aangezochte staat kan worden behandeld omdat de staat van herkomst haar bevoegdheid tot wijziging van de beslissing niet kan uitoefenen of weigert deze uit te oefenen.
845. Deze stukken kunnen nodig zijn om vast te stellen dat de wijziging is toegestaan krachtens de in artikel 18 genoemde uitzonderingen.

B. Vul het verzoekformulier in (wijziging van een beslissing)

846. Gebruik het aanbevolen verzoekformulier (verzoek om wijziging van een beslissing) om zeker te zijn dat de vereiste informatie is opgenomen in elk verzoek. Aangezien het verzoek om wijziging in elke zaak anders kan worden gemotiveerd, kan het wenselijk zijn andere stukken toe te voegen, zoals een inkomensoverzicht of bewijs van inschrijving van een kind in een onderwijsinstelling.
847. Zowel de onderhoudsgerechtigden als de onderhoudsplichtigen gebruiken hetzelfde formulier (verzoek om wijziging van een beslissing).
848. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van het aanbevolen verzoekformulier.

C. Vul de aanvullende stukken in

1. Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden

849. In vele staten wordt de omvang van de onderhoudsplicht of het onderhoudsbedrag ten laste van de onderhoudsplichtige bepaald op basis van de financiële toestand van de ouders. In het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden kan deze informatie aan de bevoegde autoriteit worden verstrekt om de beslissing op grond daarvan te wijzigen.
850. In dit formulier staat ook aanvullende informatie om de verweerder te lokaliseren teneinde hem in kennis te stellen van het verzoek. Dit formulier kan ook van nut zijn om de gewijzigde beslissing in voorkomend geval ten uitvoer te leggen.
851. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van dit formulier.

2. Volledige tekst van de beslissing

852. Onder voorbehoud van de hierna genoemde uitzonderingen moet een volledig afschrift van de beslissing inzake levensonderhoud in het dossier worden opgenomen.
853. De verdragsbepalingen met betrekking tot het opvragen van gewaarmerkte afschriften van beslissingen (artikel 25, lid 3) gelden alleen voor verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging. Niettemin wordt als goede praktijk aanbevolen dezelfde aanpak te volgen voor verzoeken om wijziging. Soms beschikt de aangezochte staat nog niet over een afschrift van de te wijzigen beslissing, en wordt dit in het kader van de wijzigingsprocedure verlangd. Doorgaans kan worden volstaan met een gewoon afschrift van de beslissing van het gerecht of bestuursorgaan dat

de eerste beslissing heeft gegeven.

a) Tenzij de staat heeft toegezegd een samenvatting of uittreksel te aanvaarden

854. Een staat kan verklaren in plaats van de volledige tekst van de beslissing een samenvatting of uittreksel daarvan te aanvaarden. Soms vormen de bepalingen inzake onderhoudsverplichtingen slechts een klein deel van de volledige beslissing, en is de betrokken staat niet bereid de kosten voor de vertaling van de volledige tekst te dragen wanneer hij alleen de bepalingen met betrekking tot het levensonderhoud nodig heeft. In het landprofiel van de staat die het dossier ontvangt, wordt aangegeven of een samenvatting of uittreksel van de beslissing wordt aanvaard.
855. Wanneer de betrokken staat een samenvatting aanvaardt, moet u gebruikmaken van het aanbevolen formulier (samenvatting van een beslissing).

b) Wordt een gewaarmerkt afschrift van de beslissing verlangd?

856. Raadpleeg hoe dan ook het landprofiel, want daarin kan worden aangegeven dat voor elk verzoek te allen tijde gewaarmerkte afschriften van de beslissing worden verlangd. Wordt niet stelselmatig een gewaarmerkt afschrift verlangd, dan kan worden volstaan met een gewoon afschrift. Zo nodig kan de aangezochte staat op een later tijdstip doen weten dat voor deze specifieke zaak een door de bevoegde autoriteit gewaarmerkt afschrift van de beslissing wordt vereist.

3. Rechtsbijstand

857. Wanneer het verzoek om wijziging wordt ingediend door de onderhoudsgerechtigde, heeft hij recht op kosteloze rechtsbijstand in de aangezochte staat (voor zover dat nodig is vanwege het ontbreken van vereenvoudigde procedures) mits het verzoek betrekking heeft op levensonderhoud voor kinderen en niet kennelijk ongegrond is¹⁶².
858. Heeft het verzoek van de onderhoudsgerechtigde geen betrekking op levensonderhoud voor kinderen, dan verleent de aangezochte staat niet automatisch kosteloze rechtsbijstand voor het verzoek om wijziging. Als voorwaarde voor de verlening van rechtsbijstand kan worden gesteld dat de onderhoudsgerechtigde wordt onderworpen aan een draagkrachttoets of een **onderzoek naar de gegrondheid van zijn verzoek**. Wanneer een **draagkrachttoets** wordt uitgevoerd, is de informatie in het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden nuttig omdat aan de hand daarvan kan worden vastgesteld of de verzoeker in aanmerking komt voor rechtsbijstand in de verzoekende staat of in de staat van herkomst.
- Met behulp van een **draagkrachttoets** wordt informatie verkregen over het inkomen en vermogen van de verzoeker, of over andere financiële omstandigheden die invloed hebben op het vermogen van de verzoeker om te betalen voor rechtsbijstand.*
- Bij een **onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek** wordt het verzoek doorgaans getoetst op gegrondheid of slaagkans, rekening houdend met diverse inhoudelijke aspecten, zoals de rechtsgrondslag voor het verzoek of de feitelijke omstandigheden van de zaak die bepalen hoe groot de kans is dat de verzoeker in het gelijk zal worden gesteld.*

¹⁶² De staat kan ook de op het kind gerichte toetsing van de middelen toepassen. Zie de uitleg over rechtsbijstand in hoofdstuk 3.

859. Wanneer geen vereenvoudigde procedures beschikbaar zijn, heeft de onderhoudsplichtige geen automatisch recht op kosteloze rechtsbijstand, zelfs niet wanneer het verzoek betrekking heeft op levensonderhoud voor kinderen¹⁶³. In sommige staten wordt kosteloze rechtsbijstand alleen verleend wanneer de onderhoudsplichtige de draagkrachttoets doorstaat en wanneer het onderzoek naar de gegrondheid van zijn verzoek een gunstige uitslag heeft opgeleverd. In het landprofiel van de aangezochte staat wordt aangegeven in hoeverre en onder welke voorwaarden onderhoudsplichtigen rechtsbijstand kunnen verkrijgen. Aan de hand van de informatie in het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden kan de aangezochte staat vaststellen of de onderhoudsplichtige in aanmerking komt voor rechtsbijstand.
860. Slechts weinig staten verlenen onderhoudsplichtigen kosteloze rechtsbijstand in het kader van verzoeken om wijziging. Daarom moet u, wanneer de verzoeker een onderhoudsplichtige is, het landprofiel raadplegen en de onderhoudsplichtige laten weten of rechtsbijstand nodig is en, zo ja, hoe groot de kans is dat hij daarvoor in aanmerking komt in de aangezochte staat.

4. Andere stukken

861. In voorkomend geval kan andere informatie aan het verzoek worden toegevoegd, zoals stukken ter staving van gewijzigde omstandigheden en een schriftelijke motivering van het verzoek om wijziging. Voor deze informatie bestaan geen aanbevolen formulieren. Hetgeen nuttig of noodzakelijk is, hangt af van de feitelijke omstandigheden van de zaak alsook van de gronden waarop het verzoek om wijziging berust. Zo nodig kan een deel van deze informatie worden vermeld in het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden.
862. Wanneer bovendien uit de voorafgaande toetsing is gebleken dat de door de aangezochte staat gegeven beslissing tot wijziging moet worden erkend in uw staat, moet u een gewaarmerkt afschrift van de beslissing opvragen (voor zover uw staat dat verlangt) alsook in voorkomend geval een ingevuld certificaat van uitvoerbaarheid en een bewijs van behoorlijke kennisgeving. Raadpleeg hoofdstukken 4 en 5 van dit vademecum wanneer u niet zeker bent welke stukken nodig zijn.

5. Vul het verzendformulier in

863. Dankzij het verzendformulier kunnen verzoeken in een gestandaardiseerde en eenvormige opmaak worden uitgewisseld tussen staten. Dit verplichte formulier bevestigt dat alle benodigde stukken en informatie in het dossier zijn opgenomen, en maakt de ontvangende centrale autoriteit duidelijk wat het doel van het verzoek is.
864. Het verzendformulier is verplicht. Elk verzoek dat uit hoofde van het verdrag wordt ingediend, moet vergezeld gaan van dit formulier.
865. In hoofdstuk 15 staan instructies voor het invullen van dit formulier.

¹⁶³ Zie het toelichtend rapport, punt 266.

III. Checklist voor uitgaande verzoeken om wijziging

	Procedure	Vindplaats in het vademecum
1	Controleer de door de verzoeker verstrekte stukken	Afdeling I, onder C, punt 2
2	Bepaal of de gewijzigde beslissing moet worden erkend	Afdeling I, onder C, punt 4
3	Bepaal welke stukken worden verlangd	Afdeling I, onder C, punten 5 en 6
4	Vul de stukken in	Afdeling II, onder C, en hoofdstuk 15
5	Verzend het dossier naar de centrale autoriteit van de aangezochte staat	Afdeling I, onder C, punt 10

Deel II

Procedures voor inkomende verzoeken om wijziging

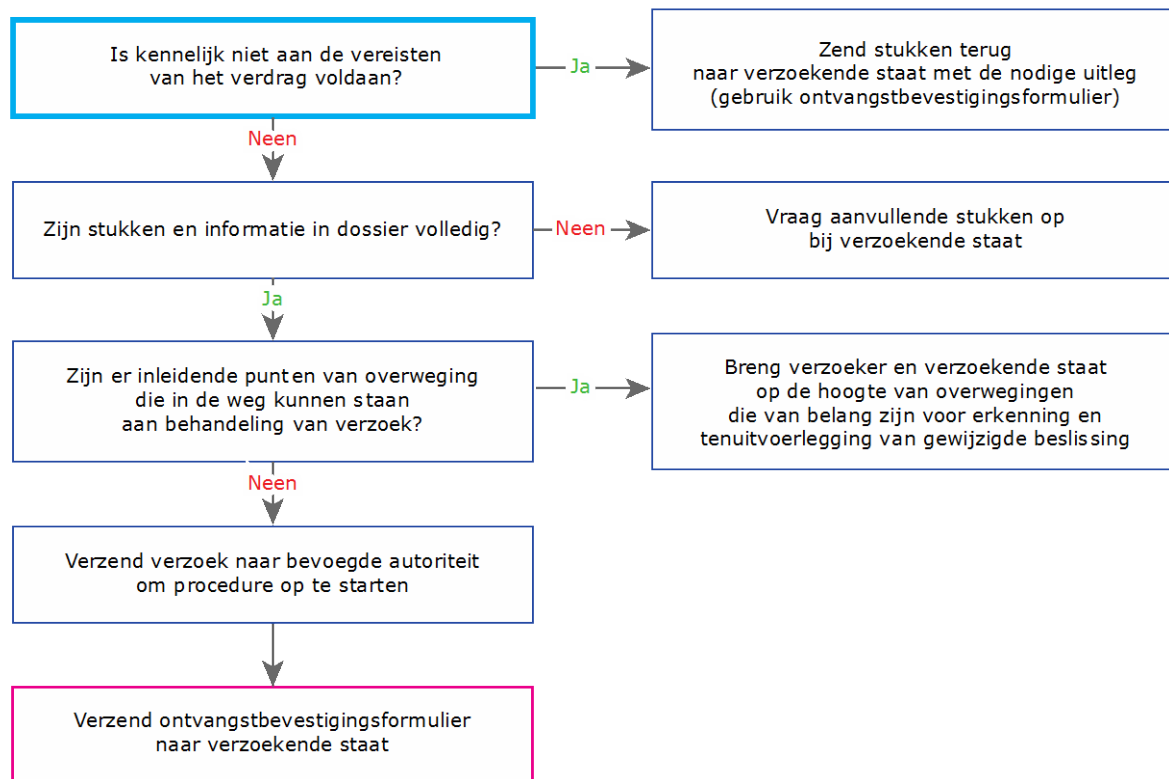
I. Overzicht

866. In dit deel wordt uiteengezet welke procedures de aangezochte staat moet toepassen wanneer een verzoek om wijziging wordt ontvangen.
867. Dossierbeheerders die niet vertrouwd zijn met verzoeken om wijziging, doen er goed aan hoofdstuk 11 door te nemen om een beter begrip te krijgen van de uitgangspunten voor dergelijke verzoeken.

II. Procedures

868. De procedures voor de behandeling van inkomende verzoeken om wijziging van een beslissing zijn vrij eenvoudig. De diverse stappen worden verduidelijkt in het onderstaande stroomschema.

BEHANDELEN VAN INKOMENDE VERZOEKEN OM WIJZIGING

Figuur 34: Stappenschema voor inkomende verzoeken om wijziging

1. Is „kennelijk” niet aan de vereisten van het verdrag voldaan?

869. Op grond van artikel 12, lid 8, van het verdrag kan een centrale autoriteit de behandeling van een verzoek alleen weigeren als naar haar oordeel „kennelijk niet aan de vereisten van het verdrag is voldaan”. De draagwijdte van deze uitzondering is zeer beperkt, bijvoorbeeld wanneer het verzoek geen betrekking heeft op levensonderhoud¹⁶⁴.
870. Wanneer een verzoek op deze grond wordt geweigerd, moet de verzoekende staat onverwijld daarvan in kennis worden gesteld met opgave van de redenen.

2. Is het dossier volledig?

871. Alleen het verzendformulier en een verzoek (het aanbevolen formulier voor een verzoek om wijziging van een beslissing kan worden gebruikt) moeten op grond van het verdrag worden verstrekt. Meestal zijn echter ook andere stukken nodig om de wijziging te motiveren. Doorgaans worden de volgende stukken opgenomen in het dossier:

¹⁶⁴ Zie het toelichtend rapport, punt 344.

- het aanbevolen formulier voor een verzoek om wijziging,
- een gewoon afschrift van de beslissing inzake levensonderhoud, alleen een gewaarmerkt afschrift wanneer de aangezochte staat dat verlangt (zie het landprofiel),
- het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden voor de onderhoudsplichtige,
- de nodige inlichtingen om de verweerder te lokaliseren in de aangezochte staat,
- het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden voor de onderhoudsgerechtigde,
- aanvullende stukken ter staving van het verzoek om wijziging,
- door de aangezochte staat gevraagde aanvullende stukken (zie het landprofiel).

872. Wanneer een van de hierboven genoemde stukken wordt verlangd, maar niet is opgenomen in het door de verzoekende staat verzonden dossier, mag het verzoek niet worden geweigerd, maar moeten de ontbrekende stukken bij de andere staat worden opgevraagd met behulp van het ontvangstbevestigingsformulier.

3. Zijn er inleidende punten van overweging?

873. De centrale autoriteit moet de stukken controleren en nagaan of er belemmeringen bestaan voor de behandeling van het verzoek in de aangezochte staat, en of er problemen aan de orde zijn die een beletsel kunnen vormen voor de erkenning of tenuitvoerlegging van de gewijzigde beslissing. Dat is met name belangrijk voor verzoeken die door onderhoudsplichtigen worden ingediend. Zoals uiteengezet in hoofdstuk 11, is het voor een onderhoudsplichtige slechts in een beperkt aantal omstandigheden mogelijk op grond van het verdrag een verzoek om wijziging van een beslissing in een andere staat in te dienen.
874. De centrale autoriteit van de aangezochte staat moet er evenwel rekening mee houden dat de verzoekende staat al een dergelijke beoordeling kan hebben gemaakt alvorens de stukken door te zenden. De centrale autoriteit van de verzoekende staat is nagegaan of de uit het verzoek voortvloeiende beslissing tot wijziging vatbaar is voor erkenning in de verzoekende staat.
875. Tot slot is het in sommige staten op grond van het nationale recht niet toegestaan achterstallige betalingen van levensonderhoud voor kinderen te matigen of op te heffen. Wanneer het verzoek alleen strekt tot opheffing van achterstallige betalingen van levensonderhoud voor kinderen, en zulks niet is toegestaan op grond van het nationale recht¹⁶⁵ van uw staat, moet u de centrale autoriteit van de verzoekende staat daarvan in kennis stellen.

4. Behandeling van het verzoek om wijziging

876. Wanneer uit de beoordeling blijkt dat het verzoek op grond van het verdrag kan worden behandeld, kunnen de stukken naar de bevoegde autoriteit worden verzonden om de procedure in te stellen. In sommige staten is de centrale autoriteit de ter zake bevoegde autoriteit.

¹⁶⁵ Daartoe wordt in sommige staten ook gerekend het Haagse protocol inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen.

5. Ontvangstbevestiging

877. De aangezochte centrale autoriteit moet de ontvangst van alle inkomende verzoeken bevestigen binnen zes weken na de datum van ontvangst, en moet de verzoekende centrale autoriteit binnen drie maanden na de ontvangstbevestiging in kennis stellen van de stand van zaken omtrent het verzoek. Voor de eerste ontvangstbevestiging moet het verplichte ontvangstbevestigingsformulier worden gebruikt. Daarna kan het aanbevolen formulier voor het verslag over de status van het verzoek worden gebruikt.

6. Na het geven van de beslissing

878. Wanneer de beslissing wordt gewijzigd, verzendt de centrale autoriteit van de aangezochte staat een afschrift van de gewijzigde beslissing naar de verzoekende centrale autoriteit.
879. Soms moet de gewijzigde beslissing in de verzoekende staat worden erkend voordat zij daar ten uitvoer kan worden gelegd. In dit geval moet de aangezochte staat, als staat van herkomst van de gewijzigde beslissing, zo nodig bijstand verlenen om de voor de erkenning benodigde stukken te verstrekken (certificaat van uitvoerbaarheid, bewijs van behoorlijke kennisgeving, en gewaarmerkte afschriften van de beslissing). Eventuele bijzondere vereisten die daarop van toepassing zijn, staan vermeld in de stukken die het verzoek om wijziging van een beslissing vergezellen, of in de vervolgmededeling van de verzoekende staat. Een alternatieve mogelijkheid is dat de verzoeker een rechtstreeks verzoek bij de bevoegde autoriteit indient om de gewijzigde beslissing te laten erkennen.

III. Checklist voor inkomende verzoeken om wijziging

	Procedure	Vindplaats in het vademecum
1	Is „kennelijk” niet aan de vereisten van het verdrag voldaan?	Deel 2, afdeling II, punt 1
2	Is het dossier volledig?	Deel 2, afdeling II, punt 2
3	Ga na of het nationale recht van een van de staten een beletsel vormt voor het verzoek om wijziging	Deel 2, afdeling II, punt 3
4	Behandel het verzoek	Deel 2, afdeling II, punt 4
5	Breng de verzoekende staat op de hoogte van de uitkomst van het verzoek	Deel 2, afdeling II, punt 6

Deel III

Gemeenschappelijke beschouwingen over inkomende en uitgaande verzoeken om wijziging

I. Aanvullende informatie

A. *Praktijkgericht advies voor alle verzoeken om wijziging*

- Het verzendformulier moet worden ingevuld door een gemachtigde vertegenwoordiger van de centrale autoriteit. Het aanbevolen verzoekformulier kan worden ingevuld door de verzoeker of door een vertegenwoordiger van de centrale autoriteit.
- De staten worden aangemoedigd om gebruik te maken van de aanbevolen formulieren, want zij zijn zo ontworpen dat alle benodigde informatie daarin is opgenomen. Alleen het verzendformulier is verplicht en moet hoe dan ook worden gebruikt.
- Het is niet verplicht originelen van stukken te verzenden.
- Sommige wijzigingen worden behandeld middels een rechtstreeks verzoek bij een bevoegde autoriteit. Daarom is het van belang de wijziging kenbaar te maken aan de centrale autoriteit die een dossier heeft geopend. Op die manier wordt gewaarborgd dat de dossiers van beide verdragsluitende staten up-to-date zijn.
- Het nationale recht¹⁶⁶ van sommige staten voorziet in een aantal belangrijke beperkingen ten aanzien van de opheffing van betalingsachterstanden. Deze beperkingen worden nader toegelicht in dit hoofdstuk. Wanneer het verzoek strekt tot opheffing van betalingsachterstanden, is het van belang dit hoofdstuk en het landprofiel van beide staten te raadplegen.
- Het is geen sinecure om een keuze te maken tussen het indienen van een verzoek om wijziging en het indienen van een rechtstreeks verzoek bij de bevoegde autoriteit van een van de staten. Verzoekers wordt aangeraden juridisch advies daaromtrent in te winnen.
- Er is niet altijd een wijziging vereist wanneer de tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud aan de gang is of wanneer een verandering in de omstandigheden van de partijen is ingetreden. Het nationale recht kan voorzien in rechtsmiddelen, zoals een tijdelijke opschorting van de tenuitvoerlegging, of alternatieve mogelijkheden om de beslissing te wijzigen, zoals een administratieve herberekening of een herziening van de beslissing.

B. *Formulieren*

Verzendformulier

Verzoek om wijziging van een beslissing

Formulier met vertrouwelijke informatie

Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden

Samenvatting van de beslissing

Ontvangstbevestigingsformulier

¹⁶⁶ Daartoe wordt in sommige staten ook gerekend het Haagse protocol inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen.

C. Toepasselijke artikelen van het verdrag

Artikel 10, lid 1, onder e) en f), en artikel 10, lid 2, onder a), b) en c)

Artikel 11

Artikel 12

Artikel 15

Artikel 17

Artikel 18

Artikel 20

Artikel 22

D. Verwante afdelingen van het vademecum

Hoofdstuk 1, afdeling I, onder A, punt 4 – Verzoek om wijziging van een bestaande beslissing

Hoofdstuk 3, deel 2, afdeling III – Effectieve toegang tot procedures en rechtsbijstand

Hoofdstuk 4 – Behandelen van uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging, en hoofdstuk 5 – Behandelen van inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

II. Veelgestelde vragen

De onderhoudsplichtige wordt bij een in een andere staat gegeven beslissing de verplichting opgelegd levensonderhoud te betalen. Een van de kinderen woont nu bij de onderhoudsplichtige. Kan de onderhoudsplichtige de beslissing wijzigen?

880. Ja, meestal is dat mogelijk. De onderhoudsplichtige moet een verzoek ingevolge artikel 10, lid 2, onder b) of c), invullen en verzenden naar de centrale autoriteit. De centrale autoriteit van de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft, zendt het verzoek door naar de staat waar de beslissing is gegeven voor zover de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats nog in die staat heeft. Zo niet, wordt het verzoek doorgezonden naar de staat waar de onderhoudsgerechtigde nu verblijft. In sommige gevallen kan de onderhoudsplichtige een rechtstreeks verzoek indienen bij de bevoegde autoriteit van de staat waar hij verblijft. Het nationale recht van de aangezochte staat bepaalt of de beslissing vatbaar is voor wijziging.

Welke stappen moet een onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige na het wijzigen van een beslissing inzake levensonderhoud ondernemen met het oog op de tenuitvoerlegging van de gewijzigde beslissing?

881. Het nationale recht bepaalt welke vervolgstappen nodig zijn, afhankelijk van de verblijfplaats van de partijen alsook van de vraag of de gewijzigde beslissing uitgaat van de verdragsluitende staat waar zij ten uitvoer zal worden gelegd. Als dat het geval is, moeten geen verdere stappen worden ondernomen aangezien de staat zijn eigen beslissing ten uitvoer legt.
882. Is de gewijzigde beslissing gegeven in een andere verdragsluitende staat dan die waar zij ten uitvoer moet worden gelegd, dan kan het nodig zijn de gewijzigde beslissing te laten erkennen voordat zij ten uitvoer kan worden gelegd. De erkenning kan nodig zijn in de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft of waar hij vermogen heeft.

883. In sommige staten hoeft de gewijzigde beslissing niet te worden erkend omdat zij wordt beschouwd als aanvulling op de eerste beslissing. Als voorwaarde daarvoor geldt dat de eerste beslissing al is erkend op hun grondgebied. In andere verdragsluitende staten moet een verzoek om erkenning van de gewijzigde beslissing worden ingediend met toepassing van de in het verdrag vastgestelde erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedures. Het kan ook mogelijk zijn een rechtstreeks verzoek om erkenning in te dienen bij de bevoegde autoriteit.

884. Deze kwestie wordt niet uitdrukkelijk geregeld bij het verdrag.

Wanneer kan een beslissing inzake levensonderhoud worden gewijzigd? Hoe moet de verzoeker de voorgenomen wijziging motiveren?

885. Het recht van de staat die kennisneemt van het verzoek (de aangezochte staat) bepaalt of een beslissing vatbaar is voor wijziging of aanpassing. In de meeste verdragsluitende staten moet een verzoeker aantonen dat sinds het geven van de beslissing een verandering is ingetreden in de omstandigheden van de onderhoudsgerechtigde, de onderhoudsplichtige of de kinderen.

Kunnen betalingsachterstanden of achterstallige onderhoudsbedragen worden gematigd of opgeheven door middel van een verzoek waarop het verdrag van toepassing is?

886. Deze kwestie wordt niet geregeld bij het verdrag, maar hangt volledig af van het nationale recht. Raadpleeg het landprofiel van de aangezochte staat om te weten te komen of het daar is toegestaan betalingsachterstanden te matigen of op te heffen. Of het verzoek wordt toegewezen, hangt af van de vraag of de matiging of opheffing van betalingsachterstanden wordt toegestaan door het recht van de aangezochte staat. In sommige staten is het niet mogelijk achterstallige betalingen van levensonderhoud voor kinderen op te heffen.

Wat gebeurt er wanneer een gewijzigde beslissing wordt verkregen, maar zij niet kan worden erkend op grond van het verdrag?

887. Met de erkenningsprocedure wordt beoogd elke beslissing op dezelfde gronden ten uitvoer te leggen als een beslissing die is gegeven naar het nationale recht van de betrokken staat. Een beslissing die niet kan worden erkend in een staat, kan daar bijgevolg ook niet ten uitvoer worden gelegd met toepassing van het verdrag. In de meeste gevallen echter wordt een verzoeker die in deze situatie verkeert, aangeraden de gronden voor het weigeren van erkenning en tenuitvoerlegging te onderzoeken, en hetzij het verzoek om wijziging in een andere staat in te dienen (bijvoorbeeld de staat van herkomst), hetzij een verzoek om vaststelling van een nieuwe beslissing in te dienen ter verkrijging van een beslissing die vatbaar is voor erkenning en tenuitvoerlegging met toepassing van het verdrag.

Het onderhoudsbedrag dat is vastgesteld in de beslissing van de onderhoudsgerechtigde voorziet niet langer in de behoeften van de kinderen. De onderhoudsplichtige verblijft nu in een ander land. Hoe kan de onderhoudsgerechtigde het levensonderhoud op een hoger bedrag laten vaststellen?

888. Wanneer de beslissing is gegeven in de staat waar de onderhoudsgerechtigde nog verblijft, kan de mogelijkheid bestaan gewoon een verzoek om wijziging te richten aan de bevoegde autoriteit die de eerste beslissing heeft gegeven teneinde het levensonderhoud op een hoger bedrag te laten vaststellen. Wanneer deze autoriteit om welke reden dan ook geen gewijzigde beslissing kan geven, moet de onderhoudsgerechtigde een verzoek om wijziging op grond van het verdrag indienen, en dit laten verzenden naar de staat waar de onderhoudsplichtige nu verblijft. Hiervoor zijn meerdere mogelijkheden beschikbaar, die nader worden toegelicht in hoofdstuk 11.

889. Wanneer de onderhoudsgerechtigde niet woont in de staat waar de beslissing is gegeven, is het mogelijk dat de gerechtelijke of administratieve autoriteit van deze staat de beslissing niet kan wijzigen. In dat geval moet de onderhoudsgerechtigde een verzoek om wijziging op grond van het verdrag indienen, en dit laten verzenden naar de staat waar de onderhoudsplichtige verblijft.

Wat gebeurt er wanneer noch de onderhoudsgerechtigde, noch de onderhoudsplichtige verblijft in de staat waar de beslissing is gegeven? Welke staat moet kennisnemen van het verzoek om wijziging?

890. Zie hoofdstuk 11. Meestal vindt de procedure plaats in de staat waar de verweerder nu verblijft. Afhankelijk van de partij die het verzoek indient, kan dat de staat zijn waar de onderhoudsgerechtigde verblijft, of die waar de onderhoudsplichtige verblijft. Het recht van de aangezochte staat bepaalt evenwel of deze staat de beslissing kan wijzigen.

Op welke gronden kan een beslissing worden gewijzigd? Kan het levensonderhoud worden gewijzigd of kunnen de betalingsachterstanden worden opgeheven zonder dat de onderhoudsgerechtigde daarmee instemt?

891. Het recht van de staat die kennisneemt van het verzoek, bepaalt of een wijziging is toegestaan. In de meeste verdragsluitende staten kan een beslissing inzake levensonderhoud voor kinderen niet worden aangepast, tenzij een verandering is ingetreden in de omstandigheden van de onderhoudsplichtige, de onderhoudsgerechtigde of het kind. De opheffing van achterstallige onderhoudsbedragen kan al dan niet worden toegestaan door het toepasselijke recht van de aangezochte staat. In vele staten is het niet toegestaan achterstallige betalingen van levensonderhoud voor kinderen op te heffen, tenzij er zich buitengewone omstandigheden voordoen. In deze staten kan een beslissing tot wijziging van betalingsachterstanden niet worden erkend of ten uitvoer gelegd.

Kan de verzoeker worden verplicht in persoon te verschijnen in de aangezochte staat met het oog op de behandeling van het verzoek om wijziging?

892. Artikel 29 bepaalt niet of de fysieke aanwezigheid van de verzoeker kan worden vereist in het kader van een verzoek om wijziging. De centrale autoriteiten van zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat moeten samenwerken om te waarborgen dat de stukken ter staving van het verzoek beschikbaar zijn, en moeten al het nodige doen opdat de verzoeker zich anderszins kan uitlaten of langs andere wegen bewijsstukken kan overleggen, bijvoorbeeld door een telefoon- of videoconferentie te houden wanneer de nodige middelen daartoe beschikbaar zijn¹⁶⁷.

¹⁶⁷ Zie hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen, in het geval dat beide staten partij zijn bij het Haagse bewijsverdrag van 1970.

Hoofdstuk 13

Opmaken van uitgaande verzoeken om specifieke maatregelen

Opzet van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk handelt over uitgaande verzoeken om specifieke maatregelen.

In [afdeling I](#) wordt dit verzoek in detail belicht: naast een overzicht van de gevallen waarin dit verzoek wordt gebruikt en de personen die dit kunnen indienen, wordt een verklaring gegeven van de maatregelen waarom kan worden verzocht.

In [afdeling II](#) wordt de procedure of stapsgewijze aanpak geschetst voor het opstellen en behandelen van het verzoek, en voor het verzenden naar de andere staat.

In [afdeling III](#) wordt een beschrijving gegeven van de problemen die zich voordoen, met inbegrip van de kosten en zorgpunten met betrekking tot gegevensbescherming.

[Afdeling IV](#) bevat bijkomende gegevens en verwijzingen naar andere verwante delen van het vademecum.

Een beknopte samenvatting van de toepasselijke procedures is te vinden in de checklist in [afdeling V](#).

In [afdeling VI](#) wordt antwoord gegeven op een aantal veelgestelde vragen in verband met verzoeken om specifieke maatregelen.

I. Overzicht – Verzoeken om specifieke maatregelen

A. In welke gevallen wordt dit verzoek ingediend?

893. Een verzoek om specifieke maatregelen wordt ingediend wanneer van een andere verdragsluitende staat bijstand (in weliswaar zeer beperkte mate) wordt verlangd op het gebied van onderhoudsverplichtingen.

894. Het verzoek kan worden ingediend:

1. ingevolge artikel 7, lid 1:

- om een mogelijke verzoeker bij te staan bij het indienen van een verzoek om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om tenuitvoerlegging, om vaststelling of om wijziging van een beslissing inzake **levensonderhoud** waarop het verdrag van toepassing is, of
- om een mogelijke verzoeker bij te staan bij het bepalen of een dergelijk verzoek moet worden ingediend;

Levensonderhoud is een bijdrage in de kosten van levensonderhoud voor kinderen, een (gewezen) echtgenoot of partner, alsook in uitgaven die verband houden met de zorg voor kinderen, een (gewezen) echtgenoot of partner. Op grond van het verdrag mag een staat levensonderhoud uitbreiden tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit andere familiebetrekkingen.

2 ingevolge artikel 7, lid 2:

- om de procedure te bespoedigen indien in een verdragsluitende staat een verzoek inzake levensonderhoud aanhangig is met een internationaal aspect, bijvoorbeeld wanneer de vermogensbestanddelen zich in een andere staat bevinden.

895. Anders dan bij verzoeken om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om tenuitvoerlegging, om vaststelling of om wijziging van een beslissing, wordt de dienstverlening tot op zekere hoogte aan eigen inzicht overgelaten (= discretionaire bevoegdheid). Wanneer het verzoek wordt ingediend ingevolge artikel 7, lid 1, en betrekking heeft op een mogelijk verzoek in de zin van artikel 10 van het verdrag, beslist de aangezochte centrale autoriteit eerst naar eigen inzicht of de diensten noodzakelijk zijn. Indien zij deze noodzakelijk acht, moet de aangezochte centrale autoriteit alle passende specifieke maatregelen treffen rekening houdend met de middelen waarover zij beschikt en met het nationale recht van de aangezochte staat¹⁶⁸. Het verzoek ingevolge artikel 7, lid 1, moet betrekking hebben op een van de in dat artikel genoemde maatregelen.

896. Wordt het verzoek echter ingevolge artikel 7, lid 2, ingediend ter zake van een in de verzoekende staat aanhangige procedure betreffende onderhoudsverplichtingen, dan hoeft het verzoek geen betrekking te hebben op een van de in het verdrag opgesomde maatregelen, maar beslist de aangezochte staat geheel naar eigen inzicht welk gevolg daaraan wordt gegeven.

B. Praktijkvoorbeeld

897. X verblijft in land A en heeft een beslissing inzake levensonderhoud waarbij Y de verplichting wordt opgelegd levensonderhoud voor een kind te betalen. X vermoedt dat Y pensioenuitkeringen ontvangt van een werkgever in land B. Als dat zo is, wil X de beslissing inzake levensonderhoud verzenden naar land B om deze daar ten uitvoer te leggen. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

898. Op grond van het verdrag kan X de centrale autoriteit van land A vragen een **verzoek om specifieke maatregelen** te verzenden naar land B om vast te stellen of Y uitkeringen ontvangt in die staat. Wanneer de centrale autoriteit van land B deze maatregelen noodzakelijk acht, doet zij al het nodige om te onderzoeken of Y een pensioeninkomen heeft. Als dat het geval is, brengt zij de centrale autoriteit van land A daarvan op de hoogte¹⁶⁹. X kan vervolgens een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing inzake levensonderhoud indienen en verzenden naar land B.

C. Wie kan het verzoek indienen?

899. Het verzoek om specifieke maatregelen kan worden ingediend door een onderhoudsgerechtigde (met inbegrip van een overheidslichaam dat namens een onderhoudsgerechtigde optreedt of uitkeringen aan hem heeft verstrekt), of door een onderhoudsplichtige.

¹⁶⁸ Zie het toelichtend rapport, punt 203.

¹⁶⁹ In sommige staten is het ingevolge de nationale wetgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (privacywetgeving) niet toegestaan specifieke informatie vrij te geven. Niettemin kan land B kenbaar maken of de onderhoudsplichtige inkomen heeft op zijn grondgebied.

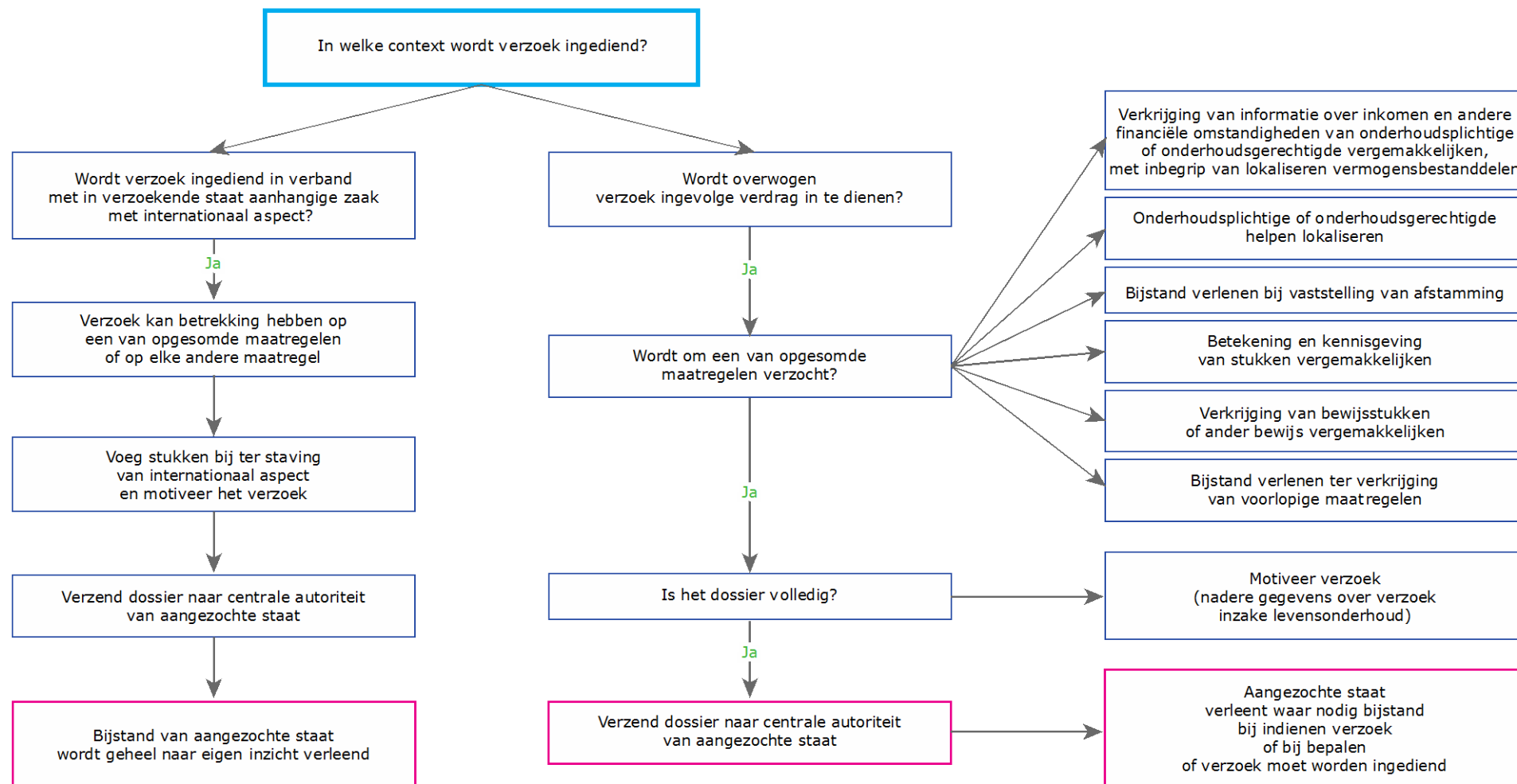
900. Het verzoek moet vallen binnen het belangrijkste toepassingsgebied van het verdrag (zie hoofdstuk 3) tenzij zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat verklaringen heeft afgelegd die ertoe strekt de werkingssfeer van het verdrag uit te breiden tot andere soorten onderhoudsverplichtingen.
901. Verzoeken om specifieke maatregelen moeten worden ingediend door tussenkomst van de centrale autoriteit van elke staat. Dergelijke verzoeken kunnen niet rechtstreeks bij een bevoegde autoriteit worden ingediend¹⁷⁰.

D. *Stroomschema*

902. Het volgende stroomschema verduidelijkt de belangrijkste procedures om verzoeken om specifieke maatregelen in te dienen.

¹⁷⁰ Zie het toelichtend rapport, punt 194.

BEHANDELEN VAN UITGAANDE VERZOEKEN OM SPECIFIEKE MAATREGELEN

Figuur 35: Stroomschema – Behandeling van uitgaande verzoeken om specifieke maatregelen

II. Procedures

A. *Bepaal in welke context het verzoek wordt ingediend*

903. Op grond van artikel 7 moet de gevraagde bijstand noodzakelijk zijn voor een zaak in verband met onderhoudsverplichtingen. De bijstand kan betrekking hebben op een mogelijk verzoek in de zin van het verdrag, of op een in de verzoekende staat aanhangige zaak met een internationaal aspect die betrekking heeft op de inning van levensonderhoud¹⁷¹. Het eerste geval wordt geregeld bij artikel 7, lid 1; het tweede geval valt onder toepassing van artikel 7, lid 2.
904. Wanneer het verzoek in geen van beide categorieën valt, kan de centrale autoriteit dit weigeren.

De verzoekende staat is de verdragsluitende staat die het verzoek inleidt en indient namens een op zijn grondgebied verblijvende persoon. De aangezochte staat is de verdragsluitende staat die wordt gevraagd het verzoek te behandelen.

B. *Wanneer het verzoek wordt ingediend in de context van een voorgenomen verzoek in de zin van het verdrag (artikel 7, lid 1)*

Heeft het verzoek betrekking op een van de in het verdrag opgesomde maatregelen?

905. In het verdrag worden zes mogelijke maatregelen opgesomd die het voorwerp kunnen uitmaken van een verzoek om specifieke maatregelen. Deze maatregelen worden genoemd in artikel 7, lid 1, en maken deel uit van de algemene taken die een verdragsluitende staat dient uit te voeren door tussenkomst van zijn centrale autoriteit. Een centrale autoriteit van een andere staat kan worden verzocht bijstand te verlenen met het volgende:
- a) **De onderhoudsplichtige of onderhoudsgerechtigde helpen lokaliseren**
906. Een verdragsluitende staat kan worden verzocht zijn databanken en andere voor hem toegankelijke informatiebronnen te raadplegen om een onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige te lokaliseren. Dit verzoek kan bijvoorbeeld worden ingediend wanneer een onderhoudsgerechtigde van een verdragsluitende staat zich ervan wil vergewissen dat de onderhoudsplichtige in een verdragsluitende staat verblijft alvorens kosten te maken om een beslissing te vertalen in de taal van die staat. Omgekeerd kan het zijn dat een onderhoudsplichtige eerst met zekerheid wil weten dat een onderhoudsgerechtigde in de aangezochte staat verblijft, om te bepalen bij welke staat hij een verzoek om wijziging moet indienen.

¹⁷¹ Voor een verklaring van de uitdrukking „internationaal aspect”, zie het toelichtend rapport, punt 206.

b) De verkrijging van informatie over inkomen, vermogen en andere financiële omstandigheden te vergemakkelijken

907. Er kan bijstand worden gevraagd om informatie te verkrijgen over het inkomen, het vermogen en andere financiële omstandigheden van de onderhoudsplichtige of de onderhoudsgerechtigde. Zoals in het bovenstaande voorbeeld, kan dat noodzakelijk zijn wanneer een onderhoudsgerechtigde overweegt een beslissing met het oog op de tenuitvoerlegging naar een specifieke staat te verzenden in het geval dat de onderhoudsplichtige daar inkomen of vermogen heeft.

c) De verkrijging van bewijs te vergemakkelijken

908. Soms kan een andere verdragsluitende staat worden verzocht bijstand te verlenen bij het verkrijgen van bewijs dat kan worden gebruikt in een procedure betreffende onderhoudsverplichtingen. Zo kunnen eigendomsbewijzen van vermogensbestanddelen of belastingbescheiden nuttig zijn om de draagkracht van de onderhoudsplichtige vast te stellen, of om te bepalen of bepaalde onderhoudsvorderingen verhaalbaar zijn op de goederen of bezittingen van de onderhoudsplichtige. De wijze waarop een staat gevolg geeft aan dat verzoek, hangt af van het nationale recht van de aangezochte staat, van het doel van het verzoek alsook van de vraag of de betrokken staten partij zijn bij andere internationale verdragen (artikel 50)¹⁷².

d) Bijstand verlenen bij de vaststelling van de afstamming

909. Ingevolge het verdrag is het toegestaan de afstamming te laten vaststellen als onderdeel van een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud. Niettemin kunnen er zich situaties voordoen waarin een onderhoudsgerechtigde uitsluitend de afstamming wil laten vaststellen, bijvoorbeeld wanneer de partijen zijn overeengekomen dat de beslissing inzake levensonderhoud wordt gegeven door de staat van de onderhoudsgerechtigde, maar dat de afstamming moet worden vastgesteld om de aanspraak op levensonderhoud te doen gelden¹⁷³.

e) Procedures ter verkrijging van voorlopige maatregelen instellen of het instellen ervan vergemakkelijken

910. Een onderhoudsgerechtigde kan een verdragsluitende staat verzoeken voorlopige procedures of procedures tot bewaring van recht in te stellen, of het instellen daarvan te vergemakkelijken, met het doel de positieve uitslag van een aanhangig verzoek inzake levensonderhoud zeker te stellen. Dit verzoek kan bijvoorbeeld erop gericht zijn de overdracht of vervreemding van vermogensbestanddelen te beletten, of de tenuitvoerlegging van een andere beslissing op te schorten zolang het verzoek inzake levensonderhoud aanhangig is. Een dergelijk verzoek kan nuttig zijn voor de behandeling van een aanstaande procedure betreffende onderhoudsverplichtingen waarop het verdrag van toepassing is.

¹⁷² Zie ook het toelichtend rapport, punten 648 tot en met 651.

¹⁷³ Zie hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen, in het geval dat de afstamming moet worden bewezen voor een gerechtelijke procedure in de verzoekende staat en beide staten partij zijn bij het Haagse bewijsverdrag van 1970.

f) De betekening en de kennisgeving van stukken vergemakkelijken

911. Bijstand bij de betekening en de kennisgeving van stukken kan van belang zijn wanneer een zaak aanhangig is voor het gerecht in een staat en er moet van stukken betekening en kennisgeving worden verricht aan een partij die in een andere staat verblijft. De wijze waarop een staat gevolg geeft aan dat verzoek, hangt af van de vraag of de betrokken staten partij zijn bij andere internationale verdragen alsook van het nationale recht van de aangezochte staat (artikel 50)¹⁷⁴.

C. Wanneer het verzoek wordt ingediend in de context van een procedure met een internationaal aspect (artikel 7, lid 2)

912. Wanneer om specifieke maatregelen wordt verzocht in het kader van een zaak met een internationaal aspect, is het verzoek niet beperkt tot de zes hierboven genoemde specifieke maatregelen. Een verzoek om specifieke maatregelen kan ook worden ingediend voor elke andere vorm van bijstand die dienstig kan zijn voor de procedure betreffende onderhoudsverplichtingen¹⁷⁵.

D. Is het dossier volledig?

913. Er bestaat nog geen aanbevolen formulier voor een verzoek om specifieke maatregelen ingevolge artikel 7, lid 1, of ingevolge artikel 7, lid 2. Het Permanent Bureau zal in de toekomst een specifiek formulier uitwerken en bekendmaken. De inhoud van het dossier hangt uiteraard af van de aard van het verzoek zelf. In afwachting dat het Permanent Bureau een aanbevolen formulier uitwerkt en bekendmaakt, kan een staat gebruikmaken van zijn eigen formulieren. Afhankelijk van het soort verzoek en van de context waarin dit wordt ingediend, kan in het dossier de volgende informatie worden vermeld ten behoeve van de aangezochte staat:

- om welke specifieke maatregel wordt verzocht,
- of een verzoek inzake levensonderhoud op grond van het verdrag wordt overwogen dan wel of in de verzoekende staat een zaak met een internationaal aspect aanhangig is die betrekking heeft op de inning van levensonderhoud,
- welk soort verzoek inzake levensonderhoud wordt overwogen (bijvoorbeeld een verzoek om erkenning, om tenuitvoerlegging, om vaststelling of om wijziging van een beslissing),
- waarom de specifieke maatregel noodzakelijk is,
- de contactgegevens van de verzoeker en de verweerder.

914. Bij het samenstellen van het dossier en het verzoek om specifieke maatregelen moet rekening worden gehouden met het volgende:

a) Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

915. Het verdrag bepaalt dat informatie die in het kader van verzoeken in de zin van het verdrag is verzameld of verzonden, niet mag worden bekendgemaakt, noch bevestigd indien zulks ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon.

¹⁷⁴ Zie ook het toelichtend rapport, punten 648 tot en met 651.

¹⁷⁵ Meer voorbeelden zijn te vinden in punt 193 van het toelichtend rapport.

916. Wanneer er reden tot bezorgdheid is hieromtrent, moet u dit in het verzoekformulier aangeven en de persoonsgegevens niet in het verzoek zelf, maar in een apart formulier vermelden.

b) Inlichtingen over de centrale autoriteit

917. Vermeld de nadere gegevens van de verzoekende centrale autoriteit en van de contactpersoon in de verzoekende staat aan wie de aangezochte staat zo nodig bijkomende verzoeken om inlichtingen kan richten. De mededelingen tussen de centrale autoriteiten geschieden in de taal van de aangezochte staat, in een andere taal dan wel in het Engels of Frans. In het landprofiel wordt aangegeven welke taal moet worden gebruikt.
918. Vermeld de contactgegevens van de verzoekende centrale autoriteit. Deze informatie is terug te vinden in het landprofiel.

c) Gegevens van de verzoeker

919. De verzoeker is de persoon die het verzoek om specifieke maatregelen indient. Ook een onderhoudsplichtige kan verzoeker zijn in het kader van een verzoek om specifieke maatregelen.

d) Gegevens van de perso(n)en voor wie om levensonderhoud wordt verzocht

920. Deze gegevens zijn van belang om zeker te stellen dat de onderhoudsverplichting binnen de werkingssfeer van het verdrag valt (zie hoofdstuk 3). Wanneer de verzoeker om levensonderhoud voor zichzelf verzoekt, moet u dat aangeven. Voor andere familieleden of personen ten laste moet u informatie verstrekken over de familiebetrekking, alsook de geboortedatum van de kinderen om te bevestigen dat zij jonger zijn dan 21 jaar en bijgevolg onder toepassing van het verdrag vallen. Gebruik de namen zoals die vermeld staan in de geboorteakte of andere officiële registers.

e) Gegevens van de onderhoudsplichtige

921. Welke informatie over de onderhoudsplichtige nodig is, hangt af van het verzoek. Vermeld de gegevens van de onderhoudsplichtige wanneer het verzoek ertoe strekt de afstamming vast te stellen dan wel de onderhoudsplichtige, zijn inkomen of vermogen te lokaliseren.

f) Lijst van bijgevoegde stukken

922. Vermeld in een lijst welke stukken in voorkomend geval aan het verzoek zijn toegevoegd.

E. Verzend het dossier naar de aangezochte staat

923. Zodra het dossier volledig is, kan dit naar de centrale autoriteit van de aangezochte staat worden verzonden. De in artikel 12 vastgestelde termijnen waarbinnen de aangezochte staat de ontvangst van het verzoek moet bevestigen, gelden niet voor verzoeken om specifieke maatregelen. De algemene verplichting om efficiënt samen te werken met andere verdragsluitende staten houdt niettemin in dat de aangezochte staat binnen een redelijke termijn de ontvangst van het verzoek moet bevestigen. Als goede praktijk wordt aanbevolen op zijn minst de in artikel 12 vastgestelde termijnen na te leven.

III. Andere aandachtspunten

A. Kosten

924. Benadrukt zij dat de algemene beginselen inzake kosteloze rechtsbijstand (artikelen 14 en 15) niet van toepassing zijn op verzoeken om specifieke maatregelen, zelfs wanneer deze betrekking hebben op een mogelijk verzoek inzake levensonderhoud voor kinderen.
925. Een aangezochte centrale autoriteit kan kosten in rekening brengen voor de diensten die in het kader van een verzoek om specifieke maatregelen worden verleend. Niettemin bepaalt artikel 8 dat uitsluitend „uitzonderlijke” kosten verhaalbaar zijn op een verzoeker. Bovendien mag de aangezochte centrale autoriteit zich de kosten niet doen vergoeden zonder dat de verzoeker heeft ingestemd met die dienstverlening tegen zodanige kosten. Het begrip „uitzonderlijk” wordt niet nader omschreven in het verdrag. Bijgevolg moet overeenkomstig het nationale recht en beleid worden bepaald welke kosten als uitzonderlijk zijn aan te merken¹⁷⁶.

Voorbeeld

926. Z verblijft in land A. D is de vader van haar kind. Z vermoedt dat D vermogen heeft dat hij kan vervreemden (verkopen) in land B voordat een beslissing inzake levensonderhoud kan worden gegeven in land B. Z heeft de keuze tussen twee mogelijkheden. De eerste mogelijkheid is dat Z door tussenkomst van de centrale autoriteit van land A een verzoek om specifieke maatregelen indient. Daarin wordt land B gevraagd voorlopige maatregelen te nemen ter veiligstelling van het recht van Z op het vermogen totdat een beslissing inzake levensonderhoud wordt gegeven. Indien zij deze mogelijkheid kiest en er zijn kosten gebonden aan dit verzoek (bijvoorbeeld erelonen van een door de rechter aangestelde toezichthouder), kunnen deze als „uitzonderlijk” worden aangemerkt en worden verhaald op Z mits zij van tevoren daarmee instemt. De tweede mogelijkheid is dat Z in land B een verzoek om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud indient en daarin om bewarende maatregelen verzoekt ter veiligstelling van haar recht op het vermogen tijdens de behandeling van dat verzoek. Wanneer Z deze mogelijkheid kiest, kunnen de kosten van de voorlopige maatregelen haar niet in rekening worden gebracht¹⁷⁷.
927. Wanneer in het bovenstaande voorbeeld de kosten van doorslaggevend belang zijn voor Z, kan zij ervoor kiezen geen verzoek om specifieke maatregelen in te dienen. Daarbij valt evenwel op te merken dat de door de aangezochte staat of door Z gemaakte kosten in dit voorbeeld verhaalbaar zijn op de onderhoudsplichtige in het kader van een later verzoek inzake levensonderhoud, voor zover zulks is toegestaan door het nationale recht van de aangezochte staat.

B. Bescherming van persoonsgegevens

928. In het verdrag worden specifieke beperkingen gesteld aan de bekendmaking en bevestiging van informatie die onder bepaalde omstandigheden is verzameld of verzonden in het kader van het verdrag. Het is niet toegestaan informatie bekend te maken of te bevestigen indien zulks ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon (artikel 40, lid 1). Deze persoon kan een kind, de verzoeker, de verweerder of iemand anders zijn. Het verdrag legt wat dat betreft geen beperking op.

¹⁷⁶ Zie het toelichtend rapport, punt 223.

¹⁷⁷ Tenzij de aangezochte staat heeft verklaard gebruik te maken van de op het kind gerichte toetsing van de middelen, of een onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek uitvoert alvorens kosteloze rechtsbijstand te verlenen (zie hoofdstuk 3).

929. Wanneer een centrale autoriteit vaststelt dat met de bekendmaking of bevestiging van de informatie een dergelijk risico gepaard kan gaan, maakt zij dit kenbaar aan de andere centrale autoriteit, die daarmee rekening houdt bij het behandelen van een verzoek in de zin van het verdrag. Indien de verzoekende centrale autoriteit tot een dergelijke vaststelling komt, houdt dat geen verplichtingen in voor de aangezochte centrale autoriteit, maar moet zij in overweging nemen of de bekendmaking of bevestiging ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon. De handelwijze die de centrale autoriteit in een gegeven geval volgt, wordt bepaald door hetgeen noodzakelijk is voor de behandeling van het verzoek en voor de uitvoering van haar verplichtingen uit hoofde van het verdrag (artikel 40, leden 1, en 3).
930. Ook de nationale wetgeving kan soms beletten dat specifieke persoonsgegevens worden bekendgemaakt aan de verzoeker of aan de centrale autoriteit van de verzoekende staat. Algemene gegevens daarentegen (bijvoorbeeld de bevestiging dat een onderhoudsplichtige in de staat verblijft) worden doorgaans wel bekendgemaakt.

Goede praktijk: wanneer ten behoeve van het verzoek om inlichtingen specifieke persoonsgegevens moeten worden bekendgemaakt, vraag dan de aangezochte centrale autoriteit op voorhand te bevestigen dat die gegevens kunnen worden bekendgemaakt aan de verzoekende centrale autoriteit of aan de verzoeker. Zo niet, moet de verzoeker het verzoek in de zin van artikel 10 (om erkenning en tenuitvoerlegging, om vaststelling, om wijziging enzovoort) indienen zonder eerst deze inlichtingen te verkrijgen.

IV. Aanvullende informatie

A. Praktijkgericht advies

- Houd in gedachte dat een verzoek om specifieke maatregelen weliswaar geen verzoek in de zin van artikel 10 is, maar toch moet worden behandeld door tussenkomst van de centrale autoriteiten van elke staat. Het is niet mogelijk een rechtstreeks verzoek om specifieke maatregelen in te dienen bij een bevoegde autoriteit.
- De centrale autoriteit of de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat beslist grotendeels naar eigen inzicht welke maatregelen worden genomen om gevolg te geven aan het verzoek om specifieke maatregelen. Wanneer de verzoeker overweegt om een specifieke maatregel te verzoeken (bijvoorbeeld tot vaststelling van de afstamming) alvorens een verzoek in de zin van artikel 10 in te dienen, heeft hij er bijgevolg belang bij zich ervan te vergewissen dat de procedure nietodeloos wordt vertraagd als gevolg van dit verzoek om specifieke maatregelen.

B. Formulieren

Verzendformulier

C. Toepasselijke artikelen van het verdrag

Artikel 2
 Artikel 3
 Artikel 7
 Artikel 8
 Artikel 15
 Artikel 38
 Artikel 40
 Artikel 50
 Artikel 51

D. Verwante afdelingen van het vademecum

Hoofdstuk 4 – Behandelen van uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging, en hoofdstuk 5 – Behandelen van inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

Hoofdstuk 8 – Uitgaande verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud, en hoofdstuk 9 – Inkomende verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud

Hoofdstuk 10 – Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud

Hoofdstuk 11 – Verzoeken om wijziging van een beslissing, en hoofdstuk 12 – Procedures met betrekking tot inkomende en uitgaande verzoeken om wijziging

V. Checklist voor uitgaande verzoeken om specifieke maatregelen

	Procedure	Vindplaats in het vademecum
1	Bepaal in welke context het verzoek wordt ingediend	Afdeling II, onder A
2	Indien het gaat om een mogelijk verzoek in de zin van het verdrag:	
Punt 2, onder a)	Ga na of het verzoek betrekking heeft op een van de in het verdrag genoemde maatregelen	Afdeling II, onder B
3	Indien het verzoek betrekking heeft op een nationale procedure betreffende onderhoudsverplichtingen:	Afdeling II, onder C
Punt 3, onder a)	Het verzoek kan betrekking hebben op elke vereiste vorm van bijstand	Afdeling II, onder C
4	Stel het dossier samen	Afdeling II, onder D
5	Verzend het dossier naar de aangezochte staat	Afdeling II, onder E

VI. Veelgestelde vragen

Moet een verzoek in de zin van het verdrag worden ingediend teneinde om specifieke maatregelen te kunnen verzoeken?

931. Neen. Een verzoeker kan ervoor kiezen een verzoek om specifieke maatregelen te laten indienen door een centrale autoriteit met als enige doel te bepalen of een verzoek wel aangewezen is in de gegeven omstandigheden, bijvoorbeeld wanneer aan de hand van informatie over het inkomen of vermogen van een onderhoudsplichtige wordt nagegaan of het zinvol is door te gaan met het verzoek om tenuitvoerlegging.

Is de centrale autoriteit verplicht de diensten te verlenen waarom in een verzoek om specifieke maatregelen wordt verzocht?

932. Niet altijd. Om gevolg te geven aan het verzoek om specifieke maatregelen, dient een centrale autoriteit alleen passende maatregelen te treffen indien zij deze noodzakelijk acht om een verzoeker bij te staan bij het indienen van een in artikel 10 bedoeld verzoek om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om vaststelling of om wijziging van een beslissing inzake levensonderhoud, of bij het bepalen of een dergelijk verzoek moet worden ingediend (artikel 7, lid 1). Gewezen zij op het verschil in bewoordingen tussen artikel 7, lid 1, dat bepaalt dat de aangezochte centrale autoriteit passende maatregelen **treft** (wanneer wordt overwogen een zaak aanhangig te maken waarop het verdrag van toepassing is), en artikel 7, lid 2, waarin staat dat een centrale autoriteit specifieke maatregelen **kan** treffen (voor zaken met een internationaal aspect).

Hoofdstuk 14

Behandelen van inkomende verzoeken om specifieke maatregelen

Opzet van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk handelt over inkomende verzoeken om specifieke maatregelen.

In [afdeling I](#) wordt het verzoek in detail belicht en wordt een overzicht gegeven van de gevallen waarin dit verzoek wordt gebruikt en van de personen die dit verzoek kunnen indienen.

In [afdeling II](#) wordt de procedure of stapsgewijze aanpak geschetst om de ontvangen stukken te controleren en het verzoek te behandelen.

In [afdeling III](#) komt de kostenproblematiek aan de orde.

In [afdeling IV](#) staan verwijzingen en bijkomende gegevens met betrekking tot het verzoek.

[Afdeling V](#) bevat een checklist voor wie een summier overzicht van de procedure wenst.

In [afdeling VI](#) wordt antwoord gegeven op een aantal veelgestelde vragen in verband met dit verzoek.

I. Overzicht – Verzoeken om specifieke maatregelen

A. In welke gevallen wordt dit verzoek ingediend?

933. Dit verzoek wordt ingediend in twee verschillende gevallen wanneer een verzoeker in beperkte mate bijstand verlangt van een andere verdragsluitende staat.
934. Een verzoek om specifieke maatregelen kan ingevolge artikel 7, lid 1 worden ingediend met het doel:
- de verzoeker bij te staan bij het indienen van een verzoek om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om tenuitvoerlegging, om vaststelling of om wijziging van een beslissing inzake levensonderhoud waarop het verdrag van toepassing is, of
 - de verzoeker bij te staan bij het bepalen of een dergelijk verzoek moet worden ingediend.
935. Voorts kan een verzoek om specifieke maatregelen ingevolge artikel 7, lid 2, worden ingediend wanneer in een verdragsluitende staat een verzoek inzake levensonderhoud met een internationaal aspect aanhangig is teneinde de procedure te bespoedigen.
936. Op grond van artikel 7, lid 1, kan om zes maatregelen worden verzocht. De centrale autoriteit beslist naar eigen inzicht welk gevolg wordt gegeven aan een verzoek om specifieke maatregelen. De omvang van de verleende bijstand kan sterk uiteenlopen tussen de staten. Wanneer het gaat om een mogelijk verzoek in de zin van artikel 10 van het verdrag, bepaalt de aangezochte centrale autoriteit eerst of de diensten

noodzakelijk zijn, waarna zij passende maatregelen neemt naargelang van de daartoe beschikbare middelen en overeenkomstig het nationale recht van de aangezochte staat¹⁷⁸.

937. Wanneer het verzoek ingevolge artikel 7, lid 2, wordt ingediend en betrekking heeft op een in de verzoekende staat aanhangige procedure betreffende onderhoudsverplichtingen, is het verzoek niet beperkt tot de zes in artikel 7, lid 1, genoemde maatregelen. De verzoeker kan om andere maatregelen verzoeken. Niettemin beslist de aangezochte staat geheel naar eigen inzicht of hij bijstand verleent bij het treffen van de gevraagde maatregelen dan wel zulks vergemakkelijkt.

B. Praktijkvoorbeeld

938. De onderhoudsgerechtigde heeft een beslissing inzake **levensonderhoud** van land A en vermoedt dat de onderhoudsplichtige verblijft in land B. Hij wil echter zekerheid daaromtrent krijgen alvorens kosten te maken voor de vertaling van het verzoek en de beslissing teneinde de beslissing voor erkenning en tenuitvoerlegging te verzenden naar land B. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.
- Een **onderhoudsgerechtigde** is de persoon aan wie levensonderhoud is verschuldigd of van wie wordt gesteld dat levensonderhoud aan hem is verschuldigd. Dat kan niet alleen een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, maar ook een kind, pleegouder, familielid/bloedverwant of iemand anders die voor een kind zorgt. In sommige staten wordt deze persoon ook alimentatieontvanger, schuldeiser, zorgouder, gezagsdragende of verzorgende ouder genoemd.*
939. De onderhoudsgerechtigde kan ingevolge het verdrag een **verzoek om specifieke maatregelen** indienen. De centrale autoriteit van land A verzendt het verzoek naar land B en vraagt opsporingswerk uit te voeren om te bepalen of de onderhoudsplichtige verblijft in land B. De genomen maatregelen worden geregeld overeenkomstig het nationale recht en beleid van land B. Land B bevestigt of de onderhoudsplichtige op zijn grondgebied verblijft. Het adres van de onderhoudsplichtige wordt alleen meegedeeld voor zover zulks is toegestaan krachtens het nationale recht van land B. De onderhoudsgerechtigde kan vervolgens het verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging indienen op grond van artikel 10 van het verdrag.

C. Wie kan dit verzoek indienen?

940. Verzoeken om specifieke maatregelen moeten worden ingediend door tussenkomst van de centrale autoriteit van elke staat. Dergelijke verzoeken kunnen niet rechtstreeks bij een bevoegde autoriteit worden ingediend¹⁷⁹.
941. Het verzoek kan alleen bij de centrale autoriteit worden ingediend door een **onderhoudsgerechtigde**, met inbegrip van een overheidslichaam dat namens een onderhoudsgerechtigde optreedt of uitkeringen aan hem heeft verstrekt, of door een onderhoudsplichtige. Zoals uiteengezet in hoofdstuk 3 van dit vademecum, moet het verzoek inzake levensonderhoud of de procedure
- Levensonderhoud** is een bijdrage in de kosten van levensonderhoud voor kinderen, een (gewezen) echtgenoot of partner, alsook in uitgaven die verband houden met de zorg voor kinderen, een (gewezen) echtgenoot of partner. Op grond van het verdrag mag een staat levensonderhoud uitbreiden tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit andere familiebetrekkingen.*

¹⁷⁸ Zie het toelichtend rapport, punt 204.

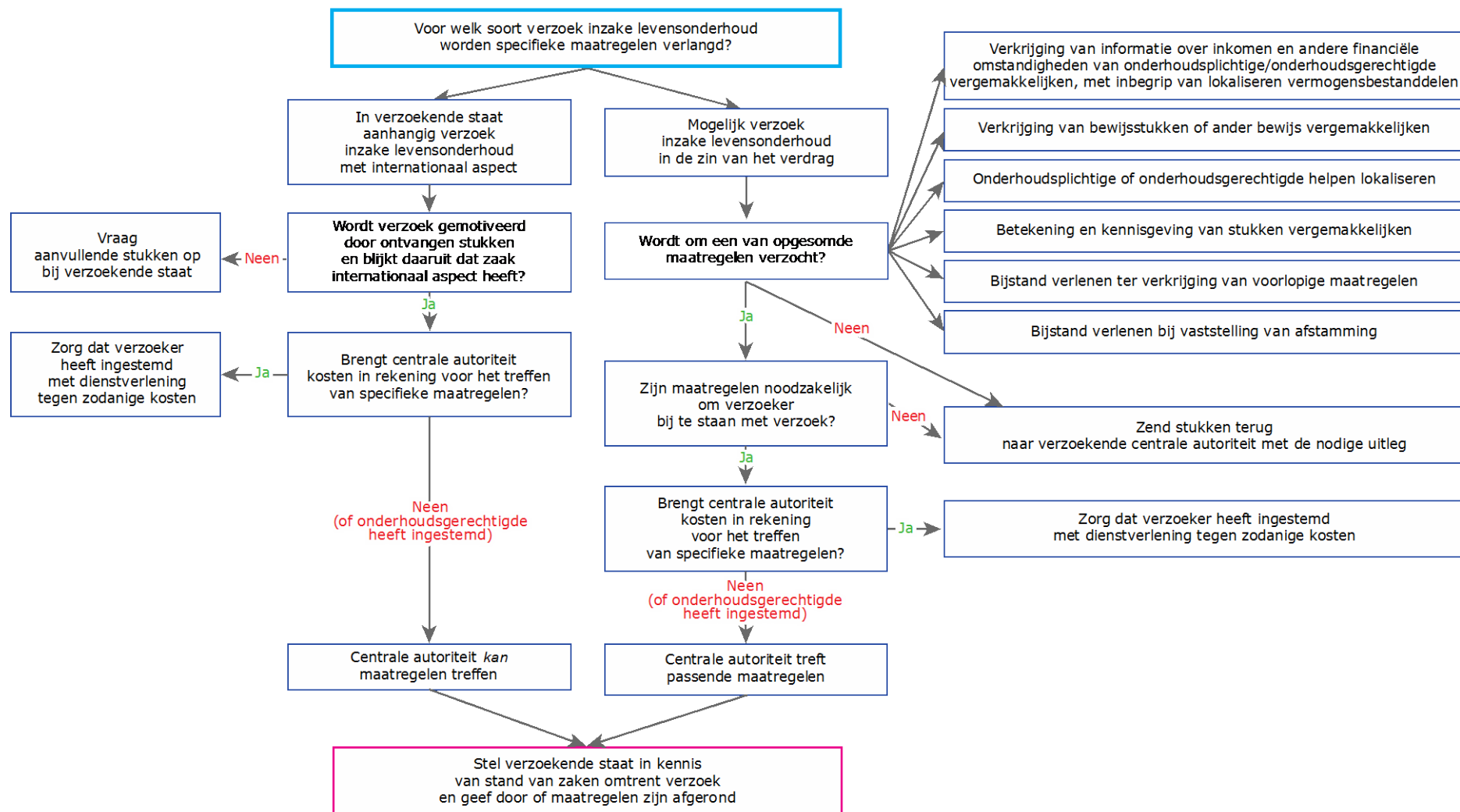
¹⁷⁹ Zie het toelichtend rapport, punt 193.

betreffende onderhoudsverplichtingen waarop de maatregelen betrekking hebben, binnen de werkingssfeer van het verdrag vallen, zelfs wanneer het gaat om een louter nationale aangelegenheid en het verzoek ingevolge artikel 7, lid 2, wordt ingediend.

D. Stroomschema

942. Het onderstaande stroomschema verduidelijkt de procedures voor de behandeling van inkomende verzoeken om specifieke maatregelen.

BEHANDELEN VAN INKOMENDE VERZOEKEN OM SPECIFIEKE MAATREGELEN

Figuur 36: Stroomschema – Behandeling van inkomende verzoeken om specifieke maatregelen

II. Procedures

A. Bevestig de ontvangst van het verzoek

943. Het verplichte ontvangstbevestigingsformulier is niet nodig voor een verzoek om specifieke maatregelen. De centrale autoriteit moet zich evenwel houden aan de algemene vereisten die in het verdrag zijn vastgesteld, en de verzoekende staat in kennis stellen van de ontvangst van het verzoek.

B. Wordt overwogen een verzoek in de zin van het verdrag in te dienen?

944. Zoals hierboven opgemerkt, bestaan er verschillen in de wijze waarop de aangezochte centrale autoriteit gevolg geeft aan een verzoek om specifieke maatregelen, afhankelijk van de vraag of het gaat om een mogelijk verzoek in de zin van het verdrag (artikel 7, lid 1), dan wel om een verzoek met betrekking tot een in de verzoekende staat aanhangige procedure betreffende onderhoudsverplichtingen (artikel 7, lid 2).
945. Wanneer om de specifieke maatregel wordt verzocht met het doel de verzoeker bij te staan bij het indienen van een verzoek in de zin van het verdrag, of bij het bepalen of een dergelijk verzoek moet worden ingediend, geldt als eerste vereiste dat de aangezochte centrale autoriteit deze „noodzakelijk acht” om dit verzoek te vergemakkelijken. Als dat het geval is, treft de centrale autoriteit passende maatregelen om de verzoeker bij te staan.
946. Artikel 7, lid 2, voorziet in een licht afwijkende handelwijze wanneer het verzoek wordt ingediend in verband met een in de verzoekende staat aanhangige zaak met een internationaal aspect die betrekking heeft op de inning van levensonderhoud. In dit geval beschikt de aangezochte centrale autoriteit over een grotere beslissingsruimte aangezien zij maatregelen kan nemen, zonder daartoe verplicht te zijn.
947. In beide gevallen dient de aangezochte staat te beslissen welke maatregelen passend zijn of welke maatregelen worden getroffen om de gevraagde bijstand te verlenen.

C. Indien het verzoek om specifieke maatregelen betrekking heeft op een voorgenomen verzoek in de zin van het verdrag (artikel 7, lid 1)

1. Heeft het verzoek betrekking op een van de in het verdrag opgesomde maatregelen?

948. Er kan slechts om een beperkt aantal maatregelen worden verzocht. Wanneer het ontvangen verzoek betrekking heeft op een maatregel die niet in artikel 7 wordt genoemd, kan dit niet worden behandeld en moet de verzoekende staat daarvan in kennis worden gesteld. Het is mogelijk om de volgende maatregelen te verzoeken:

a) De onderhoudsplichtige of onderhoudsgerechtigde lokaliseren

949. Een verzoeker kan de centrale autoriteit van de aangezochte staat om bijstand verzoeken teneinde de onderhoudsplichtige of onderhoudsgerechtigde te lokaliseren. Meestal wordt met een dergelijk verzoek beoogd te bepalen naar welke staat het verzoek voor behandeling moet worden verzonden. De verzoeker kan in dit geval een onderhoudsgerechtigde zijn die wil weten of de onderhoudsplichtige in een bepaalde staat verblijft alvorens een verzoek naar die staat te verzenden, of een onderhoudsplichtige die wil weten of een onderhoudsgerechtigde in de aangezochte staat verblijft wanneer de beslissing daar is gegeven, teneinde te bepalen of hij daar een verzoek om wijziging moet indienen.

b) Informatie verkrijgen over inkomen, vermogen of andere financiële omstandigheden

950. Een centrale autoriteit kan om bijstand worden verzocht teneinde informatie te verkrijgen over de financiële omstandigheden van een onderhoudsplichtige of onderhoudsgerechtigde, waaronder zijn inkomen of vermogen. Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn om te bepalen of de onderhoudsplichtige inkomen of vermogen heeft in de aangezochte staat met het oog op de tenuitvoerlegging van een beslissing. De privacywetgeving van de aangezochte staat bepaalt in hoeverre specifieke persoonsgegevens worden bekendgemaakt aan de verzoekende centrale autoriteit of aan de verzoeker.

c) Bewijs verkrijgen

951. Een centrale autoriteit kan om bijstand worden verzocht ter verkrijging van bewijsstukken of ander bewijs voor gebruik in een procedure. De wijze waarop een staat gevolg geeft aan dat verzoek, hangt af van de vraag of de betrokken staten partij zijn bij andere internationale verdragen alsook van het nationale recht van de aangezochte staat (artikel 50)¹⁸⁰.
952. Wanneer het kind bijvoorbeeld is geboren in land A, kan de onderhoudsgerechtigde, wanneer hij niet langer in dat land verblijft, een afschrift van de geboorteakte opvragen om een verzoek inzake levensonderhoud in te dienen. In dit geval kan hij daartoe een verzoek om specifieke maatregelen indienen in land A.

d) Bijstand verlenen bij de vaststelling van de afstamming

953. De centrale autoriteit kan om bijstand worden verzocht wanneer het noodzakelijk is de afstamming vast te stellen ter verkrijging van een beslissing inzake levensonderhoud. De afstamming kan weliswaar worden vastgesteld in het kader van een verzoek om vaststelling van een beslissing, maar toch kan de onderhoudsgerechtigde soms bijstand vragen om de afstamming vast te stellen alvorens het verzoek in te dienen. Het nationale recht van de aangezochte staat bepaalt welk gevolg aan dit verzoek wordt gegeven. Daarbij speelt ook een rol of het verzoek bestemd is voor gebruik als bewijs in een
- De **onderhoudsplichtige** is de persoon die levensonderhoud is verschuldigd of ten aanzien van wie wordt gesteld dat hij levensonderhoud is verschuldigd. Dat kan een ouder of (gewezen) echtgenoot zijn, of iemand anders die levensonderhoud is verschuldigd overeenkomstig het recht van de staat waar de beslissing is gegeven. In sommige staten wordt deze persoon alimentatieplichtige, alimentatiebetaler, schuldenaar, niet met het gezag belaste ouder, niet-verzorgende ouder of niet-inwonende ouder genoemd.*

¹⁸⁰ Zie ook het toelichtend rapport, punten 648 tot en met 651.

gerechtelijke procedure en of beide staten partij zijn bij andere internationale verdragen (artikel 50). Deze kwestie komt in detail aan bod in hoofdstuk 3, deel 2, afdeling V – Andere Haagse verdragen.

e) Procedures ter verkrijging van voorlopige maatregelen instellen

954. Er kan een verzoek ter verkrijging van voorlopige maatregelen worden ingediend voor zover dat nodig is om verzoek inzake levensonderhoud in te dienen of om de uitkomst van een aanhangig verzoek inzake levensonderhoud zeker te stellen. Doorgaans blijven deze maatregelen beperkt tot het grondgebied van de aangezochte staat. Zo kan de onderhoudsgerechtigde bijvoorbeeld verzoeken om verpanding van goederen of bezittingen. In dit geval wordt een pandrecht gevestigd op vermogensbestanddelen om die onvervreemdbaar te maken en zodoende veilig te stellen voor een later verzoek om tenuitvoerlegging van de beslissing inzake levensonderhoud.

f) De betekening en de kennisgeving van stukken vergemakkelijken

955. De aangezochte staat kan om bijstand worden verzocht bij de betekening en de kennisgeving van stukken die betrekking hebben op de voorgenomen procedure betreffende onderhoudsverplichtingen. De wijze waarop een staat gevolg geeft aan dat verzoek, hangt af van de vraag of de betrokken staten partij zijn bij andere internationale verdragen alsook van het nationale recht van de aangezochte staat (artikel 50)¹⁸¹.

2. Zijn de gevraagde maatregelen noodzakelijk?

956. Wanneer om maatregelen wordt verzocht met het oog op een voorgenomen verzoek in de zin van het verdrag, moet in de stukken van de verzoekende staat voldoende informatie worden opgenomen¹⁸² zodat de aangezochte centrale autoriteit kan oordelen of deze maatregelen noodzakelijk zijn.

3. Tref passende maatregelen

957. Na analyse van het verzoek dient de aangezochte staat te beslissen welke maatregelen passend zijn of welke maatregelen worden getroffen om de gevraagde bijstand te verlenen. De centrale autoriteit kan die maatregelen zelf treffen, of het verzoek kan worden doorverwezen naar een bevoegde autoriteit.

D. Wanneer het verzoek betrekking heeft op een in de verzoekende staat aanhangige zaak met een internationaal aspect (artikel 7, lid 2)

958. Wanneer het verzoek geen betrekking heeft op een voorgenomen verzoek in de zin van het verdrag, kan om elke vorm van bijstand worden verzocht, ook de in artikel 7, lid 1, genoemde. De aangezochte staat beslist geheel naar eigen inzicht welk gevolg aan dit verzoek wordt gegeven.

¹⁸¹ Ibidem.

¹⁸² Zodra het Permanent Bureau een aanbevolen formulier voor specifieke verzoeken heeft uitgewerkt en bekendgemaakt, kunnen al deze gegevens daarin worden vermeld.

959. Het nationale recht en de interne beleidsregels van de aangezochte staat bepalen de wijze waarop hij gehoor geeft aan een dergelijk verzoek. Als goede praktijk wordt evenwel aanbevolen dat de centrale autoriteit bijstand verleent wanneer zij daardoor de noodzaak kan beperken of wegnemen om de zaak door te verwijzen naar de verzoekende staat, en zodoende de inning van levensonderhoud voor kinderen of andere familieleden kan versnellen. Wanneer bijvoorbeeld bijstand wordt verleend ter verkrijging van een beslissing inzake levensonderhoud in de verzoekende staat, kan dat de noodzaak wegnemen om in de aangezochte staat een rechtstreeks verzoek of een verzoek om vaststelling van een beslissing in te dienen.

E. Stel de verzoekende staat in kennis van de stand van zaken omtrent het verzoek

960. Het formulier voor het verslag over de status van het verzoek dat wordt gebruikt voor verzoeken in de zin van het verdrag is niet verplicht voor een verzoek om specifieke maatregelen. De in artikel 12 vermelde termijnen om antwoord te geven, zijn evenmin van toepassing op deze verzoeken. De centrale autoriteit moet zich evenwel houden aan de algemene vereisten die in het verdrag zijn vastgesteld, en ervoor zorgen dat de verzoekende staat binnen een redelijke termijn in kennis wordt gesteld van de ondernomen stappen. Als goede praktijk wordt aanbevolen de in artikel 12 vermelde termijnen hoe dan ook na te leven.

III. Andere aandachtspunten

A. Kosten

961. Verzoeken om specifieke maatregelen vormen een uitzondering op de in het verdrag neergelegde algemene regel dat elke centrale autoriteit haar eigen kosten draagt. Een centrale autoriteit mag alleen kosten in verband met een verzoek om specifieke maatregelen in rekening brengen aan een verzoeker wanneer die van uitzonderlijke aard zijn (artikel 8). Niettemin zij opgemerkt dat de kosten verhaalbaar zijn op een andere persoon dan de verzoeker (bijvoorbeeld een onderhoudsplichtige of verweerder) voor zover zulks wordt toegestaan door het nationale recht van de aangezochte staat¹⁸³.
962. In het verdrag wordt niet nader omschreven wat wordt verstaan onder „uitzonderlijke kosten”¹⁸⁴. Doorgaans zijn dit kosten van ongebruikelijke of buitengewone aard of kosten die afwijken van de algemene regel. De algemene kosten voor de behandeling van een verzoek worden meestal niet als uitzonderlijk aangemerkt. Bijgevolg worden niet tot deze categorie gerekend de gebruikelijke kosten voor genetisch onderzoek of de proceskosten om een verzoek ter verkrijging van voorlopige maatregelen bij de rechter aanhangig te maken.
963. In het geval dat een centrale autoriteit voornemens is de kosten voor de maatregelen in rekening te brengen aan de verzoeker, moet deze laatste hebben ingestemd met de dienstverlening tegen zodanige kosten voordat deze diensten worden verleend. Zo krijgt de verzoeker de gelegenheid om na te gaan of het aangewezen is ter zake een andere handelwijze te volgen.

¹⁸³ Zie het toelichtend rapport, punt 215.

¹⁸⁴ Zie de uitleg in het toelichtend rapport, punt 223.

Voorbeeld

964. Een onderhoudsgerechtigde verblijft in land A en verzoekt om levensonderhoud voor haar kind. De onderhoudsplichtige verblijft in land B. Voordat de beslissing ten uitvoer kan worden gelegd, moet de afstamming worden vastgesteld.
965. De onderhoudsgerechtigde heeft de keuze tussen twee mogelijkheden. De eerste mogelijkheid is dat zij een verzoek om specifieke maatregelen indient, waarbij land B om bijstand wordt verzocht teneinde de afstamming vast te stellen of de vaststelling van de afstamming te vergemakkelijken in land A. Land B laat weten of de kosten voor deze procedure in rekening worden gebracht aan de onderhoudsgerechtigde. Als dat het geval is, kan de onderhoudsgerechtigde er de voorkeur aan geven op grond van artikel 10 van het verdrag een verzoek om vaststelling van een beslissing in land B in te dienen, en in het kader van die procedure te verzoeken om vaststelling van de afstamming. De tweede mogelijkheid is dat de onderhoudsgerechtigde op grond van artikel 10 van het verdrag een verzoek om vaststelling van een beslissing indient. In dit geval maakt het onderzoek ter vaststelling van de afstamming meestal deel uit van de kosteloze diensten die aan een verzoeker worden verstrekt en worden bijgevolg geen kosten daarvoor aangerekend¹⁸⁵ (zie hoofdstuk 3).

IV. Aanvullende informatie

A. *Praktijkgericht advies*

- Wanneer uw staat wellicht kosten in rekening zal brengen voor de specifieke maatregelen, moet u de centrale autoriteit van de verzoekende staat zo spoedig mogelijk daarvan in kennis stellen. De kostenaanrekening kan soms invloed hebben op de beslissing van de verzoeker om een verzoek in de zin van het verdrag in te dienen in plaats van een verzoek om specifieke maatregelen.
- De verzoeker moet hoe dan ook op de hoogte worden gebracht van eventueel aangerekende kosten, en moet daarmee hebben ingestemd voordat de maatregelen worden getroffen.
- Als goede praktijk wordt aanbevolen dat de dossierbeheerder van de aangezochte staat bij ontvangst van het verzoek de centrale autoriteit van de verzoekende staat meedeelt hoelang het naar verwachting zal duren om het verzoek te behandelen.
- Het verzoek om specifieke maatregelen vormt een uitzondering op de algemene regel dat rechtstreekse verzoeken in de zin van het verdrag worden ingediend bij bevoegde autoriteiten, en verzoeken door tussenkomst van centrale autoriteiten. Alleen een centrale autoriteit kan een verzoek om specifieke maatregelen indienen of in ontvangst nemen.

B. *Formulieren*

Ontvangstbevestigingsformulier

Het Permanent Bureau heeft nog geen formulier uitgewerkt en bekendgemaakt voor een verzoek om specifieke maatregelen.

¹⁸⁵ Tenzij de betrokken staat heeft verklaard gebruik te maken van een op het kind gerichte toetsing van de middelen.

C. Toepasselijke artikelen van het verdrag

Artikel 6
 Artikel 7
 Artikel 8
 Artikel 15
 Artikel 43
 Artikel 50
 Artikel 51
 Artikel 52

D. Verwante afdelingen van het vademecum

Hoofdstuk 4 – Behandelen van uitgaande verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging, en hoofdstuk 5 – Behandelen van inkomende verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

Hoofdstuk 8 – Uitgaande verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud, en hoofdstuk 9 – Inkomende verzoeken om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud

Hoofdstuk 10 – Tenuitvoerlegging van beslissingen inzake levensonderhoud

V. Checklist voor inkomende verzoeken om specifieke maatregelen

	Procedure	Vindplaats in het vademecum
1	Bevestig de ontvangst van het verzoek	Afdeling II, onder A
2	Bepaal of een verzoek in de zin van het verdrag wordt overwogen	Afdeling II, onder B
Punt 3, onder a	Indien het gaat om een verzoek in de zin van het verdrag: bepaal of om een van de in het verdrag opgesomde maatregelen wordt verzocht	Afdeling II, onder C, punt 1
Punt 3, onder b)	Indien het gaat om een verzoek in de zin van het verdrag: zijn de maatregelen noodzakelijk?	Afdeling II, onder C, punt 2
Punt 3, onder c)	Indien het gaat om een verzoek in de zin van het verdrag: verleen bijstand waar nodig	Afdeling II, onder C, punt 3
4	Indien het niet gaat om een verzoek in de zin van het verdrag: tref de maatregelen voor zover toegestaan krachtens nationaal recht en beleid	Afdeling II, onder D
5	Verstrek het verslag over de status van het verzoek	Afdeling II, onder E

VI. Veelgestelde vragen

Is de aangezochte centrale autoriteit verplicht de gevraagde specifieke maatregelen te treffen?

966. Niet altijd. Wanneer de aangezochte centrale autoriteit de maatregelen niet noodzakelijk acht om de verzoeker bij te staan in een procedure waarop het verdrag van toepassing is (of om te bepalen of een procedure moet worden ingesteld), kan zij het verzoek weigeren. Wanneer om bijstand wordt verzocht in het kader van een in de verzoekende staat aanhangige procedure betreffende onderhoudsverplichtingen, beslist de aangezochte centrale autoriteit naar eigen inzicht of bijstand wordt verleend.

Kan de aangezochte centrale autoriteit zich doen vergoeden voor de verleende diensten?

967. Ja, maar onder welbepaalde voorwaarden: de kosten moeten van uitzonderlijke aard zijn en de verzoeker moet hebben ingestemd met die dienstverlening tegen zodanige kosten.

Hoofdstuk 15

Invullen van de formulieren

Opzet van dit hoofdstuk

In dit hoofdstuk worden aanwijzingen gegeven voor het invullen van de formulieren die kunnen worden gebruikt voor verzoeken waarop het verdrag van toepassing is.

In [afdeling I](#) staan aanwijzingen voor het invullen van de twee verplichte formulieren die voor elk verzoek in de zin van het verdrag moeten worden gebruikt.

In [afdeling II](#) staan aanwijzingen voor het invullen van de aanbevolen formulieren voor de vier belangrijkste verzoeken waarop het verdrag van toepassing is.

In [afdeling III](#) staan aanwijzingen voor het invullen van aanvullende formulieren, zoals het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden, het certificaat van uitvoerbaarheid, het bewijs van behoorlijke kennisgeving enzovoort.

[Afdeling IV](#) bevat checklists waarin wordt aangegeven van welke stukken uitgaande verzoeken in de zin van het verdrag vergezeld moeten gaan.

In [afdeling V](#) wordt informatie gegeven over het invullen van de benodigde formulieren om een rechtstreeks verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing in te dienen bij een bevoegde autoriteit.

In het [aanhangsel](#) bij dit hoofdstuk wordt uitleg gegeven over de gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing. Deze informatie is bedoeld om dossierbeheerders te helpen bij het invullen van het aanbevolen formulier voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging.

I. Instructies voor het invullen van de verplichte formulieren voor alle verzoeken

968. In deze afdeling staan instructies voor het invullen van de twee verplichte formulieren die voor elk verzoek in de zin van het verdrag moeten worden gebruikt. Deze formulieren zijn opgenomen in de bijlagen bij het verdrag zelf. Voor verzoeken om specifieke maatregelen en rechtstreekse verzoeken bij bevoegde autoriteiten van de aangezochte staat is het gebruik van deze formulieren niet verplicht.

A. Verzendformulier

969. Dankzij het verzendformulier kunnen verzoeken in een gestandaardiseerde en eenvormige opmaak worden uitgewisseld tussen staten. Dit verplichte formulier geeft een overzicht van alle benodigde stukken en informatie die in het dossier zijn opgenomen, en maakt de aangezochte centrale autoriteit duidelijk wat het doel van het verzoek is.
970. Het verzendformulier is verplicht. Elk verzoek dat uit hoofde van het verdrag wordt ingediend, moet vergezeld gaan van dit formulier. Hieronder wordt uitgelegd hoe dit formulier wordt ingevuld. Deze afdeling is van toepassing op alle verzoeken die ingevolge het verdrag worden ingediend.

a) Aanhef van het formulier

971. Alle informatie die is vermeld in een stuk dat naar een andere centrale autoriteit wordt verzonden, moet vertrouwelijk worden behandeld met inachtneming van het recht van de staat die het verzoek behandelt. Deze informatie kan uitsluitend worden gebruikt ten behoeve van het verzoek inzake levensonderhoud waarop het verdrag van toepassing is. Niettemin wordt in de aanhef van het formulier ook erkend dat de bekendmaking van persoonsgegevens in sommige gevallen ten koste kan gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon.

☐ *Een centrale autoriteit is in overeenstemming met artikel 40 tot een vaststelling van niet-bekendmaking gekomen.*

972. Wanneer de verzoeker zijn bezorgdheid heeft geuit over de bekendmaking van deze informatie, kruis dan boven op de eerste pagina van het formulier het daartoe bestemde vakje aan naast de „vaststelling van niet-bekendmaking”.
973. Zie afdeling II van dit hoofdstuk voor meer informatie over de bescherming van persoonsgegevens.

b) Verzoekende centrale autoriteit

Vindplaats: punten 1 en 2 van het formulier

974. Onder de mededeling met betrekking tot de vertrouwelijkheid en de bescherming van persoonsgegevens kunt u de nadere gegevens vermelden van de **verzoekende centrale autoriteit** en van de contactpersoon in de verzoekende staat aan wie de aangezochte staat zo nodig bijkomende verzoeken om inlichtingen kan richten. De mededelingen tussen de centrale autoriteiten geschieden in de taal van de aangezochte staat¹⁸⁶, in een andere overeengekomen taal dan wel in het Engels of Frans, tenzij de aangezochte staat een voorbehoud heeft gemaakt ten aanzien van het gebruik van het Engels of Frans. In het landprofiel wordt aangegeven welke taal moet worden gebruikt. Vermeld hier uw taalvoorkeur in het geval dat de taal van bijzonder belang is voor de behandeling van de zaak in uw land.

*De **verzoekende centrale autoriteit** is de centrale autoriteit van de staat waar het verzoek wordt ingediend. Die centrale autoriteit verzendt het verzoek naar de **aangezochte centrale autoriteit**, die het verzoek behandelt en voor afdoening doorzendt naar een bevoegde autoriteit.*

c) Aangezochte centrale autoriteit

Vindplaats: punt 3 van het formulier

975. Op de volgende regels vermeldt u de contactgegevens van de aangezochte centrale autoriteit; dit behoeft geen nadere toelichting. Deze informatie is terug te vinden in het landprofiel.

¹⁸⁶ Dat kan de officiële taal zijn van een gebiedsdeel van de aangezochte staat, zoals een provincie, deelstaat of territoriale eenheid, wanneer een daartoe strekkende verklaring werd afgelegd (artikel 44).

d) Gegevens van de verzoeker**Vindplaats: punt 4 van het formulier**

976. De verzoeker is de persoon die het verzoek inzake levensonderhoud indient. Afhankelijk van het soort verzoek kan de verzoeker niet alleen een onderhoudsgerechtigde of overheidslichaam, maar ook een onderhoudsplichtige zijn. Ook de wettelijke vertegenwoordiger van het kind kan de verzoeker zijn.

e) Gegevens van de perso(o)n(en) voor wie om levensonderhoud wordt verzocht**Vindplaats: punt 5 van het formulier**

977. Wanneer de verzoeker om levensonderhoud voor zichzelf verzoekt, moet u dat aangeven in punt 5, onder a), van het formulier. Voor andere familieleden of personen ten laste vult u de gevraagde gegevens in, waaronder de geboortedatum van elk kind. Deze informatie is nodig om vast te stellen dat de kinderen jonger zijn dan 21 jaar en zodoende onder toepassing van het verdrag vallen. Gebruik de namen zoals die vermeld staan in de geboorteakte of andere officiële registers.

f) Gegevens van de onderhoudsplichtige**Vindplaats: punt 6 van het formulier**

a) ☐ De persoon is dezelfde als de verzoeker vermeld onder punt 4

978. Kruis dit vakje aan wanneer de verzoeker een onderhoudsplichtige is. Denk erom dat een onderhoudsplichtige niet om vaststelling van een beslissing kan verzoeken.
979. In dit punt vermeldt u altijd de basisinformatie over de onderhoudsplichtige. Aanvullende informatie over de onderhoudsplichtige wordt vermeld in het verzoekformulier en in het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden wanneer die formulieren voor het verzoek in kwestie worden gebruikt.

g) Doel van het verzoek**Vindplaats: punt 7 van het formulier**

980. In de volgende correspondentietabel wordt een overzicht gegeven van de verschillende soorten verzoeken die ingevolge de (sub)alineas van artikel 10 kunnen worden ingediend. Kruis het vakje aan voor het soort verzoek dat hier aan de orde is.

Artikelaanduiding	Verklaring
Artikel 10, lid 1, onder a)	Door de onderhoudsgerechtigde ingediend verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een bestaande, niet in de aangezochte staat gegeven beslissing
Artikel 10, lid 1, onder b)	Door de onderhoudsgerechtigde ingediend verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing
Artikel 10, lid 1, onder c)	Door de onderhoudsgerechtigde ingediend verzoek om vaststelling van een nieuwe beslissing in de aangezochte staat indien er nog geen beslissing voorhanden is
Artikel 10, lid 1, onder d)	Door de onderhoudsgerechtigde ingediend verzoek om vaststelling van een beslissing in de aangezochte staat indien erkenning en tenuitvoerlegging van een bestaande beslissing niet mogelijk is
Artikel 10, lid 1, onder e)	Door de onderhoudsgerechtigde ingediend verzoek om wijziging van een in de aangezochte staat gegeven beslissing
Artikel 10, lid 1, onder f)	Door de onderhoudsgerechtigde ingediend verzoek om wijziging van een in een andere dan in de aangezochte staat gegeven beslissing
Artikel 10, lid 2, onder a)	Door de onderhoudsplichtige ingediend verzoek om erkenning van een bestaande beslissing of om opschorting of beperking van de tenuitvoerlegging van een eerdere beslissing in de aangezochte staat
Artikel 10, lid 2, onder b)	Door de onderhoudsplichtige ingediend verzoek om wijziging van een in de aangezochte staat gegeven beslissing
Artikel 10, lid 2, onder c)	Door de onderhoudsplichtige ingediend verzoek om wijziging van een in een andere dan de aangezochte staat gegeven beslissing

Figuur 37: Correspondentietabel van ingevolge artikel 10 ingediende verzoeken

Vindplaats: punt 8 van het formulier

981. In punt 8 van het verzendformulier worden de stukken opgesomd die aan het verzoek moeten worden toegevoegd.
982. Punt 8, onder a), van het formulier moet worden ingevuld voor een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging ingevolge artikel 10, lid 1, onder a). Kruis de vakjes aan die van toepassing zijn op uw verzoek. De laatste vakjes hebben betrekking op artikel 30 en moeten worden aangekruist voor een verzoek om erkenning van een regeling inzake levensonderhoud.
983. Wordt het verzoek niet ingediend ingevolge artikel 10, lid 1, onder a), dan moeten de in punt 8, onder b), van het verzendformulier genoemde stukken bij het verzoek worden gevoegd.

h) Slotalinea van het formulier

Vindplaats: aan het eind van het formulier

984. Het verzendformulier wordt niet ondertekend door de ambtenaar die dit invult. Niettemin moet deze persoon zijn naam en de datum van het verzoek vermelden (de contactgegevens werden al ingevuld op de eerste pagina).

B. Ontvangstbevestigingsformulier

985. In deze afdeling worden instructies gegeven voor het invullen van het verplichte ontvangstbevestigingsformulier. Dit formulier wordt gebruikt voor elk verzoek waarop het verdrag van toepassing is. Op grond van artikel 12, lid 3, moet de ontvangst van het verzoek met behulp van dit formulier worden bevestigd binnen zes weken na de datum van ontvangst van het verzoek.

a) Aanhef van het formulier

986. Controleer allereerst of de bekendmaking van de in het formulier vermelde informatie ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon. Als dat het geval is, moet u het vakje in het begin van het formulier aankruisen.

b) Contactgegevens

Vindplaats: punten 1 en 2 van het formulier

987. Vermeld hier de volledige contactgegevens van de persoon, dienst of afdeling die is belast met de beantwoording van bijkomende verzoeken om inlichtingen.

c) Verzoekende centrale autoriteit

Vindplaats: punt 3 van het formulier

988. Vul dit deel van het formulier in aan de hand van de informatie die vermeld staat in het inkomende verzoek.

d) Doel van het verzoek

Vindplaats: punt 4 van het formulier

989. Geef hier aan ingevolge welke (sub)alinea van artikel 10 het verzoek werd ingediend door het passende vakje met de artikelaanduiding aan te kruisen. Zie de correspondentietabel voor het verzendformulier in figuur 37 hierboven met de verschillende soorten verzoeken in de zin van artikel 10.

990. In dit punt moet u ook de naam vermelden van de verzoeker en van de personen aan wie levensonderhoud is verschuldigd. Deze informatie vindt u in het verzendformulier waarvan het inkomende verzoek vergezeld gaat.

e) Eerste stappen genomen door de aangezochte centrale autoriteit

Vindplaats: punt 5 van het formulier

991. Vermeld hier welke stappen zijn ondernomen in het kader van het verzoek. Wanneer aanvullende stukken nodig zijn om het verzoek te behandelen, vermeldt u hier de benodigde stukken of informatie.

992. Wanneer de centrale autoriteit beslist het verzoek niet verder te behandelen omdat kennelijk niet aan de vereisten van het verdrag is voldaan, geeft u hier aan of de redenen voor de weigering zijn uiteengezet in het ontvangstbevestigingsformulier dan wel in een nog toe te zenden stuk zullen worden uiteengezet. In de hoofdstukken over de behandeling van inkomende verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging, om tenuitvoerlegging en om vaststelling van een beslissing wordt uitvoerig toegelicht in welke gevallen dit deel van het formulier moet worden ingevuld.

f) Slotalinea van het formulier

Vindplaats: aan het eind van het formulier

993. Het formulier wordt niet ondertekend. Wel moet de naam worden ingevuld van de ambtenaar van de centrale autoriteit die het formulier heeft ingevuld.

II. Instructies voor het invullen van de aanbevolen verzoekformulieren

994. In deze afdeling staan instructies voor het invullen van de aanbevolen formulieren voor de verzending van de volgende verzoeken tussen de centrale autoriteiten:
- Verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging
 - Verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing
 - Verzoek om vaststelling van een beslissing
 - Verzoek om wijziging van een beslissing
995. Deze afdeling bestaat uit drie delen.
996. In het eerste deel worden instructies gegeven voor het invullen van de aanbevolen formulieren voor verzoeken om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om tenuitvoerlegging, om vaststelling en om wijziging van een beslissing.
997. In het tweede deel staan instructies voor het invullen van de aanvullende formulieren.
998. Het derde deel bevat checklists met een overzicht van de stukken die aan elk soort verzoek moeten worden toegevoegd.

A. Aanbevolen formulier voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

999. In deze afdeling worden instructies gegeven voor het invullen van het aanbevolen formulier voor verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen of regelingen inzake levensonderhoud. Raadpleeg hoofdstuk 4 voor meer informatie over de procedures die op dit verzoek van toepassing zijn.

1. Werkwijze om dit formulier in te vullen

a) Welk formulier moet worden gebruikt?

1000. Wanneer de verzoeker een onderhoudsgerechtigde is, met inbegrip van een overheidslichaam dat namens een onderhoudsgerechtigde optreedt of uitkeringen aan hem heeft verstrekt, dan wel een onderhoudsplichtige, gebruikt u het formulier voor ingevolge artikel 10, lid 1, onder a), en artikel 10, lid 2, onder a), ingediende verzoeken. Kruis het vakje met de passende artikelaanduiding aan.

b) Bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie

Vindplaats: aanhef van het formulier

1001. Het verdrag bepaalt dat informatie die in het kader van verzoeken in de zin van het verdrag is verzameld of verzonden, niet mag worden bekendgemaakt, noch bevestigd indien zulks ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon.
1002. Wanneer dat reden tot bezorgdheid geeft, kruist u het passende vakje in het verzoekformulier aan en vermeldt u de persoonsgegevens niet in punt 2, maar in een afzonderlijk formulier (het formulier met vertrouwelijke informatie).
1003. Zie hoofdstuk 3 voor een uitvoerige beschrijving van de vereisten inzake bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie.

c) Naam en contactgegevens van de verzoeker

Vindplaats: punt 2 van het formulier

1004. Geef aan of de verzoeker een onderhoudsgerechtigde is (de persoon voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd), een onderhoudsplichtige of een vertegenwoordiger van een van beiden.
1005. Deze contactgegevens hebben een tweeledig doel. Enerzijds identificeren ze de bij het verzoek betrokken partijen zodat de centrale autoriteit of de bevoegde autoriteit van elke staat naar behoren een dossier kan aanleggen. Anderzijds maken ze het mogelijk kennisgeving te verrichten aan de verzoeker in het geval dat een rechtsmiddel (beroep of bezwaar) wordt ingesteld tegen de beslissing tot erkenning en tenuitvoerlegging.

Goede praktijk: *de verzoekende centrale autoriteit dient erop toe te zien dat zij over het juiste adres beschikt of andere middelen heeft om in contact te treden met de verzoeker. Zo niet, kunnen er tijdens de behandeling van het verzoek problemen ontstaan wanneer aanvullende informatie of stukken nodig zijn en de centrale autoriteit van de verzoekende staat (de staat die het verzoek verzendt) in contact moet treden met de verzoeker om die te verkrijgen.*

1006. Wanneer de bekendmaking van het persoonlijke adres niet wordt toegestaan door het recht van de verzoekende staat, kunnen sommige staten beslissen in plaats van het adres van de verzoeker dat van de centrale autoriteit of van een andere bevoegde autoriteit te gebruiken¹⁸⁷.
1007. Wanneer de verzoeker een overheidslichaam is, moet u dat vermelden.

¹⁸⁷ Zie het toelichtend rapport, punt 612.

d) Gegevens van de perso(n)en voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd

Vindplaats: punt 3 van het formulier

1008. In het verzoek moet voldoende informatie worden opgenomen om de identiteit te bepalen van elke persoon voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd uit hoofde van de beslissing. Dit omvat zowel de verzoeker (doorgaans de ouder, hoewel ook een kind verzoeker kan zijn) als de kinderen die onder toepassing van het verdrag vallen. Voor elke persoon moet altijd de geboortedatum worden vermeld om de identiteit te bevestigen van de tot levensonderhoud gerechtigden alsook om hun leeftijd te bepalen en zodoende te waarborgen dat de beslissing binnen de werkingssfeer van het verdrag valt.
1009. Tevens moet worden vermeld op welke grond de aanspraak op levensonderhoud of de onderhoudsverplichting jegens de verzoeker en de kinderen is gebaseerd. Aan de hand van deze informatie kan de aangezochte staat zich ervan vergewissen dat het verzoek binnen de werkingssfeer van het verdrag valt. Het gaat hierbij om de (familierechtelijke) betrekking tussen de verzoeker of de persoon voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd, en de onderhoudsplichtige.

Verklaring van de begrippen

1010. In dit deel van het formulier worden de volgende begrippen gebruikt:

Vindplaats: punten 3.1 en 3.2 van het formulier

- **Bloedverwantschap**
Kruis dit vakje aan wanneer de onderhoudsverplichting voortvloeit uit een ouder-kindrelatie. Dat geldt zowel voor gevallen waarin de kinderen staande het huwelijk zijn geboren en de bloedverwantschap derhalve van rechtswege wordt vermoed of vaststaat, als voor gevallen waarin de familierechtelijke betrekking (verwantschapsband) tussen de ouder en het kind werd vastgesteld of bevestigd door een onderzoek ter vaststelling van de afstamming.
- **Huwelijk**
Kruis dit vakje aan wanneer de partijen gehuwd zijn geweest.
- **Aanverwantschap**
Kruis dit vakje aan wanneer de betrekking tussen de verzoeker en de onderhoudsplichtige is gebaseerd op familiebanden, bijvoorbeeld wanneer de onderhoudsplichtige een oom of ander familielid is. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke familiebetrekkingen (zie hoofdstuk 3).
- **Grootouder/broer of zuster/kleinkind**
Kruis dit vakje aan wanneer de verzoeker in een dergelijke familierechtelijke betrekking staat tot de onderhoudsplichtige. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke familiebetrekkingen.

- *In loco parentis* of delegatie van het ouderlijk gezag
In loco parentis (letterlijk: in plaats van een ouder) verwijst naar een betrekking waarbij een volwassene als vervanger van de ouder het gezag uitoefent over een kind. Dat kan het geval zijn wanneer een volwassene heeft samengewoond met de kinderen en jegens hen als een ouder is opgetreden. In sommige staten omvat dit betrekkingen tussen stiefouders en stiefkinderen.
 - Een met het huwelijk overeenkomende samenlevingsvorm
Kruis dit vakje aan wanneer de partijen niet gehuwd zijn geweest, maar in een op het huwelijk gelijkende gemeenschap hebben samengeleefd. In sommige staten wordt dit buitenechtelijke samenleving of concubinaat genoemd. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke samenlevingsvormen (zie hoofdstuk 3).
1011. Vul in punt 3.1 de informatie over de verzoeker in. De geboortedatum van de verzoeker werd al vermeld in punt 2. Wanneer de verzoeker een kind is, moet u dit deel van het formulier invullen.
1012. Vul in punt 3.2 de informatie in over kinderen voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd. Is het kind de verzoeker, dan moet u alleen punt 3.2 invullen. Zijn er meer dan drie kinderen, dan kruist u het vakje in punt 3.4 aan en vermeldt u de aanvullende informatie op een aparte pagina.
1013. Vul punt 3.3 in wanneer om levensonderhoud wordt verzocht voor of levensonderhoud is verschuldigd aan iemand anders dan de verzoeker of een kind.

e) Naam en contactgegevens van de onderhoudsplichtige

Vindplaats: punt 4.1 van het formulier

1014. Geef aan of de onderhoudsplichtige de verzoeker is.
1015. De gegevens van de onderhoudsplichtige in punt 4.1 zijn nodig teneinde het verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging te behandelen en aan de onderhoudsplichtige kennisgeving te verrichten overeenkomstig het recht van de aangezochte staat. Vul in dit deel van het formulier de gegevens in waarvan de verzoeker kennis draagt. De aangezochte staat voert in voorkomend geval opsporingswerk uit om de onderhoudsplichtige te lokaliseren wanneer zijn exacte adres niet bekend is.

Goede praktijk: *wanneer de verzoeker niet weet waar de onderhoudsplichtige woont, vermeld dan zoveel mogelijk andere informatie over de laatst bekende verblijfplaats van de onderhoudsplichtige, bijvoorbeeld zijn woonadres of werkgever. Het is ook verstandig informatie op te nemen over andere banden met deze staat, bijvoorbeeld over familieleden/bloedverwanten bij wie de onderhoudsplichtige verblijft.*

f) Naam en contactgegevens van de vertegenwoordiger van de onderhoudsgerechtigde

Vindplaats: punt 4.2 van het formulier

1016. In dit punt vult u de gegevens in over de locatie van de onderhoudsgerechtigde of over zijn vertegenwoordiger. De vertegenwoordiger van de onderhoudsgerechtigde is doorgaans zijn raadsman of advocaat.
1017. In punt 4.3 moet u het „persoonlijk identificatienummer” invullen voor zover u dat kent. In de Verenigde Staten kan dit een „Social Security Number” zijn, in Canada een „Social Insurance Number” en in Australië een „Tax File Number”. Nederland kent het „burgerservicenummer” (voorheen het sofinummer of sociaal-fiscaal nummer), en België het „rijksregisternummer”. Dat kan ook een ander van overheidswege toegekend nummer zijn dat de centrale autoriteit van de aangezochte staat van nut kan zijn om de onderhoudsplichtige te lokaliseren of te identificeren in overheidsbestanden of andere databanken.

g) Plaats waar de betalingen moeten worden gedaan

Vindplaats: punt 5 van het formulier

1018. Wanneer de beslissing ten uitvoer moet worden gelegd, dient de aangezochte staat te weten op welke plaats de betalingen moeten worden gedaan. Wanneer de betalingen worden verwerkt door een bevoegde autoriteit van de verzoekende staat, moet u nadere gegevens vermelden over de afdeling/dienst die instaat voor de verwerking en uitkering van betalingen (betalings- of uitkeringsinstantie). Voorts moet u het referentienummer van het dossier/de betaalrekening opgeven zodat de betalingen naar behoren identificeerbaar zijn.

Vul dit deel van het formulier niet in wanneer de verzoeker daardoor in gevaar kan worden gebracht. Gebruik in dit geval het formulier met vertrouwelijke informatie.

h) Verzoek om uitsluitende erkenning

Vindplaats: punt 6 van het formulier

1019. Wanneer het verzoek uitsluitend betrekking heeft op de erkenning van een beslissing inzake levensonderhoud, en de verzoeker wil de beslissing na erkenning niet ten uitvoer laten leggen, kruist u het vakje in punt 6 aan. Denk erom dat geen certificaat van uitvoerbaarheid nodig is wanneer uitsluitend om erkenning wordt verzocht. Er hoeft alleen een verklaring te worden overgelegd dat de beslissing effect sorteert in de staat van herkomst. Zie hoofdstuk 4 voor meer informatie over verzoeken om uitsluitende erkenning.

i) Bevoegdheidsgronden voor de erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing

Vindplaats: punt 7 van het formulier

1020. Vul dit punt niet in voor een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een regeling inzake levensonderhoud.
1021. In het geval van een verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud, moet de aangezochte staat weten op welke rechtsgronden de beslissing kan worden erkend en ten uitvoer gelegd.

1022. In het aanbevolen formulier worden de bevoegdheidsgronden opgesomd die voortvloeien uit artikel 20. Raadpleeg indien nodig de beslissing zelf, de door de verzoeker opgegeven informatie of het dossier van de bevoegde autoriteit. Het is van belang alle toepasselijke vakjes in het formulier aan te kruisen. Wanneer de verweerder zich verzet tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging, moet hij aannemelijk maken dat elke grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging ontbreekt.
1023. Zie het aanhangsel bij dit hoofdstuk voor meer informatie over de verschillende soorten situaties die als grondslag kunnen dienen voor de erkenning en tenuitvoerlegging.

j) Verschijnen van de verweerder

Vindplaats: punt 8 van het formulier

1024. Zoals uiteengezet in hoofdstuk 4, kan de beslissing alleen worden erkend dan wel erkend en ten uitvoer gelegd indien de aangezochte staat de zekerheid heeft dat de verweerder overeenkomstig het recht van de staat waar de beslissing is gegeven in kennis is gesteld van het verzoek inzake levensonderhoud of van de procedure betreffende onderhoudsverplichtingen, en in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord of werd vertegenwoordigd in de procedure. Wanneer een bestuurlijke procedure werd toegepast, waarbij de beslissing is gegeven zonder een hoorzitting te houden, moet de verweerder na het geven van de beslissing daarvan in kennis zijn gesteld en de mogelijkheid hebben gehad bezwaar aan te tekenen tegen de door de autoriteit gegeven beslissing, overeenkomstig het recht van de staat die de beslissing heeft gegeven.
1025. Dit vereiste komt aan bod in punt 8 van het formulier. Daar vermeldt u of de verweerder al dan niet is verschenen in de staat van herkomst en of hij al dan niet werd vertegenwoordigd.
1026. Het feit dat de verweerder is verschenen kan blijken uit de beslissing zelf, wanneer daarin wordt aangegeven dat hij is verschenen of werd vertegenwoordigd tijdens de procedure betreffende onderhoudsverplichtingen, dan wel bezwaar tegen de beslissing heeft aangetekend.
1027. Wanneer de verweerder niet is verschenen en niet werd vertegenwoordigd, moet de bevoegde autoriteit bevestigen dat hij naar behoren in kennis is gesteld, overeenkomstig het recht van de staat waar de beslissing is gegeven, en dat alle omstandigheden daarbij in aanmerking werden genomen. Om aan dit vereiste te voldoen, werd een aanbevolen formulier uitgewerkt (bewijs van behoorlijke kennisgeving). Hieronder wordt uitgelegd hoe u dit formulier invult.
1028. Wanneer de beslissing is gegeven in een stelsel waarbij de partijen niet worden gehoord, dat wil zeggen zonder een hoorzitting te houden, moet melding worden gemaakt van het niet-verschijnen („verstek”) van de onderhoudsplichtige/verweerder, en wordt er altijd een bewijs van behoorlijke kennisgeving verlangd.
1029. Een beslissing die is gegeven zonder dat de verweerder naar behoren daarvan in kennis werd gesteld, is mogelijk niet vatbaar voor erkenning en tenuitvoerlegging krachtens het verdrag.

k) Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden

Vindplaats: punt 9 van het formulier

1030. Het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden is nodig wanneer de beslissing na erkenning ten uitvoer moet worden gelegd. In afdeling IV van dit hoofdstuk staan instructies voor het invullen van dit formulier.

l) Rechtsbijstand

Vindplaats: punt 10 van het formulier

1031. In de meeste gevallen waarin een onderhoudsgerechtigde verzoekt om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging, moet de aangezochte staat kosteloze rechtsbijstand verlenen (zie hoofdstuk 3) zonder dat de verzoeker nadere informatie daaromtrent moet verstrekken.

1032. Niettemin moet punt 10 worden ingevuld:

- wanneer het verzoek wordt ingediend door een onderhoudsgerechtigde en betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen die niet voortvloeien uit een ouder-kindrelatie jegens een kind jonger dan 21 jaar, of
- wanneer het verzoek wordt ingediend door een onderhoudsplichtige.

1033. Wanneer een van beide situaties zich voordoet, kan de aangezochte staat een draagkrachttoets of onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek uitvoeren om te bepalen of bijstand wordt verleend. De draagkracht kan worden getoetst aan de hand van het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden. Daarin moet de verzoeker ook informatie opnemen waaruit blijkt dat hij rechtsbijstand heeft genoten in de staat van herkomst. Daartoe kan worden volstaan met een brief van de autoriteit die bijstand heeft verleend.

m) Naam van de met de behandeling van het verzoek belaste contactpersoon bij de centrale autoriteit

Vindplaats: punt 12 van het formulier

1034. In dit deel van het formulier worden de identiteitsgegevens vermeld van de persoon die bij de centrale autoriteit als taak heeft het verzoek in te vullen dan wel te controleren wanneer de verzoeker dit zelf heeft ingevuld. In overeenstemming met de „mediumneutrale” strekking van het verdrag wordt de elektronische verzending van stukken toegestaan en is het bijgevolg niet nodig dit formulier te ondertekenen.

B. Aanbevolen formulier voor een verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing

1035. In deze afdeling staan instructies voor het invullen van het aanbevolen formulier voor verzoeken om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing. Raadpleeg hoofdstuk 6 voor meer informatie over dit verzoek.

1. Werkwijze om dit formulier in te vullen

a) Welk formulier moet worden gebruikt?

1036. Gebruik het aanbevolen formulier voor een verzoek ingevolge artikel 10, lid 1, onder b), aangezien de aangezochte staat wordt verzocht om tenuitvoerlegging van zijn eigen beslissing dan wel van een beslissing die hij eerder heeft erkend.

b) Bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie

Vindplaats: aanhef van het formulier en punt 2, onder d), e), f) en g)

1037. Het verdrag bepaalt dat informatie die in het kader van verzoeken in de zin van het verdrag is verzameld of verzonden, niet mag worden bekendgemaakt, noch bevestigd indien zulks ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon.
1038. Wanneer dat reden tot bezorgdheid geeft, kruist u het passende vakje in het verzoekformulier aan en vermeldt u de persoonsgegevens niet in punt 2, maar in een afzonderlijk formulier (het formulier met vertrouwelijke informatie).
1039. Zie hoofdstuk 3 voor een uitvoerige beschrijving van de vereisten inzake bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie.

c) Naam en contactgegevens van de verzoeker

Vindplaats: punt 2 van het formulier

1040. Deze contactgegevens hebben een tweeledig doel. Enerzijds identificeren ze de bij het verzoek betrokken partijen zodat de centrale autoriteit of de bevoegde autoriteit met kennis van zaken een dossier kan aanleggen. Anderzijds bieden deze contactgegevens de verzoekende staat de gelegenheid in contact te treden met de verzoeker wanneer de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat aanvullende informatie nodig heeft om de tenuitvoerlegging aan te vangen (bijvoorbeeld om te bevestigen of er achterstallige onderhoudsbedragen zijn).
1041. Wanneer de bekendmaking van het persoonlijke adres niet wordt toegestaan door het recht van de verzoekende staat, kunnen sommige staten beslissen in plaats van het adres van de verzoeker dat van de centrale autoriteit of van een andere bevoegde autoriteit te gebruiken¹⁸⁸. Dat geldt ook als goede praktijk wanneer in de verzoekende staat een inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen wordt ingeschakeld dat aanvullende informatie heeft over de onderhoudsplichtige, zijn inkomen en vermogen, of over de berekening van achterstallige bedragen, en deze informatie van nut kan zijn voor de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat om de beslissing ten uitvoer te leggen. In dat geval kan de procedure worden bespoedigd door verzoeken om aanvullende informatie of bijstand niet aan de verzoeker te richten, maar rechtstreeks aan het inningsbureau dat of de bevoegde autoriteit die over deze informatie beschikt (bijvoorbeeld een kinderalimentatiebureau).
1042. Wanneer de verzoeker een overheidslichaam is, moet u dat vermelden.

Goede praktijk: de verzoekende centrale autoriteit dient erop toe te zien dat zij altijd over het juiste adres beschikt of andere middelen heeft om in contact te treden met de verzoeker. Zo niet, kunnen er tijdens de tenuitvoerlegging problemen ontstaan wanneer aanvullende informatie of stukken nodig zijn en de centrale autoriteit van de verzoekende staat in contact moet treden met de verzoeker om die te verkrijgen.

¹⁸⁸ Zie het toelichtend rapport, punt 612.

d) Gegevens van de perso(n)en voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd

Vindplaats: punt 3 van het formulier

1043. In het verzoek moet voldoende informatie worden opgenomen om de identiteit te bepalen van elke persoon voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd uit hoofde van de beslissing. Dat geldt zowel voor de verzoeker (doorgaans de ouder van de kinderen) als voor alle kinderen die onder toepassing van het verdrag vallen. Voor elke persoon moet altijd de geboortedatum worden vermeld, want dit gegeven is van belang om zeker te stellen dat de beslissing binnen de werkingssfeer van het verdrag valt (zie hoofdstuk 3).
1044. Tevens moet worden vermeld op welke grond om levensonderhoud wordt verzocht voor of levensonderhoud is verschuldigd aan de verzoeker en de kinderen. Aan de hand van deze informatie kan de aangezochte staat zich ervan vergewissen dat het verzoek binnen de werkingssfeer van het verdrag valt.

Verklaring van de begrippen

1045. In dit deel van het formulier worden de volgende begrippen gebruikt:

Vindplaats: punten 3.1 en 3.2 van het formulier

- **Bloedverwantschap**
Kruis dit vakje aan wanneer de onderhoudsverplichting voortvloeit uit een ouder-kindrelatie. Dat geldt zowel voor gevallen waarin de kinderen staande het huwelijk zijn geboren en de bloedverwantschap derhalve van rechtswege wordt vermoed of vaststaat, als voor gevallen waarin de familierechtelijke betrekking (verwantschapsband) tussen de ouder en het kind werd vastgesteld of bevestigd door een onderzoek ter vaststelling van de afstamming.
- **Huwelijk**
Kruis dit vakje aan wanneer de beslissing betrekking heeft op een huwelijksband tussen de verzoeker en de onderhoudsplichtige.
- **Aanverwantschap**
Kruis dit vakje aan wanneer de betrekking tussen de verzoeker en de onderhoudsplichtige is gebaseerd op familiebanden, bijvoorbeeld wanneer de verweerder een oom of ander familielid is. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke familiebetrekkingen.
- **Grootouder/broer of zuster/kleinkind**
Kruis dit vakje aan wanneer de verzoeker in een dergelijke familierechtelijke betrekking staat tot de onderhoudsplichtige. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke familiebetrekkingen.
- **In loco parentis of delegatie van het ouderlijk gezag**
In loco parentis (letterlijk: in plaats van een ouder) verwijst naar een betrekking waarbij een volwassene als vervanger van de ouder het gezag uitoefent over een kind. Dat kan het geval zijn wanneer een volwassene heeft samengewoond met de kinderen en jegens hen als een ouder is opgetreden. In sommige staten omvat dit betrekkingen tussen stiefouders en stiefkinderen.

- Een met het huwelijk overeenkomende samenlevingsvorm
Kruis dit vakje aan wanneer de partijen niet gehuwd zijn geweest, maar in een op het huwelijk gelijkende gemeenschap hebben samengeleefd. In sommige staten wordt dit buitenechtelijke samenleving of concubinaat genoemd. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke samenlevingsvormen.
1046. Vul in punt 3.1 de informatie over de verzoeker in. De geboortedatum van de verzoeker werd al vermeld in punt 2. Wanneer de verzoeker een kind is, moet u dit deel van het formulier invullen.
1047. Vul in punt 3.2 de informatie in over kinderen voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd. Is het kind de verzoeker, dan moet u alleen punt 3.2 invullen. Zijn er meer dan drie kinderen, dan kruist u het vakje in punt 3.4 aan en vermeldt u de aanvullende informatie op een aparte pagina.
1048. Vul punt 3.3 in wanneer om levensonderhoud wordt verzocht voor of levensonderhoud is verschuldigd aan iemand anders dan de verzoeker of een kind.

e) Naam en contactgegevens van de onderhoudsplichtige (verweerder)

Vindplaats: punt 4 van het formulier

1049. De tenuitvoerleggingsautoriteit heeft de gegevens over de verweerder nodig teneinde het verzoek om tenuitvoerlegging te behandelen. Vul in dit deel van het formulier de gegevens in waarvan de verzoeker kennis draagt. De aangezochte staat voert in voorkomend geval opsporingswerk uit om de onderhoudsplichtige te lokaliseren wanneer zijn exacte adres niet bekend is.

***Goede praktijk:** wanneer de verzoeker niet weet waar de onderhoudsplichtige woont, vermeld dan zoveel mogelijk andere informatie over de laatst bekende verblijfplaats van de onderhoudsplichtige (werkgever, woonadres enzovoort). Het is ook verstandig informatie op te nemen over andere banden met deze staat, bijvoorbeeld over familieleden/bloedverwanten bij wie de onderhoudsplichtige verblijft.*

1050. Vul het „persoonlijk identificatienummer” in voor zover u dat kent. In de Verenigde Staten kan dit een „Social Security Number” zijn, in Canada een „Social Insurance Number” en in Australië een „Tax File Number”. Nederland kent het „burgerservicenummer” (voorheen het sofinummer of sociaal-fiscaal nummer), en België het „rijksregisternummer”. Dat kan ook een ander van overheidswege toegekend nummer zijn dat de centrale autoriteit van de aangezochte staat van nut kan zijn om de onderhoudsplichtige te lokaliseren of te identificeren in overheidsbestanden of andere databanken.

f) Plaats waar de betalingen moeten worden gedaan

Vindplaats: punt 5 van het formulier

1051. De aangezochte staat moet weten op welke plaats de betalingen worden gedaan. Wanneer de betalingen worden verwerkt door een bevoegde autoriteit van de verzoekende staat, moet u nadere gegevens vermelden over de afdeling/dienst die instaat voor de verwerking en uitkering van betalingen (betalings- of uitkeringsinstantie). Voorts moet u het referentienummer van het dossier/de

betal rekening opgeven zodat de betalingen naar behoren identificeerbaar zijn.

Vul dit deel van het formulier niet in wanneer de verzoeker daardoor in gevaar kan worden gebracht. Gebruik in dit geval het formulier met vertrouwelijke informatie.

g) Informatie over de in de aangezochte staat gegeven beslissing

Vindplaats: punt 6 van het formulier

1052. Wanneer een staat wordt verzocht zijn eigen beslissing ten uitvoer te leggen, moet basisinformatie over de beslissing worden verstrekt. Op die manier kan de aangezochte staat het bevoegde gerecht of bestuursorgaan lokaliseren en afschriften van de beslissing opvragen. De informatie die u in dit deel van het formulier moet invullen, staat doorgaans in de beslissing zelf.

h) Bij het verzoek gevoegde stukken

Vindplaats: punt 7 van het formulier

1053. Geef aan welke stukken aan het verzoek worden toegevoegd. Elk dossier moet een van de genoemde beslissingen bevatten, alsook een verklaring van achterstallige betalingen (wanneer er betalingsachterstanden uit hoofde van de beslissing bestaan) en het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden.
1054. Kruis het vakje „In de aangezochte staat gegeven beslissing (of registratie) tot erkenning van een beslissing van een andere staat” wanneer de ten uitvoer te leggen beslissing niet is gegeven in de aangezochte staat, maar daar al eerder werd erkend. De nadere bijzonderheden over die erkenning (voor zover bekend) of de te erkennen beslissing kunt u in het verzoek opnemen.

i) Rechtsbijstand

Vindplaats: punt 8 van het formulier

1055. Punt 8 moet worden ingevuld wanneer het verzoek wordt ingediend door een onderhoudsgerechtigde en betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen die niet voortvloeien uit een ouder-kindrelatie jegens een kind jonger dan 21 jaar. In dat geval moet de aangezochte staat weten of de verzoeker (onderhoudsgerechtigde) rechtsbijstand heeft genoten in de staat van herkomst.
1056. Als dat het geval is, kan de aangezochte staat een draagkrachttoets of onderzoek naar de gegrondheid van het verzoek uitvoeren om te bepalen of bijstand wordt verleend. De draagkracht kan worden getoetst aan de hand van het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden. Daarin moet de verzoeker ook informatie opnemen waaruit blijkt dat hij rechtsbijstand heeft genoten in de staat van herkomst. Daartoe kan worden volstaan met een brief van de autoriteit die bijstand heeft verleend.

j) Verklaringen

Vindplaats: punt 10 van het formulier

1057. In dit deel van het formulier worden de identiteitsgegevens vermeld van de persoon die bij de centrale autoriteit als taak heeft het verzoek in te vullen dan wel te controleren wanneer de verzoeker dit zelf heeft ingevuld. In overeenstemming met de „mediumneutrale” strekking van het verdrag wordt de elektronische verzending van stukken toegestaan en is het bijgevolg niet nodig dit formulier te ondertekenen.

C. Aanbevolen formulier voor een verzoek om vaststelling van een beslissing

1058. In deze afdeling worden aanwijzingen gegeven voor het invullen van het aanbevolen formulier voor een verzoek om vaststelling van een beslissing. Raadpleeg hoofdstuk 8 voor meer informatie over dit verzoek.

1. Werkwijze om dit formulier in te vullen

a) Welk formulier moet worden gebruikt?

1059. Gebruik het aanbevolen formulier voor een verzoek ingevolge artikel 10, lid 1, onder c) en d), aangezien om vaststelling van een beslissing wordt verzocht. Kruis het vakje aan van het verzoek dat hier aan de orde is.

b) Bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie

Vindplaats: aanhef van het formulier en punt 2, onder d), e), f) en g)

1060. Het verdrag bepaalt dat informatie die in het kader van verzoeken in de zin van het verdrag is verzameld of verzonden, niet mag worden bekendgemaakt, noch bevestigd indien zulks ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon.

1061. Wanneer dat reden tot bezorgdheid geeft, kruist u het passende vakje in het verzoekformulier aan en vermeldt u de persoonsgegevens niet in punt 2, maar in een afzonderlijk formulier (het formulier met vertrouwelijke informatie).

1062. Zie hoofdstuk 3 voor een uitvoerige beschrijving van de vereisten inzake bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie.

c) Naam en contactgegevens van de verzoeker

Vindplaats: punt 2 van het formulier

1063. Deze contactgegevens hebben een tweeledig doel. Enerzijds identificeren ze de bij het verzoek betrokken partijen zodat elke centrale autoriteit of bevoegde autoriteit met kennis van zaken een dossier kan aanleggen. Anderzijds bieden deze contactgegevens de verzoekende staat de gelegenheid in contact te treden met de verzoeker wanneer aanvullende informatie nodig is om de beslissing vast te stellen.

1064. Vermeld de gevraagde gegevens over de verzoeker in punt 2 of in het formulier met vertrouwelijke informatie. Wanneer de bekendmaking van het persoonlijke adres niet wordt toegestaan door het recht van de verzoekende staat, kunnen sommige staten beslissen in plaats van de adres- en contactgegevens van de verzoeker die van de centrale autoriteit te gebruiken¹⁸⁹. In dit geval moet de verzoekende centrale autoriteit evenwel de mogelijkheid hebben om in contact te treden met de verzoeker wanneer de aangezochte centrale autoriteit of de bevoegde autoriteit aanvullende informatie nodig heeft of wanneer de aangezochte staat om bijkomende inlichtingen wil verzoeken. Dat is met name van belang wanneer er contact met de verzoeker moet worden opgenomen om hem te laten deelnemen aan een onderzoek ter vaststelling van de afstamming.

¹⁸⁹ Zie het toelichtend rapport, punt 612.

Goede praktijk: de verzoekende centrale autoriteit dient erop toe te zien dat zij altijd over het juiste adres beschikt of andere middelen heeft om in contact te treden met de verzoeker. Zo niet, kunnen er tijdens de behandeling van het verzoek om vaststelling problemen ontstaan wanneer aanvullende informatie of stukken nodig zijn en de centrale autoriteit van de verzoekende staat (de staat die het verzoek verzendt) in contact moet treden met de verzoeker om die te verkrijgen.

d) Gegevens van de perso(o)n(en) voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd

Vindplaats: punt 3 van het formulier

1065. In het verzoek moet voldoende informatie worden opgenomen om de identiteit te bepalen van elke persoon voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd. Dat geldt zowel voor de verzoeker (doorgaans de ouder van de kinderen) als voor alle kinderen die onder toepassing van het verdrag vallen. Voor elke persoon moet altijd de geboortedatum worden vermeld, want dit gegeven is van belang om zeker te stellen dat de beslissing binnen de werkingssfeer van het verdrag valt (zie hoofdstuk 3).
1066. Tevens moet worden vermeld op welke grond om levensonderhoud wordt verzocht voor of levensonderhoud is verschuldigd aan de verzoeker en de kinderen. Aan de hand van deze informatie kan de aangezochte staat zich ervan vergewissen dat het verzoek binnen de werkingssfeer van het verdrag valt. Het gaat hierbij om de betrekking tussen de verzoeker of andere persoon voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd, en de verweerder/onderhoudsplichtige.

Verklaring van de begrippen

1067. In dit deel van het formulier worden de volgende begrippen gebruikt:

Vindplaats: punten 3.1 en 3.2 van het formulier

- **Bloedverwantschap**
Kruis dit vakje aan wanneer de onderhoudsverplichting voortvloeit uit een ouder-kindrelatie. Dat geldt zowel voor gevallen waarin de kinderen staande het huwelijk zijn geboren en de bloedverwantschap derhalve van rechtswege wordt vermoed of vaststaat, als voor gevallen waarin de familierechtelijke betrekking (verwantschapsband) tussen de ouder en het kind werd vastgesteld of bevestigd door een onderzoek ter vaststelling van de afstamming.
- **Huwelijk**
Kruis dit vakje aan wanneer de beslissing betrekking heeft op een huwelijksband tussen de verzoeker en de onderhoudsplichtige.
- **Aanverwantschap**
Kruis dit vakje aan wanneer de betrekking tussen de verzoeker en de onderhoudsplichtige is gebaseerd op familiebanden, bijvoorbeeld wanneer de verweerder een oom of ander familielid is. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke familiebetrekkingen.

- Grootouder/broer of zuster/kleinkind
Kruis dit vakje aan wanneer de verzoeker in een dergelijke familierechtelijke betrekking staat tot de onderhoudsplichtige. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke familiebetrekkingen.
- *In loco parentis* of delegatie van het ouderlijk gezag
In loco parentis (letterlijk: in plaats van een ouder) verwijst naar een betrekking waarbij een volwassene als vervanger van de ouder het gezag uitoefent over een kind. Dat kan het geval zijn wanneer een volwassene heeft samengewoond met de kinderen en jegens hen als een ouder is opgetreden. In sommige staten omvat dit betrekkingen tussen stiefouders en stiefkinderen.
- Een met het huwelijk overeenkomende samenlevingsvorm
Kruis dit vakje aan wanneer de partijen niet gehuwd zijn geweest, maar in een op het huwelijk gelijkende gemeenschap hebben samengeleefd. In sommige staten wordt dit buitenechtelijke samenleving of concubinaat genoemd. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke samenlevingsvormen.

1068. Vul in punt 3.1 de informatie over de verzoeker in. De geboortedatum van de verzoeker werd al vermeld in punt 2. Wanneer de verzoeker een kind is, moet u dit deel van het formulier invullen.

1069. Vul in punt 3.2 de informatie in over kinderen voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd. Is het kind de verzoeker, dan moet u alleen punt 3.2 invullen. Zijn er meer dan drie kinderen, dan kruist u het vakje in punt 3.4 aan en vermeldt u de aanvullende informatie op een aparte pagina.

1070. Vul punt 3.3 in wanneer om levensonderhoud wordt verzocht voor of levensonderhoud is verschuldigd aan iemand anders dan de verzoeker of een kind.

**e) Naam en contactgegevens van de
verweerder / onderhoudsplichtige**

Vindplaats: punt 4 van het formulier

1071. In dit deel van het formulier moet de verzoeker voldoende informatie opgeven om de onderhoudsplichtige te identificeren en te lokaliseren teneinde hem in kennis te stellen van het verzoek. Is de huidige woonplaats niet bekend, dan kan andere informatie worden opgegeven, waaronder vorige woonadressen of contactgegevens van andere personen die de onderhoudsplichtige kunnen helpen lokaliseren. Op te merken valt dat in het hieronder toegelichte formulier met gegevens over de financiële omstandigheden ook aanvullende informatie over de onderhoudsplichtige kan worden vermeld.

1072. Vul het „persoonlijk identificatienummer” in voor zover u dat kent. In de Verenigde Staten kan dit een „Social Security Number” zijn, in Canada een „Social Insurance Number” en in Australië een „Tax File Number”. Nederland kent het „burgerservicenummer” (voorheen het sofinummer of sociaal-fiscaal nummer), en België het „rijksregisternummer”. Dat kan ook een ander van overheidswege toegekend nummer zijn dat de centrale autoriteit van de aangezochte staat van nut kan zijn om de onderhoudsplichtige te lokaliseren of te identificeren in overheidsbestanden of andere databanken.

f) Plaats waar de betalingen moeten worden gedaan***Vindplaats: punt 5 van het formulier***

1073. Wanneer de verzoeker de beslissing inzake levensonderhoud na verkrijging wil opvolgen en ten uitvoer laten leggen, moet de aangezochte staat weten op welke plaats de betalingen worden gedaan. Wanneer de betalingen worden verwerkt door een bevoegde autoriteit van de verzoekende staat, moet u nadere gegevens vermelden over de afdeling/dienst die instaat voor de verwerking en uitkering van betalingen (betalings- of uitkeringsinstantie). Voorts moet u het referentienummer van het dossier/de betaalrekening opgeven zodat de betalingen naar behoren identificeerbaar zijn.

g) Doel van het verzoek***Vindplaats: punt 6 van het formulier***

1074. Vermeld hier of het verzoek wordt ingediend om een beslissing vast te stellen omdat er nog geen beslissing voorhanden is, of omdat erkenning en tenuitvoerlegging van de bestaande beslissing niet mogelijk was, dan wel werd geweigerd.

h) Door de verzoeker gevraagd levensonderhoud***Vindplaats: punt 7 van het formulier***

1075. In sommige staten moet de verzoeker het bedrag en de periodiciteit van het door hem gevraagde levensonderhoud opgeven. In het landprofiel van de aangezochte staat wordt aangegeven of dergelijke informatie wordt verlangd. Als dat het geval is, moet u punt 7 invullen en erop letten de valuta van het gevraagde onderhoudsbedrag duidelijk aan te geven. Dat kan de valuta van de aangezochte staat of die van de verzoekende staat zijn.

i) Stukken ter staving van het verzoek***Vindplaats: punt 8 van het formulier***

1076. In dit deel van het formulier worden de bij het verzoek gevoegde stukken opgesomd. Welke (bewijs)stukken nodig zijn, hangt af van de feitelijke omstandigheden van de zaak, van eventuele twijfels over de afstamming c.q. bloedverwantschap, van de leeftijd van de kinderen en van het eventuele bestaan van overeenkomsten inzake onderhoudsverplichtingen. De onderstaande tabel kan nuttig zijn om het dossier juist samen te stellen. Elke zaak is echter anders. Daarom is deze tabel hoofdzakelijk bedoeld als algemene leidraad.

<i>Geboorteakte of daarmee gelijkgesteld stuk</i>	Voeg een geboorteakte toe voor elk kind voor wie om levensonderhoud wordt verzocht. Wanneer geen geboorteakte beschikbaar is, gelden doopakten of bewijzen van (staats)burgerschap als daarmee gelijkgestelde stukken. Het is van belang dat het stuk de naam en geboortedatum van het kind bekrachtigt.
<i>Erkenning van bloedverwantschap door de onderhoudsplichtige</i>	Dat kan een verklaring zijn die wordt afgelegd op het ogenblik van de geboorte van het kind (ziekenhuisregister) dan wel op een later tijdstip. Een dergelijke erkenning wordt doorgaans niet verlangd wanneer het kind is geboren staande het huwelijk van de ouders.
<i>Stuk ter staving van de biologische afstamming</i>	Wanneer geen stuk voorhanden is waarin het vaderschap wordt erkend, dient de verzoeker een formele verklaring over te leggen waarin een beschrijving wordt gegeven van de omstandigheden die van invloed zijn op de afstamming c.q. bloedverwantschap van het kind, en waarin wordt aangegeven welke band of betrekking de onderhoudsplichtige heeft met het kind op het ogenblik van de geboorte en daarna.
<i>Beslissing van een bevoegde autoriteit met betrekking tot de bloedverwantschap</i>	Soms heeft een bevoegde autoriteit de afstamming c.q. bloedverwantschap al vastgesteld zonder een beslissing inzake levensonderhoud te geven.
<i>Resultaten van genetisch onderzoek</i>	Wanneer ter staving van de afstamming van het kind genetisch onderzoek werd verricht, moeten de resultaten daarvan aan het verzoek worden toegevoegd.
<i>Adoptieakte</i>	Wanneer het kind voor wie om levensonderhoud wordt verzocht, is geadopteerd door de onderhoudsplichtige, moet de adoptieakte aan het verzoek worden toegevoegd.
<i>Huwelijksakte of akte van andere samenlevingsvorm en stukken ter staving van datum van echtscheiding / scheiding van tafel en bed</i>	Deze stukken moeten aan het verzoek worden toegevoegd wanneer de partijen gehuwd zijn geweest. Aan de hand daarvan wordt ook vastgesteld of een kind is geboren staande het huwelijk tussen de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige.
<i>Stuk ter staving van de samenwoning (gemeenschappelijke verblijfplaats) van partijen</i>	Dit stuk is in de meeste gevallen niet relevant, maar kan soms nodig zijn, bijvoorbeeld wanneer de partijen tijdelijk in een andere staat hebben verbleven om daar te werken, terwijl ze altijd in een specifieke thuisstaat een gemeenschappelijk huishouden hebben gevormd.
<i>Onderhoudsovereenkomst</i>	Wanneer de partijen eerder een onderhoudsovereenkomst hebben gesloten, bijvoorbeeld om tot een vergelijk of minnelijke schikking te komen voor een geschil inzake het gezagsrecht, moet deze overeenkomst aan het verzoek worden toegevoegd.
<i>Bewijs van inschrijving in een onderwijsinstelling op secundair of postsecundair niveau</i>	Dit stuk is noodzakelijk wanneer om levensonderhoud wordt verzocht voor een ouder kind, met name een meerderjarige, aangezien de inschrijving in een onderwijsinstelling als voorwaarde kan worden gesteld om in aanmerking te komen voor levensonderhoud.
<i>Bewijs van onbekwaamheid</i>	Deze informatie moet worden verstrekt wanneer om levensonderhoud wordt verzocht voor een ouder kind of een meerderjarige, en het recht op levensonderhoud berust op de onbekwaamheid van dit kind.

Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden	Dit formulier moet zo volledig mogelijk worden ingevuld. Daarin staan specifieke gegevens die van belang zijn voor de vaststelling en tenuitvoerlegging van de beslissing. In dit formulier wordt de financiële toestand van zowel de onderhoudsgerechtigde als de onderhoudsplichtige toegelicht.
Verklaring van achterstallige betalingen of betalingsverleden	Het is onwaarschijnlijk dat dit formulier wordt verlangd, tenzij het verzoek wordt ingediend ingevolge artikel 10, lid 1, onder d), en er opgelopen achterstallige onderhoudsbedragen uit hoofde van de eerdere beslissing zijn.
Toepasselijk recht	Wanneer het toepasselijke recht niet het recht van het forum is (<i>lex fori</i> , dat wil zeggen het recht van de staat waar het verzoek aanhangig is gemaakt), moet in voorkomend geval een stuk worden opgenomen waaruit blijkt welk recht toepasselijk is op het verzoek.
Andere door de aangezochte staat opgevraagde bewijsstukken	Raadpleeg het landprofiel van de aangezochte staat om na te gaan of aanvullende stukken in het verzoek moeten worden opgenomen.
Door de aangezochte staat gegeven beslissing tot weigering van erkenning en tenuitvoerlegging	Wanneer de erkenning van een bestaande beslissing werd geweigerd, moet een afschrift van de daartoe strekkende beslissing aan het verzoek worden toegevoegd.

Figuur 38: Tabel met de aan een verzoek om vaststelling toe te voegen stukken

j) Tenuitvoerlegging na vaststelling van de beslissing

Vindplaats: punt 9 van het formulier

1077. Wanneer de verzoeker de beslissing inzake levensonderhoud na vaststelling ten uitvoer wil laten leggen in de aangezochte staat, vermeldt u dat in dit punt van het formulier.

k) Naam van de met de behandeling van het verzoek belaste contactpersoon bij de centrale autoriteit

Vindplaats: punt 11 van het formulier

1078. In dit deel van het formulier worden de identiteitsgegevens vermeld van de persoon die bij de centrale autoriteit als taak heeft het verzoek in te vullen dan wel te controleren wanneer de verzoeker dit zelf heeft ingevuld. In overeenstemming met de „mediumneutrale” strekking van het verdrag wordt de elektronische verzending van stukken toegestaan en is het bijgevolg niet nodig dit formulier te ondertekenen.

D. Aanbevolen formulier voor een verzoek om wijziging van een beslissing

1079. In deze afdeling worden instructies gegeven voor het invullen van het aanbevolen formulier voor een verzoek om wijziging van een beslissing. Hetzelfde formulier wordt gebruikt door onderhoudsgerechtigden en onderhoudsplichtigen. Kruis het vakje voor het passende verzoek aan. Raadpleeg hoofdstuk 12 voor meer informatie over dit verzoek.

1. Werkwijze om dit formulier in te vullen

a) Bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie

Vindplaats: aanhef van het formulier en punt 2, onder d), e), f) en g), en punt 5

1080. Het verdrag bepaalt dat informatie die in het kader van verzoeken in de zin van het verdrag is verzameld of verzonden, niet mag worden bekendgemaakt, noch bevestigd indien zulks ten koste zou kunnen gaan van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon.
1081. Wanneer dat reden tot bezorgdheid geeft, kruist u het passende vakje in het verzoekformulier aan en vermeldt u de persoonsgegevens niet in punt 2, maar in een afzonderlijk formulier (het formulier met vertrouwelijke informatie).
1082. Zie hoofdstuk 3 voor een uitvoerige beschrijving van de vereisten inzake bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie.

b) Naam en contactgegevens van de verzoeker

Vindplaats: punt 2 van het formulier

1083. Deze contactgegevens hebben een tweeledig doel. Enerzijds identificeren ze de bij het verzoek betrokken partijen zodat elke centrale autoriteit of bevoegde autoriteit met kennis van zaken een dossier kan aanleggen. Anderzijds bieden deze contactgegevens de aangezochte staat de gelegenheid in contact te treden met de verzoeker wanneer een rechtsmiddel (bezwaar of beroep) tegen de beslissing tot wijziging wordt ingesteld en wanneer daarvan kennisgeving aan de verzoeker moet worden verricht.
1084. Wanneer de bekendmaking van het persoonlijke adres niet wordt toegestaan door het recht van de verzoekende staat, kunnen sommige staten beslissen in plaats van het adres van de verzoeker dat van de centrale autoriteit of van een andere bevoegde autoriteit te gebruiken¹⁹⁰.

Goede praktijk: de verzoekende centrale autoriteit dient erop toe te zien dat zij altijd over het juiste adres beschikt of andere middelen heeft om in contact te treden met de verzoeker. Zo niet, kunnen er tijdens de behandeling van het verzoek om wijziging problemen ontstaan wanneer aanvullende informatie of stukken nodig zijn en de centrale autoriteit van de verzoekende staat in contact moet treden met de verzoeker om die te verkrijgen.

1085. Wanneer de verzoeker de vertegenwoordiger van de onderhoudsgerechtigde of de onderhoudsplichtige is, moet u dat in het formulier vermelden.

¹⁹⁰ Zie het toelichtend rapport, punt 612.

c) Gegevens van de perso(n)en voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd

Vindplaats: punt 3 van het formulier

1086. In het verzoek moet voldoende informatie worden opgenomen om de identiteit te bepalen van elke persoon voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd uit hoofde van de beslissing. Dat geldt zowel voor de verzoeker (doorgaans de ouder van de kinderen, maar soms ook het kind zelf) als voor alle kinderen die onder toepassing van het verdrag vallen. Voor elke persoon moet altijd de geboortedatum worden vermeld, want dit gegeven is van belang om zeker te stellen dat de beslissing binnen de werkingssfeer van het verdrag valt (zie hoofdstuk 3).
1087. Tevens moet worden vermeld op welke grond om levensonderhoud wordt verzocht voor of levensonderhoud is verschuldigd aan de verzoeker en de kinderen. Aan de hand van deze informatie kan de aangezochte staat zich ervan vergewissen dat het verzoek binnen de werkingssfeer van het verdrag valt.

Verklaring van de begrippen

1088. In dit deel van het formulier worden de volgende begrippen gebruikt:

Vindplaats: punten 3.1 en 3.2 van het formulier

- **Bloedverwantschap**
Kruis dit vakje aan wanneer de onderhoudsverplichting voortvloeit uit een ouder-kindrelatie. Dit geldt zowel voor gevallen waarin de kinderen staande het huwelijk zijn geboren en de bloedverwantschap derhalve van rechtswege wordt vermoed of vaststaat, als voor gevallen waarin de familierechtelijke betrekking (verwantschapsband) tussen de ouder en het kind werd vastgesteld of bevestigd door een onderzoek ter vaststelling van de afstamming.
- **Huwelijk**
Kruis dit vakje aan wanneer de beslissing betrekking heeft op een huwelijksband tussen de verzoeker en de onderhoudsplichtige.
- **Aanverwantschap**
Kruis dit vakje aan wanneer de betrekking tussen de verzoeker en de onderhoudsplichtige is gebaseerd op familiebanden, bijvoorbeeld wanneer de verweerder een oom of ander familielid is. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke familiebetrekkingen.
- **Grootouder/broer of zuster/kleinkind**
Kruis dit vakje aan wanneer de verzoeker in een dergelijke familierechtelijke betrekking staat tot de onderhoudsplichtige. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke familiebetrekkingen.
- **In loco parentis of delegatie van het ouderlijk gezag**
In loco parentis (letterlijk: in plaats van een ouder) verwijst naar een betrekking waarbij een volwassene als vervanger van de ouder het gezag uitoefent over een kind. Dat kan het geval zijn wanneer een volwassene heeft samengewoond met de kinderen en jegens hen als een ouder is opgetreden. In sommige staten omvat dit betrekkingen tussen stiefouders en stiefkinderen.

- Een met het huwelijk overeenkomende samenlevingsvorm
Kruis dit vakje aan wanneer de partijen niet gehuwd zijn geweest, maar in een op het huwelijk gelijkende gemeenschap hebben samengeleefd. In sommige staten wordt dit buitenechtelijke samenleving of concubinaat genoemd. Dat geldt alleen wanneer zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat de toepassing van het verdrag heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen die voortvloeien uit dergelijke samenlevingsvormen.
1089. Vul in punt 3.1 de informatie over de verzoeker in. De geboortedatum van de verzoeker werd al vermeld in punt 2. Wanneer de verzoeker een kind is, moet u dit deel van het formulier invullen.
1090. Vul in punt 3.2 de informatie in over kinderen voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd. Is het kind de verzoeker, dan moet u alleen punt 3.2 invullen. Zijn er meer dan drie kinderen, dan kruist u het vakje in punt 3.4 aan en vermeldt u de aanvullende informatie op een aparte pagina.
1091. Vul punt 3.3 in wanneer om levensonderhoud wordt verzocht voor of levensonderhoud is verschuldigd aan iemand anders dan de verzoeker of een kind.

d) Naam en contactgegevens van de onderhoudsplichtige

Vindplaats: punt 4.1 van het formulier

1092. Geef aan of de onderhoudsplichtige de verzoeker is.
1093. De gegevens van de onderhoudsplichtige zijn nodig teneinde het verzoek te behandelen en aan de onderhoudsplichtige kennisgeving te verrichten van het door een onderhoudsgerechtigde ingediende verzoek om wijziging. Vul in dit deel van het formulier de gegevens in waarvan de verzoeker kennis draagt. De aangezochte staat voert in voorkomend geval opsporingswerk uit om de onderhoudsplichtige te lokaliseren wanneer zijn exacte adres niet bekend is.
1094. In punt 4.3 moet u het „persoonlijk identificatienummer” invullen voor zover u dat kent. In de Verenigde Staten kan dit een „Social Security Number” zijn, in Canada een „Social Insurance Number” en in Australië een „Tax File Number”. Nederland kent het „burgerservicenummer” (voorheen het sofinummer of sociaal-fiscaal nummer), en België het „rijksregisternummer”. Dat kan ook een ander van overheidswege toegekend nummer zijn dat de centrale autoriteit van de aangezochte staat van nut kan zijn om de onderhoudsplichtige te lokaliseren of te identificeren in overheidsbestanden of andere databanken.

***Goede praktijk:** wanneer de verzoeker niet weet waar de onderhoudsplichtige woont, vermeld dan zoveel mogelijk andere informatie over de laatst bekende verblijfplaats van de onderhoudsplichtige (werkgever, woonadres enzovoort). Het is ook verstandig informatie op te nemen over andere banden met deze staat, bijvoorbeeld over familieleden/bloedverwanten bij wie de onderhoudsplichtige verblijft.*

e) Naam en contactgegevens van de vertegenwoordiger van de onderhoudsgerechtigde

Vindplaats: punt 4.2 van het formulier

1095. Wanneer de onderhoudsgerechtigde een vertegenwoordiger heeft, moet u in dit deel van het formulier de nodige gegevens invullen. De vertegenwoordiger van de onderhoudsgerechtigde is doorgaans zijn raadsman of advocaat.

f) Informatie de verweerder te helpen lokaliseren**Vindplaats: punt 4.3 van het formulier**

1096. Wanneer het verzoek om wijziging door een onderhoudsplichtige wordt ingediend, is de onderhoudsgerechtigde de verweerder in deze zaak. Vermeld in dat geval voldoende informatie in dit deel van het formulier, zodat de aangezochte staat de onderhoudsgerechtigde kan lokaliseren. Is de verzoeker een onderhoudsgerechtigde, de vertegenwoordiger van de onderhoudsgerechtigde of van een kind, dan is de onderhoudsplichtige de verweerder. Vermeld in dat geval de passende informatie over de onderhoudsplichtige.

g) Plaats waar de betalingen moeten worden gedaan**Vindplaats: punt 5 van het formulier**

1097. Wanneer de gewijzigde beslissing ten uitvoer moet worden gelegd, dient de aangezochte staat te weten op welke plaats de betalingen moeten worden gedaan. Wanneer de betalingen worden verwerkt door een bevoegde autoriteit van de verzoekende staat, moet u nadere gegevens vermelden over de afdeling/dienst die instaat voor de verwerking en uitkering van betalingen (betalings- of uitkeringsinstantie). Voorts moet u het referentienummer van het dossier/de betaalrekening opgeven zodat de betalingen naar behoren identificeerbaar zijn.

Vul dit deel van het formulier niet in wanneer de verzoeker daardoor in gevaar kan worden gebracht. Gebruik in dit geval het formulier met vertrouwelijke informatie.

h) Gegevens over de beslissing**Vindplaats: punt 6 van het formulier**

1098. In het verzoek moeten nadere gegevens worden vermeld over de te wijzigen beslissing. Alle informatie die u in dit deel van het formulier moet invullen, staat doorgaans in de beslissing zelf.

i) Wijziging van omstandigheden**Vindplaats: punt 7 van het formulier**

1099. Een verzoek om wijziging wordt meestal ingediend op grond dat na het geven van de beslissing een wijziging is ingetreden in de omstandigheden van de onderhoudsgerechtigde, de onderhoudsplichtige of de kinderen. In het verzoek worden de meest voorkomende wijzigingen van omstandigheden opgesomd. De meeste wijzigingen zijn duidelijk en behoeven geen nadere toelichting. Als wijziging van omstandigheden van de persoon voor wie om levensonderhoud wordt verzocht, worden onder meer aangemerkt een verandering van verblijfplaats van het kind of het feit dat het kind niet langer ten laste is van de onderhoudsgerechtigde. Ook wanneer de onderhoudsgerechtigde hertrouwt of met een nieuwe partner gaat samenleven, is sprake van gewijzigde omstandigheden.

j) Gevraagde wijziging**Vindplaats: punt 8 van het formulier**

1100. Vermeld in dit deel van het formulier om welke wijziging wordt verzocht. Geef nadere bijzonderheden over de gevraagde wijzigingen en vermeld zo nodig de valuta.

k) Bijgevoegde stukken**Vindplaats: punt 9 van het formulier**

1101. In dit deel van het formulier worden de stukken opgesomd die u in het dossier moet opnemen. Afhankelijk van de motivering van het verzoek om wijziging worden soms andere (bewijs)stukken verlangd. Zorg ervoor dat de wijziging zo duidelijk mogelijk wordt gemotiveerd en gestaafd door passende (bewijs)stukken.

l) Tenuitvoerlegging na wijziging**Vindplaats: punt 10 van het formulier**

1102. In sommige gevallen, bijvoorbeeld wanneer de onderhoudsgerechtigde de beslissing wil laten wijzigen om het levensonderhoud op een hoger bedrag vast te stellen, wil de verzoeker de gewijzigde beslissing ten uitvoer laten leggen in de aangezochte staat. Als dat het geval is, moet u dat aangeven in punt 10.

m) Informatie over de onderhoudsgerechtigde**Vindplaats: punt 12 van het formulier**

1103. Wanneer het verzoek om wijziging wordt ingediend door de onderhoudsplichtige, is de gewone verblijfplaats van de onderhoudsgerechtigde van belang om na te gaan of beperkingen gelden ten aanzien van de wijzigingsprocedure. In dit deel van het formulier vermeldt u de nodige informatie in verband met de toepassing van artikel 18. Hierop wordt nader ingegaan in hoofdstuk 11.

n) Naam van de met de behandeling van het verzoek belaste contactpersoon bij de centrale autoriteit**Vindplaats: punt 13 van het formulier**

1104. In dit deel van het formulier worden de identiteitsgegevens vermeld van de persoon die bij de centrale autoriteit als taak heeft het verzoek in te vullen dan wel te controleren wanneer de verzoeker dit zelf heeft ingevuld. In overeenstemming met de „mediumneutrale” strekking van het verdrag wordt de elektronische verzending van stukken toegestaan en is het bijgevolg niet nodig dit formulier te ondertekenen.

III. Instructies voor het invullen van aanvullende formulieren**A. Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden**

1105. Dit formulier moet worden toegevoegd aan alle verzoeken waarop het verdrag van toepassing is. Daarin staat gedetailleerde informatie die de aangezochte staat in voorkomend geval van nut kan zijn:

- om de verweerder te lokaliseren teneinde hem in kennis te stellen van het verzoek,
- om de bevoegde autoriteit bij te staan bij de tenuitvoerlegging van de beslissing,
- om de passende omvang van de onderhoudsplicht vast te stellen voor verzoek om vaststelling en om wijziging van een beslissing, of
- ter staving van een verzoek om rechtsbijstand in de aangezochte staat.

Aanbeveling: als goede praktijk wordt aanbevolen het landprofiel te raadplegen van de staat waarnaar het formulier wordt verzonden. Daarin staat welke informatie in het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden achterwege kan blijven.

1. Werkwijze om dit formulier in te vullen

a) Aanhef van het formulier

1106. Net als voor de andere stukken van het verzoek bevat dit formulier een vakje dat u kunt aankruisen wanneer er reden tot bezorgdheid is dat de bekendmaking of bevestiging van de informatie ten koste gaat van de gezondheid, veiligheid of vrijheid van een persoon. In dat geval worden de persoonsgegevens alleen weergegeven in het formulier met vertrouwelijke informatie.

b) Informatie over het verzoek

Vindplaats: deel I van het formulier

1107. Vul dit deel in voor alle verzoeken aan de hand van de informatie die vermeld staat in het verzoekformulier. De contactgegevens zijn die van de centrale autoriteit, niet van de verzoeker.
1108. Geef in punt 3 aan of de verzoeker een onderhoudsgerechtigde is, een onderhoudsplichtige dan wel een vertegenwoordiger van de persoon voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd.
1109. In punt 4 wordt aangegeven welk soort verzoek wordt ingediend. Opgemerkt zij dat wanneer ingevolge artikel 17 om rechtsbijstand wordt verzocht, een van laatste twee vakjes is aangekruist naast het vakje voor het specifieke verzoek dat aan de orde is.
1110. In punt 5 vermeldt u de valuta die in het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden wordt gebruikt. Wanneer alle bedragen zijn omgerekend in de valuta van de aangezochte staat, moet u ook de toegepaste valutakoers en de omrekeningsdatum vermelden.

c) Algemene informatie over de onderhoudsgerechtigde of de perso(o)n(en) voor wie om levensonderhoud wordt verzocht of aan wie levensonderhoud is verschuldigd

Vindplaats: deel II van het formulier

1111. Dit deel van het formulier wordt alleen ingevuld wanneer het gaat om een verzoek om vaststelling of om wijziging van een beslissing. Voor verzoeken om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging of om tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud wordt dit deel van het formulier niet ingevuld.

d) Algemene informatie over de onderhoudsplichtige

Vindplaats: deel III van het formulier

1112. Dit deel van het formulier moet voor alle verzoeken worden ingevuld en bevat basisinformatie over de onderhoudsplichtige, zijn inkomen en personen ten laste. Vul in dit deel van het formulier de gegevens in waarvan de verzoeker kennis draagt.

e) Bezittingen en schulden van de onderhoudsplichtige

Vindplaats: deel IV van het formulier

1113. Dit deel van het formulier moet voor alle verzoeken worden ingevuld. De informatie moet worden verstrekt voor zover deze bekend is.

f) Financieel overzicht van de verzoeker***Vindplaats: deel V van het formulier***

1114. Dit deel van het formulier wordt alleen ingevuld wanneer het verzoek betrekking heeft op de vaststelling of wijziging van een beslissing, dan wel wanneer om rechtsbijstand wordt verzocht in de beperkte omstandigheden die worden genoemd in artikel 17. Voor verzoeken om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging of om tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud wordt dit deel van het formulier niet ingevuld.

g) Ziektekostenverzekering***Vindplaats: deel VI van het formulier***

1115. Dit deel van het formulier moet alleen worden ingevuld voor verzoeken om vaststelling en om wijziging van een beslissing. Voor verzoeken om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging of om tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud wordt dit deel van het formulier niet ingevuld.

h) Slotalinea van het formulier***Vindplaats: aan het eind van het formulier***

1116. Geef aan of het formulier werd ingevuld door de verzoeker. Als dat het geval is, moet het stuk worden gecontroleerd door de vertegenwoordiger van de centrale autoriteit. De vertegenwoordiger van de centrale autoriteit moet zijn identiteitsgegevens vermelden en de verklaring invullen. Het is niet nodig het formulier te ondertekenen.

B. Bewijs van behoorlijke kennisgeving

1117. Dit formulier wordt alleen gebruikt voor verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging. Het moet worden overgelegd wanneer de verweerder (doorgaans de onderhoudsplichtige) niet is verschenen en niet werd vertegenwoordigd in de procedure tot verkrijging van de beslissing inzake levensonderhoud. Alleen in deze gevallen moet worden aangetoond dat behoorlijke kennisgeving is verricht van hetzij het verzoek om een beslissing, hetzij van de gegeven beslissing. Aangezien beslissingen inzake levensonderhoud in sommige bestuursstelsels worden gegeven zonder dat de verweerder op voorhand dient te verschijnen, wordt dit formulier in deze gevallen altijd verlangd. Raadpleeg hoofdstuk 4 wanneer u niet zeker bent of dit formulier nodig is.
1118. Het aanbevolen formulier moet worden ingevuld door een ambtenaar die kan bevestigen dat de verweerder naar behoren in kennis is gesteld overeenkomstig het recht van de staat die de beslissing heeft gegeven (de staat van herkomst).
1119. Wanneer binnen de staat van herkomst kennisgeving aan de verweerder is verricht, zijn er meestal stukken voorhanden, zoals een beëdigde schriftelijke verklaring (affidavit) van betekening of kennisgeving dan wel een bevestiging van betekening of kennisgeving waaruit blijkt dat de verweerder in kennis is gesteld van de procedure of van de gegeven beslissing. In andere gevallen kan in de beslissing worden aangegeven dat de verweerder is verschenen, dat hij in kennis is gesteld van de procedure of de beslissing en in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord of de mogelijkheid heeft gehad om daartegen bezwaar aan te tekenen. Die stukken kunnen de bevoegde autoriteit van nut zijn bij het voorbereiden van het bewijs van behoorlijke kennisgeving.

1120. Wanneer de kennisgeving buiten de staat van herkomst moet worden verricht, en zowel de staat van herkomst als de andere staat partij is bij een ander internationaal rechtsinstrument waarin de kennisgeving wordt geregeld, kunnen de daaruit voortvloeiende stukken de bevoegde autoriteit van de staat van herkomst helpen bij het invullen van het bewijs van behoorlijke kennisgeving.

C. *Certificaat van uitvoerbaarheid van een beslissing*

1121. Dit stuk is nodig voor een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging. Wanneer uitsluitend om erkenning wordt verzocht, is dit stuk niet vereist. Het certificaat van uitvoerbaarheid bevat de in artikel 25, lid 1, onder b), voorgeschreven informatie en bevestigt dat de te erkennen en ten uitvoer te leggen beslissing uitvoerbaar is in de staat van herkomst¹⁹¹. Wanneer de beslissing is gegeven door een administratieve autoriteit, wordt daarin ook verklaard dat zij voldoet aan de vereisten van artikel 19, lid 3, tenzij de staat van herkomst in overeenstemming met artikel 57 heeft aangegeven dat beslissingen van zijn administratieve autoriteiten altijd voldoen aan die vereisten.
1122. Wanneer wordt verzocht om erkenning en tenuitvoerlegging van een regeling inzake levensonderhoud (en niet van een beslissing inzake levensonderhoud), moet het certificaat van uitvoerbaarheid enigszins worden aangepast om te bevestigen dat de desbetreffende regeling inzake levensonderhoud uitvoerbaar is als een beslissing inzake levensonderhoud in de staat van herkomst (artikel 30, lid 3, onder b)).

D. *Samenvatting van de beslissing*

1123. Dit aanbevolen formulier moet worden ingevuld door een ambtenaar van de bevoegde autoriteit van de staat van herkomst. Het wordt gebruikt wanneer de aangezochte staat ingevolge artikel 57 heeft verklaard een samenvatting van de beslissing inzake levensonderhoud te aanvaarden ten behoeve van verzoeken om erkenning en om erkenning en tenuitvoerlegging. Dit formulier wordt doorgaans gebruikt wanneer in de beslissing breedvoerige tekst staat, waarvan slechts een klein deel betrekking heeft op levensonderhoud. Wanneer een samenvatting wordt aanvaard, is het niet nodig de volledige beslissing te vertalen, maar kan worden volstaan met een vertaling van de samenvatting of de uittreksels.

E. *Verklaring van achterstallige betalingen*

1124. Wanneer er uit hoofde van een ten uitvoer te leggen beslissing of een te erkennen en ten uitvoer te leggen beslissing achterstallige onderhoudsbedragen zijn, moet een verklaring van achterstallige betalingen worden overgelegd aan de aangezochte staat. Op dit ogenblik bestaat er geen aanbevolen formulier daarvoor. Uit dit stuk moeten de betalingsachterstanden blijken, onder vermelding van de datum waarop deze zijn berekend.
1125. De gedetailleerde lijst van betalingsachterstanden is nuttig voor de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit van de aangezochte staat wanneer de onderhoudsplichtige de achterstallige bedragen betwist. Wanneer in de verzoekende staat een handhavingsinstantie van onderhoudsverplichtingen of inningsbureau van onderhoudsbijdragen voor kinderen optreedt namens de onderhoudsgerechtigde, wordt als goede praktijk aanbevolen gebruik te maken van de verklaring van achterstallige betalingen van deze instantie of dat bureau, omdat

¹⁹¹ Sommige staten maken gebruik van een verklaring dat de beslissing „in kracht van gewijsde” is gegaan om aan te geven dat tegen de beslissing geen rechtsmiddel meer openstaat en dat zij met andere woorden kracht van wet heeft in die staat.

daar doorgaans volledige en nauwkeurige gegevens worden bijgehouden.

F. Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag

1126. Wanneer de te erkennen beslissing of de te erkennen en ten uitvoer te leggen beslissing voorziet in automatische indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag, moet in het dossier een stuk worden opgenomen waarin uitleg wordt gegeven over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag. Voorts moet worden aangegeven of de berekening door de verzoekende staat wordt uitgevoerd (wat bijvoorbeeld het geval is in Australië, waar een periodieke herziening wordt uitgevoerd door het kinderalimentatiebureau). Als dat niet het geval is, vermeldt u de informatie die de bevoegde autoriteit van de aangezochte staat nodig heeft voor het maken van de desbetreffende berekeningen.
1127. Op dit ogenblik bestaat er geen aanbevolen formulier daarvoor.

G. Bewijs van verstrekte uitkeringen of van het recht om op te treden (overheidslichaam)

1128. Een overheidslichaam is gerechtigd op te treden als onderhoudsgerechtigde in het kader van verzoeken om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging en om vaststelling van een beslissing indien de erkenning van een bestaande beslissing onmogelijk is ten gevolge van een voorbehoud in de zin van artikel 20.
1129. Het overheidslichaam is niet verplicht voor elk verzoek het bewijs te leveren van zijn recht om op te treden als onderhoudsgerechtigde. Niettemin wordt als goede praktijk aanbevolen dit bewijs in het verzoek op te nemen wanneer het overheidslichaam optreedt als verzoeker dan wel een autonoom verhaalsrecht op de achterstallige onderhoudsbedragen heeft. Op die manier worden vertragingen voorkomen wanneer later wordt gevraagd dit bewijs te leveren ingevolge artikel 36, lid 4.
1130. Op dit ogenblik bestaat er geen aanbevolen formulier daarvoor.

H. Verslag over de status van het verzoek

1131. Hiervoor werden vier aanbevolen formulieren uitgewerkt. De aangezochte staat kan die gebruiken om de centrale autoriteit van de verzoekende staat in kennis te stellen van de voortgang van verzoeken om erkenning, om erkenning en tenuitvoerlegging, om vaststelling en om wijziging van een beslissing. De aangezochte centrale autoriteit moet gebruikmaken van het specifieke formulier voor het ontvangen verzoek. Deze formulieren worden gebruikt in aanvulling op het verplichte ontvangstbevestigingsformulier waarmee de aangezochte staat de ontvangst van het verzoek bevestigt.
1132. Dit formulier dient om verslag uit te brengen over eerste ontwikkelingen met betrekking tot het verzoek alsook voor de periodieke voortgangsrapportage tijdens de behandelingsduur van het onderhoudsdossier waarop het verdrag van toepassing is.
1133. Vermeld in het vak op de voorpagina of dit het eerste verslag over de status van dit verzoek is.

1134. Voor vervolgverslagen over de status van het verzoek geeft u de datum van het laatste verslag op en meldt u alleen de nieuwe ontwikkelingen of veranderingen die zich sinds het laatste verslag hebben voorgedaan. Op die manier kan de bevoegde autoriteit van de verzoekende staat haar administratie gemakkelijker actualiseren, en wordt vermeden dat tweemaal dezelfde informatie wordt verstrekt.

IV. Checklists voor stukken toe te voegen aan uitgaande verzoeken waarop het verdrag van toepassing is

1135. In de volgende tabellen wordt een beknopt overzicht gegeven van de formulieren die op grond van het verdrag moeten worden toegevoegd aan uitgaande verzoeken die daaronder vallen.
1136. Houd in gedachte dat deze tabellen alleen gelden voor verzoeken waarop het verdrag van toepassing is. Voor rechtstreekse verzoeken bij een bevoegde autoriteit moeten de door deze autoriteit aangegeven formulieren worden gebruikt.

Aanbeveling: raadpleeg voor alle verzoeken anders dan om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging altijd het landprofiel van de aangezochte staat voordat u het dossier samenstelt. Wanneer de aangezochte staat in voorkomend geval andere stukken verlangt, worden die

A. Verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

In het verdrag genoemd formulier of stuk	Wanneer toevoegen?	Welk in het verdrag genoemd formulier gebruiken?*
Verzendformulier	Altijd	Verplicht formulier
Verzoekformulier	Altijd	Aanbevolen formulier
Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden	Altijd. De in te vullen delen van dit formulier hangen echter af van de vraag of de verzoeker onderhoudsplichtige of onderhoudsgerechtigde is alsook van het soort verzoek. Niet alle delen moeten worden ingevuld.	Aanbevolen formulier
Bewijs van behoorlijke kennisgeving	Alleen wanneer de verweerder niet is verschenen en niet werd vertegenwoordigd in de procedure in de staat van herkomst	Aanbevolen formulier
Certificaat van uitvoerbaarheid	Altijd	Aanbevolen formulier ¹⁹²
Volledige tekst van de beslissing	Altijd, tenzij een samenvatting wordt aanvaard (zie verder)	Zie hoofdstuk 3 voor meer informatie over de vereisten inzake waarmaking van een beslissing
Samenvatting van de beslissing	Alleen wanneer de aangezochte staat ingevolge artikel 57 heeft verklaard een samenvatting te aanvaarden	Aanbevolen formulier
Verklaring van achterstallige betalingen	Altijd in geval van betalingsachterstanden uit hoofde van de te erkennen beslissing of de te erkennen en ten uitvoer te leggen beslissing	Het formulier waarin het recht van de verzoekende staat voorziet. Werd de beslissing eerder ten uitvoer gelegd in de verzoekende staat, dan verdient het de voorkeur gebruik te maken van de stukken van de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit van de verzoekende staat.

¹⁹² Sommige staten maken gebruik van een verklaring dat de beslissing „in kracht van gewijsde” is gegaan om aan te geven dat tegen de beslissing geen rechtsmiddel meer openstaat en dat zij met andere woorden kracht van wet heeft in die staat.

<i>Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag</i>	Altijd wanneer de beslissing voorziet in automatische indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag	Het formulier waarin het recht van de verzoekende staat voorziet
<i>Bewijs van verstrekte uitkeringen of van het recht om op te treden (overheidslichaam)</i>	Indien de verzoeker een overheidslichaam is	Het formulier waarin het recht van de verzoekende staat voorziet

Figuur 39: Stukken toe te voegen aan een uitgaand verzoek om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging

* Wanneer uw staat de aanbevolen formulieren niet gebruikt, maak dan gebruik van het formulier waarin het nationale recht of beleid van uw staat voorziet voor verzoeken waarop het verdrag van toepassing is.

B. Verzoek om tenuitvoerlegging van een in de aangezochte staat gegeven of erkende beslissing

<i>In het verdrag genoemd formulier of stuk</i>	<i>Wanneer toevoegen?</i>	<i>Welk in het verdrag genoemd formulier gebruiken?*</i>
<i>Verzendformulier</i>	Altijd	Verplicht formulier
<i>Verzoekformulier</i>	Altijd	Aanbevolen formulier
<i>Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden</i>	Altijd, maar niet alle delen van dit formulier moeten worden ingevuld	Aanbevolen formulier
<i>Volledige tekst van de beslissing</i>	Altijd	Zie hoofdstuk 3 voor meer informatie over de vereisten inzake waarmaking
<i>Samenvatting van de beslissing</i>	Niet van toepassing, want de beslissing is in de aangezochte staat gegeven	
<i>Verklaring van achterstallige betalingen</i>	Altijd in geval van betalingsachterstanden uit hoofde van de ten uitvoer te leggen beslissing	Indien mogelijk de verklaring van de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit van de verzoekende staat
<i>Bewijs van behoorlijke kennisgeving</i>	Niet van toepassing	
<i>Certificaat van uitvoerbaarheid</i>	Niet van toepassing	
<i>Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag</i>	Altijd wanneer de beslissing voorziet in automatische indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag	Het stuk waarin het nationale recht of beleid van de verzoekende staat voorziet
<i>Bewijs van verstrekte uitkeringen of van het recht om op te treden (overheidslichaam)</i>	Indien de verzoeker een overheidslichaam is	Het formulier waarin het nationale recht of beleid van de verzoekende staat voorziet

Figuur 40: Stukken toe te voegen aan een verzoek om tenuitvoerlegging

* Wanneer uw staat de aanbevolen formulieren niet gebruikt, maak dan gebruik van het formulier waarin het nationale recht of beleid van uw staat voorziet voor verzoeken waarop het verdrag van toepassing is.

C. Verzoek om vaststelling van een beslissing

<i>In het verdrag genoemd formulier of stuk</i>	<i>Wanneer toevoegen?</i>	<i>Welk in het verdrag genoemd formulier gebruiken? *</i>
<i>Verzendformulier</i>	Altijd	Verplicht formulier
<i>Verzoekformulier</i>	Altijd	Aanbevolen formulier
<i>Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden</i>	Altijd, maar niet alle delen van dit formulier moeten worden ingevuld	Aanbevolen formulier
<i>Bewijs van behoorlijke kennisgeving</i>	Niet van toepassing	
<i>Certificaat van uitvoerbaarheid</i>	Niet van toepassing	
<i>Volledige tekst van de beslissing</i>	Niet van toepassing	
<i>Samenvatting van de beslissing</i>	Niet van toepassing	
<i>Verklaring van achterstallige betalingen</i>	Niet van toepassing	
<i>Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag</i>	Niet van toepassing	
<i>Bewijs van verstrekte uitkeringen of van het recht om op te treden (overheidslichaam)</i>	Indien de verzoeker een overheidslichaam is	Het formulier waarin het recht van de verzoekende staat voorzien

Figuur 41: Stukken toe te voegen aan een verzoek om vaststelling van een beslissing

* Wanneer uw staat de aanbevolen formulieren niet gebruikt, maak dan gebruik van het formulier waarin het nationale recht of beleid van uw staat voorziet voor verzoeken waarop het verdrag van toepassing is.

D. Verzoek om wijziging van een beslissing

<i>In het verdrag genoemd formulier of stuk</i>	<i>Wanneer toevoegen?</i>	<i>Welk in het verdrag genoemd formulier gebruiken? *</i>
<i>Verzendformulier</i>	Altijd	Verplicht formulier
<i>Verzoekformulier</i>	Altijd	Aanbevolen formulier
<i>Formulier met gegevens over de financiële omstandigheden</i>	Altijd. De in te vullen delen van dit formulier hangen echter af van de vraag of de verzoeker onderhoudsplichtige of onderhoudsgerechtigde is alsook van het soort verzoek. Niet alle delen moeten worden ingevuld.	Aanbevolen formulier
<i>Bewijs van behoorlijke kennisgeving</i>	Niet van toepassing	
<i>Certificaat van uitvoerbaarheid</i>	Niet van toepassing	
<i>Volledige tekst van de beslissing</i>	Altijd, tenzij een samenvatting wordt aanvaard (zie verder)	Zie hoofdstuk 3 voor meer informatie over de vereisten inzake gewaarmerkte afschriften
<i>Samenvatting van de beslissing</i>	Indien de aangezochte staat heeft verklaard een samenvatting te aanvaarden (Opgemerkt zij dat artikel 57 alleen verwijst naar samenvattingen ten behoeve van verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging)	Aanbevolen formulier
<i>Verklaring van achterstallige betalingen</i>	Altijd in geval van betalingsachterstanden uit hoofde van de te wijzigen beslissing	Indien mogelijk de verklaring van de voor tenuitvoerlegging bevoegde autoriteit van de verzoekende staat

<i>Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag</i>	Indien de te wijzigen beslissing voorziet in indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag	Het stuk waarin het nationale recht of beleid van de verzoekende staat voorziet
<i>Bewijs van verstrekte uitkeringen of van het recht om op te treden (overheidslichaam)</i>	Niet van toepassing (een overheidslichaam kan geen verzoek om wijziging indienen)	

Figuur 42: Stukken toe te voegen aan een verzoek om wijziging van een beslissing

* Wanneer uw staat de aanbevolen formulieren niet gebruikt, maak dan gebruik van het formulier waarin het nationale recht of beleid van uw staat voorziet voor verzoeken waarop het verdrag van toepassing is.

V. Invullen van de formulieren voor een rechtstreeks verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging

1137. Denk erom dat, wanneer het rechtstreekse verzoek betrekking heeft op de erkenning en tenuitvoerlegging van een bestaande beslissing die binnen de werkingssfeer van het verdrag valt, bepaalde verdragsbepalingen toepassing vinden op verzoeken die rechtstreeks worden ingediend bij een bevoegde autoriteit (artikel 37, lid 2).
1138. Alle bepalingen in hoofdstuk V – Erkenning en tenuitvoerlegging, van het verdrag zijn van toepassing; het verzoek moet vergezeld gaan van de in artikel 25 genoemde stukken, waaronder:
- de volledige tekst van de beslissing,
 - een certificaat van uitvoerbaarheid,
 - een bewijs van behoorlijke kennisgeving indien de verweerder niet is verschenen of niet werd vertegenwoordigd in de procedure in de staat van herkomst, of geen bezwaar heeft aangetekend tegen de beslissing inzake levensonderhoud,
 - het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden,
 - indien nodig, een verklaring van achterstallige betalingen,
 - indien nodig, een stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag.

Aanhangsel

Gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing

1139. In het aanbevolen formulier voor verzoeken om erkenning of om erkenning en tenuitvoerlegging moet de verzoeker of de verzoekende centrale autoriteit in punt 6 de gronden voor erkenning en tenuitvoerlegging vermelden. In dat punt is een aantal stellingen verwoord. De verzoeker of de vertegenwoordiger van de centrale autoriteit moet alle stellingen aankruisen die van toepassing kunnen zijn.

Belangrijke opmerking: wanneer u niet zeker weet welke gronden voor de erkenning en tenuitvoerlegging in de aangezochte staat dienen te worden gebruikt, kruist u **alle** vakjes aan van de stellingen die van toepassing kunnen zijn. Laat alleen de vakjes open bij de stellingen waarvan u zeker weet dat ze niet van toepassing zijn. De verweerder van de aangezochte staat dient zich te verzetten tegen de registratie of uitvoerbaarverklaring van de beslissing wanneer naar zijn oordeel elke grondslag voor erkenning en tenuitvoerlegging ontbreekt. Zie hoofdstuk 5.

Werkwijze om dit formulier in te vullen

1140. In deze afdeling wordt uitgelegd aan welke omstandigheden aandacht moet worden besteed om te bepalen welke vakjes aan te kruisen zijn. In sommige staten hebben bepaalde begrippen, zoals „gewone verblijfplaats”, een specifieke juridische betekenis. Daarom kan het verstandig zijn juridisch advies in te winnen wanneer twijfel bestaat.

A) Gewone verblijfplaats van de verweerder

1141. Het begrip „gewone verblijfplaats” wordt niet gedefinieerd in het verdrag. Een verweerder kan worden geacht zijn gewone verblijfplaats te hebben in de staat waar de beslissing is gegeven (de staat van herkomst) wanneer hij daar een aantal jaren heeft verbleven. Een verweerder kan zelfs zijn gewone verblijfplaats hebben in een staat wanneer hij een tweede woning heeft in een andere staat, of wanneer hij in een andere staat verblijft om daar te werken. Schakel dit vakje in wanneer dit van toepassing is op het tijdstip dat de beslissing is gegeven. Om met succes op te komen tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging, moet de verweerder aannemelijk maken dat hij zijn gewone verblijfplaats niet had in de staat van herkomst op het tijdstip dat de beslissing is gegeven.

B) De verweerder heeft zich onderworpen aan de bevoegdheid

1142. Wanneer de verweerder niet in de staat van herkomst verbleef op het tijdstip dat de beslissing is gegeven, maar in persoon is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen om ten gronde verweer te voeren tegen het verzoek inzake levensonderhoud, kan ervan worden uitgegaan dat hij zich heeft onderworpen aan de bevoegdheid of rechtsmacht van die staat. Dat is eveneens het geval wanneer de verweerder een conclusie van antwoord heeft ingediend op het verzoek. Zich onderwerpen aan de bevoegdheid of rechtsmacht van een specifieke (gerechtelijke of administratieve) autoriteit is een juridisch begrip. Aangeraden wordt juridisch

advies in te winnen om te bepalen of hiervan sprake is.

1143. Bepaal aan de hand van de beslissing of daarmee samenhangende stukken of de verweerder is verschenen en heeft deelgenomen aan de behandeling van het verzoek, dan wel of hij zich heeft laten vertegenwoordigen en ermee heeft ingestemd dat het verzoek in die staat wordt behandeld. Om met succes op te komen tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing, moet de verweerder aannemelijk maken dat hij zich niet heeft onderworpen aan de bevoegdheid of rechtsmacht van die staat.

C) Gewone verblijfplaats van de onderhoudsgerechtigde

1144. Zie de opmerkingen hierboven over het begrip „gewone verblijfplaats”. Kruis dit vakje aan indien blijkt dat de onderhoudsgerechtigde in de staat van herkomst verbleef toen de beslissing is gegeven en daar al geruime tijd heeft verbleven. Om met succes op te komen tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing, moet de verweerder aannemelijk maken dat de onderhoudsgerechtigde op het tijdstip dat de beslissing is gegeven zijn gewone verblijfplaats niet had in de staat waar de beslissing is gegeven, tenzij de aangezochte staat een voorbehoud heeft gemaakt.

D) Gewone verblijfplaats van het kind en de omstandigheid dat de verweerder samenwoonde met het kind of in diens levensonderhoud voorzag

1145. Zie de opmerkingen hierboven over het begrip „gewone verblijfplaats”.
1146. Kruis dit vakje bijvoorbeeld aan wanneer de beslissing is gegeven in land A en het kind daar verbleef op het tijdstip dat de beslissing is gegeven, en wanneer de verweerder daar ook op een gegeven ogenblik heeft samengewoond met het kind. Ook wanneer de verweerder nooit heeft samengewoond met het kind, maar op een gegeven ogenblik in land A verbleef en voorzag in het levensonderhoud van het kind terwijl hij daar verbleef, moet u dit vakje aankruisen.
1147. Indien blijkt dat het kind zijn gewone verblijfplaats had in de staat op het tijdstip dat de beslissing is gegeven en dat de verweerder daar ook verbleef en voorzag in het levensonderhoud van het kind, moet u dit vakje aankruisen. Om met succes op te komen tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing, moet de verweerder aannemelijk maken dat het kind toentertijd zijn gewone verblijfplaats niet had in de staat van herkomst, of dat de verweerder daar nooit heeft samengewoond met het kind, of daar nooit heeft voorzien in diens levensonderhoud.

E) Schriftelijke overeenkomst

1148. Kruis dit vakje aan indien blijkt dat de verweerder en de onderhoudsgerechtigde schriftelijk zijn overeengekomen dat de staat die de beslissing heeft gegeven het recht had dat te doen. Opgemerkt zij dat deze grond NIET van toepassing is op levensonderhoud voor kinderen. Bijgevolg geldt deze grond alleen voor onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten of jegens andere familieleden (voor zover zowel de verzoekende staat als de aangezochte staat de werkingssfeer van het verdrag heeft uitgebreid tot dergelijke onderhoudsverplichtingen).
1149. Om zich te verzetten tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging, moet de verweerder aannemelijk maken dat de overeenkomst niet kan worden ingeroepen als grond voor erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing in de aangezochte staat, tenzij de aangezochte staat een daartoe strekkend voorbehoud heeft gemaakt.

F) *Bevoegdheid inzake een kwestie van de persoonlijke staat of van de ouderlijke verantwoordelijkheid*

1150. De bevoegdheid om een beslissing inzake levensonderhoud te geven, vloeit in sommige staten voort uit het feit dat de bevoegde autoriteit ook bevoegd is om een verwante beslissing te geven inzake een kwestie van de persoonlijke staat of van de ouderlijke verantwoordelijkheid. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn met betrekking tot een echtscheidingsbeslissing wanneer de rechter zich uitspreekt over de „staat” van het gehuwd dan wel uit de echt gescheiden zijn. In dit geval is de autoriteit tevens bevoegd om een beslissing inzake levensonderhoud te geven.
1151. Kruis dit vakje aan indien blijkt dat de beslissing inzake levensonderhoud op deze grond is gegeven. Aangeraden wordt juridisch advies in te winnen om te bepalen op welke grond de beslissing is gegeven.
1152. Om zich te verzetten tegen de erkenning of tegen de erkenning en tenuitvoerlegging, moet de verweerder aannemelijk maken dat de beslissing niet op deze grond kan worden erkend, tenzij de aangezochte staat een daartoe strekkend voorbehoud heeft gemaakt.

Hoofdstuk 16

Rechtstreekse verzoeken bij bevoegde autoriteiten

Opzet van dit hoofdstuk

Dit hoofdstuk handelt over uitgaande en inkomende rechtstreekse verzoeken bij bevoegde autoriteiten.

In [afdeling I](#) worden rechtstreekse verzoeken specifiek belicht in het kader van het verdrag, en wordt uiteengezet wanneer dergelijke verzoeken worden ingediend.

In [afdeling II](#) wordt de procedure of stapsgewijze aanpak geschetst voor uitgaande en inkomende rechtstreekse verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen.

In [afdeling III](#) wordt een beschrijving gegeven van rechtstreekse verzoeken om vaststelling en om wijziging van beslissingen.

In [afdeling IV](#) staan verwijzingen en bijkomende gegevens met betrekking tot rechtstreekse verzoeken.

In [afdeling V](#) wordt antwoord gegeven op een aantal veelgestelde vragen in verband met dergelijke verzoeken.

I. Inleiding

1153. Dit vademecum handelt voornamelijk over verzoeken die door tussenkomst van centrale autoriteiten worden behandeld. Zoals in eerdere hoofdstukken al werd aangestipt, kan een verzoeker echter genoodzaakt zijn een rechtstreeks verzoek bij een bevoegde autoriteit in te dienen om zich te beroepen op het nationale recht van een verdragsluitende staat voor een zaak die wordt geregeld bij het verdrag of die binnen de werkingssfeer daarvan valt. Dit verzoek kan ook betrekking hebben op de vaststelling of de wijziging van een beslissing. Een rechtstreeks verzoek wordt ingediend wanneer de verzoeker niet de mogelijkheid heeft om zich te wenden tot de centrale autoriteit van een van de betrokken staten of allebei omdat de toepassing van hoofdstukken II of III daar niet werd uitgebreid tot de onderhoudsverplichtingen waarop de verzoeker aanspraak maakt. De verzoeker kan eveneens een rechtstreeks verzoek indienen omdat hij ervoor kiest de procedure in te stellen buiten het stelsel van samenwerking tussen de centrale autoriteiten, al dan niet daarin bijgestaan door een advocaat, maar toch zijn voordeel wil doen met de van toepassing zijnde verdragsbepalingen.
1154. Artikel 37 van het verdrag voorziet uitdrukkelijk in de mogelijkheid voor een onderhoudsplichtige om een rechtstreeks verzoek in te dienen bij een bevoegde autoriteit van een andere staat. Onder meer de volgende aspecten zijn van doorslaggevend belang in dat artikel:
- de toepasselijkheid van het nationale recht op alle rechtstreekse verzoeken,
 - de mogelijkheid voor de verzoeker om zich rechtstreeks te wenden tot een bevoegde autoriteit betreffende een aangelegenheid waarop het verdrag van toepassing is, waaronder, met inachtneming van artikel 18, de vaststelling of wijziging van een beslissing inzake levensonderhoud,
 - de toepassing van specifieke bepalingen met betrekking tot rechtstreekse verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging.

1155. Een rechtstreeks verzoek wordt weliswaar niet door tussenkomst van een centrale autoriteit ingediend, maar toch moet de aangelegenheid in zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat binnen de werkingssfeer van het verdrag vallen (zie hoofdstuk 3). Alleen dan vindt artikel 37 toepassing.
1156. Meestal wordt een rechtstreeks verzoek bij een bevoegde autoriteit van een andere verdragsluitende staat ingediend met het oog op de erkenning, de erkenning en tenuitvoerlegging, de vaststelling of de wijziging van een beslissing die uitsluitend betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten.

A. *Praktijkvoorbeeld*

1157. F is onderhoudsgerechtigde en verblijft in land A. Zij wil een beslissing inzake levensonderhoud verkrijgen waarbij G de verplichting wordt opgelegd levensonderhoud aan haar te betalen. G verblijft in land B. Noch land A, noch land B heeft de toepassing van hoofdstukken II en III uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten. Zowel land A als land B is partij bij het verdrag.

B. *Werkwijze volgens het verdrag*

1158. De centrale autoriteit van land A kan F geen bijstand verlenen met dit verzoek. Niettemin kan F bij de bevoegde autoriteit van land B een rechtstreeks verzoek indienen om vaststelling van een beslissing inzake levensonderhoud voor zover dit soort verzoeken wordt toegestaan door het nationale recht van land B. F gebruikt de door het nationale recht van land B voorgeschreven formulieren en stukken voor de vaststellingsprocedure. Het verzoek wordt behandeld overeenkomstig het nationale recht en de interne procedures van land B. Zodra de beslissing is vastgesteld, kan F een verzoek indienen om deze beslissing in land B ten uitvoer te laten leggen door een bevoegde autoriteit voor zover het nationale recht van land B de tenuitvoerlegging toestaat van beslissingen die uitsluitend betrekking hebben op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten.
1159. In het vervolg van dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan rechtstreekse verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging. Daarna komen rechtstreekse verzoeken om vaststelling en om wijziging van een beslissing aan bod.

II. *Rechtstreekse verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging*

1160. In de regel worden de procedures voor alle rechtstreekse verzoeken geregeld overeenkomstig het nationale recht van de aangezochte staat. Dit recht bepaalt of het verzoek wel kan worden ingediend en welke formulieren of procedures daartoe moeten worden gebruikt. Wanneer het rechtstreekse verzoek evenwel betrekking heeft op de erkenning en tenuitvoerlegging van een bestaande beslissing die binnen de werkingssfeer van het verdrag valt, zijn bepaalde verdragsbepalingen daarop van toepassing. In deze afdeling worden de procedures uiteengezet voor rechtstreekse verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen.

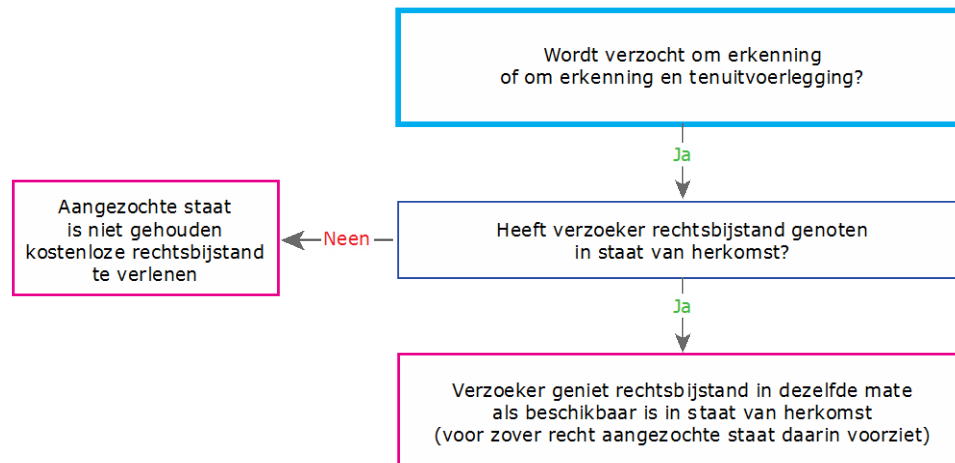
A. *Uitgaande rechtstreekse verzoeken (om erkenning en tenuitvoerlegging)*

1161. Overeenkomstig het verdrag vindt een aantal bepalingen toepassing op rechtstreekse verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging die bij bevoegde autoriteiten worden ingediend (artikel 37, lid 2).

Aan het verzoek toe te voegen stukken

1162. Alle bepalingen in hoofdstuk V – Erkenning en tenuitvoerlegging, van het verdrag zijn van toepassing op rechtstreekse verzoeken; bijgevolg moet het verzoek vergezeld gaan van de in artikel 25 genoemde stukken, waaronder:
- de volledige tekst van de beslissing,
 - een certificaat van uitvoerbaarheid,
 - een bewijs van behoorlijke kennisgeving indien de verweerder niet is verschenen of niet werd vertegenwoordigd in de procedure in de staat van herkomst, of geen bezwaar heeft aangetekend tegen de beslissing inzake levensonderhoud,
 - het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden,
 - indien nodig, een verklaring van achterstallige betalingen,
 - indien nodig, een stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag.
1163. Zie hoofdstuk 4 voor meer informatie over deze formulieren, en hoofdstuk 15 voor instructies om de formulieren in te vullen.
1164. Het aanbevolen verzoekformulier kan niet worden gebruikt voor een rechtstreeks verzoek. Soms beschikt de aangezochte bevoegde autoriteit over eigen formulieren. Raadpleeg het landprofiel of neem rechtstreeks contact op met de aangezochte bevoegde autoriteit via het in het landprofiel vermelde adres om een exemplaar van het formulier te verkrijgen.
1165. Voor de meeste rechtstreekse verzoeken moeten ook stukken worden toegevoegd waaruit blijkt in hoeverre de verzoeker kosteloze rechtsbijstand heeft genoten in de staat van herkomst. De reden hiervoor is dat niet alle bepalingen met betrekking tot de effectieve toegang tot procedures en de verlening van kosteloze rechtsbijstand toepassing vinden op rechtstreekse verzoeken. Niettemin heeft de verzoeker in elke erkennings- of tenuitvoerleggingsprocedure recht op kosteloze rechtsbijstand in ten minste dezelfde mate als die welke hij in de staat van herkomst heeft genoten voor zover in de aangezochte staat in gelijke mate rechtsbijstand wordt verleend onder dezelfde omstandigheden (artikel 17, onder b)).
1166. In het volgende stroomschema wordt verduidelijkt onder welke voorwaarden kosteloze rechtsbijstand wordt verleend voor rechtstreekse verzoeken bij een bevoegde autoriteit.

RECHTSBIJSTAND
RECHTSTREEKSE VERZOEKEN BIJ BEVOEGDE AUTORITEIT
DOOR ONDERHOUDSGERECHTIGDE OF ONDERHOUDSPLICHTIGE
(artikel 17, onder b), en artikel 37)

Figuur 43: Rechtsbijstand in het kader van rechtstreekse verzoeken bij een bevoegde autoriteit

1167. Onderstreept zij dat, zelfs wanneer geen kosteloze rechtsbijstand beschikbaar is, de aangezochte staat geen zekerheid, borgtocht of depot, ongeacht de omschrijving, kan vereisen om de betaling van de door de verzoeker gemaakte kosten en uitgaven te verzekeren (artikel 14, lid 5, en artikel 37, lid 2).
1168. Tot slot valt op te merken dat een aangezochte staat op generlei wijze is gehouden welke vorm van rechtsbijstand dan ook te verlenen aan een verzoeker die een rechtstreeks verzoek indient bij een bevoegde autoriteit voor een aangelegenheid die hij door tussenkomst van de centrale autoriteit had kunnen laten behandelen¹⁹³.

B. Inkomende rechtstreekse verzoeken (om erkenning en tenuitvoerlegging)

a) Onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten

1169. Tenzij zowel de verzoekende staat als de aangezochte staat die partij is bij het verdrag heeft verklaard de toepassing van hoofdstukken II en III uit te breiden tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, wordt een inkomend verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing die uitsluitend betrekking heeft op onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten niet door tussenkomst van centrale autoriteiten behandeld. In plaats daarvan dient de onderhoudsgerechtigde een rechtstreeks verzoek in bij de bevoegde gerechtelijke of administratieve autoriteit. De in artikel 25 genoemde vereisten met betrekking tot de benodigde (bewijs)stukken blijven evenwel ongewijzigd.

¹⁹³Zie het toelichtend rapport, punt 602.

1170. Naast het verzoek zelf (voor rechtstreekse verzoeken wordt het aanbevolen verzoekformulier niet gebruikt) worden altijd de volgende stukken verlangd:
- de tekst van de beslissing,
 - het certificaat van uitvoerbaarheid,
 - het bewijs van behoorlijke kennisgeving indien de verweerder niet is verschenen of niet werd vertegenwoordigd in de procedure in de staat van herkomst, of geen bezwaar heeft aangetekend tegen de beslissing inzake levensonderhoud,
 - het formulier met gegevens over de financiële omstandigheden of een ander stuk met gegevens over de financiële toestand van de partijen,
 - een verklaring van achterstallige betalingen met uitleg over de wijze waarop die zijn berekend,
 - een stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag,
 - een verklaring of nadere informatie met betrekking tot de verlening van rechtsbijstand aan de verzoeker in de verzoekende staat.
1171. Naargelang van de interne procedures van de aangezochte staat kunnen ook aanvullende stukken van nut zijn.
1172. Bij ontvangst door een bevoegde autoriteit wordt het rechtstreekse verzoek onderworpen aan dezelfde erkenningsprocedure als is uiteengezet in hoofdstuk 5 (de normale procedure of de alternatieve procedure). Ofwel wordt het verzoek uitvoerbaar verklaard of voor tenuitvoerlegging geregistreerd en worden de verweerder en verzoeker daarvan in kennis gesteld (artikel 23, lid 5), ofwel wordt kennisgeving verricht aan de verweerder en worden beide partijen in de gelegenheid gesteld te worden gehoord; vervolgens beslist de bevoegde autoriteit nadat kennisgeving is verricht of de beslissing wordt erkend (artikel 24, lid 3).
1173. De gronden om bezwaar aan te tekenen of beroep in te stellen tegen de uitvoerbaarverklaring of registratie voor tenuitvoerlegging van de beslissing zijn van gelijke toepassing op verzoeken die door tussenkomst van een bevoegde autoriteit worden ingediend. Wanneer de verzoeker echter rechtsbijstand verlangt om te reageren op het door de verweerder ingestelde rechtsmiddel (bezwaar of beroep), verleent een centrale autoriteit geen kosteloze rechtsbijstand. In dit geval moet de verzoeker zelf de nodige voorzieningen treffen. De bevoegde autoriteit kan de verzoeker begeleiden om zich op andere manieren te laten bijstaan, onder meer door rechtshulp in te roepen, voor zover beschikbaar. De verzoeker heeft hoe dan ook recht op rechtsbijstand in ten minste dezelfde mate als die welke hij in de verzoekende staat zou genieten voor zover in de aangezochte staat in gelijke mate rechtsbijstand wordt verleend (artikel 17, onder b)).
1174. Wat ten slotte de tenuitvoerlegging van de beslissing na erkenning betreft, zij opgemerkt dat, aangezien de centrale autoriteit niet werd betrokken bij de erkenningsprocedure, het daartoe strekkende verzoek niet automatisch voortvloeit uit het rechtstreekse verzoek om erkenning tenzij het nationale recht daarin voorziet. Zo niet, moet degene die het rechtstreekse verzoek heeft ingediend afzonderlijk om tenuitvoerlegging verzoeken overeenkomstig de nationale procedures van de aangezochte staat.

b) Kinderen van 21 jaar of ouder

1175. Kinderen van 21 jaar of ouder vallen buiten toepassing van het verdrag. Daarom is een bevoegde autoriteit van een staat niet gehouden een verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud ten behoeve van deze kinderen te aanvaarden, tenzij beide verdragsluitende staten (de verzoekende staat en de aangezochte staat) ingevolge artikel 2, lid 3, van het verdrag uitdrukkelijk hebben verklaard de toepassing van het verdrag uit te breiden tot die kinderen. Werd geen daartoe strekkende verklaring afgelegd, dan bestaat geen enkele

verplichting tot erkenning of tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud voor kinderen van 21 jaar of ouder.

1176. Benadrukt zij dat deze regel zelfs dan van toepassing is wanneer het recht van de staat van herkomst voorziet in de mogelijkheid om levensonderhoud te betalen voor kinderen ouder dan 21 jaar: artikel 32, lid 4, inhoudende dat het recht van de staat van herkomst wordt toegepast op de vaststelling van de duur van de onderhoudsverplichting, moet inderdaad worden gelezen binnen de toepassingsgrenzen van artikel 2.
1177. Zie hoofdstuk 3 voor een volledige beschrijving van de werkingssfeer van het verdrag.

c) Levensonderhoud voor andere familieleden

1178. Staten kunnen met toepassing van het verdrag de daarin vervatte bepalingen uitbreiden tot levensonderhoud voor andere familieleden, met inbegrip van kwetsbare personen. Tenzij tot een dergelijke uitbreiding wordt beslist door zowel de aangezochte staat als de verzoekende staat die partij is bij het verdrag, is de bevoegde autoriteit van een staat op generlei wijze gehouden tot aanvaarding van een rechtstreeks verzoek om erkenning of tenuitvoerlegging van een beslissing inzake levensonderhoud voor andere familieleden.

III. Rechtstreekse verzoeken om vaststelling en om wijziging van beslissingen

1179. Onverminderd artikel 18 worden rechtstreekse verzoeken bij een bevoegde autoriteit om vaststelling of om wijziging van een beslissing waarop het verdrag van toepassing is, volledig geregeld overeenkomstig het nationale recht. De hierboven toegelichte verdragsbepalingen met betrekking tot verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging gelden niet voor verzoeken om vaststelling of wijziging. Concreet betekent dit dat het nationale recht of de interne procedures van de aangezochte staat bepalen welke procedures, formulieren en bijstandsverlening openstaan voor onderhoudsgerechtigden of onderhoudsplichtigen die dergelijke verzoeken indienen.
1180. Even belangrijk is dat, zelfs wanneer de beslissing inzake levensonderhoud onder toepassing van het verdrag valt (bijvoorbeeld indien de beslissing betrekking heeft op de vaststelling van onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten), de bepalingen met betrekking tot effectieve toegang tot procedures en rechtsbijstand geen toepassing vinden op dergelijke verzoeken. Soms is het verstandig dat de onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige voor eigen rekening een beroep doet op een advocaat in de aangezochte staat om het rechtstreekse verzoek in te dienen.
1181. In het landprofiel van de aangezochte staat wordt aangegeven welke procedures in die staat van toepassing zijn op rechtstreekse verzoeken, of wordt uitgelegd hoe de verzoeker contact kan opnemen met een bevoegde autoriteit om die informatie in te winnen.

IV. Aanvullende informatie

A. *Praktijkgericht advies*

1182. Raadpleeg het landprofiel van de aangezochte staat om te weten te komen wat nodig is om een rechtstreeks verzoek in te dienen. Daarbij moet gebruik worden gemaakt van het verzoekformulier of van andere inleidende stukken die door de aangezochte staat worden verlangd. Het kan zijn dat voor verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging dezelfde stukken worden gebruikt als voor verzoeken die door tussenkomst van centrale autoriteiten worden ingediend. Niettemin kunnen de stukken voor andere soorten verzoeken in sterke mate afwijken van die welke voor verzoeken in de zin van het verdrag worden gebruikt.
1183. Een rechtstreeks verzoek moet de uitzondering blijven, zeker wanneer de mogelijkheid bestaat om een verzoek in te dienen door tussenkomst van een centrale autoriteit. Door een beroep te doen op de diensten van de centrale autoriteit, kunnen dossierbeheerders in beide staten onderhoudsgerechtigden en onderhoudsplichtigen efficiënter bijstaan en dossiers sneller behandelen dan door tussenkomst van een bevoegde autoriteit. Tevens wordt hierdoor het gevaar verminderd van overlappende of dubbele verzoeken en beslissingen. Sommige bevoegde autoriteiten beschikken niet over de vereiste middelen of zaakkennis voor de efficiënte behandeling van dossiers die door tussenkomst van een centrale autoriteit kunnen worden behandeld.

B. *Formulieren*

1184. Uitsluitend met het oog op erkenning en tenuitvoerlegging:

Certificaat van uitvoerbaarheid
 Bewijs van behoorlijke kennisgeving
 Verklaring van achterstallige betalingen (voor zover van toepassing)
 Stuk waaruit blijkt in hoeverre de verzoeker rechtsbijstand heeft genoten (indien nodig)
 Stuk met uitleg over de wijze van indexering of aanpassing van het onderhoudsbedrag (voor zover van toepassing)

C. *Toepasselijke artikelen van het verdrag*

Artikel 2, lid 3
 Artikel 10
 Artikel 17, onder b)
 Artikel 25
 Artikel 37

V. Veelgestelde vragen

Wat is het verschil tussen een verzoek door tussenkomst van een centrale autoriteit en een rechtstreeks verzoek bij een bevoegde autoriteit?

1185. Alleen de in artikel 10 genoemde verzoeken kunnen door tussenkomst van centrale autoriteiten worden behandeld. Een verzoek kan alleen door tussenkomst van een centrale autoriteit worden ingediend, wanneer dit betrekking heeft op een bij het verdrag geregelde aangelegenheid die wordt genoemd in artikel 10.
1186. Een rechtstreeks verzoek wordt ingediend bij een bevoegde autoriteit voor een bij het verdrag geregelde aangelegenheid, bijvoorbeeld een rechtstreeks verzoek om vaststelling van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen tussen

(ex-)echtgenoten.

Heeft een verzoeker de keuze een rechtstreeks verzoek bij een bevoegde autoriteit in te dienen, in plaats van zich te wenden tot de centrale autoriteiten?

1187. Ja, voor zover zulks wordt toegestaan door de interne procedures van de aangezochte bevoegde autoriteit (sommige bevoegde autoriteiten verwijzen de aangelegenheid gewoon door naar de centrale autoriteit). Wanneer een verzoeker echter deze keuze maakt, moet hij zich ervan rekenschap geven dat in sommige staten de bepalingen met betrekking tot rechtsbijstand voor rechtstreekse verzoeken geen toepassing vinden indien de mogelijkheid bestond het verzoek door tussenkomst van de centrale autoriteit in te dienen. Dat is doorgaans het geval wanneer de aangezochte staat effectieve procedures heeft ingevoerd om een verzoek zonder rechtsbijstand te laten behandelen wanneer dit door tussenkomst van de centrale autoriteit wordt ingediend.

Kan een centrale autoriteit een rechtstreeks verzoek verzenden naar een bevoegde autoriteit, bijvoorbeeld indien de aangezochte staat de toepassing van hoofdstukken II en III niet heeft uitgebreid tot dergelijke onderhoudsverplichtingen?

1188. Ja. Het verdrag schrijft niet voor dat een rechtstreeks verzoek moet uitgaan van de onderhoudsgerechtigde of de onderhoudsplichtige zelf. Een dergelijke situatie doet zich meestal voor wanneer de verzoekende staat de toepassing van hoofdstukken II en III heeft uitgebreid tot onderhoudsverplichtingen tussen (ex-)echtgenoten, terwijl de aangezochte staat dat niet heeft gedaan. In dat geval kan de verzoekende centrale autoriteit de onderhoudsgerechtigde bijstaan om het dossier voor te bereiden en te verzenden naar een bevoegde autoriteit van de aangezochte staat.

Welke formulieren of stukken moeten voor een rechtstreeks verzoek worden gebruikt?

1189. Voor een rechtstreeks verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging moeten de in artikel 25 genoemde stukken worden bijgevoegd aangezien dit artikel toepassing vindt op verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging. Het aanbevolen verzoekformulier is alleen bestemd voor gebruik door centrale autoriteiten. Daarom moet u gebruikmaken van het formulier dat door de aangezochte bevoegde autoriteit wordt verlangd of, wanneer de aangezochte bevoegde autoriteit geen formulier voorschrijft, van het in uw eigen staat gangbare formulier.

1190. Voor alle andere verzoeken vraagt u de bevoegde autoriteit welke formulieren of stukken voor rechtstreekse verzoeken worden verlangd.

Moet de onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige een advocaat inschakelen om het rechtstreekse verzoek in te dienen bij de bevoegde autoriteit?

1191. Dat hangt volledig af van de procedures die worden toegepast bij de bevoegde autoriteit. Voor een rechtstreeks verzoek om erkenning en tenuitvoerlegging moet de aangezochte staat zich ervan vergewissen dat de verzoeker recht heeft op rechtsbijstand in ten minste dezelfde mate als die welke hij in de verzoekende staat geniet voor zover in de aangezochte staat in gelijke mate rechtsbijstand wordt verleend (artikel 17, onder b)).

1192. Voor alle andere rechtstreekse verzoeken moet de verzoeker, wanneer rechtsbijstand nodig is, de daarmee samenhangende kosten zelf dragen tenzij het recht van de aangezochte staat anders bepaalt.

Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht
Permanent Bureau
Churchillplein 6b
2517 JW Den Haag
Nederland

☎ + 31 70 363 3303
📠 +31 70 360 4867
secretariat@hcch.net
www.hcch.net

ISBN 978-92-79-56703-2

doi: 10.2838/344169